

מתזור

מראשית השנה עד אחרית השנה

כמנהג המדינות

פולין בעהמן מעהרן ואונגארן.

שלוש פעמים בשנה יראה כל זכורך וגוי בחג המצות ובחג השבועות ובחג הסוכות
(דברים ט"ז ט"ז).

Prag 1834.

Druck und Verlag des M. I. LANDAU

Handwritten signature
60

מחזור

ליום ראשון ושני של סכות ולשבת ח"המ

עם

סדר ההושענות

כמנהג המדינות

פולין בעהמן מעהרן ואונגארן.

*****

מתורגם ומבואר מחדש

מאת

משה הלוי לנדא

ועמד מעמו בו בכל ענינים ודינים כאשר הוא במחזור המפואר הנרפס כבר בקריה פראג בשנת ת"ק"מ"ב לפ"ק.

פראג

שנת ת"ק"צ"ד לפ"ק.

דרוק אונד פערלאנ דעס משה הלוי לנדא.

קודם שיכנס לב"הכנ יסהה מעט בעזרת ב"הכנ ויאמר :

ואני ברב חסדך אבא ביתך
אשתחוה אל-היכל-קדשך ביראתך:

ואז ילך בנחת ולא כפתע פתאום ויאמר :

בבית אלהים נהלך ברגש:

ובכניסתו לב"הכנ יאמר:

מה-טבו אהליך יעקב משכנתיה ישראל: ואני
ברב חסדך אבא ביתך אשתחוה אל-היכל-
קדשך ביראתך: יי אהבתי מעון ביתך ומקום
משכן כבודך: ואני אשתחוה ואכרעה אכרעה
לפני-יי עשי: ואני תפלת-יך ויי עת רצון אלהים
ברב-חסדך ענני באמת ישעך:

אני קראתיך כי תענני אל הט אונגה לי שמע אמרתי: אני
בצדק אחזה פניה אשבעה בדקין תמונתך: ואני עליך בטחתי
יי אמרתי אלהי אהיה: שמע קול תחנוני בשועי אליך
בנשאי ידי אל דביר קדשך: יי אלהי שועתי אליך ותרפאני:
אליך יי אקרא ואל יי אחננן: האירה פניה על עבדך הושיעני
בחסדך: כי לך יי הוחרתי אתה תענה אדני אלהי: שמעה
תפלתי יי ושועתי באונגה אל דמעתי אל החרש: שמע יי
וחנני יי הנה עוזר לי:

שיר המעלות לדוד. שמחתי באזמרים לי בית יי גלך:
שש אנכי על אמרתך כמוצא שלל רב: בקשיבה לקול שועי
מלבי ואלהי כי אליך אחפלל: יי בקר השמע קולי בקר
אעריך לך ואצפה: אני קראתיך כי תענני אל הט אונגה לי שמע
אמרתי: רגלי עמדה במישור במקהלים אבכה יי:

ומביא גואל לבני בניהם למען שמו באהבה. מלך
עוזר ומושיע ומגן. ברוך אתה יי מגן אברהם:
אתה גבור לעולם יי מחיה מתים אהיה רב להושיע.
מכלכל חיים בחדר מחיה מתים ברחמים רבים סומך
נופלים ורופא חולים ומתיר אסורים ומקים אמונתו
לישגי עפר. מי כמוך בעל גבורות ומי דומה לך מלך
ממית ומחיה ומצמיח ישועה. ונאמן אתה להחיות
מתים. ברוך אתה יי מחיה המתים:

לש"י גקדש את שמה בעולם בשם
שמקדישים אותו בשמי מרום
ככתוב על יד גביאך וקרא זה אל
יהוה ואמר ה' קדוש קדוש קדוש יי
צבאות מלא כל הארץ כבודו:

ה' לעצמם ברוך יאמר. ה' ברוך כבוד יי במקומו: ה' ויבדקיך קדשך כחוב לאמר.
ה' ימלך יי לעולם אלהיך ציון לדר ודר הללויה:

דער דאס דער פרועוויקייט דער זורפטער זייגעקעטן ביט, אונד זיינסט זייערען
כעקעווען פאלן זעבע דען עלטער זענדען וירסט, דיינסט כאפענס ווילן.
דאס ביט זיין קעניג, דער דאס הילפט, בעטיילט אונד בעטיילטעט; געפרייעטען
זייסט דאס עוויגער! טייל אברהם!
אחה. דאס הערר ביט זאלגעוואלט זיין עוויקייט: דאס בעלעבעט דאס טארטען
ווייער, דאס ביט זיין זעכטיגער עררעטער.
דאס עררעטער דורך דיינע זעבע זאלעס לעבעדע, אונד ערוועקעט דורך דיינע גרעסע
בזרחעהרליקייט דאס טארטען; דאס אונטערטיילטעט דאס פאלגענדען, דאס היילעט דאס
קראנקען, דאס בעפרייעט דאס געפעסעלטען, אונד בעטעטיגעט דיינע טרייע זונגע יע
כען, דאס זיך טטויבע טאפען. ווער, זאלגעטיגער געביעהר! גלייכע דיל? ווער זינט
דיר העליך? ה' קעניג! דער דאס טערבען, אויפערטעטען, אונד הייל אויפבויען זאפעסעט!
דאס ביט בעוועהרט, דאס טארטען ווייער זע ערוועקען. געבענעדייעט זייסט
דאס עוויגער! דער דאס דאס טארטען בעלעבעט.

אחה. דאס ביט הייליג, דין חטע זינט
הייליג, אונד טעגליך הוירגן דיר הייליגע — דען הייליגען, וויא זיך דאס ענגעל הייליגען
סלה! געפרייעטן זייסט דאס עוויגער! היי זיך דען הייזעלמהעטען; דען זאלן זינט עס
ליגער גאט!
אונד זיינע דיען דען זענדען זע אונד טערף: קדוש. הייליג! הייליג! הייליג זינט דער
עוויגער, דער הערר דער הערטערען; דאס געלע ערדע זינט זיינער הערליכקייט פאלן.
לעמחם. זיך וועלעמולקארע רופען זיך: געבענעדייעט — ברוך. געבענעדייעט זיך דאס
הערליכקייט גאטעס דורך זייערע זאלגעגענווערט! וברברי. זיך דיינער הייליגען טריפט
ווייד פערקירעט: ימלך. דער עוויגער ווייד עוויג קעניגעטען, דין גאטס, ה' ציון! דורך
זאלע זייטאטער. — הללויה!
לדר

ה' לדר ודר נגיד גדלה ולגדח נצחים קדשך בקדוש ושבתך
אלהינו מפינו לא ימוש לעולם ועד כי אל מלך גדול וקדוש אתה:
ברוך אתה יי האל הקדוש:

אתה חונן לאדם דעת ומלמד לאנוש בינה חננו
מאתך דעה בינה והשכל. ברוך אתה יי חונן הדעת:

השיבנו אבינו לתורתך וקרבונו מלבנו לעבודתך
והחזירנו בתשובה שלמה לפניך. ברוך אתה יי הרופא
בתשובה:

סלח לנו אבינו כי חטאנו מחל לנו מלבנו כי פשענו
כי מוחל וסולח אתה. ברוך אתה יי חונן המרבה
לסלוח:

ראה בענינו וריבה ריבנו וגאלנו מהרה למען שמך
כי גואל חוק אתה. ברוך אתה יי גואל ישראל:

רפאנו יי ונרפא הושיענו ונושעה כי תהלתנו אתה.

לדר. דורך זאלע זייטאטער וואלן ווי דיינע גרעסע פערקירעט; זייערע אונד
עוויג וואלן ווי דיינע הייליגקייט זעבעטען, אונד דין זאלן, ה' גאט! זאלן נייע זיין אונד
זענען זונדע ווייכע; דען דאס ביט זיין זאלגעטיגער, הקהער אונד הייליגער קעניג!
געבענעדייעט זייסט דאס עוויגער! הייליגער גאט!

אחה. דאס זייכעטעט דאס זענעטען אויס דורך פערטטער, אונד לערעטעט דען
זיטערליכען זייכעט. ה' דאס אונד פאלן דיר דאס זייכעטעטען דורך פערטטער, זייכע
זינט אונד ערקענעטען פערליעהען וועדע; געפרייעטען זיך דער עוויגער, דער פער-
טטער פערליעהעט.

השיבנו. אונטער פאטער! ווערע אונד דיינער לערע זע, נעהרע אונד, אונטער
קעניג! דיינע דיעסעטע ווייער, זייערע אונד דורך פאלקוואמעטע כוסע פאך דיר.
געבענעדייעט זייסט דאס עוויגער! דען כוסע פערזעהנט.

סלח. פערקיר אונד, ה' פאטער! וויך זעבעטען געזיכטיג; פערליעהע ה' קעניג!
וויך זעבעטעט; דען דאס ביט זאלגעגעבער, זאלגעליעהער. געבענעדייעט
זייסט דאס עוויגער! עכזרואונדפאלער! דער דאס זאל פערליעהעטעט.

ראה. ה' טויע הערעך אויף אונטער עלענד, פיהרע אונטערע זאלע, אונד עלענע
אונד כאף, דיינעס רואעס ווילן; דען דאס ביט זיך זיין זעכטיגער עררעטער. געבע-
נעדייעט זייסט דאס עוויגער! ישראל'ס עלענע!

רפאנו. היילע דאס אונד, עוויגער! זאל ווייד דאס אונד הייל; הייל דאס אונד, דען ווייד
אונד היילע; דען דאס ביט אונטער רואע; אונד בריגע זיינע פאלקוואמעטע גענענונג.

והעלה רפואה שלמה לכל מכותינו כי אל מלך רופא
נאמן ורחמן אתה. ברוך אתה יי רופא חוליו עמו ישראל:

ברך עלינו יי אלהינו את השנה הזאת ואת כל מיני
תבואתה לטובה ותן ברכה על פני האדמה ושבענו
מטובה וברך שנתנו בשנים הטובות. ברוך אתה יי
מברך השנים:

תקע בשופר גדול לחרותנו ושא גם לקבץ גליותינו
וקבצנו יחד מארבע כנפות הארץ. ברוך אתה יי מקבץ
נדחי עמו ישראל:

השיבה שופטינו ככראשנה ויעצינו בבתחלה והסר
ממנו יגון ואנחה ומלוך עלינו אתה יי לבדך בחסד
וברחמים וצדקנו במשפט. ברוך אתה יי מלך אוהב
צדקה ומשפט:

ולמלשינים אל תהי תקוה וכל עושי רשעה ברגע
יאבדו וכלם מהרה יברתו ויהודים מהרה תעקר ותשבר

איבער חלל אונערע וואנדערן; דען דאז חללין, חללענדיגע קעניג! ביזט און זיכערער
אונד ערבארוואונגספאלער חרלט. געבענדייעט זייסט דאז עוויגער! דער דאז דיז קעטנקען
דיינעס פאלקעס ישראל גענעטען מלכסט.

ברך. לאס שוויגער אונזער הער! דיעזעס יאהר איבער אונז זעגנענד וואלטען,
דאס און חלל פרוכטערטע וואהל געדיהען זעגען, טפעלרע זעגען איבער דאז גחלע
ערדרייך אונד לאס אונז דיינע וואהטהעהטיגקייט אין פיללע געניעמען, יח זעגנע זעגענע
ווערטעגס יאהר וויא איינעס דער גליקליכסטען יאהרע. געבענדייעט זייסט דאז עוויגער!
דער דאז דיז יאהרע זעגענעסט.

תקע. לאס דיז גרעסע פאזינע לז אונזערער בעפרייאונג ערטענען; עדהעכע דאז
פאזינער דאז לערטרעייטע לז פערואוינען, ברינגע אונז אויס דען פיער ענדען דער ערדע
לואוויטען. געבענדייעט זייסט דאז עוויגער! דער דאז דיז פערדרענגטען דיללעס פאלקעס
ישראל וויעדער פערואוינעסט.

השיבה. זעטלע אונז ריכטער וויעדער און וויא פארזעהאס, אונד רחמעהגעבער
וויא און דער פארלייט; ענטפערנע פאלן אונז קוואיער אונד זייפלער! אונד העררע חללין
איבער אונז חן עוויגער! וויט זיבע אונד בארהעהלטיגקייט, דאזיט דאז אונז חן געריכטעס
טאגע טארלען טפרעלעסט. געבענדייעט זייסט דאז עוויגער! דער דאז רעכט אונד גע
רעכטיגקייט זיבעסט.

ולמלשינים. פערזיכטע דיז האפפאונג דער פערלויידער; לאסע חללע אונד חנהילי
טפיעטער פערטווינדן וויא דען אויגעבליק, דאס זיז חללע טעלל הינוועגגעהרעפט
ווערדען זעגען; קאסטע אויס דיז פערפעלואיטהיגען, לערטוועטערע זיז, טטרילע אונד

ותמגור ותכניע במהרה בימינו. ברוך אתה יי שובר
אויבים ומכניע יודים:

על הצדיקים ועל החסידים ועל זקני עמך בית ישראל.
ועל פליטת סופריהם ועל גרי הצדק ועל ילמי רחמיה
יי אלהינו. ותן שכר טוב לכל הבוטחים בשמך באמת.
ושם חלקנו עמדם לעולם. ולא נבזש כיריבך בטחוני.
ברוך אתה יי משען ומבטח לצדיקים:

ולירושלים עירך ברחמים תשוב. ותשבון בתוכה
כאשר דברת. ובנה אותה בקרוב בימינו בגן עולם.
וכסא דוד מהרה לתוכה תבין. ברוך אתה יי בונה ירושלים:
את צמח דוד עבדך מהרה תצמיח. וקרנו תרום

דריקע זיז טיעלן כיעדער כאד און אונזערן טאגען כאך. געבענדייעט זייסט דאז עוויג
גער! דער דאז דיינע פיינדע לערטוועטערסט אונד דיז פערפלער ניעדערדריקסט.*

על. איבער דיז גערעכטען אונד דיז פראוועטען, איבער דיז וויזען דיינעס פאלק
קעס ישראל; איבער דען איבעררעסט זיינער טריפטאגעהרטען, איבער יעדען טאגענד
האפטען וועלטריגער אונד איבער אונז, לאסטע עוויגער, אונזער גאטט! דיינע חללע
העליליגקייט רעגע ווערדען. גיב היילואווען לאהן חללען, דיז חוילן דיינען כאפטען און
וואהרהייט פערטרויען, אונד לאס און זיט איהנען דער לוקופט טהיילעהפט ווערדען, וויר
קעננען כיעט לז טאגנען ווערדען, דען וויר פערטרויען און דאך! געבענדייעט זייסט דאז
עוויגער! דאז טפיעלע אונד לופולסט דער פראוועטען.

ולירושלים. חן! קעהרע זיט ערבארמען כאך ירושלים דיינער טטארט לוריק, אונד
טהרנע דאזעלכסט וויא דאז פעהרייסען; ערבויע זיז כאד, וועהרענד אונזערעס דאזיינס
לז אונפערקעגליכען בויע, אונד ריכטע און איהר טעלל דען טהרען דוד'ס וויעדער
און. געבענדייעט זייסט דאז עוויגער! דער דאז ירושלים ערבויעסט.

אח צמה. לאס דאך דען טפרעסאייג דוד'ס, דיינעס קעלעטעס, כאד וויעדער
אויפבליהען! ערהעהע זיינען גאפלן חורך דיינען בייאטטפער. חן טעגליך האפפען וויר

(* דיז ענטטעהונג דיעזעס געבעטעס, וועלכעס איינגעטליך לז דען חללע לעהן
זעגענטפריכע (שמונה עשרה) כיעט געהערט, פעללס (כאך דער גמרא מס' זכות
כ"ה ע"ב) און דיז לייט דעס רבן גמליאל (ענת ג' חלפיש תת"ק לזירה). דיעזער רבי
פארדערטע דיז געוהערטען דער כהלין און, און געבעט לז פערפאסטען געגען דיז
און זיך גרייפערדע סעקטע דער גאטטעסאייגער, וועלכעך דאזא האס אונטער דען איזרעל
עליטען בילדעטע. זי ענטטפאנד דיעזע פארזעל ערטיטערנדער אויסבריעלע, און דען
פעהרייהונגען יענער סעקטע טראנקען לז זעטלען, אונד וואורדע פאלן דיעזען רבי אונד
זיינען קאללעגיאס דען חללע לעהן זעגענטפריכען אויפערלויבעט. (והע זד החוקה
לרמב"ם הלכות תפלה סק"ב הלכה ט')

בישועתך. כי לישועתך קוינו כד היום. ברוך אתה יי
מצמים קרן ישועה:

שמע קולנו יי אלהינו. חוס ורחם עלינו. וקבל ברחמים
וברצון את תפלתנו. כי אל שומע תפלות ותחנונים
אתה. ומלפניך מלכנו. ריקם אל-תשיבנו: כי אתה
שומע תפלת עמך ישראל ברחמים. ברוך אתה יי
שומע תפלה:

רצה יי אלהינו בעמך ישראל ובתפלתם.
והשב את העבודה לדביר ביחה. ואשי ישראל
ותפלתם באהבה תקבל ברצון ורחמי לרצון
תמיד. עבודת ישראל עמך: ותחוינה עינינו
בשובך לציון ברחמים. ברוך אתה יי המחזיר
שבינתו לציון:

חזק דינע היולע! געבענעדייעט זייסט דו עוויגער! דער דו נאסטעסט די קאפט
דעם היילם עמפארבליהטן!

שמע. ערהערע עוויגער אונזער גאטט! אונזער פלעהטן; טאגע אונז, אונז ער
בארשע דך אונזער! ניין אונזער געבעט מיט בראהעלליגקייט אונז מיט וואהרגעפאלן
אויך. דו ביזט יח דער אלטעכטיגע, דער דו געבעטע אונז דעם פלעהטן פערנישט;
דערנאך נאם אונז חן קעניג! ניכט אונזעהערט פאן דיר לויקקעהרטן.

יח דו פערנישוואסט דעם געבעט דייענט פאקעס ישראל מיט ערבארשטן. געבעט
נעדייעט זייסט דו עוויגער! דער דו דעם געבעט ערהערעסט.

רצה. עוויגער אונזער גאטט! לייגע דך דייענט פאקעס ישראל אונז זיינטן געבעטהען
וואהרגעפאלן; פיהרע יענטן גאטטעסדיענטס אין דעם אלטערהייליגסטן דייענט טעמפעלס
ויעדער אין; ניין ישראל'ס אפפער אונז זיהר פלעהטן מיט ליעבע אויך. חן מעגע דיר
דער דייענט דייענט פאקעס ישראל איזשער חנגעעהטן זיין.

חן מעגען אונזערע אויגען טויטן, ווי דו דך אייגסט ערבארנונגספאלן נאך ציון
ווענדעסט! געבענעדייעט זייסט דו עוויגער! דער דו אייגסט דייעט מיטעסטע וועדער
לויק נאך ציון פיהרסט.

מודים דרבנן

מודים אנהנו לך. שאמה הוא יי
אלהינו ואחי אבותינו אלהי כל בשר
יוצרנו יוצר בראשית ברכות יהודאות
לשמך הגדול והקדוש על שחייבתנו
וקממתנו בו חיינו ותקומנו ותאסוף
בלוייתנו לחצרות קדשך לשמור חקיך
ולעשות מצותך ולעבדך בלב שלם
על שאנהנו מודים לך. ברוך אל
היהודאות:

ערב ובקר וצהרים. הטוב. פי לא כלו רחמיה והמרחם
פי לא רחמו חסדיה מעולם קוינו לך:

ועל כלם יתברך ויתרומם שמך מלכנו תמיד לעולם
ועד. וכל חיים יודוך סלה ויחללו את שמך באמת
האל ישועתנו ועזרתנו סלה. ברוך אתה יי הטוב שמך
ולך גאה להודות:

מודים. ויר פרייעטן דך! דען דו ביזט
דער עוויגער אונזער גאטט אונז דער
גאטט אונזערער פאטער איזשער אונז עוויג.
פלעג אונזערעט לעבעטס, טילד אונזערעט
היילם ביזט דו! דורך אלע לייטשטער דאס
קען וויר דיר, אונז פערקידעטן דיין נאך
פיר אונזער לעבעטסדייער, דו פאן דיר זאג
העכט, אונז פיר אונזערעט לעבעטסדייעט דען
דו בעוואהרעסט; פיר דייעט וואונדער, דו
ויר טעגליך וואהרנעהשטן; פיר דיין אונזער
גרייפליכעט וואלטען אונז דייעט וואהרנעהשט
טיגען זעגען, דער לו יעדער לייט, זאכערטס,
אפגרינגס אונז מיטטאגס פארטוויקרט. חאליג
טיגער! דין ערבארשטן זייט אונזוויפהערליך;
פאלבראהערליגער! דייעט גארע זייט אונז
ענדליך; חזק דך האררטן וויר איזשערדער.

מודים. דך פרייעטן וויר! דען דו ביזט
דער עוויגער אונזער גאטט אונז דער גאטט
אונזערער פאטער! אורהבער אלער וועטן!
דער אונז טויך, אונז דו גאלע טעפונג
זייט דעזיין ריען. דייעטן גראטען אונז
הייליגען כאטשן זייט פרייע אונז דענק, דאס
דו אונז לעבעט אונז ערהאלטונג גאבסט.
חן נאם אונז פערנער לעבעטן אונז ערהאלטונג
חנגעדייהטען, אונז זאמלעט אונזערע לערע
טארייעטן אין דו פארהעפע דייעטס הייליגע
טהומס; דאזיט וויר דייעט פארטריפטען
בעקאכטעטן, דייעטן ווילטען פאלאפיהרטען,
אונז דיר מיט גאלעט העלעטן דיעטען, דער
זאב וויר דך פרייעטן מעגען. געבענעדייעט
זייסט דו העכגעפרייעטעט אלעט.

ועל כלם. חן דייעטן פלעהטן ווערעט דיין נאמע חן קעניג! איזשער געלוקט,
אונז אין עוויגקייט העכגעפרייעטען.
פלעג לעבענדיגע וועטן ווערעטן דיר עוויג דאנקען, אונז דייעטן כאטשן אין וואהר-
הייט פערעהרטן. דו אלטעכטיגע! ביזט אונזער הייל אונז אונזערע היולע. געבעט
נעדייעט זייסט דו עוויגער! אלעטיגעט זייט דיין נאמע, דיר פלויגן געביהרט פערעהרטונג
שלום

לו: אשר-לו הים והוא עשהו ויבשתי ידיו וצרו: באו
 גשתחוה ונכרעה נכרעה לפניי עשנו: כי הוא אלהינו
 ואנחנו עם מדעיתו וצאן ידו היום אסדבכלו תשמעו:
 אל-תקשו ללבבכם כמריבה כיום מסה במדבר: אשר
 גסוני אבותיכם כחונגי גסראו פעלי: ארבעים שנה
 אקוט גדור ואמר עם תעי לבב הם והם לא-ידעו דרכי:
 אשר-גשבעתי באפי אסיכאון אל-מנוחתי:
 שירו ליי שיר חדש שירו ליי כל-הארץ: שירו ליי
 ברכו שמו בשרו מיום-ליום ישועתו: ספרו בגוים
 כבודו בכל-העמים נפלאותיו: כי גדול יי ומחלל מאד
 נזרא הוא על-כל-אלהים: כי כל-אלהי העמים אלילים
 ויי שמים עשה: הודוהדר לפניו עו ותפארת במקדשו:
 הכו ליי משפחות עמים הכו ליי כבוד ועו: הכו ליי
 כבוד שמו שאו-מנחה ובאו לחצרותיו: השתחוו ליי
 בהדרת-קדש חילו מפניו כל-הארץ: אמרו בגוים יי

במקייטת יין. זין איזט דאז מעער, ער טון עס; דאז פעסטע זאך איזט
 זיינער העדע וועק. אויך! זאסט אזוי גאבעטען, גיעדערפאלטען, היקיעען פאר דען
 עוויגען, זונען טעפעלעך. דען ער איזט אונזער גאטט, וויר זיינער וויידע פאלק, דיז
 העדע זיינער לייטונג. נאך הייטע, ווען מן איהט געהאָרט. פערטטאָקט ניכט
 אייערן זין, וויא זי מריבה זיט טאָגע דער פערזאָנג און דער וויסטע, דאז אייערע פאָ-
 טער היך פערזאָלטען, היך פריפטען, זאָכטען יזט וויינע טהאָטען זעהטן. פיעלעך יפהרע
 פערזאָלן היך דאז געטלעכט, דען היך בעטאָט: עס איזט איהן אירויניקעס פאלק, דאז
 נייע וויינע וועגן ערקעננטן ווירד; דאָרט טוואָר היך בייז וויינען זאָכט! נייע געהטן
 יזט און וויינע רועה איהן. "

שירו. זינגט דען עוויגען איהן כיינע זיער! זינגט דען עוויגען זאלע ערדעוואָה-
 נער! זינגט דען עוויגען! פרייעט זיינען נאָהמען! פערקירדעט טאָג פיר טאָג זיין
 הייז! ליינגט דען היידען זיינען רועה זון; זאלען פערקערטעטען זיינע וואַנדער!
 דען גאָט איזט גאָטט, אונד האָכגעפרייען; פורכטבאר גאָט איבער זאלע העל-
 טע. וואָהל געטלען זייר דער היידען געטטער זאלע — דער עוויגע — ער טון
 דיז היימעל. פאָר איהט איזט וויינעטעטע אונד פראַכט, טריואוואָפן אונד פראַכט
 און זיינען הייליגהווע. בריינגט דען הערן איהר היידעגעטלעכטער! בריינגט דען
 הערן רועה אונד טריואוואָפן! בריינגט דען הערן זיינע נאָהמען רועה! בערטעטע
 זיינען פאָרהיף היט געטענקען! בעטעט דען עוויגען זון, און פעטליכען טוואָק! בע
 בעט פאָר איהט זאלע וועלט! זינגט אונטער היידען: דער הערן ווירד רעגירען! פאָסט
 טעטע

מלך אפ-תכון תבל בל-תמוט ידיו עמים במישורים:
 ישמחו השמים ותגל הארץ ורעם הים ומלאו: יעלו
 שבי וכל-אשר-בו אז ירגנו כל-עצמי-ער: לפני יי כי בא
 כי בא לשפט הארץ ישפט-תבל בצדק ועמים
 באמונתו:
 יי מלך תגל הארץ ישמחו איים רבים: ענן וערפל
 סביבו צדק ומשפט מכון כסאו: אש לפניו תלך ותלהט
 סביב צריו: האירו בראייתו תגל ראתה ותחל הארץ:
 הרים בדונג גמסו מלפני יי מלפני אדון כל-הארץ:
 הגידו השמים צדקו וראו כל-העמים כבודו: יבשו
 כל-עברי פסל המתהללים באלילים השתחוו-לו כל-
 אלהים: שמעה ותשמח ציון ותגלנה בנות יהודה למען
 משפטיה יי: כי אתה יי עליון על-כל-הארץ מאד
 געליית על-כל-אלהים: אהבי יי שנאו רע שמר נפשות
 חסדיו מיד רשעים נצילים: אור ורע לצדיק ולישרי-לב
 שמחה: שמחו צדיקים ביי והודו לזכר קדשו:

סטעהעט דיז וועלט אונד וואַנקעט נייע; ער ריכטעט פערקער גערעכט! דיז היימעל
 ווערדען זיך פרייען, דיז ערדע ווירד פּרעהליך זיין, דאז מעער ברויען אונד וואָס עס
 ענטהעלט; פּרעהליקען דיז פּוֹר, אונד זאלעס וואָס דאָרויף איזט, זובען זאלע ביינע
 דעס וואַרעס, פּאָר דען הערן ווען ער ערטיינט — ווען ער ערטיינט דען ערדבאָלן זיכטען
 דען ריכטען ווירד ער דען וועלטקרייז נאָך רעכט, דיז פערקער נאָך זיינער טרייע.
 " דער הערן רעגירעט! פּרעהליך ווירד דאז ערדרייך, פריידענפאלן דער אינען
 מענגע זיין! און איהן הער איזט געווען אונד דיסטערער נעבעל, רעכט אונד גע-
 רעכטיקייט אונד זיינע טהאָנעס פעסטע. פיינער וואַלטעט פּאָר איהן הער, ענט-
 זינעט און אונד און פיינער. זיינע בליטע עלויכטען דיז וועלט, דער ערדבאָלן
 זעהט עס אונד זיטטערט. בערגע זערטעוועלען וויא וואָס פּאָר דען הערן, פּאָר
 דען העררטרער דעס גאַנלען ערדרייכט. דיז היימעל פערקירדען זיינע גערעכטיקייט,
 זאלע פערקער טויען זיינען רועה. בעטעט זינד זאלע בילדערדייענער, דיז זיך איהרער
 געלטען ריהמען; זאלע העכטע בייגען זיך פּאָר איהט. ציון הערט עס, אונד פרייעט
 זיך, דיז טעכטער יהודה'ס יזלען זאָב דיינען סטראַפּעגירליכטע, עוויגער! דען דוז
 הערן, דוז ביזט און זאלער וועלט דער העכטע, האָכערהאָבען איבער זאלע העכטע.
 פרייגער גאָטעס! האָסטעט דאז בעזע; ער טיטלט דאז זעבען זיינער פּרעהווען, רעט-
 טעט יזט אונד פּרעהוועהאָר. זיכט געהט דען גערעכטען אויף, פריידע טרייאַגעניכט
 טען הערלען. פרייעט איהך רעזליכען! איהן הערן, אונד הוואַרעט זיינען היילי-
 גען נאָמען.

קבלת שבת

צח מן מזור שירו לוי שיר חדש כי נפלאות עשה הושיעה
לו ימינו ורוע קדשו: הודיע יי ישועתו לעיני הגוים
גלה צדקתו: זכר חסדו ואמונתו לבית ישראל ראו
כל אפסי ארץ את ישועת אלהינו: הודיעו לוי כל
הארץ שפחו ורננו וומר: ופרו לוי בכבוד בכבוד וקול
זמרה: ונחצרות וקול שופר הודיעו לפני המלך יי:
ירעם חיים ומלאו תבל וישבי בה: נהרות ימחאו קרח
נהר הרים ורננו: לפני יי כי בא לשפט הארץ ושפט
תבל בצדק ועמים במשרים:

צט יי מלך ירגזו עמים ישב כרוכים תנוט הארץ: יי
בציון גדול ורם הוא על כל העמים: יודו שמך גדול
ונרא קדוש הוא: ועו מלך משפט אהב אתה כוננת
מישרים משפט וצדקה כנעקב אתה עשית: רוממו יי
אלהינו והשתחוו להם רגליו קדוש הוא: משה ואהרן
נבכהו ושמואל בקראי שמו קראים אליי והוא יענם:

הריש בחירק והא' גחה

קבלת שבת

בעמוד ענו ידבר אליהם שמרו עדתיו וחק נתן למו:
יי אלהינו אתה עניתם אל נשא היית להם ונקם על
עוילתם: רוממו יי אלהינו והשתחוו להר קדשו כי
קדוש יי אלהינו:

כט מן מזור לדוד הכו לוי בני אלים הכו לוי כבוד ועו:
הכו לוי כבוד שמו השתחוו לוי בהדרת קדש: קול
יי על המים אל הכבוד הרעים יי על מים רבים: קול
יי בכח קול יי בהדר: קול יי שבר ארזים וישפר יי
את ארזי הלכנו: וירקידם כמו עגל לכנון ושריון
כמו בן ראמים: קול יי חצב להבות אש: קול יי יחיל
מדבר יחיל יי מדבר קדש: קול יי יחולל אילות
ויחשף יערות ובהיכלו כלו אמר כבוד: יי למבול
ישב וישב יי מלך לעולם: יי עו לעמו יתן יי וברך
את עמו בשלום:

(* עליוחם, מלאן עלילות דברים, ותרגמי הכתיב כפי' הראש"ע, הסי שב על
משה ואהרן שבצילם הייתי לישראל אל משה דבר קרם ועדמו, והייתי נוקם על
עלילות דברים אשר שמו למשה ולאהרן.

מומר. זינגעט דעם הערן איין כייטע לייד, דען ער האט וואונדער געטהן. זינג ער
רויב איהם זיינע רעכטע, זיין הייליגער חסן. דער הערר האט זיינע הילפע קונד גע
טראגן פֿון היידען זיינע גערעכטיגקייטן פֿעפעכערעט; ווער זיינער זיבעט אונד טרייע
דעם הויזע ישראל'ס איינגעדענק; דען זעהן אונזערעם געטעם הילפע דעם ענדען
פֿולנער וועלט. זינלעט דעם הערן, פֿולנע וועלט! ברעכעט און וועלט אויס! אפסטעט זייע
דער ערקלינגען! אפסטעט דעם עוויגען הארפענטפעלן, פֿולטער אונד לויטענגעוועגן ערע
טענען. טראחפעטען אונד פֿאזינענטפולן אפסט טענטערן פֿון דעם קעניגע, פֿון דעם
עוויגען. עס טערהעט דעם זענער אונד וועט עס עטהעלט, דעם וועלט אונד זייערע בעי
וועהנער. טערהעט טאנגען וועלטן, בערגע וועלטן וועטטעווענגען! פֿון דעם הערן ווען
ער ערטיינט, דען ערדפולן לו ריכטען. דען ריכטען ווערט וועלטקרייט נאך
רעכט, דעם פֿעלקער נאך ביליגקייט.

יי. דער הערר רעגירעט — פֿעלקער ערבעטן! ער טהאקט און כרוכים — דעם
ערדע וועקט; גרעסן אונד דער עוויגע לו ציון, ערהאכען אונד פֿעלקער; זי
הוירגען דייעט טאשן, דעם דעם גראטען! פֿורכטבארטען! הייליגסטען! זיין הוירגען
דעם רייכע דעם קעניגס, דער גערעכטיגקייט זיבעט. געוועלטע האט דעם פֿעטטגע
טעוולט, און יעקב רעכט אונד ביליגקייט פֿערדנעט. ערהעבעט דעם עוויגען אונד
זען גאט! בעטען און פֿון זיינער פֿיסע טעמען, הייליג אונד ער! — אונטער זיינען
דיענען ווער עס משה אונד אהרן, אונטער דעם פֿערקירטען זיינעט כחעטע ווער עס
שמואל, וועלכע פֿאריפען דעם הערן, אונד זיעה! ער פֿאטווערטעט זייענען; און

זיינער וועקענדיגע רעדטע ער וויט יענען. זיינע פֿערדנעגן כחעטען זיין און פֿאט
אונד דעם געוועטן, דעם ער זייענען געגעבען. עוויגען! אונדער גאט! דעם ערהערטע
זיין אונד ווערט איהרענטוועלטן זיינע פֿערגעבענדע וועלט, אונד ריכער דער זייענען
לגעפֿינגען טאשן. — ערהעבעט דעם עוויגען אונזערן גאט! ווערלט אייך ניעדער פֿון
זיינען הייליגען בערגע; דען הייליג אונד דער עוויגע אונדער הערר!

מומר. פֿולן דוד'ס. ברייגעט דעם עוויגען, זייער זעהט דער גראטען! ברייגעט דעם
הערן רוח אונד טריאונף! ברייגעט דעם הערן רוח זיינעט כחעטען! און פֿעטליכען
טעוועט בעטען און און! דעם טעוועט דעם הערן טעוועט איבער פֿולטען; דעם זייענען
טעטיגע גאטטהייט דעקנערט — דער עוויגע אונד אויס! — איבער וועלטען טערהעטען.
טעטיגע דעם הערן געווענטליך! טעטיגע דעם הערן ערהאכען! טעטיגע דעם הערן
לערטפֿליטערט לערען; לבנון'ס לערען לערטפֿליטערט דער הערר! ער (עסט היפעטן
זיין וועט אונד היינט קאב, לבנון אונד שריון זיין זינגען געלעלטע. טעטיגע דעם הערן טערהעט
פֿאזינענערען בליטן; טעטיגע דעם הערן ערשטטערט דעם וועלט; דעם וועלטען קדש
ערשטטערט דער הערר! טעטיגע דעם הערן רעכט און דעם טייט געווען, ענטבלעט
טעטע דעם וועלדער; דעם און זיינען הייליגטוועט טערהעטען פֿעלדען; דעם
הערר, דער לור זינדפֿולטעלייט געטהאקט, דער הערר, דער ווערט פֿאט קעניג עוויג
טהאקטען; דער הערר ווערט זיינען פֿאקע זינג פֿעלייחען, דער הערר ווערט זיין דעם
פֿירערעטע זענען זיין פֿאקע בעלוקען.

לכה דודי לקראת בלה פני שבת נקבלה: לכה
 ש מור וזכור בדבור אחד השמיענו אל המיוחד
 יי אחד ושמו אחד לשם ולתפארת
 ולתהלה: לכה
 לקראת שבת לכו ונלכה ביה היא מקור הברכה
 מראש מקדם נסוכה סוף מעשה במחשבה
 תחלה: לכה
 מקדש מלך עיר מלוכה קומי צאי מהוד
 ההפכה רב לך שבת בעמק הבכא והוא
 יחמול עליך חמלה: לכה
 ה תנערי מעפר קומי לבשי בגדי תפארתך עמי
 על יד בן ישי בית הלחמי קרבה אל נפשי
 גאלה: לכה
 ה תעוררי התעוררי כי בא אורך קומי אורי
 עורי עורי שיר דברי כבוד יי עליך נגלה: לכה

לכה ברעלי חוץ! חיון פרייר, דער ברויט ענטגעגען. למס אונז דער רוהע
 פריינדליך זאגנדיגט ענטגעגען ברעך חוץ ז. ג. ו.
 חין זיינען אומסודע זעט אונז דער אייניגע געט פערטעהטן: בעפלטעט אונז
 געדענקעט דעם רוהעטאגעס. דער עויגע, דער אייניגע, דעסמען כחשן אייניגע איינע
 לזן רוהע, לזר הערליכקייט, לזן פריי! ברעך חוץ ז. ג. ו.
 ווקהלן! למס אונז דעם רוהעטאגע ענטגעגען געהען! דען ער, ער אונז דעם
 זעגענס קוועללע, פון זעכעגן דעלן געווייהט. דער טעפאנג טום וואר איהרעס זעפאנג
 פלן. ברעך חוץ ז. ג. ו.
 קעניגסווייגטאק חן רעידען! ערהעבען דך, אונז דרינגע הערפער אונז דער
 זעטטערונג! לזן זאגען ווילעט דאז חין יחשערהטע! — חן ער ווערע זיין ער
 במשען דיר במור ווערע לזן ברעך חוץ ז. ג. ו.
 טיטטען חב דען טטויב! חוץ! קליידע דך חין פלוקעס הערליכקייט! במור ווער
 דורך ישיים זעהן דען בעטהעוועטער (בית לחם), זיינער זעלע עלזאנגן כחשען
 ברעך חוץ ז. ג. ו.
 ערוואכערע דך! ערוואכערע דך! דין זעט בריכט אן! וואלן חוץ, חיון זעט
 ערוואכע! ערוואכע! למס געזאנג ערטענען: געטטעס הערליכקייט זייגט זיך איבער דיר
 ברעך חוץ ז. ג. ו.

לא תבושי ולא תבלמי. מה תשתוחחי ומה
 תהמי. בך יחסו עניי עמי ונבנתה עיר על תלה:
 ו היו למשסה שאסיד. ורחקו כל מבלעיך.
 וישש עליך אלהיך. במשוש חתן על בלה: לכה
 ו מין ושמאל תפרוצי. ואת יי תעריצי. על יד
 איש בן פרצי. נשמה ונגילה:
 בואי בשלום עטרת בעלה. גם בשמחה ובצהלה.
 הודך אמוני עם סגלה. בואי כלה. בואי כלה: לכה

עב מזמור שיר ליום השבת: טוב להודות ליי ולומר לשמה
 עליון: לחגיר בבקר תסדה ואמונתך בלילות: עלי-עשור
 ועלי-נבל עלי הגיון בכנור: כי שמחתני יי בפעלה במעשי
 ידך ארנן: מה-גדלו מעשיך יי מאד עמקו מחשבתך:

וועג ריח טאכרע! וועגן דאז טאך! וואס קרייטסט דאז דך? וואס ווייטערסט
 דאז? דאז געבייגטען דיינעט פלוקעס פינדען זיינעט ווערע טוטן חין דיר. חוץ איה
 דען טוטטע פרוקטע ערבויעט דאז רעידען. ברעך חוץ ז. ג. ו.

דעם רויבעס פרייז ווערדען דיינע רייכער, פערקאנט דיינע פערדערעכער, דין
 גאטט ווער זיך רייכער פרייען, ווייז זיך דעם ברייטזאגן ערפרייעט דער ברויט. ברעך
 חוץ ז. ג. ו.

זינעס אונז רעכטס ברייטעסט דאז דך חוץ, חין עויגען ווירסט דאז פרוקען קענען;
 דורך זענען חוץ חוץ שרץ טאטאטע, ווערדען ווער אונז פרייען אונז יובעלן. ברעך חוץ
 ז. ג. ו.

זאן געהע דען חין פריידען חוץ, דאז דעם גאטטען קראכע! ערטיינע מיט פריידע
 אונז פרוקעט ייכלען, חין דער מיטטע דיינער גלייכגען דעם זעכגעווייהטען פלוקעס!
 ווילוקהשען ברויט! ווילוקהשען ברויט! ברעך חוץ ז. ג. ו.

אִישׁ-בַּעַר לֹא יֵדַע וְכִסִּיל לֹא יִבִּין אֶת-זֹאת: בְּפָרֶחַ רִשְׁעִים
כְּמוֹ עֵשֶׂב וַיִּצְיָצוּ כַל-פְּעָלֵי אֱוֹן לְהַשְׁמֵדֵם עַד-יָעַר: וְאַתָּה
מְרוֹם לְעֹלָם יי: כִּי הִנֵּה אֵיבֹה יי כִּי-הִנֵּה אֵיבֹה יִבְדּוּ
יִתְפָּרְדּוּ כַל-פְּעָלֵי אֱוֹן: וְתָרַם כְּרָאִים קָרְנֵי בִלְתֵי בְשָׁמֹן
רַעְנָן: וְתַבְטַט עֵינָי בְּשׂוּרֵי בְקָמִים עַלֵי מְרַעִים הַשְׁמַעְנָה אוֹנֵי:
צַדִּיק בְּתִמְרֵי יִפְרַח כְּאֶרֶז בְּלִבְנוֹן יִשְׁגָה: שְׁחֹלִים בְּבֵית יי
בְּחִצְרוֹת אֶלְהִינוּ יִפְרִיחוּ: עוֹד יִגְבוּן בְּשִׁיבָה דְשָׁנִים וְרַעְנָנִים
יִהְיוּ: לְהַגִּיד בִּי-יִשְׂרָאֵל יי צוּרֵי וְלֹא-עוֹלָתָה בּוֹ:

עַן יי מִלֶּךְ גְּאוֹרֵת לִבְשׁ לִבְשׁ יי עוֹ הַתְּאֹדָר אֶת-תַּכְּוֹן תַּבְּל
כַּל תַּמוּז: נְכוּן כְּסִיפָה מֵאֵן מַעוֹלָם אֶתָּה: נִשְׂאוּ נְהָרוֹת יי
נִשְׂאוּ נְהָרוֹת קוֹלָם יִשְׂאוּ נְהָרוֹת דְּבָקִים: מְקַלּוֹת מִים רַבִּים
אֲדִירִים מִשְׁבְּרֵי-יָם אֲדִיר בְּמָרוֹם יי: עֲדִיתָךְ נֶאֱמָנוּ מֵאֵד
לְבִיתְךָ נֶאֱוָה-קִדְשׁ יי לְאַרְבֶּה יָמִים: קִדְשׁ יוֹסֵף

דיינע זאגן טען! דער בעטרענקטע זיחט דאָז ניכט אין, דער טהאָר (קורליבטש) קאָן עס ניכט בעגרייפֿען: ווען פֿרעפֿלער וויר דאָז גראַז אויפֿטפֿרֿאָסען. ווען וואָנע אויבעל טהעטער בליעהען — דאָזיט זיח פֿיר עוויג אויכטערקעהען. דאָז אויכטערקעהען! דאָז בלייכט אין עוויגקייט ערהאָבען. זיעהע דיינע פֿיינדע הער! דיינע פֿיינדע געהען לֹא גרוֹדע, וואָנע אויבעלטהעטער ווערדען אויפֿגעלעגט; זיכער וויר דעס וואָרטעהיערעס קרִינע טטיגט אין האָרן עשפֿאָר, וויין וואָטער גולעלט פֿאָק פֿריטעק עהלע. וויין אויגע ווירד זיך וויי דען ען זיינען ניידערן, וויין זיך פֿערנעהעטען דען אויכטערקעהען דער בעטעוויכטער, דאָז ווירדער זיך זיך זעטלעטען. — דער פֿראַזע ווירד וויר דאָז פֿראַזע גרינען, ער טיעט עשפֿאָר וויר לבנוֹים לעדער; געפֿאָלעלט אין דעק הויזע דעס הערן, גרינען זיח אין דען פֿאָרהעפֿען אויכטער גאָטטעס. ניכך ספֿרֿאָסען זיח אין וואָטער אויך, אויכט ווערדען וואָטעפֿאָלן אויכט פֿריט טעטעס בלייבען, לֹא קינדען, וויר גערעכט דער עוויגע זיח; דאָס זיך ען זיינעק טעפֿער קיין טאָדען פֿינדע.

יי מלך. דער הער זיחט קעניג, געטויקט אין זאָטעטעט! געטויקט זיחט דער עוויגע, זיחט וואָכט געריסטעט. כּוֹן טעטעט דאָז וועלט פֿעסט געבירערט, אויכט וואָנקעט ניהער. זיך אויכטעטיטעליך דיין טהרֿאָן פֿאָן זיכעניגן, דאָז זעלבסט פֿאָן עוויגקייטען הער. — דאָז סטרעגע ערהעבען, עוויגער! דאָז סטרעגע ערהעבען לויט זיחט טאָנען; דאָז סטרעגע כּוֹזיען זיחערע וועלען אויך, אויכט עכטטיגער זאָס דעס וואָסערט טאָנען, זיך דעס וועלטעטערס בערענערע וואָגען; דאָך דער עכטטיגסטע איז גאָטט אין יענער העהע. קרעפֿטיג בעוועהרט דיין זייגניס זיך, דינען טעמעלע, הערל זיערעט הייליגקייט זיחערדער!

וועהרענר דער חזן ברבי זאָגט,

זאָגט קהל דיעזעס.

יְחַבְדּוּ וַיִּשְׂפַּח וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרַומֵם וַיִּתְנַשֵּׂא
שְׁמוֹ שֶׁל מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמַּלְאָכִים תְּקַדּוּשׁ בְּרוּךְ
הַיּוֹם. יִשְׁחַד רִאשׁוֹן וְהוּא אֶתְרוֹן וּמַלְאָכֵינוּ
אִין אֱלֹהִים: סֵלֵנו לְרַבֵּךְ בְּעֶרְבוֹת בֵּית שְׁמוֹ
וְעֵלֵנו לְשָׁנֵינוּ: וַיִּשְׁמוּ מְרוֹמָם עַל-כָּל-בְּרִכָּה
וַיִּתְחַלְּלֵה: בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:
הֵי שֵׁם יי מְבֹרָךְ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם:

וּבְתַכּוּנָה מִשְׁנֵה עֵתִים וּמַחְלִיף אֶת הַזְּמַנִּים וּמְסַדֵּר אֶת
הַכְּכָבִים בְּמִשְׁמַרְתֵּיהֶם בְּרַקִּיעַ בְּרַצוֹנוֹ בּוֹרֵא יוֹם וְלֵילָה.
גּוֹלֵל אֹזֶר מִסְּפִי חֶשֶׁךְ וְחֶשֶׁךְ מִסְּפִי אֹזֶר. וּמַעֲבִיר יוֹם וּמְבִיא
לֵילָה וּמְבַדֵּיל בֵּין יוֹם וּבֵין לַיְלָה יי צְבָאוֹת שְׁמוֹ. אֵל חַי
וְקַיִם תְּמִיד יִמְלֹךְ עֲלֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד:

מיוסד ע"פ א"ב וסס המחזן יוסף הקטן בר שמואל ח"ק.

* אוֹחֲזֵי בִידָם אַרְבַּעַה מִיָּנִים • בְּאִים לְסַלְדָה בְּעֵגֶב

זאָס חל בשבת זיח מערביט.

אוֹחֲזֵי בִידָם יוֹם, ע"פ הכּוֹס וְלִקְחָתָם לֶבֶת (ויקרא כ"ג מ') וְכִדְאִיתָא בִירוּשָׁלַיִם פֿרק לולב

ברכו. פֿרייעט דען עוויגען!
דען הֶקְבָּעִפֿרִיעווענען!
ברוך. געבענעדייעט זיח דער עוויגע!
דער הֶקְבָּעִפֿרִיעווענע זיח עוויגקייט!
ברוך. געפֿרייעט זייט דאָז עוויגער!
אויכטער גאָטט! בעהעררטרער דער וועלט!
וויך דעסען געהייס דאָז זיכערער דעס
זען. זיט ווייזעהייט עפֿענטעט דאָז דאָז
זיחערעטעטעהערע; זיט פֿערנוועלט פֿערענע
דערסט דאָז דאָז טטורען, וועכטעלעט דאָז
טאָגעסליטען; אויכט זיכערעטעט דאָז טטורע
זיך פֿירזאָמעטעט אין זיחערען לויפֿע כּיך
דיינען ווילען; ערטעפֿעסטעט דען טאָך אויכט
דאָז כּאָכט, אויכט קוֹלעט דאָז לויט פֿאָך

דער פֿיכטערניס, אויכט דאָז פֿיכטערניס פֿאָך דען זיכטע. זיך ענטטווינדעט דער טאָך
אויכט דאָז כּאָכט ערטייט; זיך זאָס דאָז טאָך פֿאָן כּאָכט געטייערען. הער דער הער
סאָרען זיחט דיין כּאָזע! דאָז וואָלעכטיגער! עוויג זעכטערער! אויכטערעלכטערער! וואָטע
זיחערער אויכט עוויג זיכער אויכט!

אוֹחֲזֵי בִידָם. זיח, וועלכע זיח זיחערער זאָר ערפֿאָסען פֿיערעלוייח זיכענע פֿאָלזיח
לען¹, כּאָהען דיר לֹא הוֹרִיגֵען הערען, זיט טאָווייח אויכט זאָטעטעפֿיען; זיחע, זיח

ובמנים. גמוני פז אוגרים ומזמנים. דגלימוז
ישים כלכבי שחק נמנים: ברוך אתה יי
המעריב ערבים:

אהבת עולם בית ישראל עמך אהבת. תורה ומצות
חקים ומשפטים אותנו למדת. על כן יי אלהינו בשכנו
ובקומנו נשים בתקיה. ונשמח בדברי תורתך ובמצותיך
לעולם ועד. כי הם חיינו וארץ ימינו ובהם נהגה יומם
ולילה. ואהבתך אלתסיר ממנו לעולמים.

הוגי דת מראש נסוכה. ובאים ולנים שבעה
בספרה. זכות המציאם וגונגם ממסוכה. חוק

וערה כל ישראל גדולים וקטנים אחזיק את לולביהן בידים הימנית ואתרגיהם בידים
השמאלית וכו'. לשלך בפעל מל' ואסלדה בחילה (איוב ו' י') וענינו לרומם. גמוני
פז, הנימ"ל בחיר"ק נלשון המסנה (סוכה ל"ו ב') מעשה באנשי ירושלים שהיו אוגדין את
לולביהן בנימוניות של זהב וכו' והן חופין של זהב לנוי מלמעלה ומלמטה היו אוגדין את
הללזל בנימוי. דגלימוז, חיליהם ישים כוכבי שמים לרוב והיו נמנים כמוהם זהו אי אפשר
כמבואר אס מוכל לספור אותם (בראשית ט"ו ה').

הוגי דת, תאר לישראל עש"ה והינתנו יומם ולילה (יהושע א' ח'). מראש נסוכה,
הדת היא נסוכה מראש וכמאמרם ז"ל בספרי כל מי שחזינו מחברו נכרא קודם לחנינו,
לפי שהחורה חנינה לכל נכראת ראשון לכל שנאמר מעולם נסכתי מראש (משלי ח' כ"ג)
ובדרשתם ז"ל אלפים שנה קדמה תורה לכריאת העולם, (ענין שבת פ"ח ב' וחזים קט"ז
ח'). ולנים שבעה בסוכה, שצוים סוכתם קבע ודירתם עראי. וגונגם ממסוכה,

בידען חונד טחיקען ויט רייצען גלךרדעטען דוח פפוללעטן. ח דחם חיירע טחירטען
זח להלויך ויורדען, ויח דוח געשטינדע דעם היחשעלם! געבענערייעט זייסט דוח עוויג
גע! דעך דוח דוח חעבענדע הערלענדעווערן לחסעסט.

אהבה. חיינע חונענדליכע זיבעע האסט דוח דיינען פלוקע, דעך חוינע ישראל'ס, לז
געווענדט; פרושע ונהרען, געבאטע, געוועלע חונד רעכטע האסט דוח חונד ערט היילט;
דחוק וויללען וייר, עוויגער חונדער גאטט! ווען וויר חונד כיעדעלעגען, חונד ווען וויר חוינע
טטעהען חויבער דיינע געשטלע כערדענקען, חונד חונד דיינער פרושען ונהרע ונהרע חונד דיינער
געבאטע חונד חוינע פרושען דען זיך געוועהרען חונד זעבען חונד חונטערבליכטיקייט; חויבער
זיך וויללען וויר טאג חונד נחלם נחלויכענען. ח ענגעשט דוח דיינע זיבעע חונד ניע עכטליעהען.
הוגי דת, זיך, חונלע זינענד כחלפארטען דער חין דער פרושען¹ טאן לזק גע-
זעטלע געווייהטען ונהרע, קחשען חונד זיבעען טאגע חונד חונד דער לויבהרטע לז חוינען;
ח לחם זיך דעם גלויבענט רייכייט עלחנגען, בעוועהרע זיך טטעסט פלך דעם לוייפעלם
פער

1) נאך דער טראדילויקן חויט דעם הייליגע געווען חוינע חונד לוייח טויענדע
יאהרע פריהערע זי נפאנג לחם זיבעע דער וועלט.

אהבתם בלי לחשכה: ברוך אתה יי אוהב עמו
ישראל:

(כשתפלל ביחיד אומר אל מלך גאמן)

שמע ישראל יהוה אלהינו יהוה אחד:

ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד:

ואהבת את יהוה אלהיך בכל לבבך ובכל-
נפשך ובכל מאדך: והיו הדברים האלה אשר
אנכי מצוה היום על לבבך: ושננתם לבניך
ודברת בם בשבתך בביתך ובדרכך
ובשכבך ובקומך: וקשרתם לאות על ידך והיו
לטטפת בין עיניך: וכתבתם על מזוזות ביתך
ובשעריך:

והיה אם שמע השמעו למצותי אשר אנכי

חלילם מקון מכאיב מל' ישר ממסוכה (מיכה ז' ד') והוא כמו כמסוכת חדק (משלי ט"ז
ט"ט) כס"ו, וכאן הוא תאר לכנך הספקות אשר נאזונו דעת האדם בחקרו אחרט. מי המנות
וכמו שתרנמתי.

פערזוונדענדען דערן, חונד לחם זיך חוינערהעדר וויילען פלן חוירער פטעסטען זיבעע
לז דיר! געבענערייעט זייסט דוח עוויגער! דער דוח דיין פלוק ישראל זיבעעסט.

שמע. הפרע ישראל! דער עוויגע חונדער גאטט חוינע חייני
געס עוויגעס וועזען!

(געפרייעזען זייח דער כחעז זיינער גלךרזיינען העררטשפט חוינער חונד עוויג!)
ואהבה. דוח זללסט דען עוויגען דיינען גאטט זיבעען, פלן גחללעך העללען, גחמ-
ער זעלע חונד גחללער קרפטס. דוח ווקרטע דוח חוק דיר יעטלט בעפעהע, זללען
דיר טטעסט חויך הערלען בלייבען, דוח זללסט זיך דיינען קנדען חויכטערפען, חונד
חוינער דחפון רעדען, ווען דוח לז חוינע זיטלעסט, קרער חויך ריינען בינט, ווען דוח
דך כיעדעלעגסט, חונד ווען דוח חויכטעטהעסט. בינער זיך לזק לייכען חן דיינע חמד
טרגע זיך חלם פארדעהויפטבינדע לזויטען דיינען חויגען, חונד טרייבע זיך חן דיר פלך-
טען דיינעס חוינעס חונד חן דיינע טהערע.

והיה. ווערדעט חיהר חונד חוינען געבאטען געהללען, דוח חויך חויך יעטלט גע-
בע

הגואלנו מִכַּף כָּל הָעֲרִיצִים. הָאֵל הַנִּפְרָע לָנוּ מִצָּרֵינוּ
וְהַמְשַׁלֵּם גְּמוּלָ לְכָל אוֹיְבֵי נַפְשֵׁנוּ. הַעֲשֵׂה גְדֻלוֹת עַד אֵין
חֶקֶר וּנְפִלְאוֹת עַד אֵין מִסְפֵּר. הַשֵּׁם נַפְשֵׁנוּ בַּחַיִּים וְלֹא נִתֵּן
לְמוֹט רְגֵלָנוּ. הַמְדַרְכֵּנוּ עַל בְּמֹת אוֹיְבֵנוּ וְיָרֵם קַרְנֵנוּ עַל
כָּל שׂוֹנְאֵינוּ. הַעֲשֵׂה לָנוּ נְסִים וּנְקָמָה בַּפְּרָעָה אוֹתוֹת וּמוֹפְתִים
בְּאֲדַמַּת בְּנֵי חָם. הַמְכֵּה בְּעֶבְרַתוֹ כָּל בְּכוֹרֵי מִצְרָיִם וַיּוֹצֵא
אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל מֵהַיָּם הַיָּבֵשׁ לְחֵרֹת עוֹלָם. הַמַּעֲבִיר בְּנֵי בֵּין
גְזָרֵי יָם סוּף אֶת רוּדְפֵיהֶם וְאֶת שׂוֹנְאֵיהֶם בְּתַהוֹמוֹת טַבַּע.
וְרֹא וּבְנֵי גְבוּרַתוֹ שִׁבְחוּ וְהוֹדוּ לְשִׁמּוֹ וּמַלְכוּתוֹ בְּרָצוֹן קָבְלוּ
עֲלֵיהֶם מִשָּׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל לָךְ עָנוּ שִׁירָה.

טועני נטעי צמחות. ישיגו שובע שמהות. בחג הספוח:

טועני נטעי צמחות, הוואזיס זידיהס ארבע מינים הללו ע"ד אחוזי זידס ארבעה
מינים ללעיל; ובהד"ק גרם טועני נטעי שמחות בס"ן וגרסה זו נראה נכונה, כי
הסיטין כיון לדעתי על הא דליתא בילקוט אמור (רמז תרנ"ד) אהי מוצא שלג שמחות
כתיב בחג, ושמחת בחגך, והיית אך שמח, ושמחת ח' לפי ה' אלהיכם, אבל בפסח
וכו' ע"ש, ולכן מתוארים המינים שגלגל בתאר נטעי שמחות. ישיגו שובע שמהות,
רומז על אל דליתא בפסוקא (הובא בילקוט רמז תרנ"א) שבע שמחות את סנד' (תהלים
ט"ו י"א) אל תקרי שבע אלא שבע מכות שחג ארבע מיניו שגלגל וסוכה

בעפרייעט; ער אונזער קעניג זינט'ס, דער אונז דען דרוקע יענער טרונקען ער
לענט האט. ער דער הלוועלטיגער זינט'ס דער אונזערע בעלידיגער בעטרופט, דער
דען זיינען אונזערעס לעבענס איהר בעטרופען פֿערגלסטען, דער גרעסע אונזערפֿארטיכע
דינגע פֿאָלפֿהרט, אונד זעהלוקע וואונדער געוויקט האט. ער זינט עס, דער אונזערע
זענענע דער אונטערעבליקייט ווייהט, אונד אונזערן פֿוס ניכט אויסגלייטען לעסט. ער
זינט עס, דער אונז דיר טאָללע עהע דער פֿייכער ניעדערדריקען זיעס אונד אונזער
גליקסהקען איבער זאלע אונזערע ווידערזאָכער ערהאָב; דער פֿיר אונז וואונדערלייכען אונד
רזאָכע זון פֿרעה אויסגעזיבט, לייכען אונד וואונדער אויך אונדער דער קינדער חס"ס; דער
זין זיינען טטרעפֿגעריכטע זאלע ערטאָגעברענגען מצרי'ס ערטאָגען אונד חוים איהר
דער זינטע זין פֿאָק ישראָל, לזר אונכערענקטען פֿרייהייט הערויסגעפֿהרט; דער
זיינע קינדער דורך דאָ געטהייילטע טיילפֿעסער ליעהען זיעס; אונד איהרע פֿערפֿאָגער
אונד פֿייכער זין דיר טיעפֿע פֿערזענקטע. זאלס טון זיינע קינדער דאָ זיינע זאלגעוואָלט
זעהען, זאָכטען אונד דאָנקטען זיא זיינען נאָזען, אונד הוּדִיגטען זיינער העררשאַפֿט זיט
פֿריידיגען ווילען. מישה אונד דיר קינדער ישראָל'ס טטיגהאָטען דיר זיינען וועלכעלעגעזאָכען זין.

טועני נטעי צמחות. זיא וועלכע זיך זינט זיננלייכען פֿפֿאָללען פֿערזענקען,
זעגען דער פֿריידען פֿילוע עררייכען זיך וויבדיטענעלעסטע.

בכּם בצל ימינה. למען זכות מאמינה. נתן מסכות:
מחננים בלב בשר. נהלים פֿיחיד נתבשר. בעשי הסכות:
סכה תהיה לצל. עבור תם המפצל. חנה בסכות:
פֿלטים בצלקה תסתירם. צניף ישע תכתירם. מנשק לסכת:
קדוש ברית תגביר. רוח טובא תעביר. פֿרעוה וסכות:
שאריתם מהרה תקבץ. שאנן בגאותם להרגץ.
יושבי בספוח:

סיו תחן חוגגי שבעה. תופשי מגדים ארבעה. ושועס סכות:
זממה וחגיגה וכו'. כסם, חסידים. מאמינך, זה אברהם שהאמין בה' והכין מעיות
האמונה הזאת חזנה וע"ז נתן מסכות והאלילים מעשה ידי אדם, או טעם נתן
מסכות של תרם אביו כמעשה הנזכר במדרש, תרם מוכר ללמים היה וכו'. בלב בשר,
ולא בלב אבן עש"ה והסיורתי לב האבן מנשרם ונתחיל להם לב בשר (יחזקאל י"א י"ט),
וכמו סמי' הרו"ה לב רך ונכנע לעבודת ה'. ביחיד, נב"ק כן בחוב צדוק ספרים כלומר
ביחוד שואמר עליו את בך את יחידך, והרו"ה גרם ביחיד בני"ת ופי' זכות יחזק,
וגם זה נכון. ובהבשר וכו', שהיה האיל מוכן להעלותו לעולה תחתיו מששת ימי בראשית
והיה נחמד נעלי הסכות. חם המפצל, זה יעקב עש"ה ויפלט בהן פללות (בראשית
ל' ז') וקיסד הסיטין ניוולר ליום ראשון של שבעות אהיה ועודה לניניו פלל לה וערמון
וכו'. חנה בסכות, רומז לדעת המפרשים על הכתוב ויעקב נסע סכותה (סם ל"ג י"ו)
אולם חם נאמר ויבן לו בית ולמקנהו עשה סכות, ויותר נראה המורה על הכתוב ויעקב
אז חם יבן אהלים (סם כ"ה כ"ו). מנשק לסכות, שעורו כתתירם בלתיק ישע לסכות
מנשק, כלומר מכלי קרב של אויבים מענין סכותה לראשי זיוס נשק (תהלים ק"מ ח').
רוח טובאה העביר, עש"ה ואת רוח הטובאה אעביר מן הארץ (זכרי' י"ג ב'). פֿרעוה

ז טירמע זיא זין דיינער רעכטע טאָטטען, אונד דער טאָגענדינעהייט דיינעס גלויבן
דעס געטלענלערטערערס. ⁽¹⁾
זיא וועלכע דיר זאָכעטען זיט אויפֿריכטיגען געפֿיהלע זייטע פֿאָזיך זייען זיינען זיינליגען
דעססען לענג זיך קונד גאָב זיך דיקקען געטטרייע. ⁽²⁾
דיר זויבדיטע געווערע הייליגען טאָטטען, אונד דעס פֿערהאָטען טעבעטעלענערס ⁽³⁾
וויילען, דער זין היטען געוואָהנט.
זיך אונזער דיינען טוטלע זיינער נאָכקאָמוען רעסטע, טויקקע זיא זיט דער
קראַנע דעס היילס, וועלכע זיא טירמע פֿאָר יעדער דרעהענדיגן וואָפֿע.
זי הייליגסטער! טירלע פֿעסטער דיינען געטאָססענען בונד, פֿערטיילע דען אונזרי.
דעס קיהנען איבערזעהסט אונד דער פֿערוויקונג.
זי פֿערהיינע טעלע ווידער איהרען איבעררעסט, זאָס זיא פֿרייליך זין איהרער הייטהאָט
נייעדער, זיא דיר יעלטל זין היטען וואָהנען.
טענקע דייכע הוּד דענען, דיר דיעזע זיעבען פֿעסטליך פֿייערן אונד זיך זיט
דען פֿיער זיינליגען פֿפֿאָללען פֿערזעהען — זי ערהערע איהר אינברוכטיג פֿלעהען!

⁽¹⁾ אברהם דער פֿערברייטער דעס גלויבענס זין דיר איינהייט גאָטטעס.
⁽²⁾ יצחק זין דעשען טאָט דער זיך געטטרייע פֿערהאָכטענע ווידער געפֿעפֿערט וואונדער.
⁽³⁾ יעקב זיעהע בראשית ל' ז'.

ישעי אל סכות שועת עמה. ורעם וענגם בטוב טעמה. סגבם כהכנעת זדים בזעמה. פאר וזמר נתנו להנעימה. בגילה ברנה בשמחה רבה ואמרו כלם:

מי כמכה באלים יי מי כמכה נאדר בקדש נורא תהלת עשה פלא. מלכותה ראו בניך בוקע ים לפני משה: הלל גומרים כל שמונה. קוראי פרשת קרבנות בזמנה. טעם והושיבם בארץ שמנה. נצח צור ישענו להאמנה. זה צור ישענו פצו פה ואמרו:

יי מלך לעלם ועד:

ונאמר כי פדה יי את יעקב וגאלו מיד חוק ממנו:

וסבכו, מל' נצרו פרות (סופים ה' ב') וכמו שפירשתי בנאורי ס, וטעם סככות ענין כלכל ומכוכה מל' וחס אויביו יסכך (ישעי' ט' ו'). ושועתם סכות, מקשיב ומאזין. הגבם, ככל' כי לאות סמך' אנו רביבין, וכונת המרוח כמו שהנעת זדים והם פרעה ומילו העמק חלה בן תרומם את עמך הגבה למעלה. טעם, כי יעם נבטלת הנוץ נדרך לשון הסיטון. להאמנה, לקיים ולמקוע הנעתך אצר הנעתך על ידי נביאך במקום נאמן.

ישעי אל. יח חלועטטיגער! דוח ויין היין! פערניק דיינעם פלוקעס געבעט; וויי. יע הילד ערהיטערע עם מיט דיינען ווקהוטהעטיגן ווילונ; ערהעבע עם זן הקך, זן טיען דוח געטטילנט אין דיינען לזון יענע חיבערויטהיגן פרעפלער¹, הן! ויין ברעכט' עם לו דיינער הודריגן דער, זקב חונד געשענג! אין לוסט זיט יובעל חונד זיט הקלענטיקען ריעפען חלוע:

ווער חונטער דען חעלטען, עוויגער! גלייכט דיר? — ווער חונט זך חין היינזיקייט פערערר גלייכט ווייח דוח? — דוח געפרייעזעכער פורל טבחרער! וואונדערער גלייגער! דיינע עהרטשעפט זעהן דיינע קינדער, טום דוח דען זענער פך משה געשפאטען.

הלל. דען פיייערליכען זקבשענג זאמסטן זיח דורך חכט טהגע פלולטענדיג ערטע. נען; דיח פארטריפט דער פסטליכען חפפער ווירד לור בעטטיאוסטען לייט געזענען. ח פפולכלע זיח — זעלע זיח וויעדער חין זיט געלוקבטען זאנרע, חונד זאם חונענדליכער טעפעער! חונטער הייל חין ווירקליכייט בעגרינדען. יח ער חונט חונטער הקרט חונד היין! זך ברעכען זיח חויס חונד ריעפען:

דער עוויגע ווירד איאזער חונד עוויג רעגירערען!
חנרעסווחן הייסט עם (ירמיה ל"א ח'): דער עוויגע חט יעקב בעפרייעט, חונד חיהן ערלונט פון חיבערויטהיגער חנר.

(1) פרוץ חונד זיין הענר.

בהדרת קדש שוררו במקדשו. רוחשים שיר ושבה להדשו. שלום השפות להם להגדישו. מלכנו צור ישראל וקדושו. ברוך אתה יי מלך צור ישראל וגואלו:

השכיבנו יי אלהינו לשלום והעמידנו מלכנו לחיים ופרוש עלינו סבת שלומך ותקננו בעצה טובה מלפניך והושיענו למען שמך והגן בעדנו והסר מעלינו אויב דבר וחרב ורעב ויגון והסר שטן מלפנינו ומאחרינו ובצל כנפיך תסתירנו כי אל שומרנו ומצילנו אתה כי אל מלך חנון ורחום אתה ושמור צאתנו וכוואנו לחיים ולשלום מעתה ועד עולם. ופרוש עלינו סבת שלומך:

ותיק חרש מכון אולמה. אמין אהובים כוננת בצלמה. ל ברך ולקדש שמך בעולמה. חגן

רוחשים, מל' רחש לני דבר טוב (תהלים מ' ב'). להדרו, למדש חג. שלום הייזשה להם וכו', ככל' כי החרויים בעלי ד' תיבות הם. חשפוח, תזית ותכין כל' ה' ח' תשפת שלום לנו (ישעי' ל"ו ב'). להגדישו, תשים לנו נמדה מלאה וגדושה. ותיק, תחר להקב"ה שהוא זרין ומכיר כמעשויו וראוי לנקוד לתיק על משקל כד יק כמו שהיא בנוסחאות ספרדיות. אולמך, היכל קדשך.

בהדרת קדש. חין פערקלעהרטער הערלויכקייט זקבוינגען זיח חין זיינען הייליגטהו. זען; זיח זיכר בעגרייסערט פון געשענג חונד פרייז חזק עם נייח לו בעגרייסען — ח חוי בערטערזעע זיח מיט דער ווקהוטהערט חיבערפלונס, דוח חונטער קעניג! ישראל'ס פענז חונד היינזיקטער! געבענעדרייעט זייסט דוח, עוויגעל! קעניג! ישראל'ס פענז חונד זיין ערלונטער. הישכיבנו. זאם עוויגער! חונטער הערר! חין פרייערען חונד ניעדערלעגען, חונד חין ווקהוויין וויעדער ערוחטען; ברייטע חיבער חונד דען לענט דיינעם פרייערעם חויס, חונד פערפוןקוהשונע חונד דורך חיינע פון דיר פערלועהענט היילונזשע חיינויכט, חונד היין חונד דיינעם כחשענס ווילונ; טיטלע חונד חונד ענטפערנע פון חונד פיינדע, פעסט, פערעהערנונג, חונקער חונד חלונ טרייערונ. חונד פערטרייכע דען בעטען פערפיהרער פון חלונ זייטען, חונד בערגע חונד חונטער דען שטטטען דיינער פליגעל; דען דוח חלונעכטיגער! ביט חונטער טוטן חונד חונטער רעטטער, יח דוח חלונעכטיגער ביט חין חונדרייכער חונד ערבחרונקספולער קעניג! ח בעוונזשע חונטערן וחקדעל פיר דען לעבען חונד פיר דען פרייע דען פון חן פון חין עוויגקייט. ח ברייטע דען לענט דיינעם פרייערעם חיבער חונד!

וחיק. חלונעכטיגער! גרינדע נייח דיינע פעסטע בורג; טטערקע דוח זיבויגע דוח דוח יסק דיינער פוקס געבילדעט, דעם חין דיינען העלטעל דיין טאזע געבענעדרייגט חונד גע.

עלינו בבְּרִית שְׁלוֹמָה: בְּרוּךְ אַתָּה יי הַפּוֹרֵשׁ סִבָּה
שְׁלוֹם עֲלֵינוּ וְעַל כָּל-עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל וְעַל יְרוּשָׁלַיִם:

לשבת ושמרו בני ישראל את השבת לעשות את השבת לדורותם ברית
עולם: ביני ובין בני ישראל את הוא לעולם כִּי-שָׁשַׁת יָמִים
עָשָׂה יי אֶת-הַשָּׁמַיִם וְאֶת-הָאָרֶץ וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שָׁבַת וַיָּנַחַשׁ:
וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶת-מוֹעֲדֵי יי אֶת-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:

וַחֲנֻדֵל וַיִּתְקַדֵּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא בְּעֶלְמָא דִּי-בְרָא כְרַעוּתִיהּ וַיְמַלִּיךְ
מַלְכוּתִיהּ בְּחַיִּיכוֹן וּבְיוֹמִיכוֹן וּבְסֵי: דְכָל-בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּעַגְלָא
וּבְיָמֵן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן:
יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעַלְמֵי עַלְמֵיָא.

וַיְתַבְרַךְ וַיִּשְׁמַח וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרַמֵּם וַיִּתְנַשֵּׂא וַיִּתְהַדָּר וַיִּתְעַלֶּה
וַיִּתְהַלַּל שְׁמֵהּ דְקוֹדְשָׁא. בְּרוּךְ הוּא לְשִׁילָא מִן כָּל בְּרַבְתָּא
וְשִׁירְתָּא תְּשַׁבְּחָתָא וְנַחֲמָתָא בְּאִמְרִין בְּעֶלְמָא וְאִמְרוּ אָמֵן:
אֲרָנִי שְׁפָתַי תִּפְתַּח וּפִי יִגִּיד תְּהִלָּתְךָ:

בְּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ וְאַלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם
אֱלֹהֵי יִצְחָק וְאַלֹהֵי יַעֲקֹב הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא

גְּבוּרָתוֹ וְעֶדְוֹתוֹ וְעֶדְוֹתוֹ! חוֹדַר בְּעִטְרוֹתוֹ חוֹדַר דְּעַן בּוֹדַר דִּינְעֵס פְּרִיעֵדְנֵס. גְּעֵבְעֵנֵי
דִּינְעֵס זַיִסְט דּוּחַ עוּוֹיָגֵר! דַּעַר דּוּחַ דְּמַן לְעוֹט דִּינְעֵס פְּרִיעֵדְנֵס חוּסְבְּרִיטְעֵס חִיבְעַר
חוֹזֵי, חִיבְעַר דִּיין גְּמַלְעֵס פְּהֶלֶק יִשְׂרָאֵל, חוֹזֵר חִיבְעַר יְרוּשָׁלַיִם.
(פִּיר שַׁבָּת) וּשְׁמֵרוּ. דּוּחַ קִינְדֵר עֵי יִשְׂרָאֵל זְהֻלְטֵן דְּעַן שַׁבָּת בְּעֶבְרַתְעֵן, דְּחָס זַיִח
כַּעֲהוּדִין דְּעַן שַׁבָּת בִּיחַ זְהֻלְטֵן חִיזְרֵן כְּאֶחָדָּעֵן פִּיעֵרן, חָלָס חִינְעֵן עוּוֹיָגֵן בּוֹדַר
לְוִירְטֵן זַיִר חוֹזֵר דְּעַן קִינְדֵרן יִשְׂרָאֵלִים זְהֻלְטֵן דַּעַר שַׁבָּת זַיִן חִיין לִיכְטֵן חוּלְ עוּוֹיָג;
דְּעַן חִיין זְעַס טַאָגֵן חָטֵט דַּעַר עוּוֹיָגֵן דְּעַן הַיְחַזְעֵן חוֹזֵר דּוּחַ עַדְעֵ גַעֲטַפְּפֵן, חָטֵט
זַיִעֲבֵעֲטֵן טַאָגֵן חָטֵט עַר גַּעְרוּהֵט חוֹזֵר גַּעֲפִיעֵרֵט.

וַיְדַבֵּר. מִשָּׁה חֲכָמְעֵן דְּעַן קִינְדֵרן יִשְׂרָאֵלִים דּוּחַ פֵּסְטֵט דַּעַר עוּוֹיָגֵן בְּעַקְנָא.
אֲרָנִי. עוּוֹיָגֵר! עַפְלָנֵט דּוּחַ חִינְעֵן וּפִסְטֵן, דְּחָטִיט חִיין חוֹזֵר דִּיין זָקֵב פֵּרְקִירְעֵ!
בְּרוּךְ. גְּעֵבְעֵנֵי עוּוֹיָגֵר! חוֹזֵנֵר חוֹזֵר חוֹזֵנֵר פֵּרְטֵר גְּחָטֵר! גְּחָטֵט אַבְרָהָם,
גְּחָטֵט יִצְחָק'ס חוֹזֵר גְּחָטֵט יַעֲקֹב'ס גְּחָטֵט, וְעֵכְטִיָּגֵר חוֹזֵר פּוֹרְטֵכְטֵן
רַעַר.

אֵל עֲלִיוֹן גּוֹמֵל חַסְדִים טוֹבִים וְקִנְיָה הַכֹּל וְזוֹכֵר חַסְדֵי
אֲבוֹת וּמְכִיָּא גּוֹאֵל לְבָנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַחֲבָה:
מְלַךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמְגַן. בְּרוּךְ אַתָּה יי מְגַן אַבְרָהָם:

אַתָּה גְבוּר לְעוֹלָם אֲרָנִי מְחִיָּה מְתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ.
מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחַסְדֵי מְחִיָּה מְתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים סוּמָה
נּוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים וּמְתִיר אֲסוּרִים וּמְקַיֵּם אַמּוּנָתוֹ
לְיִשְׁרָאֵל עַפְרֹ. מִי כְמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דוֹמָה לָךְ מְלַךְ
מְמִית וּמְחִיָּה וּמְצַמִּים יְשׁוּעָה:

וְנַחֲמֵן אַתָּה לְהַחְיֹת מְתִים. בְּרוּךְ אַתָּה יי מְחִיָּה הַמְתִים:
אַתָּה קְדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קְדוֹשׁ וְקְדוּשִׁים בְּכָל-יוֹם
יְהִלְלוּךָ סְלָה. בְּרוּךְ אַתָּה יי הָאֵל הַקְּדוֹשׁ:

אַתָּה בְּחַרְתָּנוּ מִכָּל-הָעַמִּים. אַתְּבַת אוֹתָנוּ.
וְרָצִיתָ בָּנוּ. וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל-הַלְשׁוֹנוֹת. וְקִבְּשָׁתָנוּ

קוֹנֵה הַכֹּל, בְּתַב הַרְלֵק בְּזַרְשֵׁי: יֵשׁ קִינֵן טַאָין טַס מְכִירָה וְלֹא דְמִים כְּמוֹ קוֹנֵה
שָׁמַיִם וְאָרֶץ (בְּרַאשִׁית י"ד י"ט) ע"כ. מְרוּגוֹס ה' קִנְנֵי רַאשִׁית דְּכַוֵּן (מְשַׁלֵּי ח' כ"ג) אֶלְהָא
בְּרַאנִי, וְכֵן מְרַמְזֵי.

רַעַר גְּחָטֵט! הַעֲכָסְטֵט חֻלְלֵחֲטֵט! דַּעַר דּוּחַ הַיְלוֹזְחֵט גְּחָטֵט עַלִּיָּגֵטֵט; טַעֲפֵפֵר דַּעַר חָלָס,
דַּעַר דּוּחַ דַּעַר פֵּרְעוּחִיָּקִיט דַּעַר חוֹרְפֵטְעֵר חִינְעֵדְעֵק בִּיזֵט, חוֹזֵר חִינְעֵט חִיזְרֵן
כְּאֶחָדָּעֵן פְּהֶלֶק לִיכְטֵט דַּעַר עַלְוֵנֵר וְעַדְעַרן וּוִירְטֵט, דִּינְעֵס כְּחָעֵס וּוִוֹלְטֵן.
דּוּחַ בִּיזֵט חִיין קֵעֵנִי, דַּעַר דַּחַ הַלְפֵט, בַּעֲטִירָט חוֹזֵר בַּעֲטִירָטֵט; גַּעֲפִירְעוּטֵן
זַיִסְט דּוּחַ עוּוֹיָגֵר! טִילֵד אַבְרָהָם!

אַחַה. דּוּחַ הַעֲרַר בִּיזֵט חֻלְלֵחֲטֵט חִיין עוּוֹיָקִיט! דּוּחַ בַּעֲלֵבְעֵט דּוּחַ טַחְדֵטֵן
וּוִיעֵדֵר, דּוּחַ בִּיזֵט חִיין וְעֵכְטִיָּגֵר עַרְעֵטְעֵר. דּוּחַ עַלְנֵהֲרַט דּוּחַ דִּינְעֵט לִיכְטֵט חֻלְלֵט
לְעֵבְעֵדֵט, חוֹזֵר עַרוּעֵקֵטֵט דּוּחַ דִּינְעֵט גְּלַחֲטֵט כְּחָטֵט חֵלְלֵקִיט דּוּחַ טַחְדֵטֵן; דּוּחַ חוֹזֵר
טַעֲרֵטִטֵטֵטֵט דּוּחַ פְּהֻלְעֵדְעַר, דּוּחַ הַיְלוֹעֵטֵט דּוּחַ קַחְטֵקֵט, דּוּחַ בַּעֲפִירְעֵטֵט דּוּחַ גַּעֲפֵטָא
טַעֲלֵטֵן, חוֹזֵר בַּעֲטֵטֵטֵטֵטֵט דִּינְעֵט טַרִיעֵ לְזַחְגֵט יַעֲנֵן דּוּחַ חִיין טַטוּכֵט טַחְפֵטֵן. וּוִיעֵר,
חֻלְלֵחֲטִיָּגֵר גְּעִיבֵטֵטֵטֵט! גְּלִיכְטֵט דִּיר? וּוִיעֵר חִיזֵט רִיךְ עַהֲלֵךְ? חֵקֵקֵטֵט! דַּעַר דּוּחַ
טַעֲרֵכֵטֵט, חוּפְרַטְטֵטֵטֵט, חוֹזֵר הִייל חוּפְלִיָּהֵטֵט גְּחָטֵטֵט!
דּוּחַ בִּיזֵט בַּעֲוֵהֲרַט, דּוּחַ טַחְדֵטֵן וּוִיעֵדֵר לֹא עַרוּעֵקֵטֵט. גְּעֵבְעֵנֵי עוּוֹיָגֵט זַיִסְט
דּוּחַ עוּוֹיָגֵר! דַּעַר דּוּחַ דּוּחַ טַחְדֵטֵטֵט בַּעֲלֵבְעֵטֵט.

אַחַה. דּוּחַ בִּיזֵט הַיְלוֹגֵ, דִּיין כְּחָטֵט חִיזֵט הַיְלוֹגֵ, חוֹזֵר טַעֲנִיךְ הוֹלְדִיָּטֵט
דִּיר הַיְלוֹגֵט. סְלָה! גַּעֲפִירְעוּטֵט זַיִסְט דּוּחַ עוּוֹיָגֵר! הַיְלוֹגֵר גְּחָטֵט!
אַחַה בְּחַרְתָּנוּ. דּוּחַ חָטֵט חוֹזֵר חוּסֵט חֻלְלֵט הַיְדֵרְעֵפֶחֶן עַרְקֵהֲרַטֵט, דּוּחַ לִיכְטֵטֵט
חוּסֵט, דּוּחַ פֵּרְטֵטֵט וּוְהַגְּעֵפֶחֶן חֻלְלֵט מִן חוּזֵי, חוֹזֵר עַרְהֵקֵטֵט חוֹזֵר חִיבְעַר חֻלְלֵט פֵּרְקֵטֵט
טַחְפֵטֵט

במצותיה. וקרבנתנו מלכנו לעבודתה. ושמה הגדול והקדוש עלינו קראת:

ותתן לנו יי אלהינו באהבה שבתוח למנוחה ומועדים לשמחה. חגים וזמנים לששון. את יום השבת הזה ואת יום חג הסוכות הזה. זמן שמחתנו (באהבה) מקראת קדש וזמן ליציאת מצרים:

אלהינו ואלהי אבותינו. ועלה ויבא ויגיע ויראה וירצה וישמע ויפקד ויזכר וזכרוננו ופקדוננו וזכרון אבותינו. וזכרון משיח בן דוד עבדה. וזכרון ירושלים עיר קדשה. וזכרון כל עמך בית ישראל לפניך. לפלטה לטובה לחן ולחסד ולרחמים לחיים ולשלום כיום חג הסוכות הזה. וזכרנו יי אלהינו בו. לטובה. ופקדנו בו. לברכה. והושיענו בו. לחיים. ובדבר ישועה ורחמים חוס וחסנו. ורחם עלינו. והושיענו. כי אליך עינינו. כי אל מלך חנון ורחום אתה:

שפסטען; דען דוא הייליגסטעס אונז דורך דייע געבאטע, נאָהערטעסט אונז ן קאָניג! דייענען דיענסטע, אונד נאָכטעסט אונז נאָך דייענען גראָסען אונד הייליגען נאָמען. ותתן לנו. דוא גאכסט אונז עוויגער אונזער גאָסט! און לעבע (שבח:טאָג ליל ורהע) פֿיערטטאָג ליל פֿריידע, פֿיערליכקייטען אונד פֿעסטע ליל ווּקאָנע; און וויה (דיענען שבח אונד) דיענען וויב הייט טעכע פֿעסט, דיה לייט אונזערע פֿריידע (מיט לעבע) ליל הייליגען פֿערקנידיגונג, ליל פֿאָרענקען און דען אויסלוג אויס מצרים.

אלהינו. אונזער גאָסט! גאָסט אונזערער פֿאָטער! און אויפֿטרייגען אונד און אָנאָנען, אויסטרויערען אונד ווּקאָנעפֿעלויג, עדהערט אונד דער ערהיינערונג ווירדויג זיין פֿאָר דיר, דען פֿאָרענקען אונד דיה פֿיראָרעג פֿיר אונז; דען פֿאָרענקען אונזערער אור פֿאָטער, דען פֿאָרענקען דעם געאָנאָכטען, זאָהן דוד'ס דייענע קעכטעם, דען פֿאָרענקען ירושלים דייענע הייליגען טאָרט, אונד דען פֿאָרענקען דייענע גאָלדען פֿאָלקעס, דעם הוינעם ישראל; דעם עט בעפֿרייחונג, הייל, גאָסט, גאָדע, באָרהעלליגקייט, לעבען אונד פֿריידען ערוורקע און דיענען לויבטיטענפֿעסטע. און עוויגער, אונזער גאָסט! גע דייענע אונזער ליל כעסטען, ערהיינערע דיר אונזער ליל זענען, אונד פֿעלליהע אונז נעקע אונזער ליל כעסטען, ערהיינערע דעם היילם אונד דער ערבאָרונג, טאָנע אונד בעי לעבעסגאָניק. דורך דיה פֿערהיינערע דעם היילם אונד דער ערבאָרונג, טאָנע אונד בעי גאָנדיגע אונז, אונד ניט דיר אונזערע לעבעדיק און. און טעעה אונז בייה, דען ליל דיר טויען אונזערע בליקע חויל; דוא ביט און אונזערע לעבעדיגע קעניג, הולדרייך אונד ערבאָרונגספֿאָלן.

והשיאנו

והשיאנו יי אלהינו את ברכת מועדיה. לחיים ולשלום. לשמחה ולששון. כאשר ורצית ואמרת לברכנו. (לכת אלהינו ואלהי אבותינו. רצה במנוחה) קדשנו במצותיה. ותן חלקנו בתורתה. שבענו מטובה. ושמחנו בישועה. וטהר לבנו לעבדה באמת. והנהילנו יי אלהינו (באהבה ובכבוד) בשמחה ובששון. (שבת) מועדי קדשה. וישמחו בך ישראל מקדשי שמה. ברוך אתה יי מקדש (השבת) ישראל והזמנים:

רצה יי אלהינו בעמך ישראל ובתפלתם. והשב את העבודה לדביר בירתך ואשי ישראל ותפלתם באהבה תקבל ברצון ותהי לרצון תמיד. עבודת ישראל עמך: ותחזינה עינינו בשובה לציון ברחמים. ברוך אתה יי המחזיר שכינתו לציון: מזרים אנחנו לך שאתה הוא יי אלהינו ואלהינו

והשיאנו. און אונז עומפֿאָנגען און עוויגער אונזער גאָסט! דען זענען דייענע בע- טיימאטען פֿעסטע, ליל לעבען אונד ליל פֿריידען, ליל פֿריידע אונד ליל ווּקאָנע; און וויה דוא דייענע ווילען אונז ליל זענען פֿערהייטען האָסט. (און שבח: אונזער אונד אונז זענען פֿאָטער גאָסט! לייגע ווּקאָנעפֿעלויג און אונזערען רעהעטאָג) הייליגע אונד דורך דייענע געבאָטע, אונד פֿעלליהע אונד דיה און דייענע זעהרע פֿערהייטענע בעטימאטונג. ערקוירקע אונז דורך דייענע אָנאָרעט, ערפֿרייע אונז דורך דין הייל, אונד דייענע אונזער הער, דיר און ווּקאָנע הייט אָנאָרעטען. און אונז עוויגער אונזער גאָסט! (מיט לעבע אונד ווּקאָנעפֿעלויג) מיט פֿריידע אונד ווּקאָנע (דען שבח אונד) דייענע הייליגען פֿעסטע ליל טהייל ווערדען; דעם ישראל דיה דייענע נאָמען הייליגען, זיך דייענע ערפֿרייען; געפֿרייע זען ווייט דוא עוויגער, דער דוא הייליגעסט (דען שבח) ישראל אונד דיה בעטימאטען פֿעסטע.

רצה. עוויגער אונזער גאָסט! לייגע דיר דייענע פֿאָלקע ישראל אונד זייענע געבעטהען ווּקאָנעפֿעלויג; פֿיהרע יענען גאָסטעסדיענעס און דען אָנאָרעלליגסטען דייענע טעאָפֿאָס וויערע און; ניט ישראל'ס אָפֿפֿער אונד איהר פֿלעהען מיט לעבע און. און זענען דיר דער דייענע דייענע פֿאָלקעם ישראל איזשער אָנאָרעטען זיין; און זענען אונזערע און זענען, וויה דוא דיר איינעם ערבאָרונגספֿאָלן נאָך ציון ווערדעט! געבענעדייעט ווייט דוא עוויגער! דער דוא איינעם דייענע וואָסעסטע וויערער ליליק נאָך ציון פֿיהרסט.

מזרים. מיר פֿרייען דיר! דען דוא ביט דען עוויגע! אונזער גאָסט אונד דער גאָסט

אבותינו לעולם ועד צור חיינו מגן ישענו: אתה הוא לדור ודור נורה לך וגמפר תהלתך. על חיינו המסורים בידך ועל נשמותנו הפקודות לך. ועל נפיק שבכל יום עמנו ועל נפלאותך וטובותך שבכל עת ערב ובקר וצהרים. הטוב. כי לא כלו בחמיק ונהמרחם. כי לא תמו חסדיך מעולם קוינו לך:

ועל כלם יתברך ויתרומם שמך מלכנו תמיד לעולם ועד. וכל החיים יודוך סלה ויהללו את שמך באמת האל ישועתנו ועזרתנו סלה. ברוך אתה יי הטוב שמך וך נאה להודות:

שלום רב על ישראל עמך תשים לעולם כי אתה הוא מלך אדון לכל השלום וטוב בעיניך לברך את עמך ישראל בכל עת ובכל שעה בשלומך. ברוך אתה יי המברך את עמו ישראל בשלום:

אלהי נצור לשוני מרע ושפתי מדבר מרמה ולמקללי נפשי תדום ונפשי בעפר לכל תהיה פתח לפי בתורתך

גאטט אונזערער פאטער איז אונזער אונד עויג. פלוג אונזערעם לעבענס, טינד אונזערעם דינא ביט רוח! דורך אלע לייטאטער דאנקען וויר דיר, אונד פערקוינען דייך וך פיר אונזערע לעבענסדאיער, דיר פאן דיר זכהענגט, אונד פיר אונזער לעבענסגאייסט דען דיר בעוואהרעסט; פיר דיינע וואונדער, דיר וויר טעגליך וואהרנעהעטן; פיר דייך אונזער גרייפליכעם וואנטען אונד דיינען וואהלטהעטיגען זעגען, דער לו יעדער לייט, זעבענס, וואקענס אונד היטטאט פארטוויקט. אלוגיטעגער! דייך ערבארשען זינט אונזערענליך; אלונזערעהעלליכער! דיינע גאטע זינט אונזערליך; חויל דייך האררען וויר איז אונזערדער. ועל. זך דיענען אלונען ווערדע דייך כאפע זך קעניג! איז אונזער געלובט, אונד אינעוויקייט האלבערענען. אלע לעבענדיגע ווענען ווערדען דיר עויג דאנקען, אונד דיינען כאפע זין וואהרהייט פערעהען. דיר אלונזערטיגע! ביט אונזער הייל אונד אונזערע הילפע. געבענדייעט זייסט דיר עוויגער! אלוגיטעגער זינט דייך כאפע, דיר אלוגיטעגער פערעהענוג. שלום. דעם פריעדעם פילנע זענענס רוח איז אונזערדער, ישראל דיינען פאלע פערלייטען; דען רוח ביט קעניג אונד הער דעם פריעדעם. זענען עס דיר געפאלונען לו אלונען לייטען אונד לו יעדער טונדע, דייך פאלק ישראל זיט דיינען פריעדען לו זענען. געבענדייעט זייסט דיר עוויגער! דער רוח דייך פאלק ישראל זיט פריעדען זענענעט. אלהי. בעוואהרע זיין גאטט! זיינע זאגע פאר פערליידונג; זיינע יאפען פאר בעטריגליכען רעדען. זאם זיינען גאטט געגען זיינע לעסטערע געלעסטע זיין; זאם זיך זיין געלעס זיך געגען יעדען וויר טטויב בעראכטען. עזפע זיין הערן דיינען זעהרע זונד

ובמצותיה תרדוף נפשי וכל החושבים עלי רעה מהרה הפר עצתם וקלקל מחשבתם. עשה למען שמך עשה למען ימינך עשה למען קדשתך עשה למען תורתך למען יחלצון ידידיה הושיעה ימינך וענני: יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניה יי צורי וגואלי: עשה שלום בפרומי הוא יעשה שלום עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן:

יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו. שיבנה בית המקדש במהרה בימינו. ותן חלקנו בתורתך: ושם געבדך ביראה בימי עולם וכשנים קדמוניות:

וערבה ליי מנחת יהודה וירושלים כימי עולם וכשנים קדמוניות:

בשבת אומרים ויכלו ומגן אבות וא"ל כמה מדליקין.

ויכלו השמים והארץ וכל עבאם: ויכל אלהים ביום השביעי מלאכתו אשר עשה. וישבת ביום השביעי מכל מלאכתו אשר עשה: ויברך אלהים את יום השביעי ויקדש אתו. כי בו שבת מכל מלאכתו אשר ברא אלהים לעשות:

מן ברוך אתה יי אלהינו ואלהי אבותינו אלהי אברהם אלהי יצחק ואלהי יעקב האל הגדול הגבור והנורא אל עליון קונה שמים וארץ:

אונד זיינע זעלע טטרעבע זך ערפילונג דיינער געבטעהע. לערטערע דען זאטאנג דערייניגען, דיר איבער זיך בענעם בריטען, אונד פערניכטע זיהרען פארזאטן. פאלופיהרע דיענעם, דיינעם כאפענס, דיינער אלונזעט, דיינער הייליגקייט אונד דיינער זעהרע ווילג זין; דען דאן קעננען דיינע פראווענען דעך דרענגען ענטגעןען. דיינע זאטע עררעסטע זיך! זך עפהערע זיך! — זעגען דיר געפאלונען דיר רעדען זיינעם אונדעם, אונד דיר געהאקען זיינעם העלענס, דיר, זיין הארט אונד זיין עלזענער! ער, דער זיין יענען זיינענעם זיינען איינזעלע ערהעלט, ערהאטע אונד אונד גאלן ישראל זיין אייניגקייט אמן! זעגען עס דיר וואהרעפאלונען, זך עוויגער אונזער אונד אונזערער פאטער גאטט! בחד זיין אונזערן טאגען דען הייליגען טעמעל לו ערכוען. אונד פערלייטע אונד דען זאטהייל זין זיינער פעהרייסונג, אונד דיר הארט זיין ערהפארטע לו דיענען זיין זיין רער פארלייט; חויל זיין זאגענעהען זיין רוח זעפער יהודה'ס אונד ירושלים'ס זיין זיין דען פריהען זעהרען.

קטל מגן אבות בדברו מהיה מתים במאמרו
האל הקדוש. שאין כמוהו המניה לעמו ביום
שבת קדשו כי ברצו להניח להם לפניו נעבוד
ביראה ופחד ונודה לשמו בכל יום תמיד מעין
הברכות אל ההודאות אדון השמים מקדש
השבת ומברך שביעי ומניה בקדשה לעם
מדשני ענג זכר למעשה בראשית:

אלהינו ואלהי אבותינו רצה במנוחתנו. קדשנו במצותיה.
וחן חלקנו בתורתה. שבענו מטובה. ושמחנו בישועתה. וטהר
לבנו לעבדה באמת. והנחילנו יי אלהינו באהבה וברצון שבת
קדשה. וינחו בה ישראל מקדשי שמה. ב"א יי מקדש השבת:

קדיש שלם.

קידוש

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם בורא פרי הגפן:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם אשר בחר בנו
מכל עם ורוממנו מכל לשון וקדשנו במצותיו. ותתן לנו
יי אלהינו באהבה שבתות למנוחה ומזעדים לשמחה חגים
וזמנים לששון את יום השבת הזה ואת יום חג הסוכות הזה
זמן שמחתנו באהבה מקרא קדש זכר ליציאת מצרים. כי
בנו בחרת ואזנתנו קדשת מכל העמים ושבת ומזערת
קדשה באהבה וברצון בשמחה ובששון הנחלתנו. ברוך אתה
יי מקדש השבת וישראל והזמנים:

כשמקדשין נסוכה מנכין כאלו לישב בסוכה.

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם אשר
קדשנו במצותיו וצונו לישב בסוכה:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם
שהחיינו וקיימנו והגיענו לזמן הזה:

עלינו לשבח לאדון הכל. לתת גרלה ליוצר בראשית
שלא עשנו כגויי הארצות ולא שמנו כמשפחות האדמה.
שלא שם חלקנו בהם וגורלנו ככל המונב: ואנחנו
כורעים ומשתחווים ומודים לפני מלך מלכי המלכים
הקדוש ברוך הוא. שהוא נוטה שמים ויוסד ארץ. ומושב
יקרו בשמים וממעל. ושכינת עונו בגבהי מרומים: הוא
אלהינו אין עוד. אמת מלכנו אפס וזלתו. ככתוב בתורתו
וידעת היום והשבת אל לבבך. כי יי הוא האלהים
בשמים וממעל ועל הארץ מתחת אין עוד:

על-כן ונקנה לה יי אלהינו לראות מהרה בתפארת
עודה. להעביר גלולים ומן הארץ. והאלילים ברות
יקרתון. לתקן עולם במלכות שדי. וכל בני בשר יקראו
בשמה להפנות אליה כל דשעי ארץ. ויכירו וידעו כל-
יושבי תבל. ביי-לה תכרע כל-ברך תשבע כל-לשון.
לפניה יי אלהינו יכרעו ויפלו. ולכבוד שמה יקר יתנו.
ויקבלו כלם את-עול מלכותה. ותמלוך עליהם ומהרה
לעולם ועד. כי המלכות שלה היא. ולעולמי עד תמלוך
בקבוד: ככתוב בתורתה יי ומלך לעולם ועד: ונאמר
יהיה יי למלך על כל הארץ. ביום ההוא יהיה יי אחד

קדיש יחום, יגדל.

ושמו אחד:

כתוב בזהר ס' אמר אמר ר"ה סבא כשנכנס לסוכה היה מוזן אושפיזין וכו' ע"כ
בניסחתו לסוכה מקבל אושפיזין קדישין דלזמנין תמן ב"ה ל: בסוכות תשבו. מינו
אושפיזין עלילין תיבו. מינו אושפיזין מהימנותא תיבו. ונהגו עבשו לומר יה"ר זה.

יהי רצון מלפניך יי אלהי ואלהי אבותי שמשגרה שכינתך
בנינו ותפרום עלינו ספת שלומך בזכות מצות סבה שאנחנו
מקימין ליהודא שמא דקודשא בריך הוא ושכינתיה בהחילו
ורחיקא ליהודא שם י"ה ב"ה ביהודא שלים בשם כל ישראל
ולבהקיות אותה מזיו כבודך הקדוש והטהור גטווי על ראשיהם
מלמעלה בגשם יעיר קנו ומישם יושפע שפע חיים לעבדך
סב"פ אמתך ובזכות צאתי מביתי החוצה וירך מצותיך ארצה
יחשב לי בוארת כאלו הרסקתי גרוד והירב בפסגני מעוני
ומחטאתי מהרגי ומאושפיזין עליון אושפיזין המהמנותא
ההיגיה אנני קשובות רב ברכות ולרעבים גם צמאים הן לחמם
ומים נאמנים ותמן לי זכות לשבת ולחמם בסתר צל בגפיה בעת
פסידתי מן העולם ותחסני מזרם מקטר פי תממר על רשעים
פחים ותהא תשובה מצות סבה זו שאני מקים כאלו קימתיה
בכל פדמיה ודקדוקיה ותנאיה וכל מצות התלויות בה ותמיני
לנו החתימה ותבני לישב ימים רבים על האדמה אדמת קדש
בעבודתך וביראתך. ברוך יי לעולם אמן ואמן:

ממתיין מלקדש עד שיהיה לילה. קודם שזכרין שהיינו מזכרין ברכת לישב בסוכה
צוקל ובמשיכה וכוונתם נגון כשאר ברכות של קידוש, אף כלי שני ינהגו כן. טוב לומר
בשיבך לישב בסוכה בשעת אכילה שיכוין לנו בשעת ברכה ג"כ לפטור בזה הברכה השני
והטויל וכל מה שישמש זה עד אכילה אחרת כפי לאפוקי נפשיה מפלוגתא שהניח הטויל
והרכ"ל בסימן תרל"ט. שכן לברך לישב בסוכה טרם שאכל יברך אה"כ על מה שרצה
לאכול, ואפילו אכל כבר גסם שיבה מן המנוה. אכילה בזוכה ליל ראשון חובה, ובזכות פי
יואל י"ח, וברך לברך עליו ברכת הסוכה, שאר הימים אפילו שנת אס רלה אוכל פחות
מזית פת מון לסוכה. ליל ראשון לרוב לאכול בסוכה אפילו ירדו גשמים, וי"א דלז' ליל
יברך לישב בסוכה דספק ברכות להקל. אם הזמן קר שנקרשין המאכלים פטור מן הסוכה
כמו בירדו גשמים, והפטור מן הדבר ועושהו נקרא הדיוט.

קודם שיכנס לב"ה הכני יטהה מעט בעזרת ב"ה הכני ויאמר:

ואני ברב חסדך אבא בירחה
אשתתחה אל-היכל-קדשך ביראתך:

ולז' ילך בנחת ולא כחמץ פתאים ויאמר:

בבית אלהים נהלך ברגש:

ובניסתו לב"ה הכני יאמר:

מה-טבואה-הליך ועקב משכנתיה ישראל: ואני
ברב חסדך אבא בירחה אשתתחה אל-היכל-
קדשך ביראתך: יי אהבתי מעון ביתך ומקום
משכן כבודך: ואני אשתתחה ואכרעה אברכה
לפניי עשי: ואני תפלתיה להוי עת רצון אלהים
ברב-חסדך ענני באמת ישעה:

נקה לר' שלמה בן גבירול. ב' תנועות ויתד וב' תנועות.

שחר אבקשה. צורי ומשנבני.

אערוך לפניך. שחרי וגם-ערבי:

לפני גדלתך. אעמוד ואבהל.

כי-עינה תראה. כל-מחשבות לבי:

מה-זה אשר יוכל. הלב והלשון.

לעשות ומה פחי. רוחי בתוך קרבי:

הנה לה תיטב. ומרת אנוש על-כן

אורך בעוד תהיה. נשמת אלוהי בי:

מה טבו. ויהי זעבוכך ויגד דייע לעוטע יעקב! דייעע ווההונגען ישראל!
חונד חייך — חין לופערדיכט אויף דיו גרעסע דייענע גאנצע — חייך בעטרעטע
דיין הויז, בעטע היגעטטרעקט חין גאטטעספֿוכט חין טעאפעל דייענע הייליגקייט.
שוויגער! חייך זעבע דייענע ווההונגע טעטעטעטע, דען קרעט, וון דייענע עהרע טהרהקט.
חייך בעטע ען, חייך בייגע חייך, חונד קניעע ניעדער פֿקר דען עוויגען חיינעק טעפפער.
חייך ריכטע חייך געבעט לו דיר, ען עוויגער! דייך פֿלעהענר חונד חיינע גאנצענלייט —
חונד דייעע חונגענדיכע גיטע. ען עהרענע חייך חייט דען ווההוונגען דייענע היילם!

Sukoth.

קְרָשֶׁע רַע בְּרִשְׁעָתוֹ: וְיִשְׁלַח לְקַץ יָמָיו מְשִׁיחָנוּ.
לְפָדוֹת מַחְפֵי קֶץ יִשׁוּעָתוֹ: מַתִּים יִהְיֶה אֵל בְּרַב
חֲסָדָיו. בְּרוּךְ עַד־עַד שֵׁם תְּהַלְתּוּ:

שיר מורכב מיתד וב' תנועות ויתד וב' תנועות בדלת וכן בסוגר.

אֲדוֹן עוֹלָם אֲשֶׁר מֶלֶךְ. בְּטָרִם כָּל־יְצִיר
נִבְרָא. לַעֲת נַעֲשֶׂה בְּחַפְצוֹ כָּל. אֲנִי מֶלֶךְ שְׁמוֹ
נִקְרָא: וְאַחֲרֵי בְּכָלוֹת הַכָּל. לְבָדוֹ יִמְלוֹךְ נוֹרָא:
וְהוּא הָיָה וְהוּא הוֹה. וְהוּא יִהְיֶה בְּתַפְאֲרָה:
וְהוּא אֶחָד וְאֵין שְׁנֵי. לְהַמְשִׁילָלוֹ לְהַחְבִּירָה:
כְּלִי רֵאשִׁית בְּלִי תַכְלִית. וְלוֹ הַעוֹ וְהַמְשָׁרָה:
וְהוּא אֵלֵי וְחֵי גְאֻלִי. וְצוֹר חֲבֻלִי בַעַת צָרָה:
וְהוּא נָסִי וּמְנוֹס לִי. מִנַּת כּוֹסֵי בְּיוֹם אֶקְרָא:
בְּיָדוֹ אֶפְקִיד רוּחִי. בַּעַת אִישָׁן וְאַעִירָה: וְעַם־
רוּחִי גִוְיָתִי. יְיָ לִי וְלֹא אֵירָא:

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ
בְּמִצְוֹתָיו וְצָוָנוּ עַל נְטִילַת יָדַיִם:

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר יָצַר
אֶת־הָאָדָם בְּחִכְמוֹהוּ וּבְרָא בּוֹ נְקָבִים נְקָבִים
חֲלוּלִים חֲלוּלִים גְּלוּי וְיָדוּעַ לִפְנֵי כֹסֵא כְבוֹדָךְ
שָׂאֵם יִפְתַּח אֶחָד מֵהֶם אִו יִפְתַּח אֶחָד מֵהֶם אִי
אֲפֹשֶׁר לְהַתְקִים וְלַעֲמוֹד לִפְנֵיךְ. בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ
רוֹפֵא כָּל־בָּשָׂר וּמַפְלִיא לַעֲשׂוֹת:

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו
וְצָוָנוּ לַעֲסוֹק בְּדַבְרֵי תוֹרָה:

וְהַעֲרַבְנָא יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֶת־דַּבְרֵי תוֹרָתְךָ בְּפִינוּ וּבְפִיֹּת
עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל וְנִהְיֶה אֲנַחְנוּ וְצִאֲצֵאֵינוּ וְצִאֲצֵאֵי
עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל כְּלָנוּ יוֹדְעֵי שְׂמִיךָ וְלוֹמְדֵי תוֹרָתְךָ
בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמְלַמֵּד תוֹרָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל:

ברוך . געפריעזען זייסט דוח עוויגער! אונזער גאָטט, בעהערטער דער וועלט
דער דוח אונז דורך דייע געזעטלע געהיליגעט, אונד אונז דעז הענדעוועטען געבאָטען חסטי.

ברוך . געפריעזען זייסט דוח עוויגער, אונזער גאָטט, וועלטערטער! דער דוח רען מעג
טען מיט ווייהייט געבילדעט, אונד חיהק חאָלכע עפֿפֿונגען אונד חאָלכע העהונגען חֵם
ערטעפֿען חסטי. עס מיט אָפֿענכער, אונד פֿאָר רען טהרזען דייער חֵיטעטעט
בעקאָנט, דעם, ווען חיינע דיעזער העהונגען זיך ווייט עפֿפֿען, פֿאָר חיינע דיעזער
עפֿפֿונגען זיך לוטיעטען ווירדע, חֵן זיך אונזער־זיך ערהאַטען, יח כיווערטהער כע
טטעהען קענטע פֿאָר די. געבענדייעט זייסט דוח עוויגער, הינטפֿענדער חֵלען גע
טעפֿען! דער דוח אונדערבאָר פֿאָרטוורקסט.

ברוך . געפריעזען זייסט דוח עוויגער, אונזער הער, בעהערטער דער וועלט! דער דוח
אונד דורך דייע געבאָטע געהיליגעט, אונד אונז געבאָטען חסטי, אונז מיט דער זעהרע דער
דעליגירן לו בעטעפֿטיגען.

נחם דאָך ח עוויגער, אונזער גאָטט! רען חיהקאָט דייער זעהרע אונזערעק אונד
אונד רען אונדע דייעט פֿאָקעס, דעם הוועט ישראל, חאָגענעהק זיך; דחמיט וויר,
אונזערע נאָקאָחשן אונד דח נאָקאָחשען דייעט פֿאָקעס דעם הוועט ישראל, חֵלע,
דייען כאָשען ערקענען, אונד דייע זעהרע חובען. געוואָבט זייסט דוח גאָטט! דער דוח
דייעק פֿאָקע ישראל דעז געזעטן בעגרייפֿען זעהרסט.

כחה דער טאָג חיינט הערען, רען ערלוער אונז זענדען, לו בעפרייען חֵלדען דח דעם
הינט ערפֿילונג ערהערטע. 13) אונד רען דח טאָרטען ערוועקען מיט זיינער אונזערלוי
כען הור! חן עוויגקייט זייט ער, זיין רוהעפֿאָלער כאָשע, געפריעזען!

אדון עולם. דער הער דעם וועלטאָלם טהרזעטע טאָן, בעפֿאָר ער חירגענד חין
געטעפֿן חיינע דחזיין ריען; דאָך חֵלם דורך זיינען ווילגען דח טעפֿונג אונד, דח חוזרי
דע זיין כאָשע חֵלם רעגעט בעקאָנט. אונד ווען דיעזעס חֵלם חוּך חן ניכטס זערהעלען,
דעז היך דעם פֿורכטבארען חֵלען ווירד דענקאָך פֿאָרטבעטטעהען; דען ער וואָר, ער חוּט
אונד ער ווירד זיין חיווער חן הערליכקייט. ער חוּט חיינג, דען קיין חנדערע
גלייכט פֿאָר כחה קאָחשט. חקה חפֿאָנג חוּט ער, אונד חקה ענדע — זיין חוּט דח
חאָט אונד דח הערטעפֿט. דיעזער חוּט חוּט גאָטט, חין עוויג. זעבעדער ערלוער
ער חוּט דער פֿעלז חן חיינען זיידען לור לייט דער נאָטה. ער חוּט חין פֿאָניער אונד
חיינע זפֿולכט, ער דער קעלן חיינעס טיקאָלס, ווען חוּך חיהן חרופֿע. זיינער חאָר
חיבעגעבע חוּך חיינען גייסט, ווען חוּך טאָפֿע אונד ווען חוּך ערוואָלכע, אונד חוּט חוּט
עק גייטע חוּך חיינע הילע. גאָטט טטעהט חיר בייח, חוּך פֿירכטע ניכטס.

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם אשר בחר בנו מכל העמים ונתן לנו את תורתו ברוך אתה יי נוחן התורה:

יברכה יי וישמרה. יאר יי פניו אליה ויחנה: ישא יי פניו אליה וישם לה שלום: אלו דברים שאין להם שיעור והפאה והבכורים והראיון וגמילות חסדים ותלמוד תורה: אלו דברים שאדם אוכל פרותיהם בעולם הזה והקרן קיימת לעולם הבא: ואלו הן כבוד אב ואם וגמילות חסדים והשכמת בית המדרש שחרית וערבית והכנסת ארחים ובקור חולים והכנסת כלה

ברוך. געפריענען זייסט דוּ עוויגער, אונזער גאטט! בעהערטער דער וועלט! דער דוּ אונז חוים פֿולן היידענפֿעלקערן ערקאָהרען, אונד אונז דיין געזעטן געגעבען געטט. געלובט זייסט דוּ עוויגער! דוּ געבער דעם געזעטלעם!

יברכה. דער עוויגע זעגנע ריך אונד בעהיטע ריך. דער עוויגע אהסע זיין אנטליף ריך זייטען אונד זיין ריך גנערדיג. דער עוויגע ווערע זיין אנטליף ריך אונד געבע ריך גלוקעליקייט.

אלו. פֿאָלגענדע געגענטענדע האָט דוּ געזעטן דורך קיין אַהם בעטרענקט: דען חקערוויקעלע, דוּ ערטלינגע, דוּ ערטינגע, דוּ מילדטהעטיגקייט אונד דוּ פֿארטען זיך געזעטלע. נאָכטעטהענדע האָנדלונגען געוועהרען דען וועטען איינען גענום טאָן זיך ריעזער וועלט, אונד זיך זיין בלייבענדעם גוט פֿיר דוּ לוקינפֿטיגע לעבען. זיך הייטען פֿערעהרנג געגען עלטען, אזויאויבונג דער מילדטהעטיגקייט, פֿלייסגעס בעזעלען דער רעליגיאָסאָסיהייער, גאָסטפֿרייהייט, פֿענקלונג דער קאָנקען, אזויאָפֿטטונג דער ברייטע, בע.

(1) דוּ חקערוויקעלע דורפטען פֿאָן דען זויגענטהייער ניכט אָנגעערנדעטע, אונד וואָסען פֿיר דוּ חראָען לוקינגעלעסען ווערדען. (ויקרא י"ט, ט"י).

(2) איבער דוּ דאָרבריינג דער ערטלינגפֿעליכטע זיעהע סמות (כ"ג ל"ט).

(3) דוּ געבע וועלכע בייך דער יעהוּדֿ דרייזענדיקע ערטינגע פֿאָר גאָטט זיך דען טעמעל געבאָכט וואָרדע. (דברים ט"ו ט"ג).

והלויות המת ועיון תפלה והבאת שלום בין אדם לחברו ותלמוד תורה כנגד כלם:

אלהי. נשמה שנתת בי מהורה היא אתה בראתה אתה יצרתה אתה נפתחה בי ואתה משמרה בקרבי ואתה עתיד לטלה ממני ולהחזירה בי לעתיד לבא: כל זמן שהנשמה בקרבי מורה אני לפניך יי אלהי ואלהי אבותי רבון כל המעשים ארון כל הנשמות. ברוך אתה יי המחזיר נשמות לפורים מתים:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם אשר נתן לשכני כנה להבחין בין יום ובין לילה:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם שלא עשני גוי:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם שלא עשני עבד:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם שלא עשני אשה:

בעליטונג דער זייטען, אַנדאָכט זיך געבעטע, פֿריידענטפֿעלעכע לויטען ענטלוייעטען פֿריידען: דאָך פֿלייסגעס פֿארטען זיך געזעטלע העלט פֿולען ריעזען האָנדלונגען דען גליקעליכט.

אלהי. דוּ זעלע, דוּ דוּ זיין גאָטט! זיך געגעבען, אונד ריין; דוּ האָט זיך ערטפֿעלען, דוּ זיך געבילדעט, דוּ זיך זיך איינגעהויכט, אונד דוּ בעוועהרעסט זיך זיך זיך — אונד דוּ ווירסט זיך זיך אייגנט כעהען, אונד זיך זיך זיך דער פֿערי הייסענען לוקאָס לוריק לז געבען. זך אָנגע דוּ זעלע זיך זיך וואָסעטע, פֿרייע זיך דך זך עוויגער, דוּ זיך אונד זיינער פֿאָטער גאָטט! זייסטען פֿולען ווערע, איהע: בער פֿולען זעלען. געלובט זייסט דוּ עוויגער, דער דוּ אייגנט פֿערוועטע קערפֿער זייערע בעזעלעט.

ברוך. געפריענען זייסט דוּ עוויגער, אונזער הער! בעהערטער דער וועלט, דער דוּ דען האָהנע דוּ זיינליכט געגעבען, טאָג אונד נאָכט לז אונטערטיידען. געפריענען זייסט דוּ עוויגער, אונזער הער! בעהערטער דער וועלט! דער דוּ זיך ניכט זיין היידע ווערדען לעמעט.

געפריענען אונד זיך. דער דוּ זיך ניכט זיין טאָלפֿע ווערדען לעמעט.

געפריענען אונד זיך. דער דוּ זיך ניכט זיין זייב ווערדען לעמעט (1).

פֿרוי

(1) דוּ אַזויאָפֿטונג דעם זיינליכען געטלעכטם פֿאָן זעהרען לערנדיקע זעלענע זיך דוּ פֿערטלונג אָונג ריעזען קולען דאָנקגעבעטע דעם אָונגעס.

המסע לומר ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם שעשני כרצוני
 ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם פוקח עורים
 ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם מלביש ערמים
 ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם מתיר אסורים
 ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם זוקף כפופים
 ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם רוקע הארץ על המים
 ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם שעשה לי כל צרכי
 ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם אשר הכין מצעדי גבר
 ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם אוזר ישראל בגבורה
 ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם עזר ישראל בתפארה
 ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם הנותן ליעף פח
 ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם המעביר שנה מעיני
 ותנומה מעפעפי

ויהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו
 שתתגילנו בתורתך ודבקנו במצותיך ואל
 תביאנו לא לידי חטא ולא לידי עברה ועון ולא

(פרויערלייטער בעטען: געפרייעטן און. ג. וו. דער דאז זיך נאך דיינעם ווקהאגעי
 פאלטן ווערדען זיעטעסט).
 געפרייעטן און. ג. וו. דער דאז דען בלינדען דאז אויגען עפפעסט.
 געפרייעטן און. ג. וו. דער דאז דאז נאקטען קליידעסט.
 געפרייעטן און. ג. וו. דער דאז דאז געפאנגענען בעפרייעסט.
 געפרייעטן און. ג. וו. דער דאז דאז געבייגטען אויפריכטעסט.
 געפרייעטן און. ג. וו. דער דאז דאז ערדע נעבען דען וואסערן אויסדעהנטעסט.
 געפרייעטן און. ג. וו. דער דאז פיר פולע זיינע בעדירפניסע זוקרעסט.
 געפרייעטן און. ג. וו. דער דאז דאז טריסטע דעם וואסענס פערדערסט.
 געפרייעטן און. ג. וו. דער דאז ישראל מיט טערקע זואגירעסט.
 געפרייעטן און. ג. וו. דער דאז ישראל מיט הערלויקייט שויקעסט.
 געפרייעטן און. ג. וו. דער דאז דען זידען מיט קרופט בעגחבסט.
 געפרייעטן און. ג. וו. דער דאז דען טאמף פאן זיינען אויגען אונד דען טוואיען
 פאן זיינען אויגעןלעדען וועגפיהרסט.
 ויהי. ח. זענע עם דין וזילע זין, עוויגער! אונד זיינער פאטער גאט! אונד
 הייטע אונד פאלע טאגע לו בעוועהרען פאך אונפערטעשטען אונד אונפערטעשטייט, פאך
 בעזען זענעטען אונד טלעכטער געוואלטעפט, פאך זיינען בעזען נאכבאר, פאך בעזען
 לפעלונען אונד פאך פערניכטענדער פערפיהרונג, פאך טטרענגען געריכטע אונד טטרינגע
 גען געגנער, ער זיין אונדער בונדעסגעקאסע פאדער ניכט.
 לעולם. איזווער זיין דער זענעט גאטעספירכטיג און זיינען אינען, בעקעניג
 דאז וועהרהייט, אונד רעדע זיא פאן העלען, אונד געוועהגע זיך פרייהארגעט
 פאקאגעדעם לו בעטען:
 רבין

ה
 לידי נסיון ולא לידי בליון ואל תשלט בנו יצר
 הרע והרחיקנו מאדם רע ומדבר רע ודבקנו
 ביצר טוב ובמעשים טובים וכופ את יצרנו
 להשתעבד לך ותננו היום ובכל יום להן ולהסד
 ולרחמים בעיניך ובעיני כל רואינו ותגמלנו
 חסדים טובים. ברוך אתה יי גומל חסדים טובים
 לעמו ישראל:

יהי רצון מלפניך יי אלהי ואלהי אבותי
 שתצילני היום ובכל יום מעני פנים ומעוות
 פנים מאדם רע ומדבר רע ומשכן רע ומפגע
 רע ומשטן המשחית מדין קשה ומבעל דין
 קשה בין שהוא בן ברית ובין שאינו בן ברית:

לעולם יהא אדם ירא שמים בסתר ומורה על
 האמת ודובר אמת בלבבו וישכם ויאמר

אמטערס, דער פערזונג אונד דער טאנדע. און אונד ניכט דער זיידענטעפט אונטער
 זיענען, אונד הולטע אונד פאן בעזען זענעטען אונד טלעכטער געוואלטעפט פערן; און
 אונד פיעלועהר ערזען טרייעכען אונד טוגענדעפטען הונדלונגען נאכטטרעכען, אונד
 בייגע זונען זין, דאס ער זיך דיר אונטערווערפע. ח. און אונד הייטע אונד איזווער,
 גאטס, זיענע אונד ערברעטען פירדען און דיינען אויגען, אונד און דען אויגען פאלער,
 אונד פערפעהרע מיט אונד נאך דיינער ווקהווקאלעדען גאנדע. געוואכט זייט דאז
 עוויגער! דער דאז דיינען פאקע ישראל ווקהווקאלעדע גאנדע ערלייגעסט.
 יהי. ח. זענע עם דין וזילע זין, עוויגער! זיין אונד זיינער פאטער גאט! אונד
 הייטע אונד פאלע טאגע לו בעוועהרען פאך אונפערטעשטען אונד אונפערטעשטייט, פאך
 בעזען זענעטען אונד טלעכטער געוואלטעפט, פאך זיינען בעזען נאכבאר, פאך בעזען
 לפעלונען אונד פאך פערניכטענדער פערפיהרונג, פאך טטרענגען געריכטע אונד טטרינגע
 גען געגנער, ער זיין אונדער בונדעסגעקאסע פאדער ניכט.
 לעולם. איזווער זיין דער זענעט גאטעספירכטיג און זיינען אינען, בעקעניג
 דאז וועהרהייט, אונד רעדע זיא פאן העלען, אונד געוועהגע זיך פרייהארגעט
 פאקאגעדעם לו בעטען:
 רבין

רבון כל העולמים לא על צדקותינו אנחנו מפילים תחנונינו לפניך כי על רחמיה הרבים מה אנחנו מה חיינו מה הסדנו מה צדקותינו מה ישועתנו מה כחנו מה גבורתנו מה נאמר לפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו הלא כל הגבורים כאין לפניך ואנשי השם כלא היו וחקמים ככלי מדע וגבונים ככלי השכל פי רוב מעשיהם תהו וימי חיהם הבל לפניך ומותר האדם מן הגהמה אין כי הכל הבל:

אבל אנחנו עמה בני בריחה בני אברהם אברהם שנשבעת לו בהר המריה ורע יצחק יחידו שנעקד על גב המזבח עדרת יעקב בנה בכורה שמא הבהת שאתה אתו ומשמחתה ששמת בו קראת את שמו ישראל וישרון:

רבון הערר חלוני וועלט! ניכט קיב אונזערער טוגענד ועגן וויר אונזערע ביטע דיר פאר זאנדערן אויף דייע אונזערע פערטורקייט פערטורקייט וואס זינד וויר? וואס אונזער לעבען? וואס אונזערע פערטורקייט? וואס אונזערע טוגענד? וואס אונזער ליטליכע גויק? וואס אונזער קראפט? וואס אונזער טערקע? וואס קענען וויר, און עיגער! אונזער אונזערע פאטער גאט! דיר פארברייגען? זינד ניכט חלל הערען פאר דיר אויף ניכטס? חלל ענכער דעם רוחים אלס ווארען זיח נייע געווען? חלל ווייזען אונזערע ענכער? חלל דעקער פער טאנדלוק? דען דיר גרעסטע איהרער טהאטען חוט טאנד, אונז זיהרע לעבענלייט פאר דיר אויף הויך; אונז דער פאלוק דעם ענכען פאר דעם טהערע חוט דהין דען הייערען חוט חללעס אייטל.

אבל דענקן זינד וויר דיין פאלק, גענאסען דייעם בונדעם, זעהנע דייעם ויעבלינגס אברהם, דען דיר טענסטע פערטייטונג אויף דעם בערגע מוריה גאסט; נאכגעשויליגע זיינעם איינליגען יצחק'ס דער טאן אלס פאפער געבונדען אויף דעם חיי טהרע לאג; דיר שיינע יעקב'ס דייעם ערטגעברענגען זאגעס, דען דיר חוט ויעבע, וועלכע דיר און איהרע העכסטע, אונז זייס פייער, וועלכע ער דיר געוועהרטע דען נאמען ישראל אונז ישרון גאבעסט.

לשיכר אנחנו הימים להודות לך ולשבחה ולפארה ולברך ולקדש ולתת שבה והודיה לשמה: אשרינו מה טוב חלקנו ומה נעים גורלנו ומה יפה ירשתנו אשרינו שאנחנו משכימים ומעריבים ערב ובקר ואמרים פעמים בכל יום.

שמע ישראל יי אלהינו יי אחד:

ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד:

אתה הוא עד שלא נברא העולם אתה הוא משנברא העולם אתה הוא בעולם הזה ואתה הוא לעולם הבא קדש את שמך על מקד ישי שמך וקדש את שמך בעולמך ובישועתך תרים ותגביה קרננו ברוך אתה יי מקדש את שמך ברבים:

אתה הוא יי אלהינו בשמים ובארץ ובשמי השמים העליונים. אמת אתה הוא ראשון

לשיכר דהער זינד וויר פערפאליכטע דיר און דאנקען, דיר און וואס אונז דיר און פערטורקייט; דיר און פרייען אונז און הייליגען, אונז דייען נאמען וואס אונז דאנק און ברייגען. הייל אונז! וויר הערליך חוט אונזערע בעסטימונג! וויר יעבליך אונזער און וויר טען אונזער ערבע! הייל אונז, דיר וויר און פרייען נאמען אונז חט טפע טען זיבענד — לוייזאמאל דעם טאגעס — פערקירען:

הערע ישראל! דער שויער אונזער גאט, זינד אויף אייניגעס עוויגעס ווערן! (געפרייען זייד דער נאמען זיינען גאנצרייכען הערסטע חושיער אונז עוויג.)

אחה. דיר וואס דאס זאגטע בעפאר דיר וועלט ערטפאלען ווארדע, אונז בינד דאס זאגטע נאך איהרער טעפאנג; דיר בינד עס אויף דער געגענווארט אונז ווירטע עס זיך דער לוקאטע זיין. הייליגע דייען נאמען, קיב דיר, וועלכע דייען נאמען אלס הייליגע פערקירען, אונז הייליגע דייען נאמען אויף דייען נאמען, אונז דורך דייען הייליגען בייאטטאנד ערהעבע אונז ערהעבע אונזער טהעטען — געפרייען זייט דיר אונזער לייער! דער דיר דייען נאמען עפענטליך הייליגעסט.

אחה. דיר אונזער לייער! בינד אונזער גאט חוט הייזעל אונז אויף ערדען אונז זיך דען העכסטען הייזעלסטפעהרען. וועהליך דיר בינד דען ערטע אונז לעטלע ווע זיך

ואתה הוא אחרון ומבלעדיך אין אלהים. קבץ
 קוץ מארבע פנפות הארץ יפירו וידעו כל באי
 עולם כי אתה הוא האלהים לבדך לכל
 ממלכות הארץ. אתה עשית את השמים ואת
 הארץ. אתה האלהים ואת כל אשר בם. ומי בכל
 מעשה ידיך בעליונים או בתחתונים שיאמר לה
 מה תעשה. אבינו שבשמים עשה עמנו חסד
 בעבור שמך הגדול שנקרא עלינו וקיים לנו
 יי אלהינו מה שכתוב בעת ההיא אביא אתכם
 ובעת קבצי אתכם כי אתן אתכם לשם ורתתלה
 בכל עמי הארץ בשובי את שבותיכם לעיניכם
 אמר יי:

וידבר יי אל משה לאמר: ועשית פלור נחשת וננו נחשת
 לרחצה ונתתה אתו בין אהל מועד ובין המזבח ונתת שמה
 מים: ורחצו אהרן ובניו ממנו את ידיהם ואת רגליהם: בבאם
 אל אהל מועד ורחצו מים ולא ימתו או בגשתם אל המזבח
 לשרת להקטיר אשה ליי: ורחצו ידיהם ורגליהם ולא ימתו
 והיתה להם חק עולם לו ולזרעו לדורתם:
 וכל בש הבתן מדי בר ומכנסים בר ולבש על בשרו והרים את

זען, אונד אויסער דיר מיט קיינע גאטטהייט. און פערטוינע דיר דיינער הארען און
 חוונטן ענדען דער ערדע! דאזיגן חוונט וועלסטענוואקער איילונדען אונד ערקענגען, דאס נור
 דאס חוונט דער הער חוונט רייכע דער ערדע ביט, דאס האסט דען היושען, דיר ערדע,
 דאס מער אונד חוונט איהרען איהנאט ערטשפאטען; אונד ווער אונטער חוונטן רייכען דאס
 טעפאטען, הערען אונד ניערען וועטן קאן לו דיר זאגען: וואס טהאסט דאס דא? —
 הישוויסער פאטער! ווערדע אונד דיינע גאטדע לו, דיינעם גראסען כאטענס וויזונט, כאן
 וועלכען וויר גענאכט ווערדען. און ברענגע, חוונטעכטיגע! און ערפילונג, וויא עס אויף
 דריקויך הייסט: לור זעלבדיגען לייט ווערדע איד איד לוריק פיהרען; אונד לו דערוועלטן
 לייט איד פערזוואונען, דען איד וויזן איד ווירדע אונד רואען פערטשפאטען אונטער חוונטן
 פלאקען דער ערדע, אונדען איד לו אייערען ערטטויטען, אייערן וואהלטאנד וויא
 דער הערטטעלונג — טפריכט דער עוויגע.

ה'ישן אשר האכל האש את העלה על המזבח ושמו אצל
 המזבח: ופשט את בגדיו ולבש בגדים אחרים והוציא את
 הידיו אל מחוץ למחנה אל מקום מקור:
 ונשלמה פרים שפתינו במקום הרבן תמיד של שחר:

וידבר יהוה אל משה לאמר: צו את בני
 ישראל ואמרת אלהם את קרבני לחמי לאשי
 ריח ניהוהי תשמרו להקריב לי במועדו: ואמרת
 להם זה האשה אשר תקריבו ליהוה כבשים
 בני שנה תמימם שנים ליום עלה תמיד: את
 הכבש אחד תעשה בבקר ואת הכבש השני
 תעשה בין הערבים: ועשירית האיפה סלת
 למנחה בלולה בשמן בתית רביעת ההין: עלת
 תמיד תעשה בהר סיני לריח ניהוה אשה
 ליהוה: ונמכו רביעת ההין לכבש האחד בקדש
 הסך נסך שכר ליהוה: ואת הכבש השני תעשה

וידבר. דער עוויגע דעטעט מיט משה אונד טפאך: געכעטעה דען קינדערן
 ישראל אונד זאגע איהנען: מיין חפפער, נעמליך מייע טפיינע, וועלכע מיין פיינער
 פערלעהרט, זיך לונד זאגענדהטען גערוך, מיסט זייער זארגפאלטיג יעדעס לו זיינער לייט
 דערברייגען. זאגע זייענען חוונט: דיענעס מיט דאס פיינערקאפפער דאס זייער דען עווי-
 גען לו עהרען דערברייגען זאגט: יעהרעג זענען זאגען זיינע פאטער, לויזיח יעדען
 טאג, חוונט פארטכעטטעהענענעם ברוינדקאפפער. דאס זיינע זאגן בריקאט דאס דעס זארג
 געט, אונד דאס זאגערע לויטען ביידען זאגענען; דאס זיין זעהנעהילן זיינעם איהל)
 זיינעם זעהן לונד זעהנעהפער, זיינענעהרט מיט זיינען פיערטהילן זיינעם הין (2) זע
 טאטענען עהלס. דאס טעגליכע חפפער וויא עס בעייט; און בערע סיני געבראכט,
 אונד דען עוויגען לו עהרען לונד זאגענדהטען גערוך פאמן פיינער פערלעהרט זארג. לו
 יעדען זאגען געהערט מיין פיערטהילן הין לונד טראנקאפפער; חוין דאס הייליגע זאגן דער
 אונטערמיטע חפפערזוויין דען עוויגען לו עהרען חויסגעזאסען ווערדען. דאס זאגערע
 (1)

(1) איפה בעדייטעט חין געוויסעס געטריידעמאס.
 (2) הין בעדייטעט חין חפאס פיר פליסיגקייט קערפער.

בין הערבים במנחת הבקר וכן סכו תעשה אשה ריה נוחח ליהוה:

ושהט אהו על יהוה המזבח צפונה לפני יי וזרקו בני אהרן הכהנים את דמם על המזבח סביב:

אמה הוא יי אלהינו שהקטירו אבותינו לפניך את קמחת הסמים בזמן שפית המקדש קים. באשר צוית אותם על ידי משה נביאך ככתוב בתורתך:

ויאמר יי אל משה קח לך סמים נטף וישחלת וחלבנה סמים ולבונה ובה בדד יהיה: ועשית אתה קמחת הקח מעשה רוקח ממלח טהור קדש: ושחקת ממנה הקח ונתתה ממנה לפני העדר באהל מועד אשר אנער לה שמה קדש קדשים תהיה לכם: וגי' אמר. והקטיר עליו אהרן קמחת סמים בבקר בבקר בהיטיבו אתה הנהרת וקמרתה: ובהעלת אהרן אתה הנהרת בני הערבים וקמרתה קמרת המיר לפני יי לדרתים:

חנו רבנו פטום הקטורת, הצרי והצפורן החלבנה והלבונה משקל שבעים שבעים מנה. מור, וקציעה, שכולח נרד וכרכום, משקל ששה עשר ששה עשר מנה. הקושט שנים עשר, וקלופה שלשה, וקנמון תשעה, כורית כרשינה תשעה קבין. יין קפריסין, סאין תלחא וקבין תלחא, ואם אין לו יין קפריסין, מביא חמר חורין עתיק, מלח סדומית רובע הקב, מעלה עשוקל שהוא. רבי נחן אומר אף כפה הורדן כל שהוא. ואם נחן בה דבש פסלה. ואם חסר אחת מכל סמניה חייב מיתה: רבן שמעון בן גמליאל אומר, הצרי אינו אלא שרף, הנוטף מעצי הקטף. כורית כרשינה ששפין בה את הצפורן, כדי שתהא נאה. יין קפריסין ששורין בו את הצפורן, מפני שהיא עוה, והלא מי רגלים יפין לה, אלא שאין מכניסין מי רגלים בעורה, מפני הכבוד:

חניא רבי נחן אומר כשהוא שוחק אומר הלק היטיב היטיב הרק, מפני שהקול יפה

אין בריקסט הוא לוויטען בידען אבענדען מיט עבטן דעק. ועהאןפפער חונד טראנק-אןפפער, וויז דעם וואקענס, דעק פיייער בעשטייחט, וויין אונגעעההער געוויך דעק עוויגען לו עהרען.

חמן וקול עם חוץ דער היטטערנעכטליכען זייטע דעם אנטארס פאר דעק עוויגען טאלטען, חונד ריח געהעק אהרן'ס ריח פריעסטער, וקולען דעם בלוט חוץ דען אנטאר פל ענגען.

יפה לכשמים, פטמה לחצאין כשרה, לשליש ולרביע לא שמענו. אמר רבי יהודה זה הכלל, אם כמרתה, כשרה לחצאין ואם חסר אחת מכל סמניה חייב מיתה: חני בר קפרא אחת לששים או לשבעים שנה היה באה של שירים לחצאין ועוד חנא בר קפרא, אלו היה נותן בה קורטיב של דבש אין אדם יכול לעמוד מפני ריחה, ולמה אין מערבין בה דבש, מפני שהחורה אמרה כי כל שאורוכל דבש לא הקטירו ממנו אשה ליי:

ויצבאות עמנו משגב לנו אלהי ועקב סלה: יי צבאות אשרי אדם בוטח בך: יי הושיעה המלך יענגנו כיום קראנו: אהה סתר לי מצר תצרני רני פלטת סוככני סלה: וערכה ליי מנחת יהודה וירושלים כימי עולם וכשנים קדמוניות:

תפלת רבי נחניא בן הקנה

- אנא בכח גדולת ימינך תחיר צרורה.
- קבל רנח עמך שגבנו מהרנו נורא.
- נא גבור דורשי יחודך כבבת שמרם.
- ברכם טהרם רחמי צדקתך תמיד גמלם.
- חסין קדוש ברוב טובך נהל עדתך.
- יחיד גאה לעמך פנה זוכרי קדשתך.
- שועתינו קבל ושמע צעקתנו יודע תעלמות:
- ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד:

- אבג"יתן
- קרע"שמן
- נגד"כיש
- במר"צתג
- חקב"טנע
- יגל"בזק
- שקו"צית

רצון העולמים, אהה לויתנו להקריב קרבן תמיד במועדו, ועתה בעונותינו חרב בית המקדש ונטל התמיד, לכן יהי רצון מלפניך ה' אלהינו ואלהי אבותינו שיהיה שית שפתותינו חסוד ומקובל ומרובה לכניך כאלו הקרבנו קרבן התמיד במועדו ועמדנו על מעמדו:

לשנה וביום השבת שגירי כששים בגי' שנה תמומם ושני עשרנים סלת מנחה בלולה בשמן ונסכו: עלת שבת בשבתו על-עלת התמיד ונסכה:

איזרו מקומן של זבחים קדשי קדשים שהיטתן בצפון פר ושעיר שליום הפפורים

שחיטחו

וביום. חץ שבח לוויח יעהריגע ועווער אהנע פעהלער, חונד לונ עעהאןפפער לוויח לעהנטעל פיינעם עעהל וויט אהל חיינגעריהרט, נעבסט דעק טראנקאןפפער. דייע זעם חויט דעז בראנדקאפפער פיר יעדען שבח, חויסער דעק טעגליען בראנדקאפפער, נעבסט דעק וויינקאפפער דעלן.

שחיטתו בצפון וקבול דמן בכלי שרת בצפון
 ודמן טעון הוזה על בין הבדים ועל הפרכת ועל
 מזבח הזהב מתנה אחת מהן מעכבת שירי
 הדם הוזה שופך על יסוד מערבי שלמזבח
 החיצון אם לא נתן לא עכב: פרים הנשרפים
 ושעירים הנשרפים שחיטתו בצפון וקבול דמן
 בכלי שרת בצפון ודמן טעון הוזה על הפרכת
 ועל מזבח הזהב מתנה אחת מהן מעכבת שירי
 הדם הוזה שופך על יסוד מערבי שלמזבח החיצון
 אם לא נתן לא עכב אלו ואלו נשרפין בבית
 הדשן: חטאת הצבור והיחיד אלו הן חטאת
 הצבור שעירי ראשי חדשים ושלמועדות
 שחיטתו בצפון וקבול דמן בכלי שרת בצפון
 ודמן טעון ארבע מתנות על ארבע קרנות.
 ביצד עלה בכבש ופנה לסובב ובאלו לקרן
 דרומית מזרחית. מזרחית צפונית. צפונית
 מערבית. מערבית דרומית. שירי הדם הוזה
 שופך על יסוד דרומי. ונאכלין לפניו מן
 הקלעים לזכרי כהנה בכל מאכל ליום ולילה
 עד חצות: העולה קדש קדשים שחיטתו בצפון
 וקבול דמה בכלי שרת בצפון ודמה טעון שתי
 מתנות שהן ארבע וטעונה הפשט ונתוח וכליל
 ראשים: זבחי שלמי צבור ואשמות. אלו הן
 אשמות אשם גזילות אשם מעילות אשם שפחה

חרופה אשם גזיר אשם מצורע אשם חלוי.
 שחיטתו בצפון וקבול דמן בכלי שרת בצפון
 ודמן טעון שתי מתנות שהן ארבע. ונאכלין
 לפניו מן הקלעים לזכרי כהנה בכל מאכל
 ליום ולילה עד חצות:

התודה ואיל גזיר קדשים קלים שחיטתו בכל-
 מקום בעזרה ודמן טעון שתי מתנות שהן
 ארבע. ונאכלין בכל העיר לכל אדם בכל-
 מאכל ליום ולילה עד חצות: המורס מהם
 כיוצא בהם אלא שהמורס נאכל לכהנים
 לנשיהם ולבניהם ולעבדיהם: שלמים קדשים
 קלים שחיטתו בכל מקום בעזרה ודמן טעון
 שתי מתנות שהן ארבע ונאכלין בכל העיר לכל
 אדם בכל מאכל לשני ימים ולילה אחד: המורס
 מהם כיוצא בהם אלא שהמורס נאכל לכהנים
 לנשיהם ולבניהם ולעבדיהם: הבכור והמעשר
 והפסח קדשים קלים שחיטתו בכל מקום בעזרה
 ודמן טעון מתנה אחת. ובלבד שיתן פנגד
 היסוד: שנה באכילתו הבכור נאכל לכהנים
 והמעשר לכל אדם ונאכלין בכל העיר בכל-
 מאכל לשני ימים ולילה אחד: הפסח אינו נאכל
 אלא בלילה ואינו נאכל אלא עד חצות ואינו
 נאכל אלא למנויו ואינו נאכל אלא צלי:

רבי

רבי ישמעאל אומר בשלש עשרה מדות התורה נדרשת. מקל וחמר. ומגורה שוה. מבנין אב מכתוב אחר. ומבנין אב משני כתובים. מכלל ופרט ומפרט וכלל כלל ופרט וכלל אי אתה דן אלא בעין הפרט. מכלל שהוא צריך לפרט. ומפרט שהוא צריך לכלל. כל דבר שהיה בכלל ויצא מן הכלל ללמד לא ללמד על עצמו יצא אלא ללמד על הכלל בלו יצא. כל דבר שהיה בכלל ויצא לטעון טוען אחד שהוא בענינו יצא להקל ולא להחמיר. כל דבר שהיה בכלל ויצא לטעון טוען אחר שלא בענינו יצא להקל ולהחמיר. כל דבר שהיה בכלל ויצא להזין בדבר חדש אי אתה יכול להחזירו לכללו עד שיחזירונו הכתוב לכללו בפרוש. דבר הלמד מענינו. ודבר הלמד מסופו: וכן שני כתובים המכחישים זה את זה עד שיבא הכתוב השלישי ויכריע ביניהם:

יהי רצון לפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו שיבנה בית המקדש במהרה במינינו וחוץ חלקנו בתורה: ושם געבדך ביראה בימי עולם וקשנים קדמוניות: נודקין הטלית וחומרים זה: כרבי גפשי את יי אלהי גדלת מאד הוד והדר לבשת. עושה אור בשלמה נוטה שמים פירעה: קודם עטיפת הציצה חומרים הרבי מחנפוף בטלית של ציצית כרי לקום מצות בראי ככתוב ונעשו להם ציצית על פני בגדיהם לדרתם:

ואמר זה יתעטף מעומד, ויכרך:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם אשר קדשנו במצותיו וצונו להתעטף בציצת:

ויכסה ראשו בטלית ויאמר ד' פסוקים אלו:

מה יקר חסדך אלהים ובני אדם בצל כנפידך יחסיון: ירויון מדשן ביתך ונחל עדניך תשקם: כי עמך מקור חיים באורך נראה אור: משוך חסדך ליודעך וצדקתך לישרי לב:

ברוך

ברוך שאמר יש לנגן בקול נעים. ולכרך לאומרו בעמידה, וידקדק בקריאתו כמו נבי ק"ט. ואסור להפסיק מתחילת ב"ש עד לאחר י"ח, ואפילו לזרוק מלוח, אבל לקדושה ולכרכו דהיינו לומר ברוך ה' המבורך לעולם ועד, ולתיבות מודים אומנו לך, ולקריש דהיינו לומר יהא שמו רבא עד יתברך, וגם לענות אמן אחר דאמרו בעלמא ולענות אמן אחר האל הקדוש ואמר שזמע תפלה, מפסיק אבל לאמר אמן לא יפסיק.

אם בא לבית הכנסת ומלא הכבוד בסוף פסוקי דזמרה אומר ברוך שאמר עד מהלל בתשבות ואח"כ תהלה לרוד עד מעתה ועד עולם הללויה, ואח"כ הללו את ה' מן השמים עד עם קרובו הללויה, ואח"כ הללו אל בקדשו עד כל הגשמה תהלה יה הללויה, ואח"כ ישתבח, ואם יש לו שהות יותר יאמר הודו לה' עד והוא רחום ויודג עד והוא רחום שקדם אשרי יושבי כבי שיתפלל עם הכבוד. ואם אין שהות כלל לא יאמר רק ברוך שאמר ותהלה לרוד ושתבח, ואם כבר התחילו יוגר אור ואין שהות לומר אפילו בדילוג יתחיל ברכת יוגר אור ויקרא ק"ש עם ברכותי ויתפלל י"ח עם הכבוד ואחר י"ח יתחיל הודו לה' וכו' עד ישתבח ולא יאמר ישתבח, ויש אנשים בשבאים לבית הכנסת והכבוד מתחילין יולר אור המה ג"כ מתחילים ישתבח עמהם וזה איסור גמור כי ישתבח נחקן להיות סוף פסוקי דזמרה וברוך שאמר הוא ההתחלה וא"כ אם לא אמר קלת פסוקי דזמרה היאך יאמר ישתבח, לכן טוב ונכון להתחיל יולר אור.

אם בא לב"כ ונתחן שיבדוק הליכות מתחילין הכבוד יולר אור טוב שיתפלל עם הכבוד ולא יבדוק הליכות ויסמוך על הרוב ויחזקו בדוק.

ואחר הכ' לוי' שלפניו כידו הימני בשעת אמירת ב"ש וכשיסייל בתשבתו ינשקם ויניסם מידו.

ברוך שאמר והיה העולם. ברוך הוא ברוך עושה בראשית. ברוך אומר ועושה. ברוך גזור ומקיים. ברוך מרחם על הארץ. ברוך מרחם על הבריות. ברוך משלם שכר טוב ליראיו. ברוך חי לעד וקיים לנצח. ברוך פודה ומציל ברוך שמו. ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם. האל האב הרחמן המהלל בפיו עמו משבח ומפאר בלשון חסידיו ועבדיו. ובשירי

ברוך. געפריעזען זיין דער ריח וועלט אינג ווערדע ריען; געפריעזען ער, גע פריעזען דער ריח טעפעונג הערפארן געברחט; געפריעזען, דער פֿעהרייסט אונד פֿען לוכרינג געט; געפריעזען, דער פֿעהרענגט אונד פֿען לוייעהט; געפריעזען, דער וועהרטעהטיג חוץ ריח ערדע ווירקעט; געפריעזען, דער זיך דער געטעפעלע וועברייך חניוואט; גע פריעזען, דער זיינע פֿעהרעהרער העררליך וועהרעט; געפריעזען, דער אונענדליך לעבט אונד עוויג אונזונדערעכאר זייט; געפריעזען, דער ערלענעט אונד עררעטעט! זיין נאשע זיין געפריעזען! — געפריעזען זייסט דו עוויגער! אונזער גאטט! בעהעררשער דער וועלט! וועלעט זיין לעבטיגער, ערבאר וואגס פֿען לוייער פֿאטער! דו, דעססען נאָב דיין פֿען חייט ווערדע פֿעהרט, דו, דעססען רוהט אונד פריי ריח לונגע דיינער פֿעהרעזען אונד דיינער דיינער וואיסטפֿריכט. וויט דען פֿען לוייער דור'ס דיינעס דיינערעס, וועלען וויר דיך, עווי *

דוד עבדך נהללך יי אלהינו בשבחחות ובזמירות. נגדלך
ונשבחה ונפארה ונזכיר שמך ונמליכה מלכנו אלהינו
יחיד חי העולמים. מלך משבח ומפאד עדיעד שמו
הגדול ברוך אתה יי מלך מהלל בתשבחות:

הודו ליי קראו בשמו הודיעו בעמים עלילותיו:
שירו לו זמרו לו שיהו בכל נפלאותיו: התהללו
בשם קדשו ישמח לב מבקשי יי: דרשו יי ועזו
בקשו פניו תמיד: זכרו נפלאותיו אשר עשה
מפתיו ומשפטי פיהו: זרע ישראל עבדו בני
יעקב בחיריו: הוא יי אלהינו בכל הארץ
משפטיו: זכרו לעולם בריתו דבר צוה לאלף
דור: אשר ברת את אברהם ושבעתו ליצחק:
ויעמידה ליעקב רחוק לישראל ברית עולם:
לאמר רחוק אתה ארץ כנען חבל נחלתכם:

עויגער! אונזער גאטט פרייען; מיט אָבגעזענגען אונד דאָנקלידערן, וואָללען וויר דיר
האָך פרייען, דיר ריהמען, דיר פֿעהרערליכען, אונד רייכען כאַמען האָך פרייען; וי
ווי וואָללען דיר הוּדריגען, דיר אונזער קעניג! אונזער גאָטט! זוינליגער! אונזערלי
זע! קעניג! דעסמען ערהאָבענער כאַמע זוינזער אונד עוויג געפרייעטן אונד פֿעהרערלי
זיכט ווירד. געבענדייעט זייסט דו עוויגער! קעניג! דעסמען אָב חזן דאָנקלידערען
ערטענט.

הודו. דאָנקעט דעם עוויגען, פֿערקידעט זייכען כאַמען! וואָלט דען פֿעלקערן זייכע
טהאָטען קונד. אָבזויגעט איהן, ריהרט איהן זייטענטפיעל, פרייעט זייט
וואַנדער זאָלע. ריהוט זיך זייכע הייליגען כאַמעס, דאָס זיך דאָ הערן דער פֿערי
עהרער גאָטטעם פרייע! ווענדעט זיך לז גאָטט, זאָלעט זייכען טוטל, פֿעהרעט אונזער
העלויך זייכע פֿאָרויכט אָן, דענקעט אָן דיר וואַנדערוועקע דיר ער טרעט, דיר וואַזי
דערלייכען אונד דיר רחמטאָסימע זייכעס מונדעס. נאָלעקאָזשען זייכע קעכטעס ישראל,
קינדער יעקב'ס, זייכע אַזיסערוועהטען! ער דער עוויגע אַזיס אונזער גאָטט, און זאָלע
וועלט געהט זיך גערליכט. דענקעט עוויג זייכען בונד, זייכע פֿעהרליכונג זיך טויענד;
סטען געשטעלטע. יעכען האָט ער מיט אַברחם געשטיפֿטעט, דיעזע טוואַר ער דעם
יעקב לז. וון בעטטיאָזשע ער יעקב דיעזעס דעכט, פֿיר ישראל דען עוויגליכען בונד.
דיר — טרעך ער — געכע זיך דאָ אָנד כנען, דאָ זיך אָבערהייטע ערבאָט.

בהיותכם מתי מספר כמעט וגרים בה:
ותתקכו מגוי אל גוי ומממלכה אל עם אחר:
לא תהיית לאיש לעשקם ויזכח עליהם מלכים:
אל תגעו במשיחי ובנביאי אל תרעו: שירו
ליי כל הארץ בשירו מיום אל יום ישועתו:
ספרו בגוים את כבודו בכל העמים נפלאותיו:
כי גדול יי ומדלל מאד ונורא הוא על כל
אלהים: כי כל אלהי העמים אילים. ויי
שמים עשה: הוד והדר לפניו עז והדרה
במקמו: הבו ליי משפחות עמים הבו ליי כבוד
ועז: הבו ליי כבוד שמו שאו מנחה ובאו
לפניו השתחוו ליי בהדרת קדש: חילו מלפניו
בר הארץ אף הבון תבל בל תמוט: ישמחו
השמים ותגל הארץ ויאמרו בגוים יי מלך:
ירעם הים ומלאו יעלץ השדה וכל אשר בו:

ק"ך וואַרען זיך פֿאָן גערינגער זאָל, ווייליך קיך, אונד פֿרעד זיך אָנדרע. זיך אָנזען
פֿאָן פֿאָק לז פֿאָק, פֿאָן דיעזעם רייכע לז יענער נאָליקן. קיינעס זעס ער לז, זיך לז
בערדיקען, אונד זיכטיגטע איהרענטווענגען קעניגע. „טאָטעטע זייכע געווייהטעטן זיכט
אָן! טהוט זייכען וואָרטפֿיהרערן קיין זייד זיך!“ זינגט דעם הערן זאָלע וועלט! פֿערי
קינדער טאָג פֿיר טאָג זיך הייל! זייגעט אונזער היידען זייכען רוחק אָן, אונזער זאָלען
פֿעלקערן זייכע וואַנדער; דען גרָס אַזיס גאָטט, אונד האָכגעפרייעטן, פֿורלעכער גרָס
זיכער זאָלע זעכטע זאָלע וואָרען געטלען זיך דער היידען געטטער זאָלע — דער עוויגע,
ער טאָל דיר היזשעל. פֿאָך איהן אַזיס זאָלעטעט אונד פֿרָכט, און זייכען הייליגטווען
טריזשפּאָל אונד פֿריידיקייט. ברינגט דעם הערן, איהר היידענגעטלעכטער! ברינגט
דעם הערן רוחק אונד טריזשפּאָל! ברינגט דעם הערן זייכען כאַמעס רוחק! ברינגט
זאָלע אונד ערטייכט פֿאָך איהן, בעטעט דען עוויגען אָן, אַזיס פֿעסטליכען טוועק,
בעכעט פֿאָך איהן זאָלע וועלט! טטעהט זיך פֿעהלויך, ווען זיך פֿערקידעטן אונזער פֿעל;
דיר היזשעל פרייען זיך, דיר ערדע אַזיס פֿעהלויך, אונד זיך וועלט, אונד וואַנקעט ניכע —
קען: דער עוויגע רעגירערעט! עס ברויט דאָ זענער אונד וואַס עס ענטהעלט, עס
פֿירקאָקט דיר פֿאָר מיט זאָלען וואַס דאָרויף זינט, עס זיכעלע זאָלע זייעט דעם וואָל
דעם

אז ירננו עצי היער מלפני יי כי בא לשפוט את
 הארץ: הודו ליי כי טוב כי לעולם הסדו: ואמרו
 הושיענו אלהי ישענו וקבצנו והצילנו מן הגוים
 להודות לשם קדשך להשתבחה בתהלתך: ברוך
 יי אלהי ישראל מן העולם ועד העולם ויאמרו
 כל העם אמן והללו ליי: רוממו יי אלהינו
 והשתחוהו להדם רגליו קדוש הוא: רוממו יי
 אלהינו והשתחוהו להר קדשו כי קדוש יי
 אלהינו: והוא רחום וכפר עון ולא ישיחית
 והרבה להשיב אפו ולא יעיר כל המתו: אתה
 יי לא תכלא רחמיה ממני חסדך ואמתך תמיד
 יצרוני: זכר רחמיה יי וחסדיך כי מעולם
 היתה: תנו עז לאלהים על ישראל גאורתו
 ועזו בשחקים: נזרא אלהים ממקדשיך אל
 ישראל הוא נותן עז ותעצמות לעם ברוך

דעם פאר דעם הערן, ער קאווסט אונד ריכטעט דען ענדפאלן, האנקעט דען הערן,
 דען ער איזט פריינדליך, עויג וואהרט זיינע גיטע, און בעסטע: הייל אונד אונזערער
 רעטטונג הערן! פערזוואונע אונד וויעדער, אונד בעפרייע אונד פאן דען היידלן, דערקוב
 וויר דיינע הייליגען נאשן דאנקען, אונד אונד דיינעם וואקסע ריהטען. געוואקס זיין
 דער הערן, דער גאטט ישראל'ס! פאן עוויגקייט לו עוויגקייט, אונד וואלעס פאקן
 טפערע: אמן! אונד וואקסע דען הערן. ערהעבעט דען עוויגען, אונזערן גאטט!
 בעסטע און פאר זיינער פיסע טענען! הייליג, אונד ער. ערהעבעט דען עוויגען, אונזערן
 גאטט! ווערפט איך ניעדער פאר זיינעם הייליגען בערג! דען דער הערן, אונזער גאטט!
 איזט הייליג. ער, דער וואכער הערליגע, פערקרייכט דען וויסענשאפט, אונד פערטויליגט
 ניכט; זיינע אפן ערברוהטן וויר ניכט ענטליעהען, דיינע זינען גריט ניכט גאנץ ערוואקען. דען און
 הערן ווירטע דען ערברוהטן וויר ניכט ענטליעהען, דיינע זינען אונד דען וואקסע וואקסען!
 ווירטע דען טעטעט בעטימלען! דענק און דיינע הולד, און הערן! און דיינע גיטע, דען פאן
 עוויגקייט געווענען! טפערעט רוח דען עוויגען, איבער ישראל טוועט זיינע טוועטעטע;
 זיינע וואלעט דען און פירטאמעט. פולטבאר ערטיינט רוח הערן! אונד דיינעם הייליג
 וואקסע. — ישראל'ס גאטט! ער גיבט דען פאקע רייך אונד וואקס; געוואקס זיין
 גאטט

אלהים: אל נקמות יי אל נקמות הופיע:
 הנשא שפט הארץ השב גמול על גאים:
 ליי הישועה על עמה ברכה פלה: יי צבאות
 עמנו משגב לנו אלהי יעקב סלה: יי צבאות
 אשרי אדם בוטח בך: יי הישועה המלך יעננו
 ביום קראנו: הושיעה אות עמה וברך את
 נחלתך ורעם ונשאם עד העולם: נפשנו חתה
 ליי עזרנו ומגננו הוא: כי בו ישמח לבנו כי
 בשם קדשו בטחנו: יהי חסדך יי עלינו כאשר
 יחלנו לך: הראנו יי חסדך וישעה תתן לנו:
 קומה עזר תה לנו ופדנו למען חסדך: אנכיו
 יי אלהיך המעלה מארץ מצרים. הרחב פיה
 ואמלאהו: אשרי העם שכבה לו. אשרי העם
 שיי אלהיו: ואני בחסדך בטחתי יגדל רבי
 בישועהך. אשריה ליי כי גמל עלי:

גאטט! — גאטט דער ראלע! עוויגער! דער ראלע גאטט ערטיינע, ערהעבע דען,
 ריכטער דער ערדע! פערטויליגט דען האקטיהיגען נאך פערדינעסט. ביין דען עוויגען
 פירטע און היילע; און דיינע זעגען און דיינעם פאקע רוחען — סלה! דער הערן
 צבאות איזט אונד; אונזערע פעסטע אונד יעקב'ס גאטט — סלה! הערן דער
 הערעטערן! הייל דען ערדענוואקסע, דער דיר פערטוויט! עוויגער! פערליהע אונד זעג!
 און קעניג, ערהערע ווען וויר זענען! הייל דיינעם פאקע אונד זעגען דען ערבע!
 זיין דען איהר הירטע, אונד טראגע זיין און עוויגקייט! אונזערע זענען פערטע און
 דען הערן; אונזערע היילע אונד אונזער טייל איזט ער. זיין ערפרייעט זיך אונזער
 הערן; דען וויר פערטוויטן און זיינעם הייליגען נאשען. דיינע גיטע, עוויגער! וואקסע
 איבער אונד, וויר וויר און דען הערן. און הערן, עלליגע אונד דיינע גאנצע! טענקע
 אונד דיינע היילע וויעדער, וואכע דען און, דען אונזערע היילע! בעפרייע אונד און
 דיינער גיטע וואקסען! איך בין דער עוויגע, דען גאטט, דער אונד מצרים דען גע-
 פיהרט; ענטפאלטע דיינע ביטטע גאנץ, און ווערדע זיין ערפרייעט. הייל דען פאקע
 דען און גאנץ אונד חנענערט! הייל דען פאקע, דעסטען גאטט דער עוויגע אונד.
 און פערטוויט דיינער גיטע, זיין הערן פאקע וואקסע און דיינער היילע; דען עוויגען
 זינען און דען ער טראפט זיין וואקסע.

יש למנצח מזמור לדוד: השמים מספרים כבוד אל ומעשה ידיו מגיד הדרקיע: יום ליום יביע אמר ולילה ללילה יחיה דעת: אין אמר ואין דברים בלי גשמע קולם: בכל הארץ יצא קום ובקצה תבל מליהם לשמש שם אהל בהם: והוא כחתן יצא מחפתו ישיש כגבור לרוץ ארח: מקצה השמים מוצאו ותקופתו על קצותם ואין נסתר מחמתו: תורת יי תמימה משיבת נפש עדות יי נאמנה מחכימת פתי: פקודי יי ישראלים משמחי לב מצות יי ברה מאירת עינים: יראת יי טהורה עמדת לעד משפטי יי אמת צדקו יחדו: הגחמדים מזהב ומשו רב ומתוקים מדבש ונפת צופים: גם עבדה נזהר בהם בשמרים עקב רב: שגיאות מי יבין מנסתרות נקני: גם מודים חשך עבדה אל ימשלו כי אז איתם ונקתי מפשע רב: יהיו לרצון אמרי פי והגיון לפי לפניך יי צורי וגאלי:

למנצח. דעת וזמניו ויטעור אין פוזן דור'ס. דיו היחולע פערקירערן דיו עהרע גאטטעס, אונד זיינער הענדע ווערק לייגט זון דעז פירטאזשעט. איין טאג סטרעטעט דען זונדערן דיו (נעהרע לו, אונד זיינע נאכט טהילוט דער זונדערן דיו ערקענטניס וויט. קיינע נעהרע, קיינע קונדע, דערען טטיווע זון ניכט הערע. איבער דען גחלען ערדקריי טענט איהרע זייטע, איהרע ווארטע ביז זון דיו גרענלע דער וועלט; ביז דעהן, וון ער דען זאנענלעכטע איין זעלט אויפלאנג, וון עס גלייך זיינען ברייטגאס אויס זיינען ברויטגעוואך. הערפארטריט, אונד פריידיג וויז איין העלר דיו באהן רוכלויפט. פון זיינער היינעלמגרענלע זייט זון אויפגאנג, זין קריינליך פיהרט עס וועדער לו איהר הין, אונד ניכטס בלייבט זיינען גלוטהטרוהל פערבקאגן. דיו נעהרע גאטטעס זייט פאלטעטערדיג, זייט זאכונג פיר דיו זעלע; דעס עוויגען געזעץ בלייבט איינזער וואהר, אונד האכט דיו אונדערפארקען ווייז; דעס הערן בעפעהע זינד געהרדע, זיז ערפרייט דעז העלן; דעס עוויגען געבאטה איז וויטער, זייט דען זויגע עלויכטונג; דיו גאטטעספאלטעט זייט ריין, אונד בעטטעהט עוויג; דיו געזעלע דעס אונדערלען זינד וואהרהייט, אונד טטיווען וואהרהעלט איבערהוי. ערוויטערע נאך זאם גאור אונד זאם ערן פון העכטען ווערטעהע זינד זיז, אונד קעטלעכער זאם האניגייט אונד זייט ערוועהלטע זייגקייטען. זויך דיין קעכט וואהר דורך זיז עלויכטעט. ק, זיז בעפעל גען, געוועהרט דען העכטען זאמן! דאך ווער זייעה גלייך יעדען איירטהאן איין? פון אונדערקאנטען זינדען טפרעכע דוז זיך פרייז, זויך פון פערפעלגעהרעקען האלטע דיינע קעכט טעטעס פען, דאס זיז גיט האכט געווינען איבער זיך. דען קען זיך וואקעלן ערטיינען, פון יעדען לטטער פרייז. זעגען דיו טאגן זייענע מוכדעס, אונד דיו געדאנקען זיינע העלענעס דיו וואהגעפאלען, דיר עוויגער! זיין הקרט אונד זיין עלטער.

לדוד בשנורתו את טעמו לפני אבימלך ויגד שהו וילך: אברכה אתי בכל עת תמיד תהלתו בפי: בני תתהלל נפשי ישמעו עננים וישמחו: גדלו ריי אתי וגרוממה שמו יחדו: דרשתי אתי וענני ומכל מגורותי הצילני: הביטו אליו ונהרו ופניהם אלי יחפרו: זה עני קרא ויי שמע ומכל צרתיו הושיעו: חנה מלאך יי סביב ליראיו ויחלצם: טעמו וראו פי טוב יי אשרי הגבר יחסהבו: יראו אתי קדשיו כיר אין מחסור ליראיו: כפירים רשו ורעבו ודרשי יי לא יחסרו כל טוב: לכו בני שמעו לי יראת יי אל מדכם: מי האיש החפץ חיים אהב ימים לראות טוב: נצר לשונה מרע ושפתיך מדבר מרמה: סור מרע ועשה טוב בקש שלום ורדפהו:

הרי"ש במלאפוס והאל"ף נחה

פון דוד, זאם ער געגען אבימלך זיינען פערטטאנד פערלוינגעטע, דיעזער איהן פון זיך טטיעס, אונד ער זיך ענטפערטע. (אןברייזען ווערדע זיך דען עוויגען זאלע לייט; זיין זאך בלייבט איינזעהר זון זיינען זונדע. זיינע זעלע ריהטט זיך דעס עוויגען, דיו בערדענגטע הערען עס אונד פרייט זיך דערזון. פרייזעט האך דען עוויגען גען וויז זיך; זאסט זונד לזאזשען זיינען כאטשן ערהיכען. זיך וואנדעטע זיך לו גאטט, אונד ער ערהערטע זיך, אונד רעטטעט זיך מויס זאלער זיינער פולט. דיו אויפגע בליקט לו איהן, פערטרוואונגספאלט לו איהן געטרעטע, נייע וואהר איהר זאנעטעס לו טאנדען. דיעזער בערדענגטע ריעל — דער העלר פערזאחט, אונד האלף אויס זאלען עטשען איהן. דער ענגעל גאטטעס זיינען זיך הערזיערער, אונד זענען זיינע פער עהרער; אונד בעטלעטע זיז. ערקעננט, אונד זעהט, וויז גוט דער עוויגע איז. הייל דען זאנע, דער זויף איהן פערטרויעט! פערעהרט דען עוויגען, איהר זיינע, הייז זיגען, נייע זינדען זיינע פערעהרער זאנעל. רייבערטישע זעווענכרוט, דערבט אונד הויז גערט, דאך זענען, דיו פראך לו גאטט זיך ווענדען, פעהלט קיין גוט. — וואהלען קינדע, הערט זיך לו! זיך נעהרע זיך גאטטעספאלט. ווער זייט דער זון, דער אונטערעב זיך זייט ערטערענען ווייל? זיך נאך טאגן זעהט, דעז עוויג גוטע לו ערטויען זענען דען פאך בעזען דינע זאנע, אונד דינע זאנען פאך בעטרעיערטישער רעדע. ענטפערטע דין פאך זאטטער, וויקע גוטעס, זאלע פריערען אונד סטרעכע זייען נאך!"

ומצודתי אלהי אבטח בו: כי הוא יצילך מפח יקווש
 מדבר הוות: באברתו יסך לך ותחת כנפיו תחסה צנה
 וסחרה אמתו: לא תירא מפחד לגלה מחץ יעוף יומם:
 מדבר באפל נהלך מקטב ישוד צהרים: יפל מצדה
 אלה ורכבה מימינה אלה לא יגש: רק בעיניך תביט
 ושלמת רשעים תראה: כי אתה יי מחסי עליון שמת
 מעונה: לא תאנה אלה רעה ונגע לא יקרב באהלה:
 כי מלאכי יצוה לך לשמרה בכל דרכיה: על פנים
 ישאנה פן תגוף באבן רגלה: על שחל ופתן תדרך
 תרמס בפיר ותנין: כי בי חשק ואפלטחו אשגבהו כי
 ידע שמי: יקראני ואענהו עמו אנכי בצרה אחלצהו
 ואבדהו: ארץ ימים אשביעהו ואראהו בישועתי: אר
 קלה הללויה הללו את-שם יי הללו עבדי יי
 שעומדים בבית יי בהצרות בית אלהינו: הללויה

דען אוד טעטס פערטרויע; דען ער ערעטטע דך פון טוינגע אונד פולסטריק,
 פון פעטס אונד פערדערבטן. מיט זיינען פייטיג דעקט ער דך, אונד אונטער
 זיינען פליגען פירערסט דאז טוטן; זיינע טרייע חזט טילד אונד הארניט. ערליט
 טערע ניכט בייח נעכטליכער געפאהר, פאר פפיליגן דאז דעם טאגעס טווערמטן;
 ניכט ווען דאז פעטס זיך פייסטערן טוייכט, ניכט ווען זיך וויטטאג זיינע וויטהעט
 זעגען טווענד דיר לור זייטע פולונט, אונד זיירערען דיר לור רעכטען, דיר נאעהעט
 זיך קיין אונדפאל, דאז בויקע טור אונד דך מיט דייען אונדען, דאזיט דאז דער פערפלונד
 טערפפע טויעסט; דען דאז טערפפסט לונד עוויגען: דאז ביזט מיין טוטן! אונד זעטלעסט
 זיך דען העכסטען דייען לופערייכט. דיל קאן קיין אונדגיק ווידערפאהרען, אונד קיינע
 נאטה זיך דייער היטטע נאעהן; דען ער בעפיעהלט דען היאולישען אויף פולונט וועגען דך
 לז טיטלען. זיח טרעגען דך אויף הענדען, דאס דייען פום קיין טיין פערלעטלע. זיך
 טרייטטט דאז אויף זענעפאר אונד קוטטער, לענדריקסט לעווענברוט אונד דראכען. דען
 ער בעגעהרט מיין, דארום רעטטע זיך איהן; זיך העכע איהן הך עאפאר, דען ער ער
 קעננעט זיך. ער רופט זיך פון, אונד זיך ערהערע איהן; בין זיך דער נאטה בייח איהן,
 ענטרייסע איהן דער געפאהר, אונד זעטלע איהן הך זיך עררען, ערקוויקע איהן מיט נאלי
 גער לעבענשהיער, אונד ווילן איהן רודך מיין הייל ערעטלען."

הללויה, זאבעט דען נאמען דעם הערן! זאבעט, זיחר קעלעטע דעם הערן,
 דאז זיחר דייענעט זיך הויע דעם הערן, זיך דען פארקאפע דעם טעאפעלס אונדערעם
 זיך

כי טוב יי זמרו לשמו כי נעים: כי יעקב בחר
 לו יה ישראל לסגלתו: כי אני ידעתי כי גדול
 יי ואדנינו מכל-אלהים: כל אשר הפץ יי עשה
 בשמים ובארץ בימים וכל-תהמות: מעלה
 נשאים מקצה הארץ ברכים למטר עשה מוצא
 רוח מאוצרותיו: שהכה בכורי מצרים מאדם
 עד בהמה: שלח אותת ומפתים בתוככי מצרים
 בפרעה ובכל-עבדיו: שהכה גוים רבים והרג
 מלכים עצומים: לסיחון מלך האמרי ולעוג
 מלך הבשן ולכל ממלכות כנען: ונתן ארצם
 נחלה נחלה לישראל עמו: יי שמה לעולם יי
 זכרה לדר ודר: כי ידיו יי עמו ועל עבדיו יתנחם:
 עציבי הגוים כסף וזהב מעשה ידי אדם: פה קהם
 ולא ידברו עינים להם ולא יראו: אזנים להם
 ולא יאזינו אף אין יש רוח בפיהם: כמוהם יהיו

זאבעט, זאבעט גאטט, דען ער זיט זאליגטיג! זאליגקעט זיינען נאמען, דען ער
 זיט זעכריך! דער עוויגע האט יעקב זיך ערקאהרען; ישראל לז זיינען אייגענטהווע.
 ווקה ווייס זיך, דאס דער עוויגע אונדער הערר, גרעסער זיט פלס פולע זעכטע. דער
 אונדערלע טעפפעט, וועט זיך ווקהאגעפולט, זיך היאמעל אונד אויף ערדען, זיך
 זענען אונד פולע טיעפען. פיהרט ווקאקע הערויף פאק ענדע דער ערדע, טעפפעט לונד
 רעגען, בליטלע, עטלעסט אים זיינער פערוואהרונג דען וויד. ער טאג מצרים'ס ערסט
 געברט פאק זענשטן אונד פאק פיעהע, זעט לייכען אונד וואונדער אים, זיכער דך
 מצרים, זון פרעה אונד זון פולען זיינען דיענערן. ער טאג גראסע פלאקער, טאג זעכט
 טיגע קעניגע, ערעגטע דען אמוריטען קעניג, סיהון, דען עג, דען קעניג בשלם,
 אונד פולע רייכע כנען'ס; ער גאב זיחר אונד זיין, לונד בעיטל זיינען פאקע ישראל.
 הערר! זיין נאמען ווקהרעט עוויג; זיין פאנעקען, אונדערלעכער! פיר אונד פיר. דער
 עוויגע טיטלעט זיינעם פאקעס רעכט, ערבארט זיך יענער, דאז זיך דייענען. דער
 היידען זעטלען זיך פון זיכער אונד גאנר, דער זענטענהענדע זרבייט; זיח האבען
 זיינען אונד אונד רעדען ניכט, זיח האבען זויגען אונד זעהען ניכט. זיח האבען קאהרען,
 אונד הערען ניכט, זיך וועהעט קיין פאטען זיך זיחערען טאונדע. דאז זאבעט זאבעט

עשיהם כל אשר בטה בהם: בית ישראל ברכו
אתי בית אהרן ברכו אתי: בית הלוי ברכו
אתי יראי יי ברכו אתי: ברוך יי מציון שכן
ירושלם הללויה:

קלו הודו ליי כי טוב
הודו לאלהי האלהים
הודו לאדני האדנים
לעשה נפלאות גדלות לבדו
לעשה השמים בתבונה
לרוקע הארץ על-המים
לעשה אזרים גדלים
את-השמש לממשלת ביום
את-הירח וכוכבים לממשלות בלילה
למכה מצרים בכבוריהם
ויצא ישראל מתוכם
ביר חזקה ובזרוע גטייה

יכר וזיא זיא; דיא אויל זיא האפפון, חלוצ וז. — זיהר פתח הויזע ישראל'ס, בענעדייעט
דען הערקן! זיהר פתח הויזע אהרן'ס, בענעדייעט דען הערקן! זיהר פתח הויזע לוי,
בענעדייעט דען הערקן! זיהר חלוצ, דיא זיהר דען עוויגען פערעהרט, בענעדייעט דען
הערקן! דער עוויגע זיא געפרויגען פתח ציון זויס, ער, דער לו ירושלים טהרנט!
הללויה!
הודו. דאנקעט דען הערקן, דען ער זויט חלוציטיג; עוויג וואהרט זיינע הודו!
דאנקעט דען גאטט חלוצר געטטער, ע. ו. ז. ג. דאנקעט דען הערקן חלוצר הערקן; ע.
ו. ז. ג. זיהר דער גראסע וואונדער וורקעט, דען ע. ו. ז. ג. זיהר, דער זיט איינזילט
דיא היזשעלן געטתפפון, דען ע. ו. ז. ג. זיהר דער דיא ערדע אויפ'ס וואסער זויסגעבריי
טעט, דען ע. ו. ז. ג. זיהר דער דיא גראסען ליכטקערפער ערשטפפון, דען ע. ו. ז. ג. זיהר
דיא זאננע, דאס זיא רעגירע פתח טאגע, ע. ו. ז. ג. זיהר דער זיט טטערנע, דאס זיא רע
גירען ביזא כאכט, דען ע. ו. ז. ג. זיהר דער דיא ערטטגעבונט מצרימ'ס טאג, דען ע.
ו. ז. ג. זיהר ישראל זויס זיהרער וויטטע פיהרטע, ע. ו. ז. ג. זיהר טטאקער העכר אונד
היט

לגור ים סוף לגורים
והעביר ישראל בתוכו
ונער פרעה וחילו בים-סוף
למליך עמו במדבר
למכה מלכים גדלים
ויהרג מלכים אדירים
לסיחון מלך האמרי
ולעוג מלך הבשן
ונתן ארצם לגחלה
גחלה לישראל עבדו
שבשפלנו זכר לנו
ויפרקנו מצרינו
נתן לחם לכל-בשר
הודו לאל השמים

ל רננו צדיקים ביי לישרים נאנה תהלה:
הודו ליי בכבוד בנגבל עשור זמרו-לו: שירו-לו
שיר חדש היטיבו נגן בתרועה: ביי ישר דברי

זויסגעטטרעקטען זאמע, ע. ו. ז. ג. זיהר, דער דען טילפמענער לערטהייטע, דען ע. ו. ז. ג. זיהר.
אונד ישראל הינדורק געפיהרטע, ע. ו. ז. ג. דען פרעה אונד זיין העער הייניכטטירלטע, ע. ו. ז. ג. זיהר.
זיהר, דער זיין פתח פיהרטע דורך דיא וויטטע, דען ע. ו. ז. ג. זיהר, דער גראסע
קעניגע געטתפפון, דען ע. ו. ז. ג. זיהר, דער זיעכטיגע בעהערטער עלנעגעטע, דען
ע. ו. ז. ג. זיהר, דען קעניג דער אמוריטער, ע. ו. ז. ג. זיהר, דען קעניג לו בשן, ע. ו. ז. ג. זיהר.
אונד זיהר זאנר לונג ערטהייל גאב, ע. ו. ז. ג. זיהר, דען זיט פיר זיינען קעכט
ישראל, ע. ו. ז. ג. דער זיין אונטערער טיעפסטען ערניערדיגונג אונטערער דאכטע, ע. ו. ז. ג. זיהר.
אונד זיין פתח פיינדע עלנעגעטע, ע. ו. ז. ג. דער חלוצן געטעפפון טפיינע גיבט,
ע. ו. ז. ג. זיהר דאנקעט דען חלוצעכטיגען זיין היזשעלן! דען עוויג וואהרט זיינע הודו.
רננו. זיכעלט דען עוויגען, זיהר גערעכטען! דען פראזשען זיעט זיין זאננער
זעלטטיזשען. דאנקעט דען הערקן זיט הארפענקאפג; זאסט לעהגזויטענפולטער זיהר
ערטענען! זינגעט זיהר זיין כיעגעהערטעס זיעד! זייסטערט זיין הארזאזיטען געזונג!
דען רעדן זיט דעם עוויגען פעהרייסונג, אונד חלוצ זיין וורקען זייגט פתח זיינער טרייע.
ע

וְכָל־מַעֲשָׂהוּ בְּאֵמוּנָה: אֱהָב־צְדָקָה וּמִשְׁפָּט חֶסֶד
 יִי מְלֹאָה הָאָרֶץ: בְּדָבָר יִי שָׁמַיִם נַעֲשׂוּ וּבְרוּחַ
 פִּיּוֹ כָּל־צְבָאָם: כָּנָס בְּנֹד מִי הַיָּם נָתַן בְּאֹצְרוֹת
 תְּהוֹמוֹת: יִירָאוּ מִי כָּל־הָאָרֶץ מִמֶּנּוּ יִגְוְרוּ כָּל־
 יֹשְׁבֵי תְּבֵל: כִּי הוּא אָמַר וַיְהִי הוּא צוּה וַיַּעֲמֹד:
 יִי הַפִּיר עֲצַת גּוֹיִם הִנְיָא מַחְשְׁבוֹת עַמִּים: עֲצַת
 יִי לַעֲוֹלָם תַּעֲמֹד מַחְשְׁבוֹת לְבוֹ לְדָר וְדָר: אֲשֶׁר־י
 הַגּוֹי אֲשֶׁר יִי אֱלֹהֵיו הָעַם בְּחָר לְנַחֲלָה לּוֹ: מִשְׁמַיִם
 הַבִּיט יִי רֵאֵה אֶת־כָּל־בְּנֵי הָאָדָם: מִמְּכוֹן שְׁבַתּוֹ
 הַשְׁגִּיחַ אֶל כָּל־יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ: הַיִּצֵּר יְיָ לִבָּם
 הַמְּבִין אֶל כָּל־מַעֲשֵׂיהֶם: אֵין הַמֶּלֶךְ נוֹשֵׁעַ בְּרַב־
 חֵיל גְּבוּרָה לֹא יִנְצֵל בְּרַב־כַּח: שֶׁקֶר הַסּוֹס לְתִשׁוּעָה
 וּבְרַב חֵילוֹ לֹא יִמְלֹט: הִנֵּה עֵין יִי אֶל־יִרְאֵיו
 לְמִיחָלִים לְחֶסֶדוֹ: כִּהְצִיל מַמּוֹת נַפְשָׁם וּלְחַיּוֹתָם
 בְּרַעֲב: נַפְשָׁנוּ הִבְתָּה לִּי עֲזָרְנוּ וּמִגִּנְנוּ הוּא: כִּי

עד ויעבט בלוגיקיט אונד רעכט; דא ערדע חזיט פֿאָל דעס עוויגטן גיטע. דא היזשעל
 וואוירדען דורך דעס עוויגטן וואָרט, דורך זיינעס אונדעס דורך דא הערעט אָלע. ער טהירט
 זענעטוואָקטן וויא ווירען אויף; פֿערנאָהרט חין טיעפֿטן דא טהיבערען פֿלוטשען. דען
 עוויגטן פֿיערעהרע אָלע וועלט; פֿאָר איהר פֿירכטע זיך יעדער ערדבעוואָהנער; דען ער
 וואָרט דער דאן טפֿרט, אונד עס געטאָה; ער בעפֿהאל, אונד עס טפֿהנד דא. דער הער
 לערסטערט דער היידען רחמטאָם, פֿערזאייטעלט דער פֿעלקער ענטוואָרפע. אָבער דעס
 אונגענדליכען רחמטאָם בעטטעהט עוויג, זיינע ענטוואָרפע פֿיר אונד פֿיר. היין דען טפֿהנ
 טע, דעסמען גאָטט ער חזיט; דען פֿאָקע, דאָ ער זיך לֹא חויגעטאָהן ערקאָהרען!
 פֿאָק היזשעל בויקט דער עוויגע הערעב, זיעהט אויף אָלע זענטענקינדער; פֿאָן זיינען
 ערהאָבענען טהאָקניטלע טויעט ער אויף אָלע ערדבעוואָהנער. ער, דער איהרע הערלען
 געבילדעט אָלעוואָהן, בעשערקט אויך אָל איהר ווירקען. דער קעניג זיעגט ניכט דורך הערע
 רעטאָכט, דען הערדען רעטטעט קיינע גראָסע קראַפט. טריגֿזיך חזיט דאָ קאָס לֹא זיעגל
 אונד דעסמען אָנגעטערענגטער ווסה עררעטטעט ניכט. דאָך דעס עוויגטן פֿאָרויכט ווי
 כעט אַבער זיינע פֿערעהרע, דאָ זיינער גיטע אָלע פֿערטרויען, דאָס ער פֿאָן טאָרעט
 געפֿאָהר זאָ רעטטע, אונד זאָ ערהאָלטע חין דער הונגעראָמקטאָה. — אונדערע זעלע אַהר
 רעט אויף דען הערען; אונדערע היִלע אונד אונדער טיוד חזיט ער. זיין ערפֿרייעט זיך חויג
 זער

בו ישמח לבנו פי בשם קדשו בטחנו: יהי חסדך
 יי עלינו באשר יחלנו לך:
 עב מזמור שיר ליום השבת: טוב להודות ליי ולומר לשמך
 עליון: להגיד בבקר חסדך ואמונתך בלילות: עלי-עשור
 ועלי-גבל עלי הגיון בכבוד: פי שמחתני יי בפעלה במעשי
 ידך ארגון: מה-גדלו מעשיך יי מאד עמקו מחשבתך:
 איש-בער לא ידע וכסיל ולא-יבין את-דואת: בפרח רשעים
 כמו עשב ויצאו כר-פעלי און להשמדם ער-עד: ואמה
 מרום לעלם יי: כי הגה איביך יי כיהנה איביך יאבדו
 ותפרדו כל-פעלי און: ותרים בראים קרני בלתי בשמן
 רענן: ותבט עיני בשורי בקמים עלי מרעים השמענה אונני:
 צדיק בתמר יפרח פארז בלבנון ישגה: שחולים בבית יי
 בהצרות אלהינו יפריחו: עוד ינובון בשיבה ישנים ורעננים
 יהיו: להגיד כיישר יי צורי ולא-עולתה בו:

זער הערן; דען וויר פֿערטרויען זיינען הייליגען כאָמען. דינע גיטע, עוויגער! וואָסע
 זיבער אונד, דאָ וויר אויף דאָ אָלען טור האָפֿטען.

מזמור. פֿאָן זייער פֿיר דען שבה. ליעבליך חזיט דען עוויגטן דאָנאָמן! דיי
 נען כאָמען, העכסטער! לֹא אָבזינגען; דעס וואָרענעס דינע גיטע לֹא פֿערקוידען, אונד
 דינע טרייע, ווען דאָ ניכט בעגויכט, מיט זאָטענטפֿיעל אונד פֿאָלטער, מיט פֿאָכטאָ
 זעקלענגען אויף דער האַרפע; דען דינע ווערקע הערל! ערגעלטען זיך; זוכעלנד פֿרייע
 זיך דינע טהאָטען, וויא גראָס זינד דינע טעפֿאָנגען אָ הערל! וויא אונדערגרינדליך
 דינע אָבזיכטען! דער בעטערענקטע זיעהט דאָ ניכט חזין, דער טהאָר (קולויכטיגע)
 קאָן עס ניכט בעגרייפֿען: ווען פֿרעפֿלער וויא דאָ גראָז אויפֿטפֿראַסמען, ווען אָלע
 זיבעטעהטער בלייערען — דאָזיט זאָ פֿיר עוויג אונדערגעהטן. דאָ אונדענדליכער! דאָ בויבסט
 חין עוויגקייט ערהאָבען. זיעהע דינע פֿיינדע, הערל! דינע פֿיינדע געהט לֹא גוודרע,
 אָלע איבעלטהטערל ווערדען אויפֿגעלעזט; אָבער וויא דעס וואָרטהיערעס קראַכע,
 טייגט חזין חזין עפֿאָר, חזין חזיטע געלעט פֿאָן פֿרישען עהלע; חזין חויגע ווירד
 זיך ווירדען אָן זיינען ניידען, חזין אָהר פֿערנעהעטען דען אונדערגאָנג דער בעוועוויִפֿ
 טער, דאָ ווירדער זיך זענטלען. — דער פֿראָזשע ווירד וויא דאָ פֿאָלע גרינען,
 ער טיעסט עפֿאָר וויא לבנון לעדער; געפֿאָלעט חין דען חויגע דעס הערלן,
 גרינען זאָ חין דען פֿאָרהעפֿען אונדערס גאָטטעס. נאָך טפֿראַסמען זאָ חזיט אָלע
 חויף, אונד ווערדען זאָפֿטפֿאָל אונד פֿריט טעטעס בלייבען, לֹא קוידען, וויא גיערעכט
 דער עוויגע זיין; דאָס זיך אָן זיינען טעפֿלע קיין טאָדעל פֿיכדע.

אנ יי מלך גאורת לבש לבש יי עז החאזר אף תבון תבל
בל המוט: נכון כסאף מאז מעולם אמה: נשאו נהרות יי
נשאו נהרות קולם ישאו נהרות דבים: מקלות מים רבים
אדירים משברי ים אדיר במרום יי: עדתיה נאמנו מאז
לביה נאזה קדש יי לאהך ימים:

יהי כבוד יי לעולם ישמח יי במעשיו: יהי שם
יי מברך מעתה ועד עולם: ממזרח שמש עד
מבוא מהלך שם יי: רם על כר גוים יי על השמים
כבודו: יי שמה לעולם יי זכרה לדר ודר: יי
בשמים הכין כסאו ומלכותו בכל משלה: ישמחו
השמים ותגל הארץ ויאמרו בגוים יי מלך: יי
מלך יי מלך יי ימלך לעולם ועד: יי מלך עולם
ועד אבדו גוים מארצו: יי הפיר עצת גוים הניא

יי מלך. דער הערר איזט קעניג, געטויקט אין מיטעסטעט! געטויקט איזט
דער עוויגע, היט מלכט געוויסטעט. כון טטעהעט דיא וועלט פֿעסט געגרינדעט, חונד
ווענקעט נישוער. זק חונעטיסטערליך דיין טהרן פֿון זכבעגין, דוא זעכסט פֿון
עוויגקייטען הער. — דיא סטרענע ערהעבען, עוויגע! דיא סטרענע ערהעבען
לויט איהר טאָנען; דיא סטרענע כרויטען איהרע וועלען אויך, חונד זעכטיגער פֿון
דעם וועסטערס טאָנען, זינד דעם וועלטשערס ברעכענדע וועקען; דאָך דער זעכטיג:
סטע איזט גאָסט ווין יענער העהע. קרעפטיג בעוועהרט דיין לייגניס יך, דייען
טעפעל, הערר! זיערעט הייליגקייט איזשערדער!

יהי כבוד. דער הערר ווערדע אין עוויגקייט פֿעהרערליכט, חונד פֿרייע זיך איזשוער
זיינער טעפֿפֿונג! געפֿרייעטן זייה דער נאָמע דעם העררן, פֿון כון פֿון זיין עוויגקייט;
פֿון אויפֿגאָנגע בוז לון ניערערגאָנגע ווערדע דער נאָמע דעם העררן היט דוהט געקערעט.
דער הערר איזט איבער פֿלונע פֿלונקער ערהעבען, זיינע העררליכקייט העהער פֿון דיא הייז
זעל. הערר! דיין נאָמע וועהרעט עוויג; דיין זכרעקען, חונענדליכער! פֿיר חונד פֿיר.
דער הערר האָט זיינען טהרן איזט היזשעל פֿעסטגעטעלונט, חונד זיינע העררשאַפט וועלן
טעט איבער פֿלונעס. דיא היזשעל פֿרייען יך, דיא ערדע איזט פֿרעהליך, ווען זיח חונטער
פֿלונקערן פֿערקירדען: דער עוויגע רעגירערט. דער עוויגע רעגירערט יעטלט, דער עוויגע
רעגירערט פֿון יעהער, דער עוויגע ווירד רעגירערטן איזשוער חונד עוויג. דער הערר איזט קיי
ניג אין עוויגקייט, פֿערטווחונדערט זינד דיא היידען חוים זיינעטן זכרע. — דער עוויגע
זער

מה שבות עמים: רבות מחשבות בלב אישועצת
יי היא תקום: עצת יי לעולם תעמוד מה שבות
לבן לדר ודר: כי הוא אמר ויהי הוא צוה ויעמד:
כי בחר יי בציון אנה למושב לו: כי יעקב בחר
לו יה ישראל למגלתו: כילא יטש יי עמו ונחלתו
לא יעזב: והוא רחום וכפר עון ולא ישהית
והרבה להשיב אפו ולא יעיר בלחמתו: יי
הושיעה המלך יעננו ביום קראנו:

אשרי יושבי ביתך עוד יהללוך סלה:
אשרי העם שככה לו אשרי העם שיי אלהיו:

תהלה לדר ארוממה אלוהי המלך ואברכה
שמה לעולם ועד: בכל יום אברכה ואהללה שמה
לעולם ועד: גדול יי ומהלל מאד ולגדלתו אין

לערטערט דען רחטהלום דער היידען, פֿעהרזייטעט דער פֿלונקער ענטווירפע. זעגען
פֿיעלפֿעלטיגע פֿונטלעגע ענטטעהען אין דעם זענטען העלען, דער רחטהלום דעם עוויג
גען פֿוליון החס בעטטער. יח עוויג בעטטעהעט דעם עוויגען רחטהלום, זיין איננערעם
העגען איזשוערדער; דען זק ער טפֿריכט, געטשיהסט; ער בעפֿעהלט, חונד עס טטעהט
דע. — זיין החס דער עוויגע ערקוהרען, החס עס לו זיינער רעוירענן ערועהען; חויד
יעקב החס יך דער הערר ערקויעט, ישראל לו זיינעט איזגעטוהן. דער חויד ווירד חויד
דער הערר נייע זיין פֿון פֿערטטעהען, נייע זיין איזגעטוהן פֿעלחאסטן. ער דער חויד
כפֿעהרעליגע פֿערגיבט דיא זיסטעהעט חונד פֿעטליגעט ניכט; ער זיעט טון פֿלסט פֿון
זיינעט לזרעט חב. זיעט זיינען גריט ניכט גאָלן ערוחפען. עוויגע! הייל חויד, קעניג!
עהערע חונד, ווען וויר דיך זכרופֿען.

אשרי. הייל דען בעוואָהנערן דייעט טעפעלס! חונדזייערליך קענען זיח דיך
פֿרייען. הייל דעם פֿלונקער, דען זק גאָלן חיהט פֿונגעהערט! הייל דעם פֿלונקער, דעסטען
גאָסט דער עוויגע חויד.

חלה. לחלווד דודים. דיך, זיין גאָסט! דיך, זק קעניג! ווילן זיך ערהעבען! ווילן
דייען נאָמען עוויג פֿרייען; ווילן דיך טעגליך בענעדירען, דייען נאָמען חונדזייערליך לחבֿען.
גדלם חויד גאָסט חונד חקעגעפֿרייעטן; חונדערפֿערטליך זיינע גרעטע, זיין זענטענלונטער
זי

וגם בתולדות וקנים עם נערים: יהללו את שם יי ביי
גשגב שמו לבדו חודו על ארץ ושמים ויגם קרן לעמו
תהלה לכל חסידיו לבני ישראל עם קרובו הללויה:

קמט הללויה שירו ליי שיר חדש תהלתו בקהל
חסידים: ישמח ישראל בעשיו בני ציון ויגילו
במלכם: יהללו שמו במחול בתף וכנור וזמור
לו: כי רוצה יי בעמו יפאר ענוים בישועה:
יעלו חסידים בכבוד ירגנו על משכבותם:
רוממות אל בגרונם והרב פיפות בידם: לעשות
נקמה בגוים תוכחות בלאמים: לאסר מלכיהם
בזקים ונקבדיהם בכבלי ברזל: לעשות בהם
משפט כתוב הדר הוא לכל חסידיו הללויה:

קי הללויה הללויה בך שו הללויה בקיע עזו:
הללויה בגבורתיו הללויה ברב גרלו: הללויה בתקע

מעכער! דעם עוויגען נאמען לִקְבַּע אָלעס! דען ער אָללין זייטס הָךְ עדהבט! זיין גלגל
זיבערטערלעט ערדע אונד הישועל. ער ערהעבט זיינעם פֿאָלקעם גליק, ער זייטס לִקְבַּע
זאָג זיינער זייעבלינגע, דער ספראָסאָסן ישראל'ס, זיינעם זיהק פֿעוונערטען פֿאָלקעם,
הללויה!

הללויה! זיינעט דען העררן זיין כייעם ליעד! זיין לִקְבַּע זייט פֿערהיין דער פֿרֿוֹז
מען! ישראל פֿרייעט זיך זיינעם טיפֿטערס, ציון'ס קינדער פֿרֿוֹהאָקטן זייהרעט קעני
ג; זיח לִקְבַּען זייהן זייט רייגעטאָל; זיח רייהרען פֿוקען זייהן, אונד פֿערפֿען; דען דער
הערר ווילן זיינען פֿאָלקע ווֹהל. זייט זיעך קרעכט ער דיח פֿרֿוֹזשען, דיח זייעבלינגע ער
פֿרייעט זיך דעם רוחעם, פֿרֿוֹהאָקטן לויט אויף זייהרען זאָגער; לִקְבַּעט ערהעבונגען גאָט
טעם פֿיהרען זיח זייען וונדער; זייטס אויך זיין זייהרען הענדען זיין לוייטס זיידיקעט טוועררט,
זייען רעכט ען באַרברען, לִיכטיגונג ען פֿעלקערן זייטס לוייטען, זייען זייהרע קעניגע זייט
קעטטען, זייהרע מעכטיגען זייט זייערנען פֿעסעלען לזי ביינערן; דען פֿאָקעט ער זייערע
זוירטהיין לזי פֿאָללייעהען, זייט ערהעכפֿעלן פֿיר זיינע זייעבלינגע. הללויה!

הללויה! לִקְבַּעט גאָטס זיין זיינען זיילינגטוועל! לִקְבַּעט זייהן זיין זיינער אָלעס
פֿעסטע! לִקְבַּעט זייהן זיין זיינען וואונדערטהאָטען! לִקְבַּעט זייהן פֿאָך זיינער גרָסען הערר
לִיכטיקייט! לִקְבַּעט זייהן זייט פֿאָרענאָכט; לִקְבַּעט זייהן זייטס הָךְ אונד פֿאָלמער! לִקְבַּעט

שופר הללויה בנגבל וכנור: הללויה בתף ומחול
הללויה במנים ועגב: הללויה בצלצלי שמע הללויה
בצלצלי תרועה: כל הנשמה תהלל יה הללויה: כ"ה ת"י"ה

ברוך יי לעולם אמן ו אמן: ברוך יי מציון
שכן ירושלים הללויה: ברוך ו יי אלהים אלהי
ישראל עשה נפלאות לבדו: וברוך ו שם כבודו
לעולם וימלא כבודו את כל הארץ אמן ו אמן:

לריך לעמוד קודם זיתחיל ויברך ויעמוד עד ומשחחיים וגו':

ויברך דוד את יי לעיני כל הקהל ויאמר דוד ברוך
אתה יי אלהי ישראל אבינו מעולם ועד עולם: לך יי
הגדלה והגבורה והתפארת והנצח וההוד כייכל בשמים
וכארץ לך יי הממלכה והמתנשא לכל ו לראש: והעשר
והכבוד מלפניך ואתה מושל בכל ובידך פת וגבורה
ובידך לגדל ולחוק לכל: ועתה אלהינו מורים אנהנו לך

זייהן זייט פֿוקע אונד רייגען! לִקְבַּעט זייהן זייטס זייערע טיפֿטעלע אונד פֿלעטען! לִקְבַּעט זייהן
זייטס העללעט גלִקְבַּעט אונד זייהן זייטס העללעט יובעלמאָל! אָלעס ווטס ערדען זייער
לִקְבַּע דען עוויגען. הללויה.

ברוך ה'. געפרייעטען זייהן דער הערר זיין עוויגקייט, אמן! אמן! דער עוויגע זייהן
פֿאָך ציון זייט געפרייעטען; ער דער לזי ירושלים טהרִקט, הללויה! געפרייעטען זייהן דיח
עוויגע אָלעס, דער גאָט ישראל'ס דער אָללין וואונדער וויקט; געפרייעטען זייהן דער
רוח זיינער זייערע טיפֿטעטע, אונד דער גאָלע ערדקרייט ווערדע זיינער הערליכקייט פֿאָל.
אמן! אמן!

ויברך. דוד בענדרייעטע דען עוויגען זיין געגענוואָרט דער גאָללען פֿערוואַנדלונג, אונד
ספרֿאָך: געפרייעטען זייטס דוח עוויגער! גאָט ישראל'ס! אונדער פֿאָטער פֿאָך עוויגקייט
לזי עוויגקייט; דיין, אונדערליכער! זייטס דיח זייער אונד דיח אָלעס אונד דיח זייערע
הערליכקייט, אונד דער זיעך, אונד דיח זייערע טיפֿטעטע! דיין אָלעס זייערע טיפֿטעטע אונד זייער
דער ערד; דיין, זייער עוויגער! זייטס דען רייך אונד דען הָךְ זייערע טיפֿטעטע אונד זייער
זייערע טיפֿטעטע אונד זייערע טיפֿטעטע; דוח וואונדערטע אונד זייערע טיפֿטעטע; קרִפֿט
אונד טעקע זייער זייערע טיפֿטעטע; זייערע טיפֿטעטע; זייערע טיפֿטעטע אונד זייערע טיפֿטעטע
אונד לזי ערהאָטען. ען דאָקטען ווי דיר אָלעס זייערע טיפֿטעטע, אונד פֿרייעטען דען קאָמען זייער

נַעֲרָמוּ מִיָּם נִצְבּוּ כְּמוֹנֵד גְּזֹלִים קִפְאוּ תַּהֲמֹת
 בְּרֵבֵיָּם: אָמַר אֲוִיב אֲרֻרָף אֲשִׁיג אֲחַלֵּק שְׁלָל
 תַּמְלֵאמוּ נִפְשֵׁי אַרְיִק חֲרָבִי תוֹרֵי שְׁמוֹ יְדִי:
 נִשְׁפַּת בְּרוּחָהּ כִּסְמוֹ יָם צָלְלוּ כַּעֲפֹרֶת בְּמִים
 אֲדִירִים: מִי־כַמְכָה בְּאֵלִם יְהוָה מִי כַמְכָה
 נֶאֱדָר בְּקֹדֶשׁ נוֹרָא תַּהֲלֹת עֲשֵׂה־פְלֵא: נְטִית
 יְמִינָה תִּבְלַעְמוּ אֶרֶץ: נְחִית בַּחֲסֵדָה עִם־נֹו
 בְּאֵלֹת נַהֲלֹת בְּעֻזָּה אֶל־גֹּוה קֹדֶשֶׁה: שָׁמְעוּ עַמּוּם
 יִרְגָּזוּן חֵיל אַחֲזוּ יִשְׁבִי פִלְשֶׁת: אֲזוּ נִבְחָלוּ אֶלּוֹפֵי
 אָדוּם אֵילֵי מוֹאָב יֶאֱחֹזְמוּ רַעַד נִמְגּוּ כָּל יִשְׁבֵי
 כְּנָעַן: תִּפֹּל עֲלֵיהֶם אֵימָתָהּ וּפְחָד בְּגִדְל וְרוּעָה
 יִדְמֹו כְּאֶבֶן עַד־יַעֲבֹר עִמָּהּ יְהוָה עַד־יַעֲבֹר עִם־
 זֹו קִנִּית: תִּבְיָאֲמוּ וְחִטְעֲמוּ בְּהַר נַחֲתָהּ מִכּוֹן
 לְשִׁבְתָּהּ פַּעֲלֹת יְהוָה מִקֹּדֶשׁ אֲדָנִי כּוֹנְנֹו יְדִי:

נאזע טהירטען זיך וואסער ענפאר, אויפערעכט טעהטען וועלנען וויא וואנד, דיא פלוטהען
 ערטטארטען און דער מיטטע דעס זעענעס. — דער פיינד טרופן: „זיך פערפאנגע, האלע
 חיין, טהיילע ביטע וויס; ען אזיהנען זאלן זיך זיינע רעכגעיר זעטטיגען; זיך זיעהע חיין
 טווערדט וויס, זיינע האנד פערטיילט זיך“. — זבער דוא בלעזעט מיט דיינעס הילע, דען
 זענער בערעקטע זיא, זיא זאקנען וויא בלייז און טטרעטענרעס וואס מער. ווער אכזשער רען
 זעכטען, עוויגע! גלייכט דיר? ווער זאן און הייליגקייט וואס מער. ווער אכזשער רען
 פריזענער פורכטבאיער! עלזייגע דען וואונדער! דוא זיינעטעס דיינע רעכטע הין, דיא
 ערדע פערטאמנג זיא; כון פיהרטט דוא מיט דיינער גאדער דיעס פאקן, דען דוא בעררייט;
 דוא זיינעטעס עס מיט דיינער האכט לז דיינער הייליגען וואונדער. פאקער הערען עס — זיא
 בעבען! זאנגסטווער ערגרייפט דיא בעוואהנער פלשה. פועטלזיך ערטערקען דיא טטאזיא
 הערן אדום; זיטטערן ערפאסעט דיא פירטטען מואב; כנע'ס בירגער זאלע פעי
 זאנגען. — זאנגסט אונד פורכט ווירד איבער זיא פאלנען, פאק דער גרעסע דיינער האכט ער
 טטארטען זיא וויא טטיין, ביז דיין פאקן הינדורך זיעהט עוויגע! ביז דיענעס פאקן היי
 דורף זיעהט, דען דוא עוואקורבען. דוא כרינגסט זיא הין, פפאלנעטעס און דיין ערבגעביר
 זיא חיין, ען זיענען זיטן דען דוא לז וואונדער דיר עוויגע! בעטטיאזט; און דען הייליג
 טהוזן ען הער! דען דיינע הענדע בעררייטעט. דער אונגענדליכע ווירד איזאזער אונד עוויג
 רע

יְהוָה וַיִּמְלֹךְ לְעֵלָם וְעַד: יי וַיִּמְלֹךְ לְעֵלָם וְעַד:
 כִּי לִי הַמְּלוּכָה וּמוֹשֵׁל בְּגוֹיִם: וְעַלֹּו מוֹשִׁיעִים
 בְּרַר צִיּוֹן רִשְׁפוּט אֶת־הַר עֲשׂוּ וְהִיְתָה לִי
 הַמְּלוּכָה: וְהָיָה יי לְמֶלֶךְ עַל־כָּל־הָאָרֶץ
 בְּיוֹם הַהוּא יְהוָה יי אֶחָד וְשְׁמוֹ אֶחָד:

(ובחורקה בחוב לאמר שמע ישראל יי אלהינו יי אחד)

נְשַׁמַּת כָּל־חַי תִּבְרַךְ אֶת־שְׁמָהּ יי אֱלֹהֵינוּ.
 וְרוּחַ כָּל־בֶּשֶׂר תִּפְאֹר וּתְרוֹמָם זִכְרָהּ מִלְּפָנֶי
 תְּמִיד. מִן־הָעוֹלָם וְעַד־הָעוֹלָם אַתָּה אֵל.
 וּמִבְּלַעֲדֶיהָ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ גּוֹאֵל וּמוֹשִׁיעַ: פּוֹדָה
 וּמַצִּיל וּמְפָרֵס וּמְרַחֵם בְּכָל־עַת צָרָה וְצוּקָה.
 אֵין לָנוּ מֶלֶךְ אֵלָּא אַתָּה: אֱלֹהֵי הָרֵאשׁוֹנִים
 וְהָאַחֲרוֹנִים. אֵלֹוהַ כָּל־בְּרִיּוֹת. אֲדוֹן כָּל־
 תּוֹלְדוֹת. הַמְּהַלֵּל בְּרַב הַתְּשַׁבְּחוֹת. הַמְּנַרְגֵּג
 עוֹלָמוֹ בַּחֲסֵד. וּבְרִיּוֹתָיו בְּרַחֲמִים: וַיִּי לֹא־יָנוּם

רעגערען. דער אונגענדליכע ווירד איזאזער אונד עוויג רעגירערן; דען דעס עוויגען איזט דען
 זיך, ער הערטט איבער דיא פאקערטעפֿטען. עררעטטער ווערדען איינסט הינאויף וואונ
 זען דען בערג ציין. דען געבירגע עשוים לז ריכטען, דען ווירד דיא הערטעפֿטע וויערער
 דעס עוויגען זיין. דער עוויגע ווירד זאלס קעניג דער גאנלען ערדע זאנערקאנט, זאלס אייני
 געט ווענען ווירד ער זאלס דען דער אייניגע הייסען; זאן וויא עס און דען געטעלע לויטעט;
 הערע ישראל! דער עוויגע אונדער גאטט, איזט און אייניגעס ווענען.

נשמה. דער אדעק זאלער זעבענרען ווענען פרייזעט דיינען כאטען עוויגע, אונדער
 גאטט! דער הויך זאלעס פלייזעט פעהערערויכט אונד ערהעהט, ען קעניג! דיינען וואהן.
 פאקן עוויגקייט לז עוויגקייט ביזט דוא דער זאלעכטיגע, אונד אויסער דיר האבען וויר קיינען
 וועלטרגענטען, קיינען עררעטטער, קיינען בעטיילער, דער עלזעטע, עררעטטעט, ער
 העלט, אונד זיך ערבזארט און יעדער לייט דער קאטה אונד דעס דראנגזאלעס; כין, וויר
 האבען קיינען טראנסלענקער אויסער דיר — גאטט דער פארוועלט אונד דער נאכזעלט! הער
 זאלער געטעפֿע! בעהערטער זאלער עראיגינסע. האקגעפריזענענער און איבערטווענג
 זיכען זאקגעזענגען! דער דוא דיינע וועלט מיט זינע, דיינע געטעפֿע מיט באזאהערליג
 קייט רעגירעטט. עוויגע! דער דוא ניע טוואזערסט, אונד ניע טעלפֿסט; דוא רעגסט

וְלֹא־יִישָׁן. הַמְעֹזֵר יִשְׁנִים וְהַמְקִיץ נִרְדָּמִים.
וְהַמְשִׁיחַ אֲלֵמִים. וְהַמְתִּיר וְאֲסוּרִים. וְהַסּוֹמֵךְ
נֹפְלִים. וְהַזּוֹקֵף כְּפּוֹפִים. לֵךְ לְבַדָּה אֲנַחְנוּ
מוֹדִים. אֵלֹהֵינוּ מֵלֵא שִׁירָה כִּים. וְלִשׁוֹנֵנוּ רִנָּה
כְּהַמּוֹן גְּלִיו. וְשִׁפְתוֹתֵינוּ שְׂבַח כְּמַרְהֵבֵי רִקִיעַ.
וְעֵינֵינוּ מְאִירוֹת כְּשֶׁמֶשׁ וְכִירָח. וְיַדֵּינוּ פְרוּשׁוֹת
כְּנִשְׂרֵי שָׁמַיִם. וְרַגְלֵינוּ קְלוֹת כְּאֵילוֹת. אִין אֲנַחְנוּ
מִסְפִּיקִים לְהוֹדֵת לָךְ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ.
וְלִבְרַךְ אֶת־שְׁמֶךָ. עַל־אֶחָת מֵאֲלֵף אֲלֵף אֲלֵפֵי
אֲלָפִים וְרַבֵּי רַבּוֹת פְּעָמִים. הַטּוֹבוֹת שְׁעֵשִׂית
עִם אֲבוֹתֵינוּ וְעִמָּנוּ. מִמְצָרִים גְּאֻלָּתֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ.
וּמִבַּיִת עֲבָדִים פְּדִיתֵנוּ. בְּרַעַב זִנְתָנוּ. וּבְשֶׁבַע
כִּלְכַּלְתָּנוּ. מִחֶרֶב הִצַּלְתָּנוּ. וּמִדְּבַר מִלְטָתֵנוּ.
וּמִחֲלָיִם רָעִים וּנְאֻמָּנִים דָּלִיתָנוּ: עַד־הֵנָּה עֲזַרְנוּ
רַחֲמֶיךָ וְלֹא עֲזַבְנוּנוּ הַסְדִּיךָ. וְאֵל תִּשְׁשֵׁנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ

לְנִצָּחַ: עַל־כֵּן אֲבָרִים שְׁפַלְגַת בְּנוּ. וְרוּחַ וּנְשָׁמָה
שֶׁנִּפְתַּח בְּאִפֵּינוּ. וְלִשׁוֹן אֲשֶׁר שָׁמַת בְּפִינוּ. הֵן הֵם
יָדוּ וַיְבָרְכוּ וַיִּשְׁבְּחוּ וַיִּפְאֲרוּ. וַיְרוּמְמוּ וַיַּעֲרִיצוּ
וַיִּקְדִּישׁוּ וַיִּמְלִיכוּ אֶת־שְׁמֶךָ מִלְכָּנוּ: כִּי כָל־פֶּה
לָךְ יוֹדֶה. וְכָל־לִשׁוֹן לָךְ תִּשָּׁבַע. וְכָל־בֶּרֶךְ לָךְ
תִּכְרַע. וְכָל־קוֹמָה לְפָנֶיךָ תִּשְׁתַּהוֹה: וְכָל־
לְבָבוֹת יִירְאוּךָ. וְכָל־קָרֵב וְכָל־יֹזֵת יִזְמְרוּ לְשִׁמְךָ.
כְּדָבָר שְׂפָתוֹב. כָּל־עֲצָמוֹתַי תֵּאמְרָנָה יְיָ מִי
כְמוֹךָ. מִצִּיל עָנִי מִחֹזֶק מִמָּנוּ. וְעָנִי וְאֲבִיוֹן
מִגּוֹזְלוֹ: מִי יִדְמֶה־לָּךְ. וּמִי יִשׁוּהֶ־לָּךְ. וּמִי יַעֲרֶךְ־
לָּךְ. הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא אֵל עֲלִיוֹן קִנְיָה
שָׁמַיִם וָאָרֶץ: נְהַלְלָךָ וּנְשַׁבַּחְךָ וּנְפַאֲרָךְ וּנְבָרַךְ
אֶת־שֵׁם קְדוֹשֶׁךָ. כְּאִמּוֹר. לְדוֹד וּבְרָכִי נִפְשֵׁי
אֶת־יְיָ וְכָל־קָרְבִי אֶת־שֵׁם קְדוֹשׁ:

(*) שפלתו טעם הפיעל כן כיצד הפעולה. הפעל ענינו לשון פרוה. והפעל לשון חבור.

פערטטטטטט. דרום וזולתן אויך זולע גליעדער, דיא דוא חין חונו לונאווטענגעפיגט, חונד
גייסט חונד זענעט, דיא דוא חונו חיינגעהויכט, חונד דיא לונגע, דיא דוא חונוערעק חונדע
לונגעטהיינט, דיא זולע זולען ריך וקבען, כענעדייען, פרייען, ריהמען, עדהעהען, פערע
הערלונגען, הייליגען, חונד דיינגען כחמען, חן קעניג! הילדריגען. ים יעדער חונד זולע
דיא דאנקען, יעדע לונגע לו דיא טווערען, יעדעס קליע זיך דיר בייגען, חונד יעדעס הנהע
וושען נור דרך חכעטען, זולע הערלען דרך פערטהערטן, חיינגעוויידע חונד כיערען! דיא
נעק כחמען וקבינגען; זן ויח חין דער טריפט דער אויסדרוק לויטעט: „עם ספרעכע ינג
דעם גליעד חן חיר: עוויגער! ווער גלייכט דיר? ווער רעטטעט זך פון חיבערזחאכט רען
טוועבעקן? דען בערדענגטען חונד זיידענדען פון זייענע בערדוקער? (תהלים ל"ה ו')
ווער חיר דיר עהנליך? ווער גלייכט דיר? ווער קחחוט דיר כחעה?" זולעלטיגער! גרין
טעל! זולעוואוואטיגער! פורלכעטרער! העכטעטע וועגען! טעפפער דער היזחעל חונד
דער ערע! דרך וזולען וייר וקבען, דרך פרייען, דרך פעהרערלויכען, חונד כענעדייען
דייענען הייליגען כחמען; ויח דוד זאנג: חיינע זעלע כענעדייע דען הערן, חונד זולע חין
חיינגערעס זייענען הייליגען כחמען. האל

(*) דיא זולען גלייבעטען דאזעכאט דען זיטן דער געדאנקען.

דיא ענטזאפענען אויך, חונד ערוועקעט דיא טאדערטטטטטטט, חאכט דיא פערטטטטטט
טען בערעזחען, חונד ענטפעסטטט דיא געבוירענען; טיילעטטט דיא זיךקענדען, ריכע
כ עסט דיא געבייגעטען אויך — דיר זוללין דאנקען וייר. ווארע חונוער חונד חין דאנקן זיערען
אונערטעפפליך ויח דען וועלטטעער; קענטע חונוערע לונגע געזענגע זן וייר ערסלענען
ויח דען ברויען זייער וואגען; קענטען חונוערע זיפען דען לוב פערברייטען, זן וייר
דען פירזחאכטען רייכט; ווארען חונוערע אויגען זייכטענד ויח זאנגע חונד חונד; ווארען
חונוערע הענדע זן הך חויפגעהאבען ויח חונוערפולג גען היזחעל, חונד חונוערע פירע טענעל
זער פום דער לויך דער רעהע; זן ווארען וייר דענאך ניכט זן חויסגערישטעט, דיר עוויגער!
חונוער חונד חונוערער פאטער גאטט! לו דאנקען, חונד דיינען כחמען לו פרייען פיר דיא
לחולונגען וואהלהאטען, דיא דוא חונוערען פאטערען חונד חונו ערלייגט האטט. דוא עוויגער
אונער גאטט! האטט חונו חויס מצרים עלוואנט, חונד חויס דען טקוואפענהויגע בעפרייעט;
חין חונגעסכאטה האטט דוא חונו געטפרייעט, חונד חונו חיר חיבערפלוס פערזעהען; האטט חונו
דען טוועררטע ענטרוסען, (זיעטעט חונו דער פעסט ענטקוואמען, חונד האטט חונו בעזען
ו זנד חונוהיילברען קראכהייטען ענטלונגען. זן וייר טטחנד ריין עכברחען חונו בייח, כאך היט
זינע זינע חונו ניכט פערלחאטען, חונד דוא עוויגער, חונוער גאטט! ווירטט חונו אויך נייע
פערע

הציגים בשמחה. ובלולביהם אותך לשמחה. זועקים לפניך שיהיה. חמול עליהם הושיעה והצליחה: טוב ברחמיך הרבים. יקר עדת אהובים. כורעים ומשתהוים ומודים באהבים. (הביאם) לשער בת רבים: מחמדס תן להם. נא שמח עמיהם. שא נא הטאתיהם. עבור על פשעיהם: פוצחים הלל ותודות. צור היודע עתידות. קול להשמיע אותם לחדות. רחמם בנשואם אגדות: סיו שוקדים ואוהה מקדישים. שבחה בפיהם רוחשים. תוקפים ברוך ולוחשים. תומכים באילי תרשישים:

(ה'ה' ו'י). ובלולביהם אותך לשמחה, כמו שדרשו חז"ל ברכה פרכת אמור ובתחומא סס, שלשה פמה מטיבי לעד וארבעה מטיבי לכת (משלי ל' ב"ט) אלו ד' מינים שכלולב שכל אחד ואחד מישראל (והמה ג' מטיבי לעד כהנים, לויים, וישראלים) הולך וכן ולקח לו מהן להלל להקב"ה והם גוראים קטנים בעיני אדם וגדולים לפני הקב"ה. לשער בת רבים, כ"כ בבי"ב ובמחזור פראג ר"ג ונכון הוא כי לאות למ"ד אלו לרכיני כאן, וענינו כורעים ומשתהוים וכו' נגד שער בת רבים וזהו ירושלים כמו שפירש רש"י (ש"ה ז' ה'), וי"ג הביאם לשער בת רבים וזה יהיה בנין הסדר; אולם בתרגומי הלכתי אחרים כי גרסתם יאתה למלכה. שמח עמהם, הסך נכל לתם לו (ישעי' ס"ג ט'). לחדות, לשמח. אגדה, ד' מינים. שוקדים, ורבים הם לתפלה. רוחשים, מל' רחש לני דבר טוב (תהי"מ מ"ה ז'). הוקפים ברוך ולוחשים, קול ענות הם משמיעים, פעם קול גדול וחזק ופעם קול דממה דקה. חומכים, זה את זה בקול מקהלות נכמות המלאכים שאמר בשיחתם וקרא זה אל זה ואמר וגומר.

זיהעו וזו טעמהו דח מיט ענטליקקען, זון דער חמך זיהרע פלונגענווייגע דיר לור פריידע; זין טרומען זיח זיהרע געבעט דיר פֿער — ח ערבמחשע דרך זיהרער, טעטהע זיהרען בייה זונד בעגליקקע זיח. ווירדיגע פלונגיטיגער מיט דיינער זויבערטווענגלען בחרטהעלניקייט דיענע געזעבטע געזייערע, זיח דייח מיט דיינער זעבע הינקייטע, זיך נייערבייגט זונד דרך חנבעטע. ח בריקגע זיח הין זון דייח פֿלקרייזע רעזידעלן (1), געזע ווערע זיהרע זעהנליכטעטן וזיכטע זונד גיב דיינע טהייליגהייע חן זיהרער פֿריידע קינד. פֿערגיב זיהרע זינדען זונד פֿעלליהע זיהרען זייסעטהעטען. זיח ברעכען זייע חן זיך זונד דיינקגעגעטען, ח זיח חן זיך דוח פלונגיסענדער חקרט! ערטענין דייח שטייטע דער געזענעק, זיח לו ערפֿרייען! זונד ערבמחשע דרך זיהרע, וועהרענר זיח טווינגען דייח זעכנליכעטען פֿעלחלעגעבינדע. זיח חמך חכטעפֿלון זינד זיח דרך לו הייליגען, דייח זיך זיך בעוועגט זיך טעטעס זיך זיהרען זונדער, קרעפֿטיג רופען זיח געבעטע דיייעט! זייע זיח טען זיח עס ווירעהחלונען — זיך וועלמען זיח חן קהרען זיח דייח זעכטיגען תרשישים.

והחיות ישוררו וכרובים יפארו ושרפים ירנו ואראלים יברכו פני כל תה ואופן וכרוב לעמת שרפים לעמתם משבחים ואומרים:

ברוך כבוד יי ממקומו:

לאל ברוך געזמות יתנו. למלך אל חי נקים. זמירות יאמרו וחשבחות ישמיעו. כי הוא לבדו פועל גבורות עשה חדשות בעל מלחמות זרע צדקות מצמיח ישועות בורא רפואות נורא תהלות אדון הנפלאות המחדש בטובו בכל-יום תמיד מעשה בראשית: כאמור לעשה אורים גדלים כי לעולם חסדו: אור חדש על ציון תאיר ונזכה כלנו מהרה לאורו. ברוך אתה יי יוצר המאורות:

אהבה רבה אהבתנו יי אלהינו חמלה גדולה ויתרה חמלת עלינו: אבינו מלכנו. בעבור אבותינו שבמחו בך. וחלמדם חקי חיים. בן חתגנו וחלמדנו: אבינו האב הרחמן. המרחם

והחיות. זונד דייח חיות זיבויגען, דייח כרובים פֿעהרענלעכען, דייח שרפים יזבען, דייח אראלים פֿרייען זיח חקגעזעכטע יעדעס זיח זונד אופן, זונד רופען דען שרפים זיח זיהרער הורדיגע ענטגעגען:

געבעטערייעט זייע דייח זייעטעטעט

גקטטעט דורך זיהרע חלונגעגעכזחרט!

לאל ברוך. דער געבעטערייעטען פלונגמלס וזייען זיח זעבליכע קלענגע, דעק פלונגעטיגען, עוויג זעבעדען זונד זונדענדעלכערען וועלטרעגענטען, שטיימען זיח זעע דער חן, זונד זיכטען פלונגען ערטענען; דען ער חלונען זייעט עס, דער זעכטיגעס וויקט זונד זונדענזערטעטע הערפֿעררייגעט. ער זייעט דער געבעטעטער טטרייעטערע זעכטע; ער זייעט גערעכטיגקייט זונד זעסט רעטטונג הערפֿערטפֿהטען; ער זייעט דער טעפֿער חלונען היילס, ער זייעט דער געפֿרייענע פֿולטברע. ער זייעט דער זונדעבער חלונען זונדערווערקע, דער טעגליך זונדענדעברקלען דייח ווערק דער ערטען טעפֿענען ערזייעט. זיך זייעט עס חוץ פֿלון דעק טעפֿער יענער גרעסען זיכטעטען, דייח זייעט גיטע עוויג וועהרט. ח זיח חן זייעט זיכטע חובער ציין העלן חויפֿליכעטען, זונד זיכטע זונד בחזר דעס חכטוינעס זייעט גלחלעס ווירדיג! געפֿרייען זייעט דוח עוויגעל! דוח טעפֿער דער וועלנליכער!

אהבה רבה. זייענר זונדענליכען זעבע חקט דוח זונד געווידיגט, עוויגעל! זונד זער גקטט! זיח גקטער זיבערטווענגליכער גיטע חקט דוח זונד געשקט, זונדער פֿעטער, זונדער קעניג! זיח זונדער פֿעטער ווילנען, דייח דיר פֿערטויעטען, וועלכע דייח זעכטיגעטען דעס זעבעטע געוועהרט; ח זייע חוץ זונד געדיג, זונד זונד טערווייע חוץ זונד! — זונדער פֿעטער! דוח זעבעפֿלונער, חלונגעלעגער פֿעטער!

רהם עלינו. ותן בלבנו להבין ולהשפיל. לשמוע לתלמוד
וגלמוד. לשמור ולעשות. ולקיים ואת כל דברי תלמוד
הורה באהבה: והאר עינינו בתורתך. ודבק לבנו במצותך
ויחד לבבנו לאהבה ולהארה שמך. ולא גבוש לעולם ועד.
כי בשם קדשך הגדול והנורא פטחנו. נגידה ונשמחה
בישועתך: והביאנו לשלום ומאריב בנפשות הארץ. ותוליכנו
קוממיות לארצנו: כי אל פועל ישועות אתה. ובנו בחרת
מכל עם ולשון. וקרבנו לשמך הגדול סלה באמת. להודות
לה ולתודה באהבה. ברוך אתה ה' הבוחר בעמו ישראל באהבה:

(כשמחלל ניחוד אומר אל מלך נאמן)

שמע ישראל יהוה אלהינו יהוה אחד:

ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד:

ואהבת את יהוה אלהיך בכל לבבך ובכל
נפשך ובכל מאדך: והיו הדברים האלה אשר

כית דין חונקת רע (יעבירין חן) חונקת חן חונקת העלן דין פעהיקיט חייכלוועהען,
לו פערטטעהען, לו בעגרייטען, לו זערכען חונקת לו זעהרען, לו בעכעמלעטען, לו זיבען
חונקת חויפערעכט לו עעהאטען חונקת פערטריפטען דייער הייליגען זעהרע מיט זיבעע.
ערלייכטע חונקתע זויגען דורך דיין געווען, חעכע חונקתע זענען דערן מנהעגגליך חן דייע
געכעטע, חונקת טיחוע חונקת חונקת געהיהלע לוד זיבעע חונקת לוד פערעהרוכג דייעט
כחעטע, דחייט וויר כיע לו טענדען ווערען; דען וויר פערטרויען דייעטען הייליגען כחעטע,
דער זך גרעס חונקת פערטעמאר חויט; פערטהעקען חונקת פרייען חונקת דייעטען הייליג. ח
כויגע חונקת חן פרייערען חויט דען פיער עכרען דעם ענדקרייעטע, חונקת פיהרע חונקת חויט
רעכט חן חונקת חונקת לויק; דען דוח בויט דוח היילוויקענדע חונקתע, חונקת חויט
דוח חויטעס חונקתע חונקת פערקען חונקת טערהעטען חויטעקערהעטען, חונקת חונקת חויט גלויבען
דייעטען גרעטען כחעטען געעהרעטע, חונקת ריר לו חונקתען, חונקת דייעטען חויטעטען חן זיבעע
חונקתעקענטען. געפרייעטען זייט דוח עוויגער! דער דוח דען פערקת ישראל חן זיבעע
ענדקעהרען.

שמע. הערע ישראל! דער עוויגע חונקער געטט חויט חייני
געט עוויגעס זענען!

געפרייעטען זייט דער נאמע זייער גלוקרייכען הערטהעטע חויטער חונקער עוויג!
ואהבה. דוח זענען דען עוויגען דייעטען געטט זיבעע, פון געלעטע העלען,
געלעטע זענען חונקת געלעטע קעפטע. דוח חונקתע דוח חונקתען זענען בעפעהלען
חונקתען

אנכי מצוה היום על לבבך: ושננתם לבניך
ודברת בם בשבתך בביתך ובכל כחה בדרך
ובשבתך ובקומה: וקשרתם לאות על ידה ותיו
לטטסת בין עיניך: וכתבתם על מזוזות ביתך
ובשעריך:

והיה אם שמע השמעו א מצותי אשר אנכי
מצוה אתכם היום לאהבה את יהוה אלהיכם
ולעבדו בכל לבבכם ובכל נפשכם: ונתתי
מטר ארצכם בעתו יורה ומלקוש ואספת דגנה
ותירשה ויצהרה: ונתתי עשב בשדה לבהמתך
ואכלת ושבעת: השמרו לכם פן יפתה לבבכם
וסרתם ועבדתם אלהים אחרים והשמתויתם
להם: ותרה אף יהוה בכם ועצר את השמים
ולא יהיה מטר והאדמה לא תתן את יבולה
ואבדתם מהרה מעל הארץ הטובה אשר יהוה

חונקת דיר טעטעס חויט העלען בלייבען; דוח זענען זי דייעטען קינדערן חויטענרפען,
חונקת חויטעל דעפון רעדען, חונקת דוח לו חויטע זיטלעטע, חונקת חויטע רייזען בויט, חונקת
דוח דרך גייערלעגעטע, חונקת דוח חויפטטעהעטע. כידע זיט לוד לייכען חן דייעטע
חונקת; טרעגע זיט חונקת פערעהויפטבינדע לויטען דייעטען חויטען, חונקת טרייבע זיט חן
דוח פערטטען דייעטען חויטעס חונקת חן דייעטע טעהרע.

והיה. ווערדעט חיהר חונקת חויטען געכעטען געהערלעטען, דוח חונקת חויטען זעטלע
געבע, דען עוויגען חויטען געטט, פון געלעטע העלעטע חונקת מיט געלעטע זענען
לו זיבעען, חונקת חויטען לו דייעטען; זך חויטען חויטעטען זענען געבען לו
רעכטער לייט, פריהרעגען חונקת טעפערעגען; דחייט דוח דיין געטרייע, דייעטען חויטעטע
חונקת דיין חונקת חויטעטען קענעטע. חונקת חויטען פיר דיין פיה גרעס חויטעטען חויטעטען, חויטען
דייעטען פערדע; חונקת דוח זענען לו עכעטען חונקת חויטעטען חויטעטען חויטעטען חויטעטען
דחייטען חויטען העלן זיכט פערפיהרט ווערדע, דחייט חיהר עטווען חויטעטען חויטעטען חויטעטען
געטטען דייעטען חונקת זיט חונקעטעט. דער לחון דעם עוויגען חויטעטען חויטעטען חויטעטען
ברענען, ער ווירדע דען חויטעטען פערטלעטען, דחייט קיין זענען קחועטע, דוח ערדע
חויטעטען חויטעטען געווענעס זיכט הערפערברייגען, חונקת חיהר חויטעטען חויטעטען חויטעטען
געטען, פערן פון דען פערטלעטען חויטעטען חויטעטען חויטעטען חויטעטען חויטעטען חויטעטען
זענען

נתן לכם: ושמעתם את דברי אלה על לבבכם ועל נפשכם וקשרתם אתם לאות על ידכם והיו למוטפת בין עיניכם: ולמדתם אתם את בניכם לדבר בם בשבתה בביתה ובכלתה בדרך ובשכבה ובקומה: וכתבתם על מוזנות ביתה ובשעריה: למען ירבו ימיכם וימי בניכם על האדמה אשר נשבע יהוה לאבותיכם לתת להם בימי השמים על הארץ:

ויאמר יהוה אל משה לאמר: דבר אל בני ישראל ואמרת אלהם ועשו להם ציצת על בנפי בגדיהם לדרתם ונתנו על ציצת הכנף פתיל תכלת: והיה לכם לציצת וראיתם אתו וזכרתם את כל מצות יהוה ועשיתם אתם ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם אשר אתם זנים אחריהם: למען תזכרו ועשיתם את-

לעגט חזן דיעע ווטרטע חן חיינר הערן אונד חן חיינר געוויס; בינדעט זיח לזן לייכטן חוילן חיינרע חזנר, אונד טרעגט זיח פלס פארדערהויפטבינדע לויטען חיינרן חויגען. לעהרעט זיח חיינרען זעהנען, חזק בעטטענדיג דעפןן לז טפרלעען; חזען רוז לז הויזע זיטלעסט, קרער אוילן דער ריזע ביוט; ווען דוז דרך קינדערלעגסט, אונד ווען רוז אויפטטעהבסט - טרייבע זיח אן דוז פפאסטען ריינעס הויזעס, אונד אן דיינע טהילן רע. דעזויט זינר אונד חיינרע קינדער אוילן דעס ערדרייכע, דעז דער עוויגע חיינרן עלטערן לגעטווארען, עס זינען לז געבען, לנאגע יאהרע בלייבען זעגעט; און לנאגע זלם דער היזשעל זיכער דער ערדע זיין ווירד.

ויאמר. דער עוויגע טפרוך לז משה וזיח פאָלגט - רעדע מיט דען קינדען ישראלים, אונד זאגע זינען, זיח זאָלען אן דען ענדען זינרער קינדער טויפֿן דען זאָלען, זינרע כפֿלקשאַטען עבען זאָ, אונד אן דיענען טויפֿן דען חיינע טכור פֿען היזשעלבויער וואָלע בעפעסטגען. דיענע זאָלען דערזען בייח חייך טויפֿן דען הייסען, דעזויט, ווען זינר זיח זעהט, זינר חייך פֿאָלע געבאָטע גאָטטעס ערזינכערט, אונד זיח חייך בעפֿאָלגט; זיכט זאָבער חיינרען הערלען אונד חיינרן חויגען כפֿלפֿאָלגט, דוז חייך חויילן זאָבוועגע פֿיהרען. זינר ווערדעט דערזען חיינער געבאָטע חיינערענען זיין, אונד זיח חויסזיכען דעזויט

כל מצותי והייתם קדשים לאלהיכם: אני יהוה אלהיכם אשר הוצאתי אתכם ממצרים להיות לכם לאלהים אני יהוה אלהיכם:

אמת ויציב ונכון ונקים וישר ונאמן ואהוב ורחיב ונחמד ונעים ונורא ואדיר. ומתקן ומקבל וטוב ויפה בדבר הוה עלינו לעולם ועד: אמת אלהי עולם מלכנו צור יעקב מגן ישענו: לדור ודור הוא קים ושמו קים וכסאו נכון ומלכותו ואמונתו לעד קימת: ודבריו קים וקמים נאמנים ונחמדים לעד ולעולמי עולמים: על אבותינו ועלינו על בנינו ועל הדורותינו ועל כל הדורות ורע ישראל עבדיה:

על הראשונים ועל האחרונים לעולם ועד חזק ולא יעבור: אמת שאמה הוא יי אלהינו ואלהי אבותינו לעולם ועד: אמה הוא מלכנו מלך אבותינו אמה. למען שמך מהר לגאלנו כגאלת את אבותינו: אמת מעולם שמך הגדול עלינו נקרא בגאבה אין אלהים זולתך:

דעזויט זינר חיינרען גאָטטע הייליג זייד. חייך בין דער עוויגע חיינר גאָטט, דער חייך חויס מצרים געפֿיהרט חזקע, חיינר גאָטט לז זיין, חייך דער עוויגע חיינר גאָטט. אמת. ווהר חונד פֿעסט, זיכער חונד חונווהנדעלכער, גערעכט חונד געוויס, ליעבליך

חונד ריינער, בעגעהרעכטווערטה חונד פֿאָלד, עהרווירדיג חונד חזיעסטעיט, ערפֿרובט חונד עלזענען, פֿרעכטיג חונד פֿארטרעפֿליך חויט דיענע פֿעהרייסונג, פֿיר חונד חין עוויגקייט. ווהרליך, דער העלל דער וועלט חויט חונדער קעניג; יעקב'ס פֿעלז חויט דעז טיילר חונדערס היילס. דורך עוויגע לייטען בלייבט ער חונווהנדעלכער, זיין כחשע חונד פֿענעדערלעך, זיין טהרען חונדערטיטענליך, זיינע הערלעכעס חונד זיינע טרייע חזיזערס. דער זיינע פֿעהרייסונגען זינר לעבענדיג חונד בעטטענדיג, פֿארטויערנר חונד קעסטליך חין עוויגקייט; זיח ווהרען עס פֿיר חונדערע פֿארפֿעהרען, זיח זינר עס פֿיר חונד, פֿיר חונדערע קינדער, חונד פֿיר חונדערע כפֿלקשאַטען חונד פֿיר פֿאָלע געטלעכטער דעס טטהשע זעס ישראל'ט, ריינעס קעכטעס.

על. וזיח דער פֿאָרוועלט בלייבט זיח חייך דער כחלועלט, חיינע עוויג גליקליכע פֿארטע דיענרע פֿעהרייסונג. ווהרהייט חונד גלויבע בלייבע חין חונדזיכערטרייבחרעס געזען. דען ווהרהייט חויטס, דעס דוז, עוויגער! חונדער חונד חונדערע פֿאָטער גאָטט, חונדער חונד חונדערער פֿאָטער קעניג, חונדער חונד חונדערער פֿאָטער עלזענער ביוט; חונדער טעפעפֿער! פֿעלז חונדערס היילס! חונדער בעפֿרייער חונד חונדער עררעטער באָט דוז; דען רוהן חויט פֿען עוויגקייט הער, קיינע גאָטטהייט חויטער דיר.

אנא הושיעה נא. בני עפר מי מנה. גואל הצליחה נא. דורשיה בכל עונה: הקם סבת דוד הנופלת. ובל תהי עוד משפלת. זכור אימה הנקהלת. חופפה ובצלה נאהלת: טוב הצמיח שמחתם. יה כפר אשמתם. בלה עתה אנהותם. למענה חיש פדותם: מלא משאלות לבם. נואקים אליה בכל ללבכם. סמכם וריב ריבם. עתה תשבון בקרבם: פנה תפנה לפארם. צור אמור לעוזרם. קומם בית הדרם. ראותם פתאום שברם: שלם ומהרה תבנה. של מיה בכן

תענה

בני עפר מי מנה, תאר לשראל עז"ה כ מי מנה עפר יעקב (במדבר כ"ג י'). בכל עונה, בכל עת. סבת דוד, תאר לבית המקדש. אימה, תאר לישראל. חופפה, תנ עליה מל' חופף עליו (דברים ל"ג יב). טוב, תאר לאל ית'. למענך חיש פדותם, רומז על דרשת חז"ל בפסוק אני ה' בעתה אחישה (ישעי' ס' כ"ב) שהביא רש"י שם, זכו אחישה לא זכו בעתה, ועל זה יסד למענך חיש כי למענם לא יחיש הגאולה. נואקים, לועקים. בית הדרם, זה בית המקדש. ראותם פתאום שברם, לראות פתאום תקותם ומלת פתאום רומז על מאמרם אין בן דוד נא אלא בהסמך הדעת. (מלכרי המפרש). שלם, ירושלים.

אנא הושיעה נא. ה גיב דיינען בייחטטאנד הערר! יענען טטעוועטן דערען הענגע חיינסט מיט דען ערדענטטויב פֿערגלייכען ווואוודע; בעגליקעק הן עלווער יענע דיו ח"ה זעלייט דיק זאלטן. ריכטע וויעדער חויל' דיו לונגווענגעטעטירלעטע היטטע דוד'ס, דחם אז ייחטער ניערער זינקע. ה גערענקע דער חיינסט פֿעראיינטען כחליטן, בעטיראע חונד דעקעק זיח אונטער דיינען טחטטען, וחס הן חללגטיגע! זיהרע פֿריידע וויעדער חוילע בליהען, פֿערגיב הן חללעכטיגער! זיהרע טור, ענדיגע זיהרע קחגען, חונד פֿיהרע טעללן, חוס דיינעטוויילן, זיהרע עלווענג. ה ערפֿילע זיהרע חייניקסטען ווינטע, דיו זיח חוס דחנגע זיהרעס הערלעכט לז דיר פֿלעהען. חלופט זיח זויכעכטע חונדנין דיק זיהרער רעכטטוועלען; ווההכע דחך וויעדער חוס זיהרער זיטטע, חונד ווענער זיהר וויעדער דיון חטליל' לז, זיח לז פֿעהרערליכען; וויעדער חוס טעפֿער! דח ווקרט אונס זיהר בייחלוטטעהען, חונד טעללע וויעדער הער דען טעפֿעל זיהרער הערליכקייט, דחם זיח מיט חיינען ומהלע זיהרע חללענגע ערפֿילט זעהען. עכוניע דיו טחרט שלם (י) וועי-

דער

תענה. תפנה קמיה כמפת בכורים ותענה. תקרעם בקריעת ים סוף ונקראך ותענה:

עורת אבותינו אתה הוא מעולם מגן ומושיע לבניהם אחריהם בכל דוד ודוד: ברום עולם מושקה ומשפטיה וצדקה ער אכסי ארץ: אשרי איש שישמע למצותיה והורקה ודברה ישים על לבו: אמת אתה הוא אדון לעמך ומלך גבור לריב ריבם: אמת אתה הוא ראשון ואתה הוא אחרון ומבלעדך אין לנו מלך גואל ומושיע: ממצרים גאלתנו יי אלהינו ומבית עבדים פֿריתנו. כל בכוריהם הרגת ובכורה גאלת ויום סוף בקעת וודים טבעת וידידים העברת ויכפו מים צריהם אחר מהם לא נותר: על זאת שבחו אהובים ורוממואל ונתנו יודים ומירות שירות ותשבחות ברכות והודאות למלך אל חי ונקים: רם ונשא גדול ונורא משפיל גאים ומגביה שפלים מוציא אסירים ופודה הקרע, תכרית איתם. ותענה, תענה אותנו למלוא מאלותינו.

דער חונד ערהרע דיינע טרייגעניכטען; חבער דיינע טרייחועטן טחגע חונד ליכטיגע וויח חיינסט יענע דוך פֿעלזאט דער ערטעגבורט (1), לערטעכעק זיח דוך לזויטפאלט, זך וויח דוח חיינסט דחז טילאפעער געשפאטען חונד געטרעללט — וויח רועטן דיק ח"ה הן ערהרע חונד!

עורה. דוח ווקרט פֿון חכעגין חונדערע פֿאטער בייחטטאנד, טילד חונד עלווער זיהרער נעכטפֿאנגערען קינדער, חוס יעדען לייטאטער. חב יענער וועטהעהע ווהעט דיון טהרין; דיון רעכט חונד דיינע גערעכטיגקייט רייכט ביז חן דיו גרעללט דער ערדע. הייל דעוועניגטן, דער דיינען געכחטען געהחרכט, דיינע הייליגע זעהרע חונד ווקרטע זינס הערן פֿאסט. ווההליך, דוח ביזט דיינעט פֿאקעס הערר, חיון העכטיגער קעניג, זיהר רעכט לז ערטטרייטען. ווקהל ביזט דוח דער ערטטע, דוח דער לעטלעט, חונד זויטער דיק קענען וויר קיינען קעניג, קיינען עלווער, קיינען בעטילער. חוים מצרים חקסט דוח חונד עלוועט, עוויגער, חונדער הערר! חוים דען טחפֿענהויע חונד בעפֿרייעט. דיו ערטטעגערקען יענער חקסט דוח ערטלחגען, דחך דיינען ערטטעגערקען (2) ערר (עט). דח טילאפעער חקסט דוח געהיילט, דיו פֿרעפֿלער פֿערענקט, חבער דיינע זיעבליגע רויכגעפֿיהרט; דיו פֿלוטהען דעקטען זיהרע פֿערפֿלוגער — חויד כילט חיינער פֿון זיהרען עכטקען. דחופ פֿרייען דיק דיו געלעבעטען, חונד ערהעהעטען דיו חלל חילט; דיו זיעבליגע ברלעטן חוים חוס זיעדערן, גענענגען חונד פֿחלועטן, חוס פֿריי חונד דחק דען חללעכטיגען, עוויגלעבערען חונד חוכחנדרען קעניג. חקטעהרבענער, העכטער! חונד פֿורכטבאקער! דער דיו טחללען דעוויטהיגט, חונד דיו געבייגטען ערהעכט, דער

(1) דיו עגיפטיער.
(2) זך ווואוודע ישראל פֿעללוגטווייע פֿון גחטט גענאכט (שמות ד' כ"ב).

עָנוּם וְעוֹזֵר דְּלִים וְעוֹנָה לְעַמּוֹ בְּעַת שְׁוֹעַם אֱלֹוֹ: תְּהַלִּיחַ לְאֵל
עָלִיּוֹן בְּרוּךְ הוּא וּמְבָרֵךְ מִשָּׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְךָ עָנוּ שִׁירָה
בְּשִׂמְחָה רַבָּה וְאָמְרוּ כָּלֶם:

מִי־כַמְכָה בְּאֵלֶם יי. מִי כַמְכָה גָּאֵר
בְּקִדְשׁ. נֹרָא תְּהַלִּיחַ עֲשֵׂה־פְּלֵא:

שִׁירָה חֲדָשָׁה שִׁבְחוּ גְּאוּלִים לְשִׁמְךָ עַל שְׁפַת הַיָּם יַחַד
כָּלֶם הוֹדוּ וְהִמְלִיכוּ וְאָמְרוּ:

יי יִמְלֹךְ לְעַלְמֵם וְעַד:

עוֹר יִשְׂרָאֵל קוּמָה בְּעֹרְכַת יִשְׂרָאֵל וּפְדָה בְּנֵאֻמָּה
יְהוָה וְיִשְׂרָאֵל. גְּאֵלְנוּ יי צְבָאוֹת שְׁמוֹ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל *:
בְּרוּךְ אַתָּה יי גְּאֵל יִשְׂרָאֵל:

אדני

דער דין געפֿענגענען בעפֿרייעט, די חונטערדיקטען עלענט חונד דען מַחֲשֵׁן הילפֿע זענע
דעס; חונד דער גיין פֿעקן עהערעט, ווען עס לוּ איהן פֿלעהט. לְחַבְדֵּינֵךְ זייען דער
העכטען מַחֲשֵׁן דמרגעברחט! געבענעדייעט חונד געפֿרייעט! משה חונד דין קיי
דער ישראל'ס טטווישטען דיר חיק איבערמחַשֵׁם דער פֿריידע זיינען וועכטעלגעזחג מן
חונד ריעפֿען זיינחטיהג:

ווער חונטער דען חֲכָטֵען, עוויגער! גִּיִיכֵס דיר? ווער חיוט
זך חין היינדיקייט פֿעהרערלִיכֵס וויא דוא? — דוא געפֿרייענער
פֿורכטבמַרְעָר! וואונדערערלִיגער!

חוט זיינעך זייען זייער פֿרייעט דין עלענטען דייען כחֲשֵׁן חן אופֿער דעם עהערעם,
זיך דמקטען זיינחטיחטיג מַלְע, זיך הולדיקטען דיר חַס קעניג, זיכרעך זיך ריעפֿען;
דער עוויגע ווירד איחאער חונד עוויג רעגִיערען!

וויחֲלִין, פֿעלן ישראל'ס! ערטייע זור הילפֿע ישראל'ס, חונד עלענען כחֲך דייער פֿעהר
זיינחטיג יהודה חונד ישראל! דוא חונדער עלענער, הערר צכאוח! דעסען כחֲעזחטי,
היינדיגער ישראל'ס!
ברוך געבענעדייעט זייסט דוא עוויגער! דער זייכטע עלענטע ישראל!

* (אס חל בשבת ויש בו מילה אומרים גאולה זו.

יום לְבִשְׂוֹה גְּחִפְכוּ מְצוּלִים שִׁירָה חֲדָשָׁה. שִׁבְחוּ גְּאוּלִים: הַמְּבַשְׂתָּ
בְּחֲרָמִית. רְגֵלִי בֵּת עֲנָמִית. וּפְעָמֵי שְׁלָמִית. יָפוּ בְּנַעֲלִים שִׁירָה:
וְכָל רוֹאֵי יִשׁוּרוּן. בְּבֵית הוֹדֵי יִשׁוּרוּן. אֵין בְּאֵל יִשְׁרוּן.
וְאוֹיְבֵינוּ פְּלִילִים שִׁירָה: דְּגֵלֵי בֵּן מְרִים. עַל הַנְּשָׂאָרִים. וְחַלְקָט
נפֿורים

אדני שפתי חפתח ופי נגיד החלקה:

בְּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם
אֱלֹהֵי יִצְחָק וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב הָאֵל הַגָּדוֹל הַגְּבוּר וְהַנּוֹרָא
אֵל עָלִיּוֹן גּוֹמֵל חַסְדִים טוֹבִים וְקָנָה הַכֹּל וְזוֹכֵר חַסְרֵי
אֲבוֹת וּמְבִיא גּוֹאֵל לְבְנֵי בְּנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה:
מְלַךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמְגַן. בְּרוּךְ אַתָּה יי מְגַן אַבְרָהָם:
אַתָּה גְּבוּר לְעוֹלָם אֲדֹנֵי מַחִיָּה מִתִּים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ.
מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד מַחִיָּה מִתִּים בְּרַחֲמִים רַבִּים סוּמָה
נּוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים וּמַתִּיר אֲסוּרִים וּמְקַיֵּם אַמּוּנָתוֹ
לִישְׁנֵי עָפֵר. מִי כְמוֹךָ בְּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דוֹמָה לְךָ מְלַךְ
מַמִּית וּמַחִיָּה וּמְצַמִּית יִשׁוּעָה:

אדני. עוויגער עפֿענע דוא זיינע ליפֿען, דחֲשֵׁן חין חונד דין לְחַבְדֵּינֵךְ!

ברוך געבענעדייעט זייסט דוא עוויגער! חונדער חונד חונדער פֿעטער גִּחְט! גִּחְט
אברהם'ס, גִּחְט יצחק'ס חונד גִּחְט יעקב'ס, גִּחְטער העכטיגער חונד פֿורכטבמַרְעָר גִּחְט!
העכטען מַחֲשֵׁן חֲלֹחֵכֵס! דער דוא היינדיג גכסרען ערלייגעסט; טעפֿער דעס מַלְע, דער דוא דער
פֿעהרדיקייט דער חורפֿעטער זייגעדענק ביזט, חונד זייכסט איהרען כחֲקִיחֵען פֿעלן
זייער דען עלענער זענרען ווירסט, דייענע כחֲשֵׁען ווילען. דוא ביזט חין קעניג, דער דין
הילפֿט, בעטירחט חונד בעטיילעט; געפֿרייעט זייסט דוא עוויגער! טירד אברהם'ס!
אחה. דוא הערר ביזט מַחֲשֵׁן חֲכָטֵען חין עוויקייט! דוא בעלעכטעט דין טודטען
ווייער, דוא ביזט חין העכטיגער ערעטטער. דוא ערעהרסט דוך דייע זעכע מַלְע
זעכנער, חונד ערוועקעסט דוך דייע גִּחְטע כחֲההעלדיקייט דוא טודטען; דוא חונד
ערעטטעלעכט דין פֿעללענרען, דוא היילעסט דין קחֲקען, דוא בעפֿרייעט דין געפֿעס
סעלטען, חונד בעטטעטיגעסט דייע טרייעלונגען יענען דין חיק טטובע טאפֿען. ווער,
מַחֲשֵׁן עֲבִיעִתְהֵעֵר! גִּיִיכֵס דיר? ווער חיוט דיר עהנדיך? חֲקֵעֵנִי! דער דוא
טעברעך, זויפֿערטטעהען, חונד הייל זויפֿעליהען חֲסִיעִס!

גְּפִירִים. בְּמַלְקָם שְׂבָלִים שִׁירָה: הַבָּאִים עִמָּךָ. בְּבְרִית חוֹתְמָךָ.
וּמִבְּמֵן לְשִׁמְךָ. הַמָּה נְמוּלִים שִׁירָה: הַרְאָה אוֹתוֹתֶם. לְכָל
רוֹאֵי אוֹתֶם. וְעַל בְּנֵי כְּסוּתֶם. יַעֲשׂוּ גְּדִילִים שִׁירָה: לְמִי זֹאת
גְּרָשְׁמַת. הַכֵּר נֹאדְבֵר אַמְתָּ. לְמִי הַחוֹתְמַת. וְלְמִי הַפְּתִילִים
שִׁירָה: וְשׁוֹב שְׁנִית לְקַדְשָׁה. וְאֵל הוֹסִיף לְגִרְשָׁה. וְהַעֲלֵה אוֹר
שְׁמִישָׁה. וְנִסּוּ הַצְּלָלִים שִׁירָה: יִדְרִים רוֹמְמוֹךָ. בְּשִׁירָה קְדֻמוֹךָ.
מִי כְמוֹךָ. יי בְּאֵלִים: שִׁירָה חֲדָשָׁה. שִׁבְחוּ גְּאוּלִים:

ה * (5)

שחרית ליום ראשון

ונאמן אתה להחיות מתים. ברוך אתה יי משיח המתים:

אתה קדוש ושמך קדוש וקדושים בכל יום
יהללוך סלה. ברוך אתה יי האל הקדוש:

אתה בחרתנו מכל העמים. אהבת אותנו.
ורצית בנו. ורוממתנו מכל השונות. וקדשתנו
במצותיך. וקדבתנו מלגנו לעבודתך.
ושמך הגדול והקדוש עלינו קראת:

והתן לנו יי אלהינו באהבה (שבתות למנוחה) מועדים
לשמחה. חגים וזמנים לששון. את יום
(השבת היום ואת יום) חג הסוכות הזה. זמן שמחתנו
(באהבה) מקראת קדש וזכר ליציאת מצרים:
אלהינו ואלהי אבותינו. יעלה ויבא ויגיע ויראה וירצה
וישמע וישקד ויזכר וזכרוננו ופקדוננו וזכרון אבותינו.
וזכרון משיח בן דוד עבדך. וזכרון ירושלים עיר קדשך.

דוא ביזט בעוונתה, דיא טאדטען וויערער לז ערוועקען. געבענעדייעט זייסט
דוא עוויגער! דער דוא דיא טאדטען בעלבעסט.

אחה. דוא ביזט הייליג, דיין כחוע איזט הייליג, אונד טעגליך הולדיגען
דיך הייליגע — סלה! געפרייעטען זייסט דוא עוויגער! הייליגער גאט!

אחה בהרתנו. דוא גאטט אונד אויס פלונען היידעפאלקען ערקארען, דוא זעבעסטע
אונד, דוא פאנדעסט וואהגעפאלונען פון אונד, אונד ערהאבעסט אונד איבער פלונע פאלקעני-
טאפטען; דען דוא הייליגעסט אונד דורך דייע געבאטע, נעהערטעסט אונד פן קעניג! דייעט
דיענסטע, אונד נאכטעסט אונד נאך דייעט גאטען אונד הייליגען נאמען.

וחתן לנו. דוא גאטט אונד עוויגער אונדער גאטט! אין זעבע (שבת-טאגע לז
והע) פייערטאגע לז פריידע, פייערליכקייטען אונד פעסטע לז וואכע, זך וויח (דיע)
זען שבת אונד) דייעט לזיבה יסט טעכ פ עסט, דיח לייט אונדערע פריידע (מיט זיע)
בע) לז הייליגען פערקינדונג, לז טאדענקען פון דען אויסלוג אויס מצרים.

אלהינו. אונדער גאטט! גאטט אונדערע פאטער! זאם אויפטטייגען אונד זאם
זאכגען, אויסטרייעהען אונד וואהגעפאלונג, ערהערט אונד דער עראינענונג ווירדיג זין
פאר דיך, דען טאדענקען אונד דיח פירזארגע פיר אונד; דען טאדענקען אונדערע אורי
פאטער, דען טאדענקען דעם געזאנבעטען, זאחן דור'ס דייעט קעכטעט, דען טאדענקען
ירושלים'

של סכות

לה

וזכרון כל עמך בית ישראל לפניך. לפלטה לטובה לחן
ולחסד ולרחמים לחיים ולשלום ביום חג הסוכות הזה. וזכרנו
יי אלהינו בו. לטובה. ופקדנו בו. לכרבה. והושיענו בו.
לחיים. ובדבר ישועה ורחמים חוס וחסנו. ורחם עלינו.
והושיענו. כי אליך ענינו. כי אל מלך חנון ורחום אתה:

והשיאנו יי אלהינו את ברכת מועדיך. לחיים
ולשלום. לשמחה ולששון. באשר ורצית
ואמרת לברכנו. (לזכר אלהינו ואלהי אבותינו. רצה במנוחה חנון)

קדשנו במצותיך. ותן חלקנו בתורתך. שבענו
מטובה. ושמחנו בישועתך. וטהר לבנו לעבדך
באמת. והנהילנו יי אלהינו (באהבה ובכבוד) בשמחה
ובששון. (שבת) מועדי קדשך. וישמחו בך ישראל
מקדשי שמך. ברוך אתה יי מקדש (השבת)
וישראל והזמנים:

ירושלים דייער הייליגען טאדט, אונד דען טאדענקען דייעטען פאלקעט, דעם
הויזעם ישראל; דאס עם בעפרייחונג, הייל, גאטט, גאדע, בארחהעליגקייט, זעם
בען אונד פריידען ערוויקען פון דייעטען לזיבהיטטעכפעסטע. זך עוויגער, אונדער
גאטט! געדענקע אונדער לזן בעסטען, עראינענער דיך אונדער לזן זעגען, אונד פעלוייע
אונד זעבעטאגליק. דורך דיח פעהרייסונג דעם היילס אונד דער ערכאונג, טאגע אונד
בעגאנדעגע אונד, אונד ניט דיך אונדערע זעבערייך פון. זך טאטעהע אונד ביזט, דען לז דיך טויטען
אונדערע בליקע אויף; דוא ביזט איין פלונעכטיגער קעניג, הולדרייך אונד ערכאונגספאלן.

והשיאנו. זאם אונד עמפאלגען זך עוויגער אונדער גאטט! דען זעגען דייער בע-
טטיאטעטען פעסטע, לזן זעבען אונד לזן פריידען, לזן פריידע אונד לזן וואכע; זך
וויח דוא דייעטען ווילונען אונד לזן זעגען פעהרייסען גאטט. (פון שבת) אונדער אונד אונד
זענער פאטער גאטט! לייגע וואהגעפאלונען פון אונדערען רעהעטאגע) הייליגע אונד דורך
דייע געבאטע, אונד פעלוייעה אונד דיח זין דייער זעהרע פעהרייסעטע בעטטיאטען.
ערקויקע אונד דורך דייע זאגריטע, ערפרייע אונד דורך דיין הייל, אונד רייניגע אונדער
הערן, דיך זין וואהרהייט פלונבעטען. זאם אונד עוויגער אונדער גאטט! (מיט זעבע
אונד וואהלוואלונען) מיט פריידע אונד וואכע (דען שבת אונד) דייע הייליגען פעסטע לז
טהייל ווערען; דאס ישראל דיח דייעטען כחאטען הייליגען, זיך דייער ערפרייען; געפרייע
זען זייסט דוא עוויגער, דער דוא הייליגעטע (דען שבת) ישראל אונד דיח בעטטיאטעטען פעסטע.

חזרת התפלה לשליח צבור

אדני שפתי תפתח ופי יגיד תהלתך:

ברוך אתה יי אלהינו ואלהי אבותינו אלהי אברהם אלהי יצחק ואלהי יעקב האל הגדול הגבור והנורא אל עליון גומל חסדים טובים וקונה הכל וזוכר חסדי אבות ומביא גואל לכני כניהם למען שמו באהבה: מלך עוזר ומושיע ומגן.

מסוד חכמים ונבונים. ומלמד דעת מבינים. אפתחה פי בשיר ורננים. להודות ולהלל פני שוכן מעונים:

יש מקומות שמהפני הסדר מיום ב' ליום א' בשל בשנת, אולם פ"מ אין מהפני ואזורים אימתו כיום א' אף אם של בשנת והטעם כחז הלכות נסיון תר"ד לפי שהוא סמוך ל"ה מיוסד ע"ס א"ב.

אימתי בחיל כפור. בעותה בהשבון הספור. גלתי כהוצדק פור. דולק כגמץ אהפור: הודראו מתי הוללים. וצומתו לרגב חללים. וכים כצאו מהללים. חלים ושרים כחוללים: טיעת עצי

אימתי בחיל כפור, נפתתי ונבהלתי מאימת יום הדין. בעותה בחשבון הספור, נספי ונעתה מפני חשבון העונות הספור לפניך. גלתי כהוצדק פור, אולם יגוני נהפך לגיל כאשר עלה עלי הגורל לחיים. דולק, כנוי לשטן הרודף ודולק אחרי בני אדם לנדם כדעתו ולקטרג עליהם ביום כפור. חשור, נכלם מל' וחסרה הלכנה (ישעיה' כ"ד כ"ג). הודראו מתי הוללים, אנשים חסאים אשר הוללות בלבנם היו לשמה ולחפזה הודראו פעל נגזר מל' לחרות לדראון עולם (דניאל י"ב ב'). וצומתו, נכרתו. לרגב חללים, כפי' המפרש לבאר שחת כלומר לרגבי נחל גיהנם מקום חללי רשעים. וכים כיצאו מהללים, זכים אשר הוציאו כפס בנוריות התשובה מהללים בונה כאשר ילאו זכאי נדין. חלים, מרקדים ושרים כחוללים, ל"הכ (תהלים פ"ז ז'). טיעת עצי עשב, נטיעת ענפים והן מורכבות

אימתי בחיל כפור. ויח בעקבותיו ויח חזק חן דען פולחנתען פערועהמוגס טעג! וועלע עקסט פיהוטע חזק חזם חזק דיה לכהז ויינער זינרען בעקענטע! חוה ויח ובענטע חזק חזן דמן וזן חזק ויינער טוהר ענטהעב, דען זעלענעפערפולגער דיה בעטעוונג טרמן! ווהזן זינד דיה בעטהערטען פערעלענער דער טיעפעטען ערכיערדיגונג הייגעפולען חוה לור העולע היכת געפעהרען; דעך יענע דיה זיך גערייניגט חזבען! וחוהרען חזם ענטפסטען פעהר געטטיגטע — פריידיג חוהגענענט זינען זיח ויט זעב

(1) דרך בוטע.

עשב. וישאו היום מזבחה להקב. כתשר יפלסו במקב. להרצות בשור וכשב:

כה אגילה ואשמחה. בגילה ושמחה. ביום באים הבנים שמחה. גונגנו בפדות צמחה:

ברוך אתה יי מגן אברהם:

אתה גבור לעולם אדני מחיה מתים אתה רב להושיע:

מבלבל חיים בחדר מחיה מתים ברחמים רבים סומך נופלים ורופא חולים ומתיר אסורים ומקים אמונתו לישיני עפר. מי כמוך בעל גבורות ומי דומה לך מלך ממית ומחיה ומצמיח ישועה: ונאמן אתה להחיות מתים:

מאלמי מגדים ארבעה. משמרי סבה שבעה.

אל ערבה שהם רכיס כעשב. ישאו היום וכו', כדתין (סוכה מ"ה א') נכל יום מקיפין את המזבח פנים ארז. כהשר, כחשורה ודווח. יפלו במסב, ההקפות האלה יהיו זזה נפלים ובשאל כקרנן תורה. להרצות בשור וכשב, כמו שדרשו ח"ל במדש רבה ובתחומא (פרשת אמור) ואסובנה את מזבח ה' לשמיע בקול תורה (תהלים כ"ו ו' — ז') או הקרבנות, ועוד דרשו בו בשכרות רבה (פרשה ל"ח) לפי שישראל אומרים כרון העולם וכו' עניים אנו ואין לנו להביא קרבן, אמר להם דברים אמי מבקש וכו' ואין דברים אלא דברי תורה, וע"ז יחד להרצות בשור וכשב, והו"ו בח' לחלק כלומר בקריאת הפרשה שור או בשב כי יולד שאנו קורין היום נחשב לפניך כאלו הקרבנו הקרבן בעוהו.

בגילה ושמחה, כל"ל וכן הוא בכ"י ונמחזר פלאג רל"ג. באם הבנים שמחה, תאר לירושלים שעתידה להקרות כן.

מאלמי מגדים ארבעה, האוגלים ארבעה מינים משוחים. נוסכי נול שבעה, מוסכים

ויכער טטיווע; דיה זינבירניצען פפולחנען, טוויגען זיח הייטע דען פולחן חוה קרייז יענד דעך עשפער. חן ניס דיעזען פיייערליצען חוהגעבן חזם געטעק חוין; זיגע ערדי ווהגעפולען ויח דיה חפפער פון פעררען חוה (זעווען).

חין דיר נור בין חזק פעהר חוה ווהגעעוטה, זיט הפעהר לוסט חוה פרייע; חזם חוה כון פעהר זיין זיט יענער חוטטער (ירושלים) זיחוט דען קידרען. חן בעטיטלער! חזם דיה עלעזונג טפעהסטען.

מאלמי מגדים. זיח דיה פיער פפולחנען לו זייענען בוכר פערזייענען; זיח דיה דמן וויבטיטעפעטע זייענען טעגע פיייערליך בעגעהען; זיח דיה דמן פערעקען דער זייענע טעגיגען

שחרית ליום ראשון

ברוך קהלות א"ל זה ומתחילין אנוכב בפה ולשון וכו'.
(עד לא מצנתי רגב שתית סבו. וטרם מתיחת אהילת סברכו. מאז ועד
עתה בשלם סבו. מארה מקנה מתי סוככו. וכשת מרום סתרו סביכו
סבו. בן צו ידדיו בתחת מסף לסוככו. בו להתמיד מנתחו ונסכו. מי
כל בשמים ובארץ פין בלי לחסכו. סבו מול סבו. ענגו מול ענגו. שכנו
מול שכנו. מכוננו מול מכוננו. מעוננו מול מעוננו. מסבו מול מסבו.
רכובו מול רכובו. פסאו מול פסאו.)

ח"ק בסבת חי וקיים נזרא ומרום וקדוש:

ח"ק אנוכב בפה ולשון. הלל ביום ראשון.

להעריץ לאל אחרון וראשון. קדוש:

ח"ק שגיא כח לא נמצאת. להצדיק עם

זו בנפצת. בן באלה גרצית. קדוש:

שם המזכר חמום בראשי המזוזות אלצור זכני קליר.

אקחה פרי עין הדר. בכל שנה בתדר. מקום
שהוא מתדר: להלל בו בתדר. לעט הוד ויהדר.

אנוכב, אצבר. להעריץ לגדל ולרומם.
שגיא כח וכו', עש"כ שדי לא מלאוהו שגיא כח (איוב ל"ג) ועיניו כאן אם לא
נמלאת שגיא כח דין (כמו שדרשו ח"ל בע"ד א"ל) להלדיק עם זו אשר קנית כאשר
חפלת, זכין באלה נרצית כמבואר ע"פ מאמרם ברבה (פרשת אמור) ביום טוב הראשון
של חג כל ישראל עומדין לפני הקב"ה ולולביהן ואתרוגייהן לשמו של הקב"ה ואומר להם
מה דאזל אזיכו.

אקחה פרי עין הדר, כתיוב ולקחתם לכם ביום הראשון פרי עין הדר וגו'. בחדר,
תמיד בתדירא. מקום שהוא מחדר, בבית הכנסת כי שם אלהים נלכ בעלת אל. לעט
הוד וכו'. תאר לאל ית' שהוא מעוטה ומעוטף כבוד והדר עש"כ הוד והדר לבשת

אנוכב. אויסטרעלען ווילן חיד דתו לזב חן דיעועט ערטען טהגע דעם פֿעסטעם דורך
דעם מונדעם קיעפטיגעס ווקט, דורך דער טפרלעכע קיעפטיגען אויזרוק, לו פֿערהערלוז
לען דען הוועלעטיגען דער דח חוים מנפגט אונד ענדע — זיהן דען הוועלעטיגעסטיגן.
שגיא. ווען יך דיר חן הוועלעטיגע ריכטער! קיין גרונד חֶשֶׁענכערט דיע
זעם פֿקוק זך טוולוקי לו ערקווערען וויי דוח עש פֿעלונגסט, זך לחסע
דיך דורך דיעזע זיכבילדיקען פֿעלונגען, פֿערוועהנען, חן הוועלעטיגעסטיגן!
אקחה פרי עין הדר. הוועלעטיגן לור פֿעסטגעוועלטען לייט ערגייעע חיד דוח
ג חן דר פֿר וכו' דעם הערלויכען בוישעם, חן יענער הייליגען טטעטע ווין ער
טטעטס וויילט, חזק זיהן פֿיערליך לו פֿרייען, דער חין פֿרעכט אונד הערלויכקייט חוים
הוועלעט

(1) אחרון.

של סכות

לש
עלי שבעה דר: עוזו בקדש נאדר. ומכל יציר
מאדר. וחפץ זו להדר: אנוכב זמון המר כף.
אקחה היום בכף. במ לצור אכף: ר הצתי בנקיון
כפות. עמוס כמו כפות (כ"ח פפוח). אף ואנף לכפות:
בלולב שוד המסים. איך אפרוט מעשים. פני
מקדיח המסים: שגיא יופי שלוש הדסים. בהוד
מעם אשים. לצג בין ההדסים: רעולים וגם

(תהלים ק"ד א'). עלי שבעה דר, הזוכן על צמתי הרקיעים שהם שבעה נמואר בחגיגה
(ב"ב ב'). מאדר, מהולל בזבח אריר במרום ה' (שם כ"ג ד'). וחפץ זו להדר, ונס ה'
ספן להגדיל את ישראל המנונים עם זו ולהאדירם. זמון חומר כח, כפות תמרים וזהו
הלולב המוכן ליום הזה. בכף, ביד. במ לצור אכף, באלו המינים אכף לאלהי מרום.
ר הצתי בנקיון כפות, עש"כ ארמן בנקיון כפי (תהלים כ"ו ו') ודרשו ח"ל ברבה ובתנחומא
(פרשת אמור) ולקחתם לכם ביום הראשון ה"ד ארמן בנקיון כפי זמקח ולא בנול
וכו'. עמוס כמו כפות, לעמוס ולישא בהם ג' המינים שהם כפות וקשור יחד בלולב
מלאין המזנה לא היו כופתיין את העלה (בפרק ד' דתמיד), אסרו חג (תהלים ק"ח כ"ו)
חגום הפסדי כפות, ויג' פפוח כלומר לבשת בהם כפות תמרים. אף ואנף לכפות,
בלולב ולצג ח"ה' שלא יאכף בנו. בלולב שוד המסים, בלולב הגזול ומינים. איך אפרוט
מעשים, איך חובל לפרש ולגבר זכויותי? פני מקדיח המסים, למי הקב"ה המעניט את
החומסים בראש של גיהנם, והפייטן החליף החי"ת בה"א לחאו בלשון הכתיב בקדושת המסים
(שע"ס ח"ה), וכן החליפוהו ח"ל בתנחומא (פרשת נח) דור המבול שהיו חומסים
דינו בראש המסים. יופי שלוש הדסים, כדאמר רבי ישמעאל (סוכה
ל"ד ב') עוף עץ עבות שלשה ולריכוס להיות יפות דף על דף בלי חסרון. לצג בין ההדסים,
תאר לאל ית' עש"כ והוא עומד בין ההדסים (זכרי' א' ח'). רעולים, מרים מעיין סוף

היועט, חיבער זיעבען הייזעלן מהרענט. ער דער הוועלעטיגע, חן הייליגקייט גע
טיקט, אונד פֿקוק הוועלעטען פֿערהערלויכט, ווילן חיד זיינעם פֿקוקעס גלחלן.
אנוכב חו. ג. וו.

דיעועט פֿערבערייעטען פֿחלול ווי ג', טוויקגע חיד הייטע זיט זיינער חמד,
זיט זייען ווילן חיד חיד פֿאך זיינען טעפֿער בייגען. חן ריי כהייט חזב חיד לו דען
טוויקונגען דער פֿחלולוויגע זיינע חמד געווייטה, אונד פֿקוק אונד טטרפֿע חבלו
ווערען; דען זיט זיינער פֿחלוע דורך געווייט אונד רויב חן חיד געבראָכט, וווי קענעטע
חיד דח זיינע חמדלונגען ענטפֿעלען פֿאך זייען, דעסען טטרפֿעלונטה דען חונדעט
טעטען זינער פֿעללעהרט?

שגיא חו. ג. וו.

דיעוע דרייז טעהן פֿעראיינעטן זירט הע"ן, בויקגע חיד דער חס זיינען
טווק זייען, דער זיינען לויטען זייעטען חירטהען ערטיען; פֿעללעלען טהייט ביטטער
טהייט

(1) לולב. (2) הדס. (3) יעעה זכריה א' ח'.

מתוקים. אשׁוה כחוק מצוקים: לחפו ממתקים:
בַּעֲנֵפֵי עֵץ עֲבוֹת. שְׁעוּרִים לְבֵית אֲבוֹת. אֶאֱסוּר
חַג בַּעֲבוֹרָת: אֲנוּכֵב יִשָּׂר פֶּאֶר עֲרְבוֹת. בְּמוֹ עוֹז
לְהִרְבוֹת. לְרוֹכֵב בַּעֲרְבוֹת: קְצוּבוֹת בְּדֵי שְׁתִּים.
כְּמוֹ עֲפִיפוֹת שְׁתִּים. וּמוֹצְעוֹת בְּנִתִים: יַעֲרוֹת
בְּאֵבֵי הַנַּחַל. לְהַעֲרִיב בָּם מַחַל. לְיַעֲרֵי רִתּוּמֵי

רעל (עס י"ב ז'). אשׁוה כחוק מצוקים, אשׁוה ואלמה מחוק צמר כחוק כל המזרעות
אשר תקרינה לפני אדם בזוק העתים. לחכו ממתקים, תאר להקב"ה בשה"ש ורומז על
הכחוש מפי עליון לא תלא הרעות והטוב (איכה ג' ל"ח) שכל מה שילא מפי הקב"ה מחוק
וטוב הוא ולכן כשם שמברכין על הטובה כך מברכין על הרעה. בענפי עץ עבוה, שהם
שלהם כשעור ומספר האבות האסור חג צעזעויות. קצובות בדי שחים, כדאמר רבי שמעאל
בסוכה סס ערבי נחל שחים. כמו עפיפות שהים, שרומזים צמינים על השרף אשר עליו
לאמר ובשמים יעופף (שעי"ו ג') וחוה ומו"ל עות בנתים, כי השמים אשר יעופף בהם
הם באמלע בין השמים אשר יכסה פניו ובין השמים אשר יכסה רגליו, כן פירש המפרש
בהד"ק. וראיתי פירוש אחר שרומז על שתי עפיפות של גבריאל כדאיתא בברכות והאיש
גבריאל אשר מועף בעוף (גבריאל ט' כ"א) גבריאל בשמים והוא מו"לע בין שני מלאכים
כנחוש בסוף גבריאל והנה שנים אחרים עומדים אחד הנה לשפת היאור ואחד הנה לשפת היאור
וגו' ואשמע את האיש (זה גבריאל) לבוש הבדים אשר ממעל (ע"י עפיפות) לזימני היאור
וגו'. יעורות, למחות מל' ומתערה באורח רעון (תהלים ל"ו ל"ה) ופירש רש"י משרים.
להעריב בם מחל, להמתיק בערכות מחילה וסליחה לרשעים הנמשלים לערבה כמנזר
במדרש שהבאתי למעלה והם יערי רת מי גחל שרומזים לשרוף לנחלים כעזי היער.

טהיילם ויסע, פיבע זיך לזאממען גלייך דען פֿיגונגען דעם געטיקקעם, אונד זוייע זיך
זיהן, דעסאען ווערט הקלדענדיג זייט; זייט דיעטען לוייגען דעם דיכטעוויכטען בויג
זעם, דערטן חללהן אויך יענעדער דרייזן אורשפאטער דייטעט, ווילן זיך דיעטען פֿעסט;
טאג פֿעסט זיך זאגערעקען ביידען.

אנוכב אז. ג. וז.

זייט דיעטען פֿעהלערפֿרייען טעכען [וי י ד ע] * ווילן זיך דען רוחק ענהעטען
רעם רעגענטען דער ווייטען היימליטען ריימע¹; בעשטימט זיך דרפֿען דער לוייג
כֿען לוייז, דייטער אויך דען לונג פֿונג בעשפאכטע פֿויגעלפֿאחר דעם סערפֿע'ס. דיע
זע ווידען ווייטעטער זון דעם פֿהלעם גרייטען וועפען, דייטען אויך דיע בעועליגע
דע

* ערבה.

¹ זיך טעקטע זייט דען ווערטטעילן ערבות ווידען אונד ערבות היימען פֿי
געברחלט, וועלעם זיך זיך דען זאכעטעלונג בלחם קנדייטען קהכטע.

גחל: שגיא לכל עץ תיעב. ובארבעת אלה תאב.
להללו בם כאב: יחד במו להלל. שבעה כבית
הלל. ביום ולא בליל: מין רזננים מליץ בעדנו.
להחיש נא לסעדנו. עתה לקרית מועדנו: אנוכב

ס"ם והנהגים מנהגנו א"ל א"נ וכן מוכח בלבוש החור סי' תרמ"ד

אל נא לעולם הונקץ. ולעולם הונקש. ולעולמי עולמים תקלוף ותחנשוא: האל
מלך נורא מרומם וקדוש. כי אמתה הוא מלך מלכי המלכים. מלכותו נצח. נוראותיו
שיתנו. ספרו עזו. פארנהו צבאי. קדשוהו רוממוהו. דון שיר ושבח תקף תהלות תפארתו:

בהרבה קהלות א"ל זה.

ובכן ויהי בשלם סבו:

מוסד ז"ס תש"ק כפול

או היתה חנות סבו. בתלתלי תקף. בשנאני שקט.
ברכב רבותים. בקרושי קדם. בספיר וסכות:
וחן בשלם סבו. בצנועי צדק. בפאר פרכת.
בעבודת ערך. בספת סגדה. והיא סכתו:

אז

תיעב, מאם ולא רזה בכל העלים ונחר גד' מינים הללו. בבית הלל, שכן הלכה כמותו
ודתנן (סנהד' ל"ו ז') והיכן היו מענענין? בהודו לה' תמלה וסוף ובאנא ה' הושיעה נא
דברי ג"ה ופ'. רזננים, ד' מינים הללו עד"ב ירננו כל עזי היער, וחס יליו בעדנו להחיש
השועה ולהביאנו לירושלים קרית מועדנו.

דע זיהען יענער ווילדזויפטעטענדען וועלדייזע¹ טאן בעדרכהט פֿען דען גוטעהטן
דער העלזע.

שגיא אז. ג. וז.

חללע בויגעוועכטע העט ער לז דיעוער פֿרעהטען הערונג ניכט געוויקריגס, מורדיש
זע פֿיער העט זיין ווילזע זויסגעלייכעט, זיהק דחאט דיע הורדיגונג פֿלס פֿולפֿהטער
דערלוקריגען. פֿערהייט וועלען זיך זיהן דחאט פֿרייזען זיעכען טאגע זאנג, אונד
זייען דיע ווייזע טהלע² עס בעשטימט, זיך נילטען פֿערידענטאג, דאך ניכט ביז דוקף
זער כפֿלט. זיך רויטען געזאנג לז אונזערען היילע זיהק לז, דחם אונזערע רעטטונג,
דחם אונזער לז פֿאך דער זונע בעשטימטען רעזידענץ (ירושלים) כונאעהר בעשטיי
ניגט ווערע.

¹ זיין זיכבולדזיכער זויסרוק פֿיר קהע זינדער.

² דערען טטיטער אונד פֿערהאטע דער זייע הלל ווער.

ולא בליל. לאין לפנוי ליל: בלולב אחד. ואתרוג אחד. ליי אחד. ושמו אחד: בערבות שתיים. כאמהות שתיים. וכמעופפות שתיים: בעבות שלשה. כאבות שלשה. במקדישי שלשה: באגדות ארבע. כנגעות ארבע. כחיות ארבע.

(ט'). בלולב אחד וכו', נוח טעם על המספר של כל מין ומין בלולב אחד לה' אחד ואחרו אחד זכר לשמו אחד. כאמהות שתיים, כחל ולאם. וכמעופפות שתיים, של כל שרף ושרף עש"ה וכו' שתיים יעופף (שעי' ו' ב'). במקדישי שלשה, ע"ג' קדושות שמכתיבין העלוני' להקנה"ה בכל יום כדאיח' בויקרא רבה (פרשה כ"ד). באגדות ארבע, באגדה של ארבע מינים שבלולב. כנגעות ארבע, ד' אמהות כדדעת חז"ל במדבר רבה (פרשה כ') ומנגעות

חיהו דען כע דיה נחט' חודוהקענט. חייכס חייט דער פלואעללויג, דיה גה'ה פרוט' חייכס, לור עראיכענונג, דהש גהטט חייכג אונד זיין נחשע חייכליג חייט. 3 ווייח זינד דיה וויידענטעטעגעל, לור עראיכענונג מן דיה בידען טעמחוייטטער!) אונד מן דהו פליעגעלעפאחר דעם הייליגען טעמח'ס. דרייח זינד דיה היירטהעללויג' כען, לור עראיכענונג מן דיה דרייח ערלעכטער אונד מן דהו דרייח'היליג דער פרייערדען ענגעל. פיער פלענלען חייכג דהו געבינדע, לור עראיכענונג מן דיה פיער ערלויטטער (מן דיה פיער חיות) אונד איהרע פיער פליטטיגען. אונדערליך זינד דיה זע

- (1) רחל אונד לאה, דיה בידען וויקליטען פרויען דעם ערלעכטערם יעקב.
- (2) שרה, רבקה, רחל אונד לאה.
- (3) חזן דער ערטייטען יחוקאל'ס, ווייח זיח חזן ערטען קאפיטעל פארקחוייט.

חזן עראיכענונג געברעכט דער עהרוידיגע מלשפטער אברהם, דורך דהו לולב דיה עקידה פון יצחק, דורך דהו הדם דיע פירעוויגיגייט פון יעקב, אונד דורך דיה ערבה דהו טוגענדהפטע בעטרהגן יוסף'ס. " וזען ער חוץ חזן חיינער חכענוקוג זגאט, דהס דיעזע נדויטונגען גלייכניסע אונד חכספיעלונגען חזן באור ערקלעהרט זינד. זע ווייד דען חוקידיגען חזן דער עכטיגען טפח'ע דהדורך קיינע אויסזיכט לור פערטענדליכקייט ערעפלינעט; חוץ ערקלעהרט דער באור ניכט, ווייח זען דיה ערבה דיה טוגענדהפטקייט קייט חרער דיה קייטהייט יוסף'ס חנדייעט? דיה איבערזעטלונג פון בהדר לכפר סרעפי לב וגו' ריעכט נאך טעטקער נאך דער מלשען פערדייטטונגסחיינער; זיח לויטעט ווערט: ניד; פערנער חייט דהו הערלגעטש'לשטעט אחרוג, מבאר חוץ זינדליכע געדחנקען חזן הערלען (?), דהו לולב, העלניך דען הענטליכען ריקרוד, ווידורך דיה קערפערליכען בע' וועגונגען ענטטעהען (דיעזע חכס'אטישע ערלייטערונג טעהט ניכט חזן טעקסט) חייט מכפר חוץ זינדליכע קערפערליכע בעוועגונגען א. ז. וו. " חוץ חכע חוץ ביהער דערגלייטען בעאערקונגען ענטהלסטען, ווייל עס ניכט חיינע חרט חייט חיינע נייסטונגען דורך דען טעטען חנדרער חייט זיכט לו טעללען, דיעטחל חכער פלוגטע חוץ דען וולונען חיינער פריידע. חוץ ווידעהקלע נאך חיינע: הער היידענהייט וויר דער ערטע, דער דיה מלשע פערדייטטונג ערלייגט חט — עהרע זיינען פערדייענטע אונד רוהע זיינער חטע!

מב וכןפים ארבע: בשמחות שבע. כימי שבע: בחגיגת שמונה. כמילת שמונה: בהדר להזכיר הדור וקנה. בכפות להזכיר למחים נקנה. בעבות להזכיר הם חיי עד קנה. בערבה להזכיר אח לעבד הוקנה: בהדר להשוב בלוינת עדנה.

אזרנו (במדבר כ"ג ט') אלו אמהות, ומגד גבעות עולם (דברים ל"ג י"ד) ת"י דאחסינו ליה ברכתא אמתא דמן עלמא. ובגנים ארבע, לארבע חיות שנאמר וארבע נפסים לאפת להם (יחזקאל א' ו'). בשמחות שבע, ע"ה"כ שבע שמחות את פיך (תהלים ט"ו י"א) ודכטו חז"ל ברכה ובתחומא (פרשת אמור) אל תהי קורא כן אלף שבע שמחות אלו שבע מלות שבת וכו' וכמו שמפורש למעלה. בהדר, בפני עץ הדור, להזכיר הדור וקנה של אברהם, והחרוים האלה מיוסדים על דעת חז"ל ברכה במדבר כאשר גלו לעיניו במקומו (פרשת אמור) פרי עץ הדור, זה אברהם שהדרו הקנה"ה בשיבה טובה שח' ואברהם זקן בא בימים ובתיו והדרת פני זקן; כפות תמרים, זה יצחק שהי' כפות ועקוד ע"ג המזבח; וענף עץ עבות, זה יעקב מה דעס זה רחוש (מרובה) בעלין כך הים יעקב רחוש בניים; וערבי חל, זה יוסף מה ערבה זו כמושה לפני ג' מינין הללו כך מת יוסף לפני אחיו; ד"ל פרי עץ הדור, זה שרה שהיזרה הקנה"ה בשיבה טובה שנאמר ואברהם ושרה זקנים; כפות תמרים, זו רבקה, מה תמרה זו יש בה אוכל ויש בה עוקלין כך העמידה רבקה לדיק ורשע; וענף עץ עבות זו לאה, מה דעס זו רחוש בעלין כך היתה לאה רחוש בניים; וערבי חל, זו רחל, מה ערבה זו כמושה לפני ג' המינין, כך רחל מחה לפני אחותה וכו' וכמו שיבאר עוד ע"פ המאמרים שם. למחים נקנה, יצחק שהיה עקוד ע"ג מזבח בעולת מחים (תהלים ס"ו ט"ו). הם חיי עד קנה, זה יעקב איש תם יושב אהלים וקנה חיים באהל של מורה שהיא מקור חיים נכתוב כי היא חייך וארך ימך (דברים ל' כ'). אח לעבד הוקנה, זה יוסף שנמכר לעבד.

ועיגסטען פריידען דער טהגע דעם לויבהיטענלעסטעס, ווייח דיה זיכבילדליכע לכהו זייעבען! חונד דער חטע טגא דער פיער (שמיני עצרת) עראיכערט מן דען חטען טגא לור בעטניידונג. — דורך דך, דוח הערל'ניכע גה'ה'רעכט! ווייד חוץ דהו חנדרעקען דעם הערל'ניכען מלשערגויען פחטיח'רלען (אברהם) געפלייעט. דוח קחט'יג ער פלואלויג! דוח בויגסט חזן עראיכענונג דען חוץ דען מלשען געבוירענען חפערעגווייהטען (יצחק). חוץ דך דוח בלעטטער רייכע וייר טהע זעכט דהו חנדרעקען דעם אונטערעכליכען קינדער רייכען טעמח'הפטערם (יעקב). חונד דוח פערטש'לשטענען טרויער וויידע עראיכערט מן דען לור טח'חך דער טקל'פרייח פערטש'לשטענען ברודער (יוסף) — חתהכט דוח דרך חוץ, דוח טעהכע גה'ה'רעכט מן דיה חזן וועלען מלשען זיך פערלייגענע טעהנע, חונד דוח, דוח טח'קע פלואע מן דיה טח'קע געטט'לשטענען ערלויטטער, וועלכע דער

- (1) זייעבען חייט דיה חייב'לישע לכהו דער אונדערליכקייט.
- (2) שרה חזן כייכליג'סטען יתהרע איהרעם מלשעס.

כתומים: וכמו בעץ הדר ריח וטעם. פן בעם
זו בעלי מצות ודיע נעם: וכמו בכף המר טעם
ולא ריח. פן בעם זו בעלי מצות בלא דת וריח:
וכמו בעבות ריח וטעם מר. פן בינימו הוגידת
וחכם מר: וכמו ערבה בלא טעם וריח. פן
בינימו עקשים אטומים מלהריח: וכמו עץ פרי
עלי סרק מהפיים. פן ישירים עלי רשעים
מחופפים: וכמו הם אגדים אלה באלה. פן
תלויים אלה באלה. למשוך אלה את אלה.
ולכפר אלה על אלה. לעשות אלה באלה.

וענף עץ עבות אלו בינונים וערבי נחל אלו בני ססולת וכו'. וכמו בעץ הדר וכו', גם זה
מיוסד על משלי חכמינו ברבה שם, ל"ח פרי עץ הדר אלו ישראל, מה אחרון זה יש בו
טעם ויש בו ריח, כך ישראל יש בהם בני אדם שיש בהם תורה ויש בהם מעשים טובים;
כמות תמרים אלו ישראל, מה התמרה הזו יש בה טעם ואין בה ריח, כך הם ישראל
יש בהם בני אדם שיש בהם תורה ואין בהם מעשים טובים; וענף עץ עבות, אלו ישראל,
מה הם יש בו ריח ואין בו טעם, כך הם ישראל יש בהם בני אדם שיש בהם מעשים
טובים ואין בהם תורה; וערבי נחל אלו ישראל, מה ערבה זו אין בה טעם ואין בה
ריח, כך הם ישראל יש בהם בני אדם שאין בהם לא תורה ולא מעשים טובים, ומה הקב"ה
עושה להם? לאבדן אי אפשר, אלא אמר הקב"ה יוקשרו כלם אגודה אחת וכן מכפרין אלו
על אלו, ואם עשיתם כך אותה שעה אני מתעלה ע"כ, ועל זה יסד חזקוני כל
הלשונות והתארים לעלה ולרומם שמו של מלך מלכי המלכים הקב"ה.

דין גהר דכרובט דעם הערלולען בויטעם וזה הגענוך ויט וזה הגענוך פערמיטט; זך פערע
זייכען יענע טערלולען, פערעמיטט ויט הנהען קענטיסטען. זך וויז דין פהלע
זייכע וזה געטעקע ערע פערלע טרעט, דוך זייערען ווערטה ניכט דורך דופט ערהעהעט;
זך זינד זויך יענע מילדטהעטיגען, דערען טערעבען ניטלונך זיט, דין חבער ניכט דין
זיילע דער וויסענשאפט פערעדעט; זך וויז דין מירטה הערלולען דופט פערברייטעט,
זך סט חבער געטעקען זיט, זך יענע העכער, דין לומר זייכע ווייטה אין קענטיסטע;
טען חבער זיט אומגעגען חבער שטחט זינד; חבער דין ווידע, זיט היט ווערע גע
טחט קך וזה הגענוך, פך זיט דיטעט זויך יענע העכטען, דין זך חבער שטחט זיט
רולען זינד. וויז דין קעסטילע פריכטע, דין ווערטהלען בלעטער דעקקען; זך זיט
טען דין ערלען פרחווען יענע געטעקען טיילען; אונד וויז היער דין פיער פערטייע
דענען פהלולען זין זייכען בונד זיך פערזייכען, זך הענגען זויך דין העכטען זיט זעבן
זיט גייערע זייכער קעסטע לוחווען; זיין גייער ליעהעט דין חערע נך, זייכע
ערהעט טיילעך דין חערע, אונד זך וויר דער העכט דוך דין העכטען פערעדעט, בי
זי

להנעים ומירות אלה. למי ברא אלה. למלל
להלל. לכלל לחולל. לישר לאשר. להכשר
להתשר. לברר לשורר. לאדר להדר. לגבר
לדבר. להאמר לומר. לחנן לרנן. לשון להרנן
לקלם לעלם. לנצה לפצח. להעריץ ולהעליץ.
להרגיש להקדיש: כשיר עירין. כשירות
קדישין. כומר השמלה. כומרת המולה.
כפאר אלים. כתפארת אראלים. כהדר זיקים.
כהדרת ברקים. כנעם גלילים. כנעימת גלגלים
כנגון רזבים. כנגינת כרובים. כרנן אופנים.
כרננת מרבעי פנים. כהדוש ברקים.
כמתחדשים לבקרים. כקדוש עפים. כקדשת
עופפים. כרגש מעופפים. כרגשת מתופפים.
כשנון צפופים. כהגא מצפופים. כרעש ספים.
כמעמד שרפים. כמחנות קדושים. לקדוש
מקדישים. וקדשה משלשים:

ככתוב על יד נביאה וקרא זה אל זה ואמר
ק"ח קדוש קדוש קדוש יי צבאות מלא כל הארץ כבודו:
זי אז בקול רעש גדול אדיר וחזק משמיעים קול. מתנשאים לעמת שרפים
לעמקם ברוך יאמרו: ק"ח ברוך כבוד יי ממקומו:

זי פערזייכען זיכענענגע חכסטימווען דען חלוגיטיגען טעפער זי זער וועטען, אונד זייער
זיט דען ערהעכענסטען ווקרטען אונד זיין דען קעפטטיגעטען זויסדריקקען הולדיגען, זיידן
פרייען אונד זיכעטען גייד דען הימלישען העכטען זיין יענען העכטען רעגירענען. זך זיט עס
דורך זייכען פרחעטען פרחעכענטען ווקרען: אונד זייכער ריען דען חכרען זי אונד טפחך:
קדוש. הייליג! הייליג! הייליג! זיט דער עוויגע צבאות!
דין געלעב ערע זיט זייכער הערלולעקייט פהלול!
א. דין זיכעטען זיט זיין זייכען זיין העכטיגען דרעהען, געווענליך אונד קעפטטיג
דין סטימע ערלולען, זיך ערהעבער געגען זיכען אונד זייער קיחה, ענטגעגען
רופער: געבענדייעט!
ברוך. געבענדייעט זיט דין זייערעטען געשטעט דורך זייערע חלוגענווערט!

ממקומה מלבנו חופיע ותמלוך עלינו כי מחכים אנחנו לך.
מתי תמלוך בציון בקרוב בנימינו לעולם ועד תשובו. תתגדל
ותתקדש בחוף ירושלים עירך לדור ודור ולנצח נצחים: וענינו
תראינה מלכותך פדבר האמור בשירי עזך על ידי דוד משיח צדקתך:
כי ימלך יי לעולם אלהיך ו ציון לדור ודור הללתיך:

לדור ודור נגיד גדלה ולנצח נצחים קדשתך נקדיש ושמהך
אלהינו מפינו לא ימוש לעולם ועד כי אל מלך גדול וקדוש אתה:
ברוך אתה יי האל הקדוש:

אתה בחרתנו מכל העמים. אהבת אותנו. ורצית בנו.
ורוממתנו מכל השונות. וקדשתנו במצותיך. וקרבתנו
מלבנו לעבודתך. ושמה הגדול והקדוש עלינו קראת:

ותתקדש לנו יי אלהינו באהבה (שבתות למנוחה
מועדים לשמחה חגים וזמנים לששון את
יום השבת הזה ואת יום חג הסוכות הזה זמן שמחתנו
באהבה) מקרא קדיש וזכר ליציאת מצרים:

אלהינו ואלהי אבותינו. יעלה ויבא ויגיע ויראה וירצה
וישמע ויפקד ויזכר וזכרוננו ופקדוננו. וזכרון אבותינו.
וזכרון משיח בן דוד עבדך. וזכרון ירושלים עיר קדשך.
וזכרון בלתי עמך בית ישראל לפניך. לפלטה לטובה
לחן

ממקומך. מטרעה הערפלקי, וקעניי! דורך דייכע פלוגעגענווארט, חונד העררטע
איבער חונד, דען וויר העררטען דייכער. וזען העררטעסט דוח וויעדער חין ציון? ו מעכטעסט
דוח בחד, וועהרענד חונדערעט דחויים, דורך טהרןקען, איזווער חונד עוויג! מעכטעסט
דוח ערהקבען חונד געהייליגט ווערדען חין ירושלים פיר יענע לייטפלוגע, חין פלוגער עוויג
קייט! ועינינו. מעגן חונדערע חויגן דייכע העררטעסט זעהטן, נאך דער פערקירערטען
פערטייטונג, חין דען געזענגען דייכעס רוחעס, דורך דור דייכען פרוחשען געפולכטען.
דער הערר יעגערט חין עוויגקייט, דיין גקסט, ו ציון! דורך פלוג
לייטשטער. — הללויה!

לדור. דורך פלוגע לייטשטער וועלןטען וויר דייכע גרעסע פערקירדען; פיר עוויגקיי
טען וועלןטען וויר דייכע הייליגקייט פיייען. נייע פולן דיין נאך, ו גקסט! חוים חוים
זעלעט חונדע ענטוויילען דען דוח ביט חוין פלוגעכטיגער קעניג, גרעס חונד הייליג.
געבענערדייעט זייסט דוח עוויגער, הייליגער גקסט!

לחן ולחסד ולרחמים לחיים ולשלום ביום חג הסוכות הזה:
זכרנו יי אלהינו בו. לטובה. ופקדנו בו. לברכה.
והושיענו בו לחיים: וכדבר ישועה ורחמים חוס וחנונו.
ורחם עלינו. והושיענו. כי אלהי ענינו. כי אל מלך ו
חנון ורחום ו אתה:

והשיאנו יי אלהינו את ברכת מועדיך לחיים
ולשלום לשמחה ולששון כאשר רצית ואמרת
לברכנו. (אלהינו ואלהי אבותינו רצה במנוחתינו) קדשנו
במצותיך וחנו חלקנו בתורתך שבענו מטובה
ושמחנו בישועתך. ומהר לבנו לעבדך באמת
והנהיילנו יי אלהינו (באהבה וברצון) בשמחה ובששון
(שבת) מועדי קדשך. וישמחו בה ישראל מקדשי
שמה. ברוך אתה יי מקדש (שבת) ישראל והזמנים:
רצה יי אלהינו בעמך ישראל ובתפלתם. והשב את
העבודה לדביר ביתך ואשי ישראל ותפלתם. באהבה תקבל
ברצון. ותהי לרצון חמיד עבודת ישראל עמך: ותחזינה ענינו
בשובך לציון ברחמים. ברוך אתה יי הפחזיר שכינתו לציון:

מודים אנחנו לך שאתה הוא
יי אלהינו ואלהי אבותינו לעולם
ועד צור חיינו מגן ישענו אתה
הוא לדור ודור גודל לך וגמפר
תהלתך. על חיינו המסורים בידך
ועל נשמותינו הפקודות לך.
ועל נפיש שבכל יום עמנו ועל
נפלאותיך ומנובותיך שבכל עת
ערב ובקר וצהרים. הטוב. כי
כי רא רמנו ונסדך מעולם קנינו לך:

מודים אנחנו לך. שאתה הוא יי
אלהינו ואלהי אבותינו אלהי כל בשר
ויצרנו ויצר בקאשית ברכות והודאות
לשמך הגדול והקדוש על שחתיינתנו
וקממתנו בו חתיינו ותקיימתנו ותאסוף
גליותינו לחצרות קדשך לשמור תקיף
ולעשות רצונך ולעבדך בלבב שלם
על שאנחנו מודים לך. ברוך אל
תהודאות:

לא כלור רחמיה והמרחם
קנינו לך:

ועל כלם יתברך ויתרומם שמך מלפניו תמיד לעולם ועד:
וכל החיים יודוך סלה ויהללו את שמך באמת ה' ישועתנו
ועזרתנו סלה. ברוך אתה יי הטוב שמך ולך נאה להודות:
אלהינו ואלהי אבותינו ברכנו בברכהו המושלשת בתורה
הבתובה על ידי משה עבדך האמורה מפי אהרן ובניו
כהגים עם קדושה כאמור: יברכה יי וישמרה: יאר יי פניו
אליה ויחנה: ישא יי פניו אליה וישם לה שלום:

שים שלום טובה וברכה חן וחסד ורחמים עלינו ועל כל-
ישראל עמך. ברכנו אבינו בלנו כאחד באור פניך. כי באור
פניך נתת לנו יי אלהינו תורת חיים ואהבת חסד. וצדקה
וברכה ורחמים וחסים ושלום וטוב בעיניך לברך את עמך
ישראל בכל עת ובכל שעה בשלומך. ברוך אתה יי המברך
את עמו ישראל בשלום:

דיני נטילת לולב

א) נוטל האגודה בידו הימנית (ואטר בימין ידיה) והאתרוג בשמאלו, ובדיעבד בכל אופן
יכל. וגם שאין לו אלא יד אחת נוטלו באיזה יד שיש לו והאתרוג אפילו בזרוע אם אין יכול
להחזיק שניהם ביד אחד, ואם אין לו יד נוטל שניהם בזרוע או אפי' זה אחר זה. ב) ל"ל
הלולב וכן כל מיניו ראשיהם למעלה, וגם כשמנענע לזר מטה ל"ל בדרך גדילתו ולא יהסוך
ראשו. ג) יכוין לקיים מצות עשה שכתוב בתורה ולקחתם לכם ביום הראשון. ד) אין להפריד
האתרוג מהלולב בעת נטילתו אלא ל"ל ב' הידים סמוכות זו לזו בלי חצייה. ה) יקח הלולב
בידו ויברך מעומד אקב"ו ענט"ל, אח"כ נוטל האתרוג ומטברו לו ואומר שהיינו. ו) מנענע
בעמידה והוא שמוליך ידו מכנגדו והלאה ועושה הנענוע שם ג"ס בהלכה וג"ס בהבאה טורח
ומכסכם העליון בכל נענוע, וכן לכל רוח. ז) בדיעבד אין הנענוע מעכב, אבל ד' מינים
מעכבין זה את זה. ח) ולא יוסיף עליהן מין אחר ולא יותר מלולב אחד ואתרוג א', והדס
וערבה ראשי להוסיף מה שירכה; אבל המדקדקים אין מוסיפין על ג' הדסים וב' ערבות.
ט) אסור לאכול קודם שיטול לולב. י) אסור להריח בהדס של מזה על ז', אבל אתרוג של
מזה מותר להריח בו מן הרין אלא מפני ספק ברכת הריח יש למנוע מלהריח בו. יא) מקבלת
האשה

האשה הלולב מיד בנה או מיד בעלה ומחזירתו למים ואם לריך להוסיף מים מוספת אבל
לא תחלק בי"ט. יב) בשבת אין נוטלין הלולב אפילו הוא יום ראשון ואסור בעלטול אם
לא לזורך גוסו ומקומו, אבל האתרוג מותר לטלטלו דראוי להריח בו עיין לעיל. יג) אין
אדם יולא בי"ט ראשון בלולב של חבירו עד שימנו לו במתנה ובמתנה על מנת להחזיר דיו,
ובשמחזירו ביום ראשון קודם שיזלו בו בעליו ל"ל להחזיר במתנה בפירוט. מטעם זה לא יתנו
ביום ראשון לקטן קודם שיזלו בו הוא. יד) שותפים שקנוהו בשותפת אין אחד מהם יולא בו
בי"ט ראשון עד שיתן לו חבירו חלקו במתנה. טו) אע"פ שכבר פשט המנהג שהקהל קונים
אתרוג בשותפות ויולאין בו בדומק מ"מ כל בעל נפש יזהר לקנותו לעצמו כדי לקיים המצוה
בתקנה, מה גם כזו החגיגה שגאה פעם אחת בשנה.

תפלה מערי טיין לומר קודם נטילת לולב.

יהו רצון מלפניך יי אלהי ואלהי אבותי בפרי עין הדר ובפוח
תמרים וענף עין עבות וערבי נחל אותיות שמך המיוחד הקרב
אחד אל אחד והיו לאחדים בנדי. ולידע איך שמך נקרא עמי
ויראו מגשפת אלי. ובנענועי אותם משפיע שפע ברכות מדעת
עליון לבנה אפריון למכון בית אלהינו. ויהא חשוב לפניה מצות
ארבעה מינים באלו קימתיה בכל פרטותיה ושרשיה ותר"ג
מצות התלוים בה. כי כנגתי ליחדא שמך דקודשא בריך הוא
ושכינתיה ברחילו ורחימא ליחד שם ו"ה בו"ה ביחדא שלים
בשם כל ישראל אמן: ברוך יי לעולם אמן ואמן:

ולוקח הלולב בידו ומברך:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם אשר
קדשנו במצותיו וצונו על גמילת לולב:

ונוטל האתרוג ומטברו לו ומברך (ואם חל יום ראשון בשבת מברכין זמן בשני).

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם
שהחיינו וקיימנו והגייענו לזמן הזה:

ומנענע ואח"כ מברך ברכת הלל מעומד.

שמים ליי והארץ נתן לבני אדם: לא המתים יהללוה ו לא כל ירדי דומה: ואנחנו נברך יה מעתה ועד עולם הללויה:

קטו אהבתי כיישמעו יי את קולי תחנוני: כיהשה אנו לי וכימי אקרא: אפסוני ו חבלי מות ומצרי שאול מצאוני צרה וגון אמצא: וכשמי אקרא אנה יי מלטה נפשי: חנון יי וצדיק ואלהינו מרחם: שמר פתאום יי דלתי ולי יהושיע: שובי נפשי למנוחכי כיי גמל עליכי: כי חלצת נפשי ממוות את עיני מן דמעה את כגלי מדחי: את חלקי לפני יי בארצות החיים: האמנתי כי אדבר אני עניתי מאד: אני אמרתי בחפזי כל האדם כזב:

מה אשיב ליי כל תגמולוהי עלי: בוסד ישועות אשא ובשם יי אקרא: נדרי ליי אשלם

ס) המתים אשר ירדו לבאר שחת הם לא נברכו כשם יתי, חולם לחנו המחווקים ביראת ה' נברך יה מעתה ועד עולם.
(*) האמנתי, דרך שלום, אשר כי אהבתי ה' וכיו וידעתי כי הוא חנון ורחי, כשם היה לי בטחון בדברי: אני עניתי (מגורתי עני) מאד? רק במהירות הלב (זה ענין בחשו) חמרתי זאת, ובמלכ הזה כל האדם כזב, אין כוננו לברך מרמה, רק הוא טוער פיו בדרך הנמחר ולבו כל עמו וכמו שהרגמת.

דיו ערדע גאב ער וענטענקינדערן. יענע טאָרטען פרייען ניכט דען עוויגען, וואָהן אַללע יענע ניכט, דיו אַז העללע פּאָהרען. ווי אַבער פרייען דען עוויגען פּאָן כוּן אַן ביי אַין עוויקייט. הללויה!
אהבתי. ערפרייע בין איד! דען דער עוויגע האָט זיינע טייווע, ער האָט זיין פּאָהרען ערהערט. זיין אָהר האָט ער זיך אַזגענייגט! דאָן רופֿע איד לויט זאָ אַזגע אַך זעבע. וואָגען אַך אַזגעפּאָגען דעם טאָדעם באַדע; אַך ערברייפֿען דער העללע טרעקען; אַך אַך טאָגט אונד יאָהער טרעפֿען; דען באַשען גאָטטעם רופֿ' אַך אַן. אַך הערר! עררעטע זיינע זעענע! אַזגענדיג זייט דער הערר אונד אַזגיטיג; ערבראָוונגספּאָלן זייט אונדער גאָטט. דיו אַרְגאַנען בעטיטלט דער הערר; זענענ אַך אונד ער האָלן זיך. קעהרע זעענע, כוּן אַין דיינע רוהע זיין! דער עוויגע ווילן דיר וואָהן טהון. בעי וואָהרע האָטט דאָ פּאָן טאָדע זיינע זעענע, זיין אַזגע פּאָן טהאָנען, זיינען פּאָן פּאָן טטולע. זאָ ווערדע אַך פּערנער וואָרען פּאָר דען עוויגען, אונטער דען זעבענדיגן אַז אַך ערדען. האָטטע אַך וואָהן פּערטרויען אַלס אַך טפּאָך: אַך זיירע זע אַך? אַך זאָגעט עס איינעם אַין זיינער איבעראַוונג — דען טריגט יעדער מענטש?

מה. וויאָן אַך כוּן דען העררן ערווערען אַללע וואָהרהאָט דיו ער זיך ערלייגע? דען קעלך דעם היילם ווילן אַך ערברייפֿען אונד דען כאַטען דעם העררן פּערקידען. וואָס אַך דען עוויגען געלואַבטע, ווילן אַך ערפּאָלען, ערפּאָלען אַין געגענוואָרט זיינעם גאָט

נגדה נא לכל עמו: יקר בעיני יי המוחרה חסידיו: אנה יי כי אני עבדך אני עבדך בך אמתך פתחת למוסריי: לה אובח זבח תודה ובשם יי אקרא: נדרי ליי אשלם נגדה נא לכל עמו: בחצרותובית יי בתוככי ירושלם הללויה:

קיי הללו את יי כל גוים שבחוהו כל האמים: כי גבר עלינו וחסדו ואמת יי לעולם הללויה:

קיי הודו ליי כי טוב יאמר נא ישראל

יאמרו נא בית אהרן יאמרו נא יראי יי

מן המצר קראתי יה ענני במרחב יה: יי לי לא אירא מה יעשה לי אדם: יי לי בעזרי ואני אראה בשנאי: טוב לחסות ביי מבטח באדם:

ס) יקר בעיני ה', כפי הראייה: קשה הוא בעיני השם להמית חסידיו בלא עתה. (*) יש אס למקרא במרחב ים במסיק וכמו ששי הראייה שהזכיר השם פעמים דרך לחות בליהק. ועד נאמן במדרש כוכב בילקוט פרשת ואתחנן רמז תכיים בכל קראינו חליו בכל לשון ישראל קוראין לקיים הוא עונה אותם וכיו קראו אותם ביה מן המלך קראתי יה ועם ביה ענני במרחב יה ע"ש.

לען פּאָקעס! טווער פּאָללס אַין גאָטטעס אַזגען, זיינער פּאָווען פּריהער טאָר, דאָן חזק פּאָהרע אַך: אַך עוויגע! אין אַך דאָך דאָן קענעט — בין אַך דאָך דאָן טרייער קענעט, זאָהן דיינער וואָגד. דען אַזגעטט דאָ אַזגען זיינע פּעסמעל. דיר בריוג אַך טון דעם דאָנעס פּאָפּער דאָר, פּערקיינע לויט דעם עוויגען כאַטען. וואָס אַך געלואַבט דען עוויגען ווילן אַך ערפּאָלען, ערפּאָלען אַין געגענוואָרט זיינעם גאָטטען פּאָקעס, אַך דען פּאָהרעפּען דעם טעגלעך גאָטטעס, אַך דיינער זייטע זיין ירושלים! הללויה!
הללו. אַזבט דען העררן אַזער פּעקער אַללע! פרייע זיין אַזגע פּאָלען! דען זיינע גריטע וואָטעס אַזבער אונד, אונד זיינע טרייע אַין עוויקייט. הללויה!
הודו. דאָנעט דען העררן דען ער זייט אַזגע אַזגיטיג! עוויג וואָהרעט זיינע הודו!
יאמר. עס זייגע ישראל: עוויג וואָהרעט זיינע הודו!
יאמרו. עס זייגע אַהרן'ס זייט: עוויג וואָהרעט זיינע הודו!

מן. אַך טאָגט ריינל אַך דיו גאָטטהייט אַן; דער גאָטטהייט אַנטוואָרט טאָן זיך חזק. דער הערר אַזט זיין, אַך פּירכטע ניכטס; וואָס קאָן דער מענטש זיך טהון? דעם הערר אַזט זיין, אונד טעהטע זיך בייח; אַך ווערדע אַלס אַן פּיינדען טויטן. בעט אַז זייט דען העררן פּערטרויען, אַלס אַז אַזגענוואָרט זיינעם גאָט

טוב להסות ביי מבטח בנדיבים: כל-גוים
 סבבוני בשם יי כי אמילם: סבבוני גם סבבוני
 בשם יי כי אמילם: סבבוני כדברים דעכו באש
 קוצים בשם יי כי אמילם: דחה דהיתני לנפל
 ויי עזרני: עזי וזמרת יה ויהירלי לישועה: קולו
 רנה וישועה באהלי צדיקים ימין יי עשה חיל:
 ימין יי רוממה ימין יי עשה חיל: לא אמות כי-
 אחיה ואספר מעשי יה: יסר יסרני יה ולמות לא
 נתנני: פתחולי שערי צדק אבא-בם אודה יה:
 זה השער ליי צדיקים יבאו בו: אודה כי עניתני
 ותהירלי לישועה: אודה אכן מאסו הבונים היתה
 לראש פנה: אבו מאת יי היתה זאת היא נפלאות
 בעינינו: מאת זה היום עשה יי נגילה ונשמחה בו:
 אָנָּא יי הוֹשִׁיעָה נָּא
 אָנָּא יי הוֹשִׁיעָה נָּא
 אָנָּא יי הוֹשִׁיעָה נָּא
 אָנָּא יי הוֹשִׁיעָה נָּא

הערך פערטרוטן, פאס אויף פירטען דיך פערלופטען. נאכט פלנע היידען זיך אוועקבען
 ביים טויגען! זיך לערהויע זאל! היער אוועקבען, דערקט אוועקבען — ביים טויגען!
 זיך לערהויע זאל! זיך בעינען אוועקבען, זיך דערקט פלופטען אוועקבען — ביים
 טויגען! זיך לערהויע זאל! זיך פלנען לופטירטען זיך לופטירטען, דער טויגען טעטה
 זיך ביים! ער איזט זיין זיעג, זיין זייענענטיגע, ער ווערד זיך לופט טרויען!
 פריידערויף, זיענענטיגע טולט און היסטען דער טוגענד פערלענדע; דיר רעכטע דעם
 הערן ערקעפטע דען זיעג! דיר רעכטע דעם הערן — זיך איזט ערהעבען! דיר רעכטע
 דעם הערן דיר דען זיעג ערקעפטע. זיין! כחך טעעב' אויך ניכט; אויך זעבט
 עלנהויע דיר טעטהען זיעג גאטטהייט. ליכטיגען ווילן זיך כור דיר גאטטהייט, זיך איז
 בעלונעט זיך ניכט דען טוגענד. עפענעט זיך דער טוגענד פערקטען! זיך געהע הי
 זיך אונד דאנקע דען הערן. היער איזט לופט טויגען דיר ספארטע! טוגענדעפטע
 געהע דען היינ. אויך דאנקע דעם דאז זיך געדיעטיהגעט, אונד וויעדער הילפע זיך
 טעליגט. דער טטיין, דען בויענדע פערזוקרעטען, ער איזט לופט עקסטיין געווקרעטען. דען
 זיך פאך הערן געטעהען, ווענדערבאר און אונזערן טויגען. דיעזען טוג גאב אונד
 דער הערן, נאכט אונד זיך פיערן זיט וועקענענאך.
 פ טויגער! פ טעעה' אונד ביים!
 פ טויגער! פ טעעה' אונד ביים!
 פ טויגער! פ טעעה' אונד ביים!
 פ טויגער! פ טעעה' אונד ביים!

ברוך ה'א בשם יי ברכנוכם ומבית יי: כבוד אלו
 יי ויאר לנו אסרו-חג בעבתים עד קרנות
 המזבח: * אלי אתה ואודה אלהי ארוממך: אלי
 הודו ליי כי טוב פי לעולם חסדו:
 יהללוך יי אלהינו (על) כל מעשיך וחסדיך
 צדיקים עושי רצונך וכל עמך בית ישראל ברנה
 יודו ויברכו וישבחו ויפארו וירוממו ויעריצו
 ויקדישו וימליכו את שמך מלכנו כי לה טוב
 להודות ולשמה נאה לומר כי מעולם ועד עולם
 אתה אל. ברוך אתה יי מלך מהלל בתשבוה:

ועשה יגדל נא כח אדני כאשר דברת לאמר:
 וזכר רחמיך יי וחסדיך פי מעולם הקדו:

ותגדל ויתקדש שמה רבא בעלמא דיי-ברא כדעתייה וימליך
 מלכותיה בסיכון וביומיוון ויבחי דכל-בית ישראל בעגלא
 ויבזמן קריב ואמרו אמן:
 יהא שמה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמא.

ס ויאר לנו, מרגמי כפי הראשית: סמקוף סוף סוף, ספאר לנו, כי נבקר יובאן סוכתי ולא בליכ.

ברוך. ווילוקוועטן זיך כחשען דעם הערן! זיך, אויס דען טעופעל דעם הערן,
 זיך, זענען זיך! פלונעכטיג זינט דער טויגען! דער אונד דען טוג ערטיינען לעסט.
 בעקענעלט דען קעפערטהיער זיט זירטהען, פיהרט עס ביז לופט הערנען דעם פלונעס
 זיך גאטט ביזט דא! זיך ווילן זיך דאנקען, דאז זיך הערן! זיך ווילן זיך ערהעבען,
 זיך דען הערן, דען ער איזט פלונגטיג! עוויג וועהרט זייענע הוד!

יהללוך. אובער פלנען און קאפפרייזען זיך זייענע ווערקע; זיך זייענע ליעבליגע, דיר
 טוגענדעפטען, דיר זייענע ווילונען טהן; אונד זיך גאנלעט פאך דען זיך ישראל,
 זיך דאנקען זיך יובעלענען, בענעדיגען, און זייען, פרייען, ערהעבען, פעהערלויצען,
 זיך זייענע אונד הודיגען זייענע כחשען פ קעניג! זיך ליעבליך זינט עס זיך לופט זייען, אונד
 זייענע כחשען געביהרט און קאפפערטען; דען דאז ביזט פלונעכטיג, פאך עוויגקייט לופט עוויגקייט!
 געבענעדייעט זינט דאז, עוויגער! קאניג זיך און קאפפערטען געפרייעטען.

יתברך וישמח ויתפאר ויתרמם ויתנשא ויתהדר ויתעלה ויתהלל שמה דקודשא בריך הוא לעלא מן כל ברכתא ושירתא השבחיתא ונחמתא באמירן בעלמא ואמרו אמן:

קבל ברחמים ובדצון את תפלתנו:

תתקבל עלותהון ובעותהון דכל ישראל קדם אבוהון די בשמיא ואמרו אמן:

יהי שם יי מברך מעתה ועד עולם:

יהא שלמא רבא מן שמיא וחיים עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן:

עזרי מעם יי עשה שמים וארץ:

עשה שלום במרומיו הוא יעשה שלום עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן:

סדר הוצאת ספר תורה

אין כמוה באלהים אדני ואין כמעשיה: מלכותה מלכות כל עלמים וממשלתה בכל דור ודר: יי מלך יי מלך יי מלך לעלם ועד: יי עו לעמו יתן יי יברך את עמו בשלום:

אב הרחמים היטיבה ברצונה את ציון תבנה חומות ירושלים: כי קה לבד בשחגנו מלך אל רם ונשא אדון עולמים:

פוחתין אריון הקדש ואומרים זה

ויהי בנסע הארץ ויאמר משה קומה יי ויפצו איבה ונבסו משנאיה מפניה: כי מציון תצא תורה ודבר יי מירושלים: ברוך שנתן תורה לעמו ישראל בקדשותו:

תפלה משערי ציון לומר בזעת הולדת ס"ת.

יהוה יהוה אל רחום וחנון ארך אפים ורב חסד ואמת: נצר חסד לאלפים נשא עון ופשע וחסאח ונקה. ג' פעמים רבנו

רבנו שר עולם מלא משאלות לבי לטובה והפק רצוני ותן שאלתי ונקה לי עברה ברצונך פלוגי בן פלוגיה (ואשתי ובני ובנותי) וכל בני ביתי לעשות רצונך בלבב שלם. ומלמני מוצר הרע. ותן חלקנו בתורתך. ונבנו שתשרה שכינתך בתוכנו והופע עלינו. רוח חכמה ובינה. ויתקיים בנו מקרא שכתוב ונדה עליו רוח יי. רוח חכמה ובינה. רוח עצה וגבורה. רוח בעת ויראת יי: ובכן יהי רצון לפניך יי אלהי ואלהי אבותי שתענו לעשות מעשים טובים בעיניך. ללכת בדרכי ישראל לפניך וקדשנו בקדשתך. כדי שגובה לחיים טובים וארוכים ולחיי העולם הבא: ותשמרנו ממעשים רעים ומשעות רעות המתרגשות לבא לעולם והבוטח בני חסד יסובגברו. אמן:

ואני תפילתי לך יי עת רצון אלהים בך בחסדך ענגי באמתו ישעה:

ס"ג

פירוט על ידי האמר זמגערן דיעזעס.

הערך דעם וועלטאליס! ערשטליכע זיינע הערלעכטוויכטע לוזן גוטען, וויילערהערע זיינע נעט פערלעכטען חזק געוועהרע זיינע ביטטע, זיך דיינער חזקד טעלעטער דיינער חזקד פלוגיה בח פלוגיה (א). ה (זייטערע זיך, זייט חזיקעוויכטיגען הערלען דיינען וויילען אן לז פארזייערען, רעטטע זיך פון בעזער בעגערדע, חזקד פערלעכטע זיך דין זיך דיינער הייליגען זעהרע פערזייכע בעטטיחונג. ה (זייטערע חזקד זענען, דעזייט דיינע הייליגייט חזקד חזקד רועה ז ערליכטע חזקד זייט רען גייסטע דער ווייטהייט חזקד דער זיינליכט, דעס חזקד ערשטליכט ווערדע דין פערזייכע, חזקד עס ווירד חזקד זייען דער גייסט, דער גייסט גאטטעס, זיין גייסט דער ווייטהייט חזקד דער חזיקעוויכט, זיין גייסט דעם קאטעס חזקד דעם הערענעוויכטעס, זיין גייסט דער ערקענענעס חזקד דער ערה פירט גאטטעס". זענע עס חזקד דין ווילע זיין, עוויגער חזקד גאטט! חזקד גאטט חזקדער פערלעכטען! דעס חזקד געזייטערט ווערדע, דין וועהרענעוויכטע חזקד זענען חזקד זענען, חזקד חזקד רעכטליכען וועגען פער דין לז וועהרען. ה הייליגע חזקד דורך דיינע געבטע, דעזייט וויר זיינעס הייליגען פערטרויערלעך זענעס, זענעס זענעס דער לוקיעטען וועלט, ווירד ווערען. בעוועהרע חזקד פער זיכענעוויכטען חזקד פער חזקד זענען זייטען, וועלע זייט חזקד עטעס דין וועלט הייליגען. ווער חזקד גאטט פערטרויעט, דען חזקד זענען זענען — אמן!

(הערעך ווירד זאני חסלתי דעיינע חזקד געזעט).

אמר

(ה) זייער זעכט דין פערזען זייערען חזקד זייערע חזקד זענען.

(*) ז

אמר רבי שמעון כד מסקין ספר תורה בבבירא למקרי ביה מפתי תרתי דעמיא דרמזין ומעוררין את האהבה לצילא ואבעי ליה לכר נש למימר כבי:

ברוך שמה דמרא עלמא בריך בתרד ואתרד. יהא רעוה
עם עמך ישראל לעלם. ופורקן מינה אחוי לעמך בבית
מקדשך ולאמטוויא לנא מטוב נהורך ולקבל צלותנא ברחמין
יהא בענא קדמך דחוריק לן סיון במיבוהא. ולהוא אנא פקדא
בגו צדיקין. למרחם עלי ולמנטר יתי ורת כל די לי ודי
לעמך ישראל. אנת הוא זן לכלא ומפרגם לכלא. אנת הוא
שליט על כלא. אנת הוא השליט על מלכיא ומלכותא דילך
היא. אנא עבדא דקודשא בריך הוא דסגידנא קמה ומקמה
דיקר אורייתא בכל עין ועדן. לא על אנש רחיצנא. ולא על
בר אלהין סמיכנא. אלא באלהא דשמיא. דהוא אלהא
קשום. ואורייתא קשום. וגיבורי קשום. ומסגא למעבד סבון
וקשום. בה אנא רחיץ. ולשמה קדישא וקרא אנא אמר
הושבחן. יהא בענא קדמך דתפסח לבאי באורייתא ותשלם
משאלין דלבאי. ולבא דכל עמך ישראל. למב ולחיון ולשלם:

מין וקבל שמע ישראל יי אלהינו יי ואהד:
מין וקבל אחד אלהינו גדול אדונינו קדוש שמו:
מין גדלו ליי אתי וגרוממה שמו יהדו:

קבל לך יי הגדלה והכונה והתפארת והנצח וההוד פי כל בשמים ובארץ לך
יי הממלכה והמתנשא לכל לראש: רוממו יי אלהינו והשתחוה להדום רגליו
קדוש הוא: רוממו יי אלהינו והשתחוה להר קדשו פי קדוש יי אלהינו:

ומזה על כל אחד לחזק ולנשק הספר תורה כשהיא עובר לפניו, ואם
יזמן לו רוק כפיו ירוק ואחר כך ינשק אבל לא ינשק וירוק אחר כך.
על הכל ותגדל ותקדש וישתבח ותתפאר ויתרומם ויתנשא:
שמו של מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא: בעולמות
שברא העולם הזה והעולם הבא: ברוצונו וברצון יריאיו וברצון
כל בית ישראל: צור העולמים אדון כל הבריות אלוהי פר
הנגשות: היושב במקדשי מרום השוכן בשמי שמי קדם:
קדשו

קדשו על החיות וקדשו על כסא הכבוד: ובכן ותקדש שמו
בנו יי אלהינו לעיני כל חי: ונאמר לפניו שיר חדש בכתוב:
שירו לאלהים ופרו שמו סלו לרוכב בערבות ביה שמו ועלו
לפניו: וגראהו עין בעין בשוכו אל נהרו בכתוב: כי עין בעין יראו
בשוב יי ציון: ונאמר ונגלה כבוד יי וראו כל בשר וחדו כי פי
יי דבר:

אב הרתמים הוא ירחם עם עמוסים וזכור ברית אהנים ועל נפשתינו
מן השעות הרעות ויגער בוצר הרע מן הנשואים ויחון אותנו לפלישת
עולמים וימלא משאלותינו במדה טובה ישועה ורחמים:

ומיחין ס"ת על הכימה, והקורא יאמר בקול ויעזור ויגן וכו'.
ויעזור ויגן וישוע לכל החוסים בו ונאמר אמן: הכל הבו גדל לאלהינו
ותנו כבוד לתורה כהן קרב. ועמוד (פלוגיבר פלוגי הכהן). ברוך שנתן תורה
לעמו ישראל בקדשות: תורת יי חמימה משיבת נפש עדות יי נאמנה מחכימת
פתי: פקודי יי ישרים משמחי לב משנת יי ברה מאירת עינים: יי עז לעמו
ימן יי יברך את עמו בשלום: האל חמים דרבו אמרת יי צרופה סגן
הוא לכל החוסים בו:

קבל ואתם הדבקים ביי אלהיכם חיים כלכם היום:
העולה לזוכה יאחז צדי ידיו בזיכרות התורה ע"י מפה של ס"ת, וקודם
הזכרה פותח פה ורואה הפסוק שצריך להתחיל בו וינשק ספר תורה ויאמר
בלחש עץ חיים היא לא מחזיקים בה והופך פניו לכל שמאל ומברך בקול
ברכו את יי המברך:

והעם עונים ברוך יי המברך לעולם ועד: ואחר המברך כ"ה"ל"ו
ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם
אשר בחר בנו מכל העמים ונתן לנו
את תורתו ברוך אתה יי נוהג התורה:

כשתזיל הקורא לקרות בתורה יסור ידו השמאלית מהס"ת ויאמר יד ימינו לכה אוחזת
בס"ת כל זמן הקריאה וגם הוא יקרא בלחש עם הקורא מלה במלה. ואחר הקריאה יברך
ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם אשר
נתן לנו תורת אמת וחי עולם נטע
בתוכנו. ברוך אתה יי נוהג התורה:

סדר קריאת התורה

גרוסין כפ"ק דברכות, ועוזי' ה' יכלו, זה המניח ס"ת כשהוא פתוח ויולא, אבל בין גבול לגבול מותר ללכת ע"י דומק ואונס, אבל בללו הבי א"ן ללכת.

וקורין כפ' אביר ומתחלק לה' גברי וכשנת מתחלק לו' גברי.

וידבר יהוה אל-משה לאמר: עזר או-כשב או-עו כי יולד והיה שבעת ימים תחת אמו ומיום השמיני והלאה ירצה לקרבן אשה ליהוה: ושור או-עיה אתו ואת-בנו לא תשחטו ביום אחד: וכי-תובחו ובח-תודה ליהוה לרצונכם תובחו: ביום ההוא יאכל לא-הותירו ממנו עד-בקר אני יהוה: ושמרתם מצותי ועשיתם אהם אני יהוה: ולא תחללו את-שם קדשי ונקד-שתי בתוך בני ישראל אני יהוה מקדשכם: המוציא אתכם מארץ מצרים להיות לכם לאלהים אני יהוה: **פ** (כשבת ב)

וידבר יהוה אל-משה לאמר: דבר אל-בני ישראל ואמרת אליהם מועדי יהוה אשר-תקראו אהם מקראי קדש אלה הם מועדי: ששת ימים תעשה מלאכה וביום השביעי שבת שבתון מקרא-קדש כל-מלאכה לא תעשו שבת הוא ליהוה בכל מושבתים: **פ** לוי (כשבת ג)
אלה מועדי יהוה מקראי קדש אשר-תקראו אהם במועדם: בחדש הראשון בארבעה עשר לחדש בין הערבים פסח ליהוה: ובחמשה עשר יום לחדש הזה תג המצות ליהוה שבעת ימים מצות תאכלו: ביום הראשון מקרא-קדש יהיה לכם כל-מלאכת עבודה לא תעשו: והקרבתם אשה ליהוה שבעת ימים ביום השביעי מקרא-קדש כל-מלאכת עבודה לא תעשו: **פ** (כשבת ד)

וידבר יהוה אל-משה לאמר: דבר אל-בני ישראל ואמרת אליהם כיי-תבאו אליה-ארץ אשר אני נתן לכם וקצרתם את-קצירתה ונחאתם את-עמר ראשית קצירכם אל-הכהן:

והניף

של סכות

גב

והניף את-העמר לפני יהוה לרצונכם ממחרת השבת יניפו הכהן: ועשיתם ביום הניפכם את-העמר כבש תמים בן-שנתו לעלה ליהוה: ומנחתו שני עשרנים סלת פלולה בשמן אשה ליהוה ריח ניחוח ונסכה יין רביעת ההין: ולחם וקלי וברמל לא תאכלו עד-עצם היום הזה עד-הביאכם את-קרבן אלהיכם תקת עולם לדרתיכם בכל משבתים: **ס** ישראל (כשבת ה) וספרתם לכם ממחרת השבת מיום הביאכם את-עמר התנופה שבע שבתות תמימת ההיינה: עד ממחרת השבת השביעת תספרו חמשים יום והקרבתם מנחה חדשה ליהוה: ממושבתיכם תביאו ולחם תנופה שתים שני עשרנים סלת תהיינה חמץ תאפינה בכורים ליהוה: והקרבתם על-הלחם שבעת כבשים תמימים בני שנה ופר בן-בקר אחד ואילם שנים יהיו עלה ליהוה ומנחתם ונסכיהם אשה ריח ניחח ליהוה: ועשיתם שעיר-עזים אחד לחטאת ושני כבשים בני שנה לזבח שלמים: והניף הכהן אתם על לחם הכפרים תנופה לפני יהוה על-שני כבשים קדש יהיו ליהוה לכהן: וקראתם בעצם היום הזה מקרא-קדש יהיה לכם כל-מלאכת עבודה לא תעשו תקת עולם בכל-מושבתים לדרתיכם: ובקצרכם את-קציר ארצכם לא-תכלה פאת שדה בקצרה ולקט קצירה לא תלקט לעני ולגר תעזוב אתם אני יהוה אלהיכם: **פ** רביעי (כשבת ו)

וידבר יהוה אל-משה לאמר: דבר אל-בני ישראל לאמר בחדש השביעי באחד לחדש יהיה לכם שבתון זכרון תרועה מקרא-קדש: כל-מלאכת עבודה לא תעשו והקרבתם אשה ליהוה: **ס** וידבר יהוה אל-משה לאמר: אך בעשור לחדש השביעי הזה יום

הכפרים

א' לנוס

ונסכו יי

הכפרים הוא מקרא קדש יהיה לכם ועניתם את נפשתיכם
והקרבתם אשה ליהוה: וכל מלאכה לא תעשו בעצם
היום הזה כי יום כפרים הוא לכפר עליכם לפני יהוה
אלהיכם: כי כל הנפש אשר לא תענה בעצם היום הזה
ונכרתה מעמיה: וכל הנפש אשר תעשה כל מלאכה בעצם
היום הזה והאכרתני את הנפש ההוא מקרב עמה: כל
מלאכה לא תעשו חקת עולם לדרתיכם בכל משכתיכם:
שבת שבתון הוא לכם ועניתם את נפשתיכם בתשעה
לחדש בערב מערב עד ערב תשבתו שבתכם: פ

^{חמישי}
(כשבת 1)

וידבר יהוה אל משה לאמר: דבר אל בני ישראל לאמר
בחמשה עשר יום לחדש השביעי הזה חג הסוכות שבעת
ימים ליהוה: ביום הראשון מקרא קדש כל מלאכת עבודה
לא תעשו: שבעת ימים תקריבו אשה ליהוה ביום השמיני
מקרא קדש יהיה לכם והקרבתם אשה ליהוה עצרת הוא
כל מלאכת עבודה לא תעשו: אלה מועדי יהוה אשר
תקראו אתם מקרא קדש לתקריב אשה ליהוה עלה ומנחה
זבח ונסכים דברי יום ביומו: מלבד שבת יהוה ומלבד
מתנותיכם ומלבד פלג דריכם ומלבד כל נדבותיכם אשר
תתנו ליהוה: אך בחמשה עשר יום לחדש השביעי
כאספכם את תבואת הארץ תחגו את חגי יהוה שבעת
ימים ביום הראשון שבתון וביום השמיני שבתון: ולקחתם
לכם ביום הראשון פרי עץ הדר כפת תמרים וענף עץ עבת
וערבי גחל ושמתם לפני יהוה אלהיכם שבעת ימים:
וחגתם אתו חג ליהוה שבעת ימים בשנה חקת עולם
לדרתיכם בחדש השביעי תחגו אתו: בסכת תשבו שבעת
ימים כל האורח בישראל ישבו בסכת: למען ידעו דרתיכם

בני בסכות הושבתו את בני ישראל בהוציא אותם מארץ
מצרים אני יהוה אלהיכם: וידבר משה את מעדי יהוה
אל בני ישראל: פ

למפטיר בפרשת פינחס

ובחמשה עשר יום לחדש השביעי מקרא קדש יהיה
לכם כל מלאכת עבודה לא תעשו וחגתם חג ליהוה שבעת
ימים: והקרבתם עלה אשה ריח ניחח ליהוה פרים בני
בקר שלשה עשר אילם שנים כבשים בני שנה ארבעה
עשר תמימים יהיו: ומנחתם סלת כלולה בשמן שלשה
עשרונים לפר האחד לשלשה עשר פרים שני עשרונים
לאיל האחד לשני האילם: ועשרון עשרון לכבש האחד
לארבעה עשר כבשים: ושעירי עזים אחד חטאת מלבד
עלת התמיד מנחתה ונסכה:

בשמיני היום ה"ט מביטין נגד הכתב של ס"ת ואומרים

וזאת התורה אשר שם משה לפני בני ישראל על פי יי ביד משה:
עץ חיים היא למחויקים בה ותחמיקה מאשר: דרכיה דרכי נעם וכל
נתיבותיה שלום: אך ימים בימינה בשמאלה עשר וקבוד: יי חפץ
למען צדקו יגדיל תורה ויאדיר:

קודם קריאת הספטרס ינכך המפטיר ברכה זו

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם אשר בחר
בנביאים טובים ורצה בדבריהם הנאמרים באמת:
ברוך אתה יי הבוחר בתורה ובמשה עבדו
ובישראל עמו ובנביאי האמת וצדק:

הפטרת יום ראשון של סכות

כת"ע בזכרי' סי' יד

(א) הנה יום-בא ליהוה והלק שללך בקרבך:
 (ב) ואספתיו את כל-הגוים אל-ירושלם למלמה
 ונלכדה העיר ונשפו הבתים והנשים השגלנה
 ויצא הצי העיר בגולה ויתר העם לא יפרח מן-
 העיר: (ג) ויצא יהוה ונלחם בגוים הים כיום
 הלחמו ביום קרב: (ד) ועמדו רגליו ביום-ההוא
 על-הר הזיתים אשר על-פני ירושלם מקדם
 ונבקע הר הזיתים מהציו מזרחה וימה גיא
 גדולה מאד ומש הצי ההר צפונה והציו נגבה:
 (ה) ונסתם גיא-דרי כייגיע גי-הרים אל-אצל
 ונסתם כאשר נכתם מפני הרעש בימי עזרה

השקנה קרי

(א) וחלק שללך בקרבך, שלל ירושלים מחלק בקרבה כמו שאמר וחסו הנחמים, ויוניח
 תרגם ויפלטון בית ישראל נכסי עממיה בנייד ירושלים (רד"ק), והאמת שהכונה
 מורכבת מאלו ז' הפנים, כי מחלה יחלקו הגוים, ואחר כך ימותו במגפה, ויתר העם
 מישראל יהיו המחלקים, כמשמע מחד הפרשה, ולכן אמר וחלק בנימין שלא נזכר שם פועלו
 מי ומי המחלק: (ב) ויתר העם לא יפרח מן העיר, כי ילא ה' ונלחם להם בגוים
 הלוזבים אלה: (ג) ביום קרב, ת"י כיום אגמותיה קרב על ימא דסיף: (ד) ונסתם
 גיא הרי, ת"י ויסתים חילא דטורא, דומה שהיה קורא ונקם בשקל כי נכתם עונך,
 ופירושו אחר שיבקע הר הזיתים יסתם אחר עבה או שעות או יום או יומים, וזה יהיה
 יתר אות גדול שיסתם אחר שיבקע כי הרעש הנולד בעולם שחנקת הארץ ממנו לא תחסו
 אחר כן, וכן היה בקיצת הארץ לקרה ולערוו שנסתמה הארץ אחר שנבקעה, כמו שאמר

(א) יזעה ער טהא דעס עוויגען ערטיינט, אונד דאז פאן דיר גערויטעט ווירד אין דייניען
 רייגווייערן פערטהייט. (ב) חיק פערזאמלונג פאנע דיה כאליקען נאך ירושלים, דיה טאטורט
 ווירד ערקבערט, דיה הייזער בערויבט, דיה ווייבער ווערדען ענטערהרט, דער היינזאמלונגער
 העלפטע געפאנגען פארטאגפיהרט, דיה איבריגען אבער ווערדען דער טאטורט ניכט עכט
 דיסטען; (ג) דען דער עוויגע טריטט הערפאך, אונד קעאפפעט וויט דיעגען פאנקען, וויי ער
 קעאפפעט עס טאגע יענער טאכט. (ד) זיינע פיסע טעטעהען דאן אויך דען עהובעקגע פאך
 ירושלים לור הונדענטייטע; דיעזער בערג ווירד נאך זיינער גאנצען זענגע פאן היינזאמלונג ביי
 אבערן זיינען רים בעקוויטען, אונד דיה זעהר גרעסע טהאל בינדען; דיה איינע העלפטע
 דעם בערגעס ווירד נאך עויטערנאכט, דיה אנדערע נאך הייטטאג אויסוויילען. (ה) דיעס
 טהאל לויטען בערגען טאטעט זיך דאן וועדער, טטייגט ביי אום בערגרוקען עאפאך-
 זעהר פליעהט, ווייז חיהר פאך דען ערדבעטען פארהעט אין דען זייטען עוויח'ס קעניג פאן
 יהודה

הפטרת יום ראשון של סכות

מלך יהודה ובא יהוה אלתי כל-קדשים עמך:
 (א) והיה ביום ההוא לא יהיה אור יקרות יקפאון:
 (ב) והיה יום-אחד הוא יודע ליהוה לא-יום ולא-
 לילה והיה לעת-ערב יהיה-אור: (ג) והיה ביום
 שהוא יצאו מים-חיים מירושלם חצים אל-דרים
 הקדמני וחצים אל-הים האחרון בקיץ ובהרף
 יהיה: (ד) והיה יהוה למלך ער-כל-הארץ ביום
 שהוא יהיה יהוה אחד ושמו אחד: (ו) יסוב כל-

וקפאון קרי

ותכס עליהם הארץ. ופי' כי יגיע גי הרים אל אלל, העמק שנעשה בין שני חייזי החר
 כסותם יגיע סתומו אל המקום הגבוה שבה שלל חאמר שיסתם חזיו או שני חלקיו אלל
 כולו יסתם עד המקום הגבוה שבה, ואלל ענינו גבוה, כמו ואל אלזילו בני ישראל שענינו
 גדולי ישראל. ומה שאמר הרים ובר הזיתים הוא הר אחד לפי שנזקיעתו נעשה שנים.
 ושעם הרי כמו הרים, וכן אלזילו ידיו וקרע לו חלוניו כמו ודיום חלונים (מדר"ק): ונא
 ה', הייך ונסתם, והטעם למלמה, כמו שאמר ויאל ה' ונלחם: קדושים, כללנים:
 (א) אור יקרות, אור זהיר כמו וירא יקר הולך, וקפאון לשון קפוא ועבה, כלומר חושך
 וכמו שפרש הגניא שלא יהי' לא כלו יום ולא כלו לילה, כלומר לא כלו ירה ולא כלו נוחה,
 אמנם לעת ערב יהיה אור, לעת הצהר הגדולה שאלא חזי העיר בגולה, אז ויאל ה'
 ונלחם בגוים ההם: (ג) יום אחד, שאין שני לו בימי הנריאה שהוא משונה מכלל, כינראה
 מסגולותיו שזכר, ואשר איכותו נודע לה' לזכר: (ד) והיה ביום ההוא, כשיבקע הר הזיתים
 ען המזרח למערב יצאו מים חיים מירושלים ויזלו לנאן ולנאן, והוא משל לחורב האמתית
 שחפשה על כל העולם כולו, וכמו שזכר בספוק שאמרי כן והוא שאמר ג' כנבואת
 ויאל ה' (י"ח), ונבואת יחזקאל (מ"ג ז'), וזה והיה ביום ההוא כבר זכר אחרו לעיל
 נחלת פ' וי"ו, אלל לפי שהפסיק הענין לזכר שניו איכות זה היום על דרך וסי
 כלל, הכפיל לאמר והיה ביום ההוא כדרך הכתוב: ים הקדמוני, הוא ים המלח
 למזרח ארץ ישראל, וים האחרון, הוא ים הגדול למערב א"י (דאן היטטעלונדריטע זענען):
 בקיץ ובהרף יהיה, שלא יבשו מפני החום ולא יקפאו מפני הצנה כאשר המים, אלל
 חזי חמיד בלי הפסק: (ט) והיה ה' למלך וגו', יפה תרגם יונתן כל הכתוב כפי הענין
 חז"ל, ותחנלי מלכותא דה' על כל יתני ארעא בעלמא הפהא יכלאון קדם ה' כחף חד
 ארי שמה יזיב בעלמא ולית זר מניה, וזוה הדרך מתורגם גם כל"א: ושמו אחד,
 כי שם אלהים אחרים לא יזכר עוד: (י) יסוב כל הארץ כערוה, כל הארץ סביב

יהודה — דאריבער הין זיעהעטט דאז עוויגער, היין גאָטט! פאנע הייזאגען וויט דיר.
 (א) אן דיעזען טאָגע — ניכט העלונעס זיכט, גיכט טיעפע פיינטערניס ווירד העררעטען —
 (א) עס זיינט היין וקנדרעכערער טאָג, דען עוויגען פאנען עוואוסט, ניכט טאָג ניכט נאָכט;
 געגען אבערד בריכט העלונעס זיכט הערפאך. — (ח) אן דיעזען טאָגע טריטעט זעבענדי
 געט וואסעסער אויס ירושלים, היין טהייל נאך דען זענען ער פאסטען; היין טהייל נאך דען
 ווערען ער וועסטען, בייה פאָסטט אונד בייה היטלע אונזאנטערבראָכען; (ט) אן דיעזען טאָג
 ווירד דער עוויגע פאָלס קעניג דער גאָלען ערד ערקאנגט, ער דער עוויגע, היינזאגעט
 געטוילכעט וועטען, היינזאגעט זיין נאָמע. (י) דאָ גאָלעט פאָנר אונזער זיינט עבענע דען, פאָן

הארץ כערבה מגבע לרמון נגב ירושלים וראמה
וישבה החתיה למשער בנימן עד מקום שער
הראשון עד שער הפנים ומגדל הננאל עד יקבי
המלך: (א) וישבו בה וחרם לא יהיה עוד וישבה
ירושלם לבטח: (ב) וזאת תהיה המגפה אשר יגף
יהוה את כל העמים אשר צבאו על ירושלם
המקו בשרו והוא עמד על רגליו ועיניו תמקנה
בהריון ולשונו תמק בפיהם: (ג) והיה ביום
ההוא תהיה מהומת יהוה רבה בהם והחזיקו
איש יד רעהו ועלתה ידו על יד רעהו: (ד) וגם
יהודה תלחם בירושלם ואסף חיל כל הגוים

ירושלים שיהי עתה הרים סביב לה תהיה אז מיאור כערבה והיא תרום ותגביה על כל
הארץ ותראה נבוכדנצר לעין כל, וזה פי' וראמה (מרד"ק): מגבע לרמון נגב ירושלים,
שנינו בתוספתא דשטת נגב ירושלים מיאור הוא וגבע רומן טרשין וקרקסים, וכן פתרונו
מגבע לרמון שהוא מקום הרים מסס יתחילו להיות נהסבין לערבה ולמיאור, ויהיו רומין
לנגב ירושלים שהוא מיאור (ר"א): וראמה, בתנועת הא"ל ויהוה במקום ו"ו ע"י
הפעל כאל"ף וקאם שאון, אלא שהאל"ף גם נמה (רד"ק): החתיה, על מקומה הראשון,
וגבוליה יהיו במקדס, ואלו הן שזכרם עתה לארכה ולרחבה, דהיינו משער בנימין עד
שער הפנים ומגדל הננאל עד יקבי המלך: שער הראשון, אשר עתה יקרא שער
הפנים, כן נראה הטעם: (ב) והוא עומד על רגליו, שלא יפול למשכב מדרך כל
הארץ: (ג) והחזיקו וגו', מלשון וידים רפות תזקן, כלומר כל כך רבה תהיה המהומה,
עד כי כאשר ירלה איש למחוק את רעהו נצטרכו אותו, הנה זה יתשוב שהוא איוב
ומרים ידו לבקש רעתו ויקם עליו ויהרגו: (ד) וגם יהודה, אשר זכר שיהי חרב איש
ברעהו אשר שם יהודה אשר יבואו עם חיל הגוים לחרום בירושלים (כאשר זכר לעיל

גבע בין רמון ויהוה ירושלים' מיטעגליכע זייטע; זיז חללין רחטן הקך הערפער, בוייבט
פעטט חוילן איהרען פארירגען זיטן, פֿאָקן טהקערע בוימיך ביה לזן חלשטן טהקערע, דרום טהקער
פנים, פֿאָקן טהוקט חננאל'ס ביה לז דען קעניגליכען גרוכטן. (יא) דהייך וזקהט שחן כון חין
איהר, ערלעבט לערשטערונג פֿערנער ניכט, דען ירושלים טטעהט פעטט אונד זיכער.
(יב) פֿאָקענרעם חכער איזט דרום פֿאָקע, ווקויט דער עוויגע ווירד דער פֿעקער הייזשוכטן ווירד
דרום לזן קריעגע איכער ירושלים הערנעלעקען: טטעהער ווירד דער פֿעקער הייזשוכטן ווירד
דען, דרום אויגען חין דען הָהלען, דרום לונגע חין אונדע איהכען טווינדען; (ג) ענטעלעלדין
ווירד דרום פֿענווירונג פֿאָקן עוויגען איכער זיז חן דיעגעט טטעג זיין; ווירד פֿריינדעס הָהלען
דען פֿריינדע טטיטלע זיין, עכען דיעגעט פֿריינדעס הָהלען טטיילט יעדער איהן. (יד) ווירד
הָהלען זעלבסט יהודה טטרייטען ווירדער ירושלים, ביז דרום גוט חללער חלליקען רינגס חויל
הער

סביב זהב וכסף ובגדים לרב מאד: (ט) וכן תהיה
מגפת הפוס הפרד הנמל והמזור וכלל הבהמה
אשר יהיה במחנות ההמה במגפה הזאת:
(י) ותיה כל הגוים מכל הגוים הבאים על-
ירושלם ועלו מדי שנה בשנה להשתחות למלך
יהוה צבאות ולחג את חג הסכות: (יא) והיה אשר
לא יעלה מאת משפחות הארץ אל ירושלם
להשתחות למלך יהוה צבאות ולא עליהם יהיה
הגשם: (יב) ואם משפחת מצרים לא תעלה ולא
באה ולא עליהם תהיה המגפה אשר יגף יהוה
את הגוים אשר לא יעלו לחג את חג הסכות:
(יג) זאת תהיה הפטרת מצרים והטאת כל הגוים

בפרשה י"ג כאשר יראו המה המגפה שילח ה' בהם, ואספו כל חיל הגוים והם כהן
ובגדים, ואחר כך ילאו יושבי ירושלים ויבואו גם הם (מרד"ק). ועם ואוסף כטעם חלק
שליך דלעיל: (טו) וכן תהיה מגפת הסוס, כלומר אצל הנכמה לא יבואו להם, כי
גם הם ימותו: (טז) למלך ה' צבאות, שהם בניוהו למלך על כל הארץ, וכמו שזכר
לעיל, (פ' ע'): ולחג את חג הסכות, לפי שנאמר זמן תהיה המלצה ויראו נפלאות
הבורא יתעלה ויבואו מדי שנה בשנה לזכרון אותו היום (רד"ק), או הטעם לפי שהוא
חג האסף אשר כנר כלתה העבודה מן הסדה: (יז) ולא עליהם יהיה הגשם, על
הארץ שלא יעלו ויזכיה אותה שנה לא יכר עליהם מטר (הג"ל): (יח) ואם משפחת
וגו', שעור הכתוב ואם משפחת מצרים לא תעלה ולא עליהם יהיה הגשם לעולם,
עליהם תהיה המגפה אשר יגוף ה' את הגוים לצעוש על אשר לא עלו לחג את חג
הסכות, ועצם אשר ציצורו, ורבים כן (מרד"ק): (יט) זאת וגו', כלל אחר פרט, זאת

הנה חין איהר פֿערוואוועלט איזט, גאָרד אונד זיכער אונד קליידונגסטטיקקע, חין גרָקטער
מעקע. (טו) חוילן אונד רחט אונד קאמעל אונד עעל חכער, חללעט טהינר חין דיעגען חין
דען טטירכט חין חין יענער פֿאָקע. (טז) וזעם טון פֿאָן חללען דען פֿעקערען חין לעבטן בוייבט,
דרום געגען ירושלים חויטגעלעקען זיכר, דרום ליעהען היטויך פֿאָן יתהר. לו יתהר איהר;
דען קעניגע לז הורדיגען, דען עוויגען צבאית, אונד דרום לויבהיטענפעטט לז פֿיינען;
(יז) אונד וועלעכט פֿאָן דען געטעלעכטען דער עררע ניכט היטויך חללעט נאָך ירושלים דען
קעניגע לז הורדיגען, דען עוויגען צבאית, חוילן איהר חללעט קיין רעגען הערנכטרייפֿען.
(יח) אונד חללעט דרום געטעלעכט מצרים'ס ניכט היטויך, דען אונד חללעט קיין רעגען פֿעלונט,
חין איבערפֿעלונט חכערנעלעט דרום פֿאָקע זיז, ווקויט דער עוויגע יענע פֿעקער הייזשוכט,
דחויילן זיז ניכט היטויך געלעקען, דרום לויבהיטענפעטט לז פֿיינען. (יט) דיעגעט חויט
מצרים'ס טטערפעט, יענעם דרום טטרעפֿע חללער חויבירגען פֿעקער, דרום ניכט היטויך ליעט
הער

אשר לא יעלו לחג את-חג הסוכות: (כ) ביום ההוא יהיה על-מצלות הסוס קדש ליהוה והיה הסירות בבית יהוה כמזרקים לפני המזבח: (כא) והיה כל-סיר בירושלם וביהודה קדש ליהוה צבאות ובא כל-הזבחים ולקחו מהם ובשלו בהם ולא יהיה כנגני עוד בבית-יהוה צבאות ביום ההוא:

המפטר ינך זככה אחרונה.

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם צור כל העולמים צדיק בכל הדורות האל הנאמן האומר ועושה. המברך ומגים. שכל דבריו אמת ועדק:

נאמן אשה הוא יי אלהינו ונאמנים דבריה ודבר אחד מדבריה אחר לא ישוב ריקם כי אל מלך נאמן אשה. ברוך אתה יי האל הנאמן בכל דבריו:

רחם

זוכר, דהיינו המנחה ועלית הנסח יהיה עונש מזרים ואזר הנוסח, ופזח כמה דמיס, דהיינו עונש מזרים. וסס זעזע ידוע שהו נוסל גם על העונש, כסס עון: (כ) על מצלות הסוס, מללות הסס זעזעין בלואי הסוסים והסס מקצצים, אותם הזללות יהיו קודש לה' שיעשו מהם סירות לכל כהם בבית המקדש, ועצם על מללות כללו כחוב ומסיתח עליהם קודש לה', כן יהיו נידעים כי הסס קודש (מרק), וזד מן סבריא אמר שיעורו כמו עד, כלומר אשילו מללות הסוסים יהיה קודש: והיה הסירות בבית ה' כמזרקים, פ'י רבים כמזרקים, כמו שיהיו רבים המזרקים בבית ה' לזרוק בהם הסס, כי הויזים יהיו רבים (הנ"ל): (כא) ולא יהיה כנגני עוד בבית ה', פ'י הכי"קס כי על הנכעונים אמר שהיו סטני עצים ופזחי מים בבית המקדש לא יהיו סס עוד, כי מגדולי הנוסח יהיו עובדי הכהנים:

הען, דמז ויבהיטטענעסט לו פיערן. (כ) חין דיעען לייטען ווערדען זעלבסט רוח טעלען דער פפערדע דען עוויגען געהייליגט זיין, חונד דער טעפפע חין הויזע גקטטעט זין פיעו זיין חוס דער כוונטבעקקען פזר דען חוטטער. (כא) יעדער טקפזל חין ירושלים חונד יהודה ויורד דען עוויגען צבאה געהייליגט זיין, חונד חלזע קפפערדע ווערדען זעלבסט קחוטען, זיא חלזען חונד דמריינען קחלען, חונד קיין כנגני טעהר חין הויזע דעס עוויגען צבאות זיין.

רחם על ציון כי היא בית חיינו ולעלובת נפש תושביע במתרה בימינו. ברוך אתה יי משמח ציון בבגיה: שמחנו יי אלהינו באליהו הנביא עבדך ובמלכות בית דוד משיחך במתרה יבא ויגל לבנו על כסאו לא ישב זר. ולא ינחלו עוד אחרים את-כבודו. כי בשם קדשך נשבעת לו שלא יכבה גרו לעולם ועד. ברוך אתה יי מגן דוד:

על התורה ועל העבודה ועל הנביאים ועל יום השבת-הבנה ועל יום חג הסוכות הנה שנתת לנו יי אלהינו לקדשה ולמנוחה לששון ולשמחה לכבוד ולתפארת. על הכל יי אלהינו אנחנו מזדים לך ומברכים אותך יתברך שמה בפני כל חי תמיד לעולם ועד. ברוך אתה יי מקדש השבת וישראל והמגנים:

הנוח

אס חל י"ט בשבת לזמרים יקום פורקו וכו'.

יקום פורקן מן-שמאי הנא וחסדא ורחמי וחי ארבי ומזוני ריחי וסיעמא דשמאי ובריות גופא ונהורא מעליא: זרעא חיא וקיא. זרעא די לא יפאוק ודי לא יבטול מפתגמי אורייתא: למרנן ורבנן חבורתא קדישתא די בארעא דישראל ודי בבבל. לרישי כלתא. ולרישי גלותא. ולרישי מתיבתא. ולדיני דבבא: לכלל-תלמידהון. ולכלל-תלמידי סלמיהון. ולכלל-מן דעסקין באורייתא. מלבא דעלמא יברך יהוהן ופיש חיהון ויסגא יומיהון. ויהו ארבא לשגיהון ויתפרקו וישתובו מן-כל עקא ומן-כל-מרעין בישין. מרן די בשמאי. יהא בסעדהון. כל-זמן ועדן ונאמר אמן:

יקום

אשרי יושבי ביתך עוד יהללוך סלה:

אשרי העם שפכה לו אשרי העם שיי אלהיו:

קמה תהלה לך ארוממך אלותי המלה ואברכה שמך לעולם ועד: בכל יום אברכה ואהללה שמך לעולם ועד: גדול יי ומהלל מאד ולגדלתו אין חקר: דור לדור ישבח מעשיך וגבורתיך יגידו: תר כבוד הודך ודברי נפלאותך אשיחה: ועוז נוראותיך יאמרו וגדלתך אספרנה: וקר רב טובך יביעו וצדקתך ירגנו: חנון ורחום יי אלה אפים וגדל חסד: טוב יי לכל ורחמיו על כל מעשיו: יודוך יי כל מעשיך וחסדיך יברכוכה: כבוד מלכותך יאמרו וגבורתך ידברו: להודיע לבני האדם גבורתו וכבוד תר מלכותו: מלכותך מלכות כל עולמים וממשלתך בכל דור ודר: סומך יי לכל הנפלים וזוקק לכל הכפופים: עיני כל אליה ישברו ואתה נתן להם את אכלם בעתו: פותח את יד יך ומשביע לכל חי רצון: צדיק יי בכל דרכיו וחסיד בכל מעשיו: קרוב יי לכל קראיו לכל אשר יקראהו באמת: רצון יראיו יעשה ואת שועתם ישמע ויושיעם: שומר יי את כל אהביו ואת כל הרשעים ישמיד: תהלת יי ידבר פי ויברך כל בשר שם קדשו לעולם ועד: ואנחנו נברך יה מעתה ועד עולם הללויה:

כשמחזיקין הס"ת מן הכיפה אל הכיכל אומר הס"ן

יהללו את שם יי כי נשגב שמו לבדו

והקהל עונים הודו על ארץ ושמים: ויגם קרו לעמו תהלה לכל חסידיו לבני ישראל עם קרובו הללויה:

לדור

כ

כחול

כט

כצנח

לדור מזמור לוי הארץ ומלואה תבל וישבי בה: כי הוא על ימים יסדה ועל גהרות יכוננה: מי יעלה בהר יי ומי יקום במקום קדשו: נקי כפים ובר לבב אשר לא נשא לשוא נפשו ולא נשבע למרמה: ישא ברכה מאת יי וצדקה מאלהי ישעו: זה דור דרשו מבקשי פניך עקב סלה: שאו שערים ראשיכם והנשאו פתחי עולם ויבא מלה הקבוד: מי זה מלה הקבוד יי עוזו וגבור יי גבור מלחמה: שאו שערים וראשיכם ושאו פתחי עולם ויבא מלה הקבוד: מי הוא זה מלה הקבוד יי צבאות הוא מלה הקבוד סלה:

מזמור לדוד הכהן בני אלים הבו ליי כבוד ועו: הבו ליי כבוד שמו השתחוו ליי בהדרת קדש: קול יי על המים אל הקבוד הרעים יי על מים רבים: קול יי בבח קול יי בהדר: קול יי שבר ארזים וישבר יי את ארזי הלבנון: ונרקידם כמו עגל לבנון ושריון כמו בוראמים: קול יי חשב להבות אש: קול יי יחיל מדבר יחיל יי מדבר קדש: קול יי יחולל אילות ונחשף יערות ובהכלו כלו אמר כבוד: יי למבול ישב וישב יי מלה לעולם: יי עז לעמו ימן יי נברך את עמו בשלום:

כשמעמידין הספר תוך הכיכל אומרים

ובנחה יאמר שוכה יי רבבות אלפי ישראל: קומה יי למנוחתך אתה וארון ענה: כהניך ילכשו צדק וחסידך ירגנו: בעבור דוד עבדך אלה תשב פני משיחה: כי לקח טוב נתתי לכם תורתו אל תעזבו: יעץ חיים היא למחזיקים בה ותומכיה מאשר: דרכיה דרכי נעם וכל נתיבותיה שלום: השיבנו יי ואלה ונשובה חדש ימינו בקרבם:

מוסף לייט ולחיהם

מ פבורו מלא עולם משרתיו שואלים זה לזה
איה מקום פבורו לעמתם ברוד יאמרו:
קהל ומן ברוד פבורו יי ממקומו:
מ ממקומו הוא וכן ברחמים ויחון עם הפניחים שמו
ערב ובקר בכל יום תמיד פעמים באהבה שמע אומרים:
קהל ומן שמע ישראל יי אלהינו יי אחד:
מ אחד הוא אלהינו הוא אבינו הוא מלכנו הוא מושלנו
והוא נשמינו ברחמי שנית לעיני כל חי להיות לכם לאלהים:
קהל ומן אני יי אלהיכם:

בשבת הול המועד מן חומרים אדיר אדירנו
א אדיר אדירנו יי אדירנו מה אדיר שמה בכל הארץ. והיה יי
למלך על כל הארץ. ביום שהוא והנה יי אחד ושמו אחד:
ובדברי קדשך כתוב לאמר:
ה' ימלך יי לעולם אלהיך וציון לדור ודור הללויה:
ה' לדור ודור בגיה גדלה ולגדלה נצחים קדשך נקדש ושבתך
אלהינו מפינו לא ימוש לעולם ועד בי אל מלך גדול וקדוש אמת:
ברוד אמת יי האל הקדוש:

כבוד. וקהל ערפילוט זיינע הערליכקייט דעז גתלע וועלטהלן, זיינע ריענטשברען עס
גען פראגען וועלמענליטיג; וון חוץ דער טטטנדרפוקט זיינער הערליכקייט? חונד זיהען
ענטגען ערטשעט: געבענעדייעט!
ברוך. געבענעדייעט זיין דיו הערליכקייט גקטטעס דורך זיהערע אלגעגענווארט
ממקומו. ה' העגע ער אין זיינער אלגעגענווארט אונז מיט ערבארטן זכבונקט
חונד זיינעט פקוקע הורפהלן זיין, דעז דער זיינהייט זיינעס כחשעס פבעדס חונד
מקראגעס הורגט, זינדען עס אלטעגליך לזוייחהלן מיט זיעכע אויסרופט: הקרע—
שמע. הקרע ישראל! דער עויגע חונדער גקטט איזן זייניגעס עויגעס וועלן!
אהר. זייניג זיט חונדער גקטט, ער זיט חונדער פאטער, ער חונדער קעניג,
ער חונדער עררעטער; ער ווירד חונד פבערשולס פערקירדען אין געגענווארט אל
זען זעבענדיגען, (דיו לזיכערונג) זייער גקטט לו זיין; וויז עס הייסט:—
אין חוך בין דער עויגע זייער גקטט!
אדיר. אלזעכטיגער! חונדער העכטיגסטער טוטן! עויגער חונדער הערר! וויז
העכטיג זיט דין כחשע חוץ ערדען. זיינעט ווירד דער עויגע חום קעניג דער גאנצ
זען ערדע זענעקאכט, דעז ווירד דער עויגע זייער חונד זיין כחשע זייניג זיין.
ובדברי. חונד זיין דען דיר געווייטען געענקען הייסט עס:—
ימלך. דער הערר רעגירט אין עוויגקייט, דין גקטט, ה' ציון דורך אלע זייטשטער. הללויה
לדור. דורך אלע זייטשטער וועלן וויר דייע גרעסע פערקירדען; פיר עוויגקייט
טען וועלן וויר דייע הייליגקייט פייערן. כיע זאלן דין אקב, ה' גקטט! חום חונד
זענען חונדע ענטוויכען דען דוה ביטט אין אלזעכטיגער קעניג, גרעס חונד הייליג.
געבענעדייעט זייט דוה עויגער, הייליגער גקטט!

של סכות

ס

אתה בחרתנו מכל העמים. אהבת אותנו.
ורצית בנו. ורוממתנו מכל הלשונות. וקדשתנו
במצותיך. וקדבתנו מלכנו לעבודתך.
ושמך הגדול והקדוש עלינו קראת:

ותתן לנו יי אלהינו באהבה (שבחות למנוחה)
מועדים לשמחה חגים וזמנים לששון את
יום (השבת הנה ואת יום) חג הסוכות הנה זמן שמחתנו
(באהבה) מקרא קדש זכר ליציאת מצרים:

ומפני חטאינו גלינו מארצנו ונתרחקנו מעל
אדמתנו. ואין אנהנו יכולים לעלות ולראות
ולהשתחות לפניך. ולעשות חובותינו בבית
בחירתך. בבית הגדול והקדוש ו שנקרא שמה
עליו. מפני הוד שגשתלחה במקדשך: יהי
רצון מלפניך. יי אלהינו ואלהי אבותינו מלך

ס חזיתי הנוסחה הישנה שגשתלחה כי היה המטבע שזכינו חכמים כמו שזמנא בנוסח כחשלה
לרעמים, חס גם הנוסחה הישנה. חס לוחם היה כפי משפט לשון עברית.

אתה בחרתנו. דוה האסט חונד חוץ וועלן היידענפאקערן ערקהרען, דוה זיעכטעסט
חונד, דוה פאדעסט וועהגעפאלען חן חונד, חונד ערהקעסט חונד זיבער חווע פאקער
טעשען דען דוה הייליגעסט חונד דורך דייע געכטע, געהערטעסט חונד חן קעניג! דייענע
דיעסטע, חונד כעכטעסט חונד כחך דייענע גלעסען חונד הייליגען נאמען.

וחחן לנו. דוה גאכטט חונד עוויגער חונדער גקטט! חן זיעכע (שבהשגגע לור
חשה) פייערשגע לור פריידע, פייערליכקייטען חונד פאטע לור וועכע, חן וויז (דייע
דען שבת חונד) דייענע לזיבה יט ט עכפ עס ט, דיו זיט חונדער פריידע, (מיט זיע
כיע לור הייליגען פערקירדונג, לונס זאנדעקען חן דען חוילונג חום מצרים.

וספני חטאינו. חך! חונדער זינדען וועלן, זינד וויר פערטריעכען חום חונדערען
זאנדע, פערבאכט פון חונדערען ערדרייע היכונען, חונד וויר קעכען ניכט זעהר
הימיל וועלן, ניכט זעהר ערטייען חום דרך חלובעטען, חונד חונדער פלויכט לו
ערוועלן, חן דען פון דיר ערוועלען טעשען, חן יענען גרעסען חונד הייליגען
וועלן, דער דייענע כחשען געפיהרט, וועגען דער געווענט, וועלכע ענטלעגעט זייערע
חן דין הייליגהייט. חקגע עס דיר וועהגעפאלען עוויגער חונדער גקטט! גקטט חונד
רע

ומנחתם ונספיהם כמדבר שלשה עשרנים
לפר. ושני עשרנים לאיל. ועשרון לכבש. ויין
בנסכו. ושעיר לכפר ושני תמידים בהלקחתם:

לשבת ישמחו במלכותך שומרי שבת וקראי ענגי. עם ו מקדשי
שביעי. כלם ישבעו ויתענגו מטובה. ובשביעי רצית בו
וקדשתו חמדת ימים אותו קראת. וקר למעשה בראשית:

אלהינו ואלהי אבותינו. מלך רחמן רחם
עלינו. טוב ומטיב הדרש לנו. שובה אלינו
בהמון רחמיה. בגלל אבות שעשו רצונה. בנה
ביתך כבתחלה. וכוונן מקדשה על מכוננו.
והראנו בבנינו ושמחנו בתקוננו. והשב כהנים
לעבודתם ולוים לשירם לזמרים. והשב ישראל
לנויהם. ושם נעלה ונראה ונשתחוו לפניך
בשלוש פעמי רגלינו. בכתוב בתורתך. שלוש

ומנחתם. דמלו איהר ועהו. אונד טרזקקספער נחך דער פארטריפט: דרייח לעהנטעל
יעדעט טטיערע. לזוייח לעהנטעל לז יעדעט ווידער, זיין לעהנטעל לז יעדעט טפפען זיין לז
טרזקקספער, זיינען בוק לז פערזעהנונג, אונד ריח לזוייח טעגליכען קספער נחך געביהר.
לשבת (ישמחו. זיח פרייט זיך דיינער הערטשפט, ריח דען שבת בעקבשטען, אונד זיח
זיינע זעלונקייט נעכטען. זיינעט פאקקע דעז דען זיעבענטען טאג הייליגעט, ווירד
פאנגעזיין דער פאנגענוס אונד ריח וווקנע דיינער גיטע לז טהיל; דען דען זיע
בענטען טאג לייכטעטעט דוח ווהאנגעפעלונג אויס, הייליגעטעט זיחן אונד נאכט
טעמט זיחן דען נאמוטהיגסטען דער טאגע, לזט נאדענקען דער ערטשטען טעפסונג.)
אלהינו. אונזער גוטט, אונד גוטט אונזערער זורפאטער! פאנגערהעלליגער קעניג!
ערבאריש דין אונזער; זאם דין פאנגיטיגער! טעפערער דעם וווקהס! פאן אונד ערפאעטען
ווענדע דין לז אונד זיט דיינער זיבערטווענגליכען בארהעלליגקייט, אונזערער זורפאטער
וועגען, וועלכע נחך דיינען ווילנען האנדעלען. ערבויע דיינען טעפערער זורפאטער
אונד ערריכטע דין הייליגהות אויף זיינער טעטעטע וויעדער; ווידע אונזערן בוק לז
זיינער זורפאטער אונד זינען פאנגעלען. ערפרייע אונד דורך זיינע הערטעלונג; נעטעל ריח פריעסטער
לז זינען דיינעטע וויעדער זיין, ריח לויס לז זינען געזען אונד זינעטעטען, אונד
פיהרע ישראל וויעדער לזיך זינע וווקסונגען. פן זאם אונד דעהן ווילנען, ערטיינען.
אונד פאכעטען פאך ריח פן דען דרייטליגען טעפערעכעלען, זאן זיח עס זיך דיינער וטה
רע אויסדריקליך הייסט: (דכריס ט"ז, ט"ז י"ז) דרייטעל זיך יעהרע ווילנען פאנגען ריכט
טעכטע

פעמים בשנה יראה כל זכורה את פני ויי אלהיה
במקום אשר יבחר בתג המצות ובחג השבעות
ובחג הסכות ולא יראה את פני יי ריקם: איש
במתנת ידו ככרפת יי אלהיה אשר נתן לך:

והשיאנו יי אלהינו את ברפת מועדיה. לחיים
ולשלום. לשמחה ולששון. באשר ו רצית
ואמרת לברכנו. (לשבת אלהינו ואלהי אבותינו. רצה במנוחתנו)
קדשנו במצותיה. ונתן חלקנו בתורתך. שבענו
מטובה. ושמחנו בשועתך. וטהר לבנו לעבדך
באמת. והנהילנו יי אלהינו (באבה ובבצון) בשמחה
ובששון. (שבת) מועדי קדשה. וישמחו כה ישראל
מקדשי שמה. ברוד אמה יי מקדש (השבת)
ישראל והזמנים: רצה לשייך ווערב וסדר דוכן לקמן דף ס"ג ע"ב.

רצה יי אלהינו בעמך ישראל ובתפלחם. והשב את העבודה
לדביר בירתך ואשי ישראל ותפלחם באהבה תקבל ברצון

והנחמם פרוקטן ערטיינען פאך דען עוויגען דיינען גאטטע פן דען קרטע, דען ער ערוועה
זאן ווירד: זאן פאסטע דעם אונגעזייערטען ברוך דעם, זאן וווקענעפטעט, אונד זאן לויכ
היטענעפטעט; זאן ווילן זעכער פאך דען עוויגען נילט לעער ערטיינען, יעדער נחך זאן זאן
דאסע וזינעם פערזעגעט, נחך דען פערזעלטניסעט דעם זעעגעט, דען דער עוויגע דין
גאטט ריך געטעקט זאן.
והשיאנו. זאם אונד ערפאנגען פן עוויגער אונזער גאטט! דען זעגען דיינער בע
טטיאטען פאסטע, זאן זעבען אונד לז פריערען, לז פרייע אונד לז וווקנע; זאן
זיח דוח דיינען ווילנען זינע לז זעגען פעהרייטען גאטט. (זאן שבה: אונזער אונד זאן
זענער פאטער גאטט! זייגע וווקהגעפאונען פן אונזערען רועהטאגע) הייליגע אונד דורך
דיינע געבאטע, אונד פעהרלייגע אונד ריח זיך דיינער זעהרע פעהרייטעטע בעטטיאטען.
עקוויקע אונד דורך דיינע פאנגעטע, ערפרייע אונד דורך דין היילי, אונד דיינע אונזער
העלן, דין זיך וווקהרייטען פאנגעטען. זאם אונד עוויגער אונזער גאטט! (זיט זעבע
אונד וווקהווקאנען) זיט פרייע אונד וווקנע (דען שבת אונד) דיינע הייליגען פאסטע לז
טהיל וועדען; דעם ישראל ריח דיינען נאמען הייליגען, זיך דיינער ערפרייען; געפרייע
זען זינע דוח עוויגער, דער דוח הייליגעטע (דען שבה) ישראל אונד ריח בעטטיאטען פאסטע.
רצה. עוויגער אונזער גאטט! זייגע דין דיינען פאקקע ישראל אונד זיינען געבעטען
ווקהגעפאונען; פיהרע יענען גאטטעסרייכעט זיך דען פאנגעהייליגעטען דיינע טעפערע
וועדען זיין; ניץ ישראל'ס קספער אונד איהר פזעהען זיט זעכע זיך. פן אונד ריך

הש"ן חזר התפלה עד מקדש ישראל והומנים ואמ"כ מתחיל פה.

רצה יי אלהינו בעמך ישראל ובתפלתם. והשב את העבודה לדביר ביתך. ואשי ישראל ותפלתם באהבה תקבל ברצון. ותחי לרצון תמיד. עבודת ישראל עמך:

קהל ותערב לפניך עתירתנו בעולה ובקרבן. אנא רחום. ברחמיה הרבים השב שכינתך לציון עירך. וסדר העבודה לירושלים. ותחיינה עינינו בשוקה לציון ברחמים. ושם נעבדה ביראה פימי עולם וקשנים קדמוניות: ע"כ קהל והש"ן מסיים

ברוך אתה יי שאותך לבידה ביראה געבוד:

(* ותערב עליה נראה עיקר כמו שכתב הראב"ע בלחות דף כ"ט ע"כ. מורים

דיני נשיאת כפים

אין נשיאת כפים בצמות מעשרה והכהנים מן המניין, אפי' מתפללים בבית שאין שם ס"ת ונשאין כפיהם. נתפשט המנהג באלו המדינות שאין הכהנים נושאים כפיהם אלא בזמנים טובים ששם ימי שמחה וטוב לב הוא יברך כי לריך שיהי' המנצח בשמחה, ומטעם זה האכל כל י"ב חודש על אביו ואמו וה"ה כל שלשים על שאר קרוביו אינו נושא את כפיו, ולריך האכל ללאת מב"ה הכנ בשכהנים רוחנין ידיהם לעלות לדוכן שלא יהא בנ"ה כשהש"ן קורא כהנים שלא יעבור בו" עשה. בהן שעומד בתפלה והחזן מגיע לרצה פוסק ועולה, ואם יש שם כהנים אחרים אינו פוסק. לא יעלו הכהנים לדוכן במנעלים. ואע"פ שנטעל ידיו שחיות חזר ונטעל ידיו עד מקום חבור היד עם הזרוע אפילו בנ"ב. הלוי יזוק מים על ידיו, אם אין לוי בנ"ה הכנ ושפכו הכבורים המים על ידיהם, ואם אין חבור בנ"ה הכנ ולא לוי ישפוך הכהן בעצמו על ידיו ולא ישראל. ולריך שיטול מן הכלי ולכן כשהכלי גבוה במקום אחד וגמוך במקום אחד לריך לטול במקום הנמוך, כי במקום הגבוה לא מקרי כלי לפי ששם לא יכול לקבל רביעות. אין לשהות כדי הלך כ"ב אמה משעת נטילה עד הכרעה ע"כ לא יאריך החזן כלל מן רצה עד ברכת כהנים.

כשמתחיל הש"ן רצה יעקרו הכהנים שבנ"ה הכנ רגליהם לעלות לדוכן, ועומדים הכהנים ופניהם כלפי היכל עד שיקרא הש"ן כהנים בקול רם ואז מחזירין פניהם נגד העם. ולא יחזירו פניהם בין בתפלה בין בסוף אלא דרך ימין.

ומנציחין ידיהם כנגד כתפיהם ופושטין ידיהם וחולקין אצבעותיהן, ומכווני' לעשות ה' איריים; בין שני אצבעות לשני אצבעות אויר אחד, ובין אצבע לגודל, ובין גודל לגודל, לקיים מצוין מן החרכים.

אין לכהנים לנגן אלא ניגון אחד מתפלה ועד סוף כדי שלא יבואו לידי טירוף דעת.

כשעה שהכהנים מצרכין את העם לא יניטו ולא יסויו דעתם אלא יהא פניהם כלפי מטה כמו שצומדין בתפלה.

מורים דוכן

מורים אנחנו לך. שאותה הוא יי אלהינו ואלהי אבותינו אלהי כל בשר ויצרנו ויצר בראשית ברכות והודאות לשמך הגדול ותקדוש על שיהייחנו וקיימתנו בן תמינו ותקיימנו ותצאנו גליהינו לתצרות קדושה לשמור תקוה ולעשות רצונה ולעבדה בלבב שלם על שאנחנו מורים לך. ברוך אל ההודאות:

מורים אנחנו לך שאותה הוא יי אלהינו ואלהי אבותינו לעולם ועד. צור חיינו מגן ישענו. אתה הוא לדור ודור גויה לך וגמספר תהלתך. על חיינו המסורים בידך ועל גשמותנו הפקודות לך. ועל גסיה שבכל-יום עמנו ועל

גפלאותיה וטובותיה שבכל-עת ערב ובקר וצהרים. הטוב פי לא כלו רחמיה והמרחם פי לא תמו חסדיה מעולם קיינו לך:

ועל פלם יתברך ויתרומם שמך מלכנו תמיד לעולם ועד: וכל החיים יודוך סלה ויהללו את-שמך באמת האל ישועתנו ועזרתנו סלה. ברוך אתה יי הטוב שמך וגלך נאה להודות:

כשעה שהחזן אומר וכל החיים אומרים הכהנים בלחש זאת התפלה ומאריכים בה עד שיסיים הש"ן ולך נאה להודות כדי שיענו הקהל אמן על שתימן.

יהו רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו שיהיה הברכה הזאת שצויתנו לברך את עמך ישראל ברכה שלמה ולא יהיה בה מכשול ועון מעתה ועד עולם

הש"ן אומר אלהינו וכו' בקול נמוך עד מיצת כהנים שאומר אותו בקול רם והקהל עונים בלחש עם קדשיך כאמור, אבל לפי דעת כמה פוסקים לא יאמרו הקהל כלל.

אלהינו ואלהי אבותינו ברכנו בברכה המושלשת בתורה הפתובה על ידי משה עבדך האמורה מפי אהרן ובניו

כהנים עם קדושיך באמור:

ברוך

דיני נשיאת כפים

אלו מקומות שהכהנים הופכין פניהם לדרום ולצפון: יברכך, וישמרך, אליך, לך, שלום. לריך הכהן לכוון צמלת יברכך שהאל ית"ש ישפיע חכמה על ישראל. ובמלת וישמרך יכוון שהאל ית"ש יתן בנים לישראל. ובמלת יאר יכוון שהאל ית"ש יוסיף חיים לישראל. ובמלת וימך יכוון שהאל ית"ש יברך את ישראל בנשיאת קן. ובמלות יש א' פניו אל יי יכוון שהאל ית"ש יברך את ישראל בעושר ונכסים. ובמלות וישם לך שלום יכוון שהאל ית"ש יברך את ישראל בצרכת שלום במשמעו. וכל אדם יכוין לצרכת כהנים ויהא פניו כלפי הכהנים ולא יסתכל בהם. והנוהגים לומר פסוקים מעין כל מלה ומלה של ברכה יהיו נוהרים לאומרם כשעה שהש"ן מונח דוקא אבל לא כשהכהנים מנגנים. אבל יוצר טוב שלא לאומרם כלל. והש"ן מקרא את הכהנים מלה במלה עד דסיימו פסוק ראשון, ולא הקהל עונין אמן, וכן אחר פסוק שני ואחר פסוק שלישי.

הנהיגם מנכנין ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם אשר קדשנו בקדשתו של אהרן וצנינו לברך את עמו ישראל באהבה:

יברכה יי ויברכה יי מציון עושה שמים וארץ:

יי אדונינו מה אדיר שמה בכל הארץ:

וישמרה שמרני אל כי חסיתי בך:

רבנו של עולם אני שלך וחלומתי שלך חלום חלמתי ואני יודע מה הוא יהי רצון מלפניך יי אלהי ואלהי אבותי שיהיו כל חלומותי עלי ועל כל ישראל לטובה בין שחלמתי על עצמי ובין שחלמתי על אחרים ובין שחלמו אחרים עלי אם טובים הם חוקם ואמצים ויחזקו בי ובהם בחלומות (של) יוסף הצדיק. ואם צריכים רפואה רפאם בחזקתך מלך יהודה מהליו וכמרים הנביאה מצרעתה וכנעמן מצרעתו וכמי מרה על ידי משה בבינו וכמי ירחו על ידי אלישע. וכשם שהפכת את קללת בלעם הרשע מקללה לברכה בן תהפך כל חלומותי עלי ועל כל ישראל לטובה ותשמרני ותחגני ותרצני: אמן

יאר אלהים יחגני ויברכני יאר פניו אמנו סלה:

יי אל רחום וחנון ארך אפים ורב חסד ואמת:

פנה אלי וחגני כי יחיד ועני אני:

אליה יי בפשי אשא:

הנה כעני עבדים אל יד אדוניהם בעיני שפחה אל יד גברתה בן עינינו אר יי אלהינו עד שיהגנו:

ישא ברכה מאת יי וצדקה מאלהי ישעו: ומצא חן ושכל טוב בעיני אלהים ואדם:

יי חגנו לה קוינו הנה ורועם לברקרים אף ישועתינו בעת צרה:

פניו אל תסתור פניה ממני ביום צר לי הטה אלי אונה ביום אקרא מהר עגני:

אליר

אליה נשאתי את עיני השכיב בשמים:

ושמו את שמי על בני ישראל ואני אברכם:

לה יי הגדלה והגבורה והתפארת והנצח וההוד כי כל בשמים ובארץ לה יי הממלכה והמתנשא לכל לראש:

שלום שלום לרחוק ולקרוב אמר יי ורפאתיו:

בשערי ציון כתוב שלא יאמר אל שלום רבנו של עולם רק יאמר זה

יהי רצון מלפניך יי אלהי ואלהי אבותי שתעשה למען קדושת חסדיך וגדל רחמיך הפשוטים ולמען טהרת שמך הגדול הגבור והנורא בן עשרים ושנים אותיות הוצא מפסוקים של ברכת כהנים (ויסדר השמות שלו במחצבתו ולא יוליא מפיו)

אנקתם פסתם פספסים דיונסים

האמורה מפי אהרן ובניו עם קדושך שהיה קרוב לי בקראי לה ותשמע חפלותי נאקתי ואנקתי חמיד כשם ששמעת אנקת יעקב תמיך הנקרא איש חם. ותחן לי ולכל נפשות ביתי מוונותינו ופרנסותינו ברוח ולא בצמצום בהתר ולא באסור בנחת ולא בצער מתחת ירך הרהבה כשם שנתת פסת לחם לאכול ובגד לכוש ליעקב אבינו הנקרא איש חם ותתני לאהבה ולחן ולחסד בעיניך ובעיני כל רואי. והיו דברי נשמעין לעבודתך. כשם שנתת את יוסף צדיקך בשעה שהלכישו אביו כחות פסים לחן ולחסד ולרחמים בעיניך ובעיני כל רואיו. ותעשה עמי נפלאות ונסים ולטובה אות. ותצליחני בדרכי ותן בלבי בינה להבין ולהשכיל ולקיים את כל דברי תלמוד תורה וסודותיה. ותצילני משגיאות וחסהר רעיוני ולבי לעבודתך. ותאריך ימי (וימי אשתי ובני ובנותי) (וימי אבי ואמי) בטוב ובנעימות ברוך עון ושלום. אמן סלה.

וימין לסיים עם הנהיגים כדי שיענו הקהל אמן:

אדיר במרום שוכן בגבורה. אתה שלום ושמה שלום. יהי רצון שפשים עלינו ועל עמך בית ישראל חיים וברכה למשמרת שלום:

הנה כיום מחזירין פניהם כלפי ההיכל ואומרים תפלה זו ומאריכין בה עד שסיים הש"ץ המברך את עמו ישראל בשלום כדי שיענו הקהל אמן על שמהן.

דבון העולם עשינו מה שגורת עלינו אף אתה עשה עמנו כאשר הבטחתנו. השקיפה ממעון קדשך מן השמים וברך את עמך את ישראל ואת האדמה אשר נתת לנו כאשר נשבעת לאבותינו ארץ זבת חלב ודבש:

הנהיגים יזהרו ננעילת מנעליהם שלא יענו כס נידים ואם נגעו יחזרו לטוב ויהסם.

שִׁים שְׁלוֹם טוֹבָה וּבִרְכָה חֵן וְחֶסֶד וּרְחֻמִּים עָלֵינוּ וְעַל כָּל־
יִשְׂרָאֵל עַמּוֹ. בְּרַכְנוּ אֲבוֹנֵנוּ כְּלָנוּ כְּאֶחָד בְּאוֹר פְּנֵיהָ. כִּי בְאוֹר
פְּנֵיהָ גִתָּת לָנוּ יי אֱלֹהֵינוּ תוֹרַת חַיִּים וְאַהֲבַת חֶסֶד. וְיִזְרְקָה
וּבִרְכָה וּרְחֻמִּים וְחַיִּים וְשְׁלוֹם וְטוֹב בְּעֵינֶיהָ לְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ
יִשְׂרָאֵל בְּכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה בְּשְׁלוֹמָהּ. בְּרוּךְ אַתָּה יי הַמְּבָרֵךְ
אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּשְׁלוֹם:

ולומרים הושעניח מזי יום ניומו, כאזכר נלפסו בסוף חלק הזה קודם שיר היחוד.

ועתה יגדל נא פה אדני כאשר דברת לאמר:

זכר רחמיה יי וחסדיה כי מעולם הקמה:

יִתְגַּדֵּל וְיִתְקַבֵּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא בְּעֵלְמָא דִּי־בְרָא כְרַעוּתָהּ וְיַמְלִיךְ
מַלְכוּתָהּ בְּחַיִּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל־בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּעֵגְלָא
וּבְזִמְן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרֵךְ לְעַלְמֵי וְלְעַלְמֵי עַלְמֵי:

יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאֵר וְיִתְרַמֵּם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה
וְיִתְהַלָּל שְׁמֵהּ דְקוֹדֵשׁ. בְּרִיךְ הוּא לְעֵלְא מִן כָּל בְּרִכְתָּא
וְשִׁירְתָּא תְּשַׁבַּחְתָּא וְנִחְמַתָּא בְּאִמְרֵן בְּעֵלְמָא וְאִמְרוּ אָמֵן:
קבל ברחמים וברצון את תפלתנו:

תְּתַקַּבֵּל צְלוֹתְהוֹן וּבְעוֹתְהוֹן דְּכָל יִשְׂרָאֵל קָדָם אַבּוּהוֹן דִּי
בְּשַׁמְיָא וְאִמְרוּ אָמֵן:

יהי שם יי מברך מעתה ועד עולם:

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמֵיָא וְחַיִּים עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל
וְאִמְרוּ אָמֵן:

עזרי מעם יי עשה שמים וארץ:

עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמְרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל
וְאִמְרוּ אָמֵן:

אִין כְּאֱלֹהֵינוּ. אִין כְּאֱדוּגֵינוּ. אִין כְּמַלְכֵנוּ. אִין כְּמוֹשִׁיעֵנוּ:
מִי כְּאֱלֹהֵינוּ. מִי כְּאֱדוּגֵינוּ. מִי כְּמַלְכֵנוּ. מִי כְּמוֹשִׁיעֵנוּ: נוֹדָה
לְאֱלֹהֵינוּ. נוֹדָה לְאֱדוּגֵינוּ. נוֹדָה לְמַלְכֵנוּ. נוֹדָה לְמוֹשִׁיעֵנוּ:
בְּרוּךְ אֱלֹהֵינוּ. בְּרוּךְ אֱדוּגֵינוּ. בְּרוּךְ מַלְכֵנוּ. בְּרוּךְ מוֹשִׁיעֵנוּ:
אַתָּה הוּא אֱלֹהֵינוּ. אַתָּה הוּא אֱדוּגֵינוּ. אַתָּה הוּא מַלְכֵנוּ.
אַתָּה הוּא מוֹשִׁיעֵנוּ: אַתָּה הוּא שֶׁהִקְטִירוּ אֲבוֹתֵינוּ לְפָנֶיהָ
אֶת־קְטֵרַת הַפְּסָמִים:

פְּטוּם הַקְטֵרַת הַצְּרִי וְהַצְּפָרָן. הַחֲלֻכְנָה וְהַלְבוּנָה. מִשְׁקַל
שִׁבְעִים שִׁבְעִים מְנָה. מוֹר וְקִצִּיעָה. שְׁבִלַת גִּרָה וְכִרְכָם.
מִשְׁקַל שֵׁשֶׁה עֶשֶׂר שֵׁשֶׁה עֶשֶׂר מְנָה. הַקֶּשֶׁט שְׁנַיִם עֶשֶׂר.
וְקִלוּפָה שְׁלֹשָׁה. וְקִנְמוֹן תְּשֻׁעָה. בְּרִית בְּרִשִׁינָה תְּשֻׁעָה
קִבּוּן. ייִן קִפְרִיסִין סָאִין תְּלַתָּא וְקִבּוּן תְּלַתָּא. וְאִם אִין
לוּ ייִן קִפְרִיסִין מְבִיא חֶמֶר חוֹרִין עֲתִיק. מִלַּח סְרוּמִית
רְבַע תְּקַב. מַעֲלָה עֶשֶׂן כָּל־שְׁהוּא: רַבִּי גִתָּן אָזְמַר אַף כִּפְת
הִיִּדְדוּן כָּל־שְׁהוּא. וְאִם גִּתָּן בַּה דְּבִשׁ פְּסֻלָּה. אִם חֶסֶר
אַחַת מִכָּל־סְמֵנִיָּה חֵיב מִיתָה: רַבָּן שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל
אוֹמַר. הַצְּרִי אִינוּ אֵלָא שְׂרָף הַנוֹטָף מֵעֲצֵי הַקְטָף: בְּרִית
בְּרִשִׁינָה שְׁשִׁפּוּן בַּה אֶת־הַצְּפָרָן. כְּדִי שְׁתֵּהא נְאֻה: ייִן
קִפְרִיסִין שְׁשׂוּרִין בּו אֶת־הַצְּפָרָן. כְּדִי שְׁתֵּהא עוּזָה: וְהֵלֵא
מִי רַגְלִים יִפּוּן לָה אֵלָא שְׁאִין מְכַנְיִסִין מִי רַגְלִים בְּעוֹדָה
מִפְּנֵי הַכְּבוֹד:

הַשִּׁיר שֶׁהַלּוּיִם הָיוּ אוֹמְרִים בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ. בְּיוֹם הַרְאֵשׁוֹן
הָיוּ אוֹמְרִים לַיִי הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהּ תִּכַּל וַיִּשְׁבִּי בָהּ: בְּשָׁנֵי הָיוּ
אוֹמְרִים. גְּדוֹל יי וּמְהַלָּל מְאֹד בְּעִיר אֱלֹהֵינוּ הַר־קֹדֶשׁוֹ:
בְּשָׁלִישֵׁי הָיוּ אוֹמְרִים. אֱלֹהִים נִצָּב בְּעֵדֶת־יִשְׂרָאֵל בְּקִרְב
אֱלֹהִים יִשְׁפּוֹט: בְּרִבִּיעֵי הָיוּ אוֹמְרִים. אֱלֹהֵי־קְמוֹת יי אֵל־
קְמוֹת הוֹפִיעַ: בְּחֲמִישֵׁי הָיוּ אוֹמְרִים. הַרְנִינוּ לְאֱלֹהִים
עוֹנֵנו הָרִיעוּ לְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב: בְּשִׁשִּׁי הָיוּ אוֹמְרִים. יי מְלֶךְ

גאות לבש לבש יי עז התאזר אף תכונ תבל בל תמוט
בשבת היו אומרים . מומזר שיר ליום השבת . מומזר
שיר לעתיד לבוא . ליום שקבלו שבת ומנוחה לחיי העולמים :

אמר רבי אלעזר אמר רבי חנינא . תלמידי חכמים מרבים שלום בעולם . שנאמר וכל
בנה לטובי יי . ורב שלום בנה . אל תתקרא בנה אלא בונה : שלום רב לא תבי חודקה ואר
למו מקשול : יחי שלום בחילוק שלוח בארמנותיה : למעו אחי ורעי אדברה נא שלום :
למעו בית יי אלהינו אבקשה טוב לך : יי עז לעמו יתן . יי יקבך אף עמו בשלום :

עלינו לשבח לאדון הכל . לתת גדלה ליוצר בראשית
שלא עשנו כגויי הארצות ולא שמנו כמשפחות האדמה .
שלא שם חלקנו בהם וגורלנו ככלל המונם : ואנחנו
כזרעים ומשפחות ומזדים לפני מלך מלכי המלכים
הקדוש ברוך הוא . שהוא נוטה שמים ויוסד ארץ . ומושב
יקרו בשמים ומפעל . ושכינת עזו בגבהי מרומים : הוא
אלהינו אין עוד . אמת מלכנו אפס זולתו . ככתוב בתורתו
וידעת היום והשבת אל לבבך . כי יי הוא האלהים
בשמים ומפעל ועל הארץ מתחת אין עוד :

על כן נקנה לך יי אלהינו לראות מהרה בתפארת
עזך . להעביר גלולים ומן הארץ . והאלילים כרות
יקרתון . לתקן עולם במלכות שדי . וכל בני בשר יקראו
בשמה להפנות אליה כל רשעי ארץ . וכירו וידעו כל
יושבי תבל . כי לך תקרע כל ברך השבע כל לשון .
לפניה יי אלהינו וכרעו ויפלו . ולכבוד שמה יקר יתנו .
ויקבלו כלם את עול מלכותה . ותמלוד עליהם מהרה
לעולם ועד . כי המלכות שלך היא . ולעולמי עד תמלוד
בכבוד : ככתוב בתורתך יי ומלך לעולם ועד : ונאמר
והיה יי למלך על כל הארץ . ביום ההוא יהיה יי אחד
ושמו אחד : קדיש יהום .

שיר הייחוד ומומרים של יום נלפסים בסוף המסור .

קידם מנחה אומרים פרשת חמיד .

אשרי יושבי ביתך עוד יהללוך פלה :
אשרי העם שבכה לו אשרי העם שיי אלהיו :

קמה תהלה לרוד ארוממה אלוהי המלך ואברכה שמך
לעולם ועד : בכל יום אברכה ואהללה שמך לעולם ועד :
גדול יי ומהלל מאד ולגדלתו אין חקר : דור לדור ישבח
מעשיך וגבורתך יגידו : הבר כבוד הודך ודברי נפלאותך
אשיחה : ועוזו נוראותיה יאמרו וגדלתך אספרנה : וברב
טובך יביעו וצדקתך ירגנו : חנון ורחום יי ארך אפים וגדל
חסד : טוב יי לכל ורחמיו על כל מעשיו : יודוך יי כל
מעשיך וחסדיך יברכוכה : כבוד מלכותך יאמרו וגבורתך
ידברו : להודיע לבני האדם גבורתו וכבוד הדר מלכותו :
מלכותך מלכות כל עולמים וממשלתך בכל דור ודר :
סומך יי לכל הנפלים וזוקף לכל הכפופים : עיני כל אליה
ישברו ואתה נתן להם את אכלם בעתו : פותח את
יד יי ומשביע לכל חירצון : צדיק יי בכל דרכיו וחסיד
בכל מעשיו : קרוב יי לכל קראו לכל אשר יקראהו
באמת : רצון יראו ועשה ואת שועתם ישמע ויושיעם :
שומר יי את כל אהביו ואת כל הרשעים ישמיד : תהלת
יי ידבר פי ויברך כל בשר שם קדשו לעולם ועד : ואנחנו
יברך יה מעתה ועד עולם הללויה :

וכא לציון גואל ולשבי פשע ביעקב נאם יי : ואני זאת
בריתי אותם אמר יי . רוחי אשר עליך ודברי אשר
שמתי בפיה לא ימוש מפיה ומפי ורעה ומפי ורע
ורעה אמר יי . מעתה ועד עולם : ואתה קדוש יושב תהלות
ישראל : וקראה אלוה ויאמר קדוש קדוש יי צבאות .
מלא כל הארץ כבודו : ומקבליו דין מדין ואמרין . קדיש
בשמי מרומא עלאה בית שכינתה . קדיש על ארעא עובר

גבורתה קדיש בעלם עלמא. יי צבאות מליא כל-ארעא
זיו יקרה: ותשאני רוח. ואשמע אחרי קול רעש גדול ברוך
כבוד יי ממקומו: ונטלתני רוחא. ושמעת בתרי קלוניע
סגיא דמשבחין ואמרין. בריך יקרא דיני מאתר בית
שכינתה: יי וימלך לעלם ועד: יי מלכותה קאם לעלם
ולעלמי עלמא: יי אלהי אברהם יצחק וישראל אבותינו
שמרה ואת לעולם. ליצר מחשבות לבב עמך והכן לבכם
אליה: והוא רחום: יכפר עון ולא ישחית. והרבה להשיב
אפו. ולא יעיר בל-חמתו: כי אתה אדני טוב וסלח. ורב
חסד לכל-יקראיה: צדקתך צדק לעולם. ותורתך אמת:
התן אמת ליעקב חסד לאברהם. אשר נשבעת לאבותינו
מימי קדם: ברוך אדני יום ויום יעמס-לנו. האל ישועתנו
סלה: יי צבאות עמנו. משגב לנו אלהי יעקב סלה: יי
צבאות. אשרי אדם בזמח-בך: יי הושיעה. המלך יעגנו ביום
קראנו: ברוך אלהינו שבראנו לכבודו. והכדילנו מן
התועים. ונתן לנו תורת אמת. וחיי עולם נטע בתוכנו
הוא יפתח לבנו בתורתו. וישם בלבנו אהבתו ויראתו
ולעשות רצונו ולעבדו בלבב שלם. למען לא ניגע לריק.
ולא נגלד לבהלה: יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו
שנשמור חקיך בעולם הזה. ונזכה ונחיה ונראה ונירש טובה
וברכה לשני ימות המשיח ולחיי העולם הבא: למען וינמך
כבוד ולא ידום. יי אלהי לעולם אורך: ברוך הגבר אשר
יבטח ביי. והיה יי מבטחו: בטחו ביי עדי-עד. כי ביה יי
צור עולמים: ויבטחו בך יודעי שמך. כי לא עובת דרשיה
יי: יי חפץ למען צדקו יגדיל תורה ויאדיר: מ"ק

ואם כל בשבת אומרים ואני הפלתי אתך ס"ק

ואני תפלתיה ויי עת רצון אלהים
ברב-הסדה ענני באמת ישעה:

ומזילין ס"ת וקורין ג' אנשים נפ' וזאת הברכה.

בשעת הולאת ס"ת אומרים והי בנוסע וברך שמה.

וזאת הברכה אשר ברך משה איש האלהים את-בני
ישראל לפני מותו: ויאמר יהוה מסיני בא וזרח משעיר
למו הופיע מדבר פארן ואתה מרכבת קדש מימינו אשדת
למו: אף חבב עמים כל-קדשיו בידך והם תבו לרגלך
ישא מדברתיך: תורה צוה לנו משה מורשה קהלת יעקב:
ויהי בישרון מלך בהתאסף ראשי עם יחד שכטי ישראל:
יחי ראובן ואל-ימות ויהי מתיו מספר: ס וזאת
ליהודה ויאמר שמע יהוה קול יהודה ואל-עמו תביאנו
ידיו רב לו ועור מצריו תהיה: פ (לוי)
וללוי אמר תמיה ואוריה לאיש חסידה אשר נפיתו במפה
הריבהו על-מי מריבה: האמר לאביו ולאמו לא ראיתו
ואת-אחיו לא הכיר ואת-בנו לא ידע כי שמרו אמרתך
ובריתך ינצרו: יורי משפטיה ליעקב ותורתך לישראל
ישמו קטורה באפה וכליל על-מזבחה: ברוך יהוה חילו
ופעל ידיו תרצה מחץ מתנים קמיו ומשנאיו מן-
יקומון: ס לבנימן אמר ידיר יהוה ישכן לבטח
עליו חספ עליו כל-היום ובין כתפיו שכן: ס (שליש) וליוסף
אמר מברכת יהוה ארצו ממגד שמים מטל ומתהום
רבצת תחת: וממגד תבואת שמש וממגד גרש ירחים:
ומראש הררי-קדם וממגד גבעות עולם: וממגד ארץ
ומלאה ורצון שכני סנה תבואתה לראש יוסף ולקדקד
גזיר אחיו: בכור שורו הדר לו וקרני ראם קרניו בהם
עמים ינגח יחדו אפסי-ארץ והם רבבות אפרים והם
אלפי מנשה: בניו קיי. ב' מילן קיי.

ענין וכולין ומזירין הס"ת להיכל ואמרין ח"ק ומתפללין תפלת לחם והש"ן חזר התפלה.

אדני שפתי תפתח ופי יגיד תהלתך:

ברוך אתה יי אלהינו ואלהי אבותינו אלהי אברהם
אלהי יצחק ואלהי יעקב האל הגדול הגבור והנורא אל
עליון גומל חסדים טובים וקונה הכל וזוכר חסדי אבות
ומביא גואל לבני בנייהם למען שמו באהבה: מלך
עוזר ומושיע ומגן ברוך אתה יי מגן אברהם:

אתה גבור לעולם אדני מתייה מתים אתה רב להושיע:
מבלבל חיים בחסד מתייה מתים ברחמים רבים סומך
נופלים ורופא חולים ומתיר אסורים ומקים אמונתו לישגי
עפר מי כמוך בעל גבורות ומי דומה לך מלך ממית
ומחיה ומצמיח ישועה: ונאמן אתה להחיות מתים:
ברוך אתה יי מתייה המתים:

אתה קדוש ושמה
קדוש וקדושים בכל
יום יהללוך פלה ברוך
אתה יי האל הקדוש:

מן לעמם ברוך יאמרו. קל ברוך כבוד יי מקומו:

מ' וברברי קדשך בחוב לאמר. מ' ימלך יי לעולם אלהי ציון לדר נדר תללויה:
מ' לרור נדור נגיד גדלה ולגזח נצחיים קדשתך נקדוש ושבתך
אלהינו ספינו לא ימוש לעולם ועד כי אל מלך גדול וקדוש אתה:
ברוך אתה יי האל הקדוש:

אתה בחרתנו מכל העמים. אהבת אותנו ורצית בנו
ורוממתנו מכל השונות וקדשתנו במצותיך וקרבנתנו
מלבנו לעבודתך ושמה הגדול והקדוש עלינו קראת:

ותתן לנו יי אלהינו באהבה (שבתות למנוחה) מועדים
לשמחה. חגים וזמנים לששון. את יום
(השבת הנה ואת יום) חג הסכות הזה. זמן שמחתנו
(באהבה) מקרא קדש זכר ליציאת מצרים:

אלהינו ואלהי אבותינו. יעלה ויבא ויגיע ויראה וירצה
וישמע ויפקד ויזכר זכרוננו ופקדוננו וזכרון אבותינו.
וזכרון משיח בן דוד עבדך. וזכרון ירושלים עיר קדשך.
וזכרון כל עמך בית ישראל לפניך. לפלטה לטובה לחן
ולחסד ולרחמים לחיים ולשלום ביום חג הסכות הזה:
זכרנו יי אלהינו בו. לטובה. ופקדנו בו. לברכה.
והושיענו בו לחיים: וכדבר ישועה ורחמים חוס וחסנו.
ורחם עלינו. והושיענו. כי אליה עינינו. כי אל מלך ו
חנון ורחום אתה:

והשיאנו יי אלהינו את ברכת מועדיך לחיים
ולשלום לשמחה ולששון באשר רצית ואמרת
לברכנו. (אלהינו ואלהי אבותינו רצה במנוחתינו) קדשנו
במצותיך ותן חלקנו בתורתך שבענו מטובה
ושמחנו בישועתך. וטהר לבנו לעבדך באמת
והנחילנו יי אלהינו (באהבה וברצון) בשמחה ובששון
(שבת) מועדי קדשך. וישמחו בך ישראל מקדשי
שמה. ברוך אתה יי מקדש (השבת) ישראל והזמנים:

רצה יי אלהינו בעמך ישראל ובתפלתם. והשב את
העבודה לרביר ביחך ואשי ישראל ותפלתם. באהבה תקבל
ברצון. ותהי לרצון תמיד עבודת ישראל עמך: ותחזיקה עינינו
בשובך לציון ברחמים. ברוך אתה יי המפזיר שכנתו לציון:

מודים רבנין

מודים אנחנו לך. שאתה הוא יי אלהינו ואלהי אבותינו אלהי כל בשר ויצרנו ויצר בכאשר ברכוח והודאוח לשמה הגדול והקדוש על שהחיותנו וקנימנו בן חתינו וקנימנו והאסוף בלי חינו להצרות קדשה לשמור תקיה ולעשות רצונה ולעבדה בלבב שלם על שאנחנו מודים לך. ברוך אל

ההודאוח:

ערב ובקר וצהרים. הטוב. כי לא כלו רחמיה והמרחם כי לא רצו חסדיה מעולם קוינו לך:

ועל כלם יתברך ויתרומם שמה מלבנו תמיד לעולם ועד. וכל החיים יודוה סלה ויהללו את שמה באמת הא ישועתנו ועזרתנו סלה. ברוך אתה יי הטוב שמה וליך נאה להודות:

שלום רב על ישראל עמה תשים לעולם כי אתה הוא מלה ארון לכל השלום: ומזב בעיניך לברך את עמה ישראל בכל עת ובכל שעה בשלומה: ברוך אתה יי המברך את עמו ישראל בשלום:

אלהינו נצור לשוני מרע ושפתי מדבר מרמה ולמקללי נפשי תדום ונפשי בעפר לכל תהיה פתח לבי בתורתך ובמצותך תהיה נפשי. וכל החושבים עלי רעה מהרה הפר עצתם וקלקל מהשבתם. עשה למען שמה עשה למען ימינה עשה למען קדשתה עשה למען תורתך למען וחלצו ידיך הושעה ימינה וענני: יהיו לרצון אמרי כי והגיון לבי לפניך יי צורי וגואלי: עשה שלום במרומו הוא עשה שלום עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן:

יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו. שיבנה בית המקדש במהרה במינו. וחו חלקנו בתורתך: ושם נעבדה בראה בימי עולם ובשנים קדמוניות: וערה ליי ווי. קדיש החקבל. עלינו. קדיש יחום.

וזה עתה דער חון ברכו זאגט

זאגט קהל רישעט

יתברך וישבח ויפאר ויתרומם ויתנשא שמו של מלה מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא. שהוא ראשון והוא אחרון ומכל עדין אין אלהים: סלו לרבב בערכות ביה שמו ועליו לאינו: ושמו מרומם על כל ברכה וחסד: ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד: יהי שם יי מבורך מעתה ועד עולם:

ובתכונה משנה עתים ומחליף את הזמנים ומסדר את הכוכבים במשמרתיהם ברכיע ברצונו בורא יום ולילה. גולל אור מפני חשך וחשך מפני אור. ומעביר יום ומביא לילה ומבדיל בין יום ובין לילה יי צבאות שמו. אל חי וקיים תמיד ומלוך עלינו לעולם ועד:

ע"ה כמ חסום יחיאל בר יצחק.

* ישמחו בחגיהם ידידים ונעימים. חסות בצל סכה שבעת ימים. יתענגו בה במיני מטעמים. אהובים מצותיה מקימים לילות וימים: ברוך אתה יי המעריב ערבים:

אהבת עולם בית ישראל עמה אהבת. תורה ומצות חקים ומשפטים אותנו למדת. על כן יי אלהינו בשכבנו ובקומנו נשים בחקיה. ונשמח בברכי תורתך ובמצותך לעולם

* חס הוא מ"ח חומרים מערבית מליל הראשון.

ישמחו בחגיהם וכו', כדאיתא בפסיקתא הובא בילקוט רמז תרנ"ד אהא מולא שלט שמות כתיב חג, ושמת חגך, והיית אך שמח, ושמתם לפני ה' אלהיכם שבעת ימים. לילות וימים, כמו שדרשו חז"ל (סוכה כ"א א) תשבו כעין תדורו מה דירה אחת ביום ואחת בלילה אף סוכה אחת ביום ואחת בלילה.

ישמחו. הן ויח פרייען זיך דעם פֿעסטעס דיז אישכניגע זונד העלוען.

זוכרת טעמטען דער בעלויכטען היטטע זיעטען טאגע —

זיח ערגעטען זיך דעזעלבעס זייט אונזערלייז געניסטען;

דיז געזיעטען העלמען אויפֿרעכט טאג זונד נאכט דיז זיח בעטרעפֿענדיגען געבויטען —

געבענדייעט זייסט דזא ענגער! דער דזא דיז טבעדע הערענדיגען זעטען זעטעט.

אשר אתם זנים אחריהם: למען תזכרו ועשיתם את כל מצותי והייתם קדושים לאלהיכם: אני יהוה אלהיכם אשר הוצאתי אתכם ממצרים להיות לכם לאלהים אני יהוה אלהיכם:

אמת ואמונה כל זאת וקיים עלינו כי הוא יי אלהינו ואין זולתו ואנחנו ישראל עמו הפורנו מיד מלכים. מלכנו הגואלנו מפף כל העריצים. האל הנפרע לנו מצרינו. והמשלם גמול לכל אויבי נפשנו. העשה גדלות עד אין חקר ונפלאות עד אין מספר. השם נפשנו בחיים ולא נתן למוט רגלנו. המדריכנו על במות אויבינו וירם קרגנו על כל שגאינו. העשה לנו נסים ונקמה בפרעה אותות ומופתים בארמת בני חם. המכה בעברתו כל בכורי מצרים ויוצא את עמו ישראל מתוכם לחרות עולם. המעביר בניו בון גורי ים סוף את רודפיהם ואת שונאיהם בתהומות טבע. וראו בניו גבורתו שפחו והורו לשמו ומלכותו ברצון קבלו עליהם משה ובני ישראל לה ענו שירה.

ע"ס א"ב

אנו במצות ואדרו. תשבו כעין תדורו. פחג הסבות: ברשאון תקחו ארבעת מינים. לרצות על מי עגנים. פחג הסבות: גם בשני רמוז לנסוד המים לערה. תהום אל פחג הסבות: תהום קרא.

אנו במצות, רומז על דרשת ז"ל (שבת קל"ג ב') זה אלי ואנוהו התנאה לפניו במלות עשה לפניו סוכה וכו', וקטע אנו במקום הק"ו בעבור הסדר, וכוון נ"כ על מאמר דאבא שאול שם ואינוהו הוי דומה לו וכמו שפי' רש"י לזון אינוהו אני והו אעשה ענמי כמותו לידק בדרכיו ע"כ; ועיין מיר ב' ב'. ואדרו, וקוקו בהם. תשבו כעין תדורו, דרשת הגמ' סוכה כ"ו א'. לרצות על מי עגנים, כדאיתא ב"ר"ה (ט"ז א') פחג נידונין על המים. בשני רמוז לנסוד וכו', כדאיתא בשבת (ק"ג ב') נאמר בשני ונסכיהם בשני ונסכיהם בשני במספספס הרי מ"ס וי"ד מ"ס מ"ס מכאן רמוז לנסוד המים מן התורה. לערה, לשפך. תהום אל תהום קורא, רומז על הא דאמר רבי אלעזר (תענית כ"ה ב') כשמסכין

דרך יום רביעי להעלות בשירות. לעטר שוקי ירושלים בפירות. פחג הסבות: המזנים עליו לציון ברנה. פחג האסיר תקופת השנה. פחג הסבות: ושם חוגגים בשמחה רבה. שמחת בית השואבה. פחג הסבות:

ומירות ונגינות להעליל. בכלי שיר ובתליל. פחג הסבות: חרים כלם בנגינה. עם ילדים פרחי כהונה. פחג הסבות: טוענים ומקפצים לדלוג. ובידיהם כהי שמן שלשים לוג. פחג הסבות:

יורעי רת וחכמי עדה. מראים לפנייהם קדה. פחג הסבות: כהנים ולוים מצלצלים ומזדים. החסידים ואנשי מעשה מרקדים. פחג הסבות:

לאנשים מן הנשים להפרישם. מתקנים תקון גדול שם. פחג הסבות:

מרבם היו בשמחה ובצלצולים. מה יפו פעמיהם בנעלים. פחג הסבות:

נוטלים לולב שבועה בהלולים. וקר למקדש לעשות בגבולים. פחג הסבות:

אל המים פחג תהום אומר לחברו אבנע (מלשון נתל ונובע) מימך, קול שני רעים (ריסוד המים וריסוד היין ויוצאים משני שיתין שהם כשני ספלים תחת המזבח) אני שומע זנא' תהום אל תהום קורא וגו' (תהלים מ"ב ח') ע"כ, וריסוד המים שנתוסף פחג הי' כדו שיתברכו להם גשמי השנה כדאמרין בפרק א' דר"ה (ט"ז א'). דרך יום רביעי וכו', כדאיתא ב"ר"ה כ"ה כ"ה הי' עולה דרך יום אחד כדו לעטר שוקי ירושלים בפירות. ושם חוגגים וכו' התרוויס האלה וותנים ליור ודמות רחוק משמחת בית השואבה ממנואר (סוכה נ"א א') במשנה מי שלא ראה שמחת בית השואבה לא ראה שמחה מימיו. להעליל, לעשות פעולות נפלאות מלשון אשר התעללתי במצרים (שמות י' ב') כדכ"ג כהי' שמח בשמחת בית השואבה כמסופר בגמ' (נ"ג א'). טוענים, נוטאים. כדו שמן שלשים לוג, כ"ל לומר לכל כד וכד הי' שלשים לוג כדתנן שם וארבעה ילדים מפרחי כהונה ובידיהם כדים של משה ועשרים לוג ע"כ, ומאז עולה לכל אשר כד מלא שלשים לוג. מראים לפנייהם קדה, כמפורש בגמ' (נ"ג א') אמרו על רשב"ג וכו' וזו היא קידה. החסידים ואנשי מעשה וכו', כלשון המשנה שם. מתקנים תקון גדול שם, במשנה שם ומתקנים שם תקון גדול ומפורש בגמ' התקינו שיהו נשים יושבות מלמעלה והאנשים מלמטה. נוטלים לולב שבועה וכו', כדתנן בריש פרק לולב וערבה וכתקנת רבי' ע"הי' לולב ניעל במדינה שגנה זכר למקדש

זָכַרְתָּ לַעֲשׂוֹת כָּכָל מוֹשְׁבוֹתֶיכֶם. לְמַעַן יִדְעוּ

בְּחַג הַסְּכּוֹת:

עֲדוֹנֵיכֶם לְהִיּוֹת שָׁבַע בְּצֵל רַעֲנָנִים. סִימָן

בְּחַג הַסְּכּוֹת:

לְשִׁבְעָה עֲנָנִים. נֶחֱמִים לְהֵאָזֵן לְהִכָּה וְשָׂרְכֵי. וְסִבָּה תִּהְיֶה לְצֵל

בְּחַג הַסְּכּוֹת:

יוֹסֵם מִחֶרֶב. צִלְתָּה לְהִגֵּן מִלַּחַט וּלְסְכוֹת. כָּל הָאֲזוּרָח

בְּחַג הַסְּכּוֹת:

בְּיִשְׂרָאֵל יֵשְׁבוּ בַּסְּכּוֹת. קָמִים יִנְתְּקוּ מוֹסְרוֹת לְיִרְאָתָךְ וְשִׁמְחַת אֲתָה

בְּחַג הַסְּכּוֹת:

וּבִיתְךָ. רְאוּנִים נוֹסְדוּ יַחַד מְרוֹכְאֲנָחָה. וְכָל יִשְׂרָאֵל

בְּחַג הַסְּכּוֹת:

יִשְׁוֹ בְּחִלָּל וּבְשִׁמְחָה. זֶשׁ הַנֶּכְפָר שִׁבְעָה לְהִדְר. בְּלוֹלָב וּבַפְּרִי

בְּחַג הַסְּכּוֹת:

עֵץ הָדָר. הַת שְׁבָחוֹת לֹ לְמִלָּל. וְלִגְמוֹר בּוֹ אֶת הַחִלָּל. בְּחַג הַסְּכּוֹת:

בְּחַג הַסְּכּוֹת:

יִקַּר חֲסִדָּךְ בְּרִנָּה בִּבְקָר לְמִלָּל. אֲמוֹנָתָךְ

בְּחַג הַסְּכּוֹת:

לְסַפֵּר בְּלִירוֹת מֵעֵין כָּל נַעֲלָם. חֻק וְאֲמִיץ

לְמִנְדָּשׁ. עֲדוֹנִים בְּדִלִית מִלְּעֵדן וְתַעֲנוּג, כְּלוּמַר לְהִיּוֹת שְׂמִיחִים שְׁבַע יָמִים בְּלֵל סִנֵּה

שֵׁשׁ לֵה סֶדֶק מַעֲזֵי רַעֲנָן. סִימָן לְשִׁבְעָה עֲנָנִים, זָכַר לְשַׁבַּע עֲנָנִים כְּדֹאִיתָ בְּסַפְרֵי

כְּרִיזוֹת בְּהַעֲלוֹחַ שְׁבַע עֲנָנִים הָיוּ בְּלַת יִשְׂרָאֵל מִמִּלְרִים וְכוּ', וּכְמֹאמֵר רַבִּי הוֹשִׁיעַי בְּרַבֵּה

רֵישׁ בְּמַדְבָּר. לְחַצוֹ, לְקַדֵּר וּכְמֹאמֵר רַבִּי לֹו בְּסִימָתָא הוֹבָא בִּילְקוּטָא אֲמֹר רַמּוֹ תְרַנֵּג כֹּל

מִי שְׂמִיחִים מְלוֹת סוֹכָה בְּעוֹלָם הַזֶּה אֲמֹר הַקְּבִ"ה הוּא קִיּוּם מְלוֹת סוֹכָה אֲנִי מִסִּדָּךְ

עֲלִי מִחֲמַתּוֹ שֶׁל יוֹם הַבָּא זֶה שְׂאֵמֵר הַכְּתוּב וְסוֹכָה תִּהְיֶה לְכָל יוֹמֵם וְגו' (יִשְׁעֵי ד' ו').

וּלְשִׁבְעָת, עֵשׂ הֵב סְכוּתָה לְרֵאשִׁי בְּיוֹם נֶשֶׁק (תְּהִלִּים ק"מ ח') וְעֵשׂ דְרַשׁ מוֹ"ל שֶׁהַחֲתָמִי

בְּיוֹמֵי דַלְתָמוֹל.

יִקַּר חֲסִדָּךְ וְכוּ', בְּמִזְמוֹר רַעֲדֵה־יָם נִסְמָן שֶׁס הַמַּחֲבֵר יִסְאֵל, וְאוֹלֵי נִשְׁמַע אֹת

הַיּוֹ"ד, וּבְמִזְמוֹרִים יִשְׁנִים נִסְמָן שֶׁס הַמַּחֲבֵר יִקַּר חֻק וְאֲמִץ. וְהַחֲרוֹזִים מִיּוֹסֵדִים עַל

הַכְּתוּבִים מֵה יִקַּר חֲסִדָּךְ אֱלֹהִים (תְּהִלִּים ל"ו ח') וְאֲרַנֵּן לְבַקֵּר חֲסִדָּךְ. (שֵׁשׁ נ"ט י"ו) וְעֵשׂ הֵב

לְהַגִּיד בְּכַר חֲסִדָּךְ וְאֲשׁוּחֶךָ בְּלִילוֹת (שֵׁשׁ כ"ב ג'). מֵעֵין כָּל נַעֲלָם, תֹּאֵר לְהַקְבִ"ה שְׂאוֹת

יִקַּר חֲסִדָּךְ. ח וְעַד דָּוָךְ קַעֲנָנֵשׁ דִּינֵעַ הָקְבֵרָה הַבְּעֵנֵה הוֹד,

דַּעַם חֻקְךָ עִם חֵץ גְּעֻזָּתְךָ וְיִדְרִיךְ בְּרִיזְעֵן!

וְעַד קַעֲנָנֵשׁ אֲוֹנֵיכֶם בְּחֶרֶב! דִּינֵעַ טְרִיעַ, דָּרָךְ

דַּעַם כְּעֵטֶם פְּתוֹקְהוֹמֵטֵן טִירְעֵן!

נִפְאָר שְׁמֶךָ לְעוֹלָם: בְּגִילָה בְּרִנָּה בְּשִׁמְחָה רַבָּה

וְאָמְרוּ כָלֶם:

מִי כְמֹכָה בְּאֵלִים יְיָ מִי כְמֹכָה נְאֻדָּר בְּקִדְשׁ נוֹרָא תְהִלַּת

עֲשֵׂה פְלֵא. מְלָכוּתְךָ רָאוּ בְּנֵיךָ בּוֹקֵעַ יָם לְפָנֵי מִשְׁה

רֵאשִׁי הַמַּחֲרוֹזִים יִחְיֵאל בֶּן יִצְחָק יִגְדֵל.

יוֹפֵי עֲנָנֶיךָ סִפְכָתָה עַל גְּאוּלִּים. חֶפֶת כְּבוֹדָךְ

פְּרִשְׁתָּה עֲלֵיהֶם לְהִיּוֹת סְלוּלִים. יְחִדוּךָ וּפְאָרוֹךְ

בְּעוֹבְרֵי גְלוּם. אֲזוֹ לְשִׁמְךָ שְׁבָחוּ בְּנֵי אֱלֹהִים: זֶה

צוּר יִשְׁעֵנוּ פָּצוּ פִּה וְאָמְרוּ:

יְיָ יִמְלֵךְ לְעֵלָם וָעַד:

וְנִאָּמַר בִּי פְדָה יְיָ אֶת יַעֲקֹב וּגְאֹלוֹ מִיַּד חֻק מִמֶּנּוּ:

יוֹפֵי עֲנָנֶיךָ סִפְכָתָה וכו', כְּדַתְנִיאל (סוֹכָה י"א ב') כִּי בְּסוֹכוֹת הוֹשַׁמְתִּי אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עֲנָנִים

נִבְדָּו הָיוּ וכו'. לְהִיּוֹת סְלוּלִים, לְהִיּוֹת נְטוּחַ בְּדַרְכֵיהֶם הַסְּלוּלָה בְּמַדְבָּר ע"י אֶחָד מִשְׁבַּע

עֲנָנִים כְּמוֹ שֶׁהַחֲתָמִי לְמַעַלְה, וּכְמֹאמֵר רַבִּישׁ בְּמַדְבָּר רַבֵּה אֶחָד הַסְּלִיל הַדָּרָךְ שֶׁהַגְּבוּיָה

מִקּוֹם הַנְּמוּךְ וְהַסְּפִיל מִקּוֹם הַגְּבוּיָה וְעוֹשֵׂה הַדָּרָךְ מִיִּשׁוּר. כְּעוֹבְרֵי גְלוּם, כֹּאשֶׁר עֲבָדוּ

גְּלוּם סוֹף, וְהַמַּסַּח סִי' וְהַמַּסַּח סִי' לְרִיבִין לְהַדוּת כְּמֹאמֵר בְּרַבּוֹת ל"ד ב' וְאֵף חֲמִישׁ

וְיִרְדֵי הֵים בְּרֵאשׁ, וְאִין זֶה מִסְכִּים עִם עֲנִין הַזְּרוּחַ הַבָּא אַחֲרָיו. אֵל לְשִׁמְךָ וכו', כְּמֹאמֵר

ז"ל שְׂמוֹת רַבֵּה (פְּרָשָׁה כ"ג) כִּיּוֹן שִׁילָאוּ וְיִשְׂרָאֵל מִן הֵים בְּאוֹ הַמְּלָאכִים לְהַקְדִּים שִׁירָה לְפָנֵי

הַקְּבִ"ה א"ל הַקְּבִ"ה יִקְדִּימוּ בְּנֵי תַחֲלָה וכו' וְכֵן דוֹד הוּא אֲמֹר קְדַמוּ שְׂרִים אֱלֹו יִשְׂרָאֵל

שְׂעַמְדוּ עַל הֵים, אַחֲרֵי וְיִגְנִים אֱלֹו הַמְּלָאכִים וכו'.

זֶה חֻקְךָ יוֹחַ דִּיחַ הֵיט פְּרִידֵעַ חֵין וּסְט חוֹנֵד יוֹבַעוּ חוֹנֵד חֵינֵךְ הֶעֱכַנְטָלִיקֵן, חֵינֵךְ קָהָרַע רִיעַפְעֵל:

וְעַד חוֹנְטֵעַר דֵּעַן הַעֲכָטֵעַן, עוֹוִיגְעַר גְּלִיכְט דִיר? — וְעַד חֵינֵךְ

זֶה חֵין הֵינִי וְיִגְרִיט פֵּעַרְהַעֲרֵר לִיכְט וְיִחַ דוּח? — דוּח גְּעַפְרִיעַ וְעַכְעַר,

פֵּרֶכְטֵכֶר עַר! וְזוּחֹנְדֵּר. עַר לִיגְעַר! דִּינֵעַ הַעֲרַשְׁפֵּט זְחָטֵן וְיִנֵּעַ קִירְעַר!

זֶה דוּחַ דְּחַזְזָה עַד מִשְׁה גְּעַטְפֵּטֵטֵן.

יוֹפֵי עֲנָנֶיךָ. זֶה דוּחַ הֵיט דִּינֵעַן לִיכְטָעוֹעֵלֵךְ

חֵינֵיכֶם דִּיחַ עֲרַעֲטֵטֵן חֵיבְעֵלְלֵטֵן —

חוֹנֵד דִּינֵעַס גְּזוֹנְלֵעַס בְּחֵרְפֵינֵךְ,

זֶה טִירְעֵנֵךְ חֵיבְעַר חֵינֵעַ חֵינֵעַיִט, דִּינֵעַן רוֹחַךְ

וְיִחַ דִּיחַ דוֹרְכוֹתְךָ עַד עֲלוֹהֵטֵן.

דְּרוּךְ טִטִּיחֵטֵטֵן חוֹרֵךְ דִּיחַ הֵיחֵעֵלְקֵעַרְעַר

לֹ דִינֵעַן רוֹחַ וְכְּלוֹיְעַרְעַר זֶן —

דִּישְׁעַר חוֹיֵט חוֹנְעַר הַקְּרֵט חוֹנֵד הֵינֵךְ! זֶה בְּרַחֲמֵיךָ יוֹחַ חוֹיֵט חוֹנֵד רִיעַפְעֵן:

דֵּעַר עוֹוִיגְעַר וְיִרְדֵּי חֵיחֵעַר חוֹנֵד עוֹוִיגְעַר דֵּעַגִיעַרְעַן!

בנה ספתי והקם הנפולה יסודותיה לשחת ולבנותה על הלה צאנה לרעות על משכנותיה להנחילה חפוז מקדם זכחי צדק ועולה ברוך אתה יי מלך צור ישראל וגואלו:

השכיבנו יי אלהינו לשלום והעמידנו מלכנו לחיים ופרוש עלינו סבת שלומך ותקננו בעצה טובה מלפניך והושיענו למען שמך והגן בערנו והסר מעלינו אויב דבר וחרב ורעב ויגזון והסר שטן מלפנינו ומאחרינו ובצל כנפיק תסתירנו כי אל שומרנו ומצילנו אתה כי אל מלך חנון ורחום אתה ושמור צאתנו ובואנו לחיים ולשלום מעתה ועד עולם ופרוש עלינו סבת שלומך:

קורא מקרא קדש ומשמרו יקבל ליום הבא

שכרו

בנה סוכתך בירושלים ככתוב ויהי שלום סוכו (תהלים ע"ו ג'), והיינו בית המקדש והקם הנפולה וכו' עש"ה כבזיוס ההוא לקים את סבת דוד הנפלה וכו' (עמוס ט' י"ח) לשחת ליםד חפוז מקדם וכו' עש"ה אז תחפזן זכחי לזק עולה וכליל (תהלים נ"א ב"א) וכמבואר בכתוב שלפניו.

קורא מקרא קדש המועדים בכלל נקראו מקראי קודש שז"ל אלה מועדי ה' אשר תקראו אותם מקראי קדש (ויקרא כ"ג ל"ז) וזאת הסוכות נאמר בפרט בזיוס הראשון מקרא קודש וכל המשמרו יקבל ליום הבא שכרו כמאמר ז"ל בפסיקתא הובא בילקוט פרשת אמור כי מי שמקיים מצות סוכה בע"ה הקב"ה מושיבו בסוכתו של לויתן לצתיד

בנה סוכתך. הן בועי דייעט היטטע (1) וויעדער אויף, ערהעבע דיה געטטירלטע וויעדער; פעסט טייטלע איהרען זיילענגרונד, חונד גרינדע זיח אויף איהרען טוטטע. דאן וויעדע דייענער העעדערע טאזר, אויף דייענען דיר געווייהטען טריפטען, איהר אָנגעערבטעס אַייגענטומן — חונד הייטע זיח און יענען טאָגען דיה דאָנקעס — חונד דיה בראַנדעאָפּפער. געכענדעייטע זייטס דאָ, עוויגער! קעניג! ישראל'ס פעלז חונד זיין ערלענער!

(1) דען טעפעל, דער פיר דיה אַזעטעס אָטטעס בייח דער גרעסטען פּראַכט חונד הערליכקייט, איהערער נור איהע היטטע הייסט.

שכרו גאווה אפיקי מגינים סגורו דוד למלאות לו בשכות עורו:

ברוך אתה יי הפורש סבת שלום עלינו ועל כל עמו ישראל ועל ירושלים:

וידבר משה את מועדי יי אל בני ישראל:

יחגדל ויחקדש שמה רבא בעלמא די ברא כרעותה וימליך מלכותה בחייכון וביומיכון ובחיי דכל בית ישראל בעגלא ובזמן קריב ואמרו אמן:

יהא שמה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמא

יתברך וישתבח ויתפאר ויתרמם ויתנשא ויתהדר ויתעלה ויתקבל שמה דקודשא בריך הוא קיעלא מן כל ברבתיא וישירתא וישבחתא ויגחמתא באמירן בעלמא ואמרו אמן:

אדני שפתי תפתח ופי עגיד תהלתי:

ברוך אתה יי אלהינו ואלהי אבותינו אלהי אברהם אלהי יצחק ואלהי יעקב האל הגדול הגבור והנורא אל עליון גומל חסדים טובים וקנה הכל וזוכר חסדי אבות

לכא שא"ל ה"מלא בשכות עורו (איוז מ' ל"ז). גאווה אפיקי מגינים, ל"ה כבזיוס (מ"א ז') ונאמר ס על לויתן, וי"ג גאווה מסיקיס לרמוז על מה שדרשו חז"ל (עירובין ט"ה א') הספיק מגן בשעת גאווה (פ"י הכונס את ילדו) סוגרין ומחמין לרות בעדו חז"ל דחיק מעיני סוכה. דוד, תאר לאל יי, וענין החזק הקב"ה דוד לו להושיבו בסוכה של לויתן כמבואר.

אבות. ומביא גואל לבני כניהם למען שמו באהבה:
מלך עוזר ומושיע ומגן. ברוך אתה יי מגן אברהם:

אתה גבור לעולם אדני מחיה מתים אתה רב להושיע.
מכלכל חיים בחסד מחיה מתים ברחמים רבים סומך
נופלים ורופא חולים ומתיר אסורים ומקים אמונתו
לישגי עפר. מי כמוך בעל גבורות ומי דומה לך מלך
ממית ומחיה ומצמיח ישועה:

ונאמן אתה להחיות מתים. ברוך אתה יי מחיה המתים:

אתה קדוש ושמה קדוש וקדושים בכל יום
יהללוך סלה. ברוך אתה יי האל הקדוש:

אתה בחרתנו מכל העמים. אהבת אותנו. ורצית בנו.
ורוממתנו מכל הלשונות. וקדשתנו במצותיה. וקרבתנו
מלבנו לעבודתך. ושמה הגדול והקדוש עלינו קראת:

בשם י"ט נמולאי שנת מוספים זה

והודיענו יי אלהינו את משפטי צדקה ותלמדנו לעשות חקי רצונך ותתן
לנו יי אלהינו משפטים ישרים ותורות אמת חקים ומצות טובים ונחילנו
זמני ששון ומעדי קדש וחגי נדבה. והורישנו קדשת שבת וכבוד מועד.
ותגינת הרגל. ותבדל יי אלהינו בין קדש לחול בין אור לחשך בין ישראל
לעמים בין יום השביעי לששת ימי המעשה. בין קדשת שבת לקדשת יום
טוב הבדלת ואת יום השביעי מששת ימי המעשה קבשפת. הבדלת וקדשת
את עמך ישראל בקדשתך:

ותתן לנו יי אלהינו באהבה מועדים לשמחה
חגים וזמנים לששון אתיוס חג הסוכות הזה
זמן שמחתנו מקראת קדש וזכר ליציאת מצרים:

אלהינו

אלהינו ואלהי אבותינו. יעלה ויבא ויגיע ויראה וירצה
וישמע ויפקד ויזכר וזכרוננו ופקדוננו. וזכרון אבותינו.
וזכרון משים בן דוד עבדך. וזכרון ירושלים עיר קדשך.
וזכרון כל עמך בית ישראל לפניך. לפלטה לטובה לחן
ולחסד ולרחמים לחיים ולשלום ביום חג הסוכות הזה. וזכרנו
יי אלהינו בז. לטובה. ופקדנו בז. לכרחה. והושיענו בז.
לחיים: וכדבר ישועה ורחמים חום וחננו. ורחם עלינו.
והושיענו. כי אליך עינינו. כי אל מלך חנון ורחום אתה:

והשיאנו יי אלהינו את ברכת מועדיה לחיים
ולשלום לשמחה ולששון באשר רצית ואמרת
לברכנו. קדשנו במצותיה ותן חלקנו בתורתך
שבענו מטובה ושמחנו בישועתך. וטהר לבנו
לעבדך באמת והנחילנו יי אלהינו בשמחה
ובששון מועדי קדשך. וישמחו בך ישראל מקדשי
שמה. ברוך אתה יי מקדש ישראל והזמנים:

רצה יי אלהינו בעמך ישראל ובתפלתם. והשב את העבודה
לדביר בירתך ואשי ישראל ותפלתם באהבה תקבל ברצון
ותהי לרצון תמיד. עבדת ישראל עמך: ותחוינה עינינו
בשובך לציון ברחמים. ברוך אתה יי המחזיר שבינתו לציון:
מודים אנחנו לך שאתה הוא יי אלהינו ואלהי
אבותינו לעולם ועד צור חיינו מגן ישענו: אתה הוא
לדור ודור נודה לך ונספר תהלתך. על חיינו המסורים
בך ועל נשמותנו הפקודות לך. ועל נפיק שבכל
יום עמנו ועל נפלאותיה וטובותיה שבכל עת ערב
ובקר וצהרים. הטוב. כי לא כלו רחמיה. והמרחם. כי
לא תמו חסדיה מעולם קוינו לך:

ועל

ועל כלם יתברך ויתרומם שמך מלכנו תמיד לעולם ועד.

וכל התיים יורוך סלה ויהללו את שמך באמת
האל ישועתנו ועזרתנו סלה. ברוך אתה יי הטוב שמך
ולך נאה להודות:

שלום רב על ישראל עמך תשים לעולם כי אתה הוא
מלך ארון לכל השלום וטוב בעיניך לברך את עמך
ישראל בכל עת ובכל שעה בשלומך. ברוך אתה יי
המברך את-עמו ישראל בשלום:

אלהי נצור לשוני מרע ושפתי מדבר מרמה ולמקללי
נפשי תדום ונפשי בעפר לכל תהיה פתח לבי בתורתך
ובמצותיך תרדוף נפשי וכל החושבים עלי רעה מהרה
הפר עצתם וקלקל מחשבתם. עשה למען שמך עשה
למען ימינה עשה למען קדשתך עשה למען תורתך
למען יחלצון ידיך הושיעה ימינה וענני: יהיו לרצון
אמרי פי והגיון לבי לפניך יי צורי וגואלי: עשה שלום
במרומו הוא יעשה שלום עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן:

יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו שיבנה
בית המקדש במהרה בימינו ותן חלקנו בתורתך:
ושם נעבדך ביראה כימי עולם וכשנים קדמוניות:

וערכה ליי מנחת יהודה וירושלים כימי עולם וכשנים קדמוניות:

קדיש שלם

קידוש

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם בורא פרי הגפן:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם אשר בחר בנו
מכל עם ורוממנו מכל לשון וקדשנו במצותיו. ותתן לנו
יי אלהינו באהבה מועדים לשמחה חגים וזמנים לששון
את יום חג הסוכות הזה זמן שמחתנו מקרא קדש וזכר
ליציאת מצרים. כי בנו בחרת ואותנו קדשת מכל
העמים ומועדי קדשך בשמחה ובששון הנחלתנו. ברוך
אתה יי מקדש ישראל והזמנים:

ולאם הוא מולאי שנת מוסיפין נר והבדלה.

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם בורא מאורי האש:
ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם המבדיל בין קדש
לחול בין אור לחשך בין ישראל לעמים. בין יום השביעי
לששת ימי המעשה. בין קדשת שבת לקדשת יום טוב
הבדלת. ואת יום השביעי מששת ימי המעשה קדשת.
הבדלת וקדשת את עמך ישראל בקדשתך. ברוך אתה
יי המבדיל בין קדש לקדש:

כשמקדשין בסוכה מנכנין כאן לישיב בסוכה.

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם אשר
קדשנו במצותיו וצונו לישב בסוכה:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם
שהחיינו וקיימנו והגיענו לזמן הזה:

עלינו לשבח לארון הכל. לתת גדלה ליוצר בראשית
שלא עשנו כגוני הארצות ולא שמנו כמשפחות האדמה.
שלא שם חלקנו בהם וגזר לנו ככל המזונם: ואנחנו
פורעים ומשתחווים ומזדים לפני מלך מלכי המלכים
הקדוש ברוך הוא. שהוא נוטה שמים ויוסד ארץ. ומושג
יקרו בשמים וממעל. ושכינת עזו בגבהי מרומים: הוא
אלהינו אין עוד. אמת מלכנו אפס וולתו. כפתוב בתורתו
וידעת היום והשבת אל לבבך. כי יי הוא האלהים
בשמים וממעל ועל הארץ מתחת אין עוד:

על כן ונקוה לך יי אלהינו לראות מהרה בתפארת
ענה. להעביר גלולים ומן הארץ. והאלילים ברוח
יברתון. לתקן עולם במלכות שדי. וכל בני בשר יקראו
בשמה להפנות אליה בלרשעי ארץ. ויברו וידעו כל
יושבי תבל. ביי לך תכרע כל ברך תשבע כל לשון.
לפניה יי אלהינו יברעו ויפלו. ולכבוד שמה יקר יהנו.
ויקבלו בלם את עול מלכותה. ותמלוך עליהם ומהרה
לעולם ועד. כי המלכות שלך היא. ולעולמי עד תמלוך
בכבוד: כפתוב בתורתך יי ומלך לעולם ועד: ונאמר
והיה יי למלך על כל הארץ. ביום שהוא יהיה יי אחד
ושמו אחד: קריש יחום.

שחרית ליום שני של סכות

האל

בתעצמות ענה. הגדול בכבוד שמה.
הגבור לגצה והנורא בנוראותיה:
המלך היושב על כסא רם וגשא:

שוכן עד מרום וקדוש שמו. וכתוב רגנו צדיקים ביי
לישרים נאנה תהלה:

בפי ישרים תתהלל. ובדברי צדיקים תתברך.
ובלשון חסידים תתרום. ובקרב קדושים תתקדש:

ובמקלות רבבות עמה בית ישראל ברנה ותפאר שמה
מלכנו בכל דור ודור שכן חובת כל הציורים לפניך יי אלהינו
ואלחי אבותינו להודות להלל לשבח לפאר לרומם להדר
לברך לעלה ולקלם על כל דברי שירות ותשבחות בוד בך
ישי עבדך משיחה:

ישמבח שמה לעד מלכנו. האל המלך הגדול והקדוש
בשמים ובארץ. כי לך נאה יי אלהינו ואלהי אבותינו שיר
ושבחה בכל זמרה עז וממשלה גצה גדלה וגבורה תהלה
ותפארת קדשה ומלכות. ברכות והודאות מעמה ועד עולם:
ברוך אמת יי אל מלך גדול בתשבחות אל ההודאות. ארון
הנפלאות. הבוחר בשירי זמרה. מלך אל חי העולמים:

יתגדל ויתקדש שמה רבא בעלמא די ברך ארעותיה וימליך
מלכותיה בחייכון וביומיכון ובחיי רכל בית ישראל בעגלא
ובזמן קריב ואמרו אמן:

יהא שמה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמיא.

רם ממעונתך הסך מקהלותיך. לרחם ולהושיע
 כל להקותיך. ושמתך בסנהד אמה ובנה ובתך.
 שורד עוד לבל יבהילך. לתת תקוה לפוורי
 כמהיך. שבעת ימים תחג ליי אלהיך.
 תקף המון קרית הנה. באים להראות פניו
 בחנינה. שלש פעמים בשנה.
 תאיבי ישעו לחוות כבודו. להתשירו משלו
 והכל בידו. איש כמתנת ידו.
 תומכי סנסני דשאים. משמן וממשחית יהו
 חבואים. לחוות ולהסבית בבשורות טובות
 לכן הנה ימים באים:

שמעתי. הסך, הגן. כל להקותיך, כל מטעם שהודעתי פעמים זוה הפיוט. ושמת
 בחגר, שעור וענינו הגן מקהלותיך לרחם עליהם ולהושיעם וזו יקיימו מלותך ושמת
 בתוך ברוך נכון ובלב שלם. לפוריי כההיך, ישראל הספורים זכיר שם זכיר שם והם
 חאנים ונכספים להתחבר ולהספח לכנסת ישראל היוצת על אדמת הקדושה; כמיהיך
 מל' כזה לך נשרי (תהלים כ"ג ב'). תוקף המון, הנכחרים שבצם. להתשירו, להקריב
 לפניו תזורה ומתה. חומכי סנסני דשאים, אוזני ענפי נטיעות. חבואים, נסתרם
 גנון והליל משמן ומשחית. לחוות ולהסבית וכו', לראות ולשמע בשורות טובות שבה הנבוא

רן וזעזעו העכסטר! סרדע אוים דיינער הייטוויטען וזעהונג דינע פערזעהוונקען! זעני
 דע גנדרע חונד הייל ואל דינען געטייכערן, דעם יוז וזעהרהפסט ערפילונען דעז געבעט:
 דוח וזאלסט פערעהליך זיין און דינען פער
 סטע, דוח דיין זעהן חונד דינע טאקטער.
 ש כיווער זאלו זיין זוכפאלו דרך טרעקען, פערברייטע העפפונג חונטער דינען פערטעהלי
 טענערן לערנטרייטען, וועהרעכד דער זיעבען טהגע וועלכע דוח לו
 עהרען דעם עוויגען דינעם גאטטעם פריערסט.
 ח תך זיינעט וזאלטע דוח רייכע אויסוועהל דער כהלין הין נאך יענער גאדענערעוידען
 לור הורפאלונען חכטיוונק זיינער זאיעסטעם, דרייזאזאל זייט יז הרע.
 ח זיה קחטען, דוח פערלונגענדען נאך זיינען היילע הין, זיינע הערליכקייט לו טויען.
 זיהק דען טפענדער זאלער גיטער, פאן זיינען גאבען דערלונכרינגען,
 יעדער נאך זיינעם פערטעגענס קרפסט.
 ח זעהען חייך חייך, דוח זיהר דיענער געוועלכע זווייגען טווינגט! געטיילט פאך חייך
 פאלו חונד פערדערבען, דיענע געטטליכע חכטיוונק לו טהייל ווערדען;
 מעגעט חיה הר ערפעהרען יענע היילפאלונען פער
 קינדרינגען, וועלכע דוח זוקנפט ברינגען אוי.

אחלה בפה ולשון. לשומע קול לחשוך.
 כנס ולקחתם לכם ביום הראשון. קדוש:

המאיר לארץ ולדרים עליה ברחמים. ובטובו מחדש
 בכל יום. תמיד. מעשה בראשית: מהרבו מעשיך יי.
 כלם בחכמה עשית. מלאה הארץ קניינה: המלך המרום
 לבדו מאז. המשבח והמפואר והמתנשא מימות עולם.
 אלהי עולם ברחמיה הרבים רחם עלינו. אדון עונו צור
 משגבנו. מגן ישענו. משגב בערנו: אל ברוך גדלדעה.
 חכין ופעל זהרי חמה. טוב וצר כבוד לשמו: מאורות
 נתן סביבות עזו. פנות צבאיו קדושים רוממי שדי.
 תמיד מספרים כבוד אל וקדשות: תתברך יי אלהינו על
 שבח מעשה ידך. ועל מאורי אור שעשית ופארוך פלה:
 תתברך צורנו מלבנו וגאלנו בורא קדושים ישתבח שמך
 לעד מלבנו. יוצר משרתים ואשר משרתיו כלם עומדים
 ברום עולם ומשמיעים ביראה יחד בקול דברי אלהים
 חיים ומלך עולם: כלם אהובים כלם ברוכים כלם גבורים
 וכלם עשים באימה וביראה רצון קונם. וכלם פותחים
 את פיהם בקדשה ובטהרה בשירה ובזמרה ומברכים
 ומשבחים. ומפארים ומעריצים. ומקדישים וממליכים:

את שם האל המלך הגדול הגבור והנורא קדוש הוא:
 וכלם מקבלים עליהם עול מלכות שמים זה מזה ונותנים
 רשות זה לזה להקדיש ליוצרים בנחת רוח. בשפה ברוחה

ובנעימה
 לן הכה ימים באים נאם ה' ולא יאמר עוד חו' א' אשר העלה את בני ישראל מארץ מצרים
 מ' אש חו' ה' אשר העלה את בני ישראל מארץ מצרים ועל הארבות אשר הקים שמה
 וסבותים על אדמתם אשר נתתי לאבותם (ירמי' ט"ז י"ד — ט"ו).

יח פרייען וילן חייך מיט ווקרט חונד חויסדרוק,
 זיהן דען ערהערער דעם זיינעסטען געבעטס,
 דער דח ספרנאך: טאפסט חייך און דיענע געוועלכע
 זאן ערסטען טאג דעם פעסטעם — זיהן דען זאלעהיינלינגסטען!

ובנעימה. קדשה כלם באחד עונים. ואומרים ביראה:
קדוש קדוש קדוש יי צבאות מלא כל הארץ כבודו:

באור חזק חיכעו עטלונג. ויעה חן שחרית ליום ראשון 77 כט

מיסד ע"פ א"ב

אופן

אמיר אותה סלה. בהוד והדר ותהלה. גואל
הצמים גאלה. דרוש אמתה לשם ולתהלה:
הצגים בשמחה. ובלוליביהם אותה לשמחה.
זועקים לפניך שיחה. חמול עליהם הושיעה
והצליחה: טוב ברחמיה הרבים. יקר ענת
אהובים. בורעים ומשתחווים ומודים באהבים.
(הביאם) לשער בת רבים: מחמדם תן להם. נא
שמח עמהם. שאת נא הטאתיהם. עבור על
פשעיהם: פוצחים הלל ותודות. צור היודע
עתידות. קול להשמיע אותם לחדות. רחמם
בנשאים אגדות: יי שוקדים ואותה מקדישים.
שכחה בפיהם רוחשים. תוקפים ברוך ולוחשים.
תומכים כאילי תרשישים.

והחיות ישוררו וברובים יפארו ושרפים ירנו ואראלים יברנו
פני כל פיה ואופן וברוב לעמת שרפים לעמתם משבחים
ואומרים:

ברוך כבוד יי ממקומו:

לאל ברוך נעימות ותנו. למלך אל חי וקים ומירות יאמרו
ותשכחות ישמיעו. כי הוא לבדו פועל גבורות עשה חדשות
בעל מלחמות זרע צדקות מצמיח ישועות בנרא רפואות
נורא תהלות אדון הנפלאות המחפש בטובו בכל יום תמיד
מעשה בראשית: באמור לעשה אורים גדלים כי לעולם
חסדו: אור חדש על ציון תאיר ונזכה כלנו מהרה לאורו.
ברוך אמה יי יוצר המאורות:

אהבה

פכ
אהבה רבה אהבתנו יי אלהינו חמלה גדולה ויתרה חמלת
עלינו: אבינו מלכנו. בעבור אבותינו שבטחו בה. ותלמדם
חקי חיים. בן תחננו ותלמדנו: אבינו האב הרחמן. המרחם
רחם עלינו. ותן כלבנו להבין ולהשכיל. לשמוע ללמוד
וללמד. לשמור ולעשות. ולקיים. את כל דברי תלמוד
התורה באהבה: והאר עינינו בתורה. ודבק לבנו במצותיה
ונחד לבבינו לאהבה וליראה שמך. ולא גבוש לעולם ועד.
כי בשם קדשה הגדל והנורא בטחנו. נגילה ונשמחה
בישועתך: ובהיאנו לשלום ומאד בענפות הארץ. ותוליכנו
קוממיות לארצנו: כי אל פועל ישועות אתה. ובנו בחרת
מכל עם ולשון. וקרבתנו לשמך הגדול סלה באמת. להודות
לה ולתודה באהבה. ברוך אתה יי הבוחר בעמו ישראל באהבה:

(כמתפלל בחדו חומר אל מלך נאמן:)

שמע ישראל יהוה אלהינו יהוה אחד:

ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד:

ואהבת את יהוה אלהיך בכל לבבך ובכל
גפשה ובכל מאדך: והיו הדברים האלה אשר
אנכי מצוה היום על לבבך: ושננתם לבניך
ודברת בם בשבתך בביתך ובכל כחה בדרך
ובשכבה ובקומה: וקשרתם לאות על ידך והיו
לטטפת בין עיניך: וכתבתם על מזוזות ביתך
ובשעריך:

והיה אם שמע השמעו אל מצותי אשר אנכי
מצוה אתכם היום לאהבה את יהוה אלהיכם
ולעבדו בכל לבבכם ובכל נפשכם: ונתת
מטרארצכם בעתו יורה ומלקוש ואספת דגנה

ותירשך

יא * (11)

ותירשק ויצהרה: ונתתי עשב בשדה לבהמה
ואכלת ושבעת: השמרו לכם פן יפתה לבבכם
וסרתם ועבדתם אלהים אחרים והשתחיתם
להם: וחרה אפי יהוה בכם ועצר את השמים
ולא יהיה מטר והארמה לא תהן אתי יכולה
ואבדתם מהרה מער הארץ הטבה אשר יהוה
נתן לכם: ושמתם את דברי אלה על לבבכם
ועל נפשכם וקשרתם אתם לאות על ידיכם והיו
לטוטפת בין עיניכם: ולמדתם אתם את בניכם
לדבר בם בשבתה בבירתה ובלכתה בדרך
ובשכבה ובקומה: וכתבתם על מזוזות ביתה
ובשעריה: למען ירבו ימיכם וימי בניכם על
הארמה אשר נשבע יהוה לאבותיכם לתת להם
כימי השמים על הארץ:

ויאמר יהוה אל משה לאמר: דבר אל בני
ישראל ואמרת אליהם ועשו להם ציצת על
בגדי בגדיהם לדרתם ונתנו על ציצת הכנף
פתיל תכלת: והיה לכם לציצת וראיתם
אתם וזכרתם את כל מצות יהוה ועשיתם אתם
ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם אשר
אתם זנים אחריהם: למען תזכרו ועשיתם את
כל מצותי והייתם קדשים לאלהיכם: אני יהוה
אלהיכם אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים
להיות לכם לאלהים אני יהוה אלהיכם:

אמת ויציב ונכון וקיים וישר ונאמן ואהוב וחיבי ונחמד ונעים
ונורא ואדיר. ומתקן ומקבל ומוב ויפה הדבר הזה עלינו
לעולם ועד: אמת אלהי עולם מלכנו צור יעקב מגן ישענו:
לדור ודור הוא קיים ושמו קיים וכסאו נכון ומלכותו ואמונתו
לעד קיימת: ודבריו חיים וקיימים נאמנים ונחמדים לעד ולעולמי
עולמים: על אבותינו ועלינו על בנינו ועל דורותינו ועל כל
הדורות ורע ישראל עבדה:

על הראשונים ועל האחרונים לעולם ועד חוק ולא יעבור:
אמת שאתה הוא יי אלהינו ואלהי אבותינו לעולם ועד: אתה
הוא מלכנו מלך אבותינו אמת. למען שמך מהר לגאלנו
בנאלת את אבותינו: אמת מעולם שמך הגדול עלינו נקרא
באתה אין אלהים וזלתה:

ב"ק אומרים זולת אנה הושיעה נא בלחמול לעיל דף לב ע"ג

ע"ס ח"ג

אנא תרב עלי צויתך. לקוי ישועתך. באים לאמץ
תחלתך. בועד בית דגילתך. גדרם לבית בחירתך.
ישע לראשם בתתך. דלם מכשל תגרתך. ותסוככם
בגין אברתך: הושבע על משפטו ארמון. אשר שתה יליל
שימון. וכנס נדחי המון. זרע תם פצל לח לון וערמון.
וודירשע כפוף באגמון. יבואום שכול ואלמון. חנוניתך
הוגי אמון. תטעם בחר חרמון: טועני עקב על גבם. יה
השרה שכניתך בקרבם. יעלו לחוג לבית נום. בהפוגן

חרב עליוצחק, תרנס שמחך. לאמץ, לרומס ולנשא. בועד בית דגילתך, ננית
הכנסת שהוה בית ועד לישראל הנדגלים שם נסס ה'. גדרם, בשני רישי' ועינו משכס
ולא גודלם כני' רעלהיים כי הפעל גודל ויה על התקצרות אנשים לגדול לשנות
דבר לא טוב וכל' לזוהוהענרנטטטן. דלב, הגניהם והגלים. מבושל תגרתך, ממכשול
בעל ריבך וזה היל' הכ המתגרה בלדס להכשילו ולהסיוו. בגין, במגן ומחסה וכלל כנפיד.
הושבע על משפטו ארמון, עש"הכ וחרמון על משפטו י"שב (ירמ' ל"א); ובמחזורים
עתיקים ובכ"י ה"גב משרש ש"ב, ויש לאל יד הפיוטן להשכ לשון הכתוב על משפט
המבוה אשר יאות לענינו. פצל לח לון וכו', תאר לינקב עש"הכ (בראשית ל"א).
הוגי אמון, תאר לישראל ההגיים בחורת ה' הנקראת אמון כדעת חז"ל ריש בראשית

עיר מושבם: כח ולאל תשגבם. צור עזם ומשגבם. לא
לנצח תריבם. כי עליה משליכים יהבם: מקדשה
השמים. בימי עולם תרומם. נצח לבל ישתומם. תת
שקוץ שומם: סכת דוד קומם. ופורצי גדרה השמים.
עזרה פנורי הדומם. ונימיו עוד לבל תנמם: פנת מגדל
עדר. עפלה פשחרורי קדר. צפה להדרה בהדר. היות
סכה וגדר: קנין צאן דיר. אשר גזרה להעדר. ראה
להשמן ולהפדר. כבקרית רועה עדר: שער בת רבים.
מקום תמרת וכרובים. תחטבו בחטובים. במקטנות
ובשלבים. תחדש שירים ערבים. בפה משבמים
ומעריבים. תפדנו באמץ ושגובים. כפא פדית גוי
רהבים:

רבה בססוק ואהיה אללו אמון (משלי ח' ל'). כח ולאל חשגבם, מחוסס בנת ומזקק
מל' י' ל' אל ידי (בראשית ל"ח כ"ט), ומענין כי נשגב שמו לבדו (תהלים קמ"ח ג').
יהבם, תקומם ובטחונם. נצח לבל ישחומם, שלא תתן עוד את מקדשך למרנה ולשממה.
ונימיו, מיתרי כנורו. לבל תנמם, יזמרו לך כבוד ולא יזמו ולא תלביש אותם תנומה.
פנת מגדל עדר, אבן כנה של מגדל עדר והוה בית המקדש אשר בניין וירושלים עש"ה
ואתה מגדל עדר (מיכה ד' ח') ובכ"י הרד"ק שם ישראל ומשלים לעדר הנצח וזיון וירושלים.
הוא המקום אשר נאספו שם כל ישראל שלש פעמים בשנה והיו זה בעדר בחוק הדבור.
עפלה, ככ"ל וכן הגי' בב"י ובמחזור פראג. רל"ג מל' הנה עפלה לא ישרה נפשו בו (מחזקו
ב' ד') שפי' הרד"א כמו אופלה באל"ף בחלוק אה"ע וענין התורה פנת ליון והוה בית
המקדש היא תשנה ושחורה. כשחרורי קדר, כשחרות של קדושה. צפה להדרה בהדר,
הבט נא להשיב לה כל הדרה נמאז. היות סוכה וגדר, כ"כ בב"י ובמחזור פראג רל"ג, וחו
עש"ה כ"כ ביום ההוא אקים את סוכת דוד הנופלת וגדרתי את כרליהן וגו', וההו"ה
גרם סוגה בנימ"ל ואשר שמאל כן בב"י וטעמו שיהיה מסויגת ומגודרת. קנין, תאר לישל
במאמרם בנרייתא (פסקו' דלצנות) חמשה קניינים קנה לו הקב"ה בעולמו וכו' ישראל קנין
אחד דכתיב עד יעבור עס זו קניית. צאן, ג"כ תאר לישראל עש"ה הכי ואתן לאני לזן מרעיתי
(יחזקאל ל"ד ל"א). דיר, תאר לירושלים שהיתה דיר לזאן כמו שפירשתי למעלה מרוז סכת
מגדל עדר. אשר נזרה להעדר, אשר הופרשה לחסרון מל' כזורו אחר (ישעי' א'
ד') וטעם להעדר מל' איש לא נעדר (שם מ' כ"ו). ולהפדר, לעצתם בראי וישן
מל' את סדרו (ויקרא א' י"ב). שער בח רבים, תאר לכ"המק- המורה וכרובים, עש"ה
ואת כל קירות הבית מסך קלע סחומי מקלעות כרובים תמרות וגו' (מלכים א' ו' כ"ט).
חתטבו בחטובים, תחבט אותם בליונים מעשה אמץ מל' מוטעות חכמים היכל (תהלים
קמ"ד י"ג). באומץ ושגובים, בנח גדול וביד חזקה. כאו פדית גוי רהבים, כאשר סדת
לפנים יואלו מזכרים, גוי מל' נהוו ועבר (נחום א' י"ב) ורבים כנוי למזכרים ככתוב
אזכיר רכב ובכל (תהלים ס"ד ד').

עזרת אבותינו אמה הוא מעולם מגן ומושיע לבניהם אחריהם
בכל הדור ודור: ברום עולם מושבה ומשפטיה וצדקתה עד
אפסי ארץ: אשרו איש שישמע למצותיה ותורתה ודבריה וישם
על לבו: אמת אמה הוא אדון לעמקה ומלך גבור לריב ריבם:
אמת אמה הוא ראשון ואמה הוא אחרון ומבלעדיה אין לנו
מלך גואל ומושיע: ממצרים גאלתנו יי אלהינו ומבית עבדים
פדיתנו. כל בכוריהם הרגת ובכוריה גאלת ויבסוף בקעת וזדים
טבעת וידידים העברת ויבספו מים צריהם אחר מהם לא נותר:
על זאת שבחו אהובים ורוממו אל ונחנו ידירים ומירות שירות
ותשבחות ברכות והודאות למלך אל חי וקיים: רם ונשא גדול
ונרא משפיל גאים ומגביה שפלים מוציא אסירים ופודה
עניים ועוזר דלים ועונה לעמו בעת שועם אליו: תהלות לאל
עליון ברוך הוא ומברך משה ובני ישראל לה ענו שירה
בשמחה רבה ואמרו בלם:

מִי־כִמְכָה בְּאֵלִים יי. מִי כִמְכָה נְאֻדָר
בְּקִדְשׁ. נֹדָרָא תְהִלּוֹת עֲשֵׂה־פְּלֵא:

שירה חדשה שבחו גאולים לשמך על שפת הים יחד
בלם הדור והמליכו ואמרו:
יי ומלך לעלם ועד:

צור ישראל קומה בעזרת ישראל ופדה כנאמה
יהודה וישראל. גאלנו יי עבאות שמו קדוש ישראל:
ברוך אמה יי גאל ישראל:

אדני שפתי תפתח ופי יגיד תהלתך:

ברוך אמה יי אלהינו ואלהי אבותינו אלהי אברהם
אלהי יצחק ואלהי יעקב האל הגדול הגבור והנורא אל
עליון גומל חסדים טובים וקונה הכל וזוכר חסדי אבות
ומביא גואל לבני בניהם למען שמו באהבה: מלך
עוזר ומושיע ומגן. ברוך אמה יי מגן אברהם:

אתה גבור לעולם אדני מחיה מתים אתה רב להושיע
מכלכל חיים בחסד מחיה מתים ברחמים רבים סומך
נופלים ורופא חולים ומתיר אסורים ומקים אמונתו ליושי
עפר מי כמוך בעל גבורות ומי דומה לך מלך ממית
ומחיה ומצמיח ישועה ונאמן אתה להחיות מתים:
ברוך אתה יי מחיה המתים:

אתה קדוש ושמה קדוש וקדושים בכל יום
יהללוך סלה ברוך אתה יי האל הקדוש:

אתה בחרתנו מכל העמים אהבת אותנו ורצית בנו
ורוממתנו מכל השונות וקדשתנו במצותיך וקרבנתנו
מלכנו לעבודתך ושמה הגדול והקדוש עלינו קראת:

ותתן לנו יי אלהינו באהבה מועדים לשמחה
חגים וזמנים לששון את יום חג הסוכות הזה
זמן שמחתנו מקרא קדש וזכר ליציאת מצרים:

אלהינו ואלהי אבותינו ועלה ויבא ויגיע ויראה וירצה
וישמע ויפקד ויזכר ויכרונו ויפקדוננו וזכרון אבותינו
וזכרון משיח בן דוד עבדך וזכרון ירושלים עיר קדשך
וזכרון כל עמך בית ישראל לפניך לפלטה למזכה לחן
ולחסד ולרחמים לחיים ולשלום ביום חג הסוכות הזה:
זכרנו יי אלהינו בזו לסוכה ופקדנו בזו לכרכה
והושיענו בזו לחיים ובדבר ישועה ורחמים חום וחנונו
ורחם עלינו והושיענו כי אליך ענינו כי אל מלך
חנון ורחום אתה:

והשיאנו יי אלהינו את ברכת מועדיך לחיים
ולשלום לשמחה ולששון כאשר רצית
ואמרת לברכנו קדשנו במצותיך ותן חלקנו

בתורתך שבענו מטובה ושמחנו בישועתך
וטוהר לבנו לעבדך באמת והנחילנו יי אלהינו
בשמחה ובששון מועדי קדשך וישמחו בך
ישראל מקדשי שמך ברוך אתה יי מקדש
ישראל והזמנים:

רצה יי אלהינו בעמך ישראל ובתפלחם והשב את
העבודה לדביר ביתך ואשי ישראל ותפלחם באהבה תקבל
ברצון ותחי לרצון תמיד עבודת ישראל עמך ותחוננה ענינו
בשובך לציון ברחמים ברוך אתה יי המחזיר שכינתו לציון:
מודים אנחנו לך שאמה הוא יי אלהינו ואלהי אבותינו
לעולם ועד צור חינו מגן ישענו אתה הוא לדור נודה
לך ונספר תהלתך על חינו המסורים בידך ועל נשמותינו
הפקודות לך ועל נפיה שבכל יום עמנו ועל נפלאותיך
וטובותיך שבכל עת ערב ובקר וצהרים הטוב כי לא כלו
בשמך ובמרתם כי לא תמו תספיק מעולם קוינו לך:

ועל כלם יתברך ויחרום שמך מלכנו המיד לעולם ועד
וכל החיים יזרוך סלה ויהללו את שמך באמת היא ישועתנו
ועורתנו סלה ברוך אתה יי הטוב שמך ולך נאה להודות:
שים שלום טובה וברכה חן וחסד ורחמים עלינו ועל
כל ישראל עמך ברכנו אבינו כלנו כאחד באור פניך
כי באור פניך נתת לנו יי אלהינו תורת חיים ואהבת
חסד וצדקה וברכה ורחמים וחיים ושלום וטוב בעיניך
לברך את עמך ישראל בכל עת ובכל שעה בשלומך
ברוך אתה יי המברך את עמו ישראל בשלום:

אלהי נצור לשוני מרע ושפתי מדבר מרמה ולמקללי נפשי
תהום ונפשי בעפר לכל תהיה פתח לבי בתורתך ובמצותיך
תרוף נפשי וכל החושבים עלי רעה מהרה הפך עצתם

וּמְלַקֵּל מִחֲשָׁבְתָם. עֲשֵׂה לְמַעַן שְׂמֶךָ עֲשֵׂה לְמַעַן יִמְיָךְ עֲשֵׂה לְמַעַן קִדְשֶׁךָ עֲשֵׂה לְמַעַן הוֹרֶתְךָ לְמַעַן יִחַלְצוּן יְדִידֶיךָ הוֹשִׁיעָה יִמְיָךְ וְעַנְיִי: וְהָיוּ לְרִצּוֹן אֲמָרֵי פִי וְהִגִּינוּ לְבִי לְפָנֶיךָ יי צוּרֵי וְגוֹאֲלֵי: עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמִרְוָמוֹ הוּא יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל-יִשְׂרָאֵל וְאָמְרוּ אָמֵן:

יְהִי רִצּוֹן מִלְּפָנֶיךָ יי אֱלֹהֵינוּ וְאַל תְּהִי אָבוֹתֵינוּ שְׂיִבְיָה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בְּמִתְרָה בְּיָמֵינוּ וְהֵן חֲלָקֵנוּ בְּתוֹרֶתְךָ: וְשֵׁם בְּעִבְרֶךָ בְּיִרְאָה בְּיָמֵי עוֹלָם וּבְשָׁנִים קִדְמוֹנוֹת:

וערבה ליי מנחת יהודה וירושלים כימי עולם וכשנים קדמוניות:

חזרת התפלה לשליח צבור

אֲדֹנָי שְׁפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתְךָ:

בְּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ וְאַלְהֵי אֲבוֹתֵינוּ. אֱלֹהֵי אֲבֹתֶיךָ אֱלֹהֵי יִצְחָק וְאַלְהֵי יַעֲקֹב. הָאֵל הַגָּדוֹל הַגָּבוֹר וְהַנּוֹרָא. אֵל עֲלִיוֹן. גּוֹמֵל חַסְדִּים טוֹבִים. וְקִנְיַה הַכֹּל. וְזוֹכֵר חַסְדֵי אֲבוֹת. וּמְבִיא גּוֹאֵל לְבָנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׂמוּ בְּאַהֲבָה: מִלֶּךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמִגֵּן:

מְסוּד חֲבָמִים וְנִבְנִיִּים. וּמִלְּמַד דַּעַת מְבִינִים. אֲפַתְחָה פִי בְּשִׁיר וּרְגָנִים. לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל פְּנֵי שׂוֹמְן מְעוֹנִים:

יש מקומות שמהפנין הסדר מיום א' ליום ב' נשאל יוס ב' בחדש בשבת, אולם פה פראג אין עושין כן מטעם הכתוב ביום ראשון בשם הלבוש ס' תרמ"ד ועיין בבאור. ע"ס א"כ

אַרְחֵץ בְּנִקְיוֹן כַּפּוֹת. בְּלֵי הַמָּס קַחַת סָבּוֹן

אֲרַחֵץ בְּנִקְיוֹן כַּפּוֹת. הַפְּיוּטִים לְיוֹם שֵׁנִי מִן אֲרַחֵץ עַד סוֹף הַסִּילּוֹק נִשְׁמָעִים וְנִשְׁמָעִים מִהַפְּיוּטֵן הַגָּדוֹל רַבִּי אֲלֵעָזַר הַקַּלִּיר; וְמָה שֶׁבִּיא הַר"א שׁוֹף פ"ה דְּבִרְכּוֹת רֵאִיה לְהוֹכִיחַ הַקַּלִּירִי הִיךְ קִדְמוֹן וְנִימוֹי הִיךְ מִקְדָּשֵׁן ע"פ הַרְאִיָּה, שֶׁהָרִי לֹא חָקֵן שׁוֹם קְרוֹבֵץ לְיוֹם שֵׁנִי וְכוּ', וְהַמַּעֲשִׂין אֲשֶׁר מִמֶּנּוּ נִזְכָּרְתָּ הוּא חוֹס' אֲגִינָה (י"ג א') שֶׁכִּתְבוּ שְׁלֹא יִסַּד מְעוֹלֵם רַק קְרוֹבֵץ לְיוֹם א' ע"ש, עֲלֵיהֶם טַעְנוּ הַחֲרוֹגִים הָרִי לְפָנֵינוּ פְּיוּטָיו לְשָׁנֵי יָמִים הַאֵלֶּה וְכַמוֹהֶם לְיוֹם ב' שֶׁל כֶּסֶף? וְע"ז הַשִּׁבְעָל כַּעַל מַעֲדָנֵי מֶלֶךְ שֶׁהַקַּלִּיר כָּבֵר ב' פְּיוּטִים לְיוֹם אֶחָד הַהַבְחָר יִבְחַר

אֲרַחֵץ. מִיט לִיכְסֻמְטֵעַן זִיכְכֵּעַ וְזִיחֵעַ חוּךְ דִּיחַ הַעֲכַדֵּעַ — וְזִיחֵהֲלִיךְ נִיכְכֵּעַ גְּעוּמֵלְמֵטֵעַן הַחֲבַע חוּךְ מִיךְ דַּעַן פִּחְלֵלְזִינֵעַ. לְזִיכְכֵּעַ וְזִיחֵעַ! מִיט גְּלֵדְגֵעַ וְזִיחֵעַ קִטְעֵעַן בִּיכַדֵּעַ אֲזִינֵעַ

כפות. גמוני פז לאגוד ולכפות. דשאי אשלים

הַפְּיוּטִים הַיֶּקֶר בְּעִינָיו. וְאֲדוּנֵי אֲבִי וְקִי רַבִּינוּ הַגָּדוֹל הַמּוֹלֵךְ כָּל"ק לְבִרְכּוֹת סוֹף פ"ה עֵנָה וְאִמְרַן כְּטוֹב טַעַם וְדַעַת שֶׁהַקַּלִּיר יִסַּד שִׁיחָם לְיוֹם רֵאשִׁון וְהַפְּיוּט אֲרַחֵץ שֶׁאֵינוֹ אֲמָרִים בְּיוֹם רֵאשִׁון יִסַּדְרוּ עַל אֲרַבַּע מִינֵיין שְׁלּוֹלֵב לְכַד וּפְיוּט אֲרַחֵץ עַל כַּפּוֹת לְמַלְכוּת, וְהִנֵּה פְּיוּט אֲרַחֵץ יִסַּד לְאִמְרוֹ אֵם חַל יוֹם רֵאשִׁון בְּיָמֵי בְּנֵי, וְאֵם חַל יוֹם רֵאשִׁון בְּשַׁבַּת חָקֵן לְהַתְפַּלֵּל אֲרַחֵץ כַּה שְׁעִינָן, זֶה תִּכַּן אֲמָרֵינוּ הַיֶּקֶר מִפִּי. וְהַעֲנוּק בְּהַקְטָה מִהַקְרִיאֵשׁר אֵינוֹ כַּמְנַב בְּעִינָיו כַּמֵּן בְּהַעֲרֻתָיו לְחַבּוּרֵי זְמַן וּמִקּוֹם ר' אֲלֵעָזַר הַקַּלִּיר וְכוּ' ח"ל" וְמָה שֶׁדַּחַק שֶׁם (כַּעַל מַעֲדָנֵי מֶלֶךְ) לֹאמַר שֶׁכָּבֵר ב' פְּיוּטֵי לְיוֹם אֶחָד כַּדִּי לְבַחֵר מֵהֶם, הַלֵּךְ הַגָּדוֹל נִרְאֶה לְעֵינָי, וְהִנֵּה הַפְּיוּטִים שֶׁל ב' יָמֵי סָבוֹת הֵם מִחֲחֻלְתָם וְעַד סוֹפֵם כַּפּוֹלִים ר"ל עַל כָּל בְּרַכָּה מִן מִגַּן אֲבִרְחָם עַד סוֹפֵם וְאִין דְּמִיּוֹן לֹאֵה בֵּין פְּיוּטִים קְדָמוֹנִים שִׁיבְכֵר אֶחָד מֵהֶם שֵׁנִי מִיּוֹי פְּיוּטֵי שׁוֹמֵם עַל יוֹם אֶחָד" ע"כ. וְהִנֵּה נִפְלְאוֹת בְּעִינֵי אֲחָר שֶׁבִּיא הַשְּׁמַיִם הַשְּׁמַיִם עַל הַגָּאוֹן כַּעַל כָּל"ק בְּהַעֲרָה ד' לְמָה לֹא הַעֲרִיר כֹּאן עַל דְּבָרָיו הַנּוֹאמְרִים בְּהַשְׁכֵּל הַלְהוֹדִיעַ חֲכָלֵי הַכֶּסֶל, הַלֵּךְ גַּם אֲנַחְנוּ אֲשֶׁר יוֹדְעִים בְּחָר הַטֵּבִים כִּי אִין זְמַן הַקַּלִּירִי נוֹפֵל בְּזְמַן הַתְנַחִּים נ"ע וְלֹא הִיךְ מִי בְּמִקּוֹם וּבְזְמַן שְׁהִי מִקְדָּשִׁים ע"פ הַרְאִיָּה, נוֹכַח לְהַשִּׁיב בְּשַׁבַּת ח"א זְקֵנִי רִשְׁכֵּן הַגָּדוֹל הַגָּדוֹל לְרַדְדוֹף וְלְדַעַת הַסֵּבֶה לְמָה חָבֵר לְמוֹעֲדִים יוֹדְעִים פְּיוּטִים לְשָׁנֵי יָמֵים? וְעוֹד אֵם מִהַמְנַבְק הַעֲנוּק הוּא לֹא יִפְלֹא כָּל דָּבָר, בְּעִינֵי הַמְנַב יִפְלֹא עַל אֲשֶׁר גִּזַּר אֲוֹמֵר הַלֵּךְ הַגָּדוֹל נִרְאֶה לְעֵינָי לְעֵינָי לֹאמַר שֶׁכָּבֵר ב' פְּיוּטִים לְיוֹם אֶחָד, אֲרַבְרָה הַאֵם חַל הַגָּדוֹל הַזֶּה נִרְאֶה לְעֵינָיִם שִׁיסַּד אֲרַחֵץ בְּנִקְיוֹן כַּפּוֹת ג"כ לְיוֹם רֵאשִׁון כֹּאשֶׁר יַעֲדֵה הַמְרַחֵב בְּאוֹת רִישׁ רְאוּיִם הַנִּיטֵל בּוֹה רֵאשִׁון יוֹם? וְכֵן הַמְרַחֵם דּוֹרֵשׁ יוֹם זֶה לִיחְסוֹ רֵאשִׁון, הוּא חֲמִשָּׁה עֶשְׂרִי וְהוֹנֵק ב' רֵאשִׁון וְכוּ' בְּפִיט אֲמָרֵם — וְהִנֵּה אֲדוּנֵי אֲבִי וְקִי רַבִּינוּ ז"ל הוֹסִיף שֶׁם לֹאמַר, וְחָנוּ שְׁעוֹשִׁים שֵׁנִי י"ט קִבְּנוּ מִיּוֹסֵד הַמְנַהֲגִים שִׁיחָם, אֶחָד לְיוֹם רֵאשִׁון וְאֶחָד לְיוֹם שֵׁנִי, וְאֲבָג אֵינוֹ מְזַכֵּיר מָה שֶׁמִּיד אֵינוֹ מַתְמִיָּה עַל מִהַר"א עִירְכֵּה וְזֹאֵר מִיּוֹסֵד הַמְנַהֲגִים וְכֵל הַלְבוּשׁ שֶׁלֹּא חָקֵנוּ בְּשָׁנֵי יָמֵים שֶׁל סָבוֹת שֶׁאֵם חַל יוֹם רֵאשִׁון בְּשַׁבַּת לְהַבּוֹךְ הַסֵּדֵר וְלֹאמַר קְדוּשַׁת שֶׁל יוֹם שֵׁנִי בְּרֵאשִׁון שֶׁהוּא מִיּוֹסֵד עַל הַסָּבוֹת וְקְדוּשַׁת יוֹם רֵאשִׁון בְּשָׁנֵי שֶׁהוּא מִיּוֹסֵד עַל אֲרַבַּע מִינֵיין" ע"כ; וְאֶחָד מִתְלַמְּדֵי הַגָּאוֹן כַּעַל חֲשׂוֹבָה מֵאֲהַבָּה בְּחֻשְׁבָּה ח' לְחַלֵּק הַרְאִיָּה הַשְׁתַּדֵּל לִישַׁב חֲמִי ז' וְאִמְרַ: הִנֵּה מ"ו הַגָּאוֹן נ"ע חָסַד בְּדַעַתוֹ הַרְמָה אֲרַחֵץ כַּה שְׁעִינָן אֵב הוּא הַתְחַלַּת הַפְּיוּט אֲשֶׁר יִסַּד ר"א הַקַּלִּיר וְהוּא אֵינוֹ מְדַבֵּר אֲלֵא מֵאֲרַבְרָה מִיּוֹסֵד שְׁלּוֹלֵב וְזֹאֵה יִסַּד דָּבָר וּבְזִמְנוֹ דָּבָר, אֲבָל אֵינוֹ כֵּן לְעַנְדֵּי אֲלֵא מֵאֲרַחֵץ בְּנִקְיוֹן כַּפּוֹת עַד סוֹף הַקְדוּשָׁה יִסַּד ר"א הַקַּלִּיר כְּנִרְאֶה מְדַבְרֵי רַש"י הַר"ל (יּוֹמָא ס"ז א' ד"ה שְׁבַעָה וּמַחֲזָה רִישׁ לְכָל מִיל) וְח"כ מָה יַעֲלִיּוּ חֲכָמִים מִיּוֹסֵדֵי מְנַהֲגִים בְּתַקְנָתָן אֵם חַל יוֹם רֵאשִׁון בְּשַׁבַּת לְהַבּוֹךְ הַסֵּדֵר וְלֹאמַר מִקְדוּשַׁת יוֹם שֵׁנִי אֲרַחֵץ בְּנִקְיוֹן, הֵא הַפְּיוּט הוּא ג"כ מְדַבֵּר מִן מִיּוֹם וְכוּ' ע"כ. וְתַלְמִידוֹ כַּחֲשָׁבוֹ לִישַׁב מְחִיבֵת רַבִּי קוֹלַע אֵל הַשְּׁעִרָה וְחֲטָף פַּעַמִּים, כִּי מִי יִאֲמִין לְאִמְוַעוּתוֹ שְׁרַבְנוּ כֹּה רֵאשִׁון דְּבָרֵי רַש"י בְּזוּמָא שֶׁם כַּחֲשָׁב, וְגַם ר"א הַקַּלִּיר יִסַּד כֵּן בְּפִיט אֲרַחֵץ בְּנִקְיוֹן כַּפּוֹת בְּשַׁבַּת דְּרוֹשׁ ע"ה מִיל חֲרִיטוּתִיהֵי וְכוּ' וְזֹאמַת אִין זֶה עַד וְזֹאמֵן וִישׁ לְטַעוֹן עֲלָיו, אֲוִלִי נִכְתַּב הַמְרַחֵם מִקּוֹם בְּפִיט אֲרַחֵץ בְּנִקְיוֹן כַּפּוֹת עַל: גְּלִיּוֹן מְסוּפֵר מֵאֲחָר וְהַמְדַפְּסִים הַעֲתִיקוּהוּ לְפָנִים, כִּי הַמְרַחֵם לֹא נִמְלַח שֶׁם, וּמִקּוֹם מוֹשְׁבוֹ כְּסִילּוֹק כִּי אֲרַחֵץ מוֹעֵד, וְכַמוֹ שֶׁבִּיא רַש"י בְּחִזְקוֹ אֵל יִישׁ מִיּוֹם מ"ח ח"ל" וְזֹהוּ שִׁיכַר ר"א בְּפִיט כִּי אֲרַחֵץ מוֹעֵד, לַעֲת חֲלוֹק אֲרַחֲוִתִיהֵי, כְּסוֹבֹת הַבֵּרֵס לְחֲרוּתִיהֵי, בְּאֲרֹךְ מִפְּאֵת קִדְּים לְקִיטוּתִיהֵי, עַד יִם הַקִּיּוּם לְמִזְוִתִיהֵי, בְּרוֹחַב שְׁבַעִים וְחַמְשָׁה מִיל חֲרִיטוּתִיהֵי ע"כ, הָרִי לְכַנִּינוּ שְׁרַש"י כַּחֲשָׁב: בְּפִיט כִּי אֲרַחֵץ מוֹעֵד, וְלֹא בְּפִיט אֲרַחֵץ וְכוּ'; וְכֵן הַמְרַחֵם דוֹד יִנְטָה קוֹ שֶׁבִּיא רַש"י בְּחִזְקוֹ אֵל (מ"ב כ"ג) בְּשֶׁם הַקַּלִּירִי הוּא בְּפִיט אֲוִי סָבַת דוֹד הַנּוֹפֵלָה, וְהַמְרַחֵם מַחֲזוֹת הַמַּכּוֹחַלְחוֹי בְּחַשְׁעֵי מַחֲזוֹת שֶׁבְּזִיט שֶׁם (מ"ג ג') הוּא ג"כ כְּסִילּוֹק הַנּוֹבֵר, וְכַמוֹהֶם הַמְרַחֵם שֶׁבִּיא כַּחֲשָׁמוֹ הַחֲלִים ק"א ח' ע"ש, וְח"כ מִי יִזְכֵּר מְדַבְרֵי רַש"י שֶׁהַפְּיוּט אֲרַחֵץ יִסַּד הַקַּלִּירִי? אֲוִלֵם מְסוּרָה

שׁוֹמֵעַ חוּךְ דַּרְחָתָן, דִּיחַ דְּחָלְנוּ עֲרוּעֵהֲלֵטֵעַן גְּבִינְטֵן לְזוּיגִיבְטֵעַן, דְּחָמִיט לֹא דַעֲזוּטֵעַן דַּעַם לְקִרְכֵּס

בם אף לכפות: הן מבצעו הקקי לחיים. והודיעני ארח הים. ועם מאז תרשיש ואיים. חרה אפו בם מדיות הים: טרהי נשא ושת לי סליחה. יצאה בת קול לך אכול בשמחה.

הוא לנו שכן הוא, והרוב מהפיוטים ליום שני אשר נקרא שמו עליהם יעיד על כולם שהם המחבר והמסיד, וא"כ אין להסתפק שגם רבינו יצחקאל ראה מלאה יצחקאל וידע את הידוע ועוד חטא בעל השונה מאהבה של לקח את הלבב ש אשר עליו תמה הגל"ה וראה שגדברו ככלל העצם שלא להפוך הסדר באמרו סימן תרמ"ד ואומר (ה"ק ביום ראשון) קדושתא לוימתי בחיל כפור שהוא סמוך ליום כפורים; וע"ז ענין רבינו המולת שעב"ש יש להפוך הסדר בארבע סבות חיי חיים וכו' ולומר אם חל י"ט ראשון בשבת חל י"ס כה ש"ע; אך המיוסד על מלות סוכה במקום אקחה פרי עץ הדב שמיוסד על ארבע מינים והדין עמו, כי התרויים זמן תומר כף, אקחה היום ככף, הוש להם טעם ורזח אם יאמרו מה"ק ביום שאין נוטלין בו לולב? ואל יאכל האוכל לדעת רבינו הח"ד יאמר בשבת ארומתי בחיל כפור, שיש בו התרויים עויעת עב"ש, ישאו היום מזב"ח לה"ס? כי טעם ישאו כמו נשאו בזמן שנית המקדש היה קיים ע"ד או יאמר מה, או ידבר יהושע. והשיקור שהקלירי הפייטן מיט הפיוטים כלם ליום ראשון, כמו שהובא למעלה בתרויים הנזכרים שם. ואין להסתפק כי הפייטן הקדמון הזה היה שליח לזכור לעדותו בימים טובים, וירד תמיד לפני התיבה בומי ראשונה נמנהגו כאשר יאמר לגדולי אנשי עם, ולכן יחד הפיוטים לפני ימים ראשונים של סבת על שני אופנים פיוטים המיוסדים על נטילת לולב ככף עם המינים הנלוים לו לאומרים אם חל יום ראשון בימי בג"ה, ופיוטים אשר עיקר יסודם על מלות סוכה ונטילת לולב ביום ראשון וזכר בהם ע"ד זכרון תרופה הם נכונים ליום ראשון של שבת, ולכרם על שם חתם שמו על מלות לולב ופסעם על מלות סוכה; ונכון המנהג בקאת קהלות להפוך הסדר בלו ולומר בשבת אר חן וכו', ומשעם שבת הלבוש לומר ארומתי לפי שהוא סמוך ל"ב, אין לעקור המנהג אשר יסד המחבר עלמו שגם ע"ז השניה בפיוט אר חן בתרויים הן מבצעו הקקי לחיים וכו' טרהי נשא ושת לי סליחה וכו'. זאת חקתי כן הוא, ותמימה אדוני אבי זקני רבינו הגדול ל"ב במקנה ומדת ולא תחז מעל מייסדי המנהגים. והתרויים בזה הפיוט המיוסדים על דרש חז"ל מנאריים בקרובות דלתמול. גמוני פו, מבורש בריש מעריב ליל ראשון. אשליב, רבים מן אשל וגם האילנות ככלל דא נכתוב תדא אר חן דא וגו' ע"ז פרי. לכפות, מל' מתן כפתר יכפה אף (משלי כ"א י"ג). מבצעו, מיום כפור. הקקי, חקקי לחיים כספר. וע"ז.

(1) פתח פערעהונוגסטתגע ביו לזן אויכהייטעכעפעטע.

בארבעת יום שנת גבול שיחה. לבל לערב שמחה בשמחה: מועד ראית הגיגת אסף. נחמד בחלשי לחוגגי בכסף. סכה ופור נול להעדיף לי בתסף. ענני קהו מוסרי ואל כסף: פרחים כנמטעם אעמסה לאיום. צחות לצחצה מצוא בם פדיום. מן קיהתם בדרמים יוכשרו לשם איום. ראויים להנטל בזה ראשון יום:

בסדרא תלימאה רבי מונא וכו' בשם רבי לוי פתר קרייה (לך אכול בשמחה לחמד) בראש השנה וביום הכפורים וכו' וביום הכפורים מתענין כולן והקב"ה מתיר להן עוד שליש מעונותיהן עד שמתענין אנשים ונשים וטף מו"ל להם את הכל ואומר מה דלזל אזל מן הכא ולהלן הוא חושבנא, ולתה ב"ק ואומרת להם לך אכול בשמחה לחמד כבר נשמעה תפלתכם ע"כ. בארבעה יום, שנין ו"ל סכות. שח גבול שיחה, קבע לי גבול והפסק לעסוק בשבת לרבי הבית מדי שלא לערב שמחה בשמחה. הגיגת אסף, חג האסף. נחמד בחלשי, ובחר גורלי בחלק טיב כמו שפי"ה כי ארס תומך גורלי (תהלים ע"ו ד'), בחל שי מל' חולש על גוים (ישעי' ד' כ"ג) שענינו מפיל גורל. ופור נול, שמחת בית שאננה. להעדיף לי בתוסף, להרבות לי בתוספת שמחה וזהו שמיני עלות. קהו מוסרי ואל כסף, לה"כ (משלי ח' א') ועליו דרשו חז"ל בויקרא רבה (פרשה ל') ולקחם לכם ביום הראשון רבי אבא בר כהנא פתח קהו מוסרי ואל כסף וכו' משכר לקיחה אחה למד שבר לקיחה, במלרים כתיב ולקחם לכם אגודת אויב כנמה הוית טימיה דדיה (כמה היו דמי שויו)? בד' מיני (ערך ד' פרוטות) והוא גרס לישראל ליש ביות הים ביות סיחון ועוג וכו', לולב (כלומר ד' מינין שגלוב) שעומד על האדם כנמה דמיס וכמה מלות יש בו על אחת כמה וכמה לכד משה מזהיר את ישראל ולקחם לכם וגו', וכן הובא בילקוט (רמז תרנ"א) בשם הפסיקתא, ולא ידעתי למה שנה הרו"ה לשון הפסיקתא והיא דרש המתנגד כוונת הכתוב. מוסרי, מלות. פרחים כנשעם, ד' מינים כדרך גדילתן. אעמסה, אשם בידי ביום המוכר לנטלם. צחות לצחצה, לדבר בטהרה דברי לחות. קיהתם בדרמים, כדשת חז"ל ולקחם לכם משלכם במקד ולא בגול וכדרך זה יוכשרו לפני המקום

איר בעטטיחוט, חזק פריירענפעטע פתח פריירענפעטע לז טיידען. — ח"ך ערטיינע כון חת פעטעט דער ערנדטע, איר בעטייעדען מיט חזינגער לזסט לז פיייער; זיא לז ערהעטען דהט ער מיט דען אויבהייטענפעטע, דיו וויאטערווייעה¹ פערחיינינגט. ער ריען איר לז טעפעט זויך מן, וויאס ח"ך פערטרנדעט החבט, בעהעטעט ניכט דען וועהרט דעם זיבערס. דיענע געוועלסע וויזן ח"ך עאפטרעהבען לזן חזלעוולטבאטען, חונד אונטער אויסערוועהלטען געבעטען דורך זיא פיייערען מיין פרייעס הייטערעם געמיטה. ח"ך החבט זיא דורך חקקיל איר ענוותיכען, דען זק זינד זיא ווינדיג דען חזלעוולטבאטען לז פערעהרען, זק זינד זיא געמיטגיכעט זיא מן דיענעט ערטטען טחך דעם פעטטעס לז געכרויען. דיין

(1) ניסוך המים, כעבט דען וויינע וואורדע מן דען זיעבען טחגען דעם פעטטעס ח"ך וויאטערווייך דען חזלעוולטבאטען.

קהל שמך משתחף בשמינו. שְׁקֵרֶת מְכַפּוּר מְחֹת אֲשַׁמְנוּ.
מִתְסַכְכְּנוּ וְאֵל תִּאֲשִׁימֵנו. תִּגְנֶנְנוּ וְתִרְמָמֵנו עַד מְרוֹם שָׁמַיִם:

בְּרוּךְ אַתָּה יי מְגֵן אַבְרָהָם

אַתָּה גְבוּר לְעוֹלָם אֲדֹנָי מַחֲיָה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ:
מְבַלְבֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד מַחֲיָה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים סוֹמֵךְ
נוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים וּמְתוּר אֲסוּרִים וּמְקַיֵּם אַמּוּנָתוֹ לְיִשְׂרָאֵל
עַפְרָה. מִי כְמוֹךָ בְּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דוֹמָה לְךָ מִלֵּךְ מֵמֵת
וּמְחַיָּה וּמְצַמֵּים יְשׁוּעָה: וְנִאֲמֵן אַתָּה לְהַחְיִית מֵתִים.

מיוסד ע"פ תש"ק

תְּשׁוּרַת שְׁמֵי אֱלֹהִים שְׁבָעִים. שְׁלֵמַתִּי בְּהַרְגֵּל
קְלוּעַ בָּם תּוֹכְחוֹת שְׁמוֹנָה וְתִשְׁעִים: צְרַפְתִּי

ב"ה להשתמש בהם היום שהוא ראשון לחג וכמו שהעירתי במנוח לזה הסיוט. שחך
משוחף בשמינו, עש"ה למען יירשו וגו' אשר נקרא שמי עליהם (עמום ט' י"ב) ונאמר וינעו
עמי אשר נקרא שמי עליהם ויחללו וגו' ואסלח לחטאתם (ד"ה ב' ז' י"ד). שְׁקֵרֶת, מהרת.
חסוכנו, תבסס אותנו בסוכת שלומך.

תשורת שמי, שניהם ענינם קרבן ומנחה. אלפים שבעים, שבעים פרים להגן על שבעים
אומות כמו שפי' רש"י (במדבר כ"ט י"ח) פרי הגן שבעים הם כנגד שבעי' אומות, בימי המקדש
היו מגינין עליהם מן היסודין. רציחתי, כול' כלומר הקרבתי ל"ח כבשים ברפון טוב. קלוע
בם וכו', להעליך בהם הלאה ל"ח קללות שנמזנה תורה. צרפתי אלה באלה, זקקתי ע"י
התוך זה בזה וכמו שפי' המפרש הסיוטות הקללות שכתוב בהן אלה דברי הברית באלה

שמך. דיין כחשע הַיָּט ויך חַיט דען אונזרִיגן פֿערטִיגן,
לֹר טִלְגֻנֵּךְ אונזערער טוֹר הַטֵּט דוּ אַיִגְעֵפִיהֶרֶט דען פֿערזעהנוגִסטִיגֵּךְ ;
חַ שִׁרְשֵׁע אונז פֿערנער, אונד נַחֵס אונז נִיכֵט דער טוֹר פֿערפֿעִלִּיגֵּךְ !
דעקקע אונז חַיט דִּיענע טוֹרע אונד ערהערע אונז,
יח העב' אונז היינעוהך עשפֿך !

תשורת שמי. דער טטיערע זיעבעלליך הַטֵּטע אַיך חַלֵּס חַפֿעֵר אַיִכֵּסט מן דִּיענען
פֿעטטע דַרְגֵּעֵרֶכְהֵט, לֹר זִיהונג דער זיעבליג פֿעלְקֵרֶט־פֿעִטטען ; פֿרייריך הַטֵּטע אַיך
גַעפֿפֿערט חַטֵּט אונד כִּייליגֵּךְ לַעֲשׂוּעֵר, אַיך יענע חַטֵּט אונד כִּייליגֵּךְ חַגְבֵּרֶהֶטֶט
טוֹר־פֿעִטן ! חַב לֹר ווערדען. זיך לַחֲשֵׁע אַיך מן עֵרֶט־פֿעִטטע דִּיך לַחֲזֵךְ דער טוֹר־
פֿען .

(1) דִּיך אַיך סַחֵר דְּבָרִים סַחֵר כִּי חִבּוּב אַיִגְעֵפִיהֶט זִיגֵר .

אֱלֹהֵי בְּאֵלֶּה בְּאֵסִיף . פְּדוּת וְגִילָה לִי לְהוֹסִיף .
עֲזוּ וַיִּשׁוּעָה לִי תוֹסִיף . סְבוּךְ נִשְׁקֹרְזוּעַ לְהַחֲשִׁיף :
נוֹצְרֵי כְּדַת יָמֵי חֲגִיגָתוֹ . מְלוֹן סִכַּת עוֹר תְּהֵא
הַשְּׁגָתוֹ . לְקִשׁוֹר לְוִיַּת צִלְצֵל דְּגָתוֹ . כְּגַבְרֵי
כַח חוֹזֵת אֲפִיקֵי גֵאֲתוֹ : יוֹשֵׁב בְּסִפְּהָ תְּמוֹר נוֹה
אֶהְלוּ . טְלוּל עֲצֵי עֵדֵן יֵאֱהִירוּ . חוּם יוֹם הַבָּא
בְּבוֹא לְהַבְהִילוֹ . זְכוּתוֹ תְּלִיץ בְּסִפְּהָ לְגַהְלוֹ :
וְשִׁבַע שְׁמַחוֹת מִדְּשָׁנָה . הֵלֵא בְּעֵדָה שִׁבַע

הקרבנות שכתוב בהן אלה תעשו לה' במזעדיכם. עזו וישועה וכו', עש"ה הכ' ה' ארני עז
ישועתי סכותה לראשי ביום נשק (תהלים ק"מ ח') וכדרכת חו"ל שהנאצי בפיוט קושע שעינת
ען דלתמול. ודוע להחשיף, לגלות זרועו הנטויה לעיני העמים. מלון סוכת עור וכו',
סוכה מעורו של לויחן כדרכת ז"ל שהעתיקו במעריב דלתמול כרחוק גאור אפיקי מגינים
וכו'. לקשור לויחן צלצל דגתו, לקשור הלויחן ולהעלותו כזכה עש"ה וכללל דגים ראשו
(איוב ל"א). כגבורי כח וכו', כמלאכים שהם גבורי כח יחזו העושים סוכתם קבע חזקת קקשיו
ורומז על אגדת חו"ל הובא בילקוט איוב מ' גאור אפיקי מגינים שיש לו גאור של מעלה והקב"ה
אומר למלאכי השרת רדו ועשו עמו מלחמה, מיד יורדים ועושים עמו מלחמה ולויחן תולה
מנו ומלאכי השרת רואים אותו וכו'. טלוּל, לל. יאֱהִירוּ, נמתח עליו כאהל. חוּם יוֹם הַבָּא
וכו', רומז על אגדת חו"ל בפסיקתא (הובא בילקוט רמז תרנ"ג) אין גיהנם לעמיד לבד אלא
היום הבא הוא מלחמה את הרשעים שנא' כי הנה היום בא בווער כתוור והיו כל זדים וכל עשה
רעה קש ולהט אותם היום הבא (מלאכי ג' י"ט) באותה שעה הקב"ה עושה סוכה ללדיקים
ומטמין אותם לתוכה שנא' כי ילפנני בסוכה ביום רעה יסתירני בסתר אהלו (תהלים כ"ז ה')
וע"י יסד זכותו תליץ בסוכה לנה לו, וסוכה זו היא מדו שנה בשו"ע שמחות
האדיקים מתעדין בה. הלא בעדה, הלא בזכות מלות סוכה. שבע משאננה, משכיב

פֿען דורך דִּיך לַחֲזֵךְ דער חַפֿעֵר חוּץ ; זיך ווער עלעוונג זיך לֹר טוֹהיג אונד פֿריירע /
זיג אונד רעטטונג טַחֵס זיך חוּץ, אַיִן טוֹר אַיִן קאַמפֿעֵט ווער זיך זיין ענט-
לעטטער חַרָּץ. — ווער טרייח נַחֵךְ פֿאַרטרייעֵט דעם לויבִּיהִטטע־פֿעִטט פֿיייערט, דען
ביטעהטע דעם פֿאַרטרייעֵטע לויבֵּע אַיִכֵּסט דען זעלנִגִּסטען גענוס ! ; ווער דִּיך לויבֵּ-
הִטטע חַיט זיינער הייזליִטען וועהונג פֿערטווייט, חַב דען ווערדען עדיןִס ביישע אַיִש
נע טאַטטענרייכע היטטע וועלכען. ווען זיך דִּיך גלוטה דעם ייגִסטען טאַגטע חַיט
זייערען טרעקען בעדִרְהֵט, ווער זיך זיינע פֿערטוויגקייט חַלֵּס טוֹלגִיטט נַחֵךְ יענער
קוֹהֶרדעִטן לויבֵּע לייטען, ווען ער אַיך זיינער פֿילנע פֿען זעלנִגִּקייט טוועלגֵטן, ווען
זיך אַיך אַזוֹנאָט־פֿערטליִךְ היינעִטעם בעהִגֵּטן אַזוֹנִפֿאַנגֵטן ווער. דער פֿלֶנע־הֶט־
סטע

(1) אַיִן פֿאַר אַזוֹנאָט־פֿערטליִךְ פֿערטע עכטִפֿעִטען דִּיך טוֹר־ליִיךְ, דַּחֵס פֿען /
דען פֿעלנע דעם זעעראַזוֹנאָט־היייערס (לויחן), וועלכעם נַחֵךְ זיינען קאַמפֿעֵט חַיט דען
עגעלען גַחֵט זעלכטע עלעטע, אַיִן לעט אַזוֹנִפֿאַנגֵטן ווער, אַזוֹנִטע וועלכען דִּיך
פֿאַרזייען זעלנען אַיך גענוסע דער העכִּטען זעלנִגִּקייט טוועלגֵטן ווערדען .

משאננה. מן דגול להנזיר שבעה שושנה. גור
להוגנה שבעה בשנה:

קבל המזבח ככפות ובערבות. באתי לסוכתו בשוחר
ערבות. מן אני והו הושיעה נא בניב להרבות. אזרות
טל להחיות יוני ארבות: ברוד אתה יי מסיה המחים:

מיוסד ע"ס א"ח ב"ש

אווי סבת דוד הנזפלת. תקים לבל תהי עוד משפלת.
במדותיה נוסבת ומכפלת. שלשים וששה כמו שהיתה

את ישראל בשבע שמות ע"ש דרש חז"ל שהתקתי פעמים אל תקרי שובע שמות אל
שבע שמות, וי"ג שבע משאננה ובכ"ה הגי' השמיע משאננה. בעד מלות סוכה
השמיע לזקוקים שיכנו נטח ושאלן לע"ל במבואר למעלה. דגול, תאר לאל ית'. להנזיר
וכו', שיעורו דגול נזר לכנסת ישראל הנקראת שונה לחוג שמות חג הסכות שבעת ימים
שנה להנזיר, כלומר להפריש שבע שמות לה, לעתיד לבוא במבואר וכמו שתרומתי
ידוע כי מספר שבע הוא תאר למספר אין סוף.

בכפוח, כלולג. באתי לסוכתו, ע"ש"כ ארזן בנקיון כפי ואסוכנה את מזבח ה'
(תהלים כ"ו) וכמו שדרשו חז"ל צרכה ויקרא (פרשה ל) ואסוכנה את מזבח ה' כהוא
דתינון תמן (בפרק ד' הסוכה משנה ה') בגל יום ויום מקיפין את המזבח פעם אחת ואומר
אלה ה' הושיעה נא אלה ה' הושיעה נא, ר"י אומר אלו והו הושיעה נא וכו' וצ"ע מה שאמרו
בס"ד בסדר ההושענות. בשוחר ערבות, בשירות מתוקות, ובמחזור פראג. רל"ג הגי' ה' יות
בס ערבות כלומר בד' מיום הללו יש סודות שהן מתוק ליודעי. בניב להרבות, לענות
בניב שמים ולחזור חלילה פעמים רבות דברי שבה האלה אני והו וכו' וכמו שתרומתי
להחיות יוני ארבות, להקין היונים שיגנים בקניהם והו תאר לישראל ע"ש"כ וכיונים אל
ארבותיהם (ישעי' ס' ח').

אווי, חמדת בית המקדש בניב צחר ה' וארה למושג לו. במדותיה וכו', המרחים האה
מבוארים כפי' רש"י יחזקאל בבנין הבית בפסוק לארבע רוחות מדדו אורך חמש מאות ורחב

סמוע בעטשיחשעי חייכע זיעבענטעגיקע פיינער היעניערעטן, חוץ גיח חייכעט יענוויטס
חיינער זיעבענפאלטן לוסט לז וויהיטן.

המובח. היט דען פארווען היט דען ווידערן
ווילן חייך דען חוטיאר חוטיקייטן
אוכטער זיעבליכען געוועגען:
"הייליך ה' הער, ה' עוויגער!"
זאלן דער טאוסענד איינער זין,
ביי דער אויפערטעהוואגטעהוואגט
יענע טובעטן, דיח חייך נעסטע טוהערען!⁽¹⁾

אווי סכח דוד. יענער זעהנאלט געגענטסטרך — דיח תך געסטירלטע היטטע
דוד'ס, ווירד כון ערשטען, אונד כייאשער זינקען. חין חיהרעט חויסגערעהנטען חוויס
קייני ווירד זיח זעלס אונד דרייסיג חיל חוויסגגרייכער, חלס גיח חויכעט חוחר. יענע
עבענע

(1) דיח חייך גרעכע ענטפאלטעטען פרייחטען.

מתכפלת: גרן שהיתה בארץ חמש מאות. רחבה על
חמש מאות. דוד יגמה קו שלשת אלפי אמות. קצובה
על שלשת אלפי אמות: הסוכה בענן צל יומם.
צלילה מסככים כליל צל יומם. ועם אשר עתה סכה
מקימם. פרוח יפרחו בה בסיומם: זרים יאתיו לשמה
בחסף. עשות חגיגה להשתחות בכסף. חרבוני קיץ
ילחטם לשסף. סגורים במסגר על חמשים כסף:

חמש מאות (מ"ב כ') ח"ל: לארבע רוחות מדדו ג' אלפים על ג' אלפים אמה שהקיה ה' אמה
זה הוא מסד הקליד דוד ינטה קו שלשת אלפי אמות קצובה על שלשת
אלפי אמות, והוא ל"ו כמדת הראשונה שיהיה הר הבית ה' מאות אמה על ה' מאות אמה
חלוקה אלפים על ג' אלפים ברועות של ח"ק אמה שתי וערב וחמלא סם ל"ו רבעים
של ה' מאות על ה' מאות ועל כן אמר הפייטן שלשים וששה כמו שהיתה מתכפלת
ע"כ. גורו וכו', זהו הנזיר שנה דוד מארונה היבטי חמשים שקל כסף (ע"כ כ"ד כ"ה) ושם
גרן תאר למישר רחב ועליו בנה שלמה את בית המזבח. השוכה בענו וכו', כ"ל שהיתה
סוכה במדבר בענן לגל יומם כתיוב וענן ה' עליהם יומם (במדבר ל' ז'). צלילה מסככים,
ל"כ כ"ל וכן הגי' במחזור פראג. רל"ג, וענינו כללי סוכה יהיו מסככים ליתר לכל כליל כל
יומם להגן מלש יום הבא כמו שפירשו חז"ל הונא ברא"ש (ישעי' ל' ו'). בשינוס, כביד קן
הגלות. ודיב ואתיו, ע"ש"כ והיה כל הנזיר מכל הגוים הנאים על ירושלים ועלו מדי שנה
במה להשתחות למלך ה' בצלות ולחוג את חג הסכות (זכרי' י"ד ט"ו). בחוסף, שיבאו
במחיות ויראו שפוחם כדבר נסתר שנגלה בהרף עין מל' ולחזק מים כגנא (ישעי' ל' י"ד)
כפי' הרד"ק"ש המים הם נסתרים כגנא והשכינה מגלה אותם. בכוסף, בחזרה ורלוך, חרבוני
קיץ, בניי לרשעים שאפילו בפתחו של גיהנם אינם חורים. ילחטם, היום הבא ילהט הרשעים
המסגלים לחרבוני קיץ ע"ש"כ ולהט אותם היום הבא (מלאכי ג' י"ט). לשסף, להכרית מל'
ויספג שוחל את חג (ע"א ט"ו ל"ג). סגורים במסגר, ע"ש"כ וסוגרו על מסגר ומרוב ימים
ילקדו (ישעי' כ"ב כ"ב) והם שבעה מדורי גיהנם כפי' רש"י סם. על חמשים כסף, על חרבו

עבענע פון פיינל הונדערט עלווען לענגע אונד פיינל הונדערט עלווען ברייטע, (1) ווירד דער חולל
גייגע נאך חיינעק מחאסטטאבע פון דרייח טויענער עלווען חייך קוואררעטע פערקערעסטען.
זי ווי חייכעט בעטשטעטע חץ טווייהלען טאגע פון יענעט טיטלענדען געוועלוקע, זי ווער
דען זיח נעכטליך ריכטע טשטטען חן יענעט הייסען זאנגענטאג טיטלענדען חוויילעהען; דען
פליק, דען היט פרייאשען דין דיח לויכהיטטע יעטלט ערריכטעט, ווירד חין יענער לוקופט
וויח פרייטעם זויב ערבויהען. זעלבסט פערעווינגע ווערדען זיך היט חוונגעטטען לזר פיינער
דיענעט פערשטע הינדענגען, חוץ דען היט חייפער זאלבעטען. חבער יענעס חונקרויט ווירד
פערעיהערעדע גלוטה זיח לערטערעדער חוויילערען; זיח ווערדען חיינגעלונגעט חייך העלל
לעקעפלי, חב דער לערטעהרונג יענעס פאלטעלע ערקויפט פיר פיינליך זיבלעלינגע (2).

(1) ווירד זיך דער טעאפעל ערבויעט ווירדען אייט.
(2) דוד חאטטע פיר דיענען בעטרעך דען כויחאפטן לזק טעאפעל ערקויפט, זיעהע
חובל ב' כ"ד כ"ד.

טסים ועפים בקצות יקריה. נסבכים בשבע קרוא
מקראיה. מן יואגדו ממרחק כל קרואיה. כתורים
למכון הר ציון ועל מקראיה:

ימלה יי לעולם אלהיך ציון לדר ודר הללמה:
ואתה קדוש יושב תהלות ישראל אל נא:

בל תהי מצות סכה בעיניה קלה. כי כנגד כל מצות
דת הקותיה שקולה. המעזקה והמסקלה. סלול מסכה.
בסל סוליה מסקלה. כי לכל שומריה לא יארא תקלה.

הבית שנבנה על הגורן שקנה דוד בעד חמשים שקל כסף כמזכור. טסים ועפים וכו', שמו
יקריה המזכיר מלות סוכה טסים ועפים בכל קלות הארץ לנוח סם, ומיוסד כדעת
המפרש כמאזרם ז"ל (סנהדרין ז"ב ב') לדיקים מה הם עושים? הקב"ה עושה להם כנפיו
בנצרים ושטין ע"פ המים וכו' ושם תאמר יש להם לער? תלמוד לומר וקויו ה' יחליפונו
יעלו אבר בנצרים יורו ולא ייגעו ולבו ולא ייעפו (ישעי' מ"א ל"א). נסבכים בשבע, יהיו
מסוככים שנבע חופות כמאמרם ז"ל (ב"ב ע"ה ב') עתיד הקב"ה לעשות שבעה חופות לכל לדיק
ולדיק שנה' וברא ה' על מכון הר ציון ועל מקראיה עני יומם ועשן גוו' (ישעי' ל"ה ה').
יואגדו, יעשו אגודה אחת. בהורים, וכל המפרשים בפירוט מלה זו בזה החרו"מ שהם
מובתרים כדעתם ז"ל (מגלה ט"ו ב') צדק הקב"ה ליתן עטרה בראש כל לדיק ולדיק; ולי
מסכת זה הוא מענין כתר לי זעיר (איוב ל"ו ב') וכמו שתרומתי. ויג' פתורים, בחלום עשה"ה
מי אלה נעב תעופנה וכיונים אל ארבותיהם (ישעי' ס' ח'), וי"מ מוקפים למכון הר ציון
סביב סביב ככתר המקיף את הראש.

בל תהי מצות סוכה וכו', הפייטן בא לפרש מאמר חז"ל (ע"ג ג' ב') אומר להם (הקב"ה
לאו"ה) מזה קלה יש לי וסוכה שמה וכו' ואמאי קרי ליה מזה קלה? לפי שאין בה מסרון כים
וכו' וע"ז יסד אע"פ שהיא קלה להקב"ה אל תהי קלה בעיניך כי כנגד כל המלות דת
חקויותה שקולה וכו', ולדעת חז"ל הפייטן על מה שפירש המהרש"א בח"א שם שרמז להם
(לא"ה) במלות סוכה שהיה להם לקיים המלות בעולם הזה שדומה לסוכה ודירת ארבע ע"ג
וא"כ כל המלות נכללות בה. המעוקקה והמסוקלה וכו', איש כמזמרת סביב לה והיא טהורה

דיח פרוחטען פערעהרער דעם פערטעם ווערדען חוים זאלען ענדען וויא חוין טענעלסטען פלו
גע הערען טיעטען, וויא דיה בערופענען מיט זייענעכעפאלען היינזענען געניסטען אויפגעגען
ווערדען. חוין קארעוואנגען וועלען דיה געסטע איינהער, ערעווארטען חוין טענעלען דעם בער
געט ציון לור פערטליכען פערעוואונג.

ימלך. דער הערר ווירד עוויג רעגירערען, דיין גאָסט אָ ציון דורך זאלע לויטען הללויה!

ואחיה. דוח היינזענעל! דער דוח אונטער דען זאָבגעזענגען ישראל'ס טהר'אָכט, אָ בעוועהר!
בל תהי. אָ חאָטש דאָ פּעסטעכעכט דער לויכהיטע נילט פּיר אונזיכטיג! וועהלוך
איהרע בעטטיאונגען זינד חוין אַווערדיגעט זייטענטטיק זאלער רעליגיאָנסגעטעלע. ווען
זיח דאָ פּראָכט, אַווערדיגט מיט איהרען ווענדען, גערייגט פּאָן אונזען, מיט איהרע
לויבערעקע געזעטלעך געטייקט, דאָן ווירד איהרע בעפּלעטער געוויס פּיע חוין אונזע
טרעפּ-

ובל בוגדיה לעתיד לבוא לקח מהם קללה. בלהט
היום הבא קלונם מקלה: וחוסיה לצדק מקריעה. וגם
מתרועעה. לסוככם מרעה. אותם להרעה. בסכת
ירעה. להיות רועה. שאתה בטוב מרעה. אתננה
לפרעה:

ק"מ בסכת

חי וקים נורא ומרום וקדוש

חרום ש"המח אלעזר בירבי קליר.

אלים בהשעין אב תחת עין סכה. ונצב להאריחם

מבל אכן נגף, והמשיל הדבנות לגדרים וסייגים כי על ידם אי אתה בא לידי עברה, וע"ז יסד
כי לכל שומריה לא יארע תקלה ומזכור ע"פ פי' המהרש"א ז"ל והספק לכל
בוגדיה. בלהט יום הבא, כמאמר שהתקמי למעלה אין ניהום לע"ל אלא היום הבא
הוא מלהט את הרשעים שנה' כי הנה היום בא בוער כתנור והיו כל זדים וכל עושי רשעה קצ
ולטה אותה היום הבא וגו' (מלאכי ג' י"ט). קלונם מקלה, הבזיון וקפץ של עונם מעגם אותם
בזרפה מל' אשר קלם מלך בכל (ירמי' כ"ט כ"ב). ורוסיה, החוסים בכל סוכה. לצדק
מכריעה, יכריע את עלמו כניבול ללדק שיעשה עמם חסד. ובם מהרועעה, ומתחבר להם
לסנון תבוסם. לסוככם, להנין עליהם. אותם להרעה, לנהל אותם כרועה. בסוכת יריעה,
מעורו של ליתן. שאחה, לשאת אותה בטוב מרעה כמיונסתר נקבה יורה על כני'. אתננה,
מתן סכרה. לפרעה, לשלם לה בסוכת חי וקים וכו'.

אלים, תאר למלאכים. בהשעין אב וכו', מזכור בקרנות דאחמול דפיוע קושט

טרעפּען; דאָך איהרע פּער רחל טער פּערפּאָלען אייכט דער טאָך, דיה זיך און יענען
היינט יינגסטען טאָגע פּורטבאָר אָפּפּענכערט. דען דער היינזענע פּאָטער נייגט זיך לור
גאָרע פּיר יענע, דיה אונטער איהרען טאָטען וויילטען, און ריעזען הענגט ער ליעבע.
פּאָן, אונד בעוואָהרעט זיח פּאָר יעדען זיבעל; זיח לייטעט ער הין נאָך יענער אויסגע
טייקטען היטע, וויא זיח לוסטוואָרעלן, פּערזעטלע חוין איינער איספּירען געגענד; דאָרט
ענדעטען זיח דען אָהרן חוין דער היינזענען זיבע דעם

עוויג (עבעכדען, אונזונדער) באַרען, זאלפורט
בארען זאלער העכסטען אונד זאלער היינזענען!

אלים בהשעין. אָם יענער פּאָטרייךר אייכט דיה טעכטעגאָטען (1) אונטער דען טאָט
טען דעם בעלויכטען בויהעם געלאָרען, אונד ווען אויך דיסטערן געמיטהם (2), זאָ טטאָנד
ער

(1) אָם אברהם דיה ענגעל וועלע חוין העכטענגעטטאָט ערטיענען גאָסטפּריינד
ליך אויפּגעהן.

(2) נאָך דער טראַדיליין פּאָר הינענער בעאָך אָן דריטעטען טאָגע נאָך זיינער בעטניי
דאָג טטאָט; דער זאלעכטיגע וואָלטע דורך איינע דריקקענדע היטלע דען גאָסט
פּריינד (12)

בַּנֶּפֶשׁ חֲשׂוּכָה. לְבָדְיוֹ שְׁמַר בְּלוֹד קוֹ בְּקוֹ לְמִשְׁכָּה. וְעָמַד וְגוֹ וּפָסַח בְּעַדָם לְסוּכָה. עַל כִּי תוֹעִים לְמַד תַּעֲוֹב מִסָּבָה. וּמֵאֵס רַחֲבֵי גְוִיה וְגַעְמָתָה לֹא יִסָּבָה. וְכָה בְּכֵן גִּזְעוּ שְׁלוּל רַת גְּסוּכָה. בְּרוּחַ הַקֹּדֶשׁ סְכוּת כְּמוֹ הוֹרֵם סָבָה: רִגְלֵי גְבִיר אֲחִים וְסַע פְּעָמִים סְכוּתָה.

שע ינת ען. בנפש חשוכה, בכ"ו ובמזוזור פראג רכ"ג הגי' חשוכה נש"ן ימנית ועינו שאל היתה נכסו ללולה מתי סכות? הנת לפי שהיה יום שלישי למילתו בהיותו בירושלם והגות לפי שהיה מלטיגר שאל היו אורחים באים והוא היה עומד ומלכה לקראתם, ושהיה בדרש חו"ל הוכח ברג"י ריש פרש"י וירא. וברז"ו ספרים הגי' חשוכה נש"ן ופי' המפרש בנפש רחמנות ומלה מלשון חו"ל ראיון היו אלעזר ואיתמר לישרף אלף שמיסך המקום ורחס עליהם ע"כ והענין ארז. לבדיו, לענפו תאר לבנים, בלוד, גמלים. קו בקו, מהה בנגד מדה במזרח נפיוע קושע וכו'. למשבה, נש"ן למסוך ולמזוזו להם כפי מדתם. וגו, ועבר. לסוכה, להטן עליהם. על כי חועים וכו', כמו אלרשו חו"ל בסמוך ואת הנהם אבר עשו צחק והוכח ברג"י שם שהביטו עובדי אלילים תחת בנפי השכינה. רחבי גויה, נאות גשמיית שבת מן הגולה והגרה. ונעמחה לו יסכה, ונתחברה לו שרה וכמו שדרשו סם אברהם מגייר את האנשים ושרה מגיירה את הנשים יסכה, זו שרה כדאיתא במילת (ל"ד א') ע"כ שסוכה ברוח הקודש, וכמו שיתד אחיו ברוח הקדש סכות וכו' ושהכל סוכין ביפה, ופעל נעמתי נגור משם עמית שלא נמלא בנפרד כי אם עמית עמיתך עמיתו. שלול דח בפוכה, לקנות וללאור תורת ה' הסוכה מראש אלפים שנה קודם בריאת העולם כמו שדרשו חו"ל בסמוך מעולם נבטתי מראש וגו' (משלי ח' כ"ג). רגל גביר אחים, יעקב שנברו אביו הוה גביר לאורך הלך לרגל הילדים ונסע סכותה, ובסמוך

ער דעננך ועלכס רח, זיה לו בעוירטען. זיינען טפרעסלינגען בעהיעלט עם און עגיטען דער חלונעכטיגע פֿך, גלייכע מיט גלייכען לו פֿערגעלטען; ער ועלכט טפחנר אויף, טאם ער, ריח עגיטעטער טטרפֿענר, אזייהער פֿוהר, זיח מיט זיינען טטלע לו בעטפֿטען. יעלער פֿאָטרייךר בעלעהרטע ריח אירינגען דען געטלענדיענסט פֿערקטייען, חונר פֿערקלֿ טעטע ריח אירדישען אייסקייטען; זייריג טטלד ריח הוֹדען פֿאָטטטער איהען לור זייטען דערנען חונר אויך זיינער נאָקעווענטשט ריח ערהעבענטע זעהרע לו טהייל, חונר זיח טוועטע און הייליגען גייסטע, וואָס איהר ערלפֿטער געטויט. — ער, דער פֿירסט זיי נער בלידערליכען פֿערווערטען (1) וואָנדרערטע חונר לָקָה הין נאָך דען לוייאַהעל בעלייבנעטען הי"ט

פֿרינדליכען פֿאָטרייכען מיט דער בעטוועהנליכען אויפֿגעהע דער רייענרען פֿערטווען, אברהם חונר חנער דערריבער חונר זון פֿעלטיטוועטער; דח וואָרטע גאָסט יענע דרייח עני גען, ריח טאָם הידע וואָנדרערד בייה איהען איינקעהרטען. (2) יעקב, זיעהע בראַזית כ"ל ל"ט.

וּמֵאֲרָמִי וְשַׁעִיר בְּעֵדוֹ סְכוּתָה. בְּכֵן חֲנִיטְיוֹ סָעוֹ רֵאשִׁית סְכוּתָה. וְשִׁבְעַת חֲזוּיוֹ מְשִׁי עֲלִימוֹ סְכָתָה: וְדָאוֹ חוֹרְבָה עֲדָים מְקַשְׁרִים. עֲנָנִים סְכוּכִים כְּעַל כְּנָפֵי נְשָׁרִים. רֵגֶשׁ שְׂאֲנָנִים חֲזוֹ מְאֻשְׁרִים. שִׁבְעַת מְחִיצוֹת סוּכּוֹת וְלַחֵם מְחֻשְׁרִים: בְּטָלוֹל עֲנָנָיו הִסְפִּיכּוֹ בֵּין סֶכֶד לְסֶכֶד. וַיִּתְיַצְבוּ תַחְתָּיו כְּבַתְּחִיתִית סֶכֶד. יָדַעַם תְּבַנִּית מִשְׁכָּן

ובסמוך זה (בראשית ל"ג י"ו) נזכר שם המקום פעמים. ומאדמי ושעיר, מלכך ומעזו סללית אחי. חניטיו, בניו. סעו ראשית סכוחה, נסעו מרעמסס סכותה. ושבעת חזויו משי וכו', מנזרח בקרובות דאחמול בפיוע קושט מרוח שבע ענני משי וכו' וגם אונקלוס חרגס כי בסכות הוצאתי את בני ישראל אחי במטלת עננין אותיבית ית בני ישראל ען קבל אונקלוס מפי רבו ר' אליעזר דאמר (סוכה י"א ב') ענני כבוד היו, ומאן דרגס באונקלוס ענני בלא נ"ו"ן לריך לנדק ייג"י שהוא ג"כ לשון רבים, ולא כמו שפי' החכם בעל אהב גר שאח ברגסס זו פפי' ענני שלי ולא האניח על כוונת אונקלוס, ולדעתי כוון גם רש"י בפירושו לפרש' אמור סם להאנות ת"א עס דברי ר' אליעזר רבי. ידאו, עסו העתיד במקום עבר כי לאות יו"ד הוא לריך. חורבה, להר סיני. עדים מקושרים, בשני בתרים שקרו שנים רבות של מלאכי השרת לכל אחד ואחד מישראל אחד כנגד נעשה ואז כנגד נאמע בריחית (שבת פ"ח א'). רגש שאננים, המון מלאכי השרת כנזכר. מאושרים, תאר לישראל שהיו מנורכים באישר. שבע מחיצות, הם ז' עננים כמזכיר כבר. ולחם מאושרים, המלאכי השעירו להם לחם מן השמים כמאמרם ז"ל (יומא ע"ה ב') לחם אבירים אבל איש (תהלים ע"ח ב') לחם שמלאכי השרת אוכלין אותו. ידעם, הודיעם. לבנון, תאר לבית המקדש שמלכין

היטענדרפֿע (1), נאָכדעף דוח איהן פֿאָר דען פֿראַמיטען חונר שעיר (2) בעהיעטע חונר בעטיטעטע החסט; דערנען וואָר דער ערטטע לוג זיינער טפרעסלינגען נאָך יענען היטטעני דערפֿע (3), חונר מיט זיינען לֿפֿרטגעוואָרבענען ליכטגעווענקען פֿאָטטעטע דוח זיח בערוקטען חונר בעטיטעט. וויח און זיינען פֿוֹגע קאָטען זיח לור פֿלוגעגונג דעם הערליכסטען טוועקען (4) נאָך חיריב, אויף בעטפֿטענרען וואָקטען וויח אויף פֿלוערפֿאָטייטען געטרווען; דערט טוועטען ריח גליקעווענען דער ענגעל טווענעדע טפֿאָרען, ריח זיח מיט יענען זעכטן געווענקען אוואָקגען, חונר רייכליך נעהערטען מיט הייזווענער קאָסט. אויבערן טוועוועלן טען זיח ריח מיטלענרען געווענקע, וואָרווענער זיח טפֿאָנרען וויח חונטער איינער טפֿאָט טרען לויבע. היר טוועבטע איהענען פֿאָר, דען אוידעלן דעם הייליגען רוהע; געלעטטען היט

(1) סכות, און דער ביבעטטעלע (בראשית ל"ג י"ו) קאָסט לוייאַהעל ריח בעטענעכונג סכות פֿאָר. (2) לבן חונר עשו. (3) נאָך דען אויסלוגען אויס עגיטען, זיעהע אמות י"ב ל"ו. (4) דען הייליגען געוועטן לו עוואָפֿאָנגען.

אֵיךְ יְהִי מִסְכָּד. וּבִתְבִנִיתוֹ לְבָנוֹן מוֹכֵן לְסִכָּד. קָצֵב בֵּין
קָדֵשׁ לְקֹדֶשׁ תַּת בְּדֵל מִמְסָד. מְחִיצוֹת לְסִכָּד בְּפִרְתָּ
הַמְסָד: לְכַרְוּבִים סִכָּדִים. כְּפִרְתָּ סוֹכְכִים. מִשֵּׁם רוּחַ
סָרִים. וְצוּר. עִמָּם מִסְכָּדִים: יִקְרוּ שְׂמֵה סְכוֹת. שְׁלֹשׁ
פְּעָמִים בְּסְכוֹת. רָמָז לְשֵׁלֶשׁ בְּכָל סְכוֹת. דְּפִנּוֹת
מִסְכָּכוֹת. מִן רְצוֹנֵי דַת הַשְׁוֹאֲבָה שְׂאֵבוּ. חֲקוּק בְּהַ חֲשָׁבוּ.
כְּמוֹ בְּסִין קָשְׁבוּ. בְּסְכוֹת תִּשְׁבוּ:

אֵל גַּא לְעוֹלָם הוֹעֲרֵץ. וְלְעוֹלָם תּוֹקֵדֵשׁ. וְלְעוֹלָמֵי
עוֹלָמִים תְּמַלּוֹךְ וְתַחַנְשָׂא: הָאֵל מֶלֶךְ נוֹרָא מְרוֹם וְקָדוֹשׁ: כִּי
אֲתָה הוּא מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים. מְלִכּוֹתוֹ גִּצַּח. נוֹרְאָתוֹ שִׁיחוּ.
סִפְרוּ עִזּוֹ. פְּאָרוֹהוּ צְבָאוֹ. קְדָשׁוֹהוּ רוֹמְמוֹהוּ. רוֹן שִׁיר וְשִׁבְחָה.
תִּקְרָה תְּהִלּוֹת תִּפְאָרְתּוֹ:

עונות של ישראל. קצב, מדה קצובה. תח בודל מִסְכָּד, כנ"ל, לתת הנדל בין קדש לקדש
הקדשים ע"י מסך. לְכַרְוּבִים סִכָּדִים וכו', כ"כ נכ"י ובמחזור פראג רכ"ג, שהכרוזים סכוזים
מענין שהיה על הכפורת והם סוככים זכרניהם על הכפורת. משם רוח סכים וכו',
מן הכפורת היו חוזים רוח הקדש, ושמעו הסכמת הכוראית. יקרו שמה סכת וכו', שם
נחכדו לראות ולשמע כל הרמוזים להנין תבנית כמו הרמז בסכת בסכת תרין
חסרין ומלך יורה על ג' דפנות בראיתא בסוכה (ו' ב'). דת השיאבה וכו', וכן שמעו רמז
לניסוך המים כמו שהעתיקו למעלה במערבית דף ע"א ע"כ כמלכה הכתובה בפירוש בלר
הטיב בסכות חשבו.

ויט זיינער ווואנדערברעטן בעדעקקונג, זך וויא דעז בילד דעם הייליגען טעמפעלס וויט זיי
נער ערהשכטענען דעקקע; יענער רויץ לויטען דען הייליגען חונד רען (וואַנערהיייליגעטען)
פֿון אויבען טעפּפֿך געטרעננט, זך וויא יענע חטטעיהילונגען דורך פֿאַרהענגע געבילדעט,
חונד וויא דעז שטלענדען כּרובים דען דעקקע דער הייליגען חונד בעטאטטען, פֿון וו
אויס דעז חטטעיהילונג גלֿאָרע דען דעקקע חטטעיהילונג וויא דעז ווערדען וואַל
וואַס פֿיר זיך דער טעפּפֿער בעטאטט. דאָרט ווואַרדען זיך געווערדיגט דעז געטטאטטען
דער לויכהיטטע וויא איהרען דרייח ווערען (2) דורך חטטעיהילונג געבילדע לזען! אויך
דעז חטטע וויא דעז געפֿעלונגע חונד פֿרעהיליכע פֿעסט דעם וואַסערטעפּפֿענע (3) בעגאנגען
וויא, וואַרד וויא איהרען זך אויסדריקליך קלֿאַר, וויא דער פֿרעהיליכע חוץ אויף סיני:
,,וויא זען און לויכהיטטען וואַהענען!"

(1) לויטען היכל חונד דביר דער קדש הקדשים, גיעה דעז זעכסטע קאפיטעל
אויך ערטטען בוך דער קעניגע.
(2) דעז חטטע חונד וויא חונד און וועלכער פֿאַרן דעז לויכהיטטע אויפֿגעטעלונג
ווערען וואַל, וואַריבער אויך תּלמוד פֿאַגעהאַרענט חונד אויך ביבעלשטעלונגן ערווענען וויד.
(3) דיעזעס פֿרעהיליכע חטטעיהילונגען וויד חוץ תּלמוד פֿאַס דעז וואַסערטע גע
שילדערט.

מִיֶּכָּ לְסוֹכְכֵי לְמִסְכֵי. לְנִסְכֵי בְּנִסְכֵי. בְּנִסְכֵי קָדוֹשׁ:
מִיֶּכָּ לְחֻדְשֵי רֵאשׁוֹן. כְּמֵרֵאשׁוֹן. לְנִצְוֵי כְּאִישׁוֹן.
אַהֲלֵל בְּלִשׁוֹן. לְמָרוֹם וְקָדוֹשׁ:

מיוסד ע"ס א"ב

אֲמַנָם מִצְוֶה גִזְרֵת מִצְוֹת. בְּזֹאת אֲשֶׁר בְּאֵבֶיהָ תּוֹרוֹת
קְצוּבוֹת. גִּזְרוֹת חֲבָרוּ לָהּ לְצִוּוֹת: לְסוֹכְכֵי דוֹרֵשׁ יוֹם זֶה
לִיחְסוֹ רֵאשׁוֹן. הוּא חֲמִשָּׁה עָשָׂר וְהוֹנֵקֵב רֵאשׁוֹן. וְכִדִּי
לְבִשְׂרָנוּ כִּי מַחֵל רֵאשׁוֹן: לְחֻדְשֵי זְכָרוֹן סוֹף שָׁנָה. וְהוּא
תְּחִלַּת שָׁנָה. חַג הָאֲסִיף תְּקוּפַת הַשָּׁנָה. טוֹב יְדִין בּוֹ

לסוככי, להנין אותי. למסכי, פי' המפרש למזוג לפני מין המשומר משעת ימי בראשית
מל' מסכה יונה (משלי ט' ב'), והרו"ה פי' לעשות לי מסך להנין, פעל נגזר מן מסך הפתח
(שמות ל"ה ט"ו); ויחכן כמו שפעל מסך הוא נדרף עם ערב שענינו תערובות כן הוא
נדרף עם ערב שענינו נעמת הנפש ונעמו ערבני המתק חיי נבועמים. לנסכי בנסכי,
לגדלני במשימי שהוא אחד משמונה נסיכי אדם (מיכה ה' ד') כמו שדרש חז"ל (סוכה נ"ב ב'),
והו' בנסכי כת קדוש שהקב"ה משח אותו למלך.
לחודשי ראשון וכו', שחידש אותי הש"ת שהוא ראשון כמאן ובמראשון לישראל שהיו נלווי
כאישון ככתוב יזכרוהו בראשון עינו (דברים ל"ב י'). אהלל בלשון, כנ"ל וכן הוא נכתב יד
ובמחזור פראג רכ"ג, ובנין המרוזים יורה שכן הוא.

אמנם מצוה וכו', אחת ונכון הדבר שמלוא אחת מביאה ליד כמה מלות ושכר מלוא מלוא.
גזרת מצוה, כנ"ל ב' בעבור שווי הגזרות. באביה, בשרשיה. תורות קצובות, לבנין
סוכה בנין דין לבד גוד חסיק גוד אחיית ודופן עקומה ודומיהן. גזירות, בנין גזירה שמה
ימסך אחר שולחנו ודומה לה. לצוות, לדבק מל' התלמוד כל העולם כלו לא נכרא אלא לצוות
לזה עיין מרפא לשון ברכות ו' ב' ד"ה לצוות-דורשי, נדרש כמו מי נדה לא זורק עליו (במדבר
י"ט י"ג) שענינו נזרק. ליחסו ראשון, לקראו יום ראשון. וכדי לבשרנו וכו', כדאיתא
בספרי הובא בליקוט פירוש אמור וברבא שם ביום הראשון זה חמשה עשר ואתה
אומר ביום הראשון וכן? משל למדינה שחייבת משל למלך, והלך המלך לגבותו, בתוך י' מילין
ילא גדולי המדינה וקלסוהו התייר להם שליש וכו', בתוך ה' מילין ילאו בניוני המדינה
וקלסוהו התייר להם עוד שליש כיון שזכנס למדינה ילאו כל בני המדינה וכו', והתייר להם הכל,
אמר להון מלכא מה דאלזי אזול, מן הכא תל מושבאל, כך בעבר ר"ה גדולי הדור מתענין
והקב"ה מתיר להן שליש מעונותיהן ומר"ה עד יום הכפורים היחידים מתענין והקב"ה מתיר
להן שליש וכו' וביום הכפורים כולם מתענין וכו' והקב"ה אומר להם לישראל מה דאלזי אזול וכו'
ומיום הכפורים עד החג כל ישראל עסוקין במצות זה עוסק בסוכתו וזה בלולבו וכו' הראשון
שחג כל ישראל עומדין לפני הקב"ה ולולביהן ואתרוגיהן לשמו של הקב"ה ואומר להם מה
דאלזי אזול מן הכא תל מושבאל לסיכך משה מזהיר לישראל ולקחתם לכם ביום הראשון
וגו'. והונקב, ונקרא בשם ראשון. זכרון סוף שנה, דתיבי וחס האסיף כל את שנה
(שמות כ"ג ט"ו). והוא ההלכה שנה, כמבואר במרום שלאחריו הוא האסיף וחס האסיף
תקופת השנה (שם ל"ד כ"ב) ופי' רש"י שם בתחלת השנה הנכאה ע"ש ועיין בבאור
הרמב"ם שם. טוב, הקב"ה. ידיו בו וכו', כדמתן (ר"ה ט"ז א') חג נידונין על המים.
כלולים

גזלי שנה: לסוכי יקחו לשמו ארבעת מינים. כלולים
כתורים ומזמנים. להלל גם כבענב ובמנים: לחדש
מהוד הדר המהדר. גאדר ונהדר בהדרו להדר. סוד
אדר יקר בכתם פז לאדר: לסוכי ענף עץ עבות חפז
מבחוץ. פונות לבון לב מבית ומחוץ. צפוי לכפר בעד
לב שחוץ: לחדש קחת לולב וערבי גחלים. רגילים
ענות גם שיר הלולים. שקולים הם כחוללי
חלילים: לסוכי תפישת שלשה הדסים ושתי ערבות. שיר
להסליל גם לרזוב בערבות. אתרוג וכף תמר יחידים
מלהמעיט ומלהרבות:

ח"ו לחשי ראשון. במראשון. לנצורי כאישון.

אהלל בלשון. למרום וקדוש:

נק'ת קלות אטרים נאן או היחה חנית סכו דאתמול כחל יום ראשון בשבת.

ובכן ולה תעלה קדשה כי אתה קדוש ישראל ומושיע:
יסוד הסלוק הזה מיוסד ע"ש המאמר בנגראל כי לעתיד חנו ישראל למעלה רמה צביל מנות סנה
כי אקח מועד. לבוא לקץ ולמועד. במאז לדבר
מאהל מועד. לישוב בהר המועד. בירכתי צפון בקרית

כלולים כחורים, מהודרים בכלילת הויפי ומעוערים בכתר הוד. סוד, קנץ מל' בסודם אל
תבא נפשו (בראשית מ"טו'). אדר יקר, עץ יקר מל' התלמוד (בינה ע"ו ב') הירושלמי שיתקיימו
נכסיו יטע בהן אדר, ועיני רש"י ר"ה (כ"ג א') ד"ה אמר רב אריא. בכחם פז, שהיו אוגדי'
את לולביהן למעלה בניגויות של זכב כמבואר במשנה (סוכה ל"ב) וכן המנהג אלל הספרדי'
עד היום הזה. חפזות מבחוץ, שהדם וערבה מחפין את הל' לב מבחוץ, כן מל' המפרש וכן
הוא. צפוי, גלוי, תאר לאתרוג שהוא מגולה ואינו נאגד ודומה ללב כמבואר בסליק
דלחמול. שחוץ, ענין גאזה וגאון מל'. בני חזן (איוב מ"א כ"ה). שקולים הם כחילי
חלילים, כ"כ כנ"י ובמחזור פראג רנ"ג ועשמו שקולים הם גזיר ליום שהיו מחללים בחלילים.
להסליל, לרומם. מלהמעוט ומלהרבות, לולב ואתרוג לנד יחידים הם ואין להוסיף עליהם
ואין לגרוע מהם מה שאין כן בהדם וערבה שיש לאלל ידיו להוסיף על מינים.

כי אקח מועד וכו', כתב המפרש בזה"ק לפי שהבריות תמהין על ארבע מינין הללו,
ואומרים מה טיבן שזכר בהם הקב"ה לשבחם בהם מכל המינין? כמו שאמר שלמה (עיין רנה
פרשת אמור) שלשה המה כפלאו ממני (משלי ל"י"ח) אלו לולב הדים וערבה וארבע לא ידעתים
(סס) כלומר ואפילו כולם עם האתרוג הדיינו ארבע לא ידעתים? אמר הקב"ה כי אקח מועד
אני מישרים אשפות (תהלים ע"ה ג') לקח מועד שקבעתי אני ליתיד לבוא לשרט להם טעמי
המזות. לישוב בהר המועד וכו', עש"ה ופ"ה בזה מועד בירכתי לפון (ישעי' י"ד י"ג).

מועד. קדושים בתוכם לועד. למועד מועדים וחגי
מועד. להתהלך בתוכם ולהועד. להושיבם באהליהם
כימי מועד. וענתה השירה הזאת לפניו לעד. וכפה
תהיה לצל יומם לעד. כמליץ מגיד ישר טוב תעד.
על כל שקים מצות כפה להעד. וכל שומריה יבוא
ויעד. ואנכי היודע ועד: כי עמי קימו מצותיה.
במדותיה ובקצבותיה. באמותיה ובמחיצותיה.
בדפנותיה ובמצבותיה. בספוקיה ובצלותיה.
בביאותיה וביציאותיה. בגדרותיה ובפרצותיה.
בחנינותיה ובעליצותיה. וזר לא יהיה במוצאותיה.
ונקר לא יעבור ברוצאותיה. וטמא לא ישקף
במחיצותיה. וגוי לא ירמוס בהצרותיה. ולאום לא
יערב בחוצותיה. כי אם עמוסיו נוצרי עדותיה. וגם
לא יופרו מועצותיה. בלב שלם ישובו לקצותיה.
ובגפוש טובה יבואו חצרותיה. עתה יבוא עמי
לקצותיה. כמו הם לבדם דגלו משבצותיה. כן בדר
ישכנו ברביצותיה. לתת למו שבר מרוצותיה. לקץ
ככת אל לרצותיה. לעת חלוק ארצותיה. כשורות
הקברם (להקברם) לחוצותיה. בארץ מפאת קדים
לקצותיה. עד ים אוקינוס למצותיה. ברחב שבעים
ותמשה מול חריצותיה. גבור כל שבט ושבט בך ועלו

וירכתי לפון חזר לעזרה כמו שפי' רש"י סס. למועד מועדים וכו', לה"כ (דניאל
י"ב ז') ונדרש על הקץ. להושיבם באהליהם וכו', עש"ה כ"ג ע"ד אושינך נחלים כימי מועד
(הושע י"ב י'). ובקצבותיה, שיעור וקצנה של סוכה כדי שיכול ליכנס בה ראשו וכונו.
ובמצבותיה, מלב ומעמד הכפנות. ובעליצותיה, רומן על ג' שמות האמורות בתנ
במאמר המדרש שהעתיקו פעמים. ברכינותיה, צמחנותיה. לעת חלוק וכו', סדר ונוסח
החרוש החלה הניח רש"י ביוזקאל (ריב פרשה מ"ה) בזה הלשון: לעת דלוק ארצותיה,
כשורות הכרם לחוצותיה, באורך טפאת קדים לקצותיה, עדים אוקינוס למצותיה,
ברורב

בנפיותיה: ואז בת קול תצא בארץ הזאת. על הר גבוה לבשר בשורה זאת. כל שקים מצוה זאת יבא בנעם צורו לחזות. לשקוד דלתות ולשמור מזוזות. להביט ולשור גם על זאת. (ישועות עליונות). על כל כבוד חפזות מזוזות. חפזות בחפזות בחליות אחוזות. עד כסא כבוד מואחזות. ויושב על כסא ביפיו לחזות. במחזות המצוחצחות בתשע מחזות. וכל אשר תדיר לעשות זאת. יזכה להאמר לו כזאת. אשרי אנש יעשה זאת. יחשב לו כשמר כל התורה הזאת. ומי שמע כזאת. ומאת יי היתה זאת. ואחשבה לדעת זאת. והיא נפלאות בעיני זאת. עד אבא ליושבי פרוזות. ואשאלה לזקני מי זאת. מה אתנן עם שומרי מצות סכה זאת. והם ישיבוני תשובות עזות. ויראוני מצפונות גנוזות. רב טוב הצפון בבית גנוזות. לבעלי סכה יהו גבוזות: ומחיל אל חיל יצעדו. ומסכה

ברוח שבעים וחמשה מול חריצותיה, ע"כ, והחשבון מנואר סס. להביט ולשור ישועות עליונה, כ"כ נכ" וכן הגי' במחזור פראג רכ"ג, ובהד"ק גרס לה ביט ול שור גם על זאת, ופי' כולם יראו ויביטו הסם שעשה הקב"ה על שקימו זאת המלה של סוכה, ולא גרס ישועות עליונות ונכון הוא כאשר נראה מבנין החרוזים, ויש מחזורים הנדפסים במדינת אשכנז שקימו וקבלו שתי גרסאות הללו במחזור אחד ואחריהם הלך הרמב"ם. השוח בשוח ברליות אחוזות, לכל לדיק ולדיק תהיה חובה בפני עצמו ורחייה סמוכות זו לזו כחליות הזרה. במחזות, במראות. המצוחצחות בחשע מחזות, כפי המפרש ע"פ מאמר חז"ל בויקרא רבה (פרשה א') ר' יהודה אומר מתוך תשע (בליקוט ח"א רמז תל"ב ובח"ב סוף רמז תקכ"ח הגי' מתוך שבע וגו') זו לדקה בעיני מני' תשע כי שבע הוא מספר המלך והגנוזות) אספקלריות היו הנביאים רואים וכו' ומשה ראה מתוך אספקלריא אחת וכו' ודין אמרין כל הנביאים ראו מתוך אספקלריא מלוכלכת וכו' ומשה ראה מתוך אספקלריא מלוכלכת וכו' ע"כ, והמפרש שיה טעם ולשון המאמר ואמר במס' ר"ל כל הנביאים לא ראו אלא מתוך ט' מראות שאינן מזוהמות חוץ משה אראה באספקלריא המאירה (כך יורו ישראל שקימו מזה סוכה) ע"כ, וזהו לא כפי יהודה ולא כרבנן, ולדעתנו כוונת הקלירי שא"ל לומר שיראו ישראל מתוך מראה אחת מזוהמת שזהו מדרגת משה ולא קם עוד נביא כמשה ולכן יסד שיזכו מראות מתוך תשע מזוהמות כאשר הנביאים לדעת ר' יהודה. ליושבי פרוזות ליושבי ירושלים עש"ה כפרות תשנ ירושלים (וכרי' ב' ח'). לזקני מואת, לזקני ישראל ע"כ הכת' מי זאת עולה וכו' (ע"ה ש"ו). אחנו, מתן סכר. החשובות עוזה, תשובות חזקות שאין עליהם טענה. גבוזות, נחלקות להם לשלל. יצעדו, ילכו. יעדו, יקבלו לשון ויעד

לסכה יעדו. ומאהל לאהל יעדו. בסכה אשר יצמדו. בסכת שלם יצמדו. בסכת עמקים יומדו. בסכת צלצל יעדו. בסכת סביביו יתדו. בסכת מלכם יתעדו. בסכת צפוננו יואחדו. בסכת גאות דשא יוברדו. בסכת מי מנוחות יכבדו. בסכת עץ חיים יתסדו. בסכת שתחתיו יוסעדו. בסכת צללותיו בחיל יסלדו. במעלותיו אל ייחדו. במערבותיו זר יאפדו. ברחובותיו יתרפדו. ושיעור תפישותיו יומדו: חמש מאות שנה הליכותיו עלות. עזבי עקרו בזה קו להעלות. אבל מגין ענפיו אין במדה להעלות. ועל ויכל שרשיו פעלות. וכל מי בראשית מגו נפעלות. ופלגים נפלגים לכל תעלות. ושבע כתי קדש המעולות. תחת ספת גופו מתעלות. ומתחתיהם שלשים מעלות. מסתופפים בצלם בשיר המעלות. ועל גבם ששים מעלות. זו למעלה מזו עולות. ועד

ואסיפה. יצמדו, יחברו. בסכת עמקים, כלל סוכה. יומדו, יהיה נמדד לכל אחד לפי נמדדו. בסוכה צלצל, בסוכת לויית עש"ה ובכללל דגים ראשו (איוב מ' ל"א). יעדו, יחזקו. יחודדו, ישמחו במדה רבה. בסוכת גאות דשא וכו', עש"ה כ גאות דשא ירכיבו על מי מנוחות ינהיגו (תהלים כ"ג ב'). יוברדו, ישנו לבטח בדד. יוסעדו, יהנו מסעודה הערובה להם. יוסלדו, כגו' המפרשים העתיקים וכן הגי' במחזור פראג רכ"ג, וענינו שם יסו משובחים, ובמס' גורם יסלדו כלומר הלדקים יתנו שנה להשם ית'. יאדו, יבחרו. יתרעדו, יתקשטו במרכדים ברחובות של גן עדן, רסד ורכד ארזים הם. חמש מאות שנה וכו', כמאמר ר' יהודה בר אילעי בב"ר (פרשה ט"ו וירושלמי דברכות פ"א) עין חיים מהלך ה' מאות שנה וכל מי בראשית מתפלגין מתחתיו. ושבע כתי קודש וכו', זו' כחות של מלאכים הקדושים אל בני עליון כך מ' המפרש, ויותר מסתבר שבין על שבע כחות של נדיקים שעתידים להקביל בני שכונה כמנואר בויקרא רבה (פרשה ל'). סוכת גופו, תחת ראש אמיר של עץ החיים ונקט לשון הירושלמי דברכות של אסוף דבר נוסף (ובכ"ר ל"ל כו פו כמקום נוסף). ומתחתיהם שלשים מעלות וכו', החרוזים האלה הביא רש"י (תהלים קכ"א ח') חז"ל שיר למעלות רומז למעלות העולות לנדיקים לעתיד לבא מתחת עץ החיים לכסא הכבוד דתני בספרי (הובא בליקוט רמז תתע"ג) שיר המעלות אין כתוב כאן אלא שיר למעלות שיר למי שעתיד לעשות מעלות לנדיקים לעתיד לבא, והה שסד הקליר ומתחתיהם שלשים מעלות, זו למעלה מזו עד כסא הכבוד עסות ועולות, בש ית כעיימות שיר למעלות ע"כ, וסם השמש שני תרווי' מסתופפים וכו'

כפא הכבוד טעות ועולות. בשית געימות שיר
 המעלות: וכל אחד ואחד לפי כבודו. וכבוד והדר
 יתן הודו. בזיו שכינה ייחדו. במראה פנים יכבדו.
 בעשרה לבושים לאגדו. ברקמה ועתיק לרפדו.
 במראה תקשת לחסדו. במראה הננה לנגדו. כצאת
 השמש בעודו. אשר בו צדקו יעידו. ולפי הרשום בכתב
 ידו. ולפי מעשיו ומעבדו. ישלם למו פעלם במעבדו:
 יש ממאה אמה קומתם. כתבנית היכל רקמתם. יש
 ממאתים ושלש מאות תקומתם. (כן ועד תשע מאות
 תקמתם. לפי שיעור תקומתם). כן תהא בארץ
 ממלכתם. יש מהם מלא העולם מהלכתם. ומסוף
 העולם ועד סופו הליכתם. יש מששה עשר עולמות
 מלכותם. ויש משלש מאות ועשרה ממשלתם. ויש
 משלש מאות ושלשים ושלשה שליחותם. ושלום
 גדול יש בינותם. ושינאה אין במחנותם. ותחרות אין
 במחיצתם. ואיבה אין בהליכתם. ופלגות אין
 בחפתם. וקנאה אין במשכנותם. ושינה אין
 ברפידתם. ותנומה אין ברביצתם. ואסון אין
 במגורתם. ודמעה אין בעפעפותם. וצרה אין
 במהשבותם. וצוקה אין בטוחותם. ויצר רע אין

וכי' וכל גבס וכו' ולכן הסגרים הרו"ה. טעות. בשית, נדבור. ועתיק, מעין
 ולמכסה עתיק (ישע' כ"ג י"ז) שחגים יונתן ולבסו דיקר, ועין חזרו לעטבו במידים
 עשה רקזה ויקר העקר. לחסדו, לחטבו ולסביב לו אהיה זו פניו דומה למראה הקשת.
 כתבנית היכל, סהיה מה אה אשה. שליחותם, מקום רחב ידים להתפשט ולהתגדר בו מל'
 וכל מלאך יודק (דברים ע"ו י'). ושלים גד לוכו, אצ"פ שיש מדרגות שונות נגדולם
 וממלכתם שיש לאחד יקר גדולה מחבירו עכו"ל אין שואה ואין קנאה בינותם בהיותם ככל
 תמונתם דומים למלאכים. ותחרות, ריב וחמת. ברפידתם, מל' כפידתו וכו' (ש"ה ג' י').
 ברביצתם, במשכנ מנותתם. במגורתם, במסכנס. בטוחותם, בפנימית לבס מל' מי שח
 בטוחות

בלבותם. ורעעין אין בדירתם. ומיתה אין במדורתם.
 ומחלה אין בגיותם. ששים כל אחד ואחד בנחלתם.
 שמחים במפעלותם. גלים בירוששתם. רוננים בפוד
 חלקתם. עולצים באזרחותם. חדים את אל בחדותם.
 והוא יתחלף בתוכם. עמו לסכו למשכם. בעבותות
 אהבה להמשיכם. באברתו לסוככם. תחת כנפיו
 לסככם. בכתר אהלו למככם. בינו לבין משרתיו
 לתוכם: ויניח רוכב ערבות. ויחן בתוך מעלות
 ערבות. בצדק קיחת שתי ערבות. ואחה מרבבות קדש
 אלפי רבבות. לעמד בין הדסי עבות. בצדק שלשת
 אבות: וירום כפא מיוחד. וישב עם זקני גוי אחד.
 איגרי לולב אחד. ומעמיתים בם אתרוג אחד: ויאחיו
 בני אבות שלשה. החוסים אום משלשה. יותר
 מקוראי קדוש שלשה: ויערב לו שית אמונים.
 המתללים בארבעת מינים. מארבע תיות מרבעי
 פנים: ויחזיק במחוללי תמשת וששת. ההוגים חמשת
 ועורכים ששת. מהלולי חתולי כנפי ששת: ויעורר
 אהבת איתנים. וכיהון פאר התונים. היות למעלה
 מהם נתונים. ומחיצתם תהא מבפנים. ומשתעשעים
 ביקרה מפנינים. בצל שני לפני ולפנים. ואותם

נשות חכמה (איוב ל"ח ל"ו). גלים, יגלו. כפור, נגדול. עולצים, שמחים. חדים,
 מסמכים. לחוכם, להוסיבם בחוקי אלפי רבבות, מלחי פהרת. הדסי עבות, תאר לישא.
 ומעמיתים, ומשתתפים. ויאחיו, ויטו. אום משולשה, כבתר תורה כתר כהונה וכל
 סס שוב, או כנהנים ליום וישראלים. מקוראי קדוש שלשה, ממלאכים שקוראים זה לזה
 וחוסרים ג' פעמים קדוש. במחוללי חמשת וששת, כדתן ריש פרק ה' דסוכה החליל
 חמשה וששה. ההוגים חמשת, חמשה חומשי תורה דכתיב וכגית נב וגו'. ועורכים ששת,
 ששה סדרי משנה. חתולי כנפי ששה, השופים המעוטפים נבז כנפים. איתנים, תאר
 לחיות. וכיהון פאר החונים, מל' כחתן יכהן פאר (ישע' ס"א י'), טלכיס כל דיק
 ממלכתי כבוד כחתן וכהן. למעלה מהם, למעלה מדרגת המלאכים. ביקרה מפנינים,
 כמורה שהיא יקרה מפנינים. ואותם ישאלו שנאנים, המלאכים ישאלו לישאלו היושבים

ישאלו שנאנים. בספת גוה שאננים. מה פעל נוצר
אמונים. ומה חזרה במעונים. ומה גלה סוד
לנאמנים. ומה חשף ממצפונים. והם יבארו למו
חיד צפונים. קול רנה וישועה אשר בממונים. כי הם
היו ראשונים. חרב פיפות שנונים. הלל במשנה
שונים. חדשים וגם ישנים. שירות ותשבחות משננים.
ואחרים זע חיות נותנים. בקול רעש מנננים. קדוש
וברוך עונים. ושרפי מעל עם כנף רננים. (ממעל
לכסא הגונים. לוישב על כסא רוננים. לנערץ בסוד
קדושים מרננים.) פה אחד עונים. וזה את זה מכונים.
וזה לזה מצינים. וזה מזה מתבוננים. וזה אל זה
קרוא גבונים. ושלוש קדשה לקדוש נותנים:

ככתוב על יד נביאך וקרא זה אל זה ואמר

ק"י קדוש קדוש קדוש יי צבאות מלא כל הארץ כבודו:
מזאז בקול רעש גדול אדיר וחזק משמיים קול. מתנשאים לעפת שרפים
לעמם ברוך יאמרו: ק"י ברוך כבוד יי ממקומו:

מז ממקומה מלבנו תופיע ותמלוך עלינו כי מחכים אנחנו לך.
מחי תמלוך בציון בקרוב בימינו לעולם ועד תשפון. תתגבל
ותחקש בתוך ירושלים עירך לדור ודור ולנצח נצחים: ועינינו
תראינה מלכותך בדבר האמור בשירי עזה על ידי דוד משיח צדקך:

צטח וסאן נסוכת שלום מה פעל אל? והם יבארו למו, וישראל יבארו למלאכים. חיד
צפונים, סתרי תורה שהיא מתוקה לחיך כמו שדרשו חז"ל בשמות רבה (פרשה י"ז) אמרו
ישראל אנו וידענו בזה של תורה לפיכך אין אנו זוין מן הקב"ה וסוכתו שאל' כללו חמדתו
וישבתו ופרשו מתוק לחי (ש"ה ב' ג'). מונים, מספרים. חרב פיפות, תאר לתורה.
הלל במשנה שונים, נותנים הלל אחר הלל ושנה אחר שנה. ואחרים ו"י וכו', כמאמר
חז"ל (חולין ל"א ב') אין מלאכי הגדת אומרים שירה למעלה עד שיאמרו ישראל למטה
וטעם ז"ע במורה, ויפול פסד ה' וגו' (ש"ל י"א ז') ת"י ונפל ז"ע א, ועיניו החיות
נותנים קול שירם ביראה ופחד. מציינים, מרמזים, וכדאיתא באגדת שמואל (הובא
בילקוט ישעיהו רמז רע"א) מלמד שהמלאכים מכנדין זה את זה אומר לחבירו פתח אתה
שאתה גדול ממני, ויש אומרים כמות הן אחת אומרת לחברתה פתח אתה וכו', וע"י יסד
וזה אל זה קרוא נכונים, ונכנסה זו נכונה וישרה, והאונים רגילים לנגן המכונים
האלה בקול, ומלילה להם מקטוף נכונים, לכן ישתללו לעזוב השיבושים הנהוגים ויבטרו בטוב.

קבל וימור ימלה יי לעלם אלהיך ציון לדור ודור הללתיך:

לדור ודור נגיד גדלך ולנצח נצחים קדשתך בקדוש
ושבחה אלהינו מפינו לא ימוש לעולם ועד כי אל מלך גדול
וקדוש אמת. ברוך אמת יי האל הקדוש:

אתה בחרתנו מכל העמים. אהבת אותנו. ורצית בנו.
ורוממתנו מכל הילשונות. וקדשתנו במצותיך. וקרבתנו
מלכנו לעבודתך. ושמה הגדול והקדוש עלינו קראת:
ותתן לנו יי אלהינו באהבה מועדים לשמחה חגים
וזמנים לששון את יום חג הסכות הזה. ומן שמחתנו מקרא
קדש. וזכר ליציאת מצרים:

אלהינו ואלהי אבותינו. יעלה ויבא ויגיע ויראה וירצה
וישמע ויפקד ויזכר וזכרנו ופקדוננו. וזכרון אבותינו.
וזכרון משיח בן דוד עבדך. וזכרון ירושלים עיר קדשה.
וזכרון כל עמך בית ישראל לפניך. לפלטה לטובה לחן
ולחסד ולרחמים לחיים ולשלום ביום חג הסכות הזה. וזכרנו
יי אלהינו בו. לטובה. ופקדנו בו. לכרחה. והושיענו בו.
לחיים: וכדבר ישועה ורחמים חוס וחנו. ורחם עלינו.
והושיענו. כי אליה עינינו. כי אל מלך חנון ורחום אתה:

והשיאנו יי אלהינו את ברכת מועדיך לחיים
ולשלום לשמחה ולששון כאשר רצית ואמרת
לברכנו. קדשנו במצותיך ותן חלקנו בתורתך
שבענו מטובה ושמחנו בישועתך. וטהר לבנו
לעבדך באמת והנהילנו יי אלהינו בשמחה
ובששון מועדי קדשה. וישמחו בך ישראל מקדשי
שמה. ברוך אתה יי מקדש ישראל והזמנים:

רצה יי אלהינו בעמך ישראל ובחפלתם. והשב את העבודה
לדביר בירכה ואשי ישראל ותפלתם באהבה תקבל ברצון

ותהי לרצון תמיד. עבודת ישראל עמך: ותחזיקה עינינו בשוכה לציון ברחמים. ברוך אתה יי המחזיר שבינתו לציון:

מזרים אנחנו לך שאמה הוא יי אלהינו ואלהי אבותינו לעולם ועד צור חיינו מגן ישענו. אתה הוא לדור ודור גודה לך וגספר תהלכה. על חיינו המסורים בידך ועל נשמותינו הפקודות לך. ועל נפיה שבכל-יום עמנו ועל גפלאותיה ומבוכותיה שבכל-עת ערב ובקר וצהרים. הטוב. כי לא בלור חמיה והמרחם כי לא תמו חסדיה מעולם קוינו לך:

ועל בלם יתברך ויתרומם שמה מלבנו תמיד לעולם ועד: וכל החיים יודוך סלה ויהללו את-שמה באמת האל ישועתנו ועזרתנו סלה. ברוך אתה יי הטוב שמה וליה נאה להודות:

אלהינו ואלהי אבותינו. ברכנו בברכה המשלשח בתורה. התחבה על-גדי משה עבדך. האמירה מפי אהרן ובניו בהגים. עם קדושה באמור: וברכה יי וישמרה: יאר ויפניו אליה ויחנה: וישא יי ופניו אליה וישם לה שלום:

שים שלום טובה וברכה חן וחסד ורחמים עלינו ועל כל-ישראל עמך. ברכנו אבינו בלנו באחד באור פניה. כי באור פניה נחת לנו יי אלהינו תורת חיים ואהבת חסד. וצדקה וברכה ורחמים וחסים ושלום וטוב בעיניה לברך את-עמך ישראל בכל עת ובכל שעה בשלומה. ברוך אתה יי המברך את עמו ישראל בשלום:

נטילה לולב (בלא זככת שהחיינו, ואם הוא נאחז בשנת מכה'ין גם שהחיינו) הלל, קדיש החקבל וסדר הקריאה וזיה גענטען.

קודם קריאת הפטרה יבך המפטיר זככה זו.

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם אשר בחר בנביאים טובים ורצה בדבריהם הנאמרים באמת:

ברוך אתה יי הבוחר בתורה ובמשה עבדו וב ישראל עמו ובנביאי האמת וצדק:

הפטרת יום שני של סכות

(זמלכיס א' סימן ח')

(3) ויקהלנו אל-המלך שלמה כל-איש ישראל בירח האתנים בחדג הוא החדש השביעי:

(4) ויבאו כל זקני ישראל וישאו הכהנים את-

הארון: (5) ויערו את-ארון יהוה ואת-אהל מועד

ואת-כל-כלי הקדש אשר באהל ויעלו אהם

הכהנים והלוים: (6) והמלך שלמה וכל-עדת

ישראל הנזעדים עליו אהו לפני הארון מזבחים

צאן ובקר אשר לא-יספרו ולא ימנו מרב:

(7) וביאו הכהנים את-ארון ברית-יהוה אל-

(2) האתנים, ללעת המפרטים נקרא המושג השניעי בשם זה, לפי שזו אוספים הפירות והתנועות, והם מיי וחזק האדם, וכן איתנים לטון חזק הוא, ולעת חז"ל בעבור שזולדו זו האבות, ולדעתו לפי שזו האדרמה קשה ואין הזמן לזרוע ולעבוד, ויהיה טעמו כעטם נחל איתו וכו' ויתורגם לפי (בראש-חזקת): בהג, הכ' במקום בעבור, והוא חג הסכות, ע' פירוש זה יתרון קושי המפרטים: (ד) הכהנים והלוים, הכהנים הארון והלוים האהל,

(3) חזק וחזקת אהנים, דהו חזקת חזק ויעבענטען וחזקת פערזעווענטען זיך גחלן ישראל לזך קעניגע שלמה, חזק דהו זיביהיטענעפטס לז פייערן. (ג) חזק מן דיה ענטענטען ישראל'ס חזקעקווענטען וווערען, הובען דיה פריעסטער דיה זרע אויף, (ד) אונד טרוגען זיח הייז'ן נאך ירושלים, נעכסט דעם טטיפטסלענטע, אונד זאלען הייליגען גערעטהען, דיה זערין ווערען. דיעס פערזיכטעטען דיה פריעסטער זיט בייהוילפע דער לויס. (ה) דער קעניג שלמה זבער, אונד דיה גחלע פון זייען לזעוועכערופענע נאליען זיט זייען, זעגען פאר דער זרע זייעהער, אונד זעפערטען זייעע אונלעהרברע זענגע פון זייע זען אונד טחזעטען, (ו) ביז ענדיך דיה פריעסטער דיה בונדעפארזע דעס עוויגען זון זייה

אתה לא תבנה הבית כי אם בנה היצא מחלציק
הוא יבנה הבית לשמי: (כ) ויקם יהוה את דברו
אשר דבר ואקם תחת ידו אביו אשב ועל כפא
ישראל כאשר דבר יהוה ואבנה הבית לשם
יהוה אלהי ישראל: (כא) ואשם שם מקום לארון
אשר שם ברית יהוה אשר ברית עם אבותינו
בהוציא אתם מארץ מצרים:

המפטר יבך ברכה אחרונה.

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם צור כל העולמים
צדיק בכל הדורות האל הנאמן האומר ועושה המדבר
ומקים שכל דבריו אמת וצדק:
נאמן אתה הוא יי אלהינו ונאמנים דבריה ודבר
אחד מדבריה אחר לא ישוב ויקם כי אל מלך נאמן
אתה ברוך אתה יי האל הנאמן בכל דבריו:
רחם על ציון כי היא בית חיינו ולעלות נפש הושיע
במהרה בימינו ברוך אתה יי משמח ציון בבניה:
שמתנו יי אלהינו באליהו הנביא עבדך ובמלכות בית
דוד משיחך במהרה יבא ויגל לבנו על כסאו לא ישוב זר
ולא ינחלו עוד אחרים את כבודו כי בשם קדשך נשבעת
לו שלא יקבה גרו לעולם ועד ברוך אתה יי מגן דוד:
על

בתרגומי השלמותיו: (ט) היוצא מחלציק, לדעתו בא לאמר לו בך אשר יולד לך, ולא נקד
אשר נולד לך, כי רמז לו על שלמה אשר נולד לו אחר הדברים האלה:

כך נכלט חוספיהרען, וזנדרען דיין זקח דער ויכר געבנהרען ווערדען, ער
וויכר זיך דען טעשפעל בויטען. (כ) חונד זק חויט כון חויך חוועס ערפילונעט, וואס דער
עוויגע געשטרקען, חויך בין חן חייכעס פחטערס טשטט געקחחויטען, חונד זיטלע חויך
דען טהרונע ישראל'ס, וויח דער עוויגע פעהרסיטען; חאבע חויך וויכרליך דיעטען טעשפעל לו
עהרען דעק עוויגען, דעק גחטטע ישראל'ס ערבויעט, (כא) חונד דעוועכסט חייכען חרט פיר
דיח חרע חנגעוויטען, חויך וועלכער דער בונד דעס עוויגען חויכעוועהרט וויכר, דען ער חויט
חונגערען פערפהרען געחאכט, חאס ער זיח חויט דעק חאנדע מצרים געפיהרט חאט.

על התורה ועל העבודה ועל הנביאים ועל יום חג
הסכות הזה שנתת לנו יי אלהינו לששון ולשמחה
לכבוד ולתפארת. על הכל יי אלהינו אנחנו מזדים לך
ומברכים אותך ותברך שמה בפני כל חי תמיד לעולם
ועד ברוך אתה יי מקדש ישראל והומנים:

הוי מתפלל בשלמה של מלכות

הנותן השועה למלכים וממשלה לגסיכים. מלכותו
מלכות בלעולמים. הפוצה את דוד עבדו מחרב רעה.
הנותן ביום הברך ובמים עזים נתיבה. הוא יברך וישמור
ויצור ויעזור וירומם ויגדל וינשא למעלה את אדונינו
פראנץ הראשון קיסר מלכות אעסטרדייך ירום הודו:

מלך מלכי המלכים השקיפה עליו ממעון קדשך. בצל
כנפיך תסתירהו מפל צרה ויגון. וארץ ימים תשביעהו. מקא
כל משאלותיו למובה. וארשת שפתיו בל תמנע סלה:

תשא מאתך ברכת טוב הגבירה המעטרה אם נאמנה
לכל יושבי אעסטרדייך קארטלינא אויגוסטא:

והאר פניך על בן יורש עצר פערדינאנד יאשר
בארץ. ועל רוב שלום ותענג: וחשית ברכות לעד
על כל צאצאי גנע גהמר מטע האבסבורג:

שלח עזרה מקדש על כל הסגנים והפקידים המתעוררים
לתחזיק טובת המדינה תיקרה:

הרעיפו שמים ברכות מפעל עלינו ועל כל יושבי
אעסטרדייך והארץ תפרי ישע וכל נתיבותיה שלום:

ובא לציון גואל וכן יהי רצון ונאמר אמן

אשרי יושבי ביתך עוד יהללוך פלה:

אשרי העם שפכה לו אשרי העם שיי אלהיו:

קמ תהלה לדוד ארוממה אלוהי המלך ואברכה שמך לעולם ועד: בכל יום אברכה ואהלה שמך לעולם ועד: גדול יי ומהלל מאד ולגדלתו אין חקר: דוד לדוד ישבח מעשיה וגבורתיה וגיבור: הדר כבוד הודך ודברי נפלאותך אשיחה: ועוזו נוראותיה יאמרו וגדלתך אספרנה: וזכר רב טובך יביעו וצדקתך ירגנו: חנון ורחום יי ארץ אפים וגדל חסד: טוב יי לכל ורחמיו על כל מעשיו: יודוך יי כל מעשיה וחסידיה יברוכה: כבוד מלכותך יאמרו וגבורתך ידברו: להודיע לבני האדם גבורתו וכבוד הדר מלכותו: מלכותך מלכות כל עולמים וממשלתך בכל דור ודר: סומך יי לכל הנפלים וזוקף לכל הכפופים: עיני כל אליה ישברו ואתה נתן להם את אכלם בעתו: פותח את ידיה ומשביע לכל חי רצון: צדיק יי בכל דרכיו וחסיד בכל מעשיו: קרוב יי לכל קראיו לכל אשר יקראו באמת: רצון יראיו יעשה ואת שועתם ישמע ויושיעם: שומר יי את כל אהביו ואת כל הרשעים ישמיד: תהלת יי ידבר פי ויברך כל בשר שם קדשו לעולם ועד: ואנחנו נברך יה מעתה ועד עולם הללויה:

כשמחזירין הס"ת מן הבימה אל הכיול אומר הש"ץ

יהללו את שם יי בי נשגב שמו לבדו

והקהל עונים הודו על ארץ ושמים: וירם קרן לעמו תהלה לכל חסידיו לבני ישראל עם קרובו הללויה:

לרוד מומור, ובנחה יאמר כמו ביום ראשון לעיל דף נ"ח ע"א, ואח"כ אומר הש"ץ ח"ק ומתפללין מוסף כאתמול דף נ"ח ע"ב ואומר הושיענו קדיש חזקבל אין כאלהינו עלינו

למנחה כאתמול. במיט מתפללין ערבית של חול וכו' אחה חוננתנו ומבדילין. ואם הוא ע"ט אומרים לבו נרננה, לכה דודי זמלנין המרוח החבערי.

זעורה ענר דער חון ברכו זאגט

זאגט קהל די עטם

ברכו את יי המברך:

ברוך יי המברך לעולם ועד:

ברוך אתה יי אלהינו מלך

העולם אשר בדרבו מעריב

ערכים בחכמה פותח שערים

יחברך וישתבח ויקפאר ויחרום ויתגשא שמו של מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא. שהוא ראשון והוא אחרון ומבליגדיו אין אלהים: פלו ללבב בערבות ביה שמו ועלוז לפניו: ושמו מרום על כל ברבתי וחתלת: פרוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד: יהי שם יי מבורך מעתה ועד עולם:

ובתכונה משנה עתים ומחליף את הזמנים ומסדר את הככבים במשמרתיהם ברקיע כדצונו בורא יום ולילה. גולל אור מפני חשך וחשך מפני אור. ומעביר יום ומביא לילה ומבדיל בין יום ובין לילה יי צבאות שמו. אל חי וקיים תמיד ימלוך עלינו לעולם ועד: ברוך אתה יי המעריב ערכים:

אחבת עולם בית ישראל עמך אהבת. תורה ומצות חקים ומשפטים אותנו למדת. על בן יי אלהינו בשכבנו ובקומנו גשיח בחקיה. ונשמח בדברי תורתך ובמצותיה לעולם ועד. כי הם חיינו וארץ ימינו ובהם גהגה יומם ולילה. ואהבתך אל תסיר ממנו לעולמים. ברוך אתה יי אוהב עמו ישראל:

(כשמחלל ביסוד אומר אל מלך גאמן)

שמע ישראל יהוה אלהינו יהוה אחד:

ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד:

ואהבת את יהוה אלהיך בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאדך: והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוה היום על לבבך: ושננתם לבניך ודברת בם בשבתך בביתך ובכל דרךך ובשבתך

ובשכבה ובקומה: וקשרתם לאות עלידה והיו
לטטפת בין עיניה: וכתבתם על-מוזות ביתך
ובשעריך:

והיה אם-שמע תשמעו א-מצותי אשר אנכי
מצוה אתכם היום לאהבה את-יהוה אלהיכם
ולעבדו בכל-לבבכם ובכל-נפשכם: ונתתי
מטר-ארצכם בעתו יורה ומלקוש ואספת
דגנה ותירשה ויצהרה: ונתתי עשב בשדה
לבדמחה ואכלת ושבעת: השמרו לכם פן
יפתה לבבכם וסרתם ועבדתם אלהים אחרים
והשתחוויתם להם: וחרה אפי-יהוה בכם ועצר
את-השמים ולא-יהיה מטר והאדמה לא תתן
את-יכולה ואבדתם מהרה מעל הארץ הטבה
אשר יהוה נתן לכם: ושמתם ואת-דברי אלה
על-לבבכם ועל-נפשכם וקשרתם אתם לאות
על-ידכם והיו לטטפת בין עיניכם: ולמדתם
אתם את-בניכם לדבר בם בשבתך בביתך
ובכל-כתך בדרך ובשכבה ובקומה: וכתבתם
על-מוזות ביתך ובשעריך: למען ירבו ימיכם
וימי בניכם על האדמה אשר נשבע יהוה
לאבותיכם לתת להם כימי השמים על-הארץ:
ויאמר יהוה אל-משה לאמר: דבר אל-
בני ישראל ואמרת אלהים ועשו להם ציצת
על-כנפי בגדיהם לדרתם ונתנו על-ציצת

הכני פתיל הכלת: והיה לכם לציצת וראיתם
אתו וזכרתם את-כל-מצות יהוה ועשיתם
אתם ולא-תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם
אשר-אתם זנים אחריהם: למען תזכרו
ועשיתם את-כל-מצותי והייתם קדשים
לאלהיכם: אני יהוה אלהיכם אשר הוצאתי
אתכם מ-ארץ מצרים להיות לכם לאלהים
אני יהוה אלהיכם:

אמת ואמונה כל ואת וקיים עלינו כי הוא יי אלהינו ואין
זולתו ואנחנו ישראל עמו הפודנו מיד מלכים. מלכנו
הגואלנו מכל הערצים. האל הנפרע לנו מצרינו.
והמשלם גמול לכל אויבי נפשנו. העשה גדלות עד אין
חקר ונפלאות עד אין מספר. השם נפשנו בחיים ולא נתן
למוט רגלנו. המדריכנו על פמות אויבינו ויורם קרננו על
כל שנאינו. העשה לנו נסים ונקמה בפרעה אאותות ומופתים
בארמת בני חם. המכה בעברתו כל בכורי מצרים ויצא
את עמו ישראל מתוכם לחרות עולם. המעביר בנו בין
יורי ים סוף את רודפיהם ואת שונאיהם בתהומות טבע.
יראו בנו גבורתו שבחו והודו לשמו ומלכותו ברחון קבלו
עליהם משה ובני ישראל לה ענו שירה בשמחה רבה.
ואמרו כלם:

מי כמכה באלם יי מי כמכה נאדר בקדש נזרא תהלת
עשה פלא: מלכותך ראו כניך פוקע ים לפני משה
זה אלי ענו ואמרו:

יי מלך לעלם ועד: ונאמר כי פדה יי את יעקב
וגאלו מיד חזק ממנו: ברוך אלה יי גאל ישראל:

השכיבנו יי אלהינו לשלום והעמידנו מלכנו לחיים
ופרוש עלינו סבת שלומך ותקננו בעצה טובה מלפניך
והושיענו למען שמך והגן בערנו והסר מעלינו אויב דבר
וחרב ורעב ויגון והסר שטן מלפנינו ומאחרינו ובצל
כנפיק תסתירנו כי אל שומרנו ומצילנו אתה כי אל מלך
חנון ורחום אתה ושומר צאתנו ובואנו לחיים ולשלום
מעמך ועד עולם ופרוש עלינו סבת שלומך:

ברוך אתה יי הפורש ו סבת שלום ו
עלינו ועל כל עמו ישראל ועל ירושלים:

ושמרו בני ישראל את השבת לעשות את השבת לדרתם ברית
עולם: ביני ובין בני ישראל אות הוא לעולם פירשת ימים
עשה יי את השמים ואת הארץ וביום השביעי שבת וינפש:

אדני שפתי תפתח ופי יגיד תהלתך:

ברוך אתה יי אלהינו ואלהי אבותינו. אלהי אברהם
אלהי יצחק ואלהי יעקב. האל הגדול הגבור והנורא. אל
עליון. גומל חסדים טובים. וקנה הכל וזכר חסדי
אבות. ומביא גואל לבני בניהם למען שמו באהבה:
מלך עוזר ומושיע ומגן. ברוך אתה יי מגן אברהם:
אתה גבור לעולם אדני מחיה מתים אתה רב להושיע.
מכלכל חיים בחסד מחיה מתים ברחמים רבים סומך
נופלים ורופא חולים ומתיר אסורים ומקים אמונתו
לישני עפר. מי כמוך בעל גבורות ומי דומה לך מלך
ממית ומחיה ומצמיח ישועה:

ונאמן אתה להחיות מתים. ברוך אתה יי מחיה המתים:
אתה קדוש ושמך קדוש וקדושים בכל יום
יהללוך סלה. ברוך אתה יי האל הקדוש:

אתה קדשת את יום השביעי לשמך. תכלית
מעשה שמים וארץ. וברכתו מכל הימים.
וקדשתו מכל הזמנים. וכן כתוב בתורתך:
ויכלו השמים והארץ וכל צבאם: ויכל אלהים
ביום השביעי מלאכתו אשר עשה וישבת ביום
השביעי מכל מלאכתו אשר עשה: ויברך
אלהים את יום השביעי ויקדש אתו. כי בו
שבת מכל מלאכתו אשר ברא אלהים לעשות:
אלהינו ואלהי אבותינו רצה במנוחתנו.
קדשנו במצותיך. וחת חלקנו בתורתך. שבענו
מטובה. ושמחנו בישועתך. ומהר לבנו לעבדך
באמת. והנחילנו יי אלהינו באהבה וברצון
שבת קדשה ויגוהו בה ישראל מקדשי שמך.
ברוך אתה יי מקדש השבת:

רצה יי אלהינו בעמך ישראל ובתפלתם. והשב את
העבודה לדביר ביחוד ואשי ישראל ותפלתם. באהבה תקבל
ברצון. ותהי לרצון חמיר עבודת ישראל עמך:

אלהינו ואלהי אבותינו. יעלה ויבא ויגיע ויראה וירצה
וישמע ויפקד ויזכר ויכרונו ויפקדונו וזכרון אבותינו.
וזכרון משים בן דוד עבדך. וזכרון ירושלים עיר קדשך.
וזכרון כל עמך בית ישראל לפניך. לפלטה לטובה לחן
ולחסד ולרחמים לחיים ולשלום ביום חג הסכות הזה:
זכרנו יי אלהינו בז. לטובה. ופקדנו בז. לברכה.
והושיענו בז לחיים: וכדבר ישועה ורחמים חוס וחנונו.
ורחם עלינו. והושיענו. כי אליך עינינו. כי אל מלך ו
חנון ורחום ו אתה:

העמים. ושבת קדשה באהבה וכרצון הנחלתנו. ברוך אתה יי מקדש השבת:

כמקדשין בסוכה מנכנין כאן לישיב בסוכה.

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם אשר קדשנו במצותיו וצונו לישיב בסוכה:

עלינו לשבח לאדון הכל. לתת גדלה ליוצר בראשית שלא עשנו כגווי הארצות ולא שמנו כמשפחות האדמה. שלא שם חלקנו בהם וגורלנו ככל המונם: ואנחנו כזרעים ומשתחיים ומזדים לפני מלך המלכים הקדוש ברוך הוא. שהוא נוטה שמים ויוסר ארץ. ומושב יקרו בשמים ממעל. ושכינת עזו בגבהי מרומים: הוא אלהינו אין עוד. אמת מלבנו אפס זולתו. ככתוב בתורתו וידעת היום והשבת אל לבבך. כי יי הוא האלהים בשמים ממעל ועל הארץ מתחת אין עוד:

על כן ונקוו לך יי אלהינו לראות מהרה בתפארת עזך. להעביר גלולים ומן הארץ. והאלילים ברות יברתון. לתקן עולם במלכות שדי. וכל בני בשר יקראו בשמך להפנות אליך כל רשעי ארץ. יכירו וידעו כל יושבי תבל. כי לך תכרע כל ברך תשבע כל לשון לפניך יי אלהינו יברעו ויפלו. ולכבוד שמך יקר יתנו ויקבלו כלם את עול מלכותך. ותמלוך עליהם ומהרה לעולם ועד. כי המלכות שלך היא. ולעולמי עד תמלוך בכבוד: ככתוב בתורתך יי ומלך לעולם ועד: ונאמר והיה יי למלך על כל הארץ. ביום ההוא יהיה יי אחד ושמו אחד: קדיש יתום.

יוצר לשבת חול המועד של סכות

שכן עד מרזם וקדוש ו שמו. וכתוב רגנו צדיקים ביי לישראל גאווה תהלה: בפי ישראלים תהלה. ובדברי צדיקים תתברך. ובלשון חסידים תתרום. ובקרוב קדושים תתקדש:

ובמקלות רבבות עמה בית ישראל ברנה יתפאר שמך מלבנו בגלגל דור ודור שכן חובת כל בני צורים לפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו להודות להלל לשבח לפאר לרומם להדר לברך לעלה ולקלם על כל דברי שירות ותשבחות דוד בן ישי עבדך משיחך:

ישתבח שמך לעד מלבנו. הלא המלך הגדול והקדוש בשמים ובארץ. כי לך גאווה יי אלהינו ואלהי אבותינו שיר ושבחה סגל וזמרה עז וממשלה נצח גדלה וגבורה תהלה ותפארת קדשה ומלכות. ברכות והודאות מעתה ועד עולם: ברוך אתה יי אל מלך גדול בתשבחות אל ההודאות. ארון הנפלאות. הבוחר בשירי זמרה. מלך אל חי העולמים:

יתגדל ויתקדש שמה רבא בעלמא דיי ברך ארעותיה ומלך מלכותיה בחייכון וביומיכון ובחיי דכל בית ישראל בעגלא ובזמן קריב ואמרו אמן:

יהא שמה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמא. ותברך וישתבח ויתפאר ויתרום ויתנשא ויתחדר ויתעלה ויתהלל שמה דקודשא. בריך הוא לעלא מן כל ברבא ושירתא תשבחתא ונחמתא באמירן בעלמא ואמרו אמן:

וזהו הענין דער חזן ברכו זמנא, זמנא קהל רישעם.

בְּרַכּוּ אֶת־יְיָ הַמְּבַרֵּךְ: יחברך וישתבח ויחפאר ויחרוםם
 בְּרוּךְ יְיָ הַמְּבַרֵּךְ לְעוֹלָם וָעַד: ויחנשא שמו של מלך מלכי המלכים
 בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁהוּא רֵאשׁוֹן וְהוּא
 הָעוֹלָם. יוֹצֵר אֹר וְכוּרָא אַחֲרוֹן וּמַבְלֵד עֵינַי אֵין אֱלֹהִים. סלו
 חֲשֵׁךְ עֲשָׂה שְׁלוֹם וְכוּרָא אַתָּה לְרַכֵּב בְּעַרְבוֹת בֵּיהֶם שְׁמוֹ וְעֲלוּ לְפָנָיו.
 וְשְׁמוֹ מְרוֹמִם עַל־כֵּל בְּרָכָה וְתַהֲלָה:
אֹר עוֹלָם בְּאוֹצַר חַיִּים בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעַד:
אוֹרוֹת מֵאֵפֶל אָמַר וַיְהִי: יְהִי שֵׁם יְיָ מְבֹרָךְ מִעַתָּה וְעַד עוֹלָם:

מיוסד ע"ס א"ב ושם המזכר יהודה חוק.

אִפְאָר לֹאֱלֹהֵי מַעֲרָכָה. אֲשֶׁר יַעֲזֹב וּפְעַל בְּרָהֳבָה
וְאַרְכָּה. וְצוּנו רִישׁב בְּסִכָּה: בְּאֵר תּוֹרְתּוֹ
לְמַפְעֲנָחִים וְהַקְּשִׁיבוּ. בְּסִסָּם לְנִצָּחַ תֵּאָהָבוּ.
בְּסִכּוֹת תִּשְׁכּוּ: גִּלְהַ שְׁכָרָה מְמֹרָמִים. וְהַנְּחִילֶם
שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וְעֶשְׂרֵה עוֹלָמִים. בְּסִכּוֹת תִּשְׁכּוּ
שִׁבְעַת יָמִים:

וְקַבְּצֵנוּ הַדּוֹר בְּמֵאוֹ בְּאַרְיָאֵל. דְּרַבְּנֵי הַיִּשְׂרָאֵל.
 וְרַחֵם יִשְׂרָאֵל. תְּחַנּוּנוּ כְּעַלְבֵּי יְקוּתֵי אֵל. קָדוֹשׁ:

דְּהַר בְּנוֹף אֲזוֹתוֹתָיו לְמַעַנְכֶם. סִכָּךְ עֲנָנוּ
עֲלֵיכֶם. לְמַעַן יִדְעוּ דַּוְרוֹתֵיכֶם: הַאִירוּ מוֹבְהָקִים

אֵפֶר, אֵנוֹס וְאֵצֶז. לֵאלֹהֵי מַעֲרָכָה. עַשׂ הִכ אֱלֹהֵי מַעֲרָכֹת יִשְׂרָאֵל (ש"א י"א מ"ה).
 בְּרַחֲבָה וְאַרְבּוּבָה, בְּתוֹרָה שְׁמֵרָה בְּהַ אֲרוֹכָה מֵאִין מֵדָה וְרַחֲבָה מִנִּי יִם (אֲבוֹבִי"א ט').
 לְמַשְׁעֲנָחִים, לְחַלְמֵי חֲמָסִים הַמְּגִלִּים סַחְרֵי תוֹרָה. וְהַקְּשִׁיבוּ, כִּי כִּי בְּכִי וּבְמַחְזוֹר פְּרִיל
 רַכִּי וְעֵינָיו שְׁקִבְלוּ דְבַר תוֹרָה. בְּסִסָּם, יִסּוּס אֲזֵר עֲלֵיהֶם הוֹטַעְנוּ הַתְּקִנּוֹת וְהַגְּדִירִים.
 שְׁכָרָה, שְׂכַר הַתּוֹרָה. וְהַנְּחִילֶם שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וְעֶשְׂרֵה וְכוּ', כִּדְרַשׁ חו"ל סְנֵהֲדִירִין ק'
 א' עֲתִיד הַקִּבְלָה לִיתֵן לְכָל לֵיזֵק וּבְדוּק שֵׁשׁ מֵאוֹת וְעֶשְׂרֵה עוֹלָמוֹת שְׁאֵלָה לְהַנְחִיל אֲהֵבִי
 יִ (מַשְׁלִי ח' ב"א) יִשׁ בְּגַמְטְרִיָּא תַלְתּ מֵאָה וְעֶשְׂרֵה הוּי. הַדּוֹר, תֵּאָר לֵאל ית'. בְּאַרְיָאֵל,
 בְּהַר טוֹן. יְקוּוֹיָאֵל, זֶה אֲחַד מֵעֶשְׂרֵה שְׁמוֹת שְׁקִרְאוֹ לֹא לְמַשָּׁה רַבִּינוּ כַּמְסוּרָה בְּיוֹקָרָא רַבֵּה
 פִּיטָה א'. דְּהַר, קַפָּן וְמֵהַר. בְּנוֹף, בְּמַלְרִים. סִכָּךְ עֲנָנוּ וְכוּ', עַשׂ הִכ לְמַעַן יִדְעוּ
 דַּוְרוֹתֵיכֶם כִּי בְּסִכּוֹת הוֹשַׁעְתִּי אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ חו"ל סוֹכָה י"א ב' עֲנִינוּ כְּבוֹד הוּי. הַאִירוּ
 מוֹבְהָקִים

בְּאִמִּירָה. שְׁחַמְתָּהּ מְרַבָּה מִצִּלְתָּהּ שְׁלֹא כִתְוָרָה.
וְיָאֵם לֹא כְּשֶׁרָה: וְעַטְרָה בְּסִדְיָנִין וּבְקָרוּמִין
הַמְּצִירִין וְסִכָּכָה כְּהִלְכַת מוֹרִין. בְּגוֹרַת קַדִּישׁוֹן
וּמֵאֵמַר עִירִין: וַיְהִר שְׁפוּדִין הוֹץ מִסִּכָּה. וְאִכִּילָה
וְשִׁתִּיה בְּתוֹךְ סִכּוֹכָה. וְהוּא מְטִיל בְּסִכָּה: הַשּׁוֹבָה
אַרְבַּע אֲמוֹת עַל אַרְבַּע. פְּסוּלָה פְּהוּתָה מֵאַרְבַּע.
כְּדִי לְזוֹכֹת עִם רֹבַע: מִכְּסוּ עֲדַת בְּהִירֵי. כְּתִקּוֹן
דַּת הַרִי צֵא מִדִּירַת קִבְעַ וְשִׁב בְּדִירַת עֲרֵא: יְהוּד
כְּשִׁבְרָא עוֹלְמוֹ. וְכִלְלוּ בְּזוּגִים בְּעֲצוּמוֹ. שְׁנַיִם
שְׁנַיִם כְּנֵאֲמוֹ: כְּשִׁיבְרָא לְוִיתָן וְוִיתָו. בֵּן עֶשׂ זִיו

מוֹבְהָקִים בְּאִמִּירָה וכו', תְּלַמִּידֵי חֲמָסִים שְׁאוֹר הַתּוֹרָה זְרוּעַ לֵהֶם הַסִּימָו (בְּמַסְנֵה א')
 סוֹכָה) שְׁחַמְתָּהּ מְרַבָּה מִלְּמַתָּה פְּסוּלָה. וְעַטְרָה בְּסִדְיָנִין וּבְקָרוּמִין וכו', בְּסִדְיָנִים מֵעֵשֶׂה
 רוֹקֵם וּבְקָרוּמִין לְכַעֲנוּסִים וְעֵינַי מִרְבָּא לְאוֹן סוֹכָה י' א' ד"ה בְּקָרְמִין הַמְּצִירִין. בְּגוֹרַת
 עִירִין וכו', לְאוֹן הַבְּתוּב (דְּנִיָּאֵל ד' י"ד) וְהַפִּיטָן מִנְּהַן בֵּן תְּלַמִּידֵי חֲמָסִים אֲזֵר יְבוּקֵשׁ
 תּוֹרָה מִפִּיהֶם שֶׁהִם דּוֹמִים לְמַלְאֲכֵי הַשָּׁמַיִם. וַיְהִר שְׁפוּדִין וכו', הַסִּידִי סִיכִים שְׁפוּדִין חוֹץ
 מִן הַסוֹכָה שֶׁלֹּא יִסְכַּךְ בָּהֶן (עֵינַי סוֹכָה ט"ו א'). פְּסוּלָה פְּהוּתָה מֵאַרְבַּע, הַפִּיטָן אֲזוֹ
 דְּבַרְבֵּי רַבִּי דִּאֲמַר (סוֹכָה ג' א') כֹּל סוֹכָה שְׁאִין בָּהּ ד' אֲמוֹת עַל ד' אֲמוֹת פְּסוּלָה חֲסוּ פְּלִיאָה
 וְשִׁבָּה לְקִי"ל שִׁיעוּרָא הַסוֹכָה הַמְּזוּקָת רַחֵשׁ וְכוּנוּ וְשִׁלְטוֹ וְעֵינַי בְּצוּר א' ח' ס' תְּרִי"ל, וְכוּנוּ"ה
 שִׁיבָה לְאוֹן הַתְּרִיחִים מִדְּעַתּוֹ וַיִּסְדַּר מִלְּטוֹ הַשְּׁבִיבָה אַרְבַּע אֲמוֹת עַל אַרְבַּעַי, וְשִׁחְתוּקָה מֵאַרְבַּעַי.
 כְּדִי לְזוֹכֹת וכו', וְכֵאֵת אֵין הַטַּעַם מִסִּכָּים עִם הַעֲנִין, דָּאֵם בְּיוֹתָהּ הַפִּיטָן לְרַמּוֹ עַל
 עִם רֹבַע, בְּדִלָּי רֵאוּי לְהוֹת הַסוֹכָה מְזוּקָת אַרְבַּע עַל אַרְבַּע, וְלִדְעַתָּה כּוֹנֵת הַפִּיטָן
 לְקַפָּן דְּבַר הַמְּחַמְרִין בְּמַלּוֹת סוֹכָה כְּמוֹ שֶׁאֵין מִסְכָּנִין בְּשְׁפוּדִין אֵע"פ דְּקו"ל אֵם יִשׁ רֵוֹחַ
 בְּיָהִי כְּמוֹת כְּסָה, וְכֵן שְׁאִין לְעִיִּל חוֹץ לְסוֹכָה וְדוּמִיָּה, וְעַל הַמְּמַמְרִין רַמּוֹ בְּמַרְחֵ בְּגוֹרַת
 קַדִּישׁוֹן וְכֵאֵת מֵר עִירִין וְלֵהֵא לְהַנִּיחַ בְּרַבָּה עַל הַמְּחַמְרֵי. וְכַתְּבֵנָה זֵאת רֵאוּתֵי בְּתוֹב
 בְּשֵׁם אֲחָד מִן הַגּוֹאֲוִים הַמְּפִיטָן כּוּן עַל סִכָּךְ שְׁאוֹל בְּרַחֵם ד' אֲמוֹת מִן הַלֵּךְ פְּסוּלָה
 חֲסוּ פְּהוּתָה מ' אֲמוֹת כְּסָה וְא"כ לְדַעַתּוֹ לְרִיד לְתַקֵּן הַנִּיּוֹק וְלִסְדֵר הַתְּרִיחִים ע"ד ז' ז' ז'
 חֲשִׁבְתָּהּ אַרְבַּע אֲמוֹת עַל אַרְבַּע אֲמוֹת פְּסוּלָה. פְּהוּתָה מֵאַרְבַּע כְּדִי לְזוֹכֹת וְעַם רֹבַע,
 וְהַפִּיטָן הוּא יֵהָרוֹס בְּנֵי הַתְּרִיחִים וְשׁוּי הַתְּרִיחִים וְנִרְאָה לִי רַמּוֹק. וְכַרְבֵּי הוּא עוֹלָה עַל רֹמֵי
 אֲלוֹי יִסְדַּר הַפִּיטָן פְּהוּתָה פְּהוּתָה מֵאַרְבַּע וַיְהִיר פְּהוּתָה עַל הַעֵרֵךְ נִגְדַּח שְׁבָה, וְכַסּוֹת
 עַל הַשִּׁיעוּר וְעֵינָיו פְּהוּתָה מ' אֵם גַּם שְׁהִיא בְּכָה ע"כ לְבַתְּמִילָה רֵאוּי לְהוֹת ד' עַל ד'
 כְּדִי לְזוֹכֹת אֵת יִשְׂרָאֵל ע"ד רַבָּה הַקִּבְלָה לְזוֹכֹת אֵת יִשְׂרָאֵל לְפִיכָךְ הַרְבֵּה וכו', וְהַמְּעַמִּיקִים
 הַשְּׁתַבְּצוּ וְכַתְּבוּ פְּסוּלָה בְּמִקּוֹם פְּהוּתָה חֵה נִרְאָה לִי קְרוֹב. עִם רֹבַע, תֵּאָר לְיִשְׂרָאֵל ע"ס
 הַכְּתוּב וּמַסְבֵּר אֵת רֹבַע יִשְׂרָאֵל (בְּמַדְבַּר כ"ג י'). טַבְּסוֹ, תְּקִנוּ. וְכִלְלוּ בְּזוּגִים בְּעֲצוּמוֹ,
 בְּזוּקוֹ אֵת הָעוֹלָם הַדְּרָהוּ בְּשִׁלְמוֹת לְכַרּוֹף זָכַר וְנִקְבָה מ' לְלָלוּ יִפְיָךְ (יִחְזַקְלָל כ"ד ד').
 שְׁשִׁירָא לְוִיחוֹ וכו', בְּכַרְבֵּי רַבִּי יְהוּדָה (בְּב"ב ע"ג ב') כֹּל מָה שְׁבַרָה הַקִּבְלָה בְּעוֹלְמוֹ זָכַר
 וְנִקְבָה בְּרֵאֵם וְאֵף לְוִיתָן זָכַר וְנִקְבָה בְּרֵאֵם וְאֵלְמַלְא חֻקְקִין זֶה לֹאֵה מְחַרְטִין אֵת כֹּל הָעוֹלָם
 עַל כֵּן אֵלְמַלְא חֻקְקִין זֶה לֹאֵה מְחַרְטִין אֵת כֹּל הָעוֹלָם

שדי והורחזו. ומרעהו אלף הרים ואשתו: לשחק
 בם צפן הזכרים בליהוקים. והנקבות הרג
 בבתוקים. ומלחם לעתיד לבא לצדיקים:
 מועדים בגן עדן במסבה. וייעל ראשם לטובה:
 והמלך המשיח שר הצבא: נכנסין כל האמות
 לדיון. פני יושב על פסא דיון. בצדק אותנו ידיו:
 סדר מצותיה תן לנו ונקימה. ונזכה עם אלו
 בנחמה. שגיא כח שוכן רומה: עריון השופט
 כל באמונה. ישמיע להם בתבונה. יש לי מצוה
 קטנה: פרוש סבה ושאליה. ארבע דפנות וצל
 עליה. לא תרחקו מאליה: צללים לעשות ועטו:
 ותמה תקדח עליהם ולוהטו. ובאהליהם יבעטו:
 קדוש ישפוד עליהם חמה. ויפילם בגיהנום בלי
 רחומה. במדרגה התחתונה במהומה: רם רוכב
 ערבות. הזהירונו מצות ערבות. ותחן לפנינו
 להרבות: שם יהו ויבושו קנאת עם. אף אש
 צרים האכלם במסעם. באבני אלגביש אש
 וגפרית וזעם:

מה עשה הקנ"ה סורס את הזכר והרג את הנקבה ומלחם ללדיקים לעתיד לבא וכו' והסמיטין
 כולל ג"כ זיו שדי (תהלים נ"א) ואלף הרים והוה בהמות בהררי אלף
 ונהג יסודו על דעת ח"ל במדבר רבה פרשה כ"א בהמה אחת היא רנוכה על אלף
 הרים, ואלף הרים מגדלין לה כל מיני מזבל ללדיקים לעתיד לבא וכו' ועיין ויקרא
 רנה סוף פרשה כ"ג, אולם מהר"ם ז"ל לא מלאתי מאומה. בו עש, כן עשה. צנו
 סורס בלחוקים, הזכרים יחדיו נלהקס הלוימן וזו שדי (וזהו שור הכר) ובהמות
 בבחוקים, לנחמים מלשון ובחקיק בהרבותם (ויזקאל ט"ז מ'). יש לי מצוה קטנה וכו'
 המרוזים האלה מייסדים על דעת חכמינו ז"ל (ע"ג ג' א') אמר להם (הקדוש ברוך הוא)
 וכו' מצוה קלה יש לי וסוכה שמה וכו' ועיין מה שכתבתי בס"ד בקדושת ליום שני
 בסו"ט כל תפי מלות סוכה בעיניך קלה. יעטו, יכסו. הקדח, תזרף. ולוהטו
 ונשרפו. יבעטו, יזלו. מצות ערבות, מלות מתוקים. ותחן, ותקוה. במסעם, בהילוכם.
 באבני אלגביש, באבני ברד.

מן תקיף יחיינו מיומים. הוד והדר
 בכפלים. כתיבם הנה פירו שלים. קדוש:

הכל יודוק והכל ישבחוק. והכל יאמרו אין קדוש בני:
 הכל ירוממוק סלה יוצר הכל. האל הפותח בכל יום
 לתות שערי מזרח: ובוקע חלוני רקיע. מוציא חמה
 ממקומה ולבנה ממכון שבתה: ומאיר לעולם כלו
 ליושביו שפרא במדת רחמים: המאיר לארץ ולדירים
 עליה ברחמים. ובטובו מחדש בכל יום תמיד מעשה
 בראשית: המלך המרמם לבדו מאו. המשבח והמפאר
 המתנשא מימות עולם: אלהי עולם ברחמיה הרבים.
 רחם עלינו ארון עונו צור משכנו מגן ישענו משגב
 בעדנו: אין בערקה ואין וולתה. אפס בלתה ומי רומה
 יד: אין בערקה יי אלהינו בעולם הזה. ואין וולתה מלכנו
 לחיי העולם הבא: אפס בלתה גואלנו לימות המשיח.
 אין רומה לך מושיענו לתחית המתים:

אל ארון על כל המעשים. פרוק ומכרה בפני כל גשמה:
 דלו וטובו מלא עולם. דעת ותבונה סככים אותו:
 ופתגמה על חיות הקדש. ונהדר בכבוד על המרפכה:
 ובישר ומישור לפני כסאו חסד ורחמים לפני כבודו:
 וברבים ומאורות שפרא אלהינו: יצרם בדעת בכינה
 ובהשכל: כח וגבורה נתן בהם. להיות מושלים בקרב
 חבל: מלאים זיו ומפיקים נגה. נאה זיום בכל העולם:
 ונחמים בצאתם וששים בכואם. עשים באימה רצון
 עולם: פאר וכבוד נותנים לשמו. צהלה ורנה לזכר
 וקבותו: קרא לשמש ויזכה אור. ראה והתקין צורת

הלכנה

חזק לללית. יחיינו מיומים, ל"ה (השע ו' ב'), ושלשה מרוזים האלה הם
 תחית, ונרסת הרז"ה הוד והדר תודיע בכפלים, כתיבם הזה בהר
 וכו' וכו' שלים, בקשתי בני ובמקוריים ימים ולא מלאתי.
 יד * (14)

הַלְבֵנָה: שָׁבַח נוֹתְנִים לוֹ כָּל־צָבָא מְרוֹם תְּפָאֲרַת וְגִדְלָהּ.
שָׁרְפִים וְאוֹפְנִים וְחִיּוֹת תְּקַדְּשׁ:

לֹאֵל אֲשֶׁר שָׁבַת מִכָּל־הַמַּעֲשִׂים. בְּיוֹם הַשְּׁבִיעִי הִתְעַלָּה
וַיִּשָׁבַע עַל כִּפְאָ כְבוֹדוֹ: תְּפָאֲרַת עֲטָה לְיוֹם הַמְּנוּחָה. עֲבַד
קָרָא לְיוֹם הַשְּׁבִיעִי: זֶה שַׁבָּח (שָׁל) יוֹם הַשְּׁבִיעִי שָׁבוּ שְׁבַת
אֵל מִכָּל־מְלָאכְתּוֹ: וַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מִשַּׁבָּח וְאוֹמֵר. מוֹמֹד
שִׁיר לְיוֹם הַשְּׁבִיעִי טוֹב לְהוֹדוֹת לַי: לְפִיכָּהּ יִפְאָרוּ וַיִּקְרְבוּ
לֹאֵל כָּל־יְצוּרָיו. שַׁבָּח יִקָּר וְגִדְלָהּ יִתְנוּ. לֹאֵל מְלָךְ יוֹצֵר
כָּל. הַמְּנַחֵל מְנוּחָה לַעֲמֹז יִשְׂרָאֵל בְּקִדְשָׁתוֹ. בְּיוֹם שְׁבַת
קִדְשׁ: שְׁמָךְ יְיָ אֱלֹהֵינוּ יִתְקַדְּשׁ. וְנִכְרָךְ מַלְכֵנוּ יִתְפָּאֵר.
בְּשָׁמַיִם מְמַעַל. וְעַל הָאָרֶץ מִתַּחַת: תִּתְכַּבֵּךְ מוֹשִׁיעֵנוּ עַל־
שַׁבָּח מַעֲשֵׂה יְרִידָהּ. וְעַל־מְאוֹרֵי־אֹר שְׁעֵשִׂית יִפְאָרוּךְ סֵלָה:

תִּתְכַּבֵּךְ צוּרֵנוּ מַלְכֵנוּ וְגִבּוֹרֵנוּ פוֹרֵא קְדוֹשִׁים יִשְׁתַּבַּח שְׁמָךְ
לְעַד מַלְכֵנוּ. יוֹצֵר מְשֻׁרְתִים וְאֲשֶׁר מְשֻׁרְתּוֹ בְּכֶל עוֹמְדִים
בְּרוֹם עוֹלָם וּמְשֻׁמְעִים בְּיִרְאָה יַחַד בְּקוֹל דְּבָרֵי אֱלֹהִים
חַיִּים וּמְלָךְ עוֹלָם: בְּכֶל אֱהוּבִים בְּכֶל בְּרוּרִים בְּכֶל גְּבוּרִים
וּבְכֶל עֲשִׂים בְּאִימָה וּבְיִרְאָה רְצוֹן קוֹנֵם. וּבְכֶל פּוֹתְחִים
אֶת־פִּיהֶם בְּקִדְשָׁהּ וּבְטָהֳרָה בְּשִׁירָה וּבְזִמְרָה וּמְבַרְכִים
וּמְשַׁבְּחִים. וּמְפָאֲרִים וּמְעֲרִיצִים. וּמְקַדְּשִׁים וּמְמַלְכִים:

אֶת־שֵׁם הָאֵל הַמְּלָךְ הַגָּדוֹל הַגְּבוּר וְהַנּוֹרָא קְדוֹשׁ הוּא:
וּבְכֶל מְקַבְּלִים עֲלֵיהֶם עוֹל מַלְכוּת שָׁמַיִם זֶה מִזֶּה וְנוֹתְנִים
רְשׁוֹת זֶה לָזֶה לְהַקְדִישׁ לְיוֹצֵרם בְּנִחַת רוּחַ. בְּשִׁפְחָ בְּרוּחָהּ
וּבְנִעִימָה. קִדְשָׁהּ בְּכֶל בְּאַחַד עוֹגִים. וְאוֹמְרִים בְּיִרְאָה
קְדוֹשׁ וְקְדוֹשׁ קְדוֹשׁ יְיָ צָבָאוֹת מְלֹא כָּל־הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ:
יוֹצֵר

בְּקִלְת קַהְלוֹת וַיִּרְדַּ דַּעַר הַיַּעַר אוֹנְטַענְטַטְעוֹהַעֲנַדַּע אֹפֶן יְחִיד עֵרֶץ גְּעוֹטְגַט.

סס המסכר יצחק הקטן

רוֹצְצוּ בְּבִרְקִים. יִשְׁתַּפְּכוּ כַּמּוֹרְקִים. יִסְפְּרוּ
לְפָרְקִים. יַעוֹשׂוּ אִישׁ בְּאַחִיו וְלֹא נֹק.

וְהַחִיּוֹת רְצוּא וְשָׁב בְּמִרְאָה הַבְּיָק:

צִגִּים בְּמִשְׁמֵרוֹת. צַהַר וְאַשְׁמֵרוֹת. צִלְצוּלִם
וּמִירוֹת. צַהַל קוֹל יִרְעוּ הוֹלֵךְ וְחֹק.

וְהַחִיּוֹת רְצוּא וְשָׁב בְּמִרְאָה הַבְּיָק:

הַשְּׁמַלֵי מְרַכְבָּה. חֲשָׁשׁ לֹא כָבֵה. חֲשִׁים בְּלִי
עֲבָבָה. חֲרָדִים וּמוֹזִיעִים בְּצוֹק מִים יֹזֵק:

וְהַחִיּוֹת רְצוּא וְשָׁב בְּמִרְאָה הַבְּיָק:

קפציאל

יוֹצֵרוֹ כְּבָרְקִים וכו', הַמְּלָאכִים רָגִים כְּבָרְקִים אֲשֶׁר כִּמְעַט רַגַע הָיוּ וּבְרַגַע קָטַן עֲבָרוּ
וַיּוֹמוּ עַל מֵאֲמַרם ז"ל בְּחִגּוּיָהּ (י"ג א') כֹּל יוֹמָא וַיּוֹמָא וַיּוֹמָא וַיּוֹמָא מְלָאכֵי הַשְּׁמַרַת מְנַהֵר דִּינוֹר
וַיּוֹמָרִים שִׁירָה (וְהוּוּ יִסְפְּרוּ לְפָרְקִים) וְנִטְלִין וכו'. יַעוֹשׂוּ אִישׁ בְּאַחִיו, בְּסִי' מל'
בְּעֵשׂוֹת מְמַלְכִים דְּדִיךְ (יִחְזַקֵּאל כ"ג כ"א) שְׁהוּא עֲנִין כְּבִישָׁה וְדַמִּיקָה כְּלוֹמַר יִדְמָקוּ אִישׁ
לְחִיּוֹ וְאִינֵן מוֹקִין, וְאִינוּ מַל' עוֹשׂוּ וּבּוֹאוּ (יֹאֵל ד' י"א) בְּסִי' יִמִין שְׁעִינוּ מִהִירוֹת
בְּעֵת רַש"י אוֹ אִסְיָפָה כְּתַרְגוּם יוֹנָתָן. צַהַר וְאַשְׁמֵרוֹת, צִיִּים וּבְלִילָה. צִלְצוּלִם וּמִירוֹת
מַל', הַרְמַת קוֹלָם זֶהוּ זְמִירוֹת. צַהַל קוֹל, קוֹל כְּהֵלָה וְשִׁמְשָׁה. חֲשִׁשׁ, מַל' וְחַשַׁשׁ לְהַבְּנָה
יָפָה (יִשְׁעִי ה' כ"ד) וְהוּוּא הַתֵּנָן הַדֵּק, וְעִנְיָנוּ הַנִּילוּלִים אֲשֶׁר יַעֲלוּ מֵאוֹפְנֵי הַמַּרְכְּבָה לֹא
מִן וְלֹא כְּלוֹ. חֲשִׁים, מְהוּרִים. בְּצוֹק מִים יַעַק, רֹמֵז עַל נַהֵר דִּינוֹר אֲשֶׁר מִמֶּנּוּ נִבְרָאִים
כְּמוֹ

יְחִיד עֵרֶץ. יִסַּד אָרֶץ. בְּרוּב הַבְּמָה וְתוֹשִׁיָה: עֲנָנָתוֹ. וְגִדְלָתוֹ.
מְפוֹרְסָמַת וְגִלְוִיָה: גוֹרְאֹתָיו. וְנִפְלְאוֹתָיו. יְהוֹדוּן דְּרִי
גְּשִׁיָה: מְלָאכִים. גְּעַרְכִים. לְבַתְּקִישׁוֹ בְּרוֹם עֲלִיָה:

יְיָ אֱלֹהֵי צָבָאוֹת מִי בְּמוֹךְ חֲסִין יְהִ:

עליונים

קפציאל השר. קולות יבשר. קשת לא יחסר.
קרב להסתכל ירא פן יחגוק:

והחיות רצוא ושב במראה הבק:

המוגי לגיון. קובעים הגיון. טובלים ברגיון.
בוגנים בהקדש גן נעול ומעוק:

והחיות רצוא ושב במראה הבק:

והחיות

כמו שרשו ח"ל כפסוק ובה ע"כ וסודם (א"ב כ"ג ע"ו). יבשר, כ"כ בכל המחזיקים
והקאו יבשר וכוון הגיה הרו"ה יבשר. קשת, רומז על הכרית. ברגיון, שמו של נהר
דינוכ. בהקדש, כשמקדישים. גן נעול ומעוק, תאל לכלי מעוזק מגודר.

עליונים. ותחוננים. שמו לעד יזמרו. ואופנים. ברגנים.
כבוד זכרו יפארו: קומעונו. וחביונו. בחיל זה לזה יבררו:
ובנעמיות. ובתמימות. תהלתו יפארו: ואין בהם. וביניהם.
לשון שקר ורמיה:

י אלחי צבאות מי כמוך חסין יה:

קדישים. רון רחשים. עם כרובים ושרפים: והם עומדים.
ומסלדים. וכפא אל מקיפים: במרובות. לרבות. למאות
וקאלפים: ורגליהם. בנפיהם. מסתירים וכן עפים:
יקדישו וישלשו. קדשת רב עליליה:

י אלחי צבאות מי כמוך חסין יה:

בעת לכתם. לארבעתם. ואופניהם אצלם: ובעמדם. במעמדם.
יקומון המה למולם: ושם ירימון. ויעצמון. אהנייהם ברום
עולם: בקדשה. משלשה. כבוד האל מלא עולם: קדוש
וענו. קדוש ישנו. קדוש ישלשו שלישיה:

י אלחי צבאות מי כמוך חסין יה:

והחיות

והחיות ישוהרו וכרובים יפארו ושרפים ירנו ואראלים יברכו
פני כל ביה ואופן וכרוב לעמח שרפים לעמתם משפחים
ואומרים:

ברוך כבוד יי ממוקמו:

לאל ברוך נעמות יחנו. למלך אל סי וקים. ומירות יאמרו
וחשבחות ישמיעו. כי הוא לבדו פועל גבורות עשה חדשות
בעל מלחמות זרע צדקות מצמיח ישועות בורא רפואות
נורא תהלות ארון הנפלאות המחדש בטובו בכל יום תמיד
מעשה בראשית: כאמור לעשה אורים גדלים פי לעולם
חסדו: אור חדש על ציון תאיר ונזכה כלנו מהרה לאורו.
ברוך אתה יי יוצר המאורות:

אהבה רבה אהבתנו יי אלהינו חמלה גדולה ויחנה חמלת
עלינו: אבינו מלכנו. בעבור אבותינו שבמחו בך. ותלמדם
תקי חיים. בן תחננו ותלמדנו: אבינו האב הרחמן. המרחם
בחס עלינו. ותן בלבנו להבין ולהשכיל. לשמוע ללמוד
ודל למד. לשמור ומעשורת. ולקים. את כלל דברי תלמוד
הורחה באהבה: והאר עינינו בתורתך. ודבק לבנו במצותך
ויחד לבבינו לאהבה וליראה שמך. ולא נבוש לעולם ועד.
כי בשם קדשך הגדול והנורא בטחנו. נגידה ונשמחה
בשועתך: והביאנו לשלום ומארבע בנפות הארץ. ותוליכנו
קוממיות לארצנו: כי אל פועל ישועות אתה. ובנו בחרת
מכל עם ולשון. וקרבתנו לשמך הגדול סלה באמת. להודות
לך וליתרך באהבה. ברוך אתה יי הבורא בעמו ישראל באהבה:

(כמתפלל בימיו אומר אל מלך גאמן):

שמע ישראל יהנה אלהינו יהנה ו אחדי:

ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד:

ואהבת את יהנה אלהיך בכל לבבך ובכל
נפשך ובכל מאדך: והיו הדברים האלה אשר

אנכי מצוה היום על-לבבך: ושננתם לבניך
ודברתם בהם בשבתך בביתך ובכל-כחך בדרך
ובשכבך ובקומך: וקשרתם לאות על-ידך והיו
לטופת בין עיניך: וכתבתם על-מוזות ביתך
ובשעריך:

והיה אם-שמעו השמעו א-מצותי אשר אנכי
מצוה אתכם היום לאהבה את-יהוה אלהיכם
ולעבדו בכל-לבבכם ובכל-נפשכם: ונחתו
מטר-ארצכם בעתו יורה ומלקוש ואספת-דגנה
ותירשה ויצהרה: ונחתו עשב בשדה לבהמה
ואכלתו ושבעת: השמרו לכם פן יפתה לבבכם
וסרתם ועבדתם אלהים אחרים והשתחיתם
להם: וחרה אף-יהוה בכם ועצר את-השמים
ולא-יהיה מטר והאדמה לא תתן את-יכולה
ואבדתם מהרה מעל הארץ הטבה אשר יהוה
נתן לכם: ושמתם את-ידברי אלה על-לבבכם
ועל-נפשכם וקשרתם אתם לאות על-ידכם והיו
לטופת בין עיניכם: ולמדתם אתם את-בניכם
לדבר בהם בשבתך בביתך ובכל-כחך בדרך
ובשכבך ובקומך: וכתבתם על-מוזות ביתך
ובשעריך: למען ירבו ימיכם וימי בניכם על
האדמה אשר נשבע יהוה לאבותיכם לתת להם
כימי השמים על-הארץ:

ויאמר יהוה אל-משה לאמר: דבר אל-בני
ישראל

ישראל ואמרת אלהם ועשו להם ציצת על-
בנפי בגדיהם לדרתם ונתנו על-ציצת הכנף
פתיל תכלת: והיה לכם לציצת וראיתם
אחז וזכרתם את-כל-מצות יהוה ועשיתם אתם
ולא-תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם אשר-
אתם זנים אחריהם: למען תזכרו ועשיתם את-
כל-מצותי והייתם קדשים לאלהיכם: אני יהוה
אלהיכם אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים
להיות לכם לאלהים אני יהוה אלהיכם:

אמת ויציב ונכון וקיים וישר ונאמן ואהוב ורחיב ונחמד ונעים
ונורא ואדיר. ומחקן ומקבל ומוב ויפה הדבר הזה עלינו
לעולם ועד: אמת אלהי עולם מלבנו צור ועקב מגן ישענו:
לדור ודור הוא קים וישמו קים וכסאו נכון ומלכותו ואמונתו
לעד קימתו ודבריו קיים וקיימים נאמנים ונחמדים לעד ולעולמי
עולמים: על אבותינו ועלינו על בנינו ועל הדורותינו ועל כל-
דורות ירע ישראל עבדיך:

על הראשונים ועל האחרונים לעולם ועד חזק ולא יעבור:
אמת שאמה הוא יי אלהינו ואלהי אבותינו לעולם ועד: אמה
הוא מלבנו מלך אבותינו אמה. למען שמך מהר לגאלנו
כגאלת את אבותינו: אמת מעולם שמך הגדול עלינו נקרא
באברהם אין אלהים זולתך:

ולח לאשי הסוטים יהודה.

יפה וברה כרדה לגיא פתרוסים. יהיר חסר
לב הכביד עול בשנוסים. צוהר וקבלה

יפה וברה, חסר ליעקב ובניו. כרדה וכו', כאשר ירדה למצרים. יהיר חסר לב,
כמו למרעה שהיה רשע וגם רוח. בשנוסים, חסר לישראל הזרעים ומלוויים נמלות.
צוהר, זעקה. וקבלה, כמו זוטה, קול דמי אשך לועקים (בנאשית ד' י') ת"א
קבלין

למעתיק פלוסים. פקד לה סרסור להוציאה
 בנפסים: הקשה עקלתון לשלח אום עמוסה.
 הטיח דברים כמטל בעריסה. ופיץ מי יי להציל
 ארוסה. ובספר דתורת איין שמו בטכוסה:
 והשיבו שלישי בשם דר מעונים. התוצב והכן
 לה מול נגף אבנים. דסוצפרדעים וערוז עדים
 נכונים. והילים קטנים המכנים כנים: דבר
 והשלים מכורת עשרה. והוציאה בתפוס
 מאפלה לאורה. והפרה עוינה מכה כעורה.
 והנחילה קדומה אלפים סתורה: הושיבה
 בסכה בארץ מדברים. והכניסה לחפה בחדרי
 חדרים. וענף עץ עבות ופרי עץ הדרים. וערבו
 נהלים וכפות תמרים:

בקלית קולות מוסימן עוד:

חדשה שיר וזמר רננות ורגנים. זכות אבות ורגנים ומלטם מאנננים.
 כנראה בים ומביעת גאונים. חננה ממהום עוזר אבות ורגנים:
 עזרת אבותינו אתה הוא מעולם מגן ומושיע לבניהם אחריהם
 בכל ידור ודור: ברום עולם מושקה ומשפטיה וצדקה עז
 אפסי ארץ: אשרי איש שישמע למצותיה ותורתיה ודבריה ישים
 על לבו: אמת אתה הוא אדון לעמך ומלך גבור לרוב ריבם:

אמת

קבל ין. למעתיק פלוסים, למעתיק וסוקל כולם הרים וזכו הקנה. סרסור, זה משה
 עקלתון, כנוי לפרעה. עמוסה, ישראל העמוסים מני נתן (ישעי מ"ו ג'). הטיח,
 הלעיג. כסוטל בעריסה, כתינוק הזוכנ בעריסה. ופיץ, וסער פיו לאמר מי ה' וגו'.
 ארוסה, ישראל עש"ה ורשתיך לי לעולם וגו' (הושע ב' י"ט). בטכובה, בקקון כלומר
 אין שמו כתוב בספר דתות של מזרים שכו רשום כל אלילים. שלישי. תאר למטה. עוינה,
 האויב מל' ויהי שולט עיון את דוד (ע"ה י"ח ט'). כעורה, מנונה. קדומה אלפים סתורה
 התורה כמו שדרשו מ"ל בסמוק וזהו' שעשעים יום יום (משלי ח' ל') שקדמה לזריחת
 העולם אלפים שנה והיתה עמונה נתיקו של הקנה. בחדרי חדרים, עש"ה כ הניאני
 המלך חדריו (ע"ה א' ד').

אמת אתה הוא ראשון ואתה הוא אחרון ומבלעדך אין לנו
 מלך גואל ומושיע: ממצרים גאלתנו יי אלהינו ומבית עבדים
 פדיתנו. כל בכוניהם הרגת ובכורך גאלת וים סוף בקעת וודים
 טבעת וידידים העברת ויכפו מים צריהם אחד מהם לא נותר:
 על זאת שבהו אהובים ורוקמו אל ונתנו ידידים ומירות שירות
 ותשכחות ברבות והודאות למלך אל חיוקים: רם וגשא גדול
 ונורא משפיל גאים ומגביה שפלים מוציא אסירים ופודה
 עניים ועוזר דלים ועונה לעמו בעת שועם אליו: תהלות לאל
 עליון ברוך הוא ומברך משה ובני ישראל לה ענו שירה
 בשמחה רבה ואמרו כלם:

מירכמכה באלם יי. מי כמכה נאדר

בקדש. נורא תהלות עשה פלא:

שירה חדשה שבהו גאולים לשמך על שפת הים יחד
 כלם הודו והמליכו ואמרו:

יי מלך לעולם ועד:

צור ישראל קומה בעזרת ישראל ופדה כנאמך

יהודה וישראל. גאלנו יי צבאות שמו קדוש ישראל:

חס ים מילה אומרים כאן יום ליבשה תמלא בך ל"ג ע"ג.

ברוך אתה יי גאל ישראל:

אדני שפתי תפתח ופי יגיד תהלתך:

ברוך אתה יי אלהינו ואלהי אבותינו אלהי אברהם
 אלהי יצחק ואלהי יעקב האל הגדול הגבור והנורא אל
 עליון גומל חסדים טובים וקונה הכל וזוכר חסדי אבות
 ומביא גואל לבני בניהם למען שמו באהבה: מלך
 עוזר ומושיע ומגן. ברוך אתה יי מגן אברהם:

אתה גבור לעולם אדני מחיה מתים אתה רב להושיע:

מכלכל חיים בחסד מחיה מתים ברחמים רבים סומך
 נוֹפְלִים ורופא חולים ומתיר אסורים ומקיים אמונתו לישגי

עפר. מי כמוך בעל גבורות ומי דומה לך מלך ממית ומחיה ומצמיח ישועה: ונאמן אתה להחיות מתים: ברוך אתה יי מחיה המתים:

אתה קדוש ושמה קדוש וקדושים בכל יום יהללוך סלה. ברוך אתה יי האל הקדוש:

לשיי נקדש את שמה בעולם בשם שמקדישים אותו בשמי מרום בקחוב על גר נביאה. וקראוה אל זה ואמר: קל קדוש וקדוש קדוש יי שבאות מלא כל הארץ כבודו:

מיו אז בקול רעש גדול אדיר ותוק משמיעים קול מתנשאים לעמת שרפים לעמקם ברוך יאמרו: קל ברוך כבוד יי מקומו: מקומו מלבנו חופיע והמלוך עלינו כי מקבים אנחנו לך מיו מתי המלוך בעיון בקרוב בימינו לעולם ועד השכון: תתגבל ותקבש בחוף ירושלים עירך לדור ודור ולנצח נצחים: וענינו תראינה סלכותה בדבר האמור בשירי עוף על ידי הוד משיח צדקה:

ק"ו ימלך יי לעולם אלהיך וציון לדור ודור הללויה: מ' לדור ודור נגיד גדלך ולנצח נצחים קדשך נקדיש ושבתך אלהינו מפינו לא ימוש לעולם ועד כי אל מלך גדול וקדוש אתה: ברוך אתה יי האל הקדוש:

ישמח משה במתנת הלקו כי עבד נאמן קראת לו. כליל תפארת בראשו נתת. בעמדו לפניה על הר סיני. ושני להת אבנים הזרוד בידו. וברוב בהם שמירת שבת. וכן כתוב בחרתה:

ושמרו בני ישראל את השבת. לעשות את השבת לדרתם ברית עולם: ביני ובין בני ישראל אות הוא לעולם כירששת ימים עשה יי את השמים ואת הארץ. וביום השביעי שבת וינפש:

ולא

ולא נרתחו יי אלהינו לגויי הארצות. ולא הנחלתו מלבנו לעובדי זרים. וגם במנוחתו לא ישכנו רשעים. כי לישראל עמה נרתחו באהבה. לזרע יעקב אשר בם בחרת: עם מקדשי שביעי כלם ישבעו ויתענגו מטובה. ובשביעי רצית בו וקדשתו. חמדת ימים ואותו קראת. וזכר למעשה בראשית:

אלהינו ואלהי אבותינו רצה במנוחתנו. קדשנו במצותיה. ותן חלקנו בתורתך. שבענו מטובה. ושמחנו בישועתך. וטהר לבנו לעבדך באמת. והנחילנו יי אלהינו באהבה וברצון שבת קדשה. וינוחו בו ישראל מקדשי שמה ברוך אתה יי מקדש השבת:

רצה יי אלהינו בעמה ישראל ובתפלחם. והשב את העבודה לדביר ביתך ואשי ישראל ותפלחם. באהבה תקבל ברצון. ותהי לרצון תמיד עבודת ישראל עמה:

אלהינו ואלהי אבותינו. ועלה ויבא ויגיע ויראה וירצה וישמע ויפקד ויזכר וזכרונו ופקדונו וזכרון אבותינו. וזכרון משיח בן דוד עבדך. וזכרון ירושלים עיר קדשה. וזכרון כל עמה בית ישראל לפניה. לפלטה לטובה לחן ולחסד ולרחמים לחיים ולשלום ביום חג הסכות הזה: וזכרונו יי אלהינו בו. לטובה. ופקדנו בו. לכרחה. והושיענו בו לחיים: ובדבר ישועה ורחמים חוס וחנו. ורחם עלינו. והושיענו. כי אליה ענינו. כי אל מלך חנון ורחום אתה:

ותחנינה ענינו בשוכה לציון ברחמים. ברוך אתה יי המחזיר שכניחו לציון:

מודים

מודים ורכני

מודים אנחנו לך שאמרת הוא יי
אלהינו ואלהי אבותינו לעולם
ועד. צור חיינו מגן ישענו. אתה
הוא לדור ודור נודה לך ונספר
תהלתך. על חיינו המסורים בידך
ועל גשמותינו הפקודות לך.
ועל גפיה שבכל-יום עמנו ועל
גפלאותיה וטובותיה שבכל-עת ערב ובקר וצהרים. הטוב כי
לא כלו רחמיה והמרחם כי לא תמו חסדיה מעולם קוינו לך:

ועל כלם יתברך ויתרומם שמך מלבנו תמיד לעולם ועד.
וכל החיים יודוך סלה ויהללו את-שמך באמת היא ישועתנו
ועזרתנו סלה. ברוך אתה יי הטוב שמך ולה נאה להודות:

ל"ו אלהינו ואלהי אבותינו ברכנו בברכה המושלשת בחזרה הכחובה על ידי
משה עבדך האמורה מפי אהרן ובניו כהנים עם קדושה באמור: יברכה
יי וישמרה: יאר יי פגיו אליה ויחננה: ישא יי פגיו אליה וישם לה שלום:
שים שלום טובה וברכה חן וחסד ורחמים עלינו ועל
כל ישראל עמך. ברכנו אבינו בלנו כאחד באור פניה.
כי באור פניה נתת לנו יי אלהינו תורת חיים ואהבת
חסד. וצדקה וברכה ורחמים וחיים ושלום. וטוב בעיניך
לברך את-עמך ישראל בכל-עת ובכל-שעה בשלומך.
ברוך אתה יי המברך את עמו ישראל בשלום:

אלהי נצור לשוני מרע ושפתי מדבר מרמה ולמקללי נפשי חדום ונפשי
בעפר לכל תהיה פתח לבי בחזרה ובמצותך תרדוף נפשי וכל החושבים
עלי רעה מהרה הפר עצתם וקלקל מחשבתם: עשה למען שמך עשה למען
ימינה עשה למען קדשך עשה למען תורתך למען יחלצנו ידידיה הושיעה
ימינה וענני: יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יי צורי וגואלי. עשה
שלום במדומי הוא יעשה שלום עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן:

יהי רצון וכו'
ה"ן חזק הסלה ואומר קדוש נקדש, ואמ"כ הלל, ק"ש, ואמ"כ מגלה קהלת.

מגלת קהלת

נוהגין לומר מגלת קהלת בשבת חול המועד

דברי קהלת בן דוד מלך בירושלם: הכל הכלים אמר
קהלת הכל הכלים הכל הכל: מה יתרון לאדם בכל עמלו
שיעמל תחת השמש: דור הולך ודור בא והארץ לעלם
עמדת: וזרח השמש ובא השמש ואל מקומו שואף וזרח
הוא שם: הולך אל דרום וסובב אל צפון סובב סבב הולך
הרוח ועל סביבתיו שב הרוח: כל הנחלים הלכים אל הים
והים איננו מלא אל מקום שהנחלים הלכים שם הם שבים
ללקת: כל הדברים יגיעים לא יוכל איש לדבר לא תשבע
עין לראות ולא תמלא און משמע: מה שהיה הוא שיהיה
ומה שגעשה הוא שיעשה ואין כל חדש תחת השמש: יש
דבר שיאמר ראה זה חדש הוא כבר היה לעולמים אשר
היה מלפנינו: אין זכרון לראשונים וגם לאחרונים שיהיו לא
יהיה להם זכרון עם שיהיו לאחרונה: אני קהלת הייתי
מלך על ישראל בירושלם: ונתתי את לבי לדרוש ולתוד
בחכמה על כל אשר נעשה תחת השמים הוא ענין רענתן
אלהים לבני האדם לענות בו: ראיתי את כל המעשים
שנעשו תחת השמש והנה הכל הכל ורעות רוח: מענת
לא יוכל לתקן וחסרון לא יוכל להמנות: דברתי אני עם
לבי לאמר אני הנה הגדלתי והוספתי חכמה על כל אשר

חיה

הר"ה הביא בשם הרב אבן הירמיה שכתב בספרו המנהיג הכל'סוכה ס' ג' ח"ל: מנהג
לקות בש"ל לפני קריאת התורה ספר קהלת, ושמעתי טעם דברך משום דכתיב ביה חן חן
לשבעה וגם לשמונה, אלו שבעת ימי החג ושמיני עשרת רול"ם לומר לבי שהוא חן האסוף
לחזור על התכונות והמעשרות ונדריים שלא לעבור עליהם בכל תאריך, ובפסוק ג' דעיונין
דמ' ע"ב דרש ליה לקרא לשבעה אלו שבעת ימי פסח וגם לשמונה אלו שמונת ימי החג, יש
למר להוה"ל בראשון הראשון והאחרון, ואני מנחתי טעם יש כי שלמה המלך ע"ה כתב
חמרו בקהל כמו שכתב במועד שנת השמיטה בנה הסוכות כגוף כל ישראל לראות, והוא
חמרו בנה בהקהל להוכיח את ישראל על בן יתכן לאומרו בנה; וטוב ונכון לאומרו בבית
הכנסת ולהגיד את מי שאינו נקי לפי שאין הכל נקיין בקיחתו ולא כמנהג פרוכניט
מאמרין אותה בסוכה, עכ"ל הרב אבן הירמיה ז"ל, ואנו נוהגין לומר אותה בשבת שנתולו
של מועד ואם אין שבת בתוכו אומרים אותה בשמיני עשרת שקל בשבת.

היה לפני על ירושלים ולבי ראה הרבה חכמה ודעת
ואתנה לבי לדעת חכמה ודעת הוללת ושכלות ודעתי שגם
זה הוא רעיון רוח: כי ברב חכמה רב כעס ויוסף דעת
יוסף מכאוב:

אמרתי אני בלבי לכה נא אנסכה בשמחה וראיה בטוב
והנה גם הוא הכל: לשחוק אמרתי מהולל ולשמחה מה
זה עשה: תרתי כלפי למשוד בין את בשרי ולבי נהג
בחכמה ולאחז בסכלות עד אשר אראה אי זה טוב לבני
האדם אשר יעשו תחת השמים מספרי ימי חייהם: הגדלתי
מעשי בניתי לי בתים נטעתי לי כרמים: עשיתי לי גנות
ופרדסים ונטעתי בהם עץ כל פרי: עשיתי לי ברכות מים
לתשקות מהם וער צומח עצים: קניתי עבדים ושפחות
ובני בית הנה לי גם מקנה בקר וצאן הרבה היה לי מכל
שהיו לפני בירושלים: כנסתי לי גם כסף וזהב וסגלת
מלכים וחמדינות עשיתי לי שרים ושרות ותענגות בני
האדם שדה ושדות: וגרלתי והוספתי מכל שהיה לפני
בירושלים אף חכמתי עמדה לי: וכל אשר שאלו עיני לא
אצלתי מהם לא מנעתי את לבי מכל שמחה כי לבי שמח
מכל עמלי וזה היה חלקי מכל עמלי: ופניתי אני בכל
מעשי שעשו ידיו ובעמל שעמלתי לעשות והנה הכל הכל
ורעות רוח ואין יתרון תחת השמש: ופניתי אני לראות
חכמה והוללות וסכלות כי מה האדם שיבוא אחרי המלך
את אשר כבר עשוהו: וראיתי אני שיש יתרון לחכמה מן
הסכלות כיתרון האור מן החשך: החכם עיניו בראשו
והכסיל בחשך הולך וידעתי גם אני שמקרה אחד יקרה
את כלם: ואמרתי אני בלבי כמקרה הכסיל גם אני יקרני
ולמה חכמתי אני או יתר ודברתי בלבי שגם זה הכל:
כי אין זכרון לחכם עם הכסיל לעולם בשכר הימים

הכאים הכל נשכח ואיך ימות החכם עם הכסיל: ושנאתי
את החיים כי רע עלי המעשה שנעשה תחת השמש כי
הכל הכל ורעות רוח: ושנאתי אני את כל עמלי שאני
עמל תחת השמש שאניחנו לאדם שיהיה אחרי: ומי יודע
החכם יהיה או סכך וישלט בכל עמלי שעמלתי ושחכמתי
תחת השמש גם זה הכל: וסבותי אני לראש את לבי על
כל העמל שעמלתי תחת השמש: כי יש אדם שעמלו
בחכמה וכדעת ובכשרון ולאדם שלא עמל בו יתגנו חלקו
גם זה הכל ורעה רבה: כי מה הנה לאדם בכל עמלו
וכרעיון לבו שהוא עמל תחת השמש: כי כל ימיו מכאבים
ובעם ענינו גם בלילה לא שכב לבו גם זה הכל הוא: אין
טוב באדם שיאכל ושתה והראה את נפשו טוב בעמלו
גם זה ראיתי אני כי מיד האלהים היא: כי מי יאכל ומי
יחוש חוץ ממני: כי לאדם שטוב לפניו נתן חכמה ודעת
ושמחה ולחוטא נתן ענין לאסוף ולכנוס לתת לטוב לפני
האלהים גם זה הכל ורעות רוח:

לכל זמן ועת לכל חפץ תחת השמים: עת ללדת ועת
למות עת לטעת ועת לעקר נטוע: עת להרג ועת לרפוא
עת לפרוץ ועת לבנות: עת לבכות ועת לשחוק עת ספור
ועת רקוד: עת להשליך אבנים ועת כנוס אבנים עת
לחבק ועת לרחק מחבק: עת לבקש ועת לאבד עת
לשמור ועת להשליך: עת לקרוע ועת לתפור עת לחשות
ועת לדרבן: עת לאהב ועת לשנוא עת מלחמה ועת שלום:
מה יתרון העשה באשר הוא עמל: ראיתי את הענין
אשר נתן אלהים לבני האדם לענות בו: את הכל עשה
יפה בעתו גם את העלם נתן בלבם מבלי אשר לא ימצא
האדם את המעשה אשר עשה האלהים מראש ועד סוף:
ידעתי כי אין טוב בם כי אם לשמוח ולעשות טוב בחייו:

וגם כל האדם שיאכל ושתה וראה טוב בכל עמלו מתת
אלהים הוא: ידעתי כי כל אשר יעשה האלהים הוא יהיה
לעולם עליו אין להוסיף וממנו אין לגרוע והאלהים עשה
שיראו מלפניו: מה שהיה כבר הוא ואשר להיות כבר
היה והאלהים יבקש את נרדף: ועוד ראיתי תחת השמש
מקום המשפט שמה הרשע ומקום הצדק שמה הרשע:
אמרתי אני בלבי את הצדיק ואת הרשע ישפט האלהים
כי עת לכל חפץ ועל כל המעשה שם: אמרתי אני בלבי
על דברת בני האדם לברם האלהים ולראות שהם בהמה
המה להם: כי מקרה בני האדם ומקרה הבהמה ומקרה
אחד להם כמות זה גן מות זה ורוח אחד לכל ומותר
האדם מן הבהמה אין כי הכל הכל: הכל הולך אל מקום
אחד הכל היה מן העפר והכל שב אל העפר: מי יודע
רוח בני האדם העלה היא למעלה ורוח הבהמה הירדת
היא למטה לארץ: וראיתי כי אין טוב מאשר ישמח
האדם במעשיו כי הוא חלקו כי מי יביאנו לראות במה
שיהיה אחריו:

ושבתי אני ונראה את כל העשקים אשר נעשים תחת
השמש והנה דמעת העשקים ואין להם מנוח ומיד
עשקיהם כח ואין להם מנוח: ושבח אני את המתים
שכבר מתו מן החיים אשר המה חיים ערנה: וטוב משניהם
את אשר עדין לא היה אשר לא ראה את המעשה הרע
אשר נעשה תחת השמש: וראיתי אני את כל עמל ואת
כל כשרון המעשה כי היא קנאת איש מרעהו גם זה הכל
ורעות רוח: הפסיל חבק את ידיו ואכל את בשרו: טוב
מלא כף נחת ממלא חפנים עמל ורעות רוח: ושבתי אני
ונראה הכל תחת השמש: יש אחד ואין שני גם בן ואח
אין לו ואין קץ לכל עמלו גם עיניו לא תשבע עשר ולמי

עייני קרי אני

אני עמל ומחפר את נפשי מטובה גם זה הכל וענין רע
הוא: טובים השנים מן האחד אשר יש להם שכר טוב
בעמלם: כי אם יפלו האחד יקים את חברו ואילו האחד
שיפול ואין שני להקימו: גם אם ישכבו שנים וחס להם
ולאחד איך יחס: ואם יתקפו האחד השנים יעמדו נגדו
והחוט המשלש לא במהרה ינתק: טוב ילד מסכן וחכם
ממלך זקן וכסיל אשר לא ידע להזהר עוד: כי מבית
הסורים יצא למלך כי גם במלכותו נולד רש: ראיתי את
כל החיים המהלכים תחת השמש עם הילד השני אשר
יעמד תחתיו: אין קץ לכל העם לכל אשר היה לפניהם
גם האחרנים לא ישמחו בו כי גם זה הכל ורעיון רוח:
שמר רגליך כאשר תלך אל בית האלהים וקרוב לשמוע
מתת הכסילים זבח כי אינם יודעים לעשות רע:

אל תבהל על פיה ולבך על ימהר להוציא דבר לפני
האלהים כי האלהים בשמים ואתה על הארץ על גן יהיו
דבריה מעטים: כי בא החלום ברב ענין וקול כסיל ברב
דברים: כאשר תדר נדר לאלהים אל תאחר לשלמו כי
אין חפץ בכסילים את אשר תדר שלם: טוב אשר לא
תדר משתדור ולא תשלם: אל תתן את פיה לחטא את
כשרך ואל תאמר לפני המלאך כי שגגה היא למה יקצוף
האלהים על קולך וחבל את מעשה ידיך: כי ברכ חלמות
ובללים ודברים הרבה כי את האלהים ירא: אם עשק רש
וגול משפט וצדק תראה במדינה אל תתמה על החפץ כי
גבה מעל גבה שמר וגבהים עליהם: ויתרון ארץ בכל היא
מלך לשדה נעבד: אהב כסף לא ישבע כסף ומי אהב
בהמון לא תבואה גם זה הכל: ברכות הטובה רבו אוכליה
ומה כשרון לבעליה כי אסראית עיניו: מתוקה שנת העבד
אם מעט ואם הרבה יאכל והשבע לעשיר איננו מניח לו

טו (15*) לישון * הוא קרי... ראות קרי

לישון: יש רעה חולה ראיתי תחת השמש עשר שמור
 לבעליו לרעתו: ואבד העשר ההוא בענין רע והוליד בן
 ואין בידו מאומה: באשר יצא מבטן אמו ערום ישוב ללכת
 כשכא ומאומה לא ישא בעמלו שילך בידו: וגם זה רעה
 חולה כל עמת שבא בן ילך ומה יתרון לו שיעמל לרוח:
 גם כל ימיו בחשך יאכל וכעס הרבה וחליו וקצף: העה
 אשר ראיתי אני טוב אשר יפה לאכול ולשתות ולראות
 טובה בכל עמלו שיעמל תחת השמש מספר ימי חי אשר
 נתן לו האלהים כי הוא חלקו: גם כל האדם אשר נתן
 לו האלהים עשר ונכסים והשליטו לאכל ממנו ולשאת
 את חלקו ולשמוח בעמלו זה מתת אלהים היא: כי לא
 הרבה יזכר את ימי חייו כי האלהים מענה בשמחת לבו:
 יש רעה אשר ראיתי תחת השמש ורבה היא על האדם
 איש אשר יתן לו האלהים עשר ונכסים וכבוד ואיגו חסר
 לנפשו מכל אשר יתאווה ולא ישליטנו האלהים לאכל
 ממנו כי איש נכרי יאכלנו זה הכל וחלי רע הוא: אם
 יוליד איש מאה ושנים רבות יחיה ורב שיהיו ימי שניו
 ונפשו לא תשבע מן הטובה וגם קבורה לא יהיה לו
 אמרתי טוב ממנו הנפל: כי בהבל בא ובחשך ילך ובחשך
 שמו יבסה: גם שמש לא ראה ולא ידע נחת לזה מזה: ואלו
 חיה אלה שנים פעמים וטובה לא ראה הלא אל מקום
 אחד הפל הלק: כל עמל האדם לפיהו וגם הנפש לא
 תמלא: כי מה יותר לחכם מן הכסיל מה לעני יודע להלך
 נגד החיים: טוב מראיה עינים מהלך נפש גם זה הכל ורעות
 רוח: מה שהיה בכר נקרא שמו ונודע אשר הוא אדם ולא
 יוכל לדון עם שהתקיה ממנו: כי יש דברים הרבה מרבים
 הבל מה יותר לאדם: כי מי יודע מה טוב לאדם בחיים
 מספר ימי חייו הכלו ויעשם בצל אשר מי יגיד לאדם
 מה יהיה אחריו תחת השמש: ימיר ת

טוב שם משמן טוב ויום המות מיום הולדו: טוב ללכת
 אל בית אבל מלכת אל בית משתה באשר הוא סוף כל
 האדם והחי יתן אל לבו: טוב בעם משחוק כי ברע פנים
 ייטב לב: לכחכים בבית אבל ולב כסילים בבית שמחה:
 טוב לשמע גערת חכם מאיש שמע שיר כסילים: כי כקול
 הסירים תחת הסיר כן שחק הכסיל וגם זה הבל: כי העשק
 יהולל חכם ויאבד את לב מתנה: טוב אחרית דבר
 מראשיתו טוב ארץ רוח מגבה רוח: אל תכהל ברוחך
 לבעוס כי בעם בחיק כסילים ינוח: אל תאמר מה היה
 שהימים הראשנים היו טובים מאלה כי לא מחכמה
 ישאלת על זה: טובה חכמה עם נחלה ויתר לראי השמש:
 כי בצל החכמה בצל הכסף ויתרון דעת החכמה תחיה
 בעליה: ראה את מעשה האלהים כי מי יוכל לתקן את
 אשר עותו: ביום טובה היה כטוב וכיום רעה ראה גם את
 זה לעמת זה עשה האלהים על דברת שלא ימצא האדם
 אחריו מאומה: את הכל ראיתי בימי הכלי יש צדיק אבד
 בצדקו ויש רשע מאריך ברעתו: אל תהי צדיק הרבה ואל
 תתחכם יותר למה תשומם: אל תרשע הרבה ואל תהי
 סכל למה תמות בלא עתה: טוב אשר תאחו בזה וגם
 מזה אל תנח את ידך כי ירא אלהים יצא את כלם: החכמה
 תעז לחכם מעשרה שליטים אשר היו בעיר: כי אדם אין
 צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא: גם לכל הדברים
 אשר ידברו אל תתן לבך אשר לא תשמע את עבדך
 מקללך: כי גם פעמים רבות ידע לבך אשר גם את קולת
 אחרים: כל זה נסיתי בחכמה אמרתי אחכמה והיא רחוקה
 ממני: רחוק מה שהיה ועמק עמק מי ימצאנו: סבותי אני
 ולבי לדעת ולחור ובקש חכמה וחשבון ולדעת רשע כסל
 והסכלות הוללות: ומוצא אני מר ממות את האשה אשר

היא מצודים וחרמים לכה אסורים ידיה טוב לפני האלהים
ימלט ממנה וחוטא ילכד בה: ראה זה מצאתי אמרה
קהלת אחת לאחת למצוא חשבון: אשר עוד בקשה נפשי
ולא מצאתי אדם אחר מאלה מצאתי ואשה בכל אלה
לא מצאתי: לבר ראה זה מצאתי אשר עשה האלהים
את האדם ישר והמה בקשו חשבנות רבים:

מי כהחכם ומי יודע פשר דבר חכמת אדם תאיר פניו
ועו פניו ישנא: אני פה מלך שמר ועל דברת שכועת אלהים:
אל תבהל מפניו תלך אל תעמד בדבר רע כי כל אשר
תחפץ יעשה: באשר דבר מלך שלטון ומי יאמר לו מה
תעשה: שומר מצוה לא ירע דבר רע ועת ומשפט ידע
לב חכם: כי לכל חפץ יש עת ומשפט בירעת האדם רבה
עליו: כי איננו ידע מה שיהיה כי באשר יהיה מי יגיד לו:
אין אדם שליט ברוח לכלוא את הרוח ואין שלטון ביום
המות ואין משלחת במלחמה ולא ימלט רשע את בעליו:
את כל זה ראיתי ונתון את לבי לכל מעשה אשר געשה
תחת השמש עת אשר שלט האדם באדם לרע לו: וכבו
ראיתי רשעים קברים ובאו וממקום קדוש יהלכו וישתכחו
בעיר אשר כן עשו גם זה הכל: אשר אין געשה פתגם
מעשה הרעה מהרה על כן מלא לב בני האדם בהם
לעשות רע: אשר הטא עשה רע מאת ומאריך לו כי גם
יודע אני אשר יהיה טוב ליראי האלהים אשר ייראו
מלפניו: וטוב לא יהיה לרשע ולא יאריך ימים בצל אשר
איננו ירא מלפני אלהים: יש הבל אשר געשה על הארץ
אשר יש צדיקים אשר מגיע אלהם כמעשה הרשעים ויש
רשעים שמגיע אלהם כמעשה הצדיקים אמרתי שגם זה
הכל: ושכחתי אני את השמחה אשר אין טוב לאדם תחת
השמש כי אם לאכל ולשתות ולשמח והוא ילוננו בעמלו

ימי חיו אשר נתן לו האלהים תחת השמש: באשר נתתי
את לבי לדעת חכמה ולראות את הענין אשר געשה על
הארץ כי גם ביום ובלילה שנה בעיניו איננו ראה: וראיתי
את כל מעשה האלהים כי לא יוכל האדם למצוא את
המעשה אשר געשה תחת השמש בשל אשר יעמל האדם
לבקש ולא ימצא וגם אם יאמר החכם לדעת לא יוכל
למצוא:

כי את כל זה נתתי אל לבי ולבד את כל זה אשר
הצדיקים והחכמים ועבדיהם ביר האלהים גם אהבה גם
שנאה אין יודע האדם הכל לפניהם: הכל באשר לכל
מקרה אחר לצדיק ולרשע לטוב ולטאור ולטמא ולזבח
ולאשר איננו זבח כחטא הנשבע באשר שכועה ירא:
זה רע בכל אשר געשה תחת השמש כי מקרה אחר לכל
וגם לב בני האדם מלא רע והוללות בלבכם בתייהם
ואחריו אל המתים: כי מי אשר יבחר אל כל החיים יש
בטחון כי לכלב חי הוא טוב מן האריה המת: כי החיים
יודעים שימתו והמתים אינם יודעים מאומה ואין עוד להם
שכר כי נשכח זכרם: גם אהבתם גם שנאתם גם קנאתם
כבר אבדה וחלק אין להם עוד לעולם בכל אשר געשה
תחת השמש: לך אכל בשמחה לחמה ושתה בלב טוב
יינה כי כבר רצה האלהים את מעשיה: בכל עת והיו
בגדיה לבנים ושמן על ראשה אל יחסר: ראה חיים עם
אשה אשר אהבת כל ימי חיי הבלה אשר נתן לך תחת
השמש כל ימי הבלה כי הוא חלקו בתיים ובעמלה אשר
אתה עמל תחת השמש: כל אשר תמצא ידך לעשות
בכחך עשה כי אין מעשה וחשבון ודעת וחכמה בשאול
אשר אתה הולך שמה: שכחתי וראה תחת השמש כי לא
לקלים המרוץ ולא לגבורים המלחמה וגם לא לתחמים

לחם וגם לא לנבנים עשר וגם לא לידעים חן כי עת ופגע
יקרה את כלם: כי גם לא ידע האדם את עתו בדגים
שנאחזים במצודה רעה וכצפרים האחוזות בפח בהם
יוקשים בני האדם לעת רעה כשתפול עליהם פתאם: גם
זה ראיתי חכמה פחת השמש וגדולה היא אלי: עיר קטנה
ואנשים בה מעט וכא אליה מלך גדול וסבב אתה ובה
עליה מצודים גדולים: ומצא בה איש מסכן חכם ומלט
הוא את העיר בחכמתו ואדם לא זכר את האיש המסכן
ההוא: ואמרתי אני טובה חכמה מגבורה וחכמת המסכן
בוזה ודבריו אינם נשמעים: דברי חכמים בנחת נשמעים
מועקת מושל בכסילים: טובה חכמה מקלי קרב וחוטא
אחד יאבד טובה הרבה:

ובוכי מות יבאיש וביע שמן רוקח יקר מחכמה ומכבוד
סכלות מעט: לב חכם לימינו ולב כסיל לשמאלו: וגם
בדרך כשהסכל הלך לבו חסר ואמר לכל סכל הוא: אם
רוח המושל תעלה עליה מקומה אל תנח כי מרפא יניח
חטאים גדולים: יש רעה ראיתי פחת השמש כשגגה
שיוצא מלפני השליט: נתן הסכל במרומים רבים ועשירים
בשפל ישבו: ראיתי עבדים על סוסים ושירים הלכים
בעבדים על הארץ: חסר גומץ בו יפל ופרץ גדר ישכנו
נחש: מסיע אבנים יעצב בהם בוקע עצים יסכן בהם: אם
קהה הברזל והוא לא פנים קלקל ונחלים יגבר ויתרון
הכשיר חכמה: אם ישך הנחש בלוא לחש ואין יתרון לכעל
הלשון: דברי פי חכם חן ושפתות כסיל תבלענו: החלת
דברי פיהו סכלות ואחרית פיהו הזללות רעה: והסכל
ירבה דברים לא ידע האדם מה שיהיה ואשר יהיה מאחריו
מי יגיד לו: עמל הכסילים תנגענו אשר לא ידע ללכת אל
עיר: אי לך ארץ שמלכה גער ושריף בבקר יאכלו: אשריך

ארץ שמלכה בו חורים ושריף בעת יאכלו בגבורה ולא
כשתי: בעצלתים ימד המקרה ובשפלות ידים ידלף הבית:
לשחוק עשים לחם ויין ישמח חיים ותכסף יענה את הכל:
גם במדעה מלך אל תקלל ובחדרי משכבה אל תקלל
עשיר כי עוף השמים יוליך את הקול ובעל הכנפים יגיד
דבר:

שלח לחמה על פני המים כי כרב הימים תמצאנו: תן
חלק לשבעה וגם לשמונה כי לא תדע מה יהיה רעה על
הארץ: אם יפלאו העבים גשם על הארץ יריקו ואם יפול
עץ בדרום ואם בצפון מקום שיפל העץ שם יהוא: שמר
רוח לא יודע וראה בעבים לא יקצור: באשר אינה יודע
מה דרך הרוח בעצמים בבטן המלאה ככה לא תדע את
מעשה האלהים אשר יעשה את הכל: בבקר ורע את
זרעה ולערב אל תנח ידך כי אינה יודע אי זה יכשר הנה
או זה ואם שניהם באחד טובים: ומתוק האור וטוב לעינים
לראות את השמש: כי אם שנים הרבה יחיה האדם בכלם
ישמח ויזכר את ימי החשך כי הרבה יהיו כל שבא הכל:
שמח בחור בילדותה ויטיבה לבך בימי בחורותיה ותלך
בדרכי לבך ובמראי עיניך ודע כי על כל אלה יביאה
האלהים במשפט: והסר פעם מלבך והעבר רעה מבשרך
כי הילדות והשחרות הכל:

וזכר את בוראיה בימי בחרותיה עד אשר לא יבואו ימי
הרעה והגיעו שנים אשר תאמר אין לי בהם חפץ: עד אשר
לא תחשך השמש והאור והירח והכוכבים ושכו העבים
אחר הגשם: ביום שיזעו שמרי הבית והתענותו אנשי החיל
וכטלו הטחנות כי מעטו וחשכו הראות בארבות: וסגרו
דלתים בשוק בשפל קול הטחנה ויקום לקול הצפור וישחו
כל בנות השיר: גם מגבה ייראו וסתחתים בדרך ויגאץ

השקד ויסתכל החגב ותפר האבינה כי הלך האדם אל בית עלמו וסכבו בשוק הסופדים: עד אשר לא ירחק הכל הכסף וחרץ גלת הזהב ותשכר כד על המבוע ונרץ הגלגל אל הכור: וישוב העפר על הארץ כשהיה והרוח תשוב אל האלהים אשר נתנה: הכל הכלים אמר הקוהלת הכל הכל: ויתר שהיה קהלת חכם עוד למד דעת את העם ואון וחקר תקן משלים הרבה: בקש קהלת למצוא דברי חסן וכתוב ישר דברי אמת: דברי חכמים בדרבנות וכמשמרות נטועים בעלי אספות נתנו מרעה אחד: ויתר מהמה בני הזהר עשות ספרים הרבה אין קץ ולהג הרבה יגיעת בשור: סוף דבר הכל נשמע את האלהים ירא ואת מצותיו שמור כי זה כל האדם: כי את כל מעשה האלהים יבא במשפט על כל געלם אם טוב ואם רע:

ירחק קרי

סוף דבר הכל נשמע את האלהים ירא ואת מצותיו שמור כי זה כל האדם: קדש ימים.

סדר הוצאת ספר התורה.

אין במוך באלהים אדני ואין במעשיה: מלכותה מלכות כל עלמים וממשלתה בכל דור ודור: יי מלך יי מלך יי מלך לעלם ועד: יי עו לעמו יתן יי יברך את עמו בשלום: אב הרחמים היטיבה ברצונה את ציון תבנה חומות ירושלים: כי קה לבד בשחנה מלך אל רם ונשא אדון עולמים:

בשמותין ארון הקדש לומרים זכ

ויהי בנסע הארץ ויאמר משה קומה יי ונפצו איביה ויגסו משנאייה מפניה: כי מציון תוצא תורה ודבר יי מירושלים: ברוך שנתן תורה לעמו ישראל בקדשתו:

אמר רבי שמעון כד מפקין ספר תורה בלבוש למקרי ביה מפתחי תרעי דשמוי דרמזין ומעוררין את האהבה לעילא ואבשי ליה לבר נש למימר הכי:

ברוך שמה דמרא עלמא בריך בתרה ואתרה. יהא רעותה עם עמך ישראל לעלם. ופירקן ימינה אחוה לעמך בבית מקדשך ולא מטוויא לנא מטוב נהורך ולקבל צלותנא ברחמיך יהא רעא קדמך דחוריה לוחיין בטיבורא. ולהוא אנא פקידא בגו צדיקין. למרחם עלי ולמנמר יתי ונת כל די לי ודי לעמך ישראל. אנת הוא ון לכלא ומפריגם לכלא. אנת הוא שליט על כלא. אנת הוא דשליט על מלכיא ומלכותא דילך הוא. אנא עבדא דקודשא בריך הוא דסגינא קמה ומקמה דיקר אורייתא בכל עדן ועדן. לא על אנש רחיצנא. ולא על בר אלהין סמינא. אלא באלהא דשמיא. דהוא אלהא קשומ. ואורייתא קשומ. ונביאיה קשומ. ומסגא למעבד טבון וקשומ. ביה אנא רחיץ. ולשמה קדישא יקרא אנא אמר הושבחן. יהא רעא קדמך דתפסח לבאי באורייתא ותשלים משאלין דלבאי. ולבא דכל עמך ישראל. לטב ולחייין ולשלם:

מין וקבל שמע ישראל יי אלהינו יי אחד: מין וקבל אחד אלהינו גדול אדונינו קדוש שמו: מין גדלו ליי אתי ונרוממה שמו יהדו:

קבל לך יי הגדלה והגבורה והתפארת והנצח וההוד כי כל בשמים ובארץ לך יי הממלכה והמחנשא לכל לראש: רוממו יי אלהינו והשתחוו להדום רגליו קדוש הוא: רוממו יי אלהינו והשתחוו להר קדשו כי קדוש יי אלהינו:

ומנה על כל אחד לחזק ולנשק הספר תורה כשהיא עובר' לפניו, ואם יודמן לו רוק כפיו ירוק ואחר כך ינשק אבל לא ינשק וירוק אחר כך.

על הכל יתגדל ויתקבש וישתבח ויחפאר ויתרומם ויתנשא: שמו של מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא: בעולמות שברא העולם הזה והעולם הבא: ברצונו וברצון יריאיו וברצון כל בית ישראל: צור העולמים אדון כל הבריות אלוה כד הנפשות: היושב במרחבי מרום השוכן בשמי שמי קדם:

קדשתו על החיות וקדשתו על כפא הכבוד: ובגן יתקדש שמו
בגן יי אלהינו לעיני כל חי: ונאמר לפניו שיר חדש בכתוב:
שירו לאלהים זמרו שמו סלו לרוכב בערבות ביה שמו ועלו
לפניו: ונראהו עין בעין בשוכו אל גוהו בכתוב: כי עין בעין יראו
בשוב יי ציון: ונאמר ונגלה כבוד יי וראו כל בשר יחדו כי פי
יי דבר:

אב הרחמים הוא ירחם עם עמוסים ויוזכור בריח אתנים ויעיל בפשתינו
מן השעות הרעות ויגער בעצד הרע מן הנשואים ויחון אותנו לפלימת
עולמים וימלא משאלותינו במדה טובה ישועה ורחמים:

ומניין הס"ת על הזימה, והש"ן יאמר בקול ויעזר ויגן וכו'.

ויעזר ויגן וישוע לכל החוסים בו ונאמר אמן: חפל חבו גדל לאלהינו
וחנו כבוד לתורה כהן קרב. יעמוד (פלוני בר פלוני הכהן). ברוך שנתן תורה
לעמו ישראל בקדשחו: תורת יי תמימה משיבת נפש עדות יי נאמנה מחכימת
פתי: פקודי יי ישרים משמחי לב מצות יי ברה מאירת עינים: יי עו לעמו
יתן יי יברך את עמו בשלום: האל תמים ברבו אמרת יי צרופה מן
הוא לכל החוסים בו:

קבל ואתם הדבקים ביי אלהיכם חיים כלכם היום:

העולה לתורה יאסח נשתי ידיו בזרועות התורה ע"י מפה של ס"ת, וקודם
הזכרה מוח הספר ורואה הפסוק שלריך להתחיל בו וינטק הס"ת ויאמר
בלת עץ חיים הוא לחוזקים בה והופך פניו ללד שמאל ומנדק בקול

ברכו את יי המברך:

והעם עונים ברוך יי המברך לעולם ועד: ומחר המנדק ב"ה ל"א

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם
אשר בחר בנו מכל העמים ונתן לנו
את תורתו ברוך אתה יי נותן התורה:

ובשמחיל הקורא לקרות בתורה יסיר ידו השמאלית מהס"ת וישאר יד ימינו ללדה אוחזת
בס"ת כל זמן הקריאה וגם הוא יקרא בלתי עם הקולא מלה במלה. ואחר הקריאה ינדק

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם אשר
נתן לנו תורת אמת ותיי עולם נטע
בתוכנו. ברוך אתה יי נותן התורה:

גרסינן בס"ק דברכות, ועוזני ה' יכלו, זה המניח ס"ת כשהיא פתוחה ויאלא,
אבל בין גברא לגברא מותר ללאת ע"י דוחק ואונס, אבל בלאו הכי אין ללאת.

וקורין בספר בישא ומתחלק לו גברי.

ויאמר משה אליהוה ראה אתה אמר אלי העל אתה עם
הזה ואתה לא הודעתני את אשר תשלח עמי ואתה אמרת
ידעתיה כלשם וגם מצאת הן בעיני: ועתה אס-נא מצאתי הן
בעיניך הודיעני נא את דרכך ואדעה למען אמצא-חן בעיניך
וראה כי עמך הגוי הזה: ויאמר פני ילכו והנחת לך: ויאמר
אליו אס-נא פניך הלכים אל-מעלני מזה: ובמה וידע אפוא
כי מצאתי הן בעיניך אני ועמך הלוא בלכתך עמנו ונפלינו
אני ועמך מפל-העם אשר על-פני האדמה: לו ויאמר
יהוה אל-משה גם את-הדבר הזה אשר דברת לעשה כי-
מצאת הן בעיני ואדעה בשם: ויאמר ה'ראני נא את-כבודך:
ויאמר אני אעביר כר-טובי על-פניך וקראתי בשם יהוה
לפניך ונחתי את-אשר אחן ורחמתי את-אשר ארחם:
שלישי ויאמר לא תוכל לראת את-פני כי לא יראני האדם
וחי: ויאמר יהוה הגד מ'קום אתי ונצבת על-הצור: והיה
בעבר כבדי ושמתך בנקבת הצור ושכתי בפי עליך עד-
עברי: והסרת את-כפי וראית את-אחרי ופני לא יראו:
רביעי ויאמר יהוה אל-משה פסל-לך שני-לוח אבנים
פראשונים וכתבתי על-הלוח את-הדברים אשר הני על-
הלוח הראשנים אשר שברת: והיה גכון לבקר ועלית בבקר
אל-הר סיני ונצבת לי שם על-ראש ההר: ואיש לא-יעלה
עמך וגם-איש אל-ירא בכל-ההר גם-הצאן והבקר אל-ירעו

אל-מול החר ההוא: חמישי ויפסל שני-להח אבנים פראשנים
וישכם משה בבקר ויעל אל-חר סיני כאשר צוה יהוה אתו
ויקה בידו שני לחת אבנים: ויחד יהוה בענו ויחצב עמו שם
ויקרא בשם יהוה: ויעבר יהוה: על-פניו ויקרא יהוה יהוה:
אל רחום וחנון ארך אפים ורב-חסד ואמת: נצר חסד
לאלפים נשא עון ופשע והטאה ונקמה לא ינקמה פקדו עון
אבות על-בנים ועל-בני בנים על-שלישים ועל-רבעים: וימחר
משה ויקד ארצה וישתחו: ויאמר אסנא מצאתי חן בעיניך
אדני יקדנא אדני בקרבנו כי עם-קשה ערף הוא וסלחת
לעוננו ולחטאתנו ונחלתנו: שש ויאמר הנה אנכי כרת ברית נגד
כל-עמך אעשה נפלאות אשר לא-נבראו בכל-הארץ ובכל-
הגוים וראו כל-העם אשר-אתה בקרבך את-מעשה יהוה
כי-נורא הוא אשר אני עשה עמך: שמר-לך את אשר
אנכי מצוה היום הנני גרש מפניך את-האמרי והפנעני והחתי
והפריז והחוי והיבוס: השמר לך פן-תכרת ברית ליושב
הארץ אשר אתה בא עליה פן-יהיה למוקש בקרבך: כי
את-מוצחם תמצון ואת-מצבתם תשברון ואת-אשריו
תכרתון: כי לא תשתחווה לאל אחר כי יהוה קנא שמו אל
קנא הוא: פן-תכרת ברית ליושב הארץ וננו אחרי אלהיהם
ונבחו לאלהיהם וקרא לה ואבלת מוצחו: ולקחת מבנתיו
לבנה וננו בנתיו אחרי אלהיהן והננו את-בנה אחרי אלהיהן:
אלהי מסכה לא תעשה-לה: שש את-תג המצות תשמר
שבעת ימים תאבל מצות אשר צויתך למועד חדש האביב
כי בחדש האביב יצאת ממצרים: כל-פטר חכם לי וכל-
סקנה תזכר פטר שור ושה: ופטר חמור תפדה בשה ואם
לא תפדה וערפתו כל בכור בנה תפדה ולא-ידראו פני ריגם:
שש ימים תעבד וביום השביעי תשבת בחריש ובקציר
תשבת: ותג שבעת תעשה לה בפורי קציר חטים ותג האסיף
תקופת השנה: שלש פעמים בשנה וראה כל-זכורה את
פני הארץ ויהוה אלהי ישראל: כי-אורי ש גוים מפניך

והרחבתי

והרחבתי את-גבלך ולא-תחמד איש את-ארצה בעלתה
לראות את-פני יהוה אלהיך שלש פעמים בשנה: לא-
תשחט על-חמץ הסוכה ולא-ילין לפקר זבח תג הפסח:
ראשית בפורי אדמתה תביא בית יהוה אלהיך לא-תבשל
בני בחלב אמו: מני קדיש

למפסיד קורין נספר שני למי סדר היום.

אם הוא ראשון של חול המועד קורין וביום השני וביום השלישי.

וביום השני פרים בגי-בקר שנים עשר אילים שנים בבשים
בגי-שנה ארבעה עשר תמימם: ומנחתם ונסביותם לפרים
לאילים ולכבשים במספרם במשפט: ושעיר-עזים אחד
תטאת מלבד עלת התמיד ומנחתה ונסביותם: ם וביום
השלישי פרים עשרת-עשר אילים שנים בבשים בגי-שנה
ארבעה עשר תמימם: ומנחתם ונסביותם לפרים לאילים
ולכבשים במספרם במשפט: ושעיר תטאת אחד מלבד עלת
התמיד ומנחתה ונסביותה:

ואם הוא שלישי של מ"המ קורין וביום הרביעי וביום החמישי.

וביום הרביעי פרים עשרה אילים שנים בבשים בגי-שנה
ארבעה עשר תמימם: מנחתם ונסביותם לפרים לאילים
ולכבשים במספרם במשפט: ושעיר-עזים אחד תטאת מלבד
עלת התמיד ומנחתה ונסביותה: ם וביום החמישי פרים
תשעה אילים שנים בבשים בגי-שנה ארבעה עשר תמימם:
ומנחתם ונסביותם לפרים לאילים ולכבשים במספרם במשפט:
ושעיר תטאת אחד מלבד עלת התמיד ומנחתה ונסביותה:

ואם הוא רביעי של מ"המ קורין וביום החמישי וביום הששי.

וביום החמישי פרים תשעה אילים שנים בבשים בגי-שנה
ארבעה עשר תמימם: ומנחתם ונסביותם לפרים לאילים
ולכבשים

(ג) וְשִׁבְבַתְיָהּ וְשִׁשְׁאֲתֶיהָ וְהֶעֱלִיתִיהָ מִיִּרְכַּתִּי צָפוֹן
וְהִבִּיאֹתֶיהָ עַל-הָרֵי יִשְׂרָאֵל: (ג) וְהִכִּיתִי קִשְׁתָּהּ
מִיַּד שְׂמֵאוֹלָהּ וְהִצִּיקָה מִיַּד יְמִינָהּ אֶפְסֵל: (ד) עַל-
הָרֵי יִשְׂרָאֵל תִּפּוֹל אֶתָּה וְכָל-אֲגַפֶּיךָ וְעַמִּים אֲשֶׁר
אִתָּךְ לַעֲיֵט צָפוֹר כָּל-כַּנָּף וְחַיַּת הַשָּׂדֶה וְחַיַּת הַבְּרֵיתִי
לְאֹכְלָהּ: (ה) עַל-פְּנֵי הַשָּׂדֶה תִּפּוֹל כִּי אֲנִי דִבַּרְתִּי
נָאִם אֲדַנִּי יְהוָה: (ו) וְשִׁלַּחְתִּי-אֵשׁ בְּמִגּוֹג וּבִיּוֹשְׁבֵי
הָאֲיִים לִבְטַח וַיִּדְעוּ כִּי-אֲנִי יְהוָה: (ז) וְאֶת-שֵׁם
קְדוֹשִׁי אֹדִיעַ בְּתוֹךְ עַמִּי יִשְׂרָאֵל וְלֹא-אֲחַל אֶת-
שֵׁם-קְדוֹשִׁי עוֹד וַיִּדְעוּ הַגּוֹיִם כִּי-אֲנִי יְהוָה קְדוֹשׁ
בְּיִשְׂרָאֵל: (ח) הִנֵּה בָּאָה וְנִהְיִתָּה נָאִם אֲדַנִּי יְהוָה
הוּא הַיּוֹם אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי: (ט) וַיֵּצְאוּ יוֹשְׁבֵי-עָרֵי
יִשְׂרָאֵל וּבְעָרוֹ וְהִשִּׁיקוּ בְּנֶשֶׁק וּמִגֶּן וְצַנָּה בְּקִשְׁת
וּבַחֲצִים וּבַמֶּקֶל יָד וּבְרֶמַח וּבְעָרוּ בָהֶם אֵשׁ

(ב) ושבבתיך, כתרנומו ואשלייך, חוקתי את לנך ללאת למלחמה: וששאתיך, מלשון הנחש
השילוני (כס"י): (ו) לבטח, למען שבת בטח: (ז) לא אגיש עוד לחלל:

אונר הובל! (ב) חזק הַחֶבֶע דִּיךְ אוֹיְפֶגְעוֹיִעַגְעוֹט, דִּיךְ חֶגְקֵרִיטֵט, הַעֲרוֹיְפֶגְעוֹהֶט
אוֹיִם דַּעַן מִיִּטְטֶרְנֶעֱכֹלִיכֶען וּויִקְעֶלן אֹונֶר כַּחַךְ יִשְׂרָאֵל'ס גַּעֲבִירָהּ הִינְגַּעֲפִיהֶרֶט; (ג) יֵעֲטֵל
טוֹחֵג חִיךְ דַּעַן כְּהֶגֶעַן דִּיר אוֹיִם דַּעַר לִיכְעַן, וְעֶרְפֵּעַ אוֹיִם דַּעַר רַעֲכֵטֶען דַּעַן פֶּפִּיִן יֵעִי
דַּעַר. (ד) חוֹיִךְ יִשְׂרָאֵל'ס גַּעֲבִירָהּ וְחֹלֶסֶט רוֹחַ הִינְפֶּלֶטֶן, רוֹחַ דִּיכֵי הִילְפֶּטֶרֹוֹפֶטֶען
אֹונֶר דַּעַר גְּרָחֶטֶע טְרָחֶס, דַּעַר בִּיחַ דִּיר אוֹיִם; דַּעַךְ גִּיעֵר, חֹלֶטֶן רוֹיכְפֶּגְעוֹן אֹונֶר דַּעַךְ
וּוִיִּלֶד דַּעַר פֶּלוֹר הַחֶבֶע חִיךְ דִּיךְ לֹחַךְ פֶּרַחֶס בֵּעֲטִיאוֹוט. (ה) חוֹיִךְ דַּעַךְ פֶּלוֹרֶע וְחֹלֶסֶט רוֹחַ אוֹיִם
קֶחְשׁוֹעִין, דַּעַן חִיךְ הַחֶבֶע עִם גֶּחַ אוֹיִסְגַּעֲטֶרְפֶּחֶכֶען, וְחֶגֶט דַּעַר הַעֲרֵר דַּעַר עוֹיְגַע. (ו) חוֹיִךְ
חִיךְ כְּמוֹג וְעֶרְדַּע חִיךְ פִּיעֵר חֶלְעֶגֶעַן, אֹונֶר בִּיחַ דַּעַכֶּען, דִּיר חוֹיִךְ דַּעַן אוֹיִנְעוֹן וְעֶגֶעַן חִיחַ
דַּעַר זִיכֶּרֶהִיט וְחֶחֶכֶען; דַּחֶס יִזַּח עֲרַפְהֶרֶען, דַּחֶס חִיךְ דַּעַר עוֹיְגַע יִזַּח. (ז) וּויִיכֶען חִיחַ
לִגְעַן כְּחֻטֶען וּוִיִּלֶד חִיךְ פֶּרְקִירֶדֶען אוֹוטֶער חִיכֶען פֶּחֶקֶע, יֵעִי וּוִיִּלֶד חִיךְ דִּיעוֹעַן חִיכֶען
הִיִּוְיֶגֶעַן כְּחֻטֶען וְעֶהֶר עֲכֶטְהִיִּוְיֶגֶעַן לִטְסֶען, אֹונֶר דִּיר כְּחִלְקֶכֶען וְחֹלֶטֶן חִיכֶען וְעֶרְדַּען, דַּחֶס
חִיךְ דַּעַר עוֹיְגַע יִזַּח, גַּעֲהִיִּוְיֶגֶט חִיךְ יִשְׂרָאֵל. (ח) זִיעֵהֶע! עִם הַחֶס וּויִיכֶעֲטֶרְפֶּחֶכֶען,
אֹונֶר חִיט פֶּחֶרְחִיבֶער, טַפְרִיכֶט דַּעַר הַעֲרֵר דַּעַר עוֹיְגַע, דַּעַךְ וּוְחַר דַּעַר טוֹחֵג, דַּעַן חִיךְ
פֶּעֲרֶהִיטֶען! (ט) דַּרְרוֹיִךְ וְעֶרְדַּען דִּיר חִיטְוֶחֶהֶכֶער דַּעַר טַטְרַעֲטֶע יִשְׂרָאֵל'ס הַעֲרוֹיִסְגַּע
הַעַן, אֹונֶר וְעֶרְדַּען כֶּרַעֲכֶען אֹונֶר הִיִּלְעַן חִיט וְחֹפֶפֶעַן, טִילֶד, וְעֶהֶרֶע, בְּהֶגֶעַן, פֶּפִּיִּוֶעַ
קִיִּילֶע אֹונֶר חֶלְעֶע; גַּחֲלַעֶע זִיעֶכֶען יִזַּהֲרַע וְחֶגֶען וְעֶרְדַּען יִזַּח חִיחַ פִּיעֵר דַּחִיט חֶלְעֶגֶען.

קכב
שבע שנים: (י) ולא ישאו עצים מן השדה ולא
יחטבו מן היערים כי בנשק יבערו-אש ושללו
את שלליהם ובזזו את-בזויהם נאם אדני יהוה:
(יא) והיה ביום ההוא אתן לגוג ומקום-שם קבר
בישראל גי העברים קדמת הים נחסמת היא
את-העברים וקברו שם את-גוג ואת-כָּל-
המונה וקראו גיא המון גוג: (יב) וקברום בית
ישראל למען טהר את-הארץ שבעה חדשים:
(יג) וקברו כל-עם הארץ והיה להם לשם יום
הכבדי נאם אדני יהוה: (יד) ואנשי תמיד יבדילו
עברים בארץ מקברים את-העברים את-
הנוותרים על-פני הארץ לטהרה מקצה שבעה-
חדשים יחקרו: (טו) ועברו העברים בארץ וראה
עצם אדם ובנה אצלו ציון עד קברו אתו

(יא) והסמת, עתה היא חסמת שאין איש יכול לעבור בו מפני ההרונים: (יד) ואנשי
תמיד, שיעור הכתוב, ויבדילו אנשים עוברים תמיד בארץ. מקברים את העוברים, שילכו

(י) יזיח וְעֶרְדַּעַן קִיין הַחֶלֶן פֶּחֶק פֶּלוֹרֶע הַחֶטֶן, חִיין דַּעַךְ גַּעֲהֶעֲלַעֶע כִּילֶט פֶּעֲלוֹטֶען, דַּעַן יִזַּח
קַעֲכֶעֶן וְחֹפֶפֶעַן כֶּרַעֲכֶעֶן, דַּחֶז גֶּחַט חִיחַהֲרַעֲרַע עֲרַכְבֶּעֲרַע וְחֶכֶעַן יִזַּח לֹור כִּיִּיעַע, אֹונֶר פִּוִּיִּי
דַּעַךְ חִיחַהֲרַעֲרַע רִיִּיבֶער, טַפְרִיכֶט דַּעַר הַעֲרֵר דַּעַר עוֹיְגַע. (יא) עֲנֹולֶךְ עֲרַטִיִּיט דִּיר לִיִּיעַ,
דַּחֶס חִיךְ גּוֹג גְּרָחֶטֶטֶטֶטֶט חִיין יִשְׂרָאֵל פֶּעֲרַטֶטֶטֶטֶט; דַּחֶז טַחֲלֹן דַּעַר חִיבֶערֶפֶּהֶרֶט
עֲטֶטֶלֶךְ טֶען דַּעַךְ זִיעֶרַע (מִנוֹכֶהֶר חִיטֶע דִּיר חִיבֶערֶפֶּהֶרֶט בְּהַעֲטוֹוט) דַּחֶקֶט זְחֹלן טַחֲן גּוֹג
חִיט דַּעַר גַּחֲלַעַן חֶרַשֶׁע בַּעֲרַחֶכֶען, אֹונֶר עִם דַּרְכֶּחֶךְ כֶּעֲכֶען: (יב) גִּיא הַמִּין גּוֹג) דַּחֶז
טַחֲלֹן דַּעַר טוֹחֶט גּוֹג'ס. (יג) זִיעֶכֶען וְחֶחֶכֶען וְחֶגֶטֶען וְחֶגֶטֶען וְחֶגֶטֶען וְחֶגֶטֶען וְחֶגֶטֶען
בַּעֲרַחֶכֶען, חוֹס דַּחֶז וְחֶגֶטֶען לֹור רִיִּיגַעַן. (יד) חֹלֶסֶט פֶּחֶק חִיין לְחַרַעֲרַע זְחֹלן כֶּעִי
גְּרַחֶכֶען הַעֲלֶפֶעַן, דַּחִיטֶע חִיחַהֲכֶען לֹוחַךְ רִיחֶלוֹיכֶען וְחֶרַעֲכֶען כֶּלִּיבֶע דַּעַר טוֹחֵג, טֶען וְעֶלְכֶעַן
חִיךְ חִיךְ גְּרָחֶט גַּעֲלִיגַט, טַפְרִיכֶט דַּעַר הַעֲרֵר דַּעַר עוֹיְגַע. (יד) אֹונֶר טַחֲן זְחֹלן וִיִּיעַע חוֹיִס
וְחֶרַעֲרַע, דִּיר חִיחֻשֶׁר דַּחֶז וְחֶגֶטֶען דִּיר טַפְרִיכֶטֶטֶטֶט, חוֹס כְּחֶלְוֶחֶכֶען וְחֶחֶךְ וְעֶלְכֶעַן חִיבֶער
דַּעַר עֲרַעֲדַע זִיעֶגֶען גַּעֲבִילֶעכֶען זִיעֵר, דַּחִיטֶע דַּחֶז וְחֶגֶטֶען בִּיחַ כְּחֶךְ פֶּעֲלוֹיִךְ פֶּחֶן זִיעֶכֶען וְחֶחֶכֶען
טַען גַּעֲרִיִּיגַט וְעֶרְדַּע, אֹונֶר דִּיעַעֲרַע זְחֹלֶטֶן טַפְרִיכֶטֶטֶט גַּרַעֲכֶער חִיט זִיךְ פִּיהֶרֶען; (טו) וְחֶחֶךְ
טֶען דִּיר טַפְרִיכֶטֶטֶטֶט חוֹיִךְ חִיחַהֲרַעֲרַע גַּחֲגַעַע חִיין טַפְרִיכֶטֶטֶט גַּעֲבִיין עֲכֶלוֹקֶעַן, דַּחֶז רִיכֶטֶען
יִזַּח זְחֶגֶלִיךְ חִיין וְעֶרְקוֹחֶטֶן חוֹיִךְ, אֹונֶר דִּיעַעֲרַע בִּלִּיבֶט זֶחַךְ לְחֶגַעַע טַטְעֶהֶען בִּיחַ דִּיר טַפְרִיכֶטֶטֶט

המקברים אל-גיא המון גוג: (טו) וגם שם-עיר המונה וטהרו הארץ:

המפטר יבך ברכה אחרונה.

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם צור כל העולמים צדיק בכל הדורות האל הנאמן האומר ועושה המדבר ומקים שכל דבריו אמת וצדק:

נאמן אתה הוא יי אלהינו ונאמנים דבריה ודבר אחר מדבריה אחר לא ישוב ריקם כי אל מלך נאמן אתה ברוך אתה יי האל הנאמן בכל דבריו:

רחם על ציון כי היא בית חיינו ולעלות נפש תושע במהרה בימינו ברוך אתה יי משמח ציון בבניה:

שמחנו יי אלהינו באליהו הנביא עבדך ובמלכות בית דוד משיחך במהרה יבא ויגל לבנו על כסאו לא ישב זר ולא ינחלו עוד אחרים את-כבודו כי בשם-ך שך נשבעת לו שלא יכבה גרו לעולם ועד ברוך אתה יי מגן דוד:

על התורה ועל העבודה ועל הנביאים ועל יום השבת הנה ועל יום חג הסוכות הנה שנתת לנו יי אלהינו לקדשה ולמנוחה לששון ולשמחה לכבוד ולתפארת על הכל יי אלהינו אנחנו מודים לך ומברכים אותך יתברך שמה בפני כל סי תמיד לעולם ועד ברוך אתה יי מקדש השבת וישראל והזמנים:

יקום

מקברים עם העוברים, והעוברי יקרו אזרי סגרים ויעזרו ליו, והמקברים יקברו אותם: (טו) וטהרו, אזרי טהרו אז הארץ יקרא עם העיר המונה:

גלעבעל דעז געביין זון גיא המון גוג בעערדיגט העבען ווערדען; (טו) נחמדען זיח דעז זאכר גערייניגט העבען ווערדען, זקלן חוץ דיח טטערט חוץ קינפטיג המונה הייסט.

יקום פורקן מן-שמיא חנא והסדא ורחמי וחי אריבי ומזוני רוחי וסיעתא דשמיא ובריות גופא ונהורא מעליא: זרעא חיא וקניא זרעא די לא יפסוק ודי לא יבטול מפתגמי אורייתא: למרגו וברגנו חבורתא קדישחא די בארעא דישראל ודי בבבל גרישי בלה ולרישי גלותא ולרישי מתיבתא ולדיני דבבא: לבל-תלמידהון ולבל-תלמידהון ולבל-מן דעסקין באורייתא מלכא דעלמא יברך ותהון פיש חיהון ויסגא יומיהון ויתן ארכא לשגיהון ויתפרקון וישתובון מן-בל-עקא ומן-בל-מרעין בישין מרן די בשמיא יהא בסעדהון כל-זמן ועדן ונאמר אמן:

יקום פורקן מן-שמיא חנא והסדא ורחמי וחי אריבי ומזוני רוחי וסיעתא דשמיא ובריות גופא ונהורא מעליא: זרעא חיא וקניא זרעא די לא יפסוק ודי לא יבטול מפתגמי אורייתא: לכל קהלא קדישא הון רברבא עם זעריא מפלא ונשיא מלכא דעלמא יברך ותכון פיש חיהון ויסגא יומיהון ויתן ארכא לשגיהון ויתפרקון וישתובון מן כל עקא ומן כל מרעין בישין מרן די בשמיא יהא בסעדהון כל-זמן ועדן ונאמר אמן:

מי שברך אבותינו אברהם יצחק ויעקב הוא יברך את-כל סנהל סנהל סנהל עם כל-קהלות סנהל. הם וגושיהם ובניהם ובנותיהם וכל-אשר להם ומי שפיתחם פתי כנמיות לתפלה ומי שפאיים בתוכם להתפלל ומי שנותנים גר למאור ויין לקדוש ולהבדלה ופת לאורחים וצדקה לעניים וכל-מי שעסקים בצרכי צבור באמונה תקדוש ברוך הוא ישלם שכרם ויסור מהם כל-מחלה וירפא לבל-גופם וישלח לבל-עונם וישלח ברכה והצלחה בכל-מעשה ידיהם עם כל-ישראל אהיהם ונאמר אמן: חפלה למכות יר"ם לעיל דף ל"ט

אשרי יושבי ביתך עוד יהללוך סלה:
אשרי העם שככה לו אשרי העם שגיי אלהיו:

קמח תהלה לרוד ארוממך אלוהי המלך ואברכה שמך
לעולם ועד: בכל יום אברכה ואתללה שמך לעולם ועד:
גדול יי ומהלל מאד ולגדלתו אין חקר: דור לדור ישבח
מעשיך וגבורתיך יגידו: תר כבוד הודך ודברי נפלאתך
אשיחה: ועוזו נוראותיך יאמרו וגדלתך אספרנה: וזכר רב
טובה יביעו וצדקתך ירגנו: חנון ורחום יי ארץ אפים וגדל-
חסד: טוב יי לכל ורחמיו על כל מעשיו: יודוך יי כל-
מעשיך וחסדיך יברכוכה: כבוד מלכותך יאמרו וגבורתך
ידברו: להודיע לבני האדם גבורתיו וכבוד תר מלכותו:
מלכותך מלכות כל עולמים וממשלתך בכל דור ודר:
סומך יי לכל הנפלים וזוקק לכל הכפופים: עיני כל אליך
ישברו ואתה נתן להם את אכלם בעתו: פותח את-
ידיה ומשביע לכל חירצון: צדיק יי בכל דרכיו וחסיד
בכל מעשיו: קרוב יי לכל קראיו לכל אשר יקראוהו
באמת: רצון יראיו יעשה ואת שועתם ישמע ויושיעם:
שומר יי את כל אהביו ואת כל הרשעים ישמיד: תהלת
יי ידבר פי ויברך כל בשר שם קדשו לעולם ועד: ואנחנו
נברך יה מעתה ועד עולם הללויה:

כשמזיכין ס"ת מן הכימה אל הכיכל אומר הש"ן

יהללו את שם יי כי נשגב שמו לבדו

והקהל עונים הודו על ארץ ושמים: וירם קרן לעמו תהלה
לכל חסידיו לבני ישראל עם קרובו הללויה:

כש מזמור לרוד הבו ליי בני אלים. הבו ליי כבוד ועז: הבו
ליי כבוד שמו. השתחוו ליי בהדרת קדש: קול יי על המים ו
אל הכבוד הרעים. יי על מים רבים: קול יי בפתח. קול יי
בהדר: קול יי שבר ארזים. וישבר יי את ארזי הלבנו: וירקנדם
כמו עגל לבנון ושריון כמו בדר אמים קול יי חיצב להבות אש:
קול יי יחיד מדבר. יחיל יי מדבר קדש: קול יי יחולל אילות
וניחשה יערות. ובהיכלו פלו אמר כבוד: יי למבול ישב. וישב יי
מקד לעולם: יי עז לעמו יתן. יי ויברך את עמו בשלום:

כשמעמידין הספר תוך הכיכל אומרים

ובנחה יאמר שוכה יי רבכות אלפי ישראל: קומה יי
למנוחתך אתה וארון עוֹד: כהניך ילכשו צדק וחסדיך
יהגנו: בעבור דוד עבדך אל תשב פני משוחך: כי לקח
טוב נתת לךם תורתי אל תעזבו: עץ חיים היא למחויקים
בה ותומכיה מאשר: דרכיה דרכי נעים וכל נתיבותיה
שלום: השיבנו יי ואלהך ונשובה חדש ימינו בקרבם:

ואח"כ אומר הש"ן ח"ק ומתפללין מוסף תמלא ביום ראשון של סכות דף נ"ח ע"ב.

תפלת מנחה

למנחה אשרי ובא לעיון ואני השלחי וקירין בתורה תמלא ביום א' דסכות ואח"כ מתפללי
אדני שפתי תפתח ופי יגיד תהלתך:

ברוך אתה יי אלהינו ואלהי אבותינו. אלהי אברהם
אלהי יצחק ואלהי יעקב. האל הגדול הגבור והנורא. אל
עליון. גומל חסדים טובים. וקנה הכל וזכר חסדי
אבות. ומביא גואל לבני בניהם למען שמו באהבה:
מלך עוזר ומושיע ומגן: ברוך אתה יי מגן אברהם:
אתה גבור לעולם אדני מחיה מתים אתה רב להושיע:

מבכלל חיים בחדר מחיה מתים ברחמים רבים סומך
נופלים ורופא חולים ומתיר אסורים ומקים אמונתו לישגי
עפר. מי כמוך בעל גבורות ומי דומה לך מלך ממית
ומחיה ומצמיח ישועה: ונאמן אתה להחיות מתים.
ברוך אתה יי מחיה המתים:

**אתה קדוש ושמה
קדוש וקדושים בכל-
יום יהללוך סלה. ברוך
אתה יי האל הקדוש:**

לש"י נקדש את שמך בעולם כשם
שמקדושים אורחו בשמי מרום
בכתוב עליך נביאך. וקראוהו אלון
ואמר: קהל קדושו קדוש קדוש יי
צבאות מלא כל הארץ כבודו:

מן לעמכם ברוך יאמר: קהל ברוך כבוד יי מקדמו:
ח' וקדברי קדשך בחרב לאמר: ח' ימלך יי לעולם אתה ציון לדר ודה הללויה:
ח' לדור ודור נגיד גדלה וקנצח נצחיים קדשך נקדיש ושבתך
אלהינו ספינו לא ימוש לעולם ועד כי אל מלך גדול וקדוש אתה:
ברוך אתה יי האל הקדוש:

**אתה אחד ושמה אחד. ומי כעמך ישראל גוי אחד
בארץ. תפארת גדלה ועטרת ישועה. (יום) מנוחה
וקדשה לעמך נחת: אברהם יגל וצחק ירגו. יעקב ובגו
ינוחו בו: מנוחת אהבה ונדבה. מנוחת אמת ואמונה.
מנוחת שלום ושלחה. והשקט ובטח. מנוחת שלמה
שאמה רוצה בה. יכירו בניה וידעו כי מאתה היא
מנוחתם. ועל מנוחתם יקדישו את שמך:**

אלהינו ואלהי אבותינו רצה במנוחתנו. קדשנו במצותיהו.
ותן חלקנו בתורתך. שבענו ממנוכה. ושמחנו בישועתך. ומהר
לבנו לעבדך באמת. והנחילנו יי אלהינו באהבה וברצון שבת
קדשך. וינוחו בם ישראל מקדשי שמך. ב"א יי מקדש השבת:

רצה, ועלה ויבא, מודים לניל הך קיב והחן חמר התפלה, קיש, עלינו, קיי.

במיש מתפללין ומנדלין ככל מיש רק שחית ויהי נעם, ואתה קדוש.

סדר חול המועד.

כל ד' ימי ח"ה מ משפט אחד להם, ומתפללין בהם שמירת כסדר שמתפללין בחול,
ואומרים גם מזמור לחודה, ובתפלת ש"ע אומרים יעלה ויבא נעבדה, ואם לא אמרו
מחזירין אותו, והש"ן חזר התפלה וחוללין תפילין, ונוטלין לולב, וגומרין הלל, קדיש
שלם, ומוטלין ס"ת וקורין ד"ג לכהן וללוי לכל אחד ג' פסוקים מספיקא דיומא
ולגשטי קורין מיום שלאחריו, ולרביעי חזרין וקוראין כל ספיקא דיומא, ס"ק, ואומרים
יהללו ומחזירין הס"ת להיכל, אשרי ובא לציון, ח"ק, תפלה מוסף של י"ט ופסוקי
קרבנות מספיקא דיומא, והש"ן חזר התפלה, ואמר קדושת נקדש, ואמר חזרת התפלה
אומרים הושענוח, קדיש שלם ואומרים מזמור ע"ח.

סדר הושענא רבה

שמירת מתפללין כנשאר ימי חו"ה רק שנפסקו דומרא אומרים מזמור לחודה גם
למנצה וגו' השמים מספרים, וקודם הולאת ספר תורה אומרים אין כמוך, ונשעת
הולאת הספר תורה אומר הש"ן שמע, אחד, גדלו, על הכל, ויעוור, וקורין לכהן
ללוי ולישאל צום החמשי, הששי, השביעי, ולרביעי חזרין וקורין ספיקא דיומא,
ובתפלת מוסף אומרים קדושת נעריצך ומוסיפין אריה אדירע, ואומרים הושענוח,
קדיש שלם, אין כאלהינו עלינו ואומרים מזמור ס"א.

הושענוח, קדיש שלם, אין כאלהינו עלינו ואומרים מזמור ס"א.

בהושעת

ע"ס א"ס

אלים בלוד עמך. בצאתה לישע עמך. בן הושענא:

א"ו זהו הגורסא הישנה לפי העתקה בעל עין יעקב והיא עיקרית, ובספריו הגיבו וחס אינו ומשבו לחקן וקלקלו, ע"כ. והנה כבר למדתי טעם ודעת (בפרק ערך און) מדוע מלאנו את המקום השם הנכבד והנקרא בשם אלוות, והודעתי שכן לרך לשון ארמית ולשון התלמוד להפיל הדל"ת שבאלמע המלה כמו און במקו' אודן שענינו און ונקרא במקו' קדמא ודומיהם ובמקום אנו במקום אדני ואין זה ווערירקון כמו שחשב הר"ה, ומה שפי' דברי הלל הזקן אס אנו כאן הכל באן וכו' נעלם ממני למה הוא מרעלם דברי רש"י ויחוס' שהעירו שם שהי' הלל אומר בשמו של הקב"ה אל בירושלמי משמע שהי' אומר על גלגלו וכו' ע"כ; ואין להסתפק שהלל אלה תבא אל ביתי אני אלא אל ביתך וכו' לא אפשר אלא בשכינה וכו' ע"כ; ואין להסתפק שהלל הגיד מאמר'י האלה דרך קדה לשמח את העם בשמחת בית השואבה. ועתה אין המקום להאריך באן לכו' ושנה לדברי ר' יהודה ונקורה בוונתו; הרמב"ם בפ' המבולל דעת הראשונים ואמר אנו משמח הש"י ובמקו' וכו' וכו' אסר המפסר'י לגמרא, ואני אומר שהוא קורא ורומז למה שאומר ראש עתה בי אנו אנו הוא (דברי' ל"ב"ט) שזה הפסוק בא בשמירת ישראל וישעיהם ובאילו ואמר אלה שמרת ראו עתה בי אנו אנו הוא בלרה הושיעה נא זה ע"כ הפשט והוא אסר הגאון' אמרו שהוא רולה דו מי שאנו הוא בלרה הושיעה נא כמו שהבטחתינו, ומקלת יתעל' עמו אנכי בצר' ע"כ; והן דברי הערוך בערך און, ותוס' שם ד"ה אנו וכו', ואומר' ועדיין לרך טעם ליה למה' נשתנו שני שמות הללו דאמר'י להו טפי מאמר'י? משום דרשנין באינה רבתי קרא דתיב ביוקאל (א"ה) ואנו בתוך הגולה וקרא דתיב בירמ' (מ' א') והוא אסור בזיקים כניבול הוא בעלמא והיינו הושענא שיושיע לעלמא ע"כ, וזהו מאמר דר' אסר בפתיחתא דלינה רבתי בפסוק על ההר' אסר בני וגו', ועיין במתנות כהונה שם. והנראה אלינו בזה שר' יהודה אינו מולק על תבא קמא כי המשע' שהיה נך הי' בזמן שנית המקדש היה קיים כשהיו מקיפין את המזבח היו אומר'י אלא ה' הושיעה נא אלא ה' הללימה נא, אולם מאמר דר' יהודה אינו יורה על זמן הבית, ב"א על אחר המורבן בזמן הגלות וא"כ מאן קמשמע לך ר' יהודה? ועתה בלך אחרי מחשבותי ויכונו מהשבותי, הלא ידענו שכן דברו של ר' יהודה לתת סימני' בכתבן ר"ה ונתן סימני' בעשר סבות וכן נתן סימני' זד"ה י"ה שלא יטעה בשעור אורך ורובם שתי הלחה ולחה הפנים כמבואר במשנה מנחו' (כ"ו א') וכמו שהעירותי בהערו' מרבה ל ספר להגדה של פסח, וכן באן הליב ליון ונתן סימן לדברי תבא קמא וקורא ורומז טעם ההקפה משום זה אלי ואנוהו בדרך שהיו אומרים בשעת פטירתן יוסי לך מזבח יוסי לך מזבח! וכתיבתי התנאה לפניו במלות וכמאמר דתבא קמא שאלו' (שבת קל"ג ב') ואנוהו היו דומה לו ופי' שהי' שם ואנוהו ווערירקון אנו והו אעשה עלמי כמותו לידבק בדבריו ע"כ ע"כ, וע"כ כוון ר' יהודה בכוונה כפולה כהיות דומה לו כניבול בגלות כמ"ש עמו אנו בצר' (תהי' ל"א ט"ו) ולכן הושיע' נא לשוני, ועליו יסד הפייטן הפיוט שלאחריו והתחיל בהושעת אים בלוד עמך וכו' ומה הענין בהושעת גוי ואלהי' וכו' ע"כ דרשת חז"ל שמות רבה (פרשה ט"ו) לי ולבס היא הגאולה כניבול אני נפדיתי עמכם של אשר פדית לך ממכרי' גוים ואלהיו (ש"ז ז' כ"ג) וכן יסד המרחיב כ"ף ומ"ס וקו"ף כי על כוונה זו סובב והולך חובן הפיוטי בהושעת אלים בלוד וכו', כמו שהושעת לישראל במצרים כאשר יצאת לגאולם בן הושענא

ע"ס איב ובסוף פסוק מנחה ברבי מכיר. ל ש ב ח

בהושעת אדם יציר כפיה לגונגה. בשבת קדש המצאונה

כפר וחגיגה.

בן הושענא:

בהושעת אדם יציר כפיה, חסד הרחשון נקרא יציר כפיו של הקב"ה, וכן כתיב חסור וקדם דת גי ונחש עלי בם בם (הכלים קליט ה'). בשבת קדש וכו', כדתיבא נאדרש (הנחה בילקוט תהלים

בהושעת גוי ואלים. דרושים לישע אלים. בן הושענא:

בהושעת המון צבאות. ועמם מלאכי

צבאות. בן הושענא:

בהושעת זכים מבית עבדים. חנון בידם

מעבדים. בן הושענא:

לנו. אלים, תאר לישראל עש"ה וקורא להם אילי הדק מטע ה' להתפאר (ישעי' ס"א ג') וטעם עמך כאלו כניבול בכבודו ובעלמא נאל. בהושעת גוי ואליהם, מבוחר למעלה סוף באור אנו וכו'. דרושים, נקראים. ועמם מלאכי צבאות, כמו שדרשו חז"ל בירושלמי פסוק א' דהוריות ועברתי בארץ מצרים וגו' ולא עוד הוא וכל דרגון דליה, כלומר פמליא שלמנלה

ל ש ב ח

בהושעת גוי מצוין מקנים חפשי. דיעה פגנו לכוור שביעי

לנפש. בן הושענא:

בהושעת העם נהגת כצאן להנהות. וחוק שמות בפרה על

מי כנהות. בן הושענא:

בהושעת נבדק במדבר סין במחנהי חקמו ולקמו בששני

לחם משנה. בן הושענא:

בהושעת טפוליק הורו הקנה במועם. ישר פוחם והודה

למו רועם. בן הושענא:

תהלים ל"ב) מזמור שיר ליום השבת חסד הרחשון אמרו לפי שכן יום השבת נעשה סניגור לחדש לפני הקב"ה וזמור ברוב העולם בשבת ימי המעשה לח נהרג הרג בעולם וכו' אתה מתחיל? זו היא קדושתו? או היא כדרכי? ויולל חסד מדינו של יגהם בזכות השבת וכו'. גוי מצוין, מרששת חז"ל ויהי שם לנו גדול למלמד שהיו מנויין שם. מקוים חופשי, היו מקוים ללכת חפשי. דיעה כונו וכו', כולם לדיעה אחת נתכוונו לכוור את יום השביעי כאשר אמר להם פרעה שיבחרו להם יום אחד למנוחה בן פירוש המפרשים. ולא מלאתי לגונה זו מולד ולא ידעתי רמז במקרא שפרעה היתה להם יום אחד למנוחה, ומאסר לי טעם החרוז דעה כונו לכוור שביעי בלוד לעבדיהם ע"כ וזכרת כי עבד היית במצרים וגוי. וחוק שמות במדרש עשיהם שם שם לו חוק ומשפט (שמות נ"ו ב"ה) וכמו שהבית רש"י שם בשם רש"י שבת ופרה אדומה וכו'. וברוך, חלקך תאר לישראל. טפוליק הורו הכנה וכו', קודם שנלכו עליהם השבת הורו הכנה מע"ש לשבת מדעתם כמו שזכר שרש"י בהכח ויהי יום השביעי לקמו להם משפט (שמות נ"ז ב"ה) וכל שביעי הערב בלוד חל משה להגידו מהכנה זו, כי עוד לא פודיע להם לוי ה' ויהי ביום השביעי וכו' וכו' (שם פסוק ה') ומשם שהיבס הוא אשר דבר ה' שבתן שבת קדש להי' מחר וגוי, וע"כ דרשת חז"ל נראה שלמדו דבר הכנה ביום השביעי ליום השביעי מיוסף כמפורש ברכה במדרש (פרשה י"ד) מי הקדמנו ואלם מוכר ביוסף שבת הקדש ומחר את השבת עד שלא נתנם שתי ונכות טבת וכו' כן א"ר יוחנן ע"ש כימה ואין סבך אלא לשבת שתי ויהי ביום השביעי וכו' וגוי אמר הקב"ה, יוסף אתה שמרת את השבת עד שלא נתנם התורה חייך שחיי משלם לכן נבך שיהא מקריב קרבנו בשבת וכו', ומיין שכן הוא? ממה שאמר בענין ביום השביעי נשח לבני ישראל וגו' ע"כ; ויחבן שגם החרוז דיעה כונו לכוור שביעי לכוור שביעי רומז

כהושעת טבועים בצולגנרים וקרה עמם מעבירים

בן הושע נא

כהושעת בגדה משוררת ויושע לגוחה מציינת ויושע

בן הושע נא

כהושעת מאמר והוצאתי אתכם נקוב והוצאתי אתכם

בן הושע נא

כהושעת סובבי מזבח עומפי ערבה להקיף מזבח

בן הושע נא

שלמעלה ילאו עמם. כנה, כנסת ישראל עש"ה הכ וכנה אשר נעמה מיניך / תהלים פ"ט ע"ו). לגוחה, להקב"ה המוליד אותה (כנסת ישראל) מסבלות מזרים מל' כי אזה גוזי מנען (תהלים כ"ב י'). מצוינה, מסומן ומרומן באותיות בלי נקוד שאתה תוכל לקרות ויושע וכמו כן ויושע, ומיוסד על הא דליתא בתנחומא סוף סדר אחרי מות ויושע כתיב נאן כניכול עם ישראל הוא נגאל וכל זמן שישראל נגאלין באלו הוא נגאל, וכן יסד הפייטן בסילוק ליום שישל פסח: ובישועתם נושעת, ובכל לרתם לרת וכו', כהולאתם מתחת סבלות אתם הולאת מסבלות וכו', ועיין בתלמודי סם. נקוב והוצאתי אתכם, גם פסוק זה והולאתי אתכם מתחת סבלות מזרים (שמות ו') הנה נדרש ומפורש (והו טעם נקוד) ע"ד אל תקרי והחליף ההפעיל בהפעל כמו שהוא נקוד בפרש, והכוונה כנר

ל ש ב ת

כהושעת בלפלי בענג מן המשמר. לא הפך עינו וריחו לא נמר

בן הושע נא

כהושעת משפמי משאת שבת גמרו. נחו ושבחו רשויות ותחומים שמרו

בן הושע נא

כהושעת סיני הושמעו בדבור רביעי. ענין זכור ושמור לקה"ש שביעי

בן הושע נא

כהושעת פקדו וריחו שבע להקף. צרו עד רדתה בשבת לחקף

בן הושע נא

רומן ג"כ על הסכנה זו. מן המשומר, כי המן היה אחד מעשרה דברים שנכחו בעיני והמשומר להם משת ימי בראשית כן פירשו המפרשים, ולדעתי כוון על העורף אשר הניחו למשמרת עד הנקר והפסד לקיים הגוי מן המשומר בחיריק. לא הפך עינו, לא הפך מראיתו שהיה עינו כעין הכדורה ולא הפיג טעמו בשבת, מה שלא היה בשאר ימים שנכאש הנוחר. משפמי משאת שבת וכו', כפי המפרש שקיימו כעבד כל הלכות שבת כענין. משא וטלטול רשויות ותחומין. פקדו וריחו וכו', כמבואר ביהושע וכדליתא בירושלמי (פ"ח דשבת) חין מקיפין עיריות של עכו"ם פחות מגי ימים

כהושעת בלאי ארון כהפשע. צער

פלשת בחרון אף ונושע. בן הושע נא

כהושעת קהלות בבבלה שלחת. רחום למענם שלחת

בן הושע נא

כנר מפורשת בחרו"ם שלפניו. פלאי ארון וכו', הפלאים שנעשו בארון כאשר הופשע ע"י חפני ופחם, ונלקח מפלשתים כמבואר בשמואל א' (פרשה ל'). צער פלשת וכו', הכה את הפלשתים בחרון אפו ככתוב שם ויד את אושי העיר מקטן ועד גדול וגו' (ה' ט'). ונושע, הארון מידם. קהלות בבבלה שלחת וכו', עש"ה למענכם שלחת' בבבלה (סעי' מ"ג י"ד) ורומן על הא דליתא (מגילה כ"ט א') רשב"י אומר הוא וראה כמה חביבין ישראל לפני הקב"ה שכל מקום שגלו שכינה עמהם וכו' גלו לבבל שכינה עמהן, שנא' למענכם שלחתי בבבלה, וכן דרשו במקומות שונים בספרי צרבה וכתנחומא וזהו ע"ה אל תקרי שלחתי ובפרט מה שנכח שם החכם הכולל בספרו היקר מנחת שי ותמלא המרוזים האלה מבוארים באר הישב, וצרבה ויקרא סוף סדר אמור הובא חרין אמוראין חד אמר גולה (ראיתי והנה מנורת זהב וגולה על ראשה זכרי' ד' ז') וחד אמר גולה, מאן דאמר גולה שגולה לבבל וגלת שכינה עמה כדאמר למענכם בבבלה שלחתי וכו' וכן כתוב בספרי (הובא בילקוט סוף סדר מסעי) גלו לבבל שכינה עמהן שנא' למענכם בבבלה שלחתי, ועל זה יסד שני החרוזים האלה.

ל ש ב ת

כהושעת קהלת ועמו בבית עולמים. רצוה בקנגם שבעה

ושבעה ימים. בן הושע נא

כהושעת שקבים עולי גולה לפדיום. תורקה בקראם קהג

יום יום. בן הושע נא

כהושעת משמחיה בבנין שני המחדש. נוטלין לולב כל

שבעה במקדש. בן הושע נא

כהושעת חבוט ערבה שבת מרחים. מורביות מוצא ליכוד

מזבח מניחים. בן הושע נא

ימים קודם לשבת הא דלית אמר במלחמת רשות אבל במלחמת חובה חבילו בשבת שכן מלינו שלא נלכדה יוחא חלל בשבת שנא' וביום השביעי תסוכו את העיר שבעה פעמים (סו"ד) וכתב עד רדתם (דברים כ"ב) אפי' בשבת. קהלת ועמו וכו', שלמה לעת חנוכת בית עולמים והיינו בית המקדש, ונקט שם קהלת עשי"ה כחובות הבית אז יקהל שלמה וגו' (מ"ח ח' א') וס נחמר (פסוק ס"ה) ויעש שלמה את החג וגו' שבעת ימים ושבעת ימים שבוים עולי גולה, כימי עזרה. תורחך בקראם וכו', עשי"ה שם ויקראו בספר תורת אלהים יום ביום (נחמ"ח ח' י"ט). משמחה בבנין שני וכו', עשי"ה שם (פסוק י"ח) ותבי שם שמחה גדולה מאד. נוטלין לולב וכו', כדתנן (סוכה מ"ח א') בראשונה היה לולב ניטל במקדש שבעה וכו'. חבוט ערבה וכו', כדתנן ריש סרף לולב וערבה שם ושבעה ערבה שבעה כילד? יום השביעי של ערבה שאל להיות שבת ומפורש בגמ' (מ"ג כ"ג) דדחי שבת כדי לפרסמה שהיא מן המורה, ועכשיו חנו מחשבין דלא מקלע יום ערבה בשבת, עיין תוס' שם ד"ה לא חיקלע. מורביות וכו', כדתנן שם (מ"ח ח') מקום היה למטה מירושלים ונקרא מולע ויורדין

מכעיסיה. הבוקה ודבוקה בך. טוענת עליך. יחידה
ליחידך. כבושה בגולה. לומדת יראתך. מרושת לחי.
נתונה למפים. סובלת סבלך. עניה סוערה. פדנית
טוביה. צאן קדשים. קהלות יעקב. רשומים בשמה.
יו שואגים אליה הושע נא. תמוכים עליה. הושע נא:
כהושעת אלים ח. ג. ו. ויח חבטן.

ליום ה' של סוכות שהוא ג' דח"מ.

ע"ס א"ב. (חץ שבח חבטן זמגט זמון אום נצורה).

אל למושעות. בארבע שבועות. גשים בשועות. דופקו
ערך שועות: הוגי שעשעות. וחדותם משתעשעות.
זועקים להשעות. חזכי ישועות. טפולים בך שעות.
יודעי בין שעות. פורעיה בשועות. להבין שמועות.
מפיה נשמעות. נותן תשועות. ספורות משמעות. עדות
משמיעות. פועל ישועות. צדיק נושעות. קרב תשועות.
רגש תשואות. יו שלש שעות. הושע נא. תחיש
לתשועות הושע נא: כהושעת אלים ח. ג. ו. ויח חבטן.

אל למושעות, עש"כ האל לנו אל למושעות (תהלים ס"ח כ"א). בארבע שבועות,
היה נא לנו אל למושעות שיעמוד לנו יגע וסדיום כמו שנבנת לנו בארבע שבועות ולאו
הן: כי נשבעתי ילא מסי לךה וגו' כי לי תכרע כל בך וגו' (ישעי' מ"ה כ"ג) זהו
בעת הנאולה; כי מו נח זאת לי אשר נשבעתי וגו' כן נשבעתי מקלוף עליך ומנער
בך (שם נ"ד ט'); נשבע ה' בימינו ונזרוע עמו וגו' (שם ס"ב ח'); נשבע ה' בנאות
בנפשו וגו' (ירמ' כ"א י"ג). וי"ג בארבעה שבועות, מל' שבעה שבועות תספר לך
וענינו בחדש תשרי שהעולם נודון בו. וחדותם משתעשעות, מתעסקים בדברי תורה
כל שגמז מל' דברי חכמים וסודותם. וזעקים להשעות, בנפעל, וזעקים שתקובל תפלתם.
יודעי בין שעות, תאר לת"ס יודעי בינה לעתים לתשוב תקופות ולקבוע המועדים
בזמניהם. כורעך, הכורעים לך בך. להבין שמועות, להבין הבטחות הנשמעות מפיך
ע"י הנביאים ע"ד מי האמן לשמועתי וגו' (ישעי' נ"ג א'). רגש, המון. שלש שעות,
באותן ג' שעות שניות שהקב"ה יושב ודן וכו' ועומד מעל כסא הדין ויושב על כסא רחמים
קלחתו כנ"ו (ג' ב').

ליום ו' של סוכות שהוא ד' דח"מ.
(חץ שבח חבטן זמגט זמון אום נצורה).

אדון המושיע. בלתיך אין להושיע. גבור ומושיע.
בלותי ולי יהושיע. האל המושיע. ומציל ומושיע.
זועקיה תושיע. חוכיה הושיע. טלאיה תשביע. יכול
להשפיע. כל שיח תדשא ותושיע. לגיא בל תרשיע.
מגדים תמתיק ותושיע. נשיאים להסיע. שעירים
להניע. עננים מלהמניע. פותח יד ומשביע. צמאה
תשביע. קוראיה תושיע. רב להושיע. יו שחריה
הושיע. הושע נא. תמימיה תושיע. הושע נא:
כהושעת אלים ח. ג. ו. ויח חבטן.

להושענא רבה

שבעה הקפות שמקיפין בהושענא רבה, הם בסוד הקפות השמיטה,
והם נגד שבעה ספירות הנקין, וכל פינות ההקפות הן לימין, לעורר
מדת הקטר, ע"כ בכל ההקפה יאמר ססוק המורה על אותה הספירה.

הושע נא

למענה אלהינו, הושע נא: למענה בוראנו, הושע נא:
למענה גואלנו, הושע נא: למענה דורשנו, הושע נא:
ע"ס א"ב.

למען אמתך. למען ברייתך. למען גדלך ותפארתך.
למען דתך. למען הודך. למען ויעודך. למען זכרך.
למען חסדך. למען טובך. למען יחודך. למען כבודך.
למען

אדון המושיע וכו', אתה לבדך אדון המושיע ואין בלתיך. טלאיך, תאר לישראל
עש"כ כרעה עדרו ירעה כזרועו יקצן טלאים וגו' (ישעי' מ' י"א). יכול להשפיע, להרבות
את תבואת הארץ. לגיא בל תרשיע, כל תשמיש ותאשם הארץ. מגדים, תאר לפני
העין. נשיאים להסיע, להעלות עננים המריקים גשמי ברכה. שעירים להניע, להזיל
שעירים עלי דשא.

למען למודך. למען מלכותך. למען נצחך. למען סודך. למען עזך. למען פארך. למען צדקתך. למען קדשתך. למען רחמיה הרבים. למען שכינתך. הושענא. למען תהלתך. הושענא. בהקפה ראשונה יאמר עולם חסד יבנה: ע"ס א"ב.

אבן שתיה. בית הבחירה. גרן ארגן. דביר המוצנע. הר המזריה. וחר יראה. זבול תפארתך. חנה דוד. טוב הלבנון. יפה גוף. משוש כל הארץ. כלילת יופי. לינת הצדק. מכון לשבתך. נוה שאנן. סכת שלם. עלית שבטים. פנת יקרת. ציון המצינת. קדש הקדשים. רצוף אהבה. למען שכינת כבודך. הושענא. תל תלפיות. הושענא. בהקפה שנייה יאמר לך זרוע עם גבורה פעו זך תרום ימינה: ע"ס א"ב.

אום אני חומה. ברה כחמה. גולה וסורה. דמתה לתמר. התרוגה עליה ונחשבת כצאן טבחה. זרויה בין מבעיסיה. חבוקה ודבוקה בך. טוענת עלך. יחידה ליהודך. כבושה בגולה. לומדת יראתך. מרומת לחי. נתונה למכים. סובלת סבלך. עניה סוערה. פדוית טוביה. צאן קדשים. קהלות יעקב. רשומים בשמה. למען שואגים אליה. הושענא. תמוכים עליה הושענא. בהקפה שלישית יאמר תמן אטח לעיניך חסד לאברהם: ע"ס א"ב.

אדון המושיע. בלתך אין להושיע. גבור ומושיע. דלותי ולי יחושיע. האל המושיע. ומציל ומושיע. זועקה תושיע. חוכיה הושיע. טלאיה תשביע. יכול להשפיע. כל שיח תדשא ותושיע. לגיא בל תרשיע. מגדים

מגדים תמתיק ותושיע. נשיאים להסיע. שעירים להניע. עננים מלהמניע. פותח יד ומשביע. צמאיה תשביע. קוראיה תושיע. רב להושיע. למען שוחריה. הושיע. הושענא. תמימה תושיע. הושענא. בהקפה רביעית יאמר נעימות בימינה נצח: ע"ס א"ב.

אדם ובהמה. בשר ורוח ונשמה. גיד ועצם וקרמה. דמות וצלם ורקמה. חוד להבל רמה. ונמשל בבהמות גדמה. זיו ותאר וקומה. חדוש פני אדמה. טועת עצי נשמה. יקבים וקמה. כרמים ושקמה. לתבל המכווימה. מטרות עזו לסממה. נשיה לקימה. שיחים לקוממה. עדנים לעצמה. פרחים להעצימה. צמחים לגשמה. קרים לזרמה. רביבים לשלמה. למען שתיה לזוממה. בהקפה חמישית יאמר למען שכינתך על כל הארץ אשר תנה הודך על השמים: ע"ס א"ב.

אדמה מארר. בהמה ממשפלת. גרן מגום. דגן מרלקה

אדם ובהמה וכו'. ומשך למטה אל תפלת הושענא. וקרמה, גרסה זו מלא הרוח. גני ונראה נכונה והיו העור המכסה את הנשר מל' קרמתי עליכם עור (יזקאל ל"ו) ודפוסים הגני וקומה ויתכן שהוא תאר לזרעה. ורקמה, הרכבת הגוף מבשר, גידים ועור קיים דקים דומה למעשה רוקם מל' קרמתי בתחיות. ארץ (תהלים קל"ט ע"ג). חדוש פני אדמה, מל' הכ ותחדש פני אדמה (שם ק"ד ל') ושעורו חדוש פני אדמה ב"ו וכו' כלומר כדור דשאים ירקות ועץ נחמד למראה וטוב למאכל וקומתו כתמר. טועת עצי נשמה, גם נטיעת אילני סרק. להבל המסוימה, מלשון התלמוד שיה המסוימת נמלכה בב"ב (נ"ד א'). לשממה, לדשן אותה בשמנונית. נשיה לקימה, לחזק השממה ולהשיבה לזדה וכמל. שיחים, אילנות. לגשמה, להרוה את השממים בגשם. קרים לזרמה, מל' מים זרים קרום נוזלים (יומא' י"ח י"ד) להביע עליהם זרם מים קרים. לשלמה, כסוף להלבושם כמעט רביבים. שחיה, תאר לארץ שעליה הושתת העולם, וסוף תלויה על כלמה.

אדמה מארר, הושענא לזדמה שלא תנוח בה מארה. בהמה ממשפלת, שלא תהי משכלה כבהמה. מגום, מין ממוני הארבה וכן סגב גובי וילק כלל כל עם וסמיל

מדלקת. הון ממארה. ואכל ממהומה. וית מגשל.
חטה מחגב. טרף מגזבי. יקב מילק. בדם מתולעת.
לקש מארבה. מגד מצלצל. גפש מבהלה. שבע
מסלעם. עדרים מדלות. פירות משדפון. צאן
מצמיתות. קציר מקללה. רוב מרזון. מן שבלת
מצנמון. הושענא. תבואה מחסיל. הושענא:
בהקפה שנית יאמר צדיק יי בכל דרכיו וחסיד בכל מעשיו:

ע"ס א"ב.

למען איתן הנזרק בלהב אש: למען בן הנעקד על
עצים ואש: למען גבור הנאבק עם שר אש: למען
דגלים נחית באור וענן אש: למען הועלה למרום
ונתעלה כמלאכי אש: למען והוא לך כסגן בארצלי
אש: למען זכר דברות הנתונות מאש: למען חפוי
יריעות וענן אש: למען טכס הר ירדת עליו באש:

למען

וחסיל. מדלקת, מחולי חוס השורף את התבואה. מגשל, ל' כי ישל ויתך (דברים
כ"ח מ'). צאן מצמיתות, שימור האשן מהשתתה וכליון למתני קנאתי (תהלים
קל"ט קל"ט), ויתכן שענינו קמוט וכונן מלאן כלמתי מסני חושך (איוב ב"ג י"ז) לדעת
רש"י שם, ובלשון התלמוד הכהו על ידו ולמתי ידו בב"ק (ס"ה ב'), והכו מין מולי בנקד
ובלשן ידוע בל"א בשם ון: ערדיררע. רוב, כולל מיני ירק, גדול וכמיהה מסורגם
בארמי בלשון רבי.

למען איתן, זכות אברהם המכונה איתן האורח בדעת חז"ל בב"ב (ט"ו א').
הנזרק בלהב אש, ע"י נמרוד שהשליכוהו לבבשן האש כפי אגדת חז"ל כמו שהביא רש"י
(בראשית י"א כ"ח). למען בן הנעקד וכו', זכות יצחק. למען גבור הנאבק וכו',
זכות יעקב. דגלים נחית באור וענן אש, רומז על דרשת חז"ל ברבה במדבר (פרשה
ב') איומה כנגלות וזמה אחס כנגלות דגלים שנתתי לכם וכו' תהוה ולילה היה
העולם עד שלא ילאו ישראל ממלכים ועד שלא קבלו את התורה וכו' כיון שיצא ישראל
ממלכים וקבלו את התורה מהו אומר? יסודנכו יסודנכו וגו' יסודנכו שהקין בעניני כבוד
וכו' וע"י יסוד נחית באור וכו'. והרואה מלא בכו' מדויק דגלים נחית בענין ואור אש
עש"ה וכנסה בענין יומם ובל הלילה באור אש (תהלים ע"ח י"ד). הועלה לברום, זכות
משה. והוא לך כסגן, זכות אהרן. בארצלי, בב"ק כ"ל כלומר אהרן סגן הכהנים
שימש ככרונה גדולה למטה במלכים משרתי אש למעלה. זכר דברות, זכות מתן
תורה. חפוי יריעות וכו', זכות המסכן שהיה עליו ענן ה'. טכס הר וכו', זכות
קשוט הר סיני הנקרא הר חמד כמו שדרשו חז"ל על הבתוב ההר חמד אלהים לשבתו
(תהלים

למען ידירות אשר אהבת משמי אש: למען כמה עד
שקעה האש: למען לקח מחתת אש והסיר חרון אש:
למען מקנא קנאה גדולה באש: למען נפידו וירדו אבני
אש: למען שם מלה חלב כליל אש: למען עמד בגרון
ונתרצה באש: למען פלל בעזרה וירד האש: למען ציר
עלה ונתעלה ברכב וסוסי אש: למען קדושים
מושלכים באש: למען רבו רבבן חו ונחרו אש: מן למען
שממות עירך השרופה באש הושענא. למען תולדות
אלופי יהודה תשים ככיוור אש. הושענא:

לך יי הגדלה ודובורה והתפארת והנצח וההוד בי כל בשמים ובארץ
לך יי המילכה והמתנשא לכל לראש: ותיה יי למלך על כל הארץ
ביום הדין ותיה יי אחד ושמו אחד: ובחורקה כתוב לאמר. שמע
ישראל יי אלהינו יי אחד: ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד:

אני והו הושיעה נא:

כחושעת
(תהלים ס"ח י"ז). ירדוח, תאר לבית המקדש עש"ה מה ידירות משנותיך (תהלים פ"ד
ב') והיה נמלת בנימין הנקרא ירד ה'. כמה עד שקעה האש, המפרשים שקדמו פירשו
זכות משה שהתפלל עד שקעה האש שנא' ויתפלל משה אל ה' ותשקע האש (במדבר י"א
ב'), ולא אבין למה זכר וזות משה פעמים וגם לשון כמה שענינו חשק ותאוה כמו כמה לך
בשרי (תהלים ס"ג ב') איו מבוחר? ויתכן שהפייטן כוון על תשובת העם שהיו נמחאוניס,
ורומז על אגדת חז"ל (הובאה בילקוט סוף רמז תשל"ב) בך אמר להם משה עשיתם תשובה
חשקע האש ואם לאו עדיין היא במקומה וכו' ע"כ, ונקט לשון כמה שהקב"ה מת אור
לתשובת התנאים, ומלת עד תאר לשון עד ב"ה וענינו חשק ה' לתשובתם ותשקע האש
וזכות התשובה הושענא. לקח מחתת אש וכו', זכות הקשורת, שהיה מחוקן
לעבור המגפה. למען מקנא, זכות פנחס שעליו ואמר בקולו את קנאתי וגו' (במדבר
כ"ה י"א). נפידו, זכות יהושע אשר הניף ידו שמימה וה' השליך על האויבים אנשים
גדולות מן השמים כמפורס (יהושע י"א). שם תלה וכו', זכות שמואל כדמתב ויקח
שמואל תלה חלב וגו' (ש"א ו' ט). עמד בגרון, זכות דוד שנבד בגרון ארונה מזבח לה'
כמבואר סוף ספר שמואל. פלל בעזרה, זכות שלמה שהתפלל שם באשר השלים מלאכת
הבית ונאמר ונכלות שלמה להתפלל והאש יתדה מהשמים ותאכל העולה וגו' (ד"ה ב' ז' א').
למען ציר וכו', זכות אל יהו שעלה למרום צרכו וסוסי אש כמפורס במלכים ב' סימן ב'.
למען קדושים וכו', זכות חנניה מישאל ועזריה. רבו רבבן חו וכו', זכות
דניאל שאה רבוא רבנות מלכים כנתיב בספרו ז' י'. למען הולדות וכו', זכות כל
המלכים הנולדים ובאים משנת יהודה ועש"ה. כיום ההוא אשים את אלופי יהודה ככיוור אש
וגו' (זכרי' י"ב א').

להושענא רבה

כהושעת

ע"ס א"ב

אלים בלוד עמך. בצאתך לישע עמך. כן הושענא:
 כהושעת גוי ואהים. דרושים לישע אהים. כן הושענא:
 כהושעת המון צבאות. ועמם מלאכי
 צבאות. כן הושענא:
 כהושעת זכים מבית עבדים. חנון בידם
 מעבדים. כן הושענא:
 כהושעת טבועים בצול גזרים. יקרף עמם
 מעבדים. כן הושענא:
 כהושעת בנה משוררת ויושע. לגוחה
 מצינת ויושע. כן הושענא:
 כהושעת מאמר והוצאתי אתכם. נקוב
 והוצאתי אתכם. כן הושענא:
 כהושעת סובבי מזבח. עומסי ערבה
 לחקוף מזבח. כן הושענא:
 כהושעת פלאי ארון כהפשע. צער
 פלשת בחרון אף וגושע. כן הושענא:
 כהושעת קהלות בבליה שלחת. רחום
 למענם שלחת. כן הושענא:
 כהושעת שבות שבטי יעקב. תשוב ותשיב
 שבות אחלי יעקב. והושיעהנא:
 ר"ח שמואל
 ח"א פ"ס
 (כהושעת שומרי מצות. וחובי ישועות. אל למשעות. והושיעהנא):
 אני והו הושיעהנא:

החננו

להושענא רבה

קלב

נ"ק"ק פראג ונ"ק"ק קראקא מדלנין החננו ומתמילין אנא הושיעהנא.

ע"ס חשד"ק וס"ס כמחבר אלעזר חזק.

החננו לשם ולתהלה. תשיבנו אל החבל ואל רבנך. תרומנו
 למעלה למעלה. תקומנו לקרם סגולה. תשיבנו בעץ על פלגי מים
 שחולה. תפדנו מפל נגע ומתלה. תעמרנו באהבה פלולה. תשמחנו
 בבית התפלה. תנהלנו על מי מנוחות סלה. תמלאנו חכמה ושכלה.
 תלבישנו עוז וגדלה. תכתירנו בכתר פלולה. תשרנו בארח סלולה.
 תטענו בישר מסלה. תחננו ברחמים ובחמלה. תפדירנו במי וזאת עולה.
 תושיענו בקרף הגדולה. תהדרנו בזיו המולה. תדביקנו כאזור חתולה.
 תגייענו לקץ הגאולה. תביאנו לבירתך ברנה וצהלה. תאדרנו בישע
 וגילה. תאמצנו ברוח והילה. תלבבנו בבגן עירך פבתחלה. תעוררנו
 לציון לשכלולה. תפדירנו בששון וגילה. תרביצנו במרעה שמן
 להצהלה. הושענא. תחננו אלהי יעקב סלה. הושענא:
 אנא הושיעהנא:

ע"ס א"ב

אנא אזון חיו תאיבי ישעך. בערבי נחל

לשעשעך. והושיעהנא:
 אנא גאול כנת גטעך. דומה בטאטאך. והושיעהנא:
 (*אנא הבט לברית טבעך. ומחשבי ארץ
 בהטבעך. והושיעהנא:

אנא אוון וכו', נא האזין תחנו ישראל המתאווים לישועתך. לשעשעך, לשמך. כנת
 נטעך, תאר לישראל עש"ה וכנה אשר נטעה ימיןך (תהלים פ"ט ט"ו). דומה בטאטאך, חס
 תצער דומה הנוכר (ישעיה כ"א ח"ב) צמטאטא השמר. לברית טבעך, לכרית שטנעת וחמת
 כצער

(* חס יש מילה אומרים זה קודם המרו אנא הבט לברית.

זכור לנו ברית אבות באשר אמרת. וזכרתי את בריתי יעקוב ואף
 את בריתי יצחק ואף את בריתי אברהם אומר והארץ אומר:
 זכור ברית אברהם ויעקוב ויצחק. והשב שבות אחלי יעקב והושיענו למען
 שמך: אות ברית ביני ובינה אבינו. למי החותמת הכר נא כי אם בבשרנו.
 כרת ברית תוחלתנו. זכור ואל תפר בריתך אהנו. ושוב ברחמים על שארית
 ישראל. והושיענו למען שמך. רחמיך זכור להלבין בשלג אדם. הבט
 לברית

להושענא רבה
אנא זכר לנו אב ידעך. חסדך למו

בהודיעך. והושיעה נא:

אנא מהורי לב בהפליאך. יודע כי הוא

פלאך. והושיעה נא:

אנא בביר כח תן לנו ישעך. לאבותינו

בהשבועך. והושיעה נא:

אנא מלא משאלות עם משועך. נעקד

בחר מר כמו שועך. והושיעה נא:

אנא סגב אשלי נטעך. עריצים בהניעך. והושיעה נא:

אנא פתח לנו אוצרות רבועך. ציה מהם

בהרביעך. והושיעה נא:

אנא קוראך ברועךך. רעם בטוב

מרעךך. והושיעה נא:

אנא שעריך תעל ממשואךך. תל תלפיות

בהשואךך. והושיעה נא:

בכשרנו. אב ידעך, אברהם אבינו שהכיר את בוראו והאמין בה'. נעקד בחר מור, זה
לחק. כמו שועך, כמו שועך אלך אביו כמבואר ב"ר (פרשה ל"ו) אמר לפניו רבון עולמים
וכו' יהי רצון מלפניך ה' אלהינו בשעה שיהיו בניו של יחק באים לדי עבדות ומעשים רעים
תהא חזק להם אותה העקדה ותתמלא עליהם רחמים. אשלי נטעך, תאר לישראל.
עריצים, רשעים. אוצרות רבועך, אולרות גשם זרכה הנקרא רביעה. ציה, הארץ הלמאה
ברועך וכו', כאשר תרעה את עמך ישראל קוראך אזי תרעם זמרה טוב, ככתוב זמרה
טוב ארעה אותם (יחזקאל ל"ד י"ז); והרנו"ה פירש זרועך בהתחברך כהוראת ההתפעל
ואיש רעים להתרועע (משלי י"ח כ"ד) לד"ק. ויתכן שענינו כחשיב לקוראים אליך בקול
תרועת שופר לנחלה מל' לא ירוק ולא ירועע (ישע' ע"ז י'). תעל ממשואךך, תעלה משמון
אשר שממת. בהשואךך, בהגבוהך מגבוה ותרומם גם תל תלפיות זהו בית המקדש והושיעה נא.

לברית בגיך נא חפדום. קול יעקב איש תם הקדום. וזכור עדתך קניית קדום:

והשב מפי אוהבך עד בינה ובין ידיךך. נא תדם לאות למשמרת לעבדיךך.

חוק דורש דמים שפכו דמי חסידךך. וזכור רחמךך ייחודךךך: ושוב דורש דמים

דון דינגנו. השב שבועתים אל חיק מענגנו. חנם נמפרנו ולא בקסף פדנו.

זקוף מבדשך השמם לעינינו: והשב שבות אגלי יעקב. והושיענו למען

שמךך: אנא הבט לברית וכו'.

להושענא רבה
קלד
אנא אל נא הושע נא והושיעה נא:

אל נא תעינו כשה אובד. שמנו מספרך אל האבד.

הושע נא והושיעה נא:

אל נא רעה את צאן החרגה. קצופה ועליך חרוגה.

הושע נא והושיעה נא:

אל נא צאנה וצאן מדעיתהך. פעלתהך ודעיתהך.

הושע נא והושיעה נא:

אל נא עניי רצאן. שיחם ענה בעת רצון.

הושע נא והושיעה נא:

אל נא נושאי לך עין. משמיניהם יהיו כאין.

הושע נא והושיעה נא:

אל נא למנפכי לך מים. כממעניי הושועה ישאבון

מים. הושע נא והושיעה נא:

אל נא יעלו לציון מושיעים. טפולים בה ובשמה

נושעים. הושע נא והושיעה נא:

אל נא חמוץ בגדים. זעום לגער כל בוגדים.

הושע נא והושיעה נא:

אל נא וזכור הזכור. הנכורי בלחך וזכור.

הושע נא והושיעה נא:

אל נא דורשיה בענפי ערבות. געים שעה מערבות.

הושע נא והושיעה נא:

אל נא דורשיה בענפי ערבות. געים שעה מערבות.

הושע נא והושיעה נא:

אל נא דורשיה בענפי ערבות. געים שעה מערבות.

הושע נא והושיעה נא:

אל נא דורשיה בענפי ערבות. געים שעה מערבות.

הושע נא והושיעה נא:

אל נא דורשיה בענפי ערבות. געים שעה מערבות.

הושע נא והושיעה נא:

אל נא דורשיה בענפי ערבות. געים שעה מערבות.

להושענא רבה

אל נא ברה בעטור שנה. אמרי רצה בפלולי ביום
הושענא. הושענא נא והושיעה נא:

אנא אל נא הושענא והושיעה נא אבינו אתה:

ע"ס ת"ש"ר"ק בבלת, וע"ס א"ב בסוגר.

למען תמים בדורותיו. הנמלט ברוב צדקותיו.
מצל משטף בבוא מבול מים. לאום אני חומה.
הושענא נא והושיעה נא אבינו אתה:

למען שלם בכל מעשים. המנסה בעשרה נסים.
כשר מלאכים גם יקח נא מעט מים. לברה פחמה.
הושענא נא והושיעה נא אבינו אתה:

למען רך ויחיד נחנט פרי למאה. ועק איה השה
לעולה. בשרוהו עבדיו מצאנו מים. לגולה וסורה.
הושענא נא והושיעה נא אבינו אתה:

למען קדם שאת ברכה. הנשטם ולשמך חכה.
מיהם במקלות בשקרנות המים. לדמתה לתמר.
הושענא נא והושיעה נא אבינו אתה:

למען צדק היות לה לכהן. פחתן פאר יבהן.
מנסה במסה במי מריבת מים. להחר הטוב.
הושענא נא והושיעה נא אבינו אתה:

למען המים בדורותיו וכו', זה נח. לאום אני חומה, הפייטן סיים רוב חרוני בתארים
לישראל הנזכרים בשיר השירים. שלח בכל מעשים וכו', זה אברהם. רך ויחיד וכו',
זה יצחק. נחנט פרי למאה, כ"ב בכ"י ובדפוסים ישנים שגולד לק' שנה דאברהם ומלת
פרי רומז על כי בילקח יקרא לך וכו'. בשרוהו עבדיו וכו', עש"ה וכו' וכו' עבדי ילקח ויגידו
לו וגו' ויאמרו לו מלאנו מים (בראשית כ"ו ל"ב). קדם שאת ברכה, זה יעקב הנשטם על
קדימה זו מעשו אחיו. צדק היות לך לכהן, כנ"ל עש"ה ואת אהרן וגו', אקדש לכהן לי
(שמות כ"ט מ"ד). וידידי רם הערך השאודר בתארים היאומים למורים, הרב החריף
התנס הנולד המפורסם כבוד מו"ה בער אשפענהיים נ"י בעל הספור שאלות
ותשובות מו"ה באר, העירני באחד ממכתביו על זה המרו, וכה דבריו הנחמדים
ככתבם וכלאונם: נבוכו כל המבארים הגללים לנו עד היום הזה בפירוש כוונת
הפייטן

להושענא רבה קלה

למען פואר היות גביר לאחיו. יהודה אשר גבר באחיו.
מספר רבע מדליו יול מים. לוא לנו כי אם למענה.
הושענא נא והושיעה נא אבינו אתה:

למען עניו מכל ונאמן. אשר בצדקו כלכל חמן.
משוה לגואל ומשוי ממים. לזאת הגשקפה.
הושענא נא והושיעה נא אבינו אתה:

למען שמתו במלאכי מרומים. הלובש אורים ותמים.

הפייטן בחרו למען צדק היות לך לכהן וכו', ובחרו למען שמתו במלאכי
מרומים וכו', אלה ואלה ממפשי הראשונים ובתוכם הקדוש בעל השל"ה בסידור שלו
פירשו שני אלה החרוזים יחד על אהרן כ"ג, והרוואה יראה כי הבחור הזה אע"פ וכו' כלל,
וא"ל לאמר אחר אשר נרא' שהפייטן הזה הזכיר ומונה לא אחתיו הנדיק' אשר נע'למו נסים
במים כפי סדר תולדותם בדורותם זה אחר זה, ומעתה קשה לפי' אחי הזכיר בחרו זה
אהרן קודם יהודה המזכיר בחרו שלאחריו? ועוד קשה אמאי מונה משה רבינו ע"ה
אחרי אהרן ובכל התורה כולה נכתב משה לפני אהרן? כמו שהזכיר הפייטן פה גם כן משה
לפני מרים הנביאה אחותו והיא זקנה יותר ממנו? כי בודאי משה שהיה שקול כנגד כל
ישראל ראוי להקדימו לכל לומר דרו; ולמה הזכיר אהרן שתי פעמים? ומה ספר להפייטן
לכלול כל זאת בחרו אחד לומר מנוסה במים מריבת מים, ומלוה לבא
במקדש במקדש ירום ורגלים ורקילות מים? והתנס המסביל רוח"ה ל"פי'
למען צדק וכו' זה אהרן, ולמען שמתו וכו' זה פנחס, והשל"ה מ' למען
שמתו וכו' זה אל עזר, מלבד שקשה עליהם שתי אלה הקוסיות הראשונות עוד קשה
יותר אמאי הזכיר הפייטן פנחס או אלעזר קודם מרים הנביאה? אמנם הנוסח
והכוונה אמיתית בחרו למען צדק היות לכהן, לומר זה לוי, בכרכת משה וללוי אמר
וזמיר ואוריך לאיש חסידך אשר נסיתו במסה תריבהו על מי מריבה (דברים ל"ג ח')
ועל השבט אמר כן, דהיינו ששבו שהיה מנוסה במי מריבה ורעו שלובשים באורים ותומים,
ולפי' ספיר הזכיר לוי קודם יהודה ואחר יהודה מונה משה קודם אהרן בחרו
למען שמתו במלאכי מרומים ככתוב בתורה משה לפני אהרן ואהרן לפני מרים שהוא
קודם לה בתולדה, ולפי' מונה והולך כפי סדר התולדה כראוי ע"כ דבריו היקרים, תורי
זה הם ומה נאוו בחרוהם האלה! פואר, בבנין סועל וענינו מפורר ומובחר להיות גביר
לחזיו ככתוב לא יסור שבע מיהודה וגו' (בראשית מ"ט) וכדרכת ח"ל במדבר רבה (פרשה
י"ג) שהמלאכי אביו כמה דתימא יהודה אתה יודך אחיך, גור אריה יהודה, וכן הוא אומר כי
יהודה גבר באחיו ולנגיד ממנו (ד"ה א' ה' ב'). מדליו יול מים, עש"ה יול מים מדליו
(כמדבר כ"ד ז') ונאמר על יהודה כמו שיעיד סוף הכתוב ותנשא מלכותו. לוא לנו, כן הניח
הרו"ה ז"ל ונכון הוא דוגמת לוא אוכל לקום (בראשית ל"א ל"ה) אם לוא יגיד (ויקרא ה'
א') כי לאות וי"ו לריך הפייטן. למען עניו וגו', זה משה. במלאכי מרומים, זה אהרן.
כמו

(*) כן נר חרוני הוא אהרן ומשה (שמות ו' כיו עיין רש"י ס) ואלה תולדות אהרן ומשה (כמדבר ג'
ח') ודרשו חז"ל עטם על שהקדים הקסיה כבודו של אהרן לכבודו של משה בויקרא רבה (פרשה י"ג).
(ס) להסיר טענה זו יש להשיב כי הפייטן נבחר השויט הוא עיני משריק בבלת ועיני חייב בסוגר, ויסד
כל בית ובית על ח' ממנוקף ארץ והקדים במים עליותיו, ואם ימעט הכית ימח המקרה ויכנס בבנין.

מצוה לבוא במקדש בקהושדים ורגלים ורחיצת מים.
 לחולת אהבה. הושענא והושיעה נא אבינו אתה:
 למען נביאה מחולת מחננים. לְכַמִּיּה לַבְּהוֹשִׁיעָה עֵינַיִם.
 לְרַגְלָהּ רָצָה עֲלוֹת וְרִדְתָּ בְּאֵר מַיִם. לְטוֹבוֹ אֶחְלוּי.
 הושענא והושיעה נא אבינו אתה:
 למען משרת לא מש מאהל. ורוח הקדש עליו
 אהל. בעברו בירדן נכרתו המים. לִיֶּפֶה וּבְרָה.
 הושענא והושיעה נא אבינו אתה:
 למען למד ראות לטובה אות. ועק איה נפלאות.
 מצוה טל מגוה מלא הספל מים. לְכַלֵּת לְבַנּוּי.
 הושענא והושיעה נא אבינו אתה:
 למען כלולי עשות מלחמתך. אשר בידם תתה
 ישועתך. צרופי מגוי בלקקם בידם מים. לְלֹא
 בְּגֵדוֹ בָּךְ. הושענא והושיעה נא אבינו אתה:
 למען יחיד צוררים דש. אשר מרחם לנזיר הוקדש.
 ממכתש לחי הבקעת לו מים. למען שם קדשה.
 הושענא והושיעה נא אבינו אתה:
 למען טוב הולך וגדל. מעקשות לב עדה חדל.
 בשוב עם מחטא צו שאב מים. לְנֹאֶה כִּירוּשָׁלַיִם.
 הושענא והושיעה נא אבינו אתה:

כמו שפי' למעלה ידדי הרב נ', וכן יסד עליו הפייטן בפיוט למען איתן וכו' והוא לך
 כסגן בארצ' אש. למען נביאה וכו', זו מרים, והבאר הזה לישראל בזכות מרים,
 לפי שאמרה שירה על המים כדאיתא ברבא נחמנר (פרשה א'). למען משרת וכו', זה
 יהושע. למען לשד ראות וכו', זה גדעון כמבואר שופטים סימן ו'. כלולי עשות
 מלאחמד וכו', זה מספר שלש מאות איש המלקקים מן המים שזידם אל פיהם וכו'
 זה הכה גדעון את מקנה מדן ועמלק כמבואר בשופטים שם. למען יחיד וכו', זה שמעון
 שהיה דש את נצר הפלשתיים הנוררים את ישראל וכמבואר בשופטים (ע"י"ט) ויבקע אליהם
 את המכתש אשר בלחי ויאלו ממנו מים. טוב הולך וגדל וכו', זה שמוראל ככתוב והנער
 שמואל הולך וגדל וטוב וגו' (ש"א ב' כ"ו). צו שאב מים, לזה את העם לשאוב מים שנת'
 ויאמר

למען חנף מכרפר בשיר. המלמד תורה בכל כלי
 שיר. מנסף לפניו כתאב שותות מים. לשמויך ספרים.
 הושענא והושיעה נא אבינו אתה:
 למען זף עלה בסערה. המקנא ומשיב עברה.
 לפלוולו ירדה אש ולחקה עפר ומים. לעיניה בריכות.
 הושענא והושיעה נא אבינו אתה:
 למען ושרת באמת לרבו. פי שנים ברוחו נאצל בו.
 בקחתו מנגן נתמלאו גבים מים. לפצו מי כמוכה.
 הושענא והושיעה נא אבינו אתה:
 למען הרחר עשות רצונך. המכריו תשובה לצאנך.
 אז בבוא מחרף סתם עינות מים. לציון מכלל יופי.
 הושענא והושיעה נא אבינו אתה:
 למען דרשוך בתוף הגולה. וסודך למו נגלה.
 בלי להתגאל דרשו זרעונים ומים. לקוראך בצר.
 הושענא והושיעה נא אבינו אתה:
 למען גמר חכמה ובינה. סופר מהיר מפלש אמנה.
 מתחכמו אמרים המשלים ברחבי מים. לרבתי עם.
 הושענא והושיעה נא אבינו אתה:

ויאמר שמואל קבלו וגו' ויקבלו המלפחה וישאבו מים וישפכו לפני ה' וגו' (שם' ה' — ו')
 ועיין פירש"ש ע"ס. חנף מכרפר וכו', זה דוד, וכמו שהגיה הר"ד"ק ע"פ כ"י וכן פי' המפרש
 שהגומו של מלחם הוא חיד וכתוב אחד אומר ודוד מכרכר בכל עוז לפני ה' (ש"ב ו'
 י"ה) וכתוב אחד אומר מרקד ומשחק (ד"ה א' ט"ו כ"ט). כחאב שחות מים, ככתוב ויתאזה
 דוד ויאמר מי יסקני מים וגו' וישאבו מים וגו' ולא אנה לשתותם ויסק אותם לה' (ש"ב
 כ"ג ט"ו — ט"ז). דך עלה בסערה, זה אליהו, עש"כ ויעל אליהו בסערה השמים (מ"ב
 ב' י"א). ושרת באמת לרבו וכו', זה אלישע והוא שאל מרבו ויהי נא פי שנים נרוקד
 אלי (שם ססוק ט') ורבו השיבו יהי לך כן. בקחתו מנגן, כמבואר שם (ג' ט"ו) ועתה קחו
 לי מנגן וגו' ויאמר כה אמר ה' עשה הנחל הזה גבים גבים וגו'. הרחר עשות רצונך וכו',
 זה חזקיהו וכמבואר שם ויאמר אליהו כה אמר חזקיהו יום כרה ותכזה ונאזה היום הזה
 וגו' (י"ט ג'). למען דרשוך וכו', אלו דניאל חנניה מישאל ועזריה, וכמסופר
 בדניאל ויש דניאל על לבו אשר לא יתגאל בפת בנ המלך וגו' ויאזר וגו' ויתנו לנו מן
 הזרעונים ונאלכה ומים ונשתה. סופר מהיר, זה עזרא. מפלש אמנה, מפלש בסי'
 מענין

למען באי לה היום בכל לב. שופכים לה שיח בלא
 לב ולב. שואלים ממה עוז מטרות מים. לשוררוה בים.
 הושע נא והושיעה נא אבינו אתה.
 למען אומרי יגדל שמה. והם גחלתה ועמה. צמאים
 לישעה בארץ עיפה למים. לתרת למו מנוחה.
 הושע נא והושיעה נא אבינו אתה:

הושע נא אל נא. אנא הושיעה נא:
 הושע נא, סלח נא. והצליחה נא, והושיענו אל מעוננו:

כאן מניחים הלולב ואתרוג מידם ונוטלין רק ההושענא לכד (כ"ב השל"ה) אבל הט"ז
 (כס' תרכ"ד סק"ה) כתב שלא להניח הלולב ואתרוג מידו עד שמגיע לקול מבשר משום
 החרוז שחיים בדרך מטעמם וכו' שקאי על הארבעה מינים וכן הסכים הא"ר.

תענה אמונים שופכים לה לב כמים. והושיעה נא.
 למען בא באש ובמים. והצליחה נא.
 גזר וגם יקח נא מעט מים. והושיענו אל מעוננו:
 תענה דגלים גזו גזרי מים. והושיעה נא.
 למען הנעקד בשער השמים. והצליחה נא.
 ושב ויחפר בארות מים. והושיענו אל מעוננו:
 תענה זפים חונים עלי מים. והושיעה נא.
 למען חלק מפעיל מקלות בשקתות המים. והצליחה נא.
 טען ונל אבן מבאר מים. והושיענו אל מעוננו:

מענין התדע על מפלגי עב (איוב ל"ז ע"ג) שפירש"י גלוי עב מל' מניו מ פולט, והפייטן
 מתאר עורא בשם זה שהוא מגלה ופותח שערי אמונה לכל באיה. לשוררוך בים, מל' אשר
 שוררו אנשים (איוב ל"ז כ"ד) וכפירש"י שם אשר ראו אנשים, ורומז על הא דזיתא במכילתא
 בשלח כשנגלה הקב"ה על הים לא הוכרך אחד מהם לשחול אי זהו המלך? אלא כיון
 שראוהו הכירוהו ופתחו בולן זה אלי ואנוהו.

בא באש ובמים, זכות אנכה שהושלך לכבשן האש, ונא במים עד נוארו כשהלך לעקוד
 את יצחק ע"י השטן שנעשה לפניהם כנהר גדול כדזיתא במדרש הובא בילקוט סוף רמז כ"ט.
 דגלים, תאר לישראל ע"ש יונאי מזרים שהקב"ה עשה אותם דגלים. גזו, עברו. חלק,

תאר

תענה ידידים נוחלי דת משולת מים. והושיעה נא.
 למען כרו במשענותם מים. והצליחה נא.
 להכין למו ולצאצאיו מים. והושיענו אל מעוננו:
 תענה מתחננים כבישימון עלי מים. והושיעה נא.
 למען נאמן בית מספיק לעם מים. והצליחה נא.
 סלע חק ויוזבו מים. והושיענו אל מעוננו:
 תענה עונים עלי באר מים. והושיעה נא.
 למען פקד במי מריבת מים. והצליחה נא.
 צמאים להשקות מים. והושיענו אל מעוננו:
 תענה קדושים מנסכים לה מים. והושיעה נא.
 למען ראש משוררים כתאב שתות מים. והצליחה נא.
 שב ונסך לה מים. והושיענו אל מעוננו:
 תענה שואלים ברבוע אשלי מים. והושיעה נא.
 למען תל תלפיות מוצא מים. והצליחה נא.
 תפתח ארץ ותרעף שמים. והושיענו אל מעוננו:
 רחם נא קהל עדת ישראל. סלח ומחל עונם.
 והושיענו אלהי ישענו:

ע"ס א"ב

אז כעיני עבדים אל יד אדונים. באנו לפניך גרונים.
 והושיענו אלהי ישענו:

תאר ליעקב. דת משולת מים, התורה ומשלה למים. כרו במשענותם מים, זה משה
 ואהרן כמו שדרשו חז"ל בפסוק נאר חפרוה שרי' וגו' במחוקק במשענותם (במדבר כ"א י"ח). חך
 ויוזבו מים, ע"ש הכ הן הכה לור ויוזבו מים (תהלים ע"ח כ'). עונים עלי באר מים, היינו
 ישאל ככתוב שם אז יסיר ישראל וגו' עלי נאר ענו לה. ראש משוררים וכו', זה דוד כמבואר
 בפיוט שלפניו חרוז למען חרך. ברבוע אשלי מים, שואלים ומבקשים לרכייהם כד' וטיעות
 מים דהיינו ד' מינים שכלוב. תל תלפיות, זה בית המקדש וכוונתו וידו נשמים לעולם.
 גרונים, כתג דגונין על המים כדתקן (כ"ה ט"ז א'). נחגרו, מרינים. בשנון, כדבור.
 וכו'

באה אדוני האדונים. נתגרו בנו מדנים. רשונו ובעלוננו
 זולתה אדונים: והושיענו אלהי ישענו:
 הן גשנו היום בתחנון. עדיף רחום וחנון. וספרנו
 נפלאותיה בשנון. והושיענו אלהי ישענו.
 זבת חלב ודבש. גא אל תיבש. חשרת מים באבית
 תחבש. והושיענו אלהי ישענו:
 טענו בשמנה. ביד שבעה ושמנה. ישר צדיק אל
 אמונה. והושיענו אלהי ישענו:
 ברה ברית לארץ. עוד כל ימי הארץ. לבלתי פרץ
 בה פרץ. והושיענו אלהי ישענו:
 מתחננים עלי מים. פערבים על יבלי מים. גא זכור
 למו נסוד המים. והושיענו אלהי ישענו:
 שיחים בדרך מטעתם. עומסים בשועתם. ענם בקול
 פניעתם. והושיענו אלהי ישענו:
 פועל ישועות. פנה לפלולם שעות. צדקם אל
 למושעות. והושיענו אלהי ישענו:
 קול רגשם תשע. תפתח ארץ ויפרו ישע. רב להושיע
 ולא חפץ רשע. והושיענו אלהי ישענו:
 יי שיערי שמים פתח. ואוצרה הטוב לנו תפתח.
 תושיענו וריב אל תמתח. והושיענו אלהי ישענו:

זבת חלב ודבש, תאכל לזמן. באביה תחבש, חשרת מים מקשה בתפוח הארץ תרגום של
 פרי ושל תבואה, חבש, והכנוי שב על הארץ זבת חלב ודבש; והכוונה מלא בנ"י באביה
 ופי' כליפה ופמאונה של ארץ ישראל תחבש ותילי' תחבש לנסחת מוסב על חשרת. טענה
 נטע אוחנו. בשמנה, נארץ ישראל שהיא שמונה. ביד שבעה ושמנה, עש"ס והקמונו
 עליו שבעה רועים ושמונה נסיכי אדם (מיכה ה' ד') ועיין מה שדרשו ח"ל (מוכה נ"ב ב')
 שיחים בדרך מטעתם, ד' מינים נוטלין דרך גדילתם. עומסים, נושאים. קול רגשם
 תשע, תפנה אל קול המוסי בשמתפללים במקלות.

קול מבשר ואומר: ופקל חור

קול אמן ישעה בא. קול דודי הנה זה בא.
 מבשר ואומר:
 קול בא ברבבות כתיים. לעמוד על הר הזיתים.
 מבשר ואומר:
 קול גשתו בשופר יהקע. תחתיו הר יבקע.
 מבשר ואומר:
 קול דפק והציץ ונרח. ומש חצי החר ממזרח.
 מבשר ואומר:
 קול הקים מלול נואמו. ובא הוא וכל קדושו עמו.
 מבשר ואומר:
 קול ולכל באי העולם. בת קול ישמע בעולם.
 מבשר ואומר:
 קול גרע עמוסי רחמו. נולדו כילד ממעי אמו.
 מבשר ואומר:
 קול חלה וילדה מי זאת. מי שמע בזאת.
 מבשר ואומר:
 קול טהור פעל כל אלה. ומי ראה באלה.
 מבשר ואומר:
 קול ישע וזמן הוחד. היותל ארץ ביום אחד.
 מבשר ואומר:
 קול כביר רום נתחת. אם יולד גוי פעם אחת.
 מבשר ואומר:

קול מבשר, קול רגלי מבשר משמיע שלום מבשר טוב ואומר אומן ישעך בא, כלומר ישע
 שהיא חוק ואמין ולא ימות לעולם מל' אמונה אומן (ישעי' כ"ה א') ומאן דגרס אומין כלד'
 ג"כ לא משמש. ברבבות כתיים, ברבבות כמות של מלאכים. גשתו בשופר יהקע, נגשתו
 יתקע

קול לעת יגאל עמו נאור. והיה לעת ערב יהיה אור.

מבשר ואומר:

קול מושיעים יעלו להר ציון. כי חלה גם ילדה ציון.

מבשר ואומר:

קול גשמע בקל גבולך. הרחיבי מקום אהלך.

מבשר ואומר:

קול שימי עד דמשק משכנותיך. קבלי בגינה ובנותיך.

מבשר ואומר:

קול עלוי חבצלת השרון. כי קמו ישיגי חברון.

מבשר ואומר:

קול פנו אלי והושעו. היום אם בקולי תשמעו.

מבשר ואומר:

קול צמח איש צמח שמו. הוא דוד בעצמו.

מבשר ואומר:

קול קומו בפושי עפר. הקיצו ורגנו שוכני עפר.

מבשר ואומר:

קול רבתי עם בהמליכו. מגדול ישועות מלכו.

מבשר ואומר:

קול שם רשעים להאביד. עושה חסד למשיחו לדוד.

מבשר ואומר:

קול חקע בשופר ככתוב ואלתי אלהים בשופר יתקע (זכרי' ט' י"ד) ונאמר ועמדו רגליו ציון ההוא על הר הזיתים וגו' וכקע הר הזיתים וגו' (שם י"ד ד'). והפיטן פתח כל מרוח במלת קול לפי שםד המרוזים על קול צופים וזהו קול דברי הנביאים המתנבאים על הקן. שימי עד דמשק. ע"ש הכ ודמשק מונחתי (שם ט' א') ודכטו חז"ל עתירה ירושלים להיות מעתה עד דמשק. כפושיו עפר, הננושים ועמונים בקנר. מגדול ישועות מלכו, כדעת חז"ל נמדכט מהלים הוכח בילקוט שם (רמז קס"ד) כתוב אחד אומר מגדול (ש"ב כ"ב ל"א) וכתוב אחד אומר מגדול (תהלים י"ח ל"א) לפי שאין ישועתה של אומה בנת אחת אלא מגדלת והולכת, ומהו מגדול? עשושה לה מלך המשיח במגדל גדול שנא' מגדל עו שם ה' בו יבין לדיק ונשגב (משלי י"ח י').

קול תנה ישועות לעם עולם. לדוד ולזרעו עד עולם.

מבשר ואומר:

קול מבשר מבשר ואומר:

קול מבשר מבשר ואומר:

קול מבשר מבשר ואומר:

תפלה לאומרה בשעת חבוס ערבה.

יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו הבוחר בנביאים טובים ובמנהגיהם הטובים שתקבל ברחמים וברצון את הפלחנינו והקפחנינו וזכור לנו זכות שבצרת המיטה ותסיר מחיצת הברזל המפסקת בינינו וביניך ותאזין שועתינו ותטיב לנו החתימה תולדה ארץ על בלימה ותחמנו בספר חיים טובים ותיום הנה תתן בשכינת עונך חמשה גבורות ממוקקות על ידי חבישת ערבה מנהג נביאך הקדושים ותתעורר האהבה ביניהם ותנשקה מנשיקות פיה ממדתך כל הגבורות וכל הדינים ותעיד לשכינת ענך בשם יו"ד ה"א וא"ו שהיא מל אורות מליך ומשם תשפיע לעבדך פלוני בן פלונית המתנפל לפניך מחילה שפאריך זמיו ותמחול חטאי ועונותיו ופשעיו ותפשוט ימינה וידך להקבלו בתשובה שלמה ואוצרה הטוב תפסח להשביע מים נפש שוקקה פמו שפחוב יפסח יי לך את אוצרו הטוב את השמים לתת מטר ארצה בעתו ולברך את כל מעשה ידך אמן: ומנעיס הכוונות.

הושיעה את עמך וברך את נחלך ורעם ונשואם עד העולם: ויהיו דברי אלה אשר התחננתי לפני יי קרובים אל יי אלהינו יומם ולילה לעשות משפט עבדו ומשפט עמו ישראל דבר יום ביומו: למען דעת כל עמי הארץ כי יי הוא האלהים אין עוד:

ועתה יגדל נא כח ארני כאשר דברה לאמר: וזכור רחמך יי וחסדיך כי מעולם הנה: יתגדל ויתקבל שמה רבא בעלמא די-ברא כר עותה וימליך מלכותה בחייכון וביומיוכון ובחיי דקל-בית ישראל בענגלא ובזמן קריב ואמרו אמן:

יהא שמה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמיא.

יתברך וישתבח ויחפאר ויתרמס ויתנשא ויתחדר ויתעלה ויתהלל שמה דקודשא בריך הוא לעילא מן כל ברכתא ושירתא תשבחתא ונחמתא דאמרון בעלמא ואמרו אמן: קבל ברחמים וברצון את תפלתנו:

תתקבל צלותהון ובעיתהון דכל ישראל קדם אבוהון די בשמיא ואמרו אמן:

יהי שם יי מברך מעתה ועד עולם: יהא שלמא דבא מן שמיא וחיים עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן:

עורי מעם יי עשה שמים וארץ: עשה שלום במרומו הוא יעשה שלום עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן:

אין כאלהינו. אין כאדונינו. אין כמלכנו. אין כמושיענו: מי כאלהינו. מי כאדונינו. מי כמלכנו. מי כמושיענו: נודה לאלהינו. נודה לאדונינו. נודה למלכנו. נודה למושיענו: ברוך אלהינו. ברוך אדונינו. ברוך מלכנו. ברוך מושיענו: אתה הוא אלהינו. אתה הוא אדונינו. אתה הוא מלכנו. אתה הוא מושיענו: אתה הוא שהקטירו אבותינו לפניך את הקטרת הסמים:

פטום הקטרת הצרי והצפרן. החלבנה והלבונה. משקל שבעים שבעים מנה. מור וקציעה. שבלת גרה וכרכם. משקל ששה עשר ששה עשר מנה. הקשט שנים עשר.

וקלופה שלשה. וקמזון תשעה. ברית ברשינה תשעה קבין. יין קפריסין סאין תלתא וקבין תלתא. ואם אין לו יין קפריסין מביא חמר תורין עתיק. מלח סדומית לבע הקב. מעלה עשן כלשהוא: רבי נתן אומר אף כפת הירדן כלשהוא. ואם נתן בה דבש פסקלה. אם חסר אחת מכל סמניה חיב מיתה: רבן שמעון בן גמליאל אומר. הצרי אינו אלא שרף הנוטף מעצי הקטף: ברית ברשינה ששפין בה את הצפרן. כדי שתהא נאה: יין קפריסין ששורין בו את הצפרן. כדי שתהא עזה: והלא מי רגלים יפין לה אלא שאין מבגיסין מי רגלים בעזרה מפני הכבוד:

השיר שהלויים היו אומרים בבית המקדש. ביום הראשון היו אומרים לוי הארץ ומלואה תכל וישכי בה: בשני היו אומרים. גדול יי ומהלל מאד בעיר אלהינו הרקדשו: בשלישי היו אומרים. אלהים נצב בעדת אל בקרב אלהים ושפט: בדביעי היו אומרים. אל נקמות יי אל נקמות הופיע: בחמישי היו אומרים. תרנינו לאלהים עוננו הרועו לאלהי נעקב: בששי היו אומרים. יי מלך גאות לבש לבש יי עו התאזר אף תכון תכל בליתמוט: בשבת היו אומרים. מזמור שיר ליום השבת. מזמור שיר לעתיד לבוא. ליום שכלו שבת ומנוחה לחיי העולמים:

אמר רבי אלעזר אמר רבי תנינא. תלמידי חכמים מרבים שלום בעולם. שנאמר וכלי קנה לטוב יי. ורב שלום ביד. אל תקרא פנה אלא בונה: שלום רב לאהבי חורפה ואור למו מקיטול: ויהי שלום בחילה ושלום פאר מנוחה: למעו אחי ורעי אברהם שלום קב: למעו ביתי אלהינו אבקשה טוב לך: יי עו לעמו. וימן. יי ויקב אף עמו בשלום:

עלינו לשבח לאדון הכל. לתת גרלה ליוצר בראשית
שלא עשנו כגויי הארצות ולא שמנו כמשפחות האדמה.
שלא שם חלקנו בהם וגורלנו ככלל המזגם: ואנחנו
כזרעים ומשתחיים ומזדים לפני מלך מלכי המלכים
הקדוש ברוך הוא. שהוא נוטה שמים ויוסד ארץ. ומושב
יקרו בשמים וממעל. ושכינת עזו בגבהי מרומים: הוא
אלהינו אין עוד. אמת מלכנו אפס זולתו. כפתוכ בתורתו
וגרעת היום והשבת אל לבבך. כי יי הוא האלהים
בשמים וממעל ועל הארץ מתחת אין עוד:

על-כן ונקוה לך יי אלהינו לראות מהרה בתפארת
עזך. להעביר גלולים ומן-הארץ. והאלילים ברות
יקרתון. לתקן עולם במלכות שדי. וכל-כני בשר יקראו
כשמה להפנות אליה כל-רשעי-ארץ. ופירו וידעו כל-
יושבי תבל. ביי-לך תכרע כל-כרף תשבע כל-לשון.
לפניך יי אלהינו יברעו ויפלו. ולכבוד שמה יקר יתנו.
ויקבלו כלם את-עול מלכותך. ותמלוך עליהם. מהרה
לעולם ועד. כי המלכות שלך היא. ולעולמי עד תמלוך
בכבוד: כפתוכ בתורתך יי וימלך לעולם ועד: ונאמר
והיה יי למלך על כל הארץ. ביום ההוא יהיה יי אחד
ושמו אחד: קדיש יתום.

שיר היחוד ליום ראשון

אשירה ואזמרה לאלהי בעודי. האלהים הרועה אותי מעודי:
עד היום הנה התקנת בני. סוים וחסד עשית עמדי:
ברוך יי וברוך שם כבודו. כי על עבדו הפליא חסדו:
לאלהי מרום במה אקום. ובמה אבך לאלהי קדם:
אלו הרים למערכה. וכל עצי לבנון בכל ערוכה:
ואם כל בהמות וחיות קרועים. נחמים ערוכים על העצים:
ואף זויות מובת מבוסים. דם בפנים לים מבוסים:
וכחול סלת דשן ושמן. בלול ברבבות נתלי שמן:
ולאזכרה לבונה וסמים. ולקמורת כל ראשי בשמים:
ואלו גרות על המנורות. יהיו מאורות כשני המאורות:
ובתרבי אל לחם הפנים. על שלחנות ערוכים בפנים:
ויין כמטר השמים. ושכר לגסה בעינות מים:
ואלו כל בני אדם כהנים. וקוים משוררים בכנף רגלים:
וכל עצי עדן וכל עצי יערים. כנורות ונבלים ושירים:
וכל בני אלהים בקול תרועתם. והפוכבים ממסלותם:
ובל הלבנון עולה בלה. אין די דער ואין די עולה:
הן בקר אלה אין הי לעבוד. ואין הי לקדם לאל הכבוד:
כי נבדת מאד מלכנו. ובמה נבך לאדוננו:
אמנם לא יוכלו בכרף. כל חי. אף כי אני עבדך:
ואני נבוה ונדל אישים. נמאם בעיני ושפל אנשים:
ואין לעבדך כל לכרף. להשיב קה גמול על חסדיך:
כי הרבית טובות אלי. כי דיגלת חסדך עלי:
ורב שלומים לך תיבתי. כי עשית טובות אתי:
ולא תיבת לי גמולך. כל טובתי כל עליך:
על הטובות לא עבדתך. אחת לרבוא כא גמלתיה:
אם אמרתי אכפרה נא כמו: לא ידעתי ספורות למו:
וקה אשיב לך ותכל שלך. ומה אשיב לך ותכל שלך:
נמים וכל אשר גם בידך. ומה אשיב לך ותכל שלך:
ואנחנו עמך וצאנך. לא נחמנו לעשות רצונך:

ואיך געבדור ואין לאל ידינו: ולשפירא אש בית מקדשנו:
 ואיך געבדור ואין זבח ומנחה: כי לא באנו אל המנוחה:
 ומים אין להעביר ממאה: אם אנחנו על אדמה שממה:
 שש אנכי על אמריה: ואני באתי בדבריך:
 כי כתוב. לא על זבחה ועולותיכם. ועולתיך אומיך:
 על דבר זבח ועולותיכם. לא צייתי את אבותיכם:
 מה שאלתי ומה דרשתי: מפה. כי אם ליראה אותי:
 לעבוד בשמחה ובלבב טוב. הנה שמוע מנחה טוב:
 ולב גשבר ממנחה טהורה: זבחי אלהים רוח נשברה:
 זבח ומנחה לא חפצתי. חטאת ועולה לא שאלת:
 מזבח אבנה בשברון לבי: ואשברה אף רוחי בקרבי:
 רוח לב אשפיל ואתרום עיני: ואקבע לבבי למען אדני:
 שברי רוחי הם זבחה. געלי לרצון על מזבחה:
 ואשמוע בקול הודותיך. נאספדה כל נפלאותיך:
 ואשר ידעה נפשי אחבידה: אמלל גבורות ואדברה:
 ומה אערוד ולא יבעתי מה. הכול אוכל דבר מאומה:
 כי אין חקר לגלותו. וגם אין מספר לחבונתו:
 חכם לבב הוא ומי כמוהו. שגיא כח לא מצאנוהו:
 עושה גדולות ורב נוראות. גדול אהה ועושה נפלאות:
 עד אין מספר ועד אין חקר: ולא נודע כי רא יחקר:
 איזו עין אשר תעידה: ואיזה פה אשר יעידה:
 חי לא ראיה ולב לא ידעה: ואלה שבת אשר יצעה:
 גם משורתיך לא ראיה: וכל חכמי לב לא מצאיה:
 אמה לבידה מכיר שבחיה: ואין וולתיה יודע כחה:
 שבחות ראיות לבדה: ואין יודע בלעדיה:
 על גן תבורה בראוי לה: כפי קדשך בבורה וגדלה:
 ומפי רובל בכל גילוחם. כפי מדע אשר אהה חננתם:
 יודו פלאיה השמים. ויאדרוה קולות מים:
 ויריעו לה כל הארץ: יודוה כל מלכי ארץ:
 אף יודוה כל העמים. וישבחוה כל האמום:

כל זרע יעקב עבדיך: כי עליהם גברו חסדיך:
 את שם יי יהללו כלם. אל אלהים אמת ומלך עולם:
 ליום שני
 ואני עבדה בן אמתך. אדבר אמלל גבורותיך:
 ברבי שבתיה קצתם אספדה. מעשיך מה נורא אומרה:
 אין אליך ערוך בספר. אנידה ואדברה עצמו מספר:
 חקר אלוה לא ימצא. ותכלית שדי לא חקצה:
 ולחבונתו הלא אין חקר. ומספר שגיו לא יחקר:
 וגם אין מספר לגדודיך. בעבא אומיך אור בבורה:
 איזו עין אשר תעידה. וחי לא ראיה פני בבורה:
 גבון וחכם הו לא ידע. ואף אערוד על אשר לא אדע:
 ואם יאמר איש עד תכליתו. אערוד אליו ובמתבנתו:
 אבא ואמצא תכלית שבחו. לא נאמנה את אל רוחו:
 יבלע כי לא ידע ערכו. אחרית פיהו ראשית דרכו:
 ועשדי לא בן אנכי. ופי לא אתן לחטוא וחבי:
 אספדה לאחי קצות דרכי אל. ולישראר מה פעל אל:
 בפרוב אמרו לאלהים. מה נורא מעשיך אלהים:
 ואמרת עם זו יצרתי. לי. יספרו שמי ורתהלחי:
 במצרים שמתו עלילותי. למען תספר את אוחותי:
 ואני עבדה על בן אספר. כאשר אדרוש מעל ספר:
 תהלל נפשי פח מעשיך. ובל קרבי את שם קדשך:
 ואברככה בכל עניני. ובכל לפני אודה את אדני:
 גם בגרוני רוממותיך. ואת פי אמלא תהלתך:
 כי פי יגיד תהלתך. כל היום את תפארתך:
 ואמרה נא עוזו נוראותיך. ואשיחה דברי נפלאותיך:
 ואזכיר טובה וצדקותיך. חסדיך וגבורותיך:
 ידעתי פי גדול אהה. על כל אלהים מאד גדלת:
 הו לעובדיהם גמול אין משיבים. ולמה להם הפה מטיבים:
 ובעת צרה פי יתפללו. ולא יענום פי לא יעילו:
 הדרש בכל לב ורוח אשר בו. וקרוב יי אל עם קרובו:

כי כל אלהי העמים הם
 רחיצור כל הוא אלהינו.
 עם מרעיתו וצאן דוד.
 בצור קרנו מאד נמצאת.
 ותמיד בפנינו תהלתה.
 עד אמה בך ובכבודך.
 אשר כבודך מלא כל הארץ.
 נאבותינו בחרו אותך.
 גם אנחנו אהבה לך
 והננו על יחודך.
 בפי קלנו ובלבבנו.
 אלהינו אמת. על יחודך
 אין תולה אל ראשיתה.
 ראשון ואחרון מבלי ראשית.
 אין קצה אל גבהותך.
 אין פאה לסביבותיה.
 אין לה סובב ואין לה פאה.
 אין צד וצלע וצל יעוף.
 אין חכמה אשר תדע.
 ולא ישיג אותך כל מדע.
 ממה מאומה ואיכה אמה.

ליום שלישי

אמנם ידעתי כי אמה
 אמה בורא ולא גבראת.
 אמה ממית ואת כל תבלה.
 ונצאמו להחיות מתים אמה.
 ולא תמות אל חי ולא מתה.
 משביר ומוליד ולא נולדת.
 מות ומדורה אין לפניה.
 תלא מקדם אל חי אמה.

ועד העולם לא תשתנה.
 חדש ונושן לא נמצאת.
 לא יחולו זקנה ובחורות
 ולא חלו בך שמחה ועצב.
 כי לא יסובב אותך גשם.
 כל היצורים גבול סבתם.
 כי כל ברואים בגבול שמותם.
 ולא אין גבול ולקמה.
 על פן אינה צריקה לכל.
 הכל צריכים לצדקותיה.
 בטרם כל יציר. היות
 ראשית ואחרית בידך ערוכים.
 כל אשר הרה בראשונה
 כל היצורים וכל מעשיהם.
 מראש ועד סוף תדע כלם.
 אמה גברתם ולבך ערכם.
 הן אין דבר ממה געלם.
 אין חושך ואין מנוס ופחד.
 אה אשר תבקש אמה מוצא.
 כי את הכל פאחת תראה.
 כי על פלגיו ועל אדם יחד.
 תשמע ברע כל הקולות.
 אה תבין אל כל מעשיהם.
 ולא האריה על מחשבותיה.
 אצל עצרתה גורתה.
 וכלם באמת בתום וביושר.
 ממה דבר לא יאבד.
 כל אשר תחפוץ תוכל לעשות.
 יכולת יי בחפצו קשורה.
 אין דבר סתר ממה גבול.
 ומאלהותך לא תחגורה.
 חדשך כל ולא חדשך.
 עליה. גם שובה ושחרות.
 ודמיון נוצר וכל דבר קצב.
 אה לא תדמה אל כל גשם.
 אל ראשיתם ולאחריתם.
 ולימי צבאם גבול תקפתם.
 ולשנותיה ולעצמה.
 ליה ולחסדה צריכים הכל.
 ואינה צריקה לבריותיה.
 לבידה מאומה לא נצרכת.
 אמה גם ויהם ברוחה שרוכים.
 ואשר יהיה באחרונה.
 וכל דבריהם ומחשבותיהם.
 ולא תשפח כי אמה אצלם.
 לבך תדע מקומם ודרכם.
 כי לפניה גבויים פדם.
 לגוס שמה ולהפטר.
 בלי גמות אליהם בעת שתראה.
 לבך תעשה כל ואינה גלגלה.
 עד כל תדבר ברע אחד.
 ועק ולחש וכל בתפלות.
 ברע תחקר כל לבניהם.
 ולא תתקמה על עצרתה.
 רקץ וגלמועד קריאתה.
 מבלי עודף ומבלי חוסר.
 ודבר ממה לא יגבד.
 ואין מי מוחה בידך מעשות.
 וברצות יי לא אחרה.
 שתידות ועבורות לה הם יחד.

אֲשֶׁר מַעֲוָלִים וְעַד הָעוֹלָם • הֵם בָּלָם בָּךְ וְאַתָּה בְּכֻלָּם:
 חַדְשוֹת תַּגִּיד וּסְדוֹ דְרָבִיךָ • אֵל עֲבָדֶיךָ וּמַלְאֲכֶיךָ:
 וְאַיִנְךָ צָרִיךְ לְהַשְׁמִיעָה • דְּבַר סוֹד וְסֹתֵר לְהוֹדִיעָה:
 כִּי לָךְ כָּל סוֹד יִגְלֶה • בְּטָרֵם עַל לֵב כָּל יִשְׂרָאֵל:
 בָּלֵב כָּל נִבְרָא לֹא תִמְצָא • וּמִפִּינוּ עָרַתָּ לֹא יִצָּא:
 בְּאֵין לוֹ קִצֵּה וְלֹא נִחְצֵה • לֵב לֹא יִתּוֹר וְאֵין פֶּה פּוֹעֵה:
 בְּאֵין לוֹ רוּחוֹת וְאֵין לוֹ רִחוֹת • אֵין לוֹ שִׁיחוֹת בּוֹ מוֹכִיחוֹת:
 לְמַכְרוֹק מִי יִשָּׂא דַעוֹ • לֵלֵל תַּחֲלֶה וְלֹא סוֹף לְהִגִּיעוֹ:
 אֲגוּדִים אֲחֻרִים הוֹדוּ וְסוֹף וְרֵאשׁ • פֶּה וְלֵב אֲבָלוּם מִדֶּרֶשׁ וּמִחֶרֶשׁ:
 גּוֹבֵה וְעוֹמֵק גַּעְזִים בְּסוֹבֵב • חָכֵם וְלֵב נְכוֹב לֹא יִלְבֵּב:
 סוֹבֵב אֶת חֶסֶל וּמִלֵּא אֶת כָּל • וּבְהוֹרֵת הַכֹּל אֶתָּה בְּכָל:
 אֵין עֲלֶיךָ וְאֵין תַּחְתֶּיךָ • אֵין חוּץ לָךְ וְאֵין בִּינְיָתֶךָ:
 אֵין מִרְאֵה וְגַב לְיַחֲדֶךָ • וְאֵין גּוֹף לְעוֹצֵם יַחֲדֶךָ:
 וְאֵין בַּתּוֹךְ מִמֶּךָ נִבְרָא • וְאֵין מְקוֹם דַּק מִמֶּךָ נִבְרָא:
 וְאֵינְךָ נֹאצֵּל מִכָּל וְנִבְרָא • וְאֵין מְקוֹם רַק מִמֶּךָ וְנִבְרָא:
 מִקְרָה וְשִׁנּוּי אֵין בָּךְ נִמְצָא • וְלֹא זְמַן וְשָׁעָר וְלֹא כָּל שְׂמִיעָה:
 כָּל זְמַן וְכָל עֵת אֶתָּה מְבִינֵם • אֶתָּה עוֹרְבֵם וְאַתָּה מְשַׁנֵּם:
 כָּל מְדַע לֹא יִשִּׁיג אוֹתְךָ • אֵין שָׂכַל אֲשֶׁר יִמְצָא אוֹתְךָ:
 כְּמִדְרָתְךָ חֲכַמְתְּךָ • כְּגִדְלָתְךָ תְּבוֹנָתְךָ:
 חֲכָם אֶתָּה מֵאֵלֶיךָ • חֵי מַעֲצָמָה וְאֵין בְּגִילֶיךָ:
 זוֹלָת חֲכַמְתְּךָ אֵין חֲכָמָה • בְּלִמְי בִּינְיָתְךָ אֵין בִּינָה וּמְזוּמָה:
 חֲלָקָת בָּלֵב חֲכָמִים שָׂכַל • וְרוּחְךָ תִּמְלָאָם וְדַעְתָּם תִּשְׁבֵּל:
 מִבְּרָעֵדֵי כֹחַ אֵין גְּבוּרָה • וּמִבְּרָעֵדֵי עֹקֶה אֵין עוֹרָה:
 אֵין נִבְכָד כִּי אִם כְּבֹדוֹ • וְאֵין גְּדוֹל כִּי אִם גְּדוּלוֹ:
 כָּל יִקָּר וְכָל טוֹב מִיָּדֶךָ • לְאֲשֶׁר תַּחֲפוּץ עֲשׂוֹת חֲסִדֶיךָ:
 אֵין חֲקָר לְגִדְלָתְךָ • וְאֵין מִסְפֵּר לְהַבְוִינְתְּךָ:
 אֵין עוֹד זוֹלָת הַבְוִינְתֶּיךָ • חֵי וְכָל תּוֹבֵל וְאֵין בְּלִתֶּךָ:
 וְלִפְנֵי הַכֹּל אֶתָּה הַיִּתֵּךָ • וּבְהַיּוֹת הַכֹּל אֶת כָּל מִלְאָתִי:
 לֹא לְחִצּוֹךָ וְלֹא חַסְדֶּךָ • יִצּוֹרְךָ אֶתָּה לֹא מַעֲטוֹךָ:
 בְּעִשׂוֹרְתְּךָ כָּל לֹא נִבְדְּלָתִי • מַחוּץ מִלְאֲכֶתְךָ לֹא גִדְלָתִי:
 בְּעִשׂוֹחַד

בְּעִשׂוֹרְתְּךָ אֶת הַשָּׁמַיִם • לֹא קָרַבְךָ וְלֹא רַחֲמֶיךָ:
 וְרַם מַיִם לֹא יִשְׁמַפֶּךָ • אֵף כָּל מְנוּפָח לֹא תִמְנַפֶּךָ:
 לְהַבְוִינְתֶּיךָ אֵין חֶסְרוֹן • כְּמוֹ הַיִּיט לְעוֹלָם תִּהְיֶה:
 וְשִׁמְךָ מְעִדֶךָ כִּי הַיּוֹתִי • וְשִׁמְךָ לְעוֹלָם וְכֵן נִודַעַתִּי:
 שְׂאִתְּךָ הוּא וְהוֹרָה בְּכָל • שְׂמוֹת יִקְרָךְ בְּעֵנֵי וְעֵינֵי:
 לְיוֹם רְבִיעִי • אֲרוּמֵם אֱלֹהֵי אָבִי וְאֱלֹהֵי
 אֲיַחַד אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם • אֵל חֵי אֶחָד הוּא בְּרָאֵנוּ:
 אֲדוֹנֵנוּ אֲדוֹן כָּל הָאָרֶץ • אֵין כְּאֵל אֲשֶׁר אֲוֹכְרֶה וְקִנְיָא:
 אֲלֹהִים וְיִשְׁעֵי מַעוֹז חַיִּים • אֲלֹהִים אֶמֶת הוּא אֱלֹהִים חַיִּים:
 אֲדִיר וְאֶמִּין כַּח וְרַב אֲנִים • אֱלֹהֵי עוֹשֵׂי אִישׁוֹ וּבֹנְעֵי:
 בּוֹרֵא כָּל יִשְׂרָאֵל גּוֹאֵל • בּוֹרֵא רוּחַ הַרִים וְיוֹצֵר:
 גָּאָה מְשִׁיב כְּמוֹל עַל גְּאִים • גְּבוּר בְּקוֹמוֹ לְעֶרּוֹץ בְּעִבְרָה:
 גְּבוּהָ כָּל אֲשֶׁר תַּחְתֵּי נוֹשָׂא • גְּדוֹל הוּא וְשִׁמוֹ בְּגְבוּרָה:
 הוֹדֵי גְּגוּל הוּא מְרַבֶּה • הָיִן יְתִיב כְּעַתִּיק יוֹמִין:
 הִדְרוּ וְהוֹדוּ עַל בְּנֵי עַבְדֵי • הוּא אֵל אֱלֹהֵי הַרוּחוֹת לְכָל

וְאֶת הָאָרֶץ וְאֶת הַמַּיִם:
 כִּי כָל קִירוֹת לֹא יַחֲלִקֶךָ:
 וְרוּחַ כְּבִיר לֹא יַהַדֶּפֶךָ:
 אֲשֶׁר אֲוֹכְרֶה אֲשֶׁר לֹא תִשְׁרַפֶּךָ:
 וְלִי יַחֲדֶיךָ אֵין וְיִמְרוֹן:
 חֹסֵר וְעוֹדֶךָ בָּךְ לֹא יִהְיֶה:
 וְהוֹרָה וְתִהְיֶה וּבְכָל אֶתָּה:
 גְּעִידֶךָ וְכֵן בָּךְ הַעֲבִידוֹת:
 שְׂלָךְ כֹּהֵל וּמִמֶּךָ הַכֹּהֵל:
 בְּחוֹקֶךָ יִקְרָךְ בָּךְ יִסְדֵינֵי:

אֲנֹה אֱלֹהֵי צוּרֵי וְגוֹאֲלֵי:
 וְהָאָרֶץ כָּל יוֹם פְּעֻמִּים:
 אֲבִיר יַעֲקֹב אָב לְכָלֵנוּ:
 מֵה אֲדִיר שְׂמֶךָ בְּכָל הָאָרֶץ:
 לְעוֹלָם יִי אֶמֶת אֵל אֲמוֹנָה:
 עָלְיוֹ תְלוּיִם כָּל מַאֲוִי:
 לֹא יִכִּילוּ וְעֵמוֹ גּוֹיִם וְאִיִּים:
 אֱלֹהֵי הָאֱלֹהִים וְאֲדֹגֵי הָאֲדֹנִים:
 אֶפְסוֹף גְּעוּרֵי שׁוֹמְרֵי וְצַלִּי:
 בְּרוּךְ אֱלֹהִים אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל:
 מִמֶּךָ מְזוּמָה לֹא יִבְצֵר:
 עַל הַרְמִים וְעַל הַנְּשָׂאִים:
 מְהִדְר גְּאוּנוֹ מִי לֹא יִירָא:
 וְגִדְל כַּח גְּדוּלוֹת עוֹשֵׂה:
 אֲרִיָּה שְׂאֵג מִי לֹא יִירָא:
 אֵל גְּעַרְץ בְּסוֹד קְדוּשִׁים רְבִה:
 וַיִּצְבְּאוּ עַל שְׂמָאל וְעַל יְמִין:
 הִדְר הוּא לְכָל חֲסִידֵי:
 בְּשָׁר שׁוֹמַע תִּפְלָה מִכָּל:

ודאי וחיכו יודע ועד.
 ואשר חרב באחינו.
 זוכר לעולם ברית ראשנים.
 זה אלהינו ולו קוינו.
 חלק יעקב ויצר הפל.
 חי לעולם יי חלקי.
 טוב ומטיב המזל פד דעה.
 ישר יי וישר דברו.
 יועץ וגבור ומי ופירנה.
 יפה הדרי יפיו וטובו.
 קגבור יצא כאיש מלחמות.
 כגשר על בנפי נשרים.
 כביר פח לב כמו שחל.
 כדוב שכול וכגמד שוקר.
 כדוב שכול וכגמד שחל.
 כארו בחור בגדלתו.
 כחפוח בריחו עוז אהבתו.
 כחפוח בעצי רזער.
 כביר פח למרגני אל.
 כוסי מנת חלקי וגדלי.
 כבודי יי לא אמירנו.
 כארזה ישאג וככפיר ינהם.
 כרועה גבור אשר לא יוכל.
 כגבור אין איל וכאורח.
 כארנה מושחית וככפיר לעוקבו.
 כביר כח כשמיר ושית.
 כשמיר ושית צדים ימגן.
 כגשמי נדבה לנו יבא.
 כנשר ירחף על גוליו.
 לברו יי הוא וגמלאות גדולות

יי ימלך לעולם ועד.
 להלחם מלחמתנו.
 פיום אחמול לו אלה שנים.
 וזמרת יה הוא יושיענו.
 חנון יי וחסיד בכל.
 חכם הדוים יי חוקי.
 מהור עינים מראות ברעה.
 ידרי ידירות משפנות הבירו.
 ויחזוף ויפעל ומי ושיבנה.
 יראו ויחזו ציון בשובו.
 יעיר הנאה לעשות נקמות.
 ינשא עבדיו וישר הדורים.
 יבלביא וכארי ורוחו כנחל.
 יברו לעשות כמקד שקד.
 יברקב וכעש ורוחו כנחל.
 יברוש בענו ענותנותו.
 על ישראל גאותו.
 יבן הדרי עם יושבי שער.
 ינוקם ונומר. וכטל הוא לישראל.
 יאני לדרי נחלה ודדי לי.
 האמירנהו והאמירנו.
 אל יהיה כגד וכאיש נדהם.
 צאנו להציל. ויהי למאכל.
 גם ובורח מר צורח.
 כרקב גם כעש לאויביו.
 ולא ישאיר כנוקף זית.
 כצפרים עפות לעירו יגן.
 כמלקוש וכטל להבקים בו.
 וכצל כנפיו יחסו מוחליו.
 עושה. אך נורא עלימות.

כצפרים על עירו יגן.
 לצבי ולעופר הומה דודי.
 לפני עמו ישר הדורים.
 לעולם יי הוא חלקי וצור לבבי.
 לבדו יי הוא וגמלאות.
 מקום ומעון אמה לעולמה.
 מוראי אל רועי ויוצרי.
 מרום ומעוז הוא כי ומחסי.
 מלך יעקב משגב לנו.
 מגדול ישועות ומשען יהו לי.
 מושל עולם מלכותו.
 מי ותנה כפאח לי לצרה.
 מקור חיים ומקנה ישראל.
 מגן ישעי וחרב גאותו.
 מגן הוא לכל החוסים בו.
 נבר וגעים נאור ונורא.
 נאמן נצה ישראל וגואלו.
 נצה ישראל האל הנאמן.
 נפלא על כל הנפלאים.
 נקדש ונערץ אלהי קדושי.
 נוקם ונומר ובעל חמה.
 גרי יי כחלו גרו.
 סומך וסועד יי סלעי.
 סהדי יי סלעי ומתרי.
 סלענו יי ומצודתנו.
 עוזו וגבור עזי ועזרי.
 עיר וקדיש שח סביבו סחר.
 עד ממחר לשלם גמול לאויביו.
 פדה אח אברהם וידו.
 פחד יצחק ותן פחדו.

וכצל כנפיו רגנח נגנון.
 כי יקדמינו אלהי חסדי.
 וינשאם על כנפי נשרים.
 בדה שארי קה ודבבי.
 גדולות עושה. ורכ נראות.
 ואין יודע את מקומה.
 צור ילדני מחוללי וצורי.
 מגדל עוז שם יי מנוסי.
 הוא מחוקקנו ומושיענו.
 מבטח אלהים יי חילי.
 בכל דור ודור ממשלתה.
 הושע יי כי ידה לא קצרה.
 לא אעזוב כי מעזי אל.
 לשמך ולזכרך גפש האוה.
 אשרי אדם אשר עוז לו בו.
 נאדר ונאזר שמו בגבורה.
 לא ישקר. אשרי כל חוכי לו.
 מאלהיו יהודה לא אלמן.
 ומתנשא על כל הנשאים.
 נכון ונשגב יי גפיו.
 לצריו לאויביו איש מלחמה.
 עליראשי. וגר כרגלי דברו.
 סובל וסולח ונושא לפשעי.
 סוגר וסולח מעדי ומברי.
 עזרתנו ומפלמנו.
 עקיון עוזו כי אל יהו ערי.
 אכן אמה אל מסתתר.
 הוא יפדה את ישראל עבדו.
 על צרי בני יעקב עבדו.

פועל וחוקר ודורש ובדק.
 צרור המור אשכול הכופר.
 צח ואדום דודי בצבאי אוה.
 צדיק יי הצור תמים.
 צבא השמים משתחוים לו.
 קדוש הוא בכל מיני קדשות.
 קים לעלמין אלהא חיא.
 קוני מרחם מקנא לשונאיו.
 רחוק מפל ואת כל רואה.
 רועי יי לא אחסר כל.
 רחום יי רופא ומחבש
 רעי פלו הוא מחמדים.
 ראשון ואחרון. מעולם ועד
 שליט מלך שמיא בכל בר ובר.
 שליט ומגן יי אלהים.
 שגיא כח לא מצאנוהו.
 שלמה שמו כי שלו שלום.
 שם יי אהיה אשר אהיה.
 שני מאורי מלפי ואלי.
 תתמם עם יושבי גמעים.
 תחפד תחבר עמם.
 תמים דרבה תקוף מכל.
 תחלתי וסברי ותקנתי.
 תחלתי ותפארתי ועני.
 תמים דעים אל דעות אחד.

ליום

מי כמוה דעה מורה.
 מחשבותיה עמקו ורמו.
 לא קמדה חכמתה.
 לא קבלת מלכותה.

כל הלכות לו אתן צדק
 נותן לעמו צריו כופר.
 על בן נקרא שמו יי צבאוח:
 אבטח עדי עד בצור עולמים:
 שרפים עומדים ממעל לו:
 בתות שלש קדוש משלשות:
 מרא דארעא ומרא דשמא:
 קרן ישעי וקרוב לקוראיו:
 בי רם יי ושפל יראה:
 ורב פח ורב חסד לכל:
 לשכורי לב. ועון בובש:
 משפטיו אמת מחוקים וחמודים:
 עולם אפה אל שוכן עד:
 ליה אנא משבח מרומם ומתהרה:
 שופט צדק ומשפיל גבוהים:
 ישגיב בכחו ומי כמוהו:
 ולקרא לו יי שלום:
 בתועפות ראם לו ככפיר וכאריה
 הללויה שמו נפשי הללי:
 השרוגים שרשת הרועים:
 ועם עקשים תתפל להם:
 תוכל דברה לעשות את כל:
 תפארת נפשי ותשוקתי:
 ממעי אמי גוהי וגווי:
 כל הלכות דורש יחד:

חמישי

גיב שפתים אפה בורא:
 ושנותיה לא יתמו:
 ולא הבינה תבונהה:
 ולא ירשט מסלתה:

לעולם יהא לה לבהה.
 ולא תתן לאלהים אחרים
 ובבוד וגם כל יקר מאמה.
 אפה תעיד ביחודה.
 אלהינו על יחודה.
 לפניה לא אל הקדימה.
 לא נועצת ולא למדת.
 מפעמקי מחשבותיה.
 קצות דרביה הלא הפגנו.
 שאפה אל כל יצרם
 ולעשות מלאכתה לא לחצת.
 כי היית לפני הכל.
 כי מאהבתה עבדיה.
 לא נשמע מן אז והלאה:
 ולא נודע אל זולתה.
 וגם אחריה לא יהיה אל.
 ברוך אפה יי יהוד ומיוחד.
 אשר מי יעשה כמלאכתה.
 אין יציר זולת יצירתה.
 כל אשר תחפז תעשה בכל:
 אין כמוה ואין בלתה.
 אפה האל עושה פלא:
 מי כמוה נודא תהלות.
 אין אוחות כמו אורתיה:
 אין תבונה בתבונהה.
 כי מאד עמקו מחשבותיה.
 אין גאורה כמו גאורהה.
 אין קדשה כקדשהה.
 אין צדקה כמו צדקהה.
 אין זרוע כזרועותיה.

ולא לאחרים כבוד הורה:
 תחלטה. לאלילים וזרים:
 וכבודך לא לזרים אמה:
 ורובתה ועבדיה:
 אפה עד אמת נאנחנו עבדיה:
 ובמלאכתה לא היה זר עמה:
 בחדשך בריאות פי נבינות:
 ומלכה כל פעלותיה:
 ומפעשיה הין ידענו:
 לבהה. מאומה לא נברעת:
 וגם לעזר לא נצרכת:
 ואז באין כל לא נצרכת כל:
 כל בראת לכהנה:
 ולא קם ולא נהיה ולא נראה:
 ואין כמוה ואין בלתה:
 ראשון ואחרון אל ישראל:
 יי אהד ושמו אהד:
 כמעשיה וכגבורותיה:
 ואין בריאה כי אם בריאתה:
 כי אפה נעלית על כל:
 כי אין אלהים זולתה:
 ודבר ממה לא יפלא:
 אלהים לבהה עושה גדולות:
 אף אין מופת כמו מופתיה:
 אין גדלה כגדלתה:
 וגברו דרכי אורחותיה:
 אף אין ענוה כענוותנותה:
 אין קרבות כמו קרבותיה:
 אין תשועה כתשועותיה:
 אין קול כרעם גבורותיה:
 אין

אין רחמים כרחמינו
 אין אלהות כאלהותינו
 כי שמונתה אלים מרוצים
 ואשף וחרטום לא ילחצוהו
 לא יבצחוהו כל החכמים
 אמה משיב לאחור חכמים
 להשיב לאחור מומותיה
 מרצונה לא עבירה
 עצתה תפר עצת כל יועצים
 אמה מצנה ופחה משנה
 אתה מקנה ואינה מקנה
 וכל דיוצרים וכל ענינים
 לא מחשבותם מחשבותיה
 ואין דמיון נפלא אלהינו
 סתור מכל סתור ועמוס
 דק מכל דק ועפון מכל
 גשגב מכל גשגב ונעלם
 גבוה מכל גבוה ועליון
 חבוי ועמוק מכל עמוק
 שאין שכל ומדע ותבונה
 לא משיגים לו אך ובה
 מקרה וערער ושנוי וטפל
 לא מוצאים לו מראה וצבע
 לכן נביכות כל עשתונות
 כל שרעים וכל הרהורים
 מלשערה ומלגבילה
 כך שכלנו חפשונו
 לא מצאנוהו ולא ידענוהו
 שהוא לבדו יוצר אחר
 כי הוא היה לכל קודם

אין חנינה כחנינותיה
 ואין מפליא כשם תפארתה
 בנבחה לחוצים להפליא נחוצים
 בקל שם ובלהט לא יבצחוהו
 כל הקוסמים והחרטומים
 לא עכלו לה ערומים וקוסמים
 להפר עצת סוד גזרותיה
 לא ימירוהו ולא יאחרוהו
 ועזה מחלש לב אמצעים
 ואין עליה פקיד מצנה
 לה כל מקנה גפשו תרוה
 וכל יקר אשר בה אין דמיונם
 כי אין בורא זולתה
 ואין חקר גשגב אדונינו
 מכל עמוס ומכל כמוס
 צפון וכול מכל יכול
 מכל נעלם ושמו לעולם
 מכל עליון ומכל חביון
 לב כל העת עליו חמוק
 יכולים להשוות לו כל מאומה
 לא מוצאים לו דבר הומה
 וחבר ומסמה אור וגם אפול
 ורא כל טבע אשר יש ושבע
 ונבילות כל החשבונות
 גלאות לשום בו שיעורים
 ומלתארהו ומלפרסמהו
 במדענו למצוא מה הוא
 אה ממעשיו הרבנורו
 חי וכל יוכל וחסם מיוחד
 על בן נקרא אלהי קדם
 בעשותו

בעשותו בלי כל מאום את כל
 באשר מעשיו בחכמה כלם
 בכל יום ויום בחדשו כלם
 באשר היה קודם לכלם
 ואין להרהר אחר יוצרנו
 לממש וגודש לא גשערהו
 ולא נחשבהו לעקר ונצב
 כל הנראים והגשבלים
 ושבע במיות וששת גדות
 הן בכורא אין גם אחר
 כלם יכלו אף יחלופו
 ואמה תעמוד ותבלה כלם

ליום

אתה לבדה יוצר כל הוא
 כל הארצות לא יכילה
 אז יחירו מים חיים
 רעשה ארץ וגם מים
 נוטרה לבדה השמים
 עשית כל חפצה לבדה
 סוער אין מי יסעדה
 ככחה אז בן עתה ודעתה
 ולא יעמתי ולא יעמתי
 פי בדבריה כל יצוריה
 ולא אחרתו ולא מחרתו
 מבלי מאומה כל חדשת
 ועד לא יסוד כל יסדת
 ורועות עולם את כל נושאות
 בעינה לא דבר הוקשה
 לפעלתי לא דמית
 ולא קדמה למלאכתה מלאכה

ידענו כי הוא כל יכול
 ידענו כי הוא אלהי עולם
 ידענו כי הוא חי וקדם לעולם
 בלבנו ולא בספורנו
 לטפל ותואר לא נדמהו
 ולא למין וכל און ולכל נקצב
 ותמדעים בעשר כלילים
 ושלוש גזרות וערות ומדות
 פי הוא ברוא כלם יחד
 הם יאבדו ואף יסופו
 כי חי וקדם אתה לעולם

ש י
 ולא ידמה מעשה לעושהו
 ואף השמים לא יכללוהו
 מפניו אלהים חיים
 ונפשו מים מן השמים
 רזקע הארץ על המים
 ולא גברת עור כנגדה
 והכל ממה ומידה
 ולעולם כל כבודך אתה
 כי במלאכתך לא עמלת
 ומעשה חפצה במאמרה
 הכל בעתו ופה עשירתו
 ואח הכל בלי כל פעלת
 ברצון רוחך כל תלית
 מראש ועד סוף ואינם גלאות
 רצונה כל דבר רוחך עשהו
 אל כל תואר לא שוית
 חכמתך היא הכל ערכה
 לרצון

לרצונה לא קדמו ואחרו.
 מכל חפציה לא שכחת.
 לא החסרת ולא העדפת.
 אמה השבתם ומי התעבם.
 החלות בחכמה עשיתם.
 מהאשית ועד אחרית עשויים.
 הקדמת במעשי ידך.
 כי רחמיה וחסדיה.
 ועד לא כל מי הוכן לכלל.
 ומעון ומקוה תעשה בפי כל.
 שלשת ימים הראשונים.
 אז עמית אור בשלמה.
 בטרם כל היצור מאוד גדלת.
 אז באין לבוש הוד והדר לובש.
 אור בשלמה ובמעיל עוטה.
 עשית בם לאורים דרכים.
 הכבלת בין מים למים.
 מזוגות מעונות לשרץ מים.
 עשב ויציר לבשה אדמה.
 בקרן שמן פן נמעת.
 עור בנגדו עשית לו.
 כל מעשיה בירו תפתה.
 להעלות מהם בקר ועאן.
 עשית לו בתונת לשרת.
 שמת בקרבו חכמת אלהים.
 לא מנעת על פני האדמה.
 מעשיה מאד רבו ונדלו.
 רבו וגדלו מאד מעשיה.
 כל פעלת למענה.

ועל חפציה לא נוספו וחסרו.
 ודבר אחד לא חסרת.
 ודבר רק בם לא פעלת.
 ושמן דבר לא נשמע בם.
 בתבונה ובדעת פליתם.
 באמת וביושר ומזב ראויים.
 רוב רחמיה וחסדיה.
 הלא מעולם על עבדיה.
 לפני אוכל הפן אכל.
 צרכי הכל באשר לכל.
 אז הכינוחם לאחרונים.
 אדר מאורות ממול שלמה.
 ואחר כל מאוד נחגלת.
 עד לא אורג גאות לבש.
 ושמים בירעה נוטה.
 ורצוא ושוב בנחת מהלכים.
 במתיחת רקיע השמים.
 מאכל לחיה ולכל בהמה.
 אל האדם אשר עשית.
 די מחסורו אשר יחסר לו.
 ותחת בגליו הכל שפתה.
 על מזבחה יעלו לרצון.
 להדרת קודש ודתפארת.
 כי יצרתה לה בעלם אלהים.
 צרכי אדם וכלם בחכמה.
 ושמה יי כלם יהללו.
 יודוך יי כל מעשיה.
 ולקבוצה כל קנינה.

אז ביום השביעי נחת.
 ועל כל פועל תהלה ערוכה.
 ברוך יי יוצר כלם.
 כי מעולם על עבדיה.
 ובמצרים החלות.
 על כל אלהים. בעשחה בהם
 בבקעה ים סוף עמך ראו.
 נהגת עמך לעשות לה.
 ודברת עמם מן השמים.
 ידעת לבחם במדבר.
 תתה לעמך דגן שמים.
 חננה גוים רבים. עמים
 בעבור ישמרו חקים ותורות.
 ויחעדנו במרעה שמן.
 בנוחם בננו עיר קדשה.
 ותאמר פה אשב לאורח.
 כי שם ינחחו ונחתי צדק.
 ובית בלוי געמות ומרו.
 בית ישראל ויראי יי.
 המיכות מאד לראשונים.
 יי תשיש נא עלינו.
 אותנו להרבות ולהטיב.
 יי תבנה עירך מהרה.
 וקרן דוד תצמיח בה.
 ונחתי צדק שמה נזבחה.
 וזבחה את עמך באור פניה.
 וברצונה תעשה חפצנו.
 בחרתנו להיות לה לעם סגולה.
 ותמיד נספר תהלתך.
 ומברכתה עמך יבורך.

יום השבת על פן ברכת.
 וחסידה בכל עת יברוכה.
 אלהים חיים ומקד עולם.
 רוב רחמיה וחסדיה.
 להודיע כי מאד בעלית
 שפטים גדולים ובאלהיהם.
 נר הגדולה. ויראו.
 שם ותפארת להראות גדלה.
 וגם העבים נספו מים.
 בארץ ציה איש לא עבר.
 וכעפר שאר ומצור מים.
 יירשו ארצם ועמל לאמים.
 אמרות יי אמרות טהורות.
 ומחלמיש צור פלגי שמן.
 ויפארו בית מקדשה.
 ימים. צדה ברה אברה.
 אף פנהיה ילבשו צדק.
 לה יחורעו אף ישירו.
 ובכדו ויודו שמה יי.
 פן חטיב גם לאחרונים.
 באשר ששפת ער אבותינו.
 ונודה שמה לעולם כי חטיב.
 כי עליה שמה נקרא.
 ותשכון לעולם יי בקרבה.
 וכימי קדם תערב מנחה.
 כי חפצים לעשות רצונה.
 הכט נא עמך כלנו.
 ועל עמך ברכתה סלה.
 ונהלל לשם תפארתה.
 כי את כל אשר תברך מבורך.

וקנה ביום דין ובחרות ביום קרב. באיש מלחמות ידיו לורב:
 חבש כובע ישועה בראשו. הושיעה לו ימינו וזרוע קדשו:
 טללי אורות ראשו נמלא. קוצותיו רסיסי לילה:
 יתפאר בי כי חפץ בי. והוא יהיה לי לעמרת צבי:
 בתם מהור פו דמות ראשו. וחק על מצח כבוד שם קדשו:
 לחן ולכבוד צבי תפארה. אמתו לו עמרה עמרה:
 מחלפות ראשו כבימי בחרות. קוצותיו תלמלים שחרות:
 נוה הצדק צבי תפארתו. יעלה נא על ראש שמחתו:

חלם גריו חק טהגע דעם געריכטעם,
 חלם ייגלונג חן דעם טהג דער טחלעט
 גלייך חיינען קריגעטהערד געריסטעט,
 דען קחשפגעמיסטע טחמר חונגיבט ⁽¹⁾.
 חוץ זיינען הויפטע זיטלט דער זיעגעטהעלען,
 חונד זיינע קרמפס, זיח בייט זיהק זיעג,
 זיעג בייט — זיין הייליגער חקט.
 זיין חמר חיוט גלחלערפילנט פֿען טהווא,
 חן זיינען חקקען פערלען העלן
 דיח טחשפֿען קיהלער כחלט.
 חונד טחיקעט ער חוים הערליכקייט
 חין דורך זיינע גונסטערהליהונג,
 דחן דענקע חין דיח גחטטהייט חיר
 חיק טעכטען דיחדען.
 זיין הויפט, דען רייכסטען גלודע גלייך;
 חונד פֿען דער טחריכע וזיערטמרהולט
 חוין חקחייטסגלחלן זיין הייליגער כחשע.
 חונד זיעה! זיין פֿאןק — לור הולייגונג,
 לור פֿרעכט חונד לור פֿעהרערליכונג,
 עס וזיערט חיהק דעם דחנקעס קחנע. —
 חוים חוין דער יוגער בליטהענלייט
 חוולנט זיינעם הויפטעם חמרגעפֿעלעט
 עס דינגעלן זיך דיח טחחלרען חקען.
 חויר חייכסט דער חוזהניטן דער גערעכטיגקייט,
 ירושלים, זיין טעכטער טחוק,
 ערזיינען זיינער פֿריידע גיפֿעלן;
 חויר

(1) פֿעהרליינע טעלי, כ"ט ז'.

סגלרתו תהרנא בידו עמרת. וצניף מלוכה צבי תפארת:
 עמוסים נשאים עמרת ענדם. מאשר יקרו בעניו פֿדם:
 פארו עלי ופארי עליו. וקרוכ אלי בקרא אליו:
 צח ואדום ללבושו אדום. פורה בדרכו כבואו מאדום:
 קשר תפלין הראה לעניו. תמונת יי לגגד עניו:
 רוצה בעמו ענוים יפאר. יושב תהלות בם להתפאר:
 ראש דברך אמת קורא מראש. דור דור עם דורשיך דרוש:

דחן זיח דמו חיהק געזיעכטע פֿעלן
 חוין זיינער חמר חוין דיחדען;
 חוין קעניגליכעם קחפֿגעוויידע,
 דער טעמפעל זיינער הערליכקייט.
 ערהעבען וזירד ער דיח בעדריקטען,
 חוים חוינען קחחלע זיח חווחוידען;
 חוים חקחייט דיח בעטענקען,
 דיח ער חויםלוייכען וזירדי פֿחמר.
 חעגע חוין חין זיין גלחלן בעטמרהלען,
 חעגע חוין חין חיהק לירדע זיין;
 חעגע ער טעטעס זיך לו חיר וועדען,
 ווערד חין פֿעהערד חין חן חיהן.
 חויכסט וזירד ער גלעלעכד רחטה ערזיינען,
 געהילנט חוין רעטהליכען געווחנד,
 חוין ער פֿען אדום הער
 חלם קעלטרערטער טחייטעט.
 זיענער טחירנעככינדע קחחטען
 זיינגע ער דען דעמוטהספֿעלונען,
 חיהק דען חויכסט דיח חכטיוחונג
 פֿען דער גחטטהייט חכטיויטן חוחד.
 זיינען פֿעלוקע טענקט ער גוכסט,
 זיינעט חוים דיח דעמוטהספֿעלונען!
 טהררעטע חונטער חיהרען היינען,
 חוילן דורך זיח פֿעהרערליכט זיין ⁽¹⁾.

דינער חורגעטיכע חכחחנג,
 דיטעט דינע טחייט חן ⁽²⁾
 זיח ערהחוטע דען געטלעכטע
 חונד דען פֿעלוקע דחו דין חולט.
 (1) פֿעהרליינע תהלים קמ"ט ז'.
 (2) תהלים קי"ט ק"ס נחך דער רחביניסען ערקלעהרונג.

חיי

שִׁיחַ הַמּוֹן שִׁירֵי נָא עֲלֶיךָ.
 תְּהַלְתִּי תְּהִי לְרֵאשִׁי עֲמֹרֹת.
 וְתִקְרַשְׁרֵי יוֹשֵׁר עַל קַרְבְּנֶךָ.
 וְתִקְרַשְׁרֵי יוֹשֵׁר עַל קַרְבְּנֶךָ.
 בְּרַכְתִּי תַעֲלֶה לְרֵאשׁ מִשְׁפִּיר.
 וְאִוְתֶה קַח לָךְ בְּבִשְׂמִים רֵאשׁ.
 וְתִקְרַשְׁרֵי יוֹשֵׁר עַלֶיךָ.
 בְּכִי נִשְׂאֵי תַעֲרוֹג אֲלֶיךָ.

לך " הגדולה והגבורה והתפארת והנצח וההודו כי כל בשמים ובארץ. לך " הממלכה והמחנשא לכל לראש:

וייגע טיעפענהיטען ויעדער,
 כיץ זיח זון זיט ווההיגעטעלונטן;
 זעגע זוויל לז דייגעט טהרזעט,
 דיעזער העכגעזונג זיך טווינגען.

זוכר דיח טפענדע זייגעט זקבעט
 זיינדע זיך לזן טפרההענקמלע,
 זוכר זיין ביינסטיגעט געבעט
 זומלזע זוויל זיח זעפערדיפעט.
 זעס דעז זיער דעס זוכגעזוויהטען
 דיר זע הערר! זע זיעבליך טעגען,
 זיח דעז זייערלזעטן זיעדער
 זיח דען זעפערן, דיר געזוויהט.

זעכגעזונג! זון טווינגע דיר,
 טווינגע דיר לזן זעלזערההטער,
 לז דען זעפער, דען עלזיגער,
 לז דען זומגעזעכטען געסט.
 קרעט זייגע הורזינג,
 היזחזליטער! זיט דיינער הורז;
 כיץ זיח, זיח זיין זענער זיט
 דעז געזווילזעט זייערעקעזעטען.

זיעבליך טעגע דיר זיין זיער,
 דען לז דיר זע הערר! לז דיר
 טווינגע זיך זייגע זעלזע זיין!

אס חל י"ט ביום א' אומרים:

היום יום ראשון בשבת שבו היו הלויים אומרים בבית המקדש.

כִּד לְדוֹד מִזְמוֹר לַיְיָ הָאָרֶץ וּמְלוֹאֶתָהּ. תִּבְל וַיִּשְׁבִּי בָהּ: כִּי־הוּא עַל־זַמִּים
 יִסְדָּהּ. וְעַל־נְהַרֹת יִכְוֹנֶנָה: מִיַּעֲלֶה בְּהַר־יִי. וּמִי יָקוּם בְּמִקוֹם קָדְשׁוֹ:
 נָקִי כַפַּיִם וּפְר־לִבָּב אֲשֶׁר וְלֹא נִשְׂא לִשְׂוֹא נַפְשׁוֹ וְלֹא נִשְׁבַּע לְמִרְמָה:
 יִשָּׂא בְרַכָּה מֵאֵת יְיָ וְצִדְקָה מֵאֱלֹהֵי יִשְׁעוֹ: זֶה דוֹר דוֹרְשׁוֹ מִבְּקִשְׁי פְּנִיךָ
 זַעֲקֵב סֵלָה: שְׂאוֹ שְׁעָרִים וְרֵאשִׁיכֶם וְהִנְשְׂאוּ פִתְחֵי עוֹלָם וַיָּבֹא מֶלֶךְ
 הַכְּבוֹד: מִיַּזְה מֶלֶךְ הַכְּבוֹד יְיָ עֲזוֹ וְגִבּוֹר יְיָ גִבּוֹר מִלְחָמָה: שְׂאוֹ שְׁעָרִים
 רֵאשִׁיכֶם וְשְׂאוּ פִתְחֵי עוֹלָם וַיָּבֹא מֶלֶךְ הַכְּבוֹד: מִי הוּא זֶה מֶלֶךְ הַכְּבוֹד
 יְיָ צְבָאוֹת הוּא מֶלֶךְ הַכְּבוֹד סֵלָה: בְּנִשְׂי קִי.

אס חל י"ט ביום ב' אומרים:

היום יום שני בשבת שבו היו הלויים אומרים בבית המקדש.

מִח שִׁיר מִזְמוֹר לְבְנֵי־יִרְחָה: גְּדוֹל יְיָ וּמְהַלֵּל מֵאֵד בְּעִיר אֱלֹהֵינוּ הֲר־
 קָדְשׁוֹ: יִפָּה נוֹף מִשׁוֹשׁ כָּל־הָאָרֶץ הֲר־צִיּוֹן יִרְכְּתֵי צַפּוֹן קְרִיַת מֶלֶךְ רַב:
 אֱלֹהִים בְּאַרְמְנוֹתֶיהָ נִדְעָ לְמִשְׁגָּב: כִּי־הִנֵּה הַמַּלְאָכִים נִגְעְדוּ עֲבָרוּ יַחְדָּו:
 הַמְדָּה רָאוּ בֶן סִמְהוֹ נִבְהִילוּ נִחְפְּזוּ: רַעְדָה אַחְזָתָם שֵׁם חֵיל כִּי־לָדָה:
 בְּרוּחַ קָדִים תִּשְׁבֵּר אֲנִיּוֹת תְּרִשִׁישׁ: פֶּאֶשֶׁר שְׁמַעְנוּ אֲבֵן רֵאִינוּ בְּעִיר־יְיָ
 צְבָאוֹת בְּעִיר אֱלֹהֵינוּ אֱלֹהִים יִכְוֹנֶנָה עַד־עוֹלָם סֵלָה: דַּמִּינוּ אֱלֹהִים
 חִסְדָּךְ בְּקִרְבִּי הִיכַלְךָ: כִּשְׁמֶךְ אֱלֹהִים וּבֶן תְּהַלְתֶּךָ עַל־קַצְנֵי־אָרֶץ צִדְקָה
 מִלְּאָה וּמִיָּנֶךָ: יִשְׁמַח הֲר־צִיּוֹן תִּגְלָנָה בְּנוֹת יְהוּדָה לְמַעַן מִשְׁפָּטְךָ: סִבּוּ
 צִיּוֹן וְתִקְיֹפוּהָ סִפְרוּ מַגְדָּלֶיהָ: שִׁיחֵי לִבְכֶם וְלַחֲלִילָה פִּסְגוֹ אַרְמְנוֹתֶיהָ לְמַעַן
 תִּסְפְּרוּ לְדוֹר אַחֲרוֹן: כִּי־זֶה וְאֱלֹהִים אֱלֹהֵינוּ עוֹלָם וָעַד הוּא יִנְהַגְנוּ עַל־מוֹת:

אס חל י"ט ביום ג' אומרים:

היום יום שלישי בשבת שבו היו הלויים אומרים בבית המקדש.

כָּב מִזְמוֹר לְאַסְף אֱלֹהִים נִשְׁבַּב בַּעֲדַת־אַל בְּקִרְבִּי אֱלֹהִים יִשְׁפֹּט: עַד־
 מְחֵי תִשְׁפֹּט־עוֹל וּבְגִי רְשָׁעִים תִּשְׂאוּ־סֵלָה: שְׁפָטוּ־דַל וְיַחֲזִים עֲנִי וְרַשׁ
 הַצְּדִיקוּ: פְּלַטְרוּ־דַל וְאַבְיוֹן מִיַּד רְשָׁעִים הַצִּילוּ: לֹא יִדְעוּ וְלֹא יִבְיִנוּ
 בַּחֲשִׁיקָה יִתְחַלְכוּ וּמִזְמוֹ כָּל־מוֹסְדֵי אָרֶץ: אֲנִי־אֲמַרְתִּי אֱלֹהִים אַתֶּם וּבְגִי
 עֲלִיוֹן כָּלְכֶם: אָכֵן כְּאֵדָם תִּמְוַחֲוּ וּכְאֵחַד הַשָּׂרִים תִּפְלוּ: קוֹמָה אֱלֹהִים
 שְׁפֹטָה הָאָרֶץ כִּי־אַתָּה תִּחַל בְּכָל־הַגּוֹיִם:

מזמורים

סל ט"ט ביום ד' אומרים:

היום יום רביעי בשבת שבו היו הלויים אומרים בבית המקדש.

צד אל-נקמות יי אל נקמות הופיע: הנשא שפט הארץ השב נמול
על-גאים: עד-מתי רשעים ו... עד-מתי רשעים ועלו: יביעו ודברו
עקב ותאמרו כל-פעלי און: עמך יי ודבאר ונחלחך וענו: אלמנה וגר
יהרגו ויתומים ירצחו: ויאמרו לא ירא-היה ולא יבין אלהי יעקב:
בינו בערים בעם וקסילים ו מתי תשבילו: הנטע און הלא ישמע אס-
יצר עין הלא גביט: היסר גנים הלא יוכיח המלמד אדם דעת: יי ודע
מחשבות אדם כיהמה הכל: אשרי הגבר אשר-תופרגו יה ומתורחך
חלמדנו: להשקיש לו מימי רע עד יגרה לרשע שחח: פי ו לא-יפוש
יי עמו ונחלתו לא יעזב: ביעד-צדק ישוב משפט ואחריו כל-ישרי-
לב: מירקום לי עם-מרעים ו מי יתעב לי עם פעלי און: לולי יי
עזרתה לי במצט ו שכנה דומה נפשי: אס-אמרתי ממה רגלי חפרך יי
יסעדני: ברב שרעפי בקרבי תנחמיקה ישעשעו נפשי היחברך בסא
הוות יצר עמל עלי-חק: יגודו על-נפש צדיק ודם נקי רשיעו: והיו
יי לי למשגב ואלהי לצור מחסי: וישב עליהם ואת-אונם וברעתם יצמיחם
ישמיחם יי אלהינו:

סל ט"ט ביום ה' אומרים:

היום יום המישי בשבת שבו היו הלויים אומרים בבית המקדש.

סא למנצח על-הגתית לאסף: הרנינו לאלהים עוננו הריעו לאלהי
יעקב: שאר-זמרה ותנו חף בנור געים עם-גבל: תקעו בחדש ו שופר
בבסה ליום חגנו: פי חק לישראל הוא משפט לאלהי יעקב: עדות
ביהוסף שמו בצאתו על-ארץ מצרים שבת לא ירעתי אשמע: הסרותי
מסבל שכמו בפני מודד העברנה: בצרה קראת ואחלצך אענה בסתר ו
רעם אבנתך על-מי מריבה סלה: שמע עמי ואעידה בך ישראל אס-
תשמע-לי: לא-יהיה בך אל זר ולא תשתחוה לאל נכר: אנכי יי אלהי
המעלה מארץ מצרים ורחב-ביך ואמלאהו: ולא-שמע עמי לקולי
וישראל לא-אבה לי: ואשלחהו בשרירות לבם ולכו במועצותיהם: לו
עמי שמע לי ישראל בדרכי יהלכו: במעט אויביהם ואכניע ועל-צריהם
אשיב ידי: משנאי יי וכתשולו והיו עתם לעולם: ויאכילהו מחלב חטה
ומצור דבש אשביעך:

מזמורים

סל ט"ט ביום ו' אומרים:

היום יום ששי בשבת שבו היו הלויים אומרים בבית המקדש.
יי מלך גאון לבשוכו לעיל נקבלת שנת 77 ט ע"כ.

סל ט"ט בשבת אומרים:

היום יום שבת קדש שבו היו הלויים אומרים בבית המקדש.
מומור שיר ליום השבת וכו' לעיל נקבלת שנת 77 ט.

ביום א' דסכות אומרים מזמור עו.

למנצח בנגינות מזמור לאסף שיר: נודע ביהודה
אלהים בישראל גדול שמו: ויהי בשלם סבו ומעונתו
בציון: שמה שבר רשפי-קשת מגן וחרב ומלחמה סלה:
נאזר אתה אדיר מהררי-טרף: אשתוללו אצירי לב נמו
שנתם ולא-מצאו כל-אנשי-חיל ודיהם: מגערתה אלהי
יעקב נרדם ורכב וסוס: אתה ונורא אתה ומי-יעמד
לפניה מאז אסף: משמים השמעת דין ארץ וראה
ושקטה: בקום למשפט אלהים להושיע כל-עוני-ארץ
סלה: כיהמת אדם תודך שארית חמת תחגר: נדרו
ושלמו ליהודה אלהיכם כל-סביביו יוכלו שי למורא:
וכצר רוח נגידים נורא למלכי-ארץ:

ביום ב' דסכות אומרים מזמור מב.

למנצח משכיל לבני קרח: כאיל תערג על-אפיקי-
מים כן נפשי תערג אליך אלהים: צמאה נפשי לאלהים
לאל חי מתי אכזא ואראה פני אלהים: היתה לי דמעתו
לחם יומם ולילה באמר אלי כל-היום איה אלהיך: אלה
אזכרהו וואשפכה עליו נפשי כי אעבר ו בסף אנדרם עד-
בית אלהים בקול רנה ותודה המון חוגג: מה-תשתוחחיו
נפשי ותהמי עלי הוחכי לאלהים כירעור אודנו ישועות
פניו: אלהי עלי נפשי תשתוחח על-כן אזכרה מארץ
ירדן וחרמונים מהר מצער: תהום-אל-תהום קורא לקול

צנוריה כל משפריה וגליה עלי עברו: יומם יצנה יי
חסדו ובלילה שירה עמי תפלה לאל חיי: אמרה לאל
סלעי למה שכחתני למה קדר אלה בלחץ אויב: ברצח
בעצמותי חרפוני צוררי באמרים אלו בלתיים איה
אלהיה: מהתשתוחחי בפשי ומהתחמי עלי הוחילי
לאלהים כי עוד אודנו ישועת פני ואלהי:

בחול המועד מזמור עה

למנצח אלתשחת מזמור לאסף שיר: הודינו להו
אלהים הודינו וקרוב שמך ספרו נפלאותיה: כי אקח
מועד אני מישרים אשפט: נמגים ארץ וכלי שביה
אנכי תבנתו עמוריה סלה: אמרתי להוללים אל תהללו
ולרשעים אל תרימו קרן: אל תרימו למרום קרנכם
תדברו בצואר עתק: כי לא ממוצא וממערב ולא ממדבר
הרים: כי אלהים שפט זה ישפיל וזה ירים: כי כוס ביד
יי ויין חמרו מלא מסך ויגר מזה אד שמריה ומצו ישחו
כל רשעי ארץ: ואני אגיד לעולם אמרה לאלהי נעקב:
וכל קרני רשעים אגדע תרומנה קרנות צדיק:

בהושענא רבה מזמור סא

למנצח עלנגינת לרוד: שמעה אלהים רנתי תקשיבה
תפלתי: מקצה הארץ אליה אקרא בעטף לבני בצור ירום
ממני תנחני: ביהיית מחסה לי מגדל עז מפני אויב:
אגורה באחקה עולמים אחסה בסתר בנפיה סלה: כי
אתה אלהים שמעת לנדרי נתת ירשת יראי שמך:
ימים עלימי מלך תוסיף שנותיו כמו דור ודור: ישב
עולם לפני אלהים חסד ואמת מן ונצרהו: כן אמרה
שמך לעד לשלמי נדרי יום ויום: